ANALELE

ACADEMIEI ROMÂNE

SERIA II. — TOMUL XXXVI.

1913 — 1914.

PARTEA ADMINISTRATIVĂ ŞI DESBATERILE

BUCUREŞTI

LIBRĂRIILE SOCEC & Comp. şi C SFETEA

LEIPZIG — OTTO HARRASSOWITZ.

VIENA — GEROLD & COMP.

1914.

37 055

PARTEA I.

ŞEDINŢELE ORDINARE

DELA 31 MAI 1913 PÂNĂ LA 25 APRILIE 1914.

ŞEDINŢA DELA 31 MAIU 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela Secţiunea literară se primeşte propunerea de a se tipări în publicaţiunea *Din vieaţa poporului român* culegerea d-lui Dimitrie Furtună: *Cuvinte scumpe. Taclale, povestiri şi legende româneşti.*

— Propunerea Secţiunii se aprobă.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 7 IUNIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *I. Bianu* prezentă Academiei preţioase daruri făcute pentru colecţiunile ei de d-l Barbu Bellu. Aceste daruri sunt: trei diplome de ale Impăraţilor austriaci, prin cari s'a conferit titlul de Baron familiei Bellu; documente de moşii, pe cari le-a posedat familia în ţară; 34 icoane şi alte obiecte de muzeu cari au aparţinut familiei, 11 manuscripte şi 227 volume cărţi vechi. Aceste preţioase daruri vor fi incorporate în colecţiunile Academiei.

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* exprimă în numele Academiei cele mai călduroase mulţumiri d-lui Barbu Bellu pentru preţioasele daruri cu cari îmbogăţeşte colecţiunile Academiei. D-sa dă un frumos exemplu familiilor

istorice ale țerii, cari ar face bine să-l imiteze, aducându-și documentele în păstrarea Academiei și servind astfel atât studiile istoriei naționale, cât și memoria propriei lor familii.

D-l *N. Iorga* prezentă scrierea sa: *Chestiunea Dunărei (Istorie a Europei răsăritene în legătură cu această chestie), lecții ținute la Școala de Răsboiu.*

D-l Președinte felicită pe d-l Iorga pentru noua sa operă, care luminează una din chestiunile însemnate ale existenței neamului nostru.

D-l *N. Iorga* expune comunicarea sa: *Armenii și Românii: o paralelă istorică.*

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

Dela d-l G Bogdan-Duică se primește următoarea scrisoare de mulțumire pentru alegerea sa de membru corespondent:

«La alegerea mea ca membru corespondent în Secția istorică a Academiei Române—alegere de care mă înștiințați cu No. 968 din 4 Iunie—nu pot răspunde decât cu recunoștință adâncă. Alegerea o voiu consideră ca îndemn să adaog, după putință, lucrările de până acum și să le supun de aici înainte Academiei, nu publicului mare.»

Dela d-l S. Capșa se primește placheta și albumul făcute cu ocaziunea sărbătoririi jubileului de 60 ani dela întemeierea cunoscutei Case Capșa din Capitală.

Dela d-nii T. Pamfile și M. Lupescu se primește scrisoare prin care arată că dânșii sunt autorii singurei lucrări prezentate în manuscript la premiul Neuschotz din acest an despre *Cromatica poporului român*, lucrare care nu a întrunit condițiunile științifice spre a fi premiată. Autorii întreabă dacă Academia nu ar tipărì în publicațiunile sale această lucrare, care este făcută din informațiuni adunate din popor și din literatura populară prin multe și îndelungate cercetări.

D-l *I. Bianu* zice că a răsfoit lucrarea și a constatat într'însa un foarte prețios material de informațiuni culese din popor, crede că ar fi de folos ca ea să fie tipărită în publicațiunea *Din vieața poporului român.* Autorii nu aveau pregătirea ca să dea elementele științifice cerute de Secțiune; dar, din punctul de vedere folkloristic, lucrarea ar trebuì examinată de Secțiunea literară.

— Se recomandă Secțiunii literare.

D-l Preşedinte aduce la cunoştinţă că d-l Pârvan a fost împiedecat de a face comunicarea anunţată pentru şedinţa de astăzi şi zice că ar fi bine să se fixeze şedinţă publică pentru lectura d-lui Pârvan Vinerea viitoare.

— Se aprobă.

— Se decide ca examenele generale la Institutul Otteteleşanu să se ţină la 22 şi 23 Iunie şi să fie delegaţi ai Academiei, afară de membrii Comisiunii, d-nii *Dr. V Babeş* şi *Dr. C I. Istrati.*

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 14 IUNIE 1913.

Preşedinţa d-lui *D. Onciul,* Vicepreşedinte.

D-l *V. Pârvan* ceteşte comunicarea sa: *Ştiri nouă din Dacia malvensis.*

D-l Vicepreşedinte *D. Onciul* felicită pe d-l Pârvan pentru importantele descoperiri ce a comunicat.

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

D-l *N. Iorga* zice că în anul trecut a încetat din vieaţă la Petersburg Al. Papadopulos-Kerameus, care şi-a câştigat însemnate merite pentru istoria noastră naţională prin publicarea unui volum de preţioase documente greceşti în colecţia Hurmuzaki. Este bine să se iea în *Analele* Academiei notă despre trecerea din vieaţă a acestui zelos învăţat, care a fost un bun prieten al Românilor.

Dela d-l Barbu Ştirbei se primeşte frumoasa publicaţiune: *Despre Barbu Dimitrie Ştirbei, recunoaşteri şi mărturii publicate cu prilejul desvelirii statuei sale la Craiova.*

D-l *N. Iorga* prezentă cuvântarea rostită la Universitate către A. S. R. Principele Carol la închiderea cursului de istorie la care a asistat A. S. R.

Dela Ministerul Instrucţiunii şi al Cultelor se primesc exemplare din scrierea d-lui Dr. Al. Bogdan, profesor la gimnaziul din Braşov, intitulată: *Altă ortografie* şi editată de acel Minister.

Dela d-l Barbu Bellu se primeşte următoarea scrisoare:

«Gândindu-mă că vieaţa e scurtă, şi lucrurile vechi adunate în familia mea

s'ar puteà risipì, am hotărît să le las pentru totdeauna în păstrarea Academiei Române, dacă credeţi că ar puteà prezentà pentru ea un interes.

«Lucrurile acestea sunt următoarele:

«I. *Documente:*

1. Externe: 3 diplome austriace de Baron din anii 1817, 1856 şi 1866,
2 brevete de conferire de ordine germane din anii 1856 şi 1861,
2 documente turceşti;

2. Interne: 21 documente de proprietăţi din anii 1670—1825, din cari unul turcesc, puse sub geam, în cadre de lemn aurite,
43 documente româneşti din 1651—1829,
26 » » » 1830—1863,
43 » greceşti,
5 pasapoarte din anii 1832—1854,
9 numere de ziare din 1817—1857, româneşti, nemţeşti, franţuzeşti şi greceşti, cu ştiri despre familia Bellu.

«II. *Manuscripte:*

9 volume manuscripte: Condici de documente de proprietăţi,
2 volume manuscripte greceşti, de teologie şi bună purtare. Sec. XIX.

«III. *Icoane şi lucruri de muzeu:*

1. Icoană: Hristos pe cruce, în uleiu, în cadră ovală,
2. Evanghelistul Ioan, în email, mic,
3. » Luca » »
4 Nicolae, Manoil, Alexandru, Sfinţi, îmbrăcată în argint, cadră de lemn, format mic,
5. Icoana Maicii Domnului, îmbrăcată în argint, suflată cu aur, format mic,
6. Icoana Maicii Domnului, metal smălţuit în colori,
7. » » » în email auriu, în cadră de catifeà
8 Icoana Sf. Gheorghe, format mic,
9. » Maicii Domnului, în metal, lipsind figura feţei,
10. » » » cu Hristos pe cruce, şi Sfinţii Nicolae şi Gheorghe, în formă de triptic,
11 Icoana Maicii Domnului, îmbrăcată în argint, format mic,
12 » » » cu coroană îmbrăcată în metal galben,

13 Icoană sculptată în lemn, îmbracată în sârmă, înfăţişând faptele lui Isus Hristos,
14 Icoană, sculptată în lemn, cu luarea de pe cruce a lui Isus Hristos, în dos Sf. Gheorghe, îmbrăcată în sârmă cu pietre,
15. Cruce de mână, sculptată în lemn şi îmbrăcată în sârmă, cu pietre,
16. Icoana Maicii Domnului pe lemn, cu coroană de metal,
17. » » » cu Isus pe cruce, pe lemn,
18. Icoană cu faptele lui Isus Hristos, pe lemn,
19 Icoana Maicii Domnului, îmbracată în metal,
20. » » » eu Isus pe cruce, pe lemn,
21. » » » pe lemn, stricată,
22. » » » îmbrăcată în metal, cu pietre, într'un toc de piele,
23. Icoana Maicii Domnului îmbrăcată în metal galben,
24. » » » » » alb,
25. » Sf. Dimitrie » » »
26. » Sf. Gheorghe, pe lemn,
27. » Maicii Domnului, pe lemn, format mare,
28 Icoană înfăţişând pe Isus în genunchi. Pictură pe fond de metal, în cadră mare,
29. Arhanghelul Mihail Pictură pe cărămidă,
30. Icoana Maicii Domnului, înconjurată de Sfinţi, pe lemn,
31. Icoană reprezentând prinderea lui Isus, pe lemn,
32. Icoană reprezentând pe Sf. Nicolae, Inălţarea Domnului, Adormirea Maicii Domnului şi Sf. Sava,
33. Icoana Maicii Domnului, pe lemn,
34. Tureaua Sultanului pe o cadră de lemn.

IV. *Hărţi originale:*

1. Harta moşiei Prundul, 1811,
2 » » Coeni, 1812.

«V. *Bibliotecă veche:*

99 opere în 227 volume, a căror listă este alăturată.

«Sper că dania mea va fi imitată şi de alţii, pentrucă nicăieri nu se vor puteà păstrà mai bine arhivele vechilor noastre familii.»

D-l Preşedinte exprimă din nou d-lui Bellu mulţumirile Academiei pentru donaţiunea sa, care a fost prezentată în şedinţa trecută.

Dela Secțiunea istorică se primește propunerea de a se trece în cercetarea Secțiunii științifice lucrarea d-lui Dr. Eugen Botezat: *Bourul și Zimbrul*, această lucrare cuprinzând un studiu zoologic asupra animalului, al cărui cap formează stema Moldovei.

— Se aprobă.

D-l *N. Iorga* cetește o scrisoare a d-lui Profesor I. Whitney, Secretarul Congresului de studii istorice din Londra, care se rostește în mod elogios despre *Buletinul Secțiunii istorice*, despre care zice că e de mare folos nu numai pentru națiunea noastră ci și pentru toți învățații istorici.

ȘEDINȚA DELA 21 IUNIE 1913.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela d-l Dr. Eugen Botezat se primește următoarea scrisoare de mulțumire pentru alegerea sa de membru corespondent:

«Inalta Academie Română, aflând de bine să mă aleagă, pentru modesta mea activitate științifică de până acuma, membru corespondent al ei, m'a obligat la exprimarea sentimentelor de mulțumită ce le-a trezit în mine prin această distincțiune.

«Dar e greu să aflu cuvinte ce ar exprimà întocmai mulțumirea mea, precum o simt. De aceea vă rog să binevoiți a primì drept mulțumire asigurarea că această recunoștință îmi va fi imboldul unei activități cu atât mai intensive, cercând să contribuiu și eu cu slabele mele puteri la progresul neamului nostru.»

Se mai primesc următoarele scrisori de mulțumire pentru alegerea de membri onorari:

— Dela d-l Gaston Darboux:

«Nu vreau să întârziez de a mulțumì Academiei Române pentru marea onoare ce-mi face, și pe care aveți bunavoință a mi-o anunță, proclamându-mă membru onorar în ședința ei plenară dela 9 Iunie trecut.

«Dacă această onoare nu e meritată de slabele mele lucrări, ea este de sigur meritată de marea simpatie pe care totdeauna am avut plăcerea s'o arăt națiunii D-voastre și acelora dintre compatrioții D-voastre pe cari i-am avut aici. Ținuta lor excelentă, regularitatea lucrărilor lor și via lor inteligență m'au sedus totdeauna, o mărturisesc, ca și colegii și confrații mei.»

— Dela d-l Emil Fischer:

«Pentru marea distincţie ce mi-a făcut Academia Română numindu-mă membru onorar, vă exprim, Domnule Preşedinte, şi tuturor membrilor Academiei mulţumirile mele cele mai obligate.

«Amintiţi în preţuita D voastre scrisoare dela 19 Iunie curent, că am dat naţiunii D-voastre mai multe dovezi de simpatie. La aceasta pot răspunde că admir în sinceritate marile progrese culturale ale ţerii D-voastre, şi că am avut plăcerea să cunosc şi să preţuesc ca elevi iubiţi pe mulţi fii ai naţiunii D-voastre. Asemenea relaţii personale devin dela sine izvor de simpatie pentru o ţară întreagă.

«Din acest motiv am o deosebită bucurie că am intrat acum în relaţii colegiale cu cea mai distinsă dintre instituţiunile ştiinţifice ale ţerii D-voastre. Că în această calitate mă salută un coleg de aceeaş specialitate atât de merituos, cum sunteţi D-voastră, Domnule Preşedinte, îmi face o plăcere cu totul deosebită.»

— Dela d-l Ph. A Guye:

«Am fost adânc mişcat de noul semn de bunăvoinţă ce-mi arată Academia Română de Ştiinţe, alegându-mă în rândul membrilor săi de onoare.

«Legături numeroase mă unesc azi cu ţara D-voastre, fie în ce priveşte raporturile amicale pe cari le am cu un mare număr din oamenii D-voastre de ştiinţă, fie în ce priveşte relaţiunile foarte cordiale pe cari le întreţin cu mai mulţi din tinerii D-voastre compatrioţi, pe cari sunt fericit a-i numărà în rândul vechilor mei elevi. Aceasta numai ca să vă spun cât apreciez distincţiunea măgulitoare al cărui obiect am fost.

«Vă rog să binevoiţi a împărtăşi Academiei cele mai vii sentimente ale mele de recunoştinţă.»

— Dela d-l William Ramsay:

«Sunt foarte simţitor de onoarea ce mi-a acordat Academia Română, alegându-mă printre membrii ei onorari; şi vă rog a primì mulţumirile mele cele mai devotate şi a le transmite colegilor D-voastre.»

— Dela d-l Pietro Blaserna:

«Am primit amabila D-voastre scrisoare, prin care-mi anunţaţi că ilustra Academie Română m'a ales membru onorar. Aceasta înseamnă o mare onoare pentru mine şi sunt mândru de ea; şi vă rog a exprimà viile mele mulţumiri Academiei care m'a ales.»

— Dela d-l William Crookes:

«Am primit azi dimineaţă cu multă satisfacţie înştiinţarea oficială că am fost ales membru onorar al Academiei Române. Scurt timp după aceea am

primit o scrisoare dela d-l Hepites, spunându mi despre onoarea conferită mie, şi l-am rugat de a transmite membrilor Academiei mulţumirile mele profunde pentru onoarea conferită. Am petrecut o vieaţă lungă, jumătatea din urmă a căreia a fost ocupată cu cercetări originale ştiinţifice şi sunt convins că printre cele mai înalte recompense, pe cari un bărbat de ştiinţă le poate primi, este încredinţarea că opera sa este încununată de recunoaşterea societăţilor învăţate de bărbaţi, cari, în diferite părţi ale lumii, sunt ele însele datoare a face investigări în tainele naturii.»

— Dela d-l F. Klein:

«Am primit diploma dela 19 Iunie, prin care sunt numit membru onorar al Academiei Domniei-Voastre şi vă rog a exprimà Academiei, pentru deosebita onoare ce mi-a făcut prin alegerea sa, cele mai devotate mulţumiri ale mele. Nici o ştiinţă nu este mai potrivită de a creà între naţiuni o legătură mai împăciuitoare şi mai nestrămutatăă decât matematica, care, după firea ei, este neatinsă de orice interese speciale şi pretutindenea în aceeaş formă de aceeaş valoare.»

— Dela d-l Karl Lamprecht:

«Am primit scrisoarea D-voastre din 19 Iunie, prin care mi se comunică alegerea de membru onorar al Academiei Române. Cred că nu e nevoie să dau expresiune bucuriei mele neobişnuite, de care mă umple această alegere, căci ştiţi că mă cunosc bine cu mulţi reprezentanţi ilustri ai ştiinţelor istorice din România şi pot să număr nu fără mândrie între elevii mei pe câţivà învăţaţi de primul rang de naţionalitate română. Mai important îmi pare însă că prin distincţiunea D-voastre, oricât ea mă mişcă şi mă onorează personal, se exprimă în acelaş timp acea mare comunitate de interese care ne uneşte pe toţi în modul cel mai strâns şi mai sigur: internaţionalitatea ascendentă şi a ştiinţelor spirituale şi cu deosebire a cercetărilor istorice, lărgirea în timp şi în spaţiu a privirilor cari rezultă dintr'însa şi transformarea tuturor ideilor morale despre desvoltarea culturală a omenirii şi despre soartea mai blândă a fiecăruia, la care chiar astăzi suntem cu toţii părtaşi prin respectarea raporturilor celor mai generale.

«Simţindu-mă solidar cu D-voastre, chiar abstracţie făcând de această concordanţă esenţială, vă rog să primiţi cele mai cordiale mulţumiri pentru distincţiunea ce mi-aţi făcut şi să le comunicaţi şi membrilor Academiei»

Ministerul Instrucţiunii şi al Cultelor înştiinţează că a delegat pe d-na Stănescu-Negri, inspectoare şcolară, să asiste la examenele generale dela Institutul Otteteleşanu, cari se vor ţineà în zilele de 22 şi 23 Iunie.

Se ceteşte procesul verbal al Secţiunii ştiinţifice pentru şedinţa dela 21 Iunie, prin care se arată că Secţiunea a decis să propună publicarea în *Anale* a lucrării d-lui Dr. Eugen Botezat: *Bourul şi Zimbrul.*

— Propunerea Secţiunii se aprobă.

D-l *St C. Hepites* prezentă scrierea d-lor Dr. C. I. Istrati şi Dr. G. G. Longinescu, *Cours élémentaire de Chimie et de Minéralogie*, ediţia II, Paris 1913, şi zice că e o mândrie pentru ştiinţa românească că această lucrare este introdusă ca manual didactic în şcoalele din Franţa.

ŞEDINŢA DELA 28 IUNIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Se primesc următoarele scrisori de mulţumire pentru alegerea de membri onorari:

— Dela d-l Antonio Baldacci:

«Cu mare bucurie, pe cât este de mare dragostea mea pentru românism, am primit astăzi scrisoarea prin care D-voastră binevoiţi a-mi face cunoscut alegerea mea de membru onorar al Academiei de Ştiinţe din Bucureşti.

«Marea onoare ce-mi face cel mai înalt Institut al României libere pentru datorita, dar slaba mea propagandă spre apărarea sângelui nostru din Macedonia şi din Albania este răsplata pe care o voiu preţuì totdeauna în înţelesul ei cel mai nobil; este premiul, care mă mişcă adânc în numele unui ideal.

«Vă mulţumesc D-Voastre şi întregei Academii, asigurându-vă de veşnica mea gratitudine.»

— Dela d-l I. B Burry:

«Am primit scrisoarea D-voastre care mă anunţă că Academia Română m'a ales membru onorar şi mă grăbesc a vă scrie pentru a exprimà mulţumirile mele cele mai sincere pentru onoarea deosebită ce mi s'a făcut. Vă asigur că sunt foarte mândru de a fi membru al societăţii ilustre de învăţaţi români şi de a primì o mărturisire aşà de plăcută a aprecierii lor binevoitoare asupra modestelor mele lucrări şi a simpatiilor mele cordiale.

«Fiţi, Domnule Preşedinte, interpretul sentimentelor mele celor mai adânci şi vii de recunoştinţă pe lângă Academia D-voastre.

«Indrăznesc de asemenea a vă rugà să comunicaţi Secretarului, d-lui Sturdza, complimentele mele respectuoase»

— Dela d-l Vito Volterra:

«Am primit nota prin cari aţi binevoit a mă înştiinţă că Academia Română m'a proclamat membrul ei onorar în şedinţa dela 11 Iunie.

«Binevoiţi a primì, Domnule Preşedinte şi Domnule Secretar, expresiunea celei mai vii recunoştinţe pentru marea onoare pe care Academia mi-a făcut-o.

«Sunt fericit a face parte dintr'un Institut, ale cărui lucrări sunt cunoscute şi apreciate şi care aparţine unei naţiuni cu care patria mea este legată prin adânci şi tradiţionale simpatii.

«M'aţi îndatorà mult, dacă aţi binevoì să comunicaţi membrilor Academiei sentimentele mele de recunoştinţă şi de respect.»

— Dela d-l Svante Arrhenius:

«O scrisoare prea stimată din 19 Iunie 1913, semnată de Excelenţa Voastră, mi-a adus informaţiunea tot aşà de neaşteptată, ca şi plăcută şi onorătoare pentru mine, că Academia Română m'a ales membru onorar al acestei ilustre şi învăţate societăţi.

«Vă rog, Domnule Preşedinte, să binevoiţi a arătà Academiei cât de mult apreciez această onoare foarte rară şi a transmite onoraţilor mei colegi expresiunile sincere ale adâncei mele recunoştinţe»

Se cetesc procesele verbale ale Secţiunii ştiinţifice pentru şedinţele dela 21 şi 28 Iunie, prin cari se arată că Secţiunea a luat următoarele deciziuni:

a) bursa Ştefan Urlăţeanu, înscrisă în buget cu 200 lei pe lună, spre a se da unui absolvent de liceu, care să facă, conform testamentului, studii superioare în străinătate în ramura ştiinţifică sau tehnică, fiind neîndestulătoare, să se amâne pentru un an; economia astfel făcută să fie împărţită pe numărul anilor de bursă, aşà ca să se sporească în câtvà suma anuală ce se va da bursierului;

b) să se tipărească în *Publicaţiunile Fondului Adamachi* lucrarea d-şoarei Elena Nicodim, fostă bursieră a acestui fond: *Contribuţiuni la studiul anatomiei şi istologiei hepato-pancreasului dela moluşte*, după ce autoarea va revedeà manuscrisul în ceeace priveşte stilul şi limba;

c) să se publice în *Anale* scrierea d-lui Dr. G Z. Petrescu: *Observaţiuni ştiinţifice străine din secolul al XVIII-lea servind la istoria noastră culturală.*

— Propunerile Secţiunii se aprobă.

D-l *St. C. Hepites* zice: Examenele dela Institutul Otteteleşanu, cari trebuiau să se ţină în zilele de 22 şi 23 Iunie, s'au săvârşit, din cauza impre-

jurărilor cunoscute, într'o singură zi, în prezenţa delegatului Academiei, colegul *Dr. Babeş*, şi a delegatei Ministerului Instrucţiunii publice, d-na Stănescu-Negri.

D-l Kalinderu a pus ca în totdeauna la dispoziţiunea Direcţiunii Institutului, pentru absolventele acestui an, suma de 300 lei.

Iată cuvântarea ce am ţinut cu ocaziunea serbării şcolare ce a avut loc la Măgurele:

«*Scumpe copile*,

«M. S Regele este Inaltul vostru Protector. El este Acela care, în mărinimia Sa, a binevoit să vă desemneze pentru a vă puteà bucurà de binefacerile acestei instituţiuni a celui mai înalt aşezământ de cultură al neamului românesc, care este Academia Română.

«Numele Lui se cuvine deci a fi pronunţat în prima linie, în ocaziunea care ne întruneşte astăzi aci, prin cuvintele ce le zicem din toată inima:

«Să trăească M. S Regele, Inaltul Protector al Institutului Otteteleşanu!

«Să trăească M. S. Regina, pasărea cântăreaţă şi mama duioasă a poporului român:

«Să trăească Familia Regală, speranţa ţerii!

«Să trăească armata română chemată să-şi verse sângele pentru patrie!

«Ministerul Instrucţiunii publice—prin delegaţii ce binevoeşte a ni-i trimite în inspecţiuni în cursul anului, sau să iea parte la examenele anuale—urmăreşte cu un viu interes silinţele ce vă daţi pentru a lucrà cât mai bine în Institutul nostru.

«Ne facem o plăcută datorie de a exprimà d-lui Ministru al Instrucţiunii publice recunoştinţa noastră adâncă pentru bunăvoinţă ce are pentru acest Institut; iar doamnelor delegate şi inspectoare cari au binevoit să iea parte la examene sau a inspectà şcoala noastră, le exprimăm cele mai călduroase mulţumiri pentru măgulitoarele aprecieri ce au binevoit să aibă pentru dânsa.

«Putem încredinţà Departamentul Instrucţiunii publice, că scopul ce urmăreşte Academia Română este de a aduce cât mai bine la îndeplinire dorinţa mărinimosului Ioan Otteteleşanu, pentru a da României bune mame de familie.

«Pentru întâia oară dela înfiinţarea acestui Institut, sunt acum 19 ani, ceremonia la care asistăm astăzi se face în lipsa aceluia prin dărnicia căruia el s'a înfăptuit Din fericire lipsa dintre noi a celui mai iubit protector al vostru, scumpe copile, este vremelnică.

«In d-l Ion Kalinderu este întrupat întreg Institutul Otteteleşanu, iar

pe elevele dintr'însul le consideră d-sa ca pe înseși copilele sale sufletești. Se înțelege deci ușor pentru ce mâhnirea noastră a tuturora este nemărginită, când siliți am fost să procedăm, fără d-sa, la examenul anual care în totdeauna se săvârșià sub președința înțeleaptă a părintelui sufletesc al copilelor, a căror creștere este dată în grija acestui Institut.

«Să sperăm însă că d-l Kalinderu își va relua locul ce Academia Română i l-a păstrat în fruntea celor cari conduc Școala creată de dânsul, și aceasta pentru binele ei și bucuria voastră, scumpe copile.

«*Doamnă Delegată*,

«Lucrările săvârșite în acest Institut le urmăresc cu mare plăcere și interes pentrucă, după părerea mea, felul cum este el alcătuit are în vedere îndeplinirea, pe cât posibil este omenește, al frumosului scop arătat prin testamentul în veci pomenitului întru fericire Ioan Otteteleșanu, «de a da «fetelor romànce o creștere și educațiune de bune mame de familie, fără «pretenție sau lux.»

«Intr'adevăr, Comisiunea întocmită de Academia Română—și compusă din d-nii Kalinderu, Negruzzi, Sturdza și regretatul V. Urechiă—pentru organizarea Institutului Otteteleșanu, a hotărît, în ședința sa dela 12 Aprilie 1894, în mod admirabil, scopul Institutului în următorii termini:

«Adevăratul scop al acestui Institut este de a formà femei, cari să devie «soții bune, mame de familie bune, adevărate stăpâne de casă, cari să prac«tice singure și să propage în societatea română spiritul casnic, vederi să«toase despre traiul familiei, bune moravuri, simțiminte patriotice.

«Pentru a ajunge la acest scop, Institutul Otteteleșanu trebue să aibă mai «ales în vedere educațiunea fizică, educațiunea morală și educațiunea cas«nică a fetelor. Instrucțiunea se va da acì mai mult după principiul *non* «*multa, sed multum* și va trebuì să fie organizată pentru a servì scopului «principal.»

«Și mai departe hotărîrea Comisiunii arată chiar chipul cum trebue să fie condus Institutul, spre a ajunge la acest rezultat, precum urmează:

«Institutul va fi deci astfel condus ca fetele ce vor ieșì dintr'însul să fie «fizicește sănătoase, să cunoască și să practice regulele absolut necesare «pentru păstrarea sănătății lor proprii și a familiei ce vor aveà a crește. Edu«cațiunea lor morală va tinde acolo ca pornirile cele bune să fie întărite, iar «cele rele înădușite, ca stăpânirea de sine și împlinirea datoriilor să fie fun«date în mod durabil în inimile lor, ca cultura inimii și practicarea virtu«ților să purceadă din simțimântul religios bazat pe preceptele evangelice, «ca iubirea de ordine și de curățenie, modestia și sârguința, cumpătarea și

«sinceritatea, îndelunga răbdare şi spiritul îngăduitor să devie obiceiuri con-«stante şi nedeslipite ale traiului lor. Educaţiunea casnică va fi cu deosebire «practicată, astfel ca fetele să înveţe ceeace se ţine de conducerea casei şi «a unei gospodării şi în deosebi curăţenia şi buna rânduealǎ a locuinţei şi a «împrejmuirii ei, croirea, lucrarea, spălarea şi întreţinerea rufelor şi hainelor, «prepararea şi conservarea a tot ce este de nevoie pentru nutrirea omului.»

«Ca unul care prin atribuţiunile mele a trebuit să urmăresc mai deaproape desvoltarea diferitelor însuşiri ce Comisiunea precitată, şi prin urmare Academia Română, cere fetelor din Institutul Otteteleşanu, viitoare gospodine şi mame de familie, îmi fac o deosebită plăcere să constat că, mulţumită sârguinţei Direcţiunii Institutului şi personalului său didactic de orice grad, fetele cari ne vor părăsì anul acesta îndeplinesc toate exigenţele Academiei.

«Intr'adevăr:

«Ele sunt sănătoase şi trupeşte şi sufleteşte;

«Ele ştiu să îngrijească de sănătatea lor şi a familiei lor, când o vor aveà;

«Ele sunt pătrunse de virtuţile ce trebuesc să practice în societate în temeiul religiunii ce necontenit au practicat;

«Ordinea şi curăţenia, modestia şi sârguinţa, cumpătarea şi sinceritatea, îndelunga răbdare şi spiritul îngăduitor suntem încredinţaţi că nu vor lipsì nici acestor fete, după cum nu lipsesc acelora dintre fostele noastre eleve, cari, prin felul purtării lor în societate, ne aduc cele mai mari bucurii;

«Educaţiunea casnică este completă, căci fetele noastre ştiu s'apuce, cum se zice, tigaia de coadă, tot după cum ştiu să îngrijească de vaci şi să le mulgă, să crească păsări domestice şi viermi de mătase, să cultive o brazdă de legume; ele ştiu să-şi facă rufăria şi hainele, ele ştiu să ţese pânză şi să lucreze covoare şi mai ştiu alte multe lucruri cari completează cunoştinţele gospodăreşti.

«Ele mai ştiu să îngrijească de copii mici şi chiar să le dea educaţiunea şi instrucţiunea elementară.

«Nu este şcoală pe lume din care un şcolar să iasă desăvârşit. Şcoala, cât de superioară ar fi, dă noţiunile cari, desvoltându-le în cursul vieţii, permit omului să-şi completeze ştiinţa şi mai ales experienţa, care nu se dobândeşte decât cu timpul.

«Să nu credeţi deci, scumpe copile, din cele ce spusei, că găsesc cumvà că sunteţi astăzi gospodine desăvârşite şi că nu mai aveţi trebuinţă să învăţaţi şi de acum înainte, şi mai ales să continuaţi a pune în practică cele ce aţi învăţat acì.

«Departe d'acolo.

«Adevărate gospodine nu veţi fi decât la casa voastră, cu bărbatul şi copiii voştri. Acolo, luptându-vă cu greutăţile vieţii, veţi recurge la noţiunile ce

aţi căpătat în şcoala noastră, spre a găsì cel mai nemerit mijloc pentru a resolvì, într'un mod cuviincios, miile de probleme ce se prezentă la fiecare moment în vieaţa oricărei familii şi mai cu deosebire în a familiilor sărace, şi noi toţi cari suntem acì ne prenumărăm tocmai printre acestea.

«Ţinta voastră deci, părăsind Institutul nostru, va fi de a vă mărità, spre a fundà familii în cari copiii să fie crescuţi, astfel ca să ajungă buni Români, folositori ţerii şi neamului lor, şi, prin modul vostru de a fi în societate, să ajungeţi pildă acelor multe mame, cari n'au avut norocul să urmeze o şcoală ca aceea pe care o veţi părăsi.

«Am lăsat la o parte alte multe lucruri bune ce mai ştiţi să faceţi, afară de acelea pe cari le-am amintit dejà Unul dintr'însele trebue însă să fie menţionat.

«Cursurile teoretice ce aţi urmat în 5 ani de studii ce aţi petrecut acì şi practica pedagogică ce aţi făcut, fie cu elevii claselor primare din satul nostru, fie cu copii mai mici în şcoala de copii, vă dau putinţa de a fi voi înşivă învăţătoare de copii Aşà este. Eu însă nu vă doresc aceasta

«Imi pare bine ca una sau alta din fetele noastre, lipsite de mijloacele de traiu, să-şi poată găsì, până ce va puteà să-şi creeze o familie, hrana vieţii făcând pe învăţătoarea; nu-i însă aceasta ceea ce-i doresc.

«Diploma ce vă liberează Institutul, cu aprobarea Ministerului Instrucţiunii publice, vă dă dreptul să ocupaţi un asemenea loc; ceeace însă vă doresc este ca diploma să vă servească numai ca o amintire plăcută din şcoala noastră şi să o arătaţi cu mândrie copiilor voştri

«Vă doresc din suflet să nu aveţi trebuinţă să recurgeţi la dânsa pentru a vă susţineà vieaţa.

«Din prima zi, când fata intră în Institutul Otteteleşanu, trebue să-şi zică: de acì vreau să ies—prin formarea sufletului şi inimii mele—capabilă de a devenì o bună mamă de familie şi îmi voiu da toată silinţa pentru a ajunge la acest scop; să dea Dumnezeu să n'am trebuinţă, pentru susţinerea vieţii mele, să fac uz de diploma ce mi se va da.

«Ar fi cu totul greşită calea ce ar apucà o fată, care, cu gândul de a se face învăţătoare, ar intrà în şcoala de acì Este bine să se ştie că scopul ce urmăreşte Institutul nostru nu este de a produce învăţătoare, ci de a da educaţiunea şi instrucţiunea necesară pentru a deveni «bune mame de familie fără pretenţii sau lux.» Invăţătoare să nu se facă decât acele din fetele noastre pe cari nenorocirea le-ar împedicà să-şi îndeplinească menirea pentru care au fost crescute acì.

«*Onorată Adunare*,

«Imi fac o plăcere de a constată că, mulţumită îngrijirii Direcţiunii Institutului, s'au adus, în cursul anului, mai multe îmbunătăţiri şi adaosuri instalaţiunilor Institutului nostru. Nu voiu menţionà decât unele dintr'însele: mărirea atelierului de ţesătorie prin introducerea lucrului de covoare cu o maestră specială, amenajarea unui atelier spaţios pentru albituri şi croitorie; amenajarea unei săli de desemn care, deşi nu are proporţiuni mari, totuş este îndestulătoare pentru numărul fetelor cari compun o clasă. Voiu mai menţionà încă introducerea culturii viermilor de mătase, care a dat frumoase rezultate.

«Pentru a se arătà într'un chip mai concret mulţumirea ce păstrează Institutul nostru acelora dintre elevele sale cari s'au distins cu deosebire în cursul celor 5 ani de învăţătură, prin purtarea lor exemplară, prin bunăvoinţă la tot felul de lucrări şi prin asimilarea materiilor ce le-au învăţat, Direcţiunea Institutului a înfiinţat o Carte de aur a Institutului, în care se vor trece, în fiecare an, numele celor mai bune eleve dintre cele cari vor aveà a părăsì şcoala.

«Pentru îndeplinirea acestei hotărîri, cu mare plăcere proclam pe elevele:

Popovici Maria,
Negriţescu Maria şi
Chiricuţa Paulina,

cari vor fi trecute în anul acesta în Cartea de aur a Institutului Otteteleşanu cu indicarea însuşirilor lor. Această trecere în Cartea de aur va fi menţionată şi în diplomă

«Nu-mi mai rămâne, pentru a încheià ceeace îmi propusesem de a vă comunicà, decât a exprimà doamnei Directoare, domnului Director şi întregului corp didactic al Institutului mulţumirile mele călduroase pentru râvna ce cu toţii au depus pentru îndeplinirea îndatoririlor lor, rugându-i să aibă necontenit în vedere faptul că educaţiunea fiind bazată pe exemple, traiul lor în Institut trebue să fie întotdeauna acela al unei familii cu desăvârşire unită. Numai prin relaţiuni cordiale, sincere şi de bună camaraderie, mai multe persoane pot să conlucreze pentru atingerea unui scop determinat şi al nostru este bine hotărît: educaţiunea copilelor.

«Ultimul meu cuvânt va fi pentru voi, dragi copile, spre a vă îndemnà la lucru cu curaj şi voie bună, căci nici o altă grijă nu veţi aveà, pe cât timp veţi respirà aerul din frumosul parc al Otteteleşanului.

«Iar vouă, scumpe copile, cari, după ce v'aţi făcut acì completa voastră datorie, ne veţi părăsì spre a căutà să puneţi în practică cunoştinţele ce aţi dobândit în cursul celor 5 ani petrecuţi acì, ţin, mai întâiu, să vă mulţumesc

pentru frumoasele simțiminte ce ați arătat că aveți pentru acest Institut și a vă recomandà să nu uitați niciodată că principalul vostru rol ca bune mame de familie va fi educațiunea familiilor voastre și pe cât posibil a acelora ce vă înconjoară. Și pentru aceasta trebue să vă reamintesc un lucru, care trebue să rămâie adânc sădit în inimile voastre:

«Educațiune nu poți face decât atunci când prin sfaturile și exemplele ce tu însăți vei da, vei ajunge să intri în sufletul copilului.

«Acest rezultat nu se poate însă atinge decât prin trei calități, cari fac tocmai însușirile de căpetenie ale mamei. Acestea sunt: iubirea, bunătatea și răbdarea.

«Răbdarea, iubirea și bunătatea să nu vă lipsească deci niciodată.

«Și acum, Dumnezeu să vă păstreze și să vă ajute !»

D-l *Dr V. Babeș,* care a asistat la examenele Institutului Otteteleșanu ca delegat al Academiei, zice că este în măsură a-și da părerea asupra rezultatelor constatate, întru cât mai mulți ani dearândul a luat parte la examene și se bucură că a constatat anul acesta tendința care s'a făcut către un învățământ mai practic. A constatat de asemenea că și diversele exerciții: bucătăria, grădinăritul, etc., au făcut progrese în raport cu anii precedenți. Impresia d-sale generală este că la Institut este un spirit mai practic și mai modern în educațiune.

D-l *N. Iorga* rezumă comunicarea d-sale: *Ostași dela Prut—cu un act dela Alexandru-cel-Bun; răzeși romașcani.*

D-l Președinte *Dr C I. Istrati* zice că astăzi este ultima ședință înainte de vacanța mare; următoarea va fi la 6 Septemvrie. Să ne întâlnim sănătoși la acea dată, zice d-l Președinte, și să avem atunci bucuria a constată rezultate fericite pentru țară.

ȘEDINȚA DELA 6 SEPTEMVRIE 1913

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *Dr. C. I. Istrati* amintește că, încheind ședințele dinaintea vacanței de vară în atmosfera agitată de atunci, când țara eră chemată ca să-și afirme prin armata ei puterea peste Dunăre, a făcut urare ca, în această întâia ședință după vacanță, să ne întâlnim cu toții veseli prin rezultatele câștigate pentru înălțarea țerii. Așà s'a

și întâmplat. Faptele militare și acțiunea diplomatică a țerii au dat patriei noastre o pozițiune atât de înaltă, încât avem dreptul să fim pe deplin mulțumiți și să nădăjduim o și mai mare înălțare în viitor.

In acest timp de două luni am avut durerea de a pierde pe unul dintre cei mai vechi și mai iubiți colegi dintre membrii activi, pe *Nicolae Quintescu*. Treizeci și șase de ani a făcut parte din Instituțiunea nostră și totdeauna a fost iubit și stimat pentru caracterul său blând și bun și pentru cultura sa aleasă. El s'a stins în ziua de 12 August și în ceasul despărțirii ne-am aflat în jurul său câțivà colegi, cari ne găsiam în Capitală, iar d-l *I. Bianu* a rostit cuvântarea următoare:

«După 36 ani de întâlniri zilnice și săptămânale, de conlucrare și de consfătuire în sânul Academiei, a sosit ceasul amar al despărțirii celei din urmă și veșnice.

«Nicolae Quintescu, bărbatul de blând caracter, cum sunt puțini; idealistul cu sufletul luminat totdeauna de cele mai nobile, de cele mai înalte năzuințe spre frumos și spre bine; patriotul și naționalistul, în care se resfrângeau adânc și cu putere toate faptele cari formau un pas de progres și de înălțare a neamului; acest bărbat, ale cărui aceste mari calități sufletești erau de prea puțini cunoscute, a plecat dintre noi pentru totdeauna.

«Noi, membri ai Academiei Române, suntem cei din urmă cari am format familia lui intelectuală, cari am cunoscut mai de aproape marile calități sufletești ale celui care ne părăsește acuma pentru totdeauna. După retragerea din învățământ, Academia îi rămăsese ca un ultim adăpost intelectual și colegial.

«Iacă pentru ce este firesc ca, după durerea pe care o lasă în familia sa, soție, fii și rude, plecarea lui din rândul celor vii să producă mai adâncă mâhnire între colegii din Academie.

«Poetul durerii a zis de mult:

......chè sempre stringe
All'uomo il cor dogliosamente, ancora
Ch'estranio sia, chi si disparte, e dice
Addio per sempre.

«Cu atât mai mare tărie ne strânge nouă inimile această durere, când cel de care ne despărțim acum pentru totdeauna a fost un coleg, un frate, atât de stimat și atât de iubit.

«Ceasul acesta ne silește să ne amintim cine a fost cel care acuma a încetat de a mai fi.

«Nicolae Quintescu a fost fiu al Olteniei, și-a trăit copilăria în atmosfera întăritoare de suflete românești în care lucrase Ioan Maiorescu și care a produs pe exageratul în latinizare Fontaninu; şi-a făcut apoi studiile superioare în atmosfera idealistă a Universităților prusiene dela Bonn și Berlin, unde se dăduse cu toată puterea la adâncirea cunoașterii clasicismului antic și în special a culturii latine.

«Astfel pregătit s'a întors în țară, unde întreaga lui vieață a fost consacrată răspândirii și înrădăcinării culturii clasice în neamul nostru. Acestui apostolat i-a închinat toate puterile vieții sale curate și modeste. Căci vieața acestui preot luminat al frumosului, al latinității limbii și al neamului, a fost caracterizată mai presus de toate printr'o curățenie și modestie rare, mai ales în timpurile noastre de sgomot și reclamă.

«Slăbirea nervilor, venită din nenorocire prea de timpuriu, a fost dureroasă piedică pentru activitatea ce ar fi dorit și ar fi putut să desvolte acest adânc și credincios slujitor al frumosului. Puținele lui scrieri ne arată însă cum sufletul său năzuià totdeauna spre înălțimile ideale ale frumosului. Așà sunt scrierile «Dela Bonn la Koblenz» și «Omagiu artelor», tradus în versuri din Schiller.

«Afirmarea prin toate mijloacele a latinității limbii noastre erà al doilea punct cardinal al preocupărilor academicianului. Această adâncă și statornică preocupare s'a arătat cu toată puterea mai ales în discuțiile din Academie pentru simplificarea ortografiei.

«Quintescu a ajuns la vârsta de 72 de ani și a trăit o vieață încălzită și luminată de cele mai curate năzuințe spre ideal. Caracterul lui drept și leal i-a câștigat în toate mediile în cari a trăit nu numai simpatie, dar și stima cea mai desăvârșită. Aceste mari calități sufletești le-am simțit mai ales noi din Academie, unde ele au fost mai deaproape cunoscute. De aceea alături de durerea adâncă a familiei sale depunem pioasele lacrămi colegiale și frățești ale colegilor și fraților lui din această instituțiune.

«Fie-i țărâna ușoară și veșnică pomenirea!»

La 6/29 Iulie a încetat din vieață, la Haga, membrul nostru corespondent ales în 1903, Consilierul de Stat al Olandei T. M. C. Asser. Am adresat îndată familiei distinsului jurist și bărbat de Stat următoarea telegramă:

«In numele Academiei Române adaog doliul nostru lângă al Domniei-Voastre pentru pierderea prea ilustrului învăţat jurisconsult, pe care eram mândri a-l numără printre membrii noştri corespondenţi străini.»

— Membrii Academiei salută memoria celor dispăruţi prin ridicarea în picioare.

Dela d-l H. A. Lorentz din Haarlem se primeşte următoarea scrisoare de mulţumire pentru alegerea sa ca membru onorar:

«Permiteţi-mi a vă mulţumì din tot sufletul pentru distincţiunea pe care aţi binevoit a mi-o acordà, alegându-mă membru onorar al Academiei D-voastre. Sunt foarte fericit că mă găsesc astfel în legătură cu învăţaţii ţerii D-voastre.»

Dela d-l Profesor W. Foerster din Berlin:

«Marea onoare pe care Academia Română a binevoit să mi-o arăte, proclamându-mă membrul ei onorar, m'a mişcat adânc.

«Primind cu sfieală această alegere, întemeiată pe o apreciere aşà de binevoitoare a activităţii mele ştiinţifice, îmi permit a exprimà mulţumirile mele cele mai sincere şi călduroase.»

Dela d-l Teodor Zaïmis, Rectorul Universităţii din Atena, se primesc exemplare din broşura sa: *Atrocités bulgares en Macédoine*, Atena 1913.

Dela Societatea amicilor istoriei naturale, a antropologiei şi etnografiei din Moscova se primeşte invitare la serbarea cincuantenarului existenţei sale, care se va face în 15/28 Octomvrie viitôr

— Se decide a se trimite o scrisoare de felicitare.

Dela Universitatea Regală din Christiania se primeşte volumul publicat asupra serbării jubileului de 100 de ani dela înfiinţarea ei In acest volum se află reproduse scrisorile de felicitare trimise de Academia Română şi de Universităţile din Bucureşti şi Iaşi

D-l *N. Iorga* prezentă volumul XXIII din publicaţiunea sa: *Studii şi documente cu privire la istoria Românilor.*

D-sa ceteşte apoi comunicarea intitulată: *Cevà despre Episcopul maramureşean Iosif Stoica.*

D-l *St C. Hepites* prezentă din partea d-lui Ernest Lebon a doua ediţie a scrierii sale despre Gaston Darboux, precum şi din partea Biuroului Central al Asociaţiunii internaţionale de sismologie, două publicaţiuni recente ale sale.

D-l *V. Pârvan* cetește următoarele:

«In timpul mobilizării din vara anului acestuia, am cerut să fiu detașat dela Serviciul supravegherii știrilor din Ministerul de Răsboiu la armata de Est și anume la divizia X din Dobrici. Comandantul brigăzii din Balcic m'a trimis apoi la regimentul 71 rezervă, batalionul III, cu recomandațiile și ordinele necesare în vederea cercetării ruinelor romane dela Sud și Vest de Ecrene. La batalionul III, d-l Maior Ștefănescu mi-a pus la dispoziție, conform ordinelor, oamenii și instrumentele necesare pentru cercetările și săpăturile pe cari le aveam în vedere.

«Primul obiect al studiilor mele a fost însăș cetatea de lângă satul Dișî-Pudac, unde cantonà batalionul III. Inainte de a sosì eu, d-l Locot. Constantinescu făcuse, cu autorizarea d-lui Maior Ștefănescu, câtevà sondaje în cetate, găsind o lampă creștină, tipul obișnuit, cu mânușa în formă de cruce, două *dolia* (vase mari de pământ), înalte de c. 1.25 m. și cu diametrul de c. 1 m. Aceste vase, găsite întregi, au fost apoi donate de d-l Maior Ștefănescu Muzeului Național de Antichități, ca amintire din partea batalionului III din regimentul 71 Romanați. De asemenea și lampa creștină a fost dăruită Muzeului. In sondajul făcut chiar în *castellum civitatis,* s'au găsit la o adâncime de c. 3 m. bazele unei colonade în stil târziu roman cu capitèle în formă de potir, ornate cu canelùri în forma frunzelor lanceolate (exemple de acest fel de capitèle avem din Dacia Malvensis la Reșca).

«Săpăturile ce am făcut apoi eu la cetate au avut de scop fixarea conturului, structurii și, pe baza elementelor de arhitectură și mod de fortificare, a epocei cetății.

«Cetatea, de formă poligonală neregulată, are o suprafață de c. 11—12.000 m. p. E deci mai mică decât cetățile *Ulmetum* și *Capidava.* Grosimea zidurilor e însă mult mai mare decât la aceste două cetăți, ajungând până la 3.50 m. De asemenea și stilul ei e deosebit, precum voiu arătà îndată. Zidurile sunt păstrate pe alocurea, ca nucleu de beton, până la înălțimea de c. 5 m. deasupra soclului; pe alte părți însă zidul este distrus până aproape de temelie. Chiar fără săpături am putut constatà că acest castel roman e de tipul celor dela sfârșitul sec. III, cari au în cele mai multe cazuri și câte un *castrum* special în unul din colțurile lor (tipul Evreux, Capidava, etc). La colțuri, atât cetatea, cât și *castrum* interior, au turnuri rotunde.

«Pentru a determinà însă mai de aproape epoca cetăţii, trebuià să văd care e forma porţilor ei. Dărâmăturile acoperind în chip aproape uniform toate laturile, nu erà de fel clar pe deasupra, pe care din laturile poligonului trebuià să fie poarta principală. Pentru a nimerì locul exact unde se aflà, mi-am calculat pe ce lature ar fi trebuit să vină drumul roman din spre S-V spre cetate şi apoi pe mijlocul acestei laturi am pus soldaţii să sape. Calculele mi s'au adeverit, găsind chiar din prima zi de săpături laturea de Sud a intrării, pe care apoi în cursul celor trei zile de săpături am desfăcut-o complet. Poarta cetăţii romane dela Dişi-Pudac se arată a fi de un tip încă mai vechiu decât ar fi fost de judecat cetatea numai după structura ei descrisă mai sus. Anume, întocmai ca la multe castre romane din sec. III, avem aici intrarea neapărată în exterior de turnuri, ci numai flancată de contraforturi destul de modeste ca dimensiuni şi aproape fără valoare ca apărare. Lăţimea intrării e cea obişnuită la cetăţile romane din sec. III şi IV de 3.70—3.80 m.

«Foarte important e însă Castelul dela Dişi-Pudac prin înconjurimile sale. In adevăr, spre S-V de castel se întinde, sub satul actual bulgăresc, o importantă aşezare civilă, ale cărei urme sunt pretutindeni aparente prin curţile locuitorilor. Foarte numeroase sunt în special chiupurile mari de pământ ars, cari serviau la păstrarea cerealelor şi lichidelor şi pe cari le găsim la tot pasul ieşind din pământ.

«Pe înălţimea care domină spre S-V cetatea şi oraşul civil, găsim de asemenea urme de fortificaţii primitive de caracter enhoric şi, ceeace e mai important, urmele în lespezi de piatră săpată ale drumului roman spre Odessus şi Marcianopolis. Spre S-E de cetatea noastră, pe înălţimea Gora Cealac, am constatat în călătoria făcută de mine împreună cu d-l Locot. Constantinescu pe Biel-Monastâr în spre Sf. Troiţa (Alagea) şi Euxinograd urme de aşezări civile antice cu ceramica caracteristică vremii greco-romane.

«In sfârşit spre N-E de cetatea dela Dişi-Pudac se deschide baia Batova, care se prelungeşte în interior prin câmpia Batovei, lăsând să se vadă întreaga coastă dela Balcic şi Cavarna, unde, precum se ştie, erau de asemenea aşezăminte antice de cultură greacă.

«Prin aceste împrejurimi castelul roman dela Dişi-Pudac se arată a fi avut un rol de prima însemnătate în paza drumului roman dela Odessus (1) şi Marcianopolis spre N-E pe malul mării prin

(1) După inscr. din CIL.III 12.507: *fines territorii Odessitani*, la Dişi-Pudac erà graniţa teritoriului anticei *Odessus* (Varna). Asupra castelului roman descris de mine vezi şi cele

Dionysopolis către Callatis și Tomi. Această pază devenise în special necesară la începutul sec. III, când năvălirile Goților amenință chiar Marcianopolis. Tehnica îngrijită a cetății (placajul e excelent lucrat și din piatră de prima calitate) ne arată că nu am greși cu mult, dacă am fixà originile întăririi prin anii 250.

«Cercetările începute de mine la Dișì-Pudac n'au putut fi din nenorocire continuate, întru cât prin pacea dela București satul a fost lăsat Bulgariei și trupele noastre au primit ordinul să se retragă spre Ecrene, Gheikciler și Teke.

«In excursia pe care am făcut-o tot în acest timp la Gheikciler, unde se află cantonat o parte din reg. 70 rezervă, am constatat la Est-Sud-Estul satului, cam la vreo 300 m. distanță resturile unei *villa rustica*, din care un bogătaș bulgar din sat a luat în păstrare un mare chiup antic, *dolium*, de formă mai turtită ca cele dela Dișì-Pudac, de c. 1.20 m. înălțime pe c. 1.25 m. diametru.

«Astfel deci resturile antice din regiunea Dișì-Pudac-ului ne arată că aici a fost un ținut foarte intens populat în vremea romană, și personal nu pot decât încă odată să-mi exprim părerea mea de rău, că la delimitarea nouăi noastre granițe, nu s'au avut în vedere și aceste împrejurări de pe teren, cari, chiar dacă nu ar fi fost în concordanță și cu interesele pur militare, ceeace însă de fapt a fost cazul acum, încă tot ar fi trebuit să fie ținute în seamă din punctul de vedere istoric-național. Personal, am înaintat imediat un raport Ministerului de Răsboiu, cerând la fixarea graniței pe teren să se aibă în vedere și cetatea romană, care nu se află decât la vreo 800 m. departe de linia dreaptă a graniței în interiorul ținutului bulgar. Pe cât știu încă nu s'a hotărît definitiv granița în acest punct și poate o intervenție imediată a Academiei Române nu ar fi de prisos.

«Asupra celorlalte cercetări ale mele în Cadrilater în timpul campaniei noastre în Bulgaria nu mă pot oprì acum mai mult, întru cât ele au avut mai ales un caracter de informație prealabilă. Asupra cetății dela Dișì-Pudac m'am socotit însă dator a vă face raportul de față la prima ședință de toamnă a Corpului nostru.»

— D-l Preşedinte mulţumeşte d-lui Pârvan pentru grabnica şi interesanta d-sale constatare ştiinţifică.

---

publicate de Jireček la 1886, în *Arch.-Epig. Mitt. aus Oesterr.-Ungarn*, X, p. 181 (unele afirmări ale lui Jireček nu sunt exacte); învăţatul austriac crede (*l. c.*, p. 182) că cetatea dela Dişi-Pudac ar fi antica Gerania, diplomele bizantine din sec. XIV, pe cari se bazează Jireček, nedând însă indicaţii mai precise, el însuş e silit să dea această identificare ca o simplă ipoteză In astfel de chestiuni numai inscripţiile pot hotărî definitiv.

D-l *St. C. Hepites* zice: In timpul vacanțelor Românimea a încercat o mare durere prin pierderea aviatorului Aurel Vlaicu. Intru cât Academia a apreciat meritele tânărului inginer, acordându-i premiul Lazăr în sesiunea generală din 1912, cred că este bine ca numele lui să fie pomenit aici, spre a rămâneà de veci consemnat în *Analele* noastre.

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* zice: Mulțumesc, Domnilor Colegi, în numele Domniilor-Voastre d-lui Hepites, de a ne fi reamintit persoana regretatului Vlaicu și faptul că sunt 2 ani, de când, tocmai pentru studiul său asupra aviațiunii, Academia a găsit cu cale a-i arătà simpatia sa, acordându-i unul din premiile de cari dispuneà.

Și chiar afară de faptul acesta, care leagă în deajuns Academia de numele regretatului dispărut, noi nu putem trece cu vederea moartea aceluia care s'a ridicat așà de mult prin munca sa, dovedind nu numai o pricepere superioară, dar și o voință de fier, grație cărora a putut aduce elemente nouă în aviațiune.

Meritul cel mai mare ce-l are Vlaicu este că, fără o pregătire specială, în această direcțiune, dar numai prin inteligența sa superioară și prin sentimentul său patriotic, atât de cald și înălțător, care-l conduceà în această direcțiune, el a reușit să facă mai mult decât atâția alții, cari aveau o pregătire specială.

Recunosc că pregătirea sistematică, pe terenul științelor, dă o forță puternică celui ce știe să o utilizeze cu pricepere. Nu e mai puțin adevărat că foarte adeseori dogmatismul școlar ucide sau micșorează personalitatea și iată de ce eu am un cult pentru autodidacți cari, nefiind stingheriți de zăgazurile unor anumite discipline și teorii, pot să se înalțe falnic, cu propriile lor aripi, când geniul sau munca intensă pusă în serviciul unei frumoase inteligențe, le dă puterea necesară.

Vlaicu a fost dintre aceștia și, prin ceeace a făcut, el a servit românismului și omenirii și iată de ce Academia este fericită a puteà aduce și ea prinosul recunoștinței sale memoriei scumpului dispărut.

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* zice că la 11 Septemvrie este terminul fixat pentru ținerea concursului între candidații înscriși la bursa Anastasie Stolojian pentru studiul în străinătate al științelor sociale, economice și financiare, și că deci urmează să se numească juriul examinator.

— Se decide a face parte din comisiune d-nii Profesori universitari St. Longinescu și M. Seulescu, sub președința d-lui *D. Onciul.*

D-l *N. Iorga* roagă să se fixeze pentru Vinerea viitoare ședință publică, d-sa având să facă o comunicare despre: *Istoria Evreilor în România.*

— Se aprobă.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 13 SEPTEMVRIE 1913.

Președința d-lui *D. Onciul,* Vicepreședinte.

D-l *N. Iorga* cetește comunicarea sa despre *Istoria Evreilor în România.*

D-l Vicepreședinte *D. Onciul* mulțumește d-lui Iorga pentru interesanta și documentata sa comunicare.

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

Dela Lemberg s'a primit știrea telegrafică despre încetarea din vieață a Canonicului Antonie S. Petruszewicz, membru onorar al Academiei, ales la 1890. Răposatul a fost unul dintre fruntașii vieții culturale a Rutenilor din Galiția și ani îndelungați a fost Prepozit și Vicar episcopesc la Episcopia ruteană unită din Lemberg. In tinerețe a scris mai multe opere istorice și etnografice, în cari s'a interesat și de trecutul Românilor. Immormântarea se face chiar astăzi și în numele Academiei s'a dat următoarea telegramă către Casa Națională (Narodnyj Dom), una din fundațiunile culturale ale răposatului:

«Academia Română împreună doliul său cu al națiunii rutene din Galiția pentru moartea venerabilului învățat, Canonicul Petruszewicz, pe care dânsa se mândrià a-l număià între membrii onorari.»

Se aduce la cunoștință că la 16, 22 și 23 Septemvrie curent, se vor ținea concursuri pentru acordarea de burse din Fondul Adamachi și deci urmează să se formeze comisiile examinatoare.

— Se decide a se formà comisiile după cum urmează:

a) d-l *A. Saligny*, președinte; d-nii C. M. Mironescu și Th Dragu, membri, pentru acordarea a două burse la ingineri, spre a studià electro-tehnica la Paris;

b) d-l *A. Saligny*, preşedinte; d-nii P. Panaitescu şi Th Dragu, membri, pentru facerea concursului la Şcoala superioară de arte şi meserii între absolvenţi ai acestui fel de şcoale, spre a se perfecţionă în ateliere de construcţiuni de maşini în străinătate;

c) d-l *P. Poni*, preşedinte; d-nii C. Corban şi E Botez, membri, pentru facerea concursului la Şcoala superioară de arte şi meserii din Iaşi, pentru acordarea unei a doua burse ca cea precedentă;

d) d-l *P. Poni*, preşedinte; d-nii *I. Simionescu* şi I Rallet, membri, pentru acordarea a două burse la Facultatea de medicină şi a uneia la Facultatea de ştiinţe din Iaşi.

D-l *V. Pârvan* roagă să se ţină Vinerea viitoare şedinţă publică, în care d-sa să facă următoarea comunicare: *Castrul dela Poiana şi drumul roman prin Moldova de jos.*

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 20 SEPTEMVRIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *V. Pârvan* ceteşte comunicarea sa: *Castrul dela Poiana şi drumul roman prin Moldova de jos.*

In timpul comunicării d-lui Pârvan, d-l Vicepreşedinte *D. Onciul* a ocupat fotoliul prezidenţial.

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

D-l *N. Iorga* prezentă volumul XXII din lucrarea d-sale: *Studii şi documente cu privire la Istoria Românilor.*

D-l Vicepreşedinte *D. Onciul* exprimă d-lui Iorga mulţumirile Academiei pentru această nouă operă, care îmbogăţeşte literatura noastră istorică.

D-l *D. Onciul*, ca preşedinte al Comisiunii pentru examinarea candidaţilor prezentaţi la concursul bursei «Anastasie Stolojian», prezentă lucrările Comisiunii, care propune să se acorde bursa d-lui Costin St. Stoicescu. Comisiunea adaoge că, întru cât d-l Stoicescu are doi ani de studii în specialitatea ştiinţelor sociale, economice şi financiare în Germania, este de părere ca dânsul să urmeze studiile numai până va obţineă doctoratul, ceeace poate să facă până într'un an şi jumătate. După trecerea examenului de doctorat,

ar fi recomandabil să studieze un an în Anglia, iar restul timpului, pentru care i se va acordà bursa, să-l întrebuinţeze pentru studii în Franţa, ca să cunoască astfel, pe lângă şcoala germană, şi şcoalele engleze şi franceze.
— Propunerile Comisiunii se aprobă.

ȘEDINȚA DELA 27 SEPTEMVRIE 1913.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Se ceteşte procesul verbal al Comisiunii instituite la Școala de poduri şi şosele, pentru acordarea a două burse pentru studiul electro-tehnicei la Paris. Comisiunea propune a se acordà bursele d-lor ingineri Teodor Resmiriţă şi Alexandru Nicolau.
— Propunerea Comisiunii se aprobă.

Vinerea viitoare fiind zi de şedinţă publică, d-l *N Iorga* anunţă o comunicare despre: *Vasile Lupu ca următor al Impăraţilor de Răsărit în tutelarea Patriarhiei de Constantinopole.*

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 4 OCTOMVRIE 1913.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *N. Iorga* expune comunicarea: *Vasile Lupu ca următor al Impăraților de Răsărit în tutelarea Patriarhiei de Constantinopole.*

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

D-l *P. Poni* prezentă lucrările Comisiunii instituite sub președința d-sale la Școala superioară de arte și meserii din Iași, pentru acordarea din Fondul Adamachi a unei burse pentru lucrări practice de mecanică în străinătate. Comisiunea propune a se acordà bursa d-lui Gh. Gheorghiade.
— Propunerea Comisiunii se aprobă.

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* zice: Văd în mijlocul nostru pe d-l Mario Roques, directorul seminarului şi profesorul la catedra de limba română dela Sorbona. Salut pe d-l Roques şi-i mulţumesc în numele Academiei

pentru cinstea ce ne-a făcut asistând la şedinţa de astăzi. In d-sa mai salut pe iubita noastră soră mai mare, Franţa, dela care mulţi din noi am primit binefacerile luminii şi culturii.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 11 OCTOMVRIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *N. Iorga* expune comunicarea despre: *Clopotul dăruit de Caragheorghe, întemeietorul Serbiei, bisericii satului Topola (1811).*

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

D-l *V. Pârvan* roagă să se ţină Vinerea viitoare şedinţă publică, în care d-sa să facă următoarea comunicare: *Cetatea Ulmetum: Descoperirile campaniei a doua şi a treia de săpături din anii 1912 şi 1913. I Elemente arhitectonice. II Descoperiri mărunte.*

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 18 OCTOMVRIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *V. Pârvan* ceteşte comunicarea d-sale: *Cetatea Ulmetum: Descoperirile campaniei a doua şi a treia de săpături din anii 1912 şi 1913. I. Elemente arhitectonice. II. Descoperiri mărunte.*

ŞEDINŢA DELA 25 OCTOMVRIE 1913

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *N. Iorga* comunică două fragmente de inscripţii dela Mânăstirea Bistriţa

D-l *N. Iorga* face apoi următoarea propunere:

«Cunoaşteţi lucrarea lui Brockhaus *(Die Kunst in den Athos-Klöstern,* Lepzig 1913) Ea dă descrierea amănunţită a picturilor din puţinele mânăstiri dela Athos, cari şi-au păstrat în această privinţă vechea înfăţişare.

Avem noi Românii, aici și în Bucovina, zeci de biserici cari ar puteà formà obiectul unui studiu mult mai rodnic în rezultate. Din nenorocire, nu numai că nu-l intreprindem, dar lăsăm, în chip barbar, ca și picturile să se strice

«Cum, în Bucovina, a trebuit să vină un străin, d-l Kozak, pentru a publicà inscripțiile bisericilor noastre celor vechi, astfel, tot acolo, a trebuit să vie alt străin, meritosul învățat polon Władysław Podlacha, pentru a da, pe 208 pagine, o lucrare asemenea cu aceea a lui Brockhaus, care se mântuie cu constatarea că frumoasa noastră pictură din veacurile al XV-lea și al XVI-lea nu e un reflex al celei din Athos, ci că ne aparține

«Cred că e o datorie pentru Academia Română să intervie pe lângă d-l Podlacha pentru a permite o ediție românească a cărții sale sau, mai curând, una franceză prin care să poată fi cunoscută bogăția artistică a trecutului nostru și în străinătate

«In acelaș timp, ea trebue să intervie pe lângă Ministrul de Instrucție publică, pentru ca d-l Podlacha să fie rugat a venì la noi și a face o operă corespunzătoare pentru picturile noastre din veacul al XIV-lea (Biserica Domnească dela Argeș), al XV-lea (Popăuți, Hârlău, Dobrovăț), din al XVI-lea, al XVII-lea și al XVIII-lea (sute de clădiri vrednice de cel mai pios interes), în folosul științei.

«Când nu suntem în stare a face un lucru, să îngăduim aceasta măcar străinilor cari, din motive pur științifice, totuș poartă interes unor comori pe cari nu știm a le prețuì.

«Adaog că în starea actuală a științei e o absolută nevoie să trimitem un tânăr care să facă la școala de înnoire a ideilor despre arta bizantină și orientală, care e școala lui Strzygowski, studiile de cari avem atât de mare nevoie»

D-l *I. Bianu* zice: Cele spuse de d-l Iorga sunt constatări foarte grave și foarte jalnice. O statornică lipsă de interes pentru rămășițele vieții trecute a neamului este încă una din urmările stării de prefacere a culturii noastre actuale. Zilnic avem dureroase dovezi despre aceasta. Un fapt nou este arătat în următorul raport făcut de d-l C. Moisil, ajutor-numismat al Academiei, după îndeplinirea unei însărcinări ce i-am dat:

«*Domnule Bibliotecar,*

«După cum știți, în luna Maiu a. c., ni s'a oferit spre cumpărare din partea unui negustor din orașul Suceava (Bucovina) un număr de monete vechi, găsite în fosta capitală a Moldovei. După ce în repețite rânduri am mai cumpărat dela acest negustor astfel de monete, a început să ne trimită și obiecte vechi, mai ales arme, unelte și obiecte de podoabă. După spusele

sale, atât monetele, cât şi celelalte obiecte proveniau parte din cetatea Sucevei, parte din descoperirile ce s'au făcut cu ocazia lucrărilor pentru aducerea apei în oraş.

«Privite însă mai de aproape, aceste vechi urme de cultură românească făceau impresia că nu sunt decât rămăşiţele, exemplarele comune, ale descoperirilor făcute şi că piesele bune au fost sau rezervate altor amatori, sau în cel mai bun caz urmau să ne fie oferite mai târziu şi pentru sume mai mari. Această bănueală v'a îndemnat ca, după ce încercările ce le-am făcut pentru a obţineà obiecte mai bune, n'au reuşit, să-mi daţi însărcinarea de a mă duce la Suceava, pentru a cercetà la faţa locului cum stau lucrurile, şi în acelaş timp a intrà în legături cu persoane, cari să ne ţină în curent cu descoperirile ce se vor mai face şi eventual să achiziţioneze pentru noi obiectele ce ne-ar interesà. In virtutea acestei însărcinări am fost în Suceava în zilele de 19 şi 20 Octomvrie şi în urma unor cercetări foarte amănunţite întreprinse atât în oraş, cât şi în împrejurimi, am constatat următoarele:

«Cu ocazia săpăturilor ce s'au făcut la cetatea Sucevei s'au descoperit un număr foarte mare de monete şi obiecte vechi, dar numai o mică parte din ele s'au depus în muzeul ce s'a înfiinţat în acest oraş, cele mai multe şi mai ales cele mai de valoare au fost trimise muzeelor din Viena, Cernăuţi, Lemberg şi chiar muzeului din Praga. In special obiectele de artă, cum erau cele de sticlă, de porcelan sau obiectele de podoabă mai caracteristice, precum şi acele a căror conservare necesità o îngrijire specială, cum erau fragmentele de pictură murală, din capela palatului, au fost trimise aproape excluziv muzeelor pomenite. In muzeul local nu s'au depus decât piese comune şi în cea mai mare parte rău conservate, iar particularii amatori n'au putut achiziţionà nici ei decât tot obiecte de această categorie.

«De altă parte lucrările pentru aducerea apei s'au executat în anii 1911 şi 1912, terminându-se complet în acest din urmă an, astfel că atunci când am aflat noi despre ele, trecuse aproape un an de când erau desăvârşite. Lucrurile ce s'au găsit cu această ocazie au intrat mai ales în muzeul local; totuş parte din ele au fost achiziţionate de amatori dela noi: din Iaşi, Fălticeni, Bârlad, etc Erà deci natural, ca ducându-mă acolo la o distanţă de timp atât de mare, să nu pot găsì decât lucruri foarte puţine şi din cele mai comune.

«In adevăr, Domnule Bibliotecar, am cercetat în mod cât se poate de discret toate persoanele din oraş, despre cari am putut aveà informaţiuni că au avut lucruri vechi, între ele şi pe negustorul cu care eram în legături mai dinainte, dar n'am găsit la nici una din aceste persoane decât rămăşiţe lipsite de orice valoare. Am făcut cercetări şi în două localităţi din apro-

piere, Scheia şi Iţcanii noi, dar şi aci rezultatul a fost cu totul nesatisfăcător.

«Am căutat atunci să mă pun în legături cu oameni, cari ar puteà să ne informeze de acum înainte despre descoperirile ce se vor face şi să se însărcineze în acelaş timp cu expedierea lucrurilor ce le vor puteà achiziţionà pentru noi. Şi sper că am reuşit să organizez un mic serviciu, în frunte cu o persoană cu o cultură superioară, care ne va aduce pe viitor servicii reale.

«Cu prilejul acestei călătorii am mai făcut, Domnule Bibliotecar, două constatări: în primul rând cât de puţin interes acordăm noi, ceştia din România liberă, vechilor monumente din ţerile româneşti subjugate; al doilea cât de slab suntem informaţi despre descoperirile întâmplătoare ce se fac în vechile localităţi româneşti din aceste ţeri.

«La Suceava se sapă de atâţia ani, descoperindu-se urme extrem de importante de cultură românească, şi cu toate acestea Statul nostru n'a avut acolo un specialist, care să asiste în permanenţă la acele săpături, nici nu s'a interesat să achiziţioneze, pentru vreo colecţiune de a noastră, obiecte, cari cu oarecare bunăvoinţă şi fără mari cheltueli puteau intrà în muzeele noastre, în loc să îmbogăţească muzeele Galiţiei şi Boemiei In diferite alte localităţi din Bucovina, Basarabia şi Transilvania se descoperă în fiecare zi vechi şi preţioase monumente de cultură românească, cari când nu intră în muzeele străine, sunt colecţionate în cea mai mare parte de amatori străini, deşi locul lor ar fi în colecţiunile noastre publice.

«Dacă însă Statul nu dă atenţia cuvenită acestor monumente atât de preţioase pentru cunoaşterea trecutului nostru, Academia Română, care pe lângă monumentele literare ale trecutului nostru adăposteşte şi alte monumente, de cultură românească, ar trebuì să facă tot posibilul pentru a împedicà înstrăinarea urmelor de cultură românească ce se descoperă în afară de regat.

«Pentru acest scop ar trebuì ca înainte de toate să ne punem în legături cu oameni pricepuţi din toate localităţile cu un trecut cultural mai bogat din ţerile româneşti subjugate, însărcinându-i să ne ţină în curent cu orice descoperiri s'ar face şi la nevoie să achiziţioneze pentru noi obiectele ce ne-ar interesà. Prin aceasta s'ar atinge un scop îndoit: de o parte am puteà îmbogăţi colecţiunile Academiei cu monumente nouă şi cari ar fi salvate în acest chip de înstrăinare, de altă parte am provocà în ţerile româneşti subjugate un curent pentru aprecierea şi studierea monumentelor vechi, curent care astăzi aproape nu există.»

Vedeţi faptul: în vechea capitală a Moldovei, lângă hotarul de acum al Regatului nostru, se fac lucrări de edilitate cu mari mişcări de pământ,

se găsesc multe obiecte vechi şi monete de ale vechilor Domni moldoveni; ele sunt duse la muzeele din Viena, Cernăuţi, Lemberg, Praga, iar noi nu ştim nimica, nu ne informează nimenea, deşi acolo este un liceu românesc, o mânăstire românească, iar în capitala provinciei locuesc câţivà membri ai Academiei. Această dezinteresare pentru rămăşiţele trecutului ne-a făcut până acum pierderi colosale şi nereparabile Este ceasul din urmă ca să ne deşteptăm şi, cu toate sacrificiile posibile şi mai ales printr'o bună şi neadormită organizare, să căutăm să scăpăm de pieire şi de risipă ce se mai poate scăpà. Avem Comisiunea Monumentelor Istorice, care de câţivà ani lucrează bine, atât prin restaurările ce le face monumentelor rămase, cât şi prin studiile asupra lor, cari se tipăresc în publicaţiile ei.

Să se cheme d-l Podlacha, ca să facă descrierea vechei noastre picturi bisericeşti, dar nu este destul. Ar trebui să se organizeze copierea celor mai bune picturi de prin biserici şi mai ales a portretelor ctitoreşti, căci toate acestea se prăpădesc repede şi fără urmă în vremea de prefacere în care suntem atât de înaintaţi. Astăzi se pot încă prinde lucruri de cel mai mare preţ, cari mâine nu vor mai fi. In mânăstirea Suceviţa a Movileştilor, pe lângă bogăţia picturilor murale, se păstrează o nepreţuită comoară de miniaturi dela începutul secolului XVII. Vecinii de peste Dunăre, Bulgarii, au început să publice elementele artistice din manuscriptele făcute la noi, ca fiind naţionale ale lor, pentrucă textul este în limba slavo-bulgară. Alţii ne ieau ale noastre şi-şi fac din ele titluri de glorie naţională, iar noi cu nepăsare şi neînţelegere le lăsăm să se strice şi să se risipească

D-l Preşedinte *C I. Istrati* zice că membrii Comisiunii monumentelor istorice s'au preocupat de păstrarea picturilor din biserică, dintre cari unele sunt de o frumuseţe rară, cum sunt cele dela Hârlău. Un străin specialist a fost chemat de d-l Kalinderu ca să scoată la iveală picturile cari în scurgerea vremii au fost întunecate sau acoperite cu alte zugrăveli ori tencueli

In altă ordine de idei, d-l Preşedinte *Istrati* aduce la cunoştinţă că alaltăieri a fost primit în audienţă de **Maiestatea Sa Regele**, căruia a prezentat lista elevelor cari au concurat anul acesta pentru Institutul Otteteleşanu. Maiestatea Sa este mult preocupat de pericolul de incendiu în care se găsesc colecţiunile Academiei, pe cari le cunoaşte, şi apreţiază marea lor valoare istorică şi naţională.

Cu această ocaziune Maiestatea Sa a exprimat dorinţa ca Academia să întocmească şi să publice câte un dicţionar român-bulgar şi bulgar-român, cu scurte conversaţiuni, spre a fi folosite de populaţiunea noului teritoriu anexat.

Asupra acestei chestiuni se face discuție, la care ieau parte d-nii: *Bianu*, *Onciul*, *Istrati*, *Țițeica* și *Sutzu*

Dela Academia de studii comerciale se primește invitațiune la inaugurarea ei, care se va face Vineri la 1 Noemvrie.

— Se decide ca d-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* să reprezinte Academia

D-l *N. Iorga* aduce la cunoștință că la 8 Noemvrie se va așeză la Mânăstirea Dealului sarcofagul lui Mihaiu Viteazul și crede că și Academia va fi invitată la solemnitate.

D-l Președinte *Istrati* primește să reprezinte Academia.

Se aduce la cunoștință că la 28 Octomvrie se va face la Școala de poduri și șosele alegerea a 8 elevi, cărora să se acorde din Fondul Adamachi burse pentru anul școlar 1913—14.

— Se decide ca juriul să fie compus din d-nii C. M. Mironescu, directorul școalei, Th. Dragu, profesor, sub președința d-lui *A. Saligny.*

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 1 NOEMVRIE 1913.

Președința d-lui *I. C. Negruzzi,* Vicepreședinte.

D-l *I. Bogdan* prezentă un exemplar de lux din lucrarea sa în 2 volume, apărută acum în publicațiile Comisiei istorice a României: *Documentele lui Ștefan cel Mare*

D-l *Dr. V. Babeș* cetește partea I a comunicării d-sale: *Studii asupra cholerei, făcute cu ocaziunea epidemiei din anul acesta.*

D-l *D. Onciul* ocupă fotoliul prezidențial.

D-l *N. Iorga* cetește comunicarea d-sale despre: *Muntele Atos în legătură cu țerile noastre.*

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 8 NOEMVRIE 1913

Președința d-lui *I. C. Negruzzi,* Vicepreședinte.

D-l *St. C. Hepites* prezentă Academiei ca omagiu din partea autorului, d-l A. Lebeuf, Directorul Observatorului din Besançon, scrierea *L'oeuvre d'Henri Poincaré. L'Astronome* Asupra vieții și operei lui Poincaré s'au scris și se vor mai scrie vreme îndelungată lucrări, pentrucă acest gigante al științei s'a impus cu toată puterea geniului său. Scrierea d-lui Lebeuf are pentru

noi însemnătatea, că în ea se vorbește de neuitatul nostru coleg Spiru Haret, în rândurile următoare dela pag. 5:

«Déjà cependant, en 1876, un astronome roumain de haute valeur, M. Spiru Haretu, avait ouvert une brèche dans le théorème de Laplace; ses résultats ont été confirmés dans les *Leçons de Mécanique céleste* de Poincaré, qui avait écrit . . »

D-l *Dr. V. Babeș* cetește partea II a comunicării d-sale: *Studii asupra cholerei, făcute cu ocaziunea epidemiei din anul curent.*

D-l *Dr. C. I. Istrati*, ocupând fotoliul prezidențial, zice: Nu pot redeschide ședința fără să arăt părerea de rău a Academiei pentru pierderea întâmplată Vinerea trecută în persoana lui Nerva Hodoș, unul din funcționarii ei cei mai culți, care a adus acestei Instituțiuni servicii reale prin munca și cunoștințele sale.

Fie-i pomenirea veșnică!

D-l *V. Pârvan* cetește comunicarea d-sale despre: *Cetatea Ulmetum: Descoperirile campaniei a doua și a treia de săpături din anii 1912 și 1913. III. Inscripții și monumente figurate. IV. Considerații istorice.*

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

Dela d-l Dr Louis Duparc, profesor la Universitatea din Geneva și membru onorar al Academiei, se primește următoarea scrisoare:

«Vă rog să binevoiți a fi interpretul meu pe lângă Academie, pentru a-i mulțumì că a fost reprezentată la serbările jubileului meu.

«Am fost cu deosebire mișcat de acest semn de simpatie, provenind dela o instituție, la care mă simt onorat că aparțin, și dela colegi cu cari am întreținut totdeauna relațiunile cele mai cordiale.

«Ascultând încântătoarele cuvinte cari mi-au fost adresate de delegatul D-v, d-l profesor Mrazec, am retrăit câtevà clipe un trecut întreg, care este scump pentru mine, și primii ani ai unei cariere științifice cu care el însuș a fost așà de strâns legat.»

Dela Secțiunea istorică se primește propunerea de a se cetì în ședință publică de către autor și a se publicà în *Anale* lucrarea d-lui G. Murnu, membru corespondent, intitulată: *Dela Cetatea Tropaeum-Adamclisi: basilica-cisternă.*

— Se decide a se ținea Vinerea viitoare ședință publică pentru comunicarea d-lui Murnu.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 15 NOEMVRIE 1913.

Președința d-lui *I. C. Negruzzi,* Vicepreședinte.

D-l *N. Iorga* expune comunicarea d-sale despre: *Steagul lui Mihnea-Vodă Radul în Muzeul istoric din Belgrad.*

D-l G. Murnu, membru corespondent, cetește comunicarea: *Dela cetatea Tropaeum-Adamclisi: basilica-cisternă. Studiu arheologic.*

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

Dela M. Sa Regele Italiei se primește volumul IV din *Corpus Nummorum Italicorum,* publicațiune făcută sub auspiciile Maiestății Sale.

D-l *N. Iorga* prezentă următoarele două broșuri, publicate de d-sa cu ocaziunea ducerii la Belgrad a clopotului lui Caragheorghe, găsit la restaurarea bisericii Madona Dudu din Craiova: *La cloche de Carageorges destinée à la chapelle de Topola* și *Relations entre Serbes et Roumains.*

Dela d-l Căpitan R. Rosetti se primește medalia de bronz, bătută cu ocaziunea inaugurării monumentului lui Suvaroff la Râmnic, precum și broșura publicată cu acea ocaziune în limbile rusă și franceză.

Dela Societatea ortodoxă națională a femeilor române se primește invitare la al treilea Congres anual, care se va ține la Iași în zilele de 23 și 24 Noemvrie.

— Se decide a fi rugați să participe toți membrii Academiei din Iași, delegând pe unul să țină o cuvântare în numele acestei Instituțiuni.

D-l *A. D. Xenopol* anunță o comunicare publică asupra *Omului mare politic.*

— Se decide a se pune la ordinea zilei pentru ședința dela 6 Decemvrie

ȘEDINȚA DELA 22 NOEMVRIE 1913.

Președința d-lui *C. I. Istrati.*

D-l *D Onciul* prezentă o scrisoare a Maiestății Sale Regelui către fratele său Leopold de Hohenzollern, cu data de 12/24 Ianuarie 1878, în care se vorbește de evenimentele răsboiului nostru de independență Scrisoarea i-a fost oferită spre cumpărare de un anticar din Germania pentru Arhivele

Statului D sa a prezentat-o d-lui Maiorescu, Președintele Consiliului, care după câtevà zile i-a înapoiat-o cu înștiințarea că a fost cumpărată de Ministerul Afacerilor străine, cu dorința de a fi incorporată în colecțiunea de documente ale Academiei

— Se exprimă mulțumiri d-lui Președinte al Consiliului pentru această prețioasă donațiune.

D-l *N. Iorga* prezentă publicațiunea d-sale: *Les causes de la catastrophe de l'Empire Ottoman Conférence faite le 11 novembre à Belgrade.*

D-l *N. Iorga* face apoi următoarea comunicare despre: ***Originalul slavon al actului dela Ștefan cel Mare pentru Folticeni:***

Frecuența ședințelor noastre publice, răsunetul ce-l au în presă, contribue să facă a ni se semnalà la scurte intervale izvoare istorice, cari au uneori un preț deosebit.

Astfel un fotograf din Bacău, d-l E. Orato, a avut amabilitatea de a-mi transmite fotografia unui vechiu fragment ce i s'a adus de un țăran ungur din Luzii-Călugăra, de lângă acest oraș.

E vorba de un document dela Ștefan cel Mare, care iese la iveală după ce colegul nostru d-l I. Bogdan a cuprins în două splendide volume, publicate cu toată îngrijirea filologică dorită și cu note neobișnuit de intense, de bogate și minuțioase (1), nu mai puțin de o sută douăzeci și două de acte dela marele Domn.

Data s'ar puteà deslușì — deșì una din cifre e acoperită de îndoitura hârtiei tocmai în acest loc: de sigur 6997 din toamnă, 6998 până în primăvară, când apare și Comisul Șandru, care lipsește în actul nostru.

Actul e interesant și prin acel căruia îi este dat și prin moșia pe care o primește.

Lui Isac Vistierul i se întăresc moșiile cumpărate dela o Neagșa, fata Maricăi și a lui Hanea (χанина, χанѣ), dela Mărușca, fata logofătului Mihail, și dela Dragoș Stănigescul (стѫницескоулa), pomenindu-se și popa Iuga, tatăl lui Mihul. De numele lui Isac sunt pline mărturiile documentelor lui Ștefan.

Mai interesante sunt localitățile: Buciumenii și mai ales «satul pe Șumuz anume Fulticianii» (єдно село на шѹмоузѣ на имѣ фоултичанїи).

Din acest sat erà să se desvolte, prin unirea — obișnuită în creațiunile urbane mai nouă — cu alte sate vecine, și mai ales cu Șoldăneștii,

(1) *Documentele lui Ștefan cel Mare*, București, Socec, 1913; ediție a «Comisiei Istorice a României.»

târgul Folticenilor din timpurile noastre, căruia greșit i se zice Fălticeni, numele fiind din Foltici, fiul lui Foltea, mâncăciosul (foale, Foltea, după Buftea ș. a.) (1).

D-l Bogdan a arătat cum Foltea i se zicea vechiului proprietar, Oanea Stan (?) Pântece, care e pomenit în acest act.

Căci d-sa a cunoscut — analizându-l ca No. CCXII din colecția sa — acest uric în traducerea românească, făcută de Evloghie și copiată la 1813, când se făcea, pentru hatârul boierului proprietar, noul târg, și cu Evreii din Bucovina (2), traducere pe care meritosul Teodor Codrescu o publică în *Uricariul*, XVI, pp. 4—70.

Aici se vede data, 15 Martie 6998, Suceava. Dar se suprimă numele boierilor ca și formulele dela început și se strică o seamă de nume, rău cetite sau modernizate.

Să mai observăm că originalul are în litera inițială **M** și în cadrul ce o încunjură la stânga și jos o frumoasă monogramă, într'o vreme când ele nu se întâlnesc de obiceiu.

Căpătarea acestui hrisov e deci de recomandat din toate punctele de vedere. Cu atât mai mult, cu cât fotografia pe care o prezent nu dă decât două treimi în lățime din întinderea lui.

D-l I. Bogdan, președintele Comisiunii istorice, prezentă ultima publicație a acesteia: *Letopisețul Țerii Moldovei dela Istrati Dabija până la domnia a doua a lui Antioh Cantemir, 1661—1705*, editat de C. Giurescu. Cu această ocaziune, d-l Bogdan amintește că, în urma unor discuțiuni făcute în sesiunea generală trecută, Academia a rugat pe Ministerul Instrucțiunii să restabilescă—sub orice formă—subvențiunea legală pentru Comisiunea istorică. La adresa Academiei nu s'a primit nici un răspuns și d-l Bogdan roagă Academia să ceară răspunsul, oricare ar fi el.

D-l *V. Pârvan* prezentă lucrarea d-sale: *Archäologische Funde im Jahre 1913*, extrasă din *Jahrbuch des Kaiserlich Deutschen Archaologischen Instituts*

Dela d-l Profesor C Moisil, ajutor-numismat al Academiei, se primește în dar manuscrisul: «Opis de toate delile pricinilor lucrătoare la Eforia Școalelor Naționale», începând cu luna Noemvrie 1831 și ținând până la 12 Ianuarie 1862. Acest opis a făcut parte din biblioteca răposatului Gr Manu.

— D-l Președinte exprimă mulțumiri d-lor Iorga, Pârvan și Moisil

(1) Cf. și Bogdan, *l c.*, I, p. 402.

(2) Cf, în aceste «Anale», pe 1913, *Istoria Evreilor în România*, și atrag atenția și asupra faptului că biserica mai veche din Folticeni are vechi registre parohiale, cari ar trebui cercetate.

Dela Biblioteca Imperială din St Petesburg se primeşte invitaţiune la serbarea centenarului înfiinţării ei, care se va face la 2 (15) Ianuarie 1914

— Se decide a fi delegat d-l *I Bogdan* şi a se interveni la Ministerul Instrucţiunii cu rugămintea de a da d-lui Bogdan mijloacele necesare de călătorie

Dela Secţiunea istorică se primeşte propunerea de a se publică în *Anale* scrierea d-lui I. Ursu, membru corespondent: *Din influenţele politicei europene în trecut asupra istoriei noastre* (*Moise-Vodă, 1529 Martie—1530 August*).

— Propunerea Secţiunii se aprobă.

Se ceteşte procesul-verbal al Secţiunii ştiinţifice pentru şedinţa dela 22 Noemvrie, prin care arată că Secţiunea a decis să propună a se tipări în *Anale* scrierea d-lui St. Procopiu: *Cercetări experimentale asupra telegrafiei fără sârmă.*

— Propunerea Secţiunii se aprobă

ŞEDINŢA DELA 29 NOEMVRIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela Ministerul Afacerilor străine se primesc exemplare din circulara pentru acordarea premiului Nobel în 1914 pentru pace

— Exemplarele se împart între membrii Academiei.

Dela Academia Regală de Ştiinţe şi Arte din Barcelona se primeşte invitare la serbarea împlinirii a 150 de ani dela fundaţiunea ei, care se va face la 18 Ianuarie 1914 st. n.

— Se decide a se trimite scrisoare de felicitare.

Se primeşte invitare la expoziţia internaţională «Panama-Pacific», care se va deschide în 1915 la San Francisco.

— Se pune în vedere membrilor doritori de a luà parte.

D-l *Dr. C. I. Istrati* zice: Domnilor Colegi, Am o datorie de conştiinţă pe care ţin a o îndeplinì cu cea mai mare mulţumire sufletească. Vă aduceţi aminte că în decursul lunii Maiu 1912, am avut cinstea să vă întreţin cu o lucrare a mea relativă la *Nomencla-*

tura în Chimia organică. Bine înţeles că, expusă în o singură şedinţă, ea v'a fost comunicată numai în liniile ei mari. Aţi avut bunătatea a admite publicarea ei. Astăzi am mulţumirea a vă prezentà acest volum şi ţin a aduce cele mai calde şi sincere mulţumiri Academiei pentru sacrificiul ce a făcut de a o da la lumină.

Regret că lucrarea aceasta, cu toată sforţarea făcută pentru a o reduce, e cu mult mai mare decât îmi închipuiam, astfel că sacrificiul făcut de Academie cu imprimarea ei este destul de serios. Regret că nu sunt în o situaţie materială mai bună, căci cu siguranţă aş luà parte la cheltueala făcută cu imprimarea ei. Totuş mă grăbesc a vă face cunoscut că renunţ la dreptul meu de autor. Atât pot face şi aceasta o îndeplinesc cu mare plăcere. Tot din drepturile mele de autor şi din alte mici sume am constituit dejà un mic fond la Academie, şi acestuia doresc să se adaoge suma aceasta ce mi se cuvenià.

Destinaţiunea ce voesc a da acestui fond este ca el să servească Academiei pentru premierea lucrărilor ce se vor tipărì cu intenţiunea de a da o bună educaţiune copiilor noştri. Nu prea ştim să ne creştem copiii şi iată de ce se arată aşà de puţine caractere şi patrioţi în generaţiile în mijlocul cărora trăim.

In ce priveşte *Nomenclatura chimică* ce aţi publicat, lăsând orice sentiment de modestie deoparte, ţin a vă declarà că ea este prima lucrare publicată în acest sens.

Muncesc în această direcţiune dela 1889, când cu d-l Poni am luat parte la Congresul de Chimie dela Paris. Atunci am fost numit între membrii Comisiunii internaţionale pentru studierea nomenclaturii. La 1891 am trimis prima mea notă în această privinţă.

La 1892, am luat parte la Congresul dela Geneva. In urmă am publicat tratatul meu elementar de Chimie, conform cu noua nomenclatură, acesta fiind primul apărut în acest mod.

In fine am publicat în 1896: *Étude sur la nomenclature de la Chimie organique. Additions, compléments et nouvelles propositions.* Première partie: *Les Hidrocarbures. Les dérivés halogénés des hydrocarbures,* care a fost notată şi de Richter în importanta sa lucrare (1).

Ca să vedeţi cât e de importantă această chestiune şi cât se

(1) Chemie der Kohlenstoffverbindungen oder organische Chemie. Elfte Auflage. Bonn 1913.

cere de urgent studierea și stabilirea ei, vă voiu face cunoscut că principalele societăți de chimie s'au unit și, alegând delegați speciali, vor face o lucrare în comun. Congresul lor trebuià să se țină la Londra în 1913, luna Septemvrie.

Dar marele chimist și industriaș Solvay dela Bruxelles a oferit, pe lângă palatul său, și un milion și jumătate, în diferite rate. Congresul se hotărî să aibă loc în astfel de împrejurări la Bruxelles, unde se și întrunì în decursul toamnei acesteia.

Dar fiindcă mulți cred că nomenclatura e cevà a parte de chimia propriu zisă, țin să vă cetesc următoarea părere a marelui Lavoisier, scrisă cu patru ani înainte de moartea sa:

«L'impossibilité d'isoler la nomenclature de la science physique est nécessairement formée de trois choses: la série des faits qui constituent la science; les idées qui les rappellent; les mots qui les expriment. Le mot doit faire naître l'idée; l'idée doit peindre le fait: ce sont trois empreintes d'un même cachet: et comme ce sont les mots qui conservent les idées et qui les transmettent, il en résulte qu'on ne peut perfectionner le langage sans perfectionner la science, ni la science sans le langage, et que quelque certains que fussent les faits, quelque justes que fussent les idées qu'ils auraient fait naître, ils ne transmettraient encore que des impressions fausses, si nous n'avions pas des expressions exactes pour les rendre».

Astfel putându-vă ușor convinge de importanța acestei chestiuni științifice, mulțumesc din nou Academiei pentru partea largă ce a luat la tipărirea lucrării mele, care va apăreà în curând sper și în limba franceză, revăzută și cu o introducere a membrului Institutului d-l Albin Haller.

— Membrii Academiei răspund cu aplauze la cuvântarea d-lui Istrati.

D-l *N. Iorga* prezentă scrierea d-sale în limba suedeză: *Chestiunea albaneză*, extrasă din *Svensk Tidskrift*

Dela Direcțiunea revistei «Vieața Românească» din Iași se primește o listă de subscripție pentru ridicarea în acel oraș a unui monument lui Sp. Haret.

ȘEDINȚA DELA 6 DECEMVRIE 1913.

Preşedința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela d-l Dr Ilarion Puşcariu, Arhimandrit, Vicar arhiepiscopesc de Sibiiu, se primeşte în dar pentru bibliotecă publicațiunea: *Contribuțiuni istorice privitoare la trecutul Românilor de pe pământul crăiesc,* făcută sub îngrijirea d-lui Dr Puşcariu şi a altor persoane

Asupra acestei publicațiuni d-l *I. Bianu* zice: Volumul pe care ni-l trimite Părintele Ilarion Puşcariu, Vicarul Mitropoliei Sibiiului, este de o deosebită însemnătate şi se cuvine ca Academia să-i dea o atențiune deosebită. El este o nouă lucrare de apărare a drepturilor istorice ale Românilor de peste Carpați de a trăi pe pământul străbun, ajuns în timpurile vitrege în stăpânirea «cuceritorilor» sau a «oaspeților» veniți peste dânşii Se apropie împlinirea unui secol şi jumătate, de când a fost pusă această chestiune de contestare a «dreptului istoric».

La discutarea ei au luat parte mulți istorici şi oameni politici ai neamurilor cari se simțiau stânjenite prin ființa şi desvoltarea Românilor. Românii au apărat şi ei drepturile lor prin scrieri cari răspundeau la ale protivnicilor. Astfel s'a produs o întreagă literatură de polemică politică-istorică, în care au răsunat numele: Sulzer, Eder, Rösler, Hunfalvy, iar din partea a lor noştri: Petru Maior, Şincai

Discuția chestiei nu s'a încheiat nici până astăzi Adversarii Românilor continuă atacurile lor Cel mai nou l-a dat arhivarul Universității săseşti dela Sibiiu G. Muller, care a publicat în 1912 o scriere intitulată: «Die ursprungliche Rechtslage der Rumänen im Siebenburger Sachsenlande». Atacul acesta este deci îndreptat numai asupra unei părți restrânse din chestiunea întreagă, adică numai asupra stării de drept a Românilor în ținuturile săseşti, numite în evul mediu «Fundus regius». Noul istoric politic sas nu ține în seamă nu numai studiile şi documentele publicate de Români, dar nici pe cele mai nouă ale istoricilor maghiari, ci el stă aproape tot numai pe bazele cele vechi dinainte de 1848. In aceste condițiuni scrierea lui este tot atât de înapoiată, pe cât şi de tendențioasă.

In jurul Mitropoliei româneşti din Sibiiu se află acum câțivà tineri istorici cu solidă pregătire şi informațiune ştiințifică. Ei s'au grupat în jurul venerabilului Arhimandrit Puşcariu şi au întocmit acest frumos volum de apărare față de atacul arhivarului săsesc.

In fruntea acestui volum -- după o călduroasă prefață a Arhimandritului Puşcariu, care arată punctul de plecare şi rostul publicațiunii,—se află un luminos studiu critic (104 pagine) asupra lucrării arhivarului G. Muller, scris de

tânărul şi mult promiţătorul profesor şi istoric Sibiian Dr. Silviu Dragomir. Urmează apoi două memorii relative la chestiuni de drept între Români şi Saşi, unul scris la 1866 de răposatul Ioan Puşcariu, altul publicat la 1871. Un bogat aparat documentar este alăturat la aceste lucrări de expunere istorică şi argumentare juridică.

Volumul care ne vine dela Siibiu este aşà dar produsul unui nou episod din lupta seculară pentru a apărà «vechiul nostru pământ».

Dela d-l Teodor V. Păcăţeanu se primeşte: *Cartea de aur*, volumul VII.

Dela d-l Dr. V. Teodoru se primesc în dar pentru colecţiunile Academiei două fotografii mai vechi, reprezentând una pe Principele de Battenberg călare şi cealaltă o horă ţărănească bulgară. Fotografiile au fost găsite de donator în staţiunea climaterică Kneajevo de lângă Sofia.

— Se exprimă mulţumiri donatorilor.

ŞEDINŢA EXTRAORDINARĂ DELA 12 DECEMVRIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* zice: Ne-a întrunit aci o tristă datorie. Aţi aflat că ieri, la orele 3, a încetat din vieaţă, aproape pe neaşteptate, colegul şi fostul nostru Preşedinte *Ion Kalinderu.* In aceste momente dureroase, nu ne rămâne decât să ne închinăm înaintea Celui ce a hotărît astfel şi să fixăm modul de participare a Academiei la trista ceremonie a îmmormântării.

— Se decide:

a) membrii Academiei să participe in corpore la îmmormântare;

b) d-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* să rostească în numele Academiei cuvântarea funerară;

c) să se depună o coroană pe sicriu din partea Academiei şi alta din partea Institutului Otteteleşanu, al cărui fond a fost dăruit de marele răposat;

d) o delegaţie de eleve şi profesoare dela Institut să iea parte la îmmormântare;

e) în ziua îmmormântării să se slujească la biserica dela Măgurele, de către preotul Institutului, un parastas la care să asiste toate elevele, şi membrii corpului didactic şi administrativ.

ŞEDINŢA DELA 13 DECEMVRIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* zice: Pentru şedinţa de astăzi se anunţase o lectură publică a d-lui *N. Iorga.* Academia fiind sub impresia dureroasă a pierderii neuitatului coleg Ion Kalinderu, rog să se ridice şedinţa în semn de doliu.

— Şedinţa se ridică.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 20 DECEMVRIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *N. Iorga* ceteşte comunicarea despre. *Vechi fundaţiuni religioase româneşti în Orient.*

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* prezentă cuvântarea următoare, rostită de d-sa la îmmormântarea decedatului Ion Kalinderu:

«Ion Kalinderu nu mai trăeşte. Ion Kalinderu, întruparea cea mai desăvârşită a cinstei, patriotismului curat, iubirii binelui public şi a muncii neobosite, s'a supus legii firei şi a intrat în eternitate.

«Un gol mare rămâne însă în urma lui. Gol greu, foarte greu, de umplut, deoarece puţini sunt aceia cari să aibă o vieaţă mai curată, mai senină şi mai plină de fapte bune, ca aceea a scumpului odihnit în Domnul.

«Fost-a el de tânăr bătrân în judecată şi dat i-a fost să fie verde la muncă şi pricepere, până la o vârstă destul de înaintată.

«Munca fără preget constituià podoaba vieţii lui. Cinstea erà plămădită în firea lui aleasă; dorul de bine şi iubirea adevărului constituiau fericirea sufletului lui, iar chibzuinţa în fapte, prevederea în lucrare şi ţinta, totdeauna patriotică, în tot ce urmăriă, erau însuşirile lui fireşti, dela cari nu puteà să se dea în lături.

«Natură de elită, suflet ales, el va rămâneà o podoabă a neamului nostru.

«In timpurile în cari cinstea e o calitate, patriotismul un merit, munca o excepţie de laudă, şi când caracterele se întâlnesc rar; în vremi în cari, adeseori, chiar patriotismul mai luminat e întunecat de o umflare peste seamă a personalităţii, şi e pătat, nu arareori, de lupte pătimaşe şi dăunătoare ţerii; în lungi răstimpuri de şovăire şi nehotărîre la fapte bune, şi doveditoare de oarecare lipsă de destoinicie în chestiunile mari lăuntrice, Kalinderu apare ca un far luminos.

«Nimic pătimaş şi îngust în pornirile lui, nimic personal şi josnic în dorinţele lui, nimic făcut de formă numai sau pentru a orbì buna credinţă a lumii nepregătite. Totul la el plecà dela o convingere adâncă: propăşirea şi fericirea ţerii sale.

«Iubià pe cei dela ţară cu adevărat şi a făcut aşà de mult pentru ei în mod priceput şi sincer.

«Iubià mişcarea culturală în fruntea căreia stă Academia şi el a dat ajutor, totdeauna, pentru mergerea necontenit înainte.

«Iubià trecutul măreţ al acestei ţeri şi iată de ce erà adunător de odoare scumpe nouă şi căutà să reînalţe localurile de credinţă.

«Vedeà lipsurile mari ce se găsesc chiar de ochiul cel mai puţin dibaciu, dar dornic de a face binele, el nu se mulţumià numai cu arătarea lor, dar grijià ca să aducă, pe cât puteà, vindecarea răului.

«Rar s'a văzut la noi, în ultimii timpi, o fire mai desăvârşit stăpânită de dorul binelui public.

«Intreaga lui existenţă poate fi asemuită unui râu lin şi liniştit, care a adus numai vieaţă şi mulţumire oriunde s'a atins de maluri prielnice.

«De tânăr se deosebeşte el prin seriozitatea la studii şi întors în ţară, el, fiul de bogat, continuă a studià, a muncì şi a duce vieaţa exemplară pe care o dusese şi la Paris.

«In magistratura ţerii, pe care el dorià să o vadă aşà de sus, fu un model şi iată de ce ajunse curând până la Inalta Curte de Casaţie, fără a se şoptì nimic în juru-i, mai ales pe acele vremuri, decât de bine şi cu respect.

«El, bogătaşul, cu o situaţie socială relativ respectabilă, deşi trăià în un mediu în care cei ce doriau a ajunge cu orice preţ se ridicau aşà de iute şi fără greutate, urcà liniştit treptele înălţării numai graţie muncii lui cinstite.

«In ţara frământărilor politice sterpe, pentru interesele generale prielnice politicianilor de profesie, Kalinderu întoarse spatele acestei vieţi artificiale şi vătămătoare, care a ajuns în fine a jignì conşti-

ința publică, a ne obosì răbdarea, și ținându-se de o parte ca un stejar puternic, în mijlocul trestiilor bătute de toate vânturile, el se ridică în sferele înalte ale marilor interese naționale şi sociale ale țerii, şi de acolo, privind mai limpede și mai sigur, a căutat tot timpul să întărească munca cinstită, să înalțe sentimentele bune, să făurească caracterele, să răspândească cultura și să îndrepte buna stare materială a celor desmoșteniți.

«Ce suflet curat și bun, ce inimă generoasă, ce patriot luminat, ce pildă demnă de admirarea și închinarea noastră!

«De câte ori amărît de cele ce vedeà în jurul său, decepționat de mulți în cari pusese încrederea, desgustat de venalitatea sau ușurința altora, îmi spuneà păsul său, dar sfârșià totdeauna cu urarea ca totul să se schimbe și-și arătà încrederea — ce nu trebue să ne părăsească niciodată, — că valul potmolirii se va scurge, iar lespedele albe și vegetațiunea curată și plină de seva rodnică se va înălțà mai cu putere în urmă.

«Iată cine a fost Kalinderu și cuvintele mele au un mare cusur, acela de a fi încă prea palide față cu marea și impunătoarea lui personalitate.

«Iată de ce, *volens nolens*, erà el respectat de toți. Iată de ce erà el iubit de cei buni, iată de ce numele lui va fi cinstit de generațiile viitoare.

«Biserica, școala, atelierele, creșterea copiilor acasă și în școală, asociațiile sătești, munca casnică, cultura și creșterea rațională a plantelor și animalelor, învățămintele practice de tot felul, monumentele istorice, istoria trecutului nostru și în special a străbunilor noștri Romani, care l-a pasionat multă vreme, dicționarul limbii, publicațiile cu caracter patriotic, igienic, moral și practic, mersul Academiei, al azilului Otteteleșeanu creat de el, Crucea roșie, desăvârşirea muzeului în care se află atâtea odoare ale trecutului—și dovada atâtor ajutoare date artei contimporane,—și care poate fi o podoabă în orice capitală, toate, pe rând și cu muncă multă şi sacrificii personale serioase, au fost frământate cu mâinile lui, toate au fost dospite în creierul și inima lui mai întâiu, toate s'au născut și înflorit la căldura lui sufletească, toate sunt dovada de ce a fost și cum a lucrat el.

«Domeniile Coroanei constituesc coroana muncii lui, și Marele nostru Suveran nu a putut aveà un om mai de seamă decât pe Kalinderu, pentru a-i înțelege, urmà și executà vederile sănătoase și pornirile dătătoare de atâtea bune pilde țerii întregi.

«Unui astfel de suveran îi erà dat a fi servit de un I. Kalinderu.

«Țara nu a avut om mai curat și mai zelos de cinstea și averea ei ca pe Kalinderu, când a fost însărcinat cu răscumpărarea Căilor Ferate la 1883 și cu împrumutul dela 1899.

«Academia Română a avut în el timp de 20 de ani un stâlp de marmoră albă drept și nepătat. Kalinderu în tot acest timp a lucrat cu dor și neobosit pentru mărirea aureolei și importanței ei.

«Ceeace a rămas după el e dovada unei munci uriașe în ogorul neamului.

«Fie el binecuvântat!

«Iată de ce, fericiți de a puteà spune, fără înconjur, numai bine la mormântul lui, avem durerea adâncă însă de a ne da seama de marea noastră pierdere și golul ce rămâne după el.

«Academia Română, cu deosebire, și Comisiunea monumentelor istorice, în numele cărora am cinstea a vorbì, vor păstrà cu sfințenie memoria aceluia care le-a iubit și ajutat și care a căutat să le înalțe.

«Kalinderu erà dintre aceia cari puneau Academia în fruntea tuturor instituțiunilor cu caracter românesc, pătruns de rolul mare ce are de îndeplinit și de înțelesul rostului ei în evoluția noastră tot înainte.

«Cu respect, cu recunoștință, cu adâncă și pioasă închinare, aduc aicia prinosul nostru de iubire memoriei aceluia care a dat dovada muncii, priceperii, cinstei, patriotismului, iubirii semenului, adevărului, binelui și frumosului.

«Fie-i, pe dreptul, țărâna ușoară!»

Dela d-l arhitect C. Romstorfer se primește un memoriu asupra începutului și primejdiei de surpare a dealului pe care se află cetatea Sucevei.

— D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati*, ca președinte al Comisiunii monumentelor istorice, iea memoriul spre a-l comunicà acelei Comisiuni.

Dela d-l Dr. Spirt din Târgu-Ocnei se primește exemplarul dat lui C. Negri cu dedicația autografă a lui V. Alecsandri din scrierea acestuia: *Boierii și Ciocoii*, Bucrești 1874.

— Se exprimă mulțumiri.

Dela Secțiunea literară se primește propunerea de a se publicà în *Anale* scrierea d-lui D. Pușchilă: *Molitvenicul lui Dosoftei*.

— Propunerea se aprobă.

D-l *St. C. Hepites* ceteşte următoarea propunere:

«Pentru motive lesne de înţeles, şi pe cari vă rog să binevoiţi a-mi da voie să le desvolt în şedinţă, cu privire la mult regretatul nostru coleg Ion Kalinderu, am onoare a face Academiei următoarele propuneri, cu rugămintea de a le adoptà şi pune în executare:

«1. Institutul de fete dela Măgurele — înfăptuit de Ion Kalinderu, cu averea câştigată de dânsul după un proces lung şi greu, prin aducerea la îndeplinire a dorinţei exprimate prin testamentul Otteteleşanu — să poarte numele de Institutul Otteteleşanu-Kalinderu:

«2. A se ridicà, în curtea acelui Institut, statua lui Ion Otteteleşanu, ca să fie deapururea în vederea elevelor cari-şi capătă acolo educaţiunea şi instrucţiunea dorită de dânsul, în scopul de a devenì «bune mume de «familie fără pretenţie sau lux»;

«3. Un bust sculptat al lui Ion Kalinderu să fie pus în sala de onoare a Institutului dela Măgurele, pentru care dânsul a lucrat cu o neţărmurită dragoste şi interes timp de 20 de ani;

«4. A se tipărì într'o broşură specială, pentru uzul elevelor din Institut, cuvântările ţinute de Ion Kalinderu cu ocaziunea examenelor anuale ale acelui Institut, discursurile dela îmmormântarea scumpului dispărut şi alte documente privitoare la Institut;

«5. A se pune în rândul celorlalţi mari donatori ai Academiei bustul sculptat al mult regretatului nostru coleg, ca unul care a donat Academiei întreaga avere ce-i fusese lui lăsată de Ion Otteteleşanu şi Elena Otteteleşanu; şi

«6. A i se face pentru galeria de tablouri a Academiei portretul în uleiu.»

— Se decide a se pune în discuţiune la sesiunea generală viitoare.

ŞEDINŢA DELA 10 IANUARIE 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* prezentă următoarea listă a publicaţiunilor intrate la concursul premiilor Năsturel, Asociaţiunii Craiovene, Demostene Constantinide şi Adamachi, ce sunt a se acordà în viitoarea sesiune generală:

1. *La premiul Năsturel de 4.000 lei.* (Prin Comisiune specială.)

Bacaloglu (Maior Victor A.), Din virtuțile neamului. București 1913.
Brînzău (Dr. Nicolae), Pocăiții... Cuvântări bisericești asupra așà numiților pocăiți (adventiști, nazarineni). Petroșani 1913.
Constantinescu (Stelian I.), Din problemele educației. Studii de psihologie și pedagogie. I. București 1913.
Diamandy (G.), Chemarea codrului. Poveste vitejească în 3 acte. București 1913.
Dobrovici (Gh. M.), Istoricul datoriei publice a României. București 1913.
Dragomirescu (Iuliu), Ideile și faptele lui Bogdan Petriceicu Hasdeu. Partea I. 1836—1863. București 1913.
Enăchescu (I.), Comerțul de cereale. Uzanțe, reguli, studii, tabele de calcul. București 1913.
Filloreanu (Al.), Pentru patrie. Piesă originală istorică în 4 acte. București 1913.
Fotachi (Const.), Existența și manifestarea. O nouă teorie asupra evoluției în univers. București 1913.
Lupașcu (Căpitan Alexandru I.), Pentru sufletul și inima soldaților noștri. Lucrare metodică de educație ostășiască A II-a edițiune. București 1913.
Pavelescu (George), Dimitrie Bolintineanu și opera sa. București 1913.
Păcățian (Teodor V.), Cartea de aur sau Luptele politice naționale ale Românilor de sub Coroana ungară. Volumul VII. Sibiu 1913.
Petrescu (Inginer Stelian), Călăuza Căilor Ferate române. Publicațiune oficială, anuală. București 1913.
Popa-Lisseanu (G.) Incercare de monografie asupra cetății Drăstorul-Silistra. București 1913.
Radu (Dr. Iacob), Istoria vicariatului greco-catolic al Hațegului. Lugoj 1913.
Sbiera (Dr. Radu I.), Gramatica latină pentru licee, gimnazii și toate școalele secundare și asimilate. Cernăuți 1913.
Stănescu (P.), Organizarea învățământului rural. R.-Sărat 1913.

2. *La premiul Asociațiunii Craiovene pentru desvoltarea învățământului public, de 1.500 lei.* (Prin Comisiune specială.)

Abramescu (Niculae), Lecțiuni de algebră superioară pentru clasa VIII reală. București 1913.
Aguletti (Th. Avr.), Istoria antică pentru clasa I secundară. Ediția IV. București 1913.
» Istoria Românilor. Ediția VIII. București 1913.
Georgescu (Constantin), Geometria practică pentru școalele medii. București 1913.

Gheorghiu (Gh. Gr), Aritmetica comercială pentru clasa I-a a şcoalelor comerciale elementare. Ediţia VI. Bucureşti 1912.
» Aritmetica comercială pentru clasa II a şcoalelor comerciale elementare şi pentru şcoalele profesionale. Ediţia V. Bucureşti 1911.
» Aritmetica comercială pentru clasa III a şcoalelor comerciale elementare. Ediţia V. Bucureşti 1912.
Ionaşcu (Romulus), Lecturi comerciale pentru şcoalele comerciale superioare. Ediţia V. Partea I pentru clasa I. Iaşi 1911.
» Lecturi comerciale pentru şcoalele comerciale superioare. Ediţia V. Partea II pentru clasa II. Iaşi 1911.
» Lecturi comerciale pentru şcoalele comerciale superioare. Ediţia V. Partea III pentru clasa III. Iaşi 1911.
Oniţiu (Virgil), Carte de cetire pentru clasa I a şcoalelor medii. Ediţia a doua. Brassó 1914.
Rădulescu (Petre I.) şi Polixenia P. *Rădulescu*, Geografia continentelor şi a României. Ediţia III. Bucureşti 1912.
Sadoveanu (M.), Ioan I. *Teodoru*, C. *Stan* şi L. *Mrejeriu*, Carte de cetire pentru clasa II urbană. Bucureşti 1913—1914.
» Carte de cetire pentru clasa III urbană. Bucureşti 1913—1914.
» Carte de cetire pentru clasa IV urbană. Bucureşti 1913—1914.
Selăgian (Angela n. Butean), Dr. Vasilie *Bologa* şi Dr. Emil *Precup*, Carte de cetire. Manual de învăţământ pentru clasa I şi II dela şcoale civile de fete, gimnazii ş. a. Sibiu 1913.

3. La premiul Demostene Constantinide de 4.000 lei. (Prin Secţiunea literară.)

Al-George (Ion), Aquile. Poezii. Câmpina 1913.
Beza (M.), Pe drumuri. Din viaţa Aromânilor. Bucureşti 1913.
Casimir (Al. V.), Bosforul. Galaţi 1912.
Chiriţescu (M. I.), Răsaduri. Novele. Bucureşti 1914.
Ciura (Alexandru), Amintiri. Schiţe şi nuvele. Orăştie 1912.
Drăgescu (Dr. Ioachim), Pro patria. Povestire despre începutul şi menirea neamului romănesc. Craiova 1913.
Dulfu (P.), Gruia lui Novac. Epopee alcătuită din căntecele de vitejie ale poporului român. Bucureşti 1913.
Erbiceanu (Octav), Ciclul troian. Epopeele înainte de Homer. Iaşi 1912.
Lovinescu (E.), C. Negruzzi. Viaţa şi opera lui. Bucureşti 1913.
Lungianu (Mihail), La cruci. Icoane de ţară. Bucureşti 1911.

Lungianu (Mihail), Postelnicu Cumpănă. Nuvele şi povestiri din amarul celor mici. Bucureşti f. a.

» Din umbra satelor. Povestiri şi icoane. Bucureşti 1913.

Olteo şi *Doru*, Un proces perdut. Roman social. Bucureşti f. a.

Pandelea (N.), Eneida. Traducere. Bucureşti 1913.

Pătrăşcanu (D. D.), Timotheiu Mucenicul. Iaşi 1913.

Roselti (Radu D.), Prin pravoslavnica Rusie. Note din călătorie. Bucureşti 1913.

Smara, Fata tatii. Roman de moravuri. Bucureşti 1913.

Xenopol (Adela), Pe urma războiului. Roman. Bucureşti f. a.

4. La premiul Adamachi de 5.000 lei (divizibil) (Prin Secţiunea ştiinţifică.)

Alexandrescu (Basile), Prevenirea accidentelor de muncă în industria lemnului. Bucureşti 1913.

Angelescu (Dr. I. N.), Cooperaţia şi socialismul în Europa. Bucureşti 1912—1913.

» Asigurările sociale în Statele moderne. Bucureşti 1913.

Arbore (Dr. Ecaterina), Intinderea tuberculozei în Bucureşti în anii 1902—1912. Bucureşti 1913.

Grădinescu (Dr. Aristide V.), Rolul capsulelor suprarenale în circulaţie şi în schimburile nutritive. Bucureşti 1912.

Iacob (H.), Geometria în spaţiu pentru clasa IV secundară de băieţi. Ediţia I. Bucureşti 1913.

Mărunţeanu-Sfinx (Gr.), Pomicultura. Tratat practic pentru cultura pomilor roditori la noi în ţară. Bucureşti 1913.

Minescu (Constantin M.), Organizarea şi funcţionarea serviciilor de cecuri şi virimente prin administraţiunile de postă. Bucureşti 1913.

Moldovan (Silvestru), Ardealul. I. Ţinuturile de pe Olt (Ediţia II augmentată a unei părţi din «Ţara noastră»). Braşov 1911.

» Ardealul. II. Ţinuturile de pe Murăş (Ediţia II din «Ţara noastră»). Braşov 1913.

Negrei (Căpitan Gabriel I., acum Maior), Artilerie românească de câmp. Curs practic aplicat. Tun Krup. M. R. Partea I. Bucureşti 1911; Partea II. Bucureşti 1912; Partea III. Bucureşti 1912; Partea IV. Bucureşti 1913.

Trăilescu (Căpitanul Ioan), Călăuza technico-tactică a ofiţerului de orice armă. Bucureşti 1913.

D-l Preşedinte observă că la concursul premiului Lazăr pentru scrieri cu conţinut ştiinţific nu s'a prezentat nici o lucrare.

Pentru lucrări cu subiecte date sunt publicate a se decerne în viitoarea sesiune generală următoarele premii:

I. *Prin Secțiunea literară:*

Premiul «Eliade-Rădulescu» de 5.000 lei, pentru subiectul: *Arta religioasă și arta casnică la Români* (cu excluderea arhitecturii). Până la terminul regulamentar de 31 Decemvrie 1913 nu s'a prezentat nici o lucrare.

II. *Prin Secțiunea istorică:*

a) Premiul «Alexandru Ioan Cuza» de 20.000 lei pentru *Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor.* Nu s'a prezentat nici o lucrare.

b) Premiul «Principesa Alina Știrbei» pentru subiectul: *Principiile morale și creștinești de cari trebue să se conducă părinții în educațiunea copiilor lor.* S'au prezentat 7 manuscrise cu următoarele devize:

1. «Mens sana in corpore sano»;
2. «Copiii bine crescuți sunt cea mai scumpă vistierie a părinților și cel mai bun prinos pe altarul neamului»;
3. «In acest semn vei învinge».—«Nimic fără Dumnezeu»;
4. «La religion est le tout de l'homme.—Bossuet»;
5. «A propovădui morala este ușor lucru; a o întemeià, iată greul.—Schopenhauer»;
6. «Nihil sine Deo»;
7. «Inimile mari și generoase, pline de un patriotism cald și înălțător se pot asemănà c'un templu, unde pentru eternitate trebue să ardem candela recunoștinței. De entuziasmul acesta depinde de multe ori fericirea și gloria unui neam.—Vasile Conta.»

c) Premiul «Adamachi» de 5.000 lei, divizibil, cu subiectul: *Sentimentul religios în populația noastră rurală.* S'a prezentat un singur manuscris cu deviza: «Manifestațiunile religioase ale unui popor probează starea lui religioasă.»

d) La premiul «Alexandru Bodescu» de 1.500 lei cu subiectul: *Revoluția din 1821 în țerile noastre* nu s'a prezentat nici o lucrare.

III. *Prin Secțiunea științifică:*

La premiul «Năsturel» de 5 000 lei cu subiectul: *Studiul țânțarilor din România, ca propagatori ai malariei și cercetarea mijloacelor practice pentru stingerea acestei boale* nu s'a prezentat nici un manuscris.

Se primește un exemplar din *Moș Crăciun!* Cântec pentru copii. Cuvintele și muzica de d-na Sevastia C. Davidescu, născută I. Mureșianu

---

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 17 IANUARIE 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *N. Iorga* ceteşte comunicarea despre: *Fundaţiuni de ale Domnilor Români în Epir, Moreea, Tracia şi Constantinopole.*

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

Dela Secţiunea istorică se primeşte propunerea de a se publică în *Anale* lucrarea Diaconului Dr. Nicolae M. Popescu: *Nifon II, Patriarhul Constantinopolului († 11 August 1508).*

— Propunerea Secţiunii se aprobă.

Prin mijlocirea Legaţiunii ţerii la Constantinopole se primeşte o scrisoare dela d-l St. d'Aristarchi, Mare Logofăt al bisericii patriarhale, anunţând trimiterea în dar, pentru colecţiunile Academiei, a 163 volume publicaţiuni, cari au şi fost primite.

— Se decide a se exprimă mulţumiri.

D-l *Dr. G. Marinescu* roagă să se ţină Vineria viitoare şedinţă publică, în care d-sa să citească comunicarea: *Nouă cercetări despre natura şi tratamentul paraliziei generale şi a tabesului*

— Se aprobă.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 24 IANUARIE 1914

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *Dr. G. Marinescu* ceteşte comunicarea d-sale: *Nouă cercetări despre natura şi tratamentul paraliziei generale şi a tabesului.*

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

Din partea Maiestăţii Sale Regelui se primesc pentru colecţiunile Academiei:

a) medalia bătută în amintirea avântului ţerii din 1913;

b) placheta bătută la Bruxelles în numele coloniei române prin îngrijirea Ministrului plenipotenţiar al ţerii, d-l Tr. G. Djuvara, cu ocaziunea serbării aniversării a 70-a a Maiestăţii Sale Reginei.

— Academia exprimă cele mai respectuoase mulţumiri Maiestăţii Sale Regelui pentru această nouă manifestare a Augustei Sale bunevoinţe.

D-l *N Iorga* prezentă următoarele d-sale publicaţiuni: *Istoria Statelor balcanice în epoca modernă*, Vălenii-de-Munte 1913, *Note de drum*, 1913; *Encore une fois l'évêché de Hajdudorogh et les droits des Roumains*, Bucureşti 1914.

— Se exprimă mulţumiri d-lui Iorga.

D-l Preşedinte prezentă din partea Societăţii «Şcoala română» din Suceava: *Carte de cetire pentru cursul inferior al şcoalelor secundare*, tom. I—III, Suceava 1913, de St. Stefureac şi Euseb Popovici.

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* ceteşte următorul proces verbal al Delegaţiunii cu Nr. 133 dela 23 Ianuarie curent:

«Prin scrisoarea înregistrată la No. 61 dela 14 Ianuarie curent, fiii defunctului Nicolae Chrissoveloni, d-nii Zanne N. Chrissoveloni, Dumitru N. Chrissoveloni şi d-na Elena Maior Dimitrie Sutzu, născută Chrissoveloni, cu autorizarea soţului d-sale, arată că părintele lor, într'un vechiu testament care astăzi nu mai este în vigoare, fiind înlocuit cu altul, exprimase dorinţa de a lăsă Academiei o sumă de 20.000 lei pentru formarea unui fond din venitul căruia să se dea premii pentru cele mai bune lucrări scrise asupra comerţului; că în dorinţa lor de a respectă această intenţiune a defunctului, fiii roagă Academia să primească suma de 20.000 lei, pe care o ţin la dispoziţie «întru îndeplinirea scopului de mai sus».

«Delegaţiunea decide a se primi suma de 20.000 lei, cu care să se facă un fond cu numele de «Nicolae Chrissoveloni» si din al cărui venit să se dea premii pentru publicaţiuni asupra comerţului. Modalitatea acordării premiilor rămâne să se hotărască de Academie în viitoarea sesiune generală.»

— Se iea spre cunoştinţă.

ŞEDINŢA DELA 31 IANUARIE 1914

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *I. Bogdan* prezentă scrierea d-sale: *Documente false atribuite lui Ştefan cel Mare*, extrasă din *Buletinul* Comisiei istorice a României.

— Se exprimă mulţumiri d-lui Bogdan.

Dela Secţiunea istorică se primeşte propunerea de a se publică în *Anale* lucrarea d-lui *N. Iorga: Nouă documente basarabene.*

— Propunerea Secţiunii se aprobă.

Vineria viitoare fiind zi de şedinţă publică, d-l *Iorga* anunţă o comunicare despre: *Lucrările cartografice ale lui Rigas.*

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 7 FEVRUARIE 1914

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *Gr. Antipa* ceteşte un memoriu asupra vieţii şi activităţii ştiinţifice a învăţatului german Ernst Haeckel, care la 3/16 Fevruarie curent a împlinit 80 de ani, fiind sărbătorit cu această ocazie de toate instituţiunile ştiinţifice din lume.

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati zice:*

In numele Academiei mulţumesc d-lui coleg Antipa pentru datele biografice relative la marele Hæckel şi pe cari a găsit cu cale a le prezentà Academiei astăzi cu ocaziunea împlinirii semicentenarului activităţii sale ştiinţifice.

Academia Română este fericită a aduce prinosul ei de admiraţie şi recunoştinţă marelui şi convinsului învăţat, care urmând calea largă şi luminoasă a nemuritorului Lamarck în Franţa, şi în urmă a d-lui Russel Wallace şi Darwin din Anglia, a fost cel mai hotărît nu numai continuator, dar doveditor al adevărului teoriilor făurite şi prezentate de aceşti mari învăţaţi.

In concertul de recunoştinţă ce se înalţă azi din toate inimile oamenilor de ştiinţă şi Academiilor recunoscătoare, Academia Română aduce cu fericire şi ea recunoştinţa şi respectul ei.

D-l *N. Iorga* ceteşte comunicarea despre: *Lucrările cartografice ale lui Rigas.*

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

D-l *Gr. Antipa* roagă să se ţină Vinerea viitoare şedinţă publică, în care d-sa să facă o comunicare despre: *Câtevà probleme ştiinţifice şi economice privitoare la Delta Dunărei.*

— Se aprobă.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 14 FEVRUARIE 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela Casa Maiestăţii Sale Regelui se primesc pentru bibliotecă următoarele publicaţiuni:

Karl Anton Fürst von Hohenzollern de K. Th. Zingeler; *La vie d'une Princesse*: *Marie de Hohenzollern*, *Comtesse de Flandre*, de Maria Biermé.

— D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* exprimă în numele Academiei cele mai respectuoase mulţumiri Augustului ei Protector pentru noua dovadă de iubire ce-i arată.

D-l *Dr. Gr. Antipa* ceteşte comunicarea despre: *Câtevà probleme ştiinţifice şi economice privitoare la Delta Dunărei.*

In cursul expunerii sale, d-l Antipa a prezentat următoarele două publicaţiuni ale d-lui Inginer I. G. Vidraşcu:

Măsurarea bazei geodezice necesară hărţii hidrografice a Deltei Dunărei, Bucureşti 1911; *Memoriu relativ la metoadele întrebuinţate la ridicările geodezice, topografice şi hidrografice din Delta Dunărei*, Bucureşti 1914.

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* mulţumeşte d-lui Antipa pentru studiul său atât de amănunţit şi documentat înfăţişat Academiei; apoi adaoge.

Domnilor Colegi,

Deşì cam în contra obiceiului stabilit la Academia noastră, în ce priveşte modul cum sunt primite fără răspuns şi nici o altă apreciere cuvântările cu un caracter public, ţin totuş de data aceasta să spun câtevà cuvinte.

Cred chiar că sunt interpretul Academiei pentru a aduce mulţumiri publice colegului nostru d-l Dr. Antipa pentru importanta lucrare ce a pus să se facă în serviciul său şi ale cărei rezultate atât de importante ni le-a prezentat astăzi.

Chestiunea utilizării Deltei Dunărei pentru agricultură intensivă făcuse să nască multe speranţe în inimile celor ce priviau pe hartă acest întins teritoriu. Din datele expuse astăzi rezultă că suprafaţa accesibilă culturii (grindurile) este foarte redusă şi că ar puteà servì numai satelor de pescari ce trebue să înfiinţăm acolo şi cari vor constituì leagănul de frunte al marinarilor noştri.

Pe mine, ca om de ştiinţă, mă bucură cu deosebire învăţămintele ce decurg din datele culese cu ocaziunea lucrării intreprinse de d-l Dr. Antipa.

Invăţământul teoretic ne făureşte foarte dese ori o mentalitate specială, care ne face să comitem multe erori, din cauză că, prea încrezători numai în ştiinţa noastră, nu ţinem seamă în deajuns de realitatea faptelor, cum ele se petrec în natură, şi cari singure ne dau deslegarea chiar a chestiunilor practice atât de importante, cu deosebire în direcţiunea urmărită de noi în această deltă.

Din hărțile prezentate de d-l Antipa, din canalele naturale cari s'au păstrat, din potmolirile făcute în mod normal, rezultă pentru noi un serios învățământ asupra modului cum urmează să procedăm în viitor, pentru ca potmolirile să se facă în modul voit de noi, astfel ca o mare parte din aluviunile cari acum înaintează în mare și pot periclità chiar intrarea gurii brațului Sulinà să servească a ridicà treptat fundul acestui lac special, care se numește Delta Dunărei.

In acelaș timp vom puteà să mănținem mai bine prin dragaje părțile ce trebuesc lăsate pisciculturii.

Lucrarea ce am ascultat astăzi este de așà natură, încât cu siguranță va puteà servì ca punct de plecare la numeroase chestiuni științifice sau practice.

Ea face onoare serviciului care a executat-o și avem convingerea că d-l Dr. Antipa a îndeplinit astfel una din cele mai importante deziderate ale noastre, căci acum s'ar puteà vedeà mai bine ceeace trebue făcut pentru ca peste 50 de ani, atunci când se va pune foarte serios chestiunea terenului de lucrat și în țară la noi, față cu creșterea mare a populațiunii, să avem la dispozițiunea noastră suprafețe nouă și de o fertilitate mai presus de orice așteptare.

Mulțumesc dar din nou în numele Academiei d-lui Dr. Antipa.

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

Se cetește procesul verbal al Secțiunii științifice pentru ședința dela 14 Fevruarie, prin care se arată că Secțiunea a decis să propună a se publicà în *Anale* scrierea d-lui Marcel Brândză: *Contribuțiuni la studiul zoocecidiilor din România.*

— Propunerea Secțiunii se aprobă.

D-l *St. C. Hepites* prezentă în dar din partea autorului, d-l Ernest Lebon, scrierea: *Savants du jour. Albin Haller. Biographie, bibliographie analytique des écrits*, Paris 1913.

D-l *Hepites* prezentă apoi publicațiunea: *Activitatea Direcțiunii măsurilor și greutăților în 1911—1913. Raport adresat d-lui Ministru al Industriei și Comerțului. IV*, de d-l I. St. Murat, București 1913.

— D-l Președinte exprimă mulțumiri.

Dela Comitetul executiv al Societății Regale din Edinburg se primește invitare la celebrarea tricentenarului lui Napier, care se va face în Iulie 1914.

— Se pune în vedere membrilor doritori a luà parte, și Academia va subscrie suma necesară pentru obținerea volumului ce se va publicà cu această ocaziune.

ȘEDINȚA DELA 21 FEVRUARIE 1914.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Președinte *Dr. C I. Istrati* zice:

Sunt fericit a puteà să atrag atențiunea Academiei asupra prezenței între noi a colegului nostru d-l Nistor, profesor la Universitatea din Cernăuți.

Suntem fericiți ori de câteori ocaziunea se prezentă de a vedeà luând parte alăturea cu noi la ședințele Academiei iubiții noștri colegi de peste hotare.

Prezența d-lui Nistor în mijlocul nostru este primită cu atât mai multă mulțumire sufletească, cu cât pe lângă valoarea sa personală, prezența d-sale aici, sosit din scumpa noastră Bucovină, ne face să ne gândim la frații noștri de acolo și la acel ales colț de pământ, care este cea mai sfântă parte din trecutul nostru, prin toate mormintele de glorie străbună ce conține și prin toate amintirile faptelor falnice din trecutul nostru de care e legat.

Fiți deci bine venit, iubite coleg, în mijlocul nostru și fie ca la întoarcerea d-voastre în Bucovina să duceți odată cu impresiunea dorului nostru de muncă de aicia și urarea noastră de fericire și progres fraților noștri din acea țară.

Circolo matematico di Palermo înștiințează că la 14 Aprilie viitor st. n. va ținea o ședință solemnă, cu care ocaziune se va oferì o medalie de aur d-lui G. B. Guccia, fundatorul acelei societăți, care în luna Martie împlinește 30 ani de existență.

— Se decide a se trimite scrisoare de felicitare.

Se primește invitare la Congresul internațional al Americaniștilor, care se va ținea la Washington la 5—10 Octomvrie 1914.

D-l *St. C Hepites* prezentă *Catalogul pe anul 1908* din *Publications du Bureau central de l'Association internationale de sismologie*, Strassburg 1913.

Dela d-l Inginer N. Muşat, fost bursier al Fondului Adamachi pentru studiul edilităţii publice în străinătate, se primesc exemplare din teza sa de doctorat: *Die oberirdische Regenwasserabfuhrung bei der Stadteentwasserung*, Munchen 1913.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 28 FEVRUARIE 1914.

Preşedinţa d-lui *I. C. Negruzzi*, Vicepreşedinte.

D-l *Dr. G. Marinescu* ceteşte comunicarea despre: *Câtevà turburări de personalitate: Autoscopie, automatism şi somnambulism.*

ŞEDINŢA DELA 7 MARTIE 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela d-l şi d-na D. A. Sturdza se primeşte darul arătat în următoarea scrisoare cu data 25 Fevruarie:

«Implinind eu subsemnatul optzeci şi unu ani de vieaţă, soţia mea şi eu rugăm Academia să primească din partea noastră ca dar manual suma de lei 1.000 (una mie). Această sumă dorim să fie adaosă la venitul fondului dăruit în anul trecut, şi să fie dată — în modul şi la timpul ce se va crede de Academie mai potrivit — bursierului acelui fond, ca îndemn spre a-şi pune toată sârguinţa la învăţătură în cursul celor patru ani, ce are a urmà în studiul agriculturii şi al ştiinţelor agrare în şcoalele speciale şi la Universităţile din Germania, sub privigherea Comisiunii Fondului Adamachi.»

— D-l Preşedinte *Dr C I Istrati* zice că, după primirea acestei scrisori, d-sa a avut ocaziunea să vadă acasă pe d-l Sturdza, căruia i-a mulţumit în numele Academiei. Exprimă şi acum în şedinţă mulţumirile cele mai călduroase d-lui şi d-nei Sturdza şi face urări ca ziua de 25 Fevruarie să fie sărbătorită cu bucurie mulţi şi mulţi ani de acum înainte.

D-l Preşedinte zice:

Domnilor Colegi,

Am bucuria și marea mulțumire sufletească de a aduce la cunoștința Academiei alegerea ca membru în Academia de științe morale și politice din Paris a colegului nostru d-l Al. Xenopol.

Cinstea acestei alegeri în persoana colegului nostru se resfrânge nu numai asupra Academiei Române, dar și asupra țerii noastre, și țin în numele Academiei să aduc felicitările cele mai călduroase alesului coleg, urându-i încă vieață îndelungată și cât mai rodnică în cercetări nouă.

Cantemir a fost, după ce a reorganizat Academia din Petersburg și în urma numeroaselor, variatelor și valoroaselor sale lucrări, primul Român ales ca membru al unei Academii străine și anume al celei din Berlin.

Aproape 2 secole mai în urmă un alt Român, fire aleasă, inteligență superioară, scriitor cu însușiri, cu preciziune, cu finețe și cu eleganță de stil, prințul Gh. Bibescu, fu ales membru corespondent al Institutului Franței.

Al treilea care se distinse în această direcțiune este colegul nostru d-l Al. Xenopol.

Facem urarea ca în această epocă de afirmare a noastră pe toate terenurile culturii, mulți să se distingă cât mai deosebit, astfel încât și alții să ajungă, pentru binele și cinstea țerii și a neamului nostru, acolo unde au ajuns premergătorii Cantemir, Bibescu și Xenopol.

In numele Academiei aduc încă odată felicitările noastre alesului nostru coleg.

D-l *N. Iorga* roagă să se țină Vineria viitoare ședință publică, în care d-sa să facă o comunicare despre: *Veneția în Marea Neagră. I. Dobrotici (după documente inedite).*

— Se aprobă.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 14 MARTIE 1914.

Preşedinţa d-lui *D. Onciul,* Vicepreşedinte.

D-l Vicepreşedinte *D. Onciul,* deschizând şedinţa, zice:

România serbează astăzi a 33-a aniversară a proclamării Regatului. Este una din zilele cele mari ale istoriei noastre. «In acea zi»—ziceà Regele—«au fost încoronate silinţele seculare, dorinţele cele mai vii ale Românilor. O nouă eră a început pentru România».

Coroana de oţel, făurită dintr'un tun luat dela vrăjmaşul secular învins la Plevna, din tun stropit cu sângele vitejilor noştri, cari şi-au dat vieaţa pentru neatârnarea şi mărirea patriei, coroana de oţel care a încununat capul primului Rege român, a încoronat năzuinţele naţionale, pentru cari a luptat şi trăit generaţia marilor patrioţi cari au creat România contemporană, năzuinţe cari se rezumă în cele trei cuvinte: Unirea, Neatârnarea, Dinastia. Acest ideal naţional acea mare generaţie a izbutit să-l înfăptuească împotriva tuturor piedecilor ce i se puneau din toate părţile, împotriva tuturor marilor Puteri ce ne înconjurau. Cu drept cuvânt, privind rezultatul obţinut în asemenea împrejurări, ea puteà să zică: «Prin noi înşine».

Această deviză a Coroanei de oţel să ne conducă şi de acum înainte, pentru ca prin noi înşine, prin munca şi jertfa noastră să se înfăptuească idealul naţional al generaţiei de astăzi.

Cu această credinţă să unim cugetele noastre în patriotica urare:

Trăească M. S. Regele Carol I şi Augusta noastră Dinastie!

Trăească România!

— Cuvântarea d-lui *Onciul* se primeşte cu vie însufleţire şi aplauze.

D-l *N. Iorga* prezentă scrierea sa: *Les premières relations entre l'Angleterre et les Pays Roumains du Danube (1427 à 1611)*, extrasă din *Mélanges d'histoire,* oferită d-lui Carol Bémont de amicii şi elevii săi, cu ocaziunea a 25 de ani de profesorat la Şcoala practică de înalte studii, Paris 1913.

D-sa mai prezentă din partea d-lui T. G. Djuvara, Ministru plenipotenţiar la Bruxelles, publicaţiunea sa: *Cent projets de partage de la Turquie,* Paris 1914. Totdeodată d-l Djuvara trimite Academiei còpii scrise sau fotografice a câtorvà documente istorice întrebuinţate la această lucrare.

D-l *Iorga* expune apoi comunicarea sa: *Veneția în Marea Neagră. I. Dobrotici (după documente inedite).*

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

Dela Președința Adunării Deputaților se primesc pentru Bibliotecă și pentru a fi împărțite între membri 26 exemplare din *Analele parlamentare ale României,* tom. XXVII, partea I.

ȘEDINȚA DELA 21 MARTIE 1914.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela Comitetul de profesori universitari instituit la Iași se primește invitațiune la sărbătorirea acolo a d-lui *A. D. Xenopol* la 20 Aprilie viitor, pentru alegerea d-sale ca membru asociat străin la Academia de științe morale și politice din Paris.

— Se decide a fi rugat d-l *P. Poni*, ca împreună cu ceilalți d-ni membri ai Academiei din Iași să reprezinte Academia la serbare.

D-l Președinte amintește că, potrivit Regulamentului Fondului I. Lecomte du Nouy, urmează să se țină în luna Aprilie sau cel mai târziu în prima săptămână a lunii Maiu concurs între elevii Școalei de arte frumoase din București, pentru acordarea premiului din acest fond, și deci urmează să se numească Comisiunea examinatoare.

— Se decide să se formeze Comisiunea din d-l *St. C Hepites*, ca președinte, și d-nii profesori D. Serafim și D. Paciurea, ca membri.

ȘEDINȚA ORDINARĂ DELA 28 MARTIE 1913

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* cetește scrisoarea ce i-a adresat d-l *A. D. Xenopol,* prin care înștiințează că a primit decretul Președintelui Republicei Franceze pentru confirmarea alegerii d-sale ca membru titular al Academiei de științe morale și politice din Institutul Franței. D-l Președinte, folosindu-se de împrejurarea că d-l Xenopol este prezent la ședință, repetă pe scurt cuvintele

spuse în ședința dela 7 Martie și felicită în numele Academiei pe d-l Xenopol pentru onoarea ce i s'a făcut de cea mai înaltă instituțiune de cultură din lume — onoare care se resfrânge și asupra Academiei noastre.

D-l *A. D. Xenopol* mulțumește d-lui Președinte și tuturor colegilor pentru simțemintele de iubire ce i-au arătat cu această fericită ocaziune. Dacă are o mulțumire mare sufletească este că această cinste ce i s'a făcut se resfrânge și asupra țerii. Munca pe care d-sa a desfășurat-o în aproape o jumătate de secol a fost pentru ridicarea scumpei noastre patrii.

Dela d-l Dr. Iosif Popovici se primesc următoarele cereri:

a) să i se cumpere pentru 1.000 lei 200 exemplare din scrierea sa: *Dialectele române*, vol. IX: *Dialectele române din Istria. Partea I-a. Referințele sociale și Gramatica;*

b) să i se acorde un ajutor de 1.000 lei spre a studià dialectele române din Maramureș;

— Se recomandă Secțiunii literare.

Se cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice pentru ședința dela 28 Martie, prin care se arată că Secțiunea a decis să propună a se publicà în *Anale* următoarele scrieri:

a) *Contribuțiune la Flora României* de d-l Iuliu Prodan;

b) *Cercetări asupra aerului orașului București* de d-nii Ștefan Minovici și Emil Grozea.

— Propunerile Secțiunii se aprobă.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 18 APRILIE 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati*, deschizând ședința, zice:

Domnilor Colegi,

Dela cea de pe urmă a noastră întrunire, care a avut loc la 27 Martie, ne aflăm astăzi pentru întâiaș dată împreună, din pricina sărbătorilor de Paști. In acest răstimp, la 7 Aprilie, M. S. Regele a împlinit 75 de ani.

Este o fericire pentru noi a puteà, și cu acest prilej, să aducem urarea noastră de sănătate și voie bună M. S. iubitului nostru Domnitor, care este în acelaș timp proteguitorul și Președintele de onoare al Academiei.

Ca academiciani, facem aceasta cu atât mai mare bucurie, cu cât M. Sa ne-a arătat totdeauna cel mai cald interes, luând parte la înaintarea instituțiunii noastre și cu cuvântul, și cu fapta, și cu îndemnul, precum și cu comunicările, pe cari ne-a făcut cinstea a ni le face personal în mai multe rânduri.

Ca Români o facem iarăș această urare cu tot îndemnul inimii noastre, deoarece avem fericirea a trăi zile din cele mai înălțătoare din câte s'au scurs dela nașterea țerilor române. Academia este astăzi întrupătoarea mișcării culturale dintr'un regat respectat și în plină propășire, la a cărui înaintare au contribuit așà de mult și Augustii noștri Suverani și în special M. S. Regele, căruia Atotputernicul i-a hărăzit cea mai îndelungată domnie cunoscută în neamul nostru, deoarece în curând se va împlinì anul de când a depășit lunga și glorioasa domnie a lui Ștefan cel Mare.

Increzători în pronia cerească, căreia suntem siguri că în curând îi vom datorà a sărbătorì 50 de ani de domnie a M. Sale, Academia profită de această primă ocaziune a activității sale publice, pentru a trimite M. S. Regelui urare de ani mulți și fericiți, împreună cu M. S. Regina, iubita noastră Suverană, și cu întreaga familie Regală.

Membrii Academiei primesc cu vie însufleţire cuvântarea d-lui Preşedinte.

D-l Preşedinte zice că s'a primit dela Academia de ştiinţe din Viena înştiinţarea încetării din vieaţă a Preşedintelui ei Eduard Suess, cunoscutul savant geolog.

D-l *L. Mrazec* zice:

Domnilor Colegi,

Sunt cinci zile de când, la 13 Aprilie, în zori de zi, s'a stins la Viena omul care, ridicându-se pe aripele gândirii deasupra năvalnicilor munţi şi adâncurilor mari ale bătrânei noastre planete, a putut cetì cel dintâiu, în urmele ce secole geologice au brăzdat pe faţa ei, istoria vieţii pământului, redând-o în cea mai admirabilă sinteză, pe care a lărgit-o şi la astrele lumii.

A murit marele dascăl al geologiei, Eduard Suess, fost profesor la Universitatea din Viena. A murit în vârstă de 83 ani, după ce abià cu trei ani înainte a putut să-şi termine în deplinătatea minţii opera sa fundamentală: *Das Antlitz der Erde* = Faţa pământului.

Vestea morţii lui Suess s'a întins pe globul terestru, cum l-a împânzit el odinioară cu ţesutul de linii conducătoare, cu ideile lui, căci ori şi unde se face geologie pe rotundul pământului, cercetătorul nu umple decât goluri în cadrul larg al ţesutului ideilor lui Suess.

Din acest punct de vedere, Suess, cu geniala lui sinteză a evoluţiunii scoarţei solide, va rămâneà unic în istoria geologiei, în tot trecutul ei şi în tot ce va să mai vie în viitorul ei.

Când a apărut primul volum din *Antlitz der Erde*, în 1895, Marcel Bertrand, fiul marelui matematician Bertrand, el însuş unul din cei mai de seamă geologi francezi, exclamà că acest eveniment înseamnă pentru geologie sfârşitul zilei întâi din epoca creaţiunii, când lumină fu!

Caracteristica activităţii lui Suess stă în admirabila lui putere de sinteză. Incă acum 40 de ani, lucrarea sa: *Die Entstehung der Alpen* conţineà primele jaloane ale marei sinteze alpine, operă la care lucrează şi astăzi savanţii civilizaţiei crescute în jurul acestor munţi. In această lucrare se găsesc primele indicaţiuni pentru conceperea întregei catene, ca un şir unitar în care valurile de rocă se aruncă unele peste altele mânate de o cauză unitară, îmbătrânirea pământului.

Eduard Suess şi-a început activitatea de profesor în Octomvrie 1857 şi a continuat în timp de 88 semestre a ilustrà catedra, în jurul căreia au venit să se lumineze şi foarte mulţi Români.

Acest bărbat a fost unul din cei mai mari între cei mari, un om de o vastă şi profundă cultură generală; personalitatea lui puternică s'a manifestat nu numai în domeniile ştiinţei, dar în toate ra-

murile de cunoştinţe cu cari venià în contact în vieaţa lui publică, căci Suess a fost mulţi ani membru al Consiliului comunal din Viena şi membru în Camera deputaţilor, şi unul din conducătorii liberalilor din Austria. Economist de forţă, el vedeà limpede problemele mari în viitorul lor. Lui se datoreşte alimentarea Vienei cu apă din regiunile zăpezilor Alpilor şi el a propus măreaţa şi uriaşa lucrare a regulării cursului Dunărei dela Viena la Porţile de Fier.

In cuvântările sale lovià sigur cu argumentele metodei ştiinţifice, înfrângând ori şi ce opunere. Căldura expunerii şi farmecul graiului său făceà ca orice subiect să devie atrăgător. Iar scrisul său erà de o plasticitate şi de un colorit puternic, cum nici un pictor n'ar fi putut să aştearnă pe pânză.

Şi totuş a fost un mare modest care, după cum se lăudà el singur, toată vieaţa n'a făcut decât să adune, să înveţe.

In momentul când părăsià catedra sa pentru limita de vârstă, când, după cum spuneà dânsul, puneà o virgulă în desfăşurarea activităţii sale, deşi pe cea mai înaltă treaptă — căci erà preşedinte al Academiei de ştiinţe din Viena, — se socoteşte totuş ca trecând din nou în rândurile discipulilor.

In casa simplă din Afrikanergasse din Viena, loc de pelerinaj al învăţaţilor din întreaga lume şi mai ales al geologilor, de o potrivă erau de bine primiţi şi simplu student şi savanţi colegi.

Văd şi acuma odaia, cu fotoliul, astăzi gol, înaintea unei mese modeste de lucru, între pereţii înţesaţi de cărţi, lucrări clasate cu ordine după regiuni, împodobiţi ca de o pioasă amintire cu ciocanele marilor geologi din epoca eroică a geologiei. Suess a dispărut. Dar sămănând în lumea ştiinţifică concepţiile sale, ele au dat şi vor da roade ce împletesc cununa de lauri cea mai frumoasă, pe care o puteà nădăjduì savantul, care a respins în vieaţa lui orice distincţie sau onoruri oficiale.

D-l *D Onciul* ocupă fotoliul prezidenţial.

D-l *N. Iorga* prezentă în dar pentru colecţiunile Academiei două exemplare dintr'un bilet tipărit, prin care Marele Logofăt al Dreptăţii (circa 1830—1834) Alexandru Filipescu pune la loterie arenda pe şase ani a moşiei Sălătrucul din judeţul Argeş, o argintărie de 24 servicii şi o tabachere de aur cu briliante Costul unui bilet erà de doi galbeni şi aceste bilete în număr de 7.500 circulau oficial. Se vede deci ce sumă frumoasă a incassat Marele Logofăt al Dreptăţii, zice d-l Iorga.

D-l *N. Iorga* cetește apoi comunicarea despre: *Veneția în Marea Neagră. II. Legături cu Turcii și creștinii din Balcani dela lupta dela Cosovo până la cea dela Nicopole (1389—96)*.

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

Dela Ministrul Instrucțiunii publice al Rusiei, d-l Leon Casso, se primește publicația: *Projet de Code civil pour la Bessarabie, 1824—1825.*

D-l *I. Bogdan* prezentă scrierea d-sale: *Sămile mânăstirilor de țară din Moldova pe anul 1742*, extrasă din *Buletinul Comisiei istorice*, și *Diaconul Coresi, Carte cu învățătură (1581)*, publicată de d-nii Sextil Pușcariu și Alexie Procopovici în ediția aceleiaș Comisii.
— D-l Vicepreședinte *D. Onciul* exprimă mulțumiri d-lui Bogdan.

Dela d-l General Joaquin de la Llave se primește scrierea sa: *Memoria sobre el ejercito rumano*, Madrid 1913.

Dela Președința Congresului național de medicină se primește invitație la ședințele cari se deschid la 20 Aprilie în Capitală.
— Se decide a fi delegați ai Academiei d-nii *Dr. V. Babeș* și *Dr. G. Marinescu.*

ȘEDINȚA DELA 25 APRILIE 1914

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Dr. Valerian Gh. Negrescu, Medicul primar al județului Râmnic, solicită concursul Academiei pentru a se înființă un institut național pentru studierea și combaterea pelagrei.
— Se recomandă Secțiunii științifice.

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* amintește că astăzi este ultima ședință ordinară din acest an și că Joia viitoare, la 1 Maiu, se va deschide sesiunea generală.

SECŢIUNEA ISTORICĂ.

Raportul d-lui D. Onciul despre: „Bourul şi Zimbrul" de Dr. Eugen Botezat, — aprobat de Secţiune la 14 Iunie 1913.

Lucrarea d-lui Dr. Eugen Botezat: «Bourul şi Zimbrul», trimisă spre cercetare Secţiunii istorice, în vederea publicării ei în *Anale*, priveşte numai în foarte mică parte Secţiunea noastră. Partea cea mai mare a lucrării, în care pe temeiuri din domeniul zoologiei se arată că marca Moldovei erà bourul *(bos urus)*, nu zimbrul *(bos bizon)*, este de resortul Secţiunii ştiinţifice, al cărei membru corespondent e autorul.

Ce priveşte partea istorică, nu am nici o obiecţie de făcut. Doar cu privire la citaţia făcută la pag. 3—6 din *Descriptio Moldaviae* a lui Cantemir, unde se citează în text un pasaj mai lung în latineşte, împreună cu traducerea românească, după ediţia Academiei şi chiar cu ortografia de atunci, ar fi de observat că nu e necesar a reproduce acest pasaj întreg în ambele limbi; e destul să se dea numai traducerea sa românească (în ortografia actuală), punându-se în parenteze, la locul respectiv, numai cuvintele latineşti din textul original, pe cari se pune temeiu în argumentare. De asemenea ar fi de dorit ca limba să fie revăzută şi corectată pe alocurea.

Raportul d-lui V. Pârvan despre: „Basilica cisternă dela Cetatea Tropaeum-Adamaclisi" de G. Murnu, — aprobat de Secţiune la 8 Noemvrie 1913.

Memoriul colegului nostru d-l G. Murnu, *Basilica Cisternă* (dela Cetatea *Tropaeum-Adamclisi*), tratează pe baza cercetărilor făcute de d-sa la Tropaeum Traiani chestiunea basilicei creştine ridicate pe fundamentele unei cisterne mai vechi în apropierea porţii de V a cetăţii. D-sa dă întâiu un istoric al săpăturilor făcute la Adamclisi înainte de venirea d-sale la direcţia Muzeului de antichităţi. Apoi cercetează cisterna însăş, lămurind caracterul

ei din punctul de vedere arhitectonic antic, descrie resturile ei şi încearcă o reconstituire a planului ei primitiv. Cu acest prilej d-sa urmăreşte conductele de apă cari aprovizionau cetatea şi se mai pot încă urmărì pe teren pe aproape 1 km şi jumătate până subt satul Adamclisi şi pe o distanţă încă şi mai mare în spre Cherimcuiusu. In ce priveşte basilica suprapusă cisternei, d-l Murnu caută să dovedească, cum că între ea şi cisternă nu e o legătură organică, că de o aşà zisă «basilică duplă» nu poate fi vorba aici (cum s'a crezut de unii) şi că basilica a fost clădită peste *ruinele* cisternei, care după părerea d-sale are a fi socotită ca făcând parte din epoca ante-constantiniană a cetăţii.

Sunt de părere ca memoriul d-lui Murnu să fie publicat în *Analele* Academiei, după ce va fi mai întâiu cetit în şedinţă publică.

Raportul d-lui D. Onciul despre studiul: „Din influenţele politicei europene în trecut asupra istoriei noastre (Moise Vodă, 1529 Martie — 1530 August)“ de I. Ursu, — aprobat de Secţiune la 22 Noemvrie 1913.

Lucrarea d-lui I. Ursu, *Din influenţele politice europene în trecut asupra istoriei noastre (Moise Vodă, 1529 Martie—1530 August)*, înaintată spre a fi publicată în *Anale*, cuprinde o expunere a relaţiunilor politice ale Ţerii-Româneşti, în domnia lui Moise Vodă, cu Transilvania, în legătură cu politica europeană ce a urmat după cele două mari evenimente istorice: bătălia dela Pavia (1525) şi bătălia dela Mohaci (1526). Expunerea este bine întemeiată pe izvoarele istorice ale epocei, cu contribuiri nouă de amănunte din izvoare publicate şi din arhive. Neînsemnata domnie a lui Moise Vodă, înfăţişată în lumina desvoltării istorice generale, câştigă astfel şi din punctul de vedere al interesului istoric, şi ca apreciere.

Sunt de părere că lucrarea merită să fie publicată în *Analele* noastre.

Raportul d-lui I. Bogdan despre: „Nifon II, Patriarhul Constantinopolului“ de Diaconul Dr. Nic. M. Popescu, — aprobat de Secţiune la 17 Ianuarie 1914.

Manuscrisul Diaconului Nic Popescu, înaintat spre a fi publicat în *Analele* Academiei Române, este o monografie foarte amănunţită asupra patriarhului din Constantinopole Nifon II, cel care a jucat un rol important pe vremea lui Radu cel Mare în Ţara-Românească, contribuind la organizarea bisericii din această ţară.

Lucrarea este împărţită în două părţi: cea dintâi conţine o bibliografie foarte bogată asupra tuturor chestiunilor atinse şi în deosebi asupra diferitelor versiuni ale vieţii acestui sfânt (greceşti, româneşti, ruseşti), a doua conţine biografia patriarhului, urmărită în cele mai mici detalii; biografia este urmată de câtevà consideraţiuni asupra ucenicilor lui Nifon, asupra cinstirii lui de către Neagoe Basaraba şi asupra amintirilor ce s'au păstrat în Ţara-Românească despre dânsul

Este întâia monografie completă şi foarte conştiinţios lucrată despre acest subiect. Toate izvoarele indigene şi străine au fost puse la contribuţie, spre a stabilì datele cele mai sigure din vieaţa acestui patriarh. Este de admirat mai ales bogăţia de cunoştinţe asupra izvoarelor greceşti, în mare parte greu accesibile şi până acum necunoscute la noi. Autorul lucrării se arată a fi un excelent cunoscător al istoriei bisericii orientale şi al izvoarelor ei, ceeace îl indică pentru cercetări originale şi în domeniul istoriei bisericii române. Tipărindu-se această lucrare în *Analele* Academiei Române, sperăm că d-sa se va simţì îndemnat să prezinte şi alte monografii de asemenea natură şi că va contribuì astfel la îmbogăţirea şi clarificarea cunoştinţelor noastre, încă destul de precare şi obscure, asupra bisericii orientale dela 1453 încoace şi asupra bisericii române. Sunt prin urmare de părere ca manuscrisul Diaconului N. Popescu să fie tipărit în *Memoriile Secţiunii istorice*, ţinându-se seamă de cele câtevà modificări ce am introdus cu creionul în textul lui.

SECŢIUNEA ŞTIINŢIFICĂ.

ŞEDINŢA DELA 21 IUNIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. G. Marinescu,* Vicepreşedinte.

Secţiunea, în baza raportului prezentat de colegul *Antipa,* asupra lucrării: *„Bourul şi Zimbrul"* de d-l Botezat, membru corespondent, hotăreşte a se publică în *Anale.*

ŞEDINŢA DELA 21 IUNIE 1913.

Preşedinţa d-lui *P. Poni.*

In urma discuţiunii urmate asupra bursei Ştefan Urlăţeanu, ce este a se da unui absolvent de liceu, «pentru a-şi completă în străinătate studiile superioare, însă numai în ramura ştiinţifică sau tehnică», avându-se în vedere că această bursă trebue acordată unui student român fără mijloace, iar venitul fondului fiind neîndestulător pentru a asigură traiul bursierului şi achitarea transportului lui şi a cheltuelilor de şcoală, Secţiunea a hotărît ca acordarea bursei să se amâne pentru un an. Economia astfel făcută să fie împărţită pe numărul anilor de bursă, aşà ca să se sporească întrucâtvà suma anuală ce se va puteà pune la dispoziţia bursierului.

ŞEDINŢA DELA 28 IUNIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. G. Marinescu,* Vicepreşedinte.

Luând cunoştinţă de raportul colegului *Antipa* asupra manuscrisului d-rei Elena Nicodim, aprobă concluziunile şi roagă Academia să încuviinţeze tipărirea sa în *Publicaţiunile Adamachi,* cu observaţiunile făcute de raportor.

Colegul *Ţiţeica*, arătând că manuscrisul prezentat de d-l Dr. Petrescu, *Observaţiuni ştiinţifice străine din secolul XVIII servind la istoria noastră culturală* poate fi publicat în *Anale*, Secţiunea roagă Academia să încuviinţeze publicarea.

Raportul d-lui Dr. Gr. Antipa despre: „Cercetări histo-fiziologice asupra hepato-pancreasului dela Moluşte“ de d-ra Elena Nicodim, — aprobat de Secţiune la 28 Iunie 1913.

Prin lucrarea de faţă d-şoara E. Nicodim voeşte să publice «in extenso» cercetările sale asupra hepato-pancreasului dela Moluşte, despre cari d-sa a mai făcut Academiei o comunicare preliminară, publicată în *Buletin.*

Lucrarea de faţă este destul de interesantă, căci ea ne arată metodele de cercetare ce le-a întrebuinţat şi descrie pe larg faptele constatate. Din această expunere se vede că autoarea a studiat bine bibliografia chestiunii, că cunoaşte bine metodele tehnicei microscopice moderne, şi că în cercetările ei a ajuns la o serie de observaţiuni originale destul de interesante. Figurile cari însoţesc partea histologică a lucrării sunt bine lucrate—deşi cam prea numeroase — şi cred că ar trebuì redate prin litografie.

Ca o anexă a acestei lucrări autoarea pune şi o notă, aducând oareşicari contribuţiuni la cunoaşterea faunei malacologice a ţerii—câtevà specii pe cari d-sa l-ea constatat în apele noastre şi cari nu sunt trecute în fauna malacologică a lui Licherdopol.—Şi această notiţă—avându-se în vedere că e o contribuţiune mai mult la cunoaşterea ţerii—merită a fi publicată. Ea e de asemenea însoţită de o serie de figuri cari, din punctul de vedere pur ştiinţific, nu sunt absolut necesare; avându-se însă în vedere că pentru cei ce se ocupă cu studiul faunei ţerii, asemenea figuri sunt o înlesnire la determinat şi un bun mijloc de a controlà exactitatea determinărilor speciilor făcute de autoare, sunt de părere ca şi acestea să se publice. Aceste figuri însă—cari au o valoare mai mare, fiindcă sunt fotografii—sunt de părere să se reproducă numai ca figuri în text prin procedeele cele mai ieftine, zincografie, etc.

Dacă lucrarea ca conţinut ştiinţific merită de sigur a fi publicată, ea din punctul de vedere al stilului şi limbii româneşti cred că ar puteà fi mai îngrijită. Cetind d. ex. descrierea speciilor în nota faunistică dela urmă, găsim aproape numai cuvinte franţuzeşti cu o terminaţie românească. Chiar pentru lucruri cari au nume foarte precise în româneşte se întrebuinţează cuvinte străine românizate,

Cred că este de datoria Academiei să lupte cât mai mult în contra acestui nărav, care în mod cu totul inutil ne poceşte limba, şi de aceea cred că şi această lucrare, care este bună, trebue trimisă autoarei s'o modifice din punctul de vedere al stilului şi limbii. Figurile pot fi însă puse imediat în lucru.

Raportul d-lui St. C. Hepites despre: „Cercetări experimentale asupra telegrafiei fără sârmă" de St. Procopiu, — aprobat de Secţiune la 22 Noemvrie 1913.

In telegrafia fără sârmă detectorii de unde joacă un rol de căpetenie, deşi nu se cunosc încă bine fenomenele ce au loc în aceşti detectori, în timpul când ei sunt în funcţiune.

D-l St. Procopiu, asistent la Laboratorul de electricitate al Universităţii din Iaşi, îndeletnicindu-se tocmai cu facerea unor experienţe pentru desluşirea fenomenelor în chestiune la detectorii de cristale, cari sunt azi cei mai întrebuinţaţi în practică, dar a căror teorie e mai puţin precizată, a ajuns la oarecari concluziuni în favoarea teoriei de polarizare electrolitică, ca la lichide.

Sunt de părere că memoriul d-lui Procopiu merită să fie tipărit în *Anale.*

ŞEDINŢA DELA 28 MARTIE 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. G. Marinescu.*

Secţiunea ştiinţifică, având în vedere că d-l Iuliu Prodan a adus manuscrisului său: *Contribuţiuni la Flora României* modificările cerute printr'o încheiere precedentă, aprobă părerea emisă de d-l membru corespondent Em. Teodorescu, de a se tipări în *Memoriile Secţiunii ştiinţifice* menţionata lucrare, ca o contribuţiune importantă la Flora României.

Secţiunea aprobă de asemenea raportul d-lui *P. Poni* pentru publicarea manuscrisului prezentat de d-l Dr. Ştefan Minovici asupra *Analizei aerului din Bucureşti.*

PARTEA II.

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANUL 1914.

ŞEDINŢA DELA 1 MAIU 1914.

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati*, deschizând şedinţa, zice:

Domnilor Membri şi stimaţi colegi,

Este o adevărată fericire pentru noi ziua în care se deschide sesiunea generală a Academiei Române.

După un an — şi un an având în vedere vârsta multora dintre noi, trebue socotit cel puţin ca timpul de campanie pentru cei tineri — după un an, zic, avem iarăş prilejul şi mulţumirea sufletească a ne aflà cu toţii la un loc şi a ne regăsì în Capitala României, sosiţi cam din toate părţile locuite de neamul nostru.

In numele acestei Academii şi al colegilor aflători regulat aici, sunt fericit a vă salutà pe toţi cei ce ne-aţi sosit, în modul cel mai colegial şi sunt cu atât mai fericit a o face acum, cu cât de data aceasta ne întrunim în o epocă cu totul înălţătoare pentru inimile noastre.

Ziceam odată, în una din cuvântările mele, că dela Traian şi până acum, timpuri mai bune, momente mai înălţătoare şi o mai mare siguranţă a zilei de mâine nu am avut în aceste părţi.

Căci oamenii, chiar de vârsta mea au apucat Unirea, cea mai măreaţă înfăptuire din câte s'au făcut vreodată de neamul nostru, au apucat răsboiul plin de vitejia strămoşească dela 1877, au văzut ridicându-se ţara la rangul de Regat şi, în fine, pot acum aşteptà

fericiţi sfârşitul lor şi o zic cu toată inima, deoarece cele ce s'au întâmplat acum un an au întrecut toate aşteptările noastre.

Când mă gândesc că am copilărit ca vai de noi în o ţară încă cu robi, supusă încălcării primelor oştirí venite de peste hotare, cu gospodăria îngustă dând vieaţă numai la puţini, şi ce vieaţă fără vlagă şi înălţare! Cu câte o şcoală pe judeţ, cu un tun de paradă la Iaşi; fără mare export şi cu bani calpi şi găuriţi, şi aceştia străini ce ne veniau din toate părţile; în o ţară în care dacă soarele răsăria şi lumină ca şi acum, dar întunericul era beznă, în care limba românească ce se vorbia de clasa conducătoare erà o adevărată Babilonie!! Unde mulţi ieşiau cu pâine şi cu sare înaintea celor ce ne călcau sub copita cailor lor, cu capul plecat ca să nu cadă de sabie! . . . . Şi acum vom închide ochii în un Regat plin de lumină, respectat în afară, iubit de toţi în lăuntru, cu conştiinţa îndeplinirii datoriei şi a iubirii neamului dela unul până la toţi.

Avântul, căci cuvântul e consacrat dejà în afară chiar de Academie, avântul ţerii a fost neînchipuit. Niciodată în trecutul nostru aproape bimilenar, dela Traian şi până acum, nu am asistat la o mişcare mai generoasă, mai patriotică, mai puternică şi mai chezăşuitoare de fapte bune în viitor.

Unei clase diriguitoare din trecut s'a impus un popor conştient şi cu inima sus pusă, făcând hotar între ziua de ieri şi cea de mâine, între ce a fost şi ce va fi.

Dacă am trăit până acum prin mintea unui pumn de oameni mai luminaţi, ce trebue să ne aşteptăm dela un tot conştient şi vibrând cu putere la idea caldă a intereselor ţerii şi neamului!!

Să mulţumim dar Atotputernicului că ne-a hărăzit zile aşà de pline de fapte alese, şi de bucurie sufletească.

Tot acestei stabilităţi, în mersul lucrurilor dela noi, şi bunătăţii proniei cereşti, datorim de asemenea că la 28 Iulie curent M. Sa Regele, iubitul nostru Suveran şi Protector al Academiei, va întrece cu un an, prin lunga şi fericita Sa Domnie, cea mai îndelungată Domnie cunoscută la Români, aceea a lui Ştefan cel Mare.

Să profităm cu mulţumire de această ocaziune, ca în prima zi a plenului Academiei să facem urări de îndelungă vieaţă iubitului nostru Protector, M. Sa Regele care de curând a împlinit 75 ani.

Pagina frumoasă ce s'a înscris în decursul anului trecut în istoria

ţerii, mărită ca renume, ca teritoriu și ca putere militară, culturală și economică, are un adânc răsunet și în sânul Academiei. Această instituțiune, cu o menire asà de aleasă, are de acum înainte o sarcină și mai frumoasă, și mai de cinste, dar și de muncă constantă și rodnică, aceea de a se mănținea la înălțimea cadrului în care vom trăì de acum înainte și a face astfel ca România să ocupe un loc hotărît în mișcarea culturală generală, singura de care atârnă fericirea omenirii.

Văd cu aleasă mulțumire, iubiți Colegi, că scumpul nostru Secretar general, venerabilul d. Sturdza se află iarăș printre noi, gata ca totdeauna la muncă și la jertfe pentru Academie, pentru care țin să-i mulțumesc din nou în numele D-lor Voastre și să-i urez ani mulți de muncă și sănătate.

Raportul general al scumpului nostru Secretar general vă va face cunoscută activitatea din anul trecut. Eu îmi permit, încheind, a face cea mai caldă urare pentru rodnica muncă a sesiunii generale și anuale a Academiei, care va începe în curând.

Fac cu această ocaziune apel și la toți oamenii culți, la cei cu râvnă pentru bunul mers al neamului precum și la cei cu avere, să se strângă în jurul Academiei, pentru ca întărind-o și înstărind-o să contribue la înălțarea conștiinței naționale, a unității sufletești a neamului, și la mănținerea ei la locul de onoare între celelalte instituțiuni ale altor popoare.

Finesc prin a vă zice: sănătate și spor la muncă, domnilor Colegi.

Terminând, d-l Președinte propune și membrii Academiei primesc în unanimitate să se trimită **Majestăţii Sale Regelui** următoarea telegramă:

«Membrii Academiei Române, întruniți astăzi în prima ședință a sesiunii generale anuale, trimit Augustului Protector și Președinte de onoare al acestei instituțiuni omagiul lor de adânc respect și cald devotament, rugând pe Atotputernicul să-i hărăzească mulți ani de vieață senină, spre a cârmuì cu aceeaș mare înțelepciune poporul, care i-a încredințat destinele sale.

«Astăzi, când Dinastia română plutește pe valurile bătrânului fluviu dela obârșia căruia ea s'a coborît pentru fericirea acestui popor, Academia își întoarce gândul către Voevozii Mircea, Ștefan și Mihaiu, oblăduitori la malurile Danubiului măreț, și ea simte fiorul fericirii că Pronia cerească a întrupat în gloriosul înteme-

ietor al Regatului român toate virtuţile înaintaşilor şi înţelepciunea sfântă care veghiază la destinele patriei.

«Trăiţi Maiestate. Trăească Maiestatea Sa Regina, Augusta noastră academică, Trăească în veci Dinastia română!»

D-l Preşedinte prezentă apoi următoarea programă pentru lucrările sesiunii generale din acest an:

1. Raportul Secretarului general despre activitatea Academiei în 1913—14
2. Raportul Comisiunii financiare asupra exerciţiului bugetar 1912—13.
3. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1913—14.
4. Alegerea membrilor activi: unul în Secţiunea literară, în locul răposatului *N. Quintescu* († 12 August 1913), altul în Secţiunea istorică, în locul răposatului *I Kalinderu* († 11 Decemvrie 1913). (Art. 22—24 Stat., 62 Reg.).
5. Raportul Comisiunii permanente a Bibliotecii pentru 1913.
6. Raportul Comisiunii Fundaţiunii Adamachi pentru 1913—14 şi alegerea a doi membri, cari, împreună cu Secretarul general, să formeze Comisiunea pentru 1914—15. (Art. 16 Reg. Adam).
7. Raportul Comisiunii Fundaţiunii Otteteleşanu pentru 1913—14 şi alegerea Comisiunii pentru 1914—15.
8. Raportul Comisiunii pentru împărţirea cărţilor didactice şi religioase din Fondurile Ioan Fătu şi Ioan Scorţeanu în 1913 şi alegerea Comisiunii pentru 1914.
9. Raportul Comisiunii Dicţionarului limbii române asupra lucrărilor din 1913—14 şi alegerea Comisiunii pentru 1914—15.
10. Raportul Comisiunii Fundaţiunii Ioan Agarici pentru 1913—14 şi alegerea Comisiunii pentru 1914—15.
11. Raportul Comisiunii Fundaţiunii Tache P. Anastassiu pentru 1913—14 şi alegerea Comisiunii pentru 1914—15.
12. Regulamentarea Fondului «*D. A. Sturdza.*»
13. Regulamentarea premiilor *At. Toncoviceanu şi N. Chrisoveloni.*
14. Darea premiului I. Lecomte du Noüy elevilor Şcoalei de Arte frumoase din Bucureşti. (Art. 8 Reg. special).
15. Discursurile de recepţiune ale d-lor *V. Pârvan* şi *G. Ţiţeica.*
16. Raportul Comisiunii însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în 1913—14.
17. Deciziunea Comisiunii speciale pentru acordarea *premiilor Năsturel* de 4.000 lei şi *Craiovean* de 1.500 lei (Art. 8, 9, 13, 16 Reg. Prem.).
18. Deciziunea *Secţiunii literare* pentru acordarea premiului *Constantinide* de 4.000 lei. (Art. 14, 15 Reg. Prem.).

19. Deciziunea *Secţiunii ştiinţifice* pentru acordarea premiului *Adamachi* de 5.000 lei *(divizibil)*. (Art. 14, 15 Reg. Prem.).
20. Deciziunea *Secţiunii istorice* asupra lucrărilor prezentate la premiul *Princesa Alina Ştirbei* de 8.500 lei despre: *Principiile morale şi creştineşti . . . în educaţiunea copiilor*. (Art 19, 20 Reg. Prem.).
21. Deciziunea *Secţiunii istorice* asupra lucrării prezentate la premiul *Adamachi* de 5 000 lei despre: *Sentimentul religios în populaţiunea noastră rurală*. (Art. 19, 20 Reg. Prem.).
22. Şedinţa publică solemnă pentru proclamarea premiilor acordate. (Art. 17 Reg. Prem.).
23. Subiect ales de *Secţiunea literară* pentru premiul *Adamachi* de 5.000 lei din 1919.
24. Subiect ales de *Secţiunea istorică* pentru premiul *Năsturel* de 5.000 lei din 1919.
25. Subiecte alese de *Secţiunea ştiinţifică* pentru premiile din 1919 :
    — *Lazăr* de 5.000 lei;
    — *Bodescu* de 1 500 lei;
    — *Neuschotz* de 2.000 lei.
26. Alegerea Comisiunii financiare pentru cercetarea conturilor din 1913—1914.
27. Alegerea Comisiunii de 12 membri pentru *Premiul Năsturel* de 4.000 lei din 1915. (Art. 13 Reg. Prem.).
28. Alegerea Comisiunii de 3 membri pentru premiul „Dacia-România“ : *Istoria contractului de asigurare*.
29. Alegerea Comisiunii de 3 membri din *Secţiunea literară* pentru cercetarea lucrărilor cari se vor prezentà la premiul *Năsturel* de 5.000 lei din 1915, despre: *Sufixele de formarea cuvintelor în limba românească*.
30. Alegerea Comisiunilor de câte 3 membri din *Secţiunea istorică* pentru cercetarea lucrărilor cari se vor prezentà la premiile din 1915. (Art. 20 Reg. Prem.):
    — *Alexandru Ioan Cuza* de 20.000 lei despre: *Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor*;
    — *Marele premiu General Ioan Carp şi Maria Carp* de 5.000 lei despre : *Istoria culturii româneşti dela 1821 până în zilele noastre*.
31. Alegerea Comisiunilor de câte 3 membri din *Secţiunea ştiinţifică* pentru cercetarea lucrărilor cari se vor prezentà la premiile:
    — *Adamachi* de 5.000 lei (divizibil): *Studiul chimic al lignitelor indigene*;
    — *Lazăr* de 5.000 lei despre : *Politica agrară a României*.

32. Alegeri de membri onorari şi corespondenţi.
33. Formarea bugetului pentru anul 1914—15.
34. Alegerea Secretarului Secţiunii literare pe 7 ani (1914—1921). (Art. 16 Stat.).
35. Alegerea Preşedinţilor şi Vicepreşedinţilor Secţiunilor pentru 1914—15. (Art. 15 Stat.).
36. Alegerea Preşedintelui şi Vicepreşedinţilor Academiei pentru 1914—15. (Art. 15 Stat.).
37. Raportul Secretarului general asupra lucrărilor sesiunii generale din 1914

D-l Secretar general *D. Sturdza* ceteşte următorul raport asupra lucrărilor făcute în cursul anului trecut:

«*Domnilor Colegi,*

«Deschizând sesiunea generală a lucrărilor Academiei din acest an, se impune să constatăm marea deosebire dintre starea sufletească a naţiunii în anul trecut şi cea de acum. Atunci evenimentele grave cari se desvăliau lângă ţara noastră, în statele vecine din dreapta Dunărei, pricinuiau o îngrijorare adâncă pentru toate statele Europei culte şi în deosebi pentru noi, cari ne aflam în nemijlocita lor vecinătate. Evenimentele la cari apoi în lunile de vară patria noastră a luat în mod fericit parte hotărîtoare au înălţat-o la rolul de arbitru european al păcii şi al culturii.

«Iată de ce avem şi acum vii în auzul nostru cuvintele d-lui Preşedinte C. I. Istrati, rostite în şedinţa dela 6 Septemvrie: «Faptele «militare şi acţiunea diplomatică a ţerii au dat patriei noastre o po«ziţiune atât de înaltă, încât avem dreptul să fim pe deplin mul«ţumiţi şi să nădăjduim o şi mai mare înălţare în viitor.»

«Avântul vitejesc al ostaşului nostru şi conducerea chibzuită şi înţeleaptă a M. S. Regelui au hotărît această izbândă, înălţând patria noastră în situaţia ei printre statele cu mare şi veche statornicie în Europa. Putem fi deci mândri de virtuţile arătate în acele zile hotărîtoare de naţiunea noastră întreagă şi recunoscători înţeleptului nostru Suveran, care ne-a îndreptat şi în acele zile mari paşii spre biruinţă, după ce a condus cu fericire destinele patriei aproape o jumătate de veac.

«Intre Tron şi Academia Română s'au stabilit încă dintru început legături aşa de strânse şi de puternice, încât vieaţa Instituţiei noastre,

începută deodată cu sădirea Dinastiei Regale în pământul patriei, s'a resimțit totdeauna de evenimentele însemnate cari s'au petrecut în Familia Regală. Așà a fost și în anul trecut.

«La 16 Decemvrie, când M. S. Regina a împlinit vârsta de 70 de ani, Instituția noastră și-a manifestat simțimintele sale de admirație și de devotament pentru Regina-Poetă, care strălucește printre membrii ei de onoare. Președintele Academiei, d-l Dr. C. I. Istrati, a fost primit în acea zi la Palat de M. S. Regina, Căreia I-a prezentat o adresă de omagii scrisă pe pergament, semnată de toți membrii aflători în țară, și a rostit în numele nostru o caldă cuvântare.

«De asemenea, cu ocaziunea zilei de 7 Aprilie, când M. S. Regele a împlinit vârsta de 75 de ani, Președintele nostru, d-l Dr. C. I. Istrati, a ținut în sânul Academiei o caldă cuvântare.

«I. *Membrii.*

«Instituția noastră a avut și anul acesta durerea, pricinuită de nestatornicia vieții omenești, de a pierde mai mulți colaboratori în persoanele membrilor activi N. Quintescu și I. Kalinderu, a membrului corespondent străin T. M. C. Asser și a membrului onorar A. S. Petruszewicz.

«*N. Ch. Quintescu* s'a stins la 12 August în vârstă de 72 de ani. Membru al Secțiunii literare din 1877, a funcționat ca profesor de limba și literatura latină la universitățile din Iași și București. Teza sa de doctorat în filozofie din 1867: *De deminutivis linguae romanicae vulgo Walachicae nominatae* a fost o prețioasă contribuție filologică, tratând despre formațiunea cuvintelor în limba română. Această lucrare arătă la autorul ei deosebite aptitudini pentru studii de filologie. Cuprins însă de timpuriu de o slăbiciune de nervi, nu a putut desvoltà în întregime activitatea sa pe acest teren pentru care erà bine pregătit.

«Pe lângă numeroasele rapoarte și dări de seamă făcute în sânul Instituției noastre, răposatul Quintescu ne-a mai lăsat următoarele scrieri: *Noul proiect de lege al învățământului public* (sub pseudonimul Victor Motreanu), Iași 1875; *Dela Bonn la Coblenz, pe apă și pe jos,* București 1881; *Omagiul artelor,* Scenă lirică după Fr. Schiller, în versuri, București 1882; *Ŭ amenințat cu decapitarea.* Discurs, 1885; *Cestiunea lui U mut (latent), impropriu zis scurt,*

dinaintea Academiei, Discurs, 1895; *O formațiune adverbială introdusă «fuiorul popei» în limba română,* Bucureșți 1895.

«La trista ceremonie a îmmormântării au asistat colegii aflători în Capitală, iar d-l *I. Bianu* a pronunțat cuvântarea funebră.

«La 11 Decemvrie a încetat din vieață *I. Kalinderu,* fostul nostru Președinte, ales membru al Academiei la 13 Martie 1893. Răposatul coleg a desvoltat în sânul Academiei mai mulți ani dearândul o muncă zeloasă, fiind stăpânit de dorința de a contribuì la desvoltarea activității acestei instituții. Academia s'a bucurat în nenumărate rânduri de atențiunea plină de iubire a regretatului bărbat. Dânsului se datorește marea fundațiune Otteteleșanu, din venitul căreia se întreține Institutul dela Măgurele; tot stăruințelor lui Academia datorește îmbogățirea Academiei cu fondurile: Demostene Constantinide, destinat a servì la premiare de cărți, și Elena Dr. Turnescu, pentru înzestrarea absolventelor dela Institutul Otteteleșanu.

«Pe lângă această activitate culturală și patriotică, izvorîtă din dorința adâncă de a face bine, regretatul nostru coleg a avut și o însemnată activitate științifică. Stăpân pe știința dreptului în urma unor studii temeinice făcute la Paris, unde a luat doctoratul, a intrat în magistratură și a străbătut încă de tânăr toată ierarhia până la gradul de Consilier la Inalta Curte de Casație, demnitate la care a renunțat în 1882, când a reprezentat interesele României la Berlin, în tratările pentru răscumpărarea Căilor Ferate. Curând după aceea i-a fost încredințată Administrația Domeniului Coroanei atunci înființat, pentru a cărui organizare și conducere și-a consacrat cu devotament toate puterile anilor câți a mai trăit. Cu toate numeroasele și feluritele sale ocupațiuni, nu și-a părăsit studiile de predilecție, dreptul și instituțiile romane, asupra cărora ne-a întreținut adeseori în Academie cu atâta competință.

«Iată cele mai însemnate scrieri rămase dela dânsul: *Essai sur les sources du droit romain,* Paris 1864; *De la non-rétroactivité des lois,* Paris 1864; *De la compétence des tribunaux et particulièrement des tribunaux prussiens dans toute contestation relative aux biens mobiliers qu'un étranger peut posséder en Prusse,* Berlin 1882; *Droit prétorien et réponses des prudents,* Paris 1885; *Consiliul Impăraților la Roma și Constantinopol,* București 1887; *Etude sur le régime municipal romain,* București 1887; *Studiu asupra legii celor XII tabule,* Bucureșți 1888; *Vieața municipală*

la Pompei, București 1890; *Doi antagoniști romani,* București 1892; *Episcopul Melchisedec,* Discurs de recepție, București 1894; *Un țăran harnic,* București 1894; *Vilegiatura și reședințele de vară la Romani,* București 1895; *Romanii călători,* București 1895; *Patrie, éducation et travail,* București 1896 (colecțiune de discursuri ocazionale); *August și literații,* București 1897; *Literații opozanți sub Cezari,* București 1898; *Portul barbei și părului la Romani,* București 1900; *Portul perucilor și bărbierii la Romani,* București 1901; *Din vieața romană. Podoabele, toaleta și petrecerile unei elegante,* București 1903; *Societatea înaltă pe vremea lui Pliniu-cel-Tânăr,* București 1904; *Cuvânt de slăvire lui Ștefan-cel-Mare, Domnul Moldovei,* București 1904; *Notă despre un studiu al d-lui Millet,* București 1912.

«Osebit de acestea mai avem o mulțime de rapoarte, studii, memorii și dări de seamă în *Analele* Academiei, altele privitoare la răscumpărarea Căilor ferate și la procesul Ioan Otteteleșanu.

«In ședința extraordinară dela 12 Decemvrie s'a hotărît participarea Academiei in corpore la îmmormântare; s'a depus pe sicriu câte o coroană din partea Academiei și a Institutului Otteteleșanu, care a fost reprezentat printr'o delegație de eleve și profesoare, iar Președintele nostru d-l Dr. Istrati a rostit cuvântarea funebră. In aceeaș zi în biserica dela Măgurele s'a celebrat un parastas, de față fiind întreg personalul și toate elevele Institutului.

«La 6 (29) Iunie a decedat la Haga membrul corespondent străin T. M. C. Asser, ales la 1903. Răposatul, jurist de mare autoritate, a fost consilier de Stat, profesor la Universitatea din Amsterdam, Director al Revistei de Drept internațional și de Legislație comparată, membru al Curții permanente de arbitraj internațional dela Haga și arbitru al guvernelor mai multor țeri în diferite conflicte internaționale. Dintre mult aprețiatele sale lucrări, una scrisă în colaborare cu Alphonse Rivier: *Elemente de drept internațional privat sau conflictul legilor* a fost tradusă și în românește de George E. Schina.

«S'a adresat familiei telegramă de condoleanțe.

«Telegraful ne-a adus știrea încetării din vieață la Lemberg, la o vârstă foarte înaintată, a Canonicului A. S. Petruszewicz, membru onorar, ales la 1890. Răposatul a desfășurat o bogată activitate istorică. Din marele număr al cronicelor editate de dânsul și al monografiilor istorice, semnalăm următoarele cari au interes și pentru

noi: *Torturarea Domnitorului moldovean Ioan Potcoavă la Lemberg în 1578,* Lemberg 1876; *Cine au fost Cnejii valahi?* 1877; *Scurtă expunere despre timpul introducerii creștinismului în părțile de lângă Carpați în timpul Sf. Chiril și Metodie de către ucenicii și propoveduitorii lor,* Lemberg 1882; *Cuvânt despre expediția lui Igor,* Lemberg 1887; *Catalogul manuscriselor slave bisericești și cărților vechi tipărite cu caractere cirilice, aflătoare la expoziția arheologică-bibliografică în Institutul Stavropighia,* Lemberg 1888; *Regele Poloniei Ioan III și Moldova,* Lemberg 1898.

«Academia a trimis telegramă de condoleanțe Casei Naționale din Lemberg (Narodnij Dom), una din fundațiunile răposatului.

«Pe lângă zilele de doliu, umbrite prin pierderea colegilor amintiți, Academia a avut și câtevà zile de bucurie deosebită.

«Una din acestea a fost ziua în care s'a făcut alegerea colegului nostru d-l *A. D. Xenopol,* ca membru asociat străin la Institutul Franței în Academia științelor morale și politice. D-l Președinte *C. I. Istrati,* în ședința dela 7 Martie, a arătat însemnătatea acestui fapt.

«La 25 Octomvrie trecut s'a serbat la Geneva a 25-a aniversară în învățământ a d-lui Louis Duparc, profesor la Universitatea din Geneva și membru onorar al Academiei noastre. Colegul nostru d-l L. Mrazec, elev al distinsului geolog, a reprezentat Academia la acea serbare.

«II. *Ședințele de peste an.*

«In anul trecut Academia a ținut 17 ședințe ordinare, 1 extraordinară și 18 publice.

«In ședințele publice s'au făcut următoarele lecturi și comunicări:

«Colegul nostru d-l *N. Iorga* a ocupat cele mai multe ședințe cu expunerile și comunicările sale:

«In ședința dela 7 Iunie a cetit comunicarea: *Armenii și Românii — o paralelă istorică;* la 28 Iunie a prezentat comunicarea: *Ostașii dela Prut — cu un act dela Alexandru cel Bun. Răzeși romașcani*; la 6 Septemvrie a expus comunicarea: *Cevà despre Episcopul maramureșan Iosif Stoica;* la 13 Septemvrie a făcut o comunicare despre: *Istoria Evreilor în România;* în ședința dela 4 Octomvrie a dat lectură comu-

nicării despre: *Vasile Lupu ca următor al Impăraţilor de răsărit în tutelarea Patriarhiei de Constantinopole;* la 11 Octomvrie a vorbit despre: *Clopotul dăruit de Caragheorghe, întemeietorul Serbiei, bisericii satului Topola (1811);* la 25 Octomvrie a comunicat două fragmente de inscripţii dela mânăstirea Bistriţa; la 1 Noemvrie a cetit comunicarea despre: *Muntele Athos în legăturile cu ţerile noastre;* la 15 Noemvrie a expus comunicarea despre: *Steagul lui Mihnea Vodă Radul în Muzeul istoric din Belgrad;* la 22 Noemvrie a vorbit despre: *Originalul slavon al actului dela Ştefan cel Mare pentru Folticeni;* la 20 Decemvrie a făcut comunicarea: *Vechi fundaţiuni religioase româneşti în Orient;* apoi la 17 Ianuarie: *Fundaţiuni de ale Domnilor români în Epir, Morea, Tracia şi Constantinopole*; la 7 Fevruarie a dat cetire comunicării: *Lucrările cartografice ale lui Rigas*; la 14 Martie a expus comunicarea despre: *Veneţia în Marea Neagră. I. Dobrotici;* iar la 18 Aprilie a cetit a doua parte a acestei comunicări: *Legături cu Turcii şi Creştinii din Balcani dela lupta dela Cosovo până la cea dela Nicopole (1389—96).*

«D-l *Dr. V. Babeş* a ocupat două şedinţe, la 1 şi 8 Noemvrie, cu comunicarea sa: *Studii asupra holerei, făcute cu ocaziunea epidemiei din anul curent.*

«D-l *Dr. G. Marinescu* a cetit, în şedinţa dela 24 Ianuarie, comunicarea despre: *Nouă cercetări despre natura şi tratamentul paraliziei generale şi a tabesului;* iar la 28 Fevruarie despre: *Câtevà turburări de personalitate: Autoscopie, automatism şi somnambulism.*

«In şedinţa dela 14 Fevruarie d-l *Dr. Gr. Antipa* ne-a vorbit despre: *Câtevà probleme ştiinţifice şi economice privitoare la Delta Dunărei.*

«D-l *V. Pârvan* ne-a expus în câtevà şedinţe rezultatele ultimelor săpături şi cercetări arheologice intreprinse de d-sa; astfel la 14 Iunie a dat lectură comunicării: *Ştiri nouă din Dacia Malvensis*; la 6 Septemvrie ne-a cetit o relaţiune despre cercetările făcute la Sud şi Vest de Ecrenè; la 20 Septemvrie a vorbit despre *Castrul dela Poiana şi drumul roman prin Moldova de jos*; iar în şedinţele dela 18 Octomvrie şi 8 Noemvrie a cetit comunicarea: *Cetatea Ulmetum: Descoperirile campaniei a doua şi a treia de săpături din anii 1912 şi 1913. I. Elemente arhitectonice. II. Descoperiri mărunte. III. Inscripţii şi monumente figurate. IV. Consideraţii istorice.*

«La 15 Noemvrie, d-l G. Murnu a cetit un studiu arheologic: *Dela cetatea Tropaeum-Adamclisi: basilica-cisternă.*

«In ședințele publice și ordinare s'au mai făcut și alte comunicări științifice mai scurte; așà la 1 Noemvrie d-nii *Dr. C. I. Istrati, N. Iorga* și *I. Bianu* au vorbit despre conservarea și studierea vechilor noastre monumente de artă; iar în ședința dela 6 Decemvrie d-l *I. Bianu* a făcut o dare de seamă despre publicațiunea făcută la Sibiiu sub conducerea P. C. Sale Vicarului arhiepiscopesc Dr Ilarion Pușcariu: ***Contribuțiuni istorice privitoare la trecutul Românilor de pe pământul crăesc.***

«Pierderea prematură a distinsului nostru aviator Aurel Vlaicu a avut un dureros răsunet și în sânul Academiei, care i-a dat în 1912 premiul Lazăr. In ședința dela 6 Septemvrie d-nii *Dr. C. I. Istrati* și *St. C Hepites* au pomenit despre moartea regretatului dispărut și astfel Instituția noastră a adus pentru a două oară prinosul ei de admirațiune pentru memoria aceluia, care și-a găsit sfârșitul în încercările îndrăznețe de a cucerì căile aerului.

«Academia Română, care năzuește a se asocià, pe cât îi este cu putință, cu un viu interes la festivitățile culturale și științifice din lumea întreagă, a consacrat ședința dela 7 Fevruarie pentru sărbătorirea învățatului german Ernst Haeckel, care la 3 Fevruarie a împlinit vârsta de 80 de ani D-l *Dr. Gr. Antipa* a cetit un memoriu asupra vieții și activității științifice a marelui bărbat; iar d-l Președinte *C I. Istrati* a arătat, cu această ocazie, valoarea covârșitoare a operei octogenarului naturalist și filozof dela Iena, căruia știința îi datorește așà de mult.

«Instituția noastră a fost invitată în cursul anului la mai multe serbări științifice, precum· la cincantenarul Societății amicilor istoriei naturale, antropologiei și etnografiei din Moscva, care s'a ținut la 15/28 Octomvrie; la centenarul Bibliotecii Imperiale din St. Petersburg, care s'a făcut la 2 Ianuarie; la aniversara a 150-a a Academiei Regale de Științe și Arte din Barcelona dela 18 Ianuarie st. n.; la serbarea Cercului matematic din Palermo, dată la 14 Aprilie în onoarea d-lui G. B. Guccia. La toate aceste serbări neputând să participe prin reprezentanți, Academia a aderat prin scrisori de felicitare.

«La tricentenarul marelui matematician Napier, care se va serbà sub auspiciile Societății Regale din Edimburg în Iulie viitor, Academia s'a înscris pentru volumul comemorativ.

«La al III-lea Congres al Societății ortodoxe naționale a femeilor române, care s'a ținut la Iași în 23 și 24 Noemvrie, Academia a fost reprezentată prin toți membrii aflători în a doua capitală a țerii.

«La Congresul național de medicină și hirurgie, care s'a ținut la 20 Aprilie trecut, Academia a fost reprezentată prin d-nii colegi *Dr. V. Babeș* și *Dr. G. Marinescu.*

«III. *Publicaţiunile Academiei.*

«In cursul anului au apărut, ori se mai află sub tipar, următoarele publicaţiuni :

«1. Din *Analele Academiei:*

a) Tomul *XXXV — Partea administrativă şi Desbaterile anului 1912—1913* s'a încheiat, tipărindu-se şi partea II, cu lucrările sesiunii generale trecute.

b) Tomul *XXXV — Memoriile Secţiunii literare* s'a sfârşit de imprimat şi conţine :

Per. Papahagi, Din trecutul cultural al Aromânilor (cu prilejul unui document de limbă)

Protopresviterul Dimitrie Dan, Rutenii din Bucovina. Schiţă etnografică.

Ioan Boceanu, Glosar de cuvinte din judeţul Mehedinţi.

Dr. G. Pascu, Sufixele macedo- şi megleno-romåne de origine neogreacă.

Dr. G Pascu, Elementele romanice din dialectele macedo- şi meglenoromâne.

c) Tomul *XXXV — Memoriile Secţiunii istorice* s'a terminat de tipărit şi cuprinde următoarele:

N. Iorga, Plângerea lui Ioan Sandu Sturdza Voevod împotriva sudiţilor străini în Moldova.

N. Iorga, Din ţinuturile pierdute. Boieri şi răzăşi în Bucovina şi Basarabia în cele dintâi decenii după anexare.

N. Iorga, Câtevà ştiri nouă privitoare la istoria Românilor.

N. Iorga, Notele unui istoric cu privire la evenimentele din Balcani

N. Iorga, Două plângeri ale episcopului de Râmnic Galaction (1821).

N. Iorga, Versuri nouă ale lui Ienăchiţă Văcărescu

N. Iorga, Barbu Ştirbei ca educator

D. A. Sturdza, Insemnătatea lucrărilor Comisiunii Europene dela Gurile Dunărei, 1856 la 1912. I, 1856—1866 II, 1866—1905. III, 1894—1912

N. Iorga, Patrahirul lui Alexandru cel Bun. Cel dintâiu chip de Domn român.

N. Iorga, Ucraina moldovenească.

Mihail C. Sutzu, Monete inedite din oraşele noastre pontice (Tomis, Kallatis, Istros).

N. Iorga, Condiţiile de politică generală în cari s'au întemeiat bisericile româneşti în veacurile XIV—XV.

N. Iorga, Două tradiţii istorice în Balcani. a Italiei şi a Românilor

I. Ursu, Bătăliile dela Gwozdziec şi Obertyn.

V. Pârvan, Descoperiri nouă din Scythia minor

A. D Xenopol, Ideile de legi şi de prevedere.

Dr. Ioan Lupaş, Principele ardelean Acaţiu Barcsai şi Mitropolitul Sava Brancovici. 1658—1661.

d) Tomul *XXXV— Memoriile Secţiunii ştiinţifice s'a terminat de asemenea de tipărit şi cuprinde:*

Dr. V. Babeş şi *S. Bobeş*, Cercetări pentru a perfecţionă tratamentul antirabic.

Dr. N. T. Deleanu, Studii asupra schimbărilor de materii pe timpul respiraţiei frunzelor separate de plantă.

Dr. V. Babeş, Congresul pelagrologic din Bergamo şi pelagra în România

General Gr. Crainicianu, Organizarea rezervelor armatei.

Spiru Haret, Henri Poincaré.

Prof. Dr. N. Leon, Contribuţiuni la studiul insectei Cochylis ambiguella Hubn. în România.

I. Corbu, Mărimea astrilor la orizont.

L Cosmovici, Notă asupra faunei oligocene din Flişul Moldovei.

T. Lalescu, Asupra variaţiei valorilor caracteristice.

St. C. Hepites, Asupra întrunirii la Manchester a Asociaţiunii internaţionale de Sismologie.

T. Lalescu, Insumarea a doi sâmburi neortogonali.

I. Gherghinoiu, Drosera rotundifolia L. în Oltenia (România occidentală).

G. Ţiţeica, Reţele derivate.

Elena Nicodim, Asupra hepato-pancreasului dela moluşte.

G. Florea şi *N D. David*, Notă asupra unui craniu de Rhinoceros leptorhinus Cuv. din Terţiarul moldovenesc.

Ioan Ciurea, Larvele de Diphyllobothrium latum (L.) la peştii din bălţile Dunărei.

Dr. V. Babeş, Despre raporturi cari există între anumite anomalii congenitale ale feţei şi între transformaţiunea simetrică a extremităţilor (acrometageneză)

Dr. V. Babeş, Serul nostru antidifteric şi rezultatele întrebuinţării sale I.

Dr Hurmuzescu, Magnetostricţiunea—Instabilitatea moleculară.

Nicolae Teclu, Contribuţiuni la caracteristica flacării.

Elena Lupu, Cercetări histo-fiziologice asupra intestinului de Cobitis fossilis

Dr. G. Marinescu, Mecanismul chimico-coloidal al bătrâneţei şi problema morţii naturale

Dr V. Babeș, Cercetări asupra serului antidifteric. II.

e) Din Tomul *XXXVI — Partea administrativă și Desbaterile anului 1912—13* se tipărește partea I, cuprinzând ședințele ordinare și ale Secțiunilor până la sesiunea generală.

f) Tomul *XXXVI — Memoriile Secțiunii literare* se află sub tipar și a apărut până acum:

D. Pușchilă, Molitvenicul lui Dosoftei.

g) Tomul *XXXVI — Memoriile Secțiunii istorice* se află sub presă și în el s'au tipărit până acum:

N. Iorga, Armenii și Românii: O paralelă istorică.
Vasile Pârvan, Știri nouă din Dacia Malvensis.
N. Iorga, Privilegiul lui Mohammed al II-lea pentru Pera (1 Iunie 1453).
Vasile Pârvan, Castrul dela Poiana și drumul roman prin Moldova de jos.
N. Iorga, Ostași dela Prut cu un nou act dela Alexandru cel Bun. Răzeși romașcani.
N. Iorga, Cevà despre Episcopul maramurășan Iosif Stoica. — Câtevà fragmente de vechi cazanii românești.
N. Iorga, Istoria Evreilor în țerile noastre.
N. Iorga, Vasile Lupu ca următor al Împăraților de răsărit în tutelarea patriarhiei de Constantinopole și a Bisericii ortodoxe.
N. Iorga, Clopotul dăruit de Caragheorghe, întemeietorul Serbiei, bisericii satului Topola (1811).
Vasile Pârvan, Cetatea Ulmetum, II, 1, 2. Descoperirile campaniei a doua și a treia de săpături din anii 1912 și 1913.
G. Murnu, Dela Cetatea Tropaeum-Adamclisi: Basilica-cisternă Studiu arheologic.
N. Iorga, Două inscripții nouă găsite la Mânăstirea Bistrița (Neamț).
N. Iorga, Muntele Athos în legătură cu țerile noastre.
I. Ursu, Din influențele politicei europene asupra istoriei noastre (Moise Vodă, 1529 Martie—1530 August)
N. Iorga, Steagul lui Mihnea Vodă Radul în Muzeul istoric din Belgrad.
N Docan, Explorațiuni austriace pe Dunăre la sfârșitul veacului al XVIII-lea.
N. Iorga, Contribuțiuni documentare la istoria Olteniei în veacul al XIX-lea.
N. Iorga, Fundațiuni religioase ale Domnilor români în Orient.
Diaconul Dr N. M. Popescu, Nifon II, Patriarharul Constantinopolului.

N. Iorga, Fundaţiuni ale Domnilor români în Epir, Moreoa, Tracia şi Constantinopole.

N. Iorga, Nouă documente basarabene I. Familia Tatul. — O moşie a lui Luca Stroici. — Privilegiul general al Vornicului Coste Bucioc.

N. Iorga, O hartă a Ţerii-Româneşti din 1870 şi un geograf dobrogean.

h) Tomul *XXXVI* — *Memoriile Secţiunii ştiinţifice* se află de asemenea sub tipar şi conţine următoarele:

Dr. G. Z. Petrescu, Observaţiuni ştiinţifice străine din secolul al XVIII-lea servind la istoria noastră culturală.

Dr. C I. Istrati, Primele insemne de distincţiuni şi decoraţiuni române.

Dr. Eugen Botezat, Bourul şi Zimbrul.

St Procopiu, Cercetări experimentale asupra telegrafiei fără sârmă

Dr. Gr. Antipa, Ernst Haeckel. Cuvântare pentru sărbătoarea jubileului său de 80 ani

Dr. Marcel Brandza, Contribuţiuni la studiul zoocecidiilor din România.

Dr. Gr. Antipa, Câtevà probleme ştiinţifice şi economice privitoare la Delta-Dunărei şi noua ei hartă hidrografică.

«2. Potrivit deciziunii din 1905, s'a tipărit în limba franceză broşura: *L'Académie Roumaine en 1912—1913, Discours et rapports officiels*, cu rapoartele Secretarului general despre activitatea anului trecut şi a sesiunii generale, precum şi raportul Comisiunii permanente a Bibliotecii, personalul cu oficiile Academiei în 1913—14, regulamentul premiilor şi lista publicaţiunilor Academiei.

«3. In conformitate cu deciziunea Domniilor Voastre din 5 Maiu 1912, continuă să se publice sub redacţiunea d-lui coleg *N. Iorga*, Secretarul Secţiunii istorice: *Bulletin de la Section historique*, în broşuri trimestriale, cuprinzând traduceri şi rezumate în limbile franceză şi germană, de pe comunicările făcute Academiei. Dela sesiunea generală trecută s'a mai tipărit şi No. 4, cu care se încheie primul an. Acest I volum cuprinde 16 rezumate de comunicări şi cronici în limba franceză. Din anul II a apărut No. 1, care conţine 12 rezumate de comunicări.

«4. Conform deciziunii din 17 Maiu 1912, continuă să apară, sub îngrijirea d-lui coleg *St. C. Hepites*, secretarul Secţiunii ştiinţifice: *Bulletin de la Section scientifique*. După sesiunea generală trecută a apărut No. 6, cu care s'a încheiat tomul I. In acest volum se află 45 rezumate de comunicări şi 26 dări de seamă în

limbile franceză şi germană. Anul II a apărut întreg în 10 numere, cari cuprind 54 comunicări.

«5. *Discursurile de recepţiune* ţinute în sesiunea trecută s'au tipărit:

Din estetica poeziei populare, rostit la 22 Maiu 1913, de *B. Delavrancea,* cu răspuns de *I. C. Negruzzi.*

Evoluţia culturii ştiinţifice în România, rostit la 24 Maiu 1913, de *Dr. I. Simionescu,* cu răspuns de *Dr. L. Mrazec.*

«6. Din *Istoria Romană* de *Titus Livius,* în traducerea premiată a d-lor profesori Nd. Locusteanu şi I. S. Petrescu, s'au tipărit cărţile I—X şi XXI—XL, în 4 tomuri. Urmează să se mai publice cărţile XLI—XLV, cu fragmentele, periohele cărţilor pierdute şi indicele pentru toată opera.

«7. Din *Istoriile lui Erodot,* în traducerea premiată a d-lui D. I. Ghica, s'au publicat până acum cărţile I, II şi IV. Cartea III se află sub tipar şi din ea au apărut 8 coale, cuprinzând capitolele 1—54.

«8. Lucrarea d-lui G. M.-Murgoci: *Harta geologică a judeţului Mehedinţi,* premiată în sesiunea generală din 1911 cu premiul Anastasie Fătu, se află tot la autor, pentru reviziunea amănunţită recomandată de Secţiunea ştiinţifică.

«9. Conform deciziunii D-Voastre din 29 Aprilie 1911, s'a tipărit monografia d-lui Carol A. Romstorfer: *Cetatea Sucevei, descrisă pe temeiul propriilor cercetări făcute între 1895 şi 1904,* publicată în româneşte cu o notiţă istorică de d-l Alex. Lăpĕdatu. Ea formează un volum de LVI + 112 pag. in-fol., cu 113 ilustraţii în text şi 12 planşe anexate.

«10. In conformitate cu deciziunea din 2 Maiu 1912, s'a publicat în volum separat lucrarea colegului nostru *Dr. C. Istrati, Studiu relativ la o nomenclatură generală în Chimia organică bazat şi pe o clasificare raţională a acestei părţi din Chimie,* 1 volum de VII+1.223 pag, in-8°.

«11. Lucrarea d-lui Gh. F. Ciauşanu: *Studiu despre superstiţiile poporului român în asemănare cu ale altor popoare vechi şi nouă,*

premiată în sesiunea generală din anul trecut cu premiul Adamachi de 5.000 lei, s'a tipărit și publicat.

«12. Lucrarea d-lui I. C. Filitti, *Domniile române sub Regulamentul Organic până la 1848*, premiată în sesiunea generală din anul trecut cu premiul Năsturel de 5.000 lei, se află sub tipar și s'au tipărit 18 coale.

«13. Conform deciziunii D-Voastre din 21 Decemvrie 1912, a început să se tipărească lucrarea d-lui Dr. N. Drăganu, *Două manuscripte vechi: Codicele Todorescu și Codicele Marțian*, din care s'au tipărit până acum 14 coale.

«14. Starea publicațiilor cari se fac de serviciul Bibliotecii Academiei este următoarea:

«*Bibliografia românească veche*, 1508—1830, din care mai este de tipărit partea finală cuprinzând descrierea cărților din anii 1817—1830, se află în oarecare întârziere din pricina coordinării materialului din ce în ce mai bogat din epoca după 1817, și din pricina morții unui colaborator, regretatul Nerva Hodoș, funcționar din serviciul Bibliotecii.

«Din *Catalogul manuscriptelor românești* s'a pregătit materialul care va formà tomul III.

«*Creșterea colecțiunilor*, care se publică conform art. 28 din Regulamentul Bibliotecii, a apărut și anul acesta cu oarecare întârziere; ultima fasciculă însă din 1913, cuprinzând achizițiile pe Octomvrie—Decemvrie, se află sub presă.

«*Bibliografia publicațiunilor periodice românești* continuă. In curând se va da la tipar tomul II, care va cuprinde bibliografia periodicelor românești dela 1907—1913, precum și indicele cronologic, topografic, pe materii și de nume proprii.

«15. Din *Publicațiile Fondului Adamachi* se află încă la tipar tomul VI, care cuprinde lucrarea d-lor Dr. Aurel Babeș și Dr. V. Bușilă despre *Pelagră*, premiată în sesiunea anului 1912 cu premiul Adamachi. Din ea s'au tipărit până acum numai 7 coale. Intârzierea se datorește minuțioasei reviziuni pe care autorii o fac textului.

«Din tomul VII s'au publicat următoarele scrieri :

P. Bogdan, Repejunea sunetului la corpurile lichide.

Elena Nicodim, Contribuţiuni la studiul anatomiei, istologiei şi fiziologiei hepato-pancreasului dela moluşte.

«16. *Dicţionarul limbii române* continuă a fi redactat şi tipărit, sub conducerea şi supravegherea Comisiunii alese de Domniile Voastre, de colegul nostru d-l Sextil Puşcariu, ajutat de colaboratorii săi, d-nii profesori I. Rădulescu-Pogoneanu şi D. Evolceanu, C. Lacea şi Th. Capidan. In cursul anului s'au tipărit şi publicat coalele 1—5, formând fasc. 1 din tomul I, partea II şi cuprinzând cuvintele începătoare cu *C* până la *cănì* ; iar din tomul II coalele 21—25, formând fasc. 5 şi cuprinzând cuvintele *grozăvatec—holeră.*

«17. Publicaţiunea *Din vieaţa poporului român* s'a îmbogăţit în cursul anului cu următoarele volume:

XIX. Sărbătorile la Români: Sărbătorile de toamnă şi Postul Crăciunului, de *Tudor Pamfile.*

XX. Sărbătorile la Români: Crăciunul, de *Tudor Pamfile.*

XXI. Superstiţiile poporului român, de *G. F. Ciauşanu* (Scriere răsplătită cu premiul Adamachi din 1913).

XXII. Colinde din Ardeal, culese de *Alexiu Viciu.*

XXIII. Cuvinte scumpe, taclale, povestiri şi legende româneşti, cu un glosar la sfârşit, culese de *Dumitru Furtună.*

«18. Din *Documente istorice Hurmuzaki* se află în curs de tipărire :

Volumul XIV, cuprinzând *Documente greceşti* privitoare la istoria Românilor, cari se publică de d-l *N. Iorga* în text original, însoţit de traducerea românească. Din el s'au tipărit până acum 44 de coale.

Volumul XVIII, cuprinzând *Corespondenţa diplomatică şi rapoarte consulare franceze* (1846 - 1851). Volumul început de răposatul Nerva Hodoş a fost continuat de d-l *N. Iorga* şi este în întregime tipărit. A mai rămas de tipărit numai indicele alfabetic asupra materialului istoric cuprins în volumele XVI—XVIII.

«19. Instituţiile culturale, române şi străine, cari s'au adaos în cursul anului lângă acelea cărora se trimit publicaţiunile Academiei, sunt următoarele :

«In dar:

Reuniunea învăţătorilor gr.-cat. din protopopiatul Morlaca în Ardeal;
Laboratorul de aplicaţiile căldurii şi electricităţii din Bucureşti;
Societatea Academică Română «Dacia» din Cernăuţi;
Şcoala normală din Constanţa;
Seminarul Sf. Andreiu din Galaţi;
Biblioteca Protopopiatului din Giurgeu, Comitatul Ciuc în Ardeal;
Biblioteca Universităţii din Grenoble (Franţa);
Seminarul de arheologie dela Universitatea din Iaşi;
Şcoala Normală română din Oradea-Mare;
Biblioteca de filologie românească dela Sorbonna (Paris);
Şcoala Normală din Piatra-Neamţ;
Biblioteca Protopopiatului din Reghinul săsesc în Ardeal;
Societatea culturală «Miron-Costin» din Roman;
Secţiunea pedagogică a Societăţii «Andreiu Şaguna» din Sibiu.

«In schimb:

Comitetul geologic din St. Petersburg;
Academia Cehă «Francisc Iosif» din Praga;
Institutul Italian de Numismatică din Roma.

«IV. *Biblioteca.*

Desvoltarea Bibliotecii noastre şi creşterea constantă a colecţiilor sale ştiinţifice a continuat ca şi în anii trecuţi.

«Clădirea noului local al Bibliotecii nu s'a început încă, din cauza unor piedici cari nu s'au putut înlătură până acum. Pe deoparte evenimentele din anul trecut au făcut ca Ministerul Justiţiei să nu se poată mută până la toamna viitoare din localul ce ocupă în imobilul Academiei şi să lase liber terenul pe care se va ridică o parte a clădirii; pe de altă parte planurile întocmite şi prezentate în sesiunea trecută au trebuit să fie supuse la o nouă şi fundamentală prelucrare spre a puteà fi executate cu sumele puse de Stat la dispoziţia Academiei prin legea dela 5 Martie 1912.

«Pe lângă informaţiile pe cari vi le va aduce Comisiunea permanentă a Bibliotecii prin raportul ei anual asupra creşterii şi consultării colecţiunilor, găsesc folositor a vă prezentà datele mai însemnate din activitatea şi funcţionarea Bibliotecii.

«Sala de lectură a *cărților tipărite* a fost deschisă 233 de zile câte 10 ore pe zi (8—6), sala de lectură a *manuscriselor*, în aceleași zile, a funcționat câte 9 ore pe zi (8—12, 1—6); 59 de zile, în lunile Iunie — August, amândouă sălile au fost deschise numai câte 4 ore pe zi (8—12).

«Numărul cetitorilor în sala de lucru a *cărților tipărite* a fost de 8.048, cari au consultat 22.274 volume și broșuri. La 287 persoane, cari intră în prevederile regulamentului, li s'au împrumutat acasă 746 volume și broșuri.

«Sala de lucru a *manuscriptelor* a fost frecventată anul acesta de 1.967 cetitori, cari au studiat 11.671 manuscrise, de 1.538 cari au consultat 19.517 documente și de 149 cari au cercetat 520 cărți vechi.

«*Cabinetul Numismatic.* — Inventariarea, determinarea și clasarea materialului numismatic a continuat în cursul anului sub supravegherea colegului nostru d-l *M. C. Sutzu.* S'au determinat și clasat anul acesta 3.042 monete (1.005 antice și 2.037 medievale și moderne), 41 medalii și plachete și 4 peceți din depozitul Academiei.

«Pentru completarea diferitelor serii de monete s'au procurat reproduceri în ipsos după exemplare existente în alte colecții; astfel sperăm să ne completăm în curând colecțiunea de monete și de greutăți pontice. S'a continuat adunarea datelor și informațiilor cu privire la tezaurele monetare din toate teritoriile românești.

«Ajutorul-numismat d-l C. Moisil a fost însărcinat și cu păstrarea și catalogarea obiectelor de muzeu. S'au inventariat 117 obiecte de acest fel.

«Cabinetul Numismatic s'a îmbogățit anul acesta cu următoarele daruri :

«M. S. Regele a dăruit medalia «Avântul țerii din 1913» și placheta bătută la Bruxelles cu ocazia aniversării a 70-a a M. S. Reginei.

«D-l Barbu Bellu a dăruit 23 monete, 12 medalii și 34 obiecte de muzeu; d-l General P. Năsturel 2 monete și 2 obiecte de muzeu; d-l Al. Cantacuzino 22 monete; d-l I. Bianu 1 medalie și 2 peceți (reproduceri); d-l T. Oroveanu 16 monete; d-l Tr. Djuvara 1 plachetă; d-l Căpitan R. Rossetti o medalie de bronz dela inaugurarea monumentului lui Suvarov la Râmnic; d-l Gr. Niculescu 8 monete; d-l St. Capșa 2 plachete; d-l Locotenent T. Pamfile 1 monetă; Primăria Capitalei 18 monete și 3 medalii; iar eu am adus 7 monete și 7 medalii.

«Creșterea totală a colecțiunilor Academiei în anul 1913 se poate vedeà în următoarea tabelă:

Primite:	Volume și broșuri	Numere de reviste române	Numere de reviste străine	Atlase și hărți	Stampe și portrete	Volume mscr.	Documente	Fotografii	Albumuri	Foi volante	Note muzicale	Monete, obiecte de muzeu
Conform legii dela 23 Martie 1904 .	3 032	2 329		2	4			7	1	10 310	2	
In dar sau in schimb	1 599	280	1.125	20	151	50	717	63	9	2	170	146
Cumpărate . . .	1 341	1.084	1.744	80	53	19	175	85	4		2	
Total . . .	5.972	3 693	2 869	102	208	69	892	155	14	10 312	174	146

«Darurile mai însemnate cu cari s'au sporit colecțiile Bibliotecii Academiei în anul trecut au fost făcute de următoarele persoane:

«M. S. Regele Italiei a binevoit a ne trimite tomul IV din *Corpus nummorum italicorum.*

«Dela Casa M. S. Regelui s'au primit 2 scrieri istorice privitoare la Casa de Hohenzollern.

«Ministerul Afacerilor străine ne-a oferit o scrisoare autografă a M. S. Regelui din 12 Ianuarie 1878.

«D-l Barbu Bellu a dăruit 11 manuscripte, 3 diplome austriace de baronie, 2 brevete de ordine germane, 141 documente, 227 volume cărți vechi, 9 numere de ziare vechi românești și străine.

«Dela d-l St. d'Aristarchi, Mare Logofăt al bisericii patriarhale din Constantinopole, s'au primit în dar 163 volume de publicațiuni grecești vechi și nouă.

«D-l C. Moisil, ajutor-numismat al Academiei, a dăruit manuscrisul: «Opis de toate delile pricinilor lucrătoare la Eforia școalelor naționale», 1831—1862.

«D-l St. Capsa ne-a dăruit albumul jubileului de 60 de ani dela fundarea Casei Capsa.

«D-l Dr. V. Teodoru ne-a trimis în dar 2 fotografii găsite de d-sa în Bulgaria.

«V. *Fonduri, donațiuni și legate.*

«Comisiunea financiară și celelalte Comisiuni speciale ale diferitelor Fundațiuni vă vor prezentà rapoartele lor asupra lucrărilor din cursul anului și propunerile pentru anul viitor.

«Instituția noastră, precum am avut ocazia să constatăm în atâtea rânduri, își sporește, împreună cu activitatea sa științifică și culturală, și mijloacele materiale necesare pentru scopul ce urmărește, prin numeroasele legate și donațiuni ale persoanelor generoase. Anul acesta avem iarăș de semnalat nouă semne de vădita încredere pe care lumea din afară de Academie ne-o arată.

«Unul este *legatul Atanasie Toncoviceanu*, care la punctul 4 al testamentului său dispune:

«Las Academiei Române scrisurile fonciare urbane No. 53.046 «128.616, 130.564, 139.918 a 5.000 lei și 195.040 a 1.000 lei, din «ale căror procente de 1.000 lei anual să se decearnă un premiu «sau două a câte 500 lei pentru subiecte ce le va preciză Academia».

«Delegația, în ședința dela 3 Iulie a decis acceptarea legatului și facerea formalităților legale pentru intrarea în stăpânire.

«*Moștenitorii răposatului Nicolae Chrissoveloni* au pus la dispoziția Academiei un fond de 20.000 lei prevăzuți de părintele lor într'un testament vechiu, care în urmă nu mai erà în vigoare. Delegația, în ședința dela 23 Ianuarie, a decis primirea sumei și crearea fondului «Nicolae Chrissoveloni», din al cărui venit să se dea premii pentru scrieri privitoare la comerț.

«*Răposatul A. F. Robescu* în testamentul său dela 28 Iulie 1913 a înscris următoarea dispoziție:

«1. Las și leg în plină și absolută proprietate Academiei Ro«mâne moșia mea Căputeasca din județul Râmnicul-Sărat, din al «cărei venit va subvenționà și va întrețineà în străinătate doi tineri «studioși în ramura ce Academia va găsì cu cale și mai mult în «folosul țerii».

«Delegația, în ședința dela 21 Fevruarie, a decis primirea legatului și îndeplinirea formalităților legale pentru acceptare.

«*Fondul Grigorie M. Buicliu* a mai crescut cu lei 16.881.25, proveniți dintr'o creanță privilegiată de 15.000 lei, care s'a incassat împreună cu dobânzile ei.

«Datele mai însemnate cu privire la fundaţiunile principale ale Academiei sunt următoarele:

«1. *Fundaţiunea Vasile Adamachi* a avut înscrisă în buget suma de lei 89.768,49 pentru burse şi cheltueli de studii:

«Bursele au fost în număr de 35 şi anume:

a) 25 burse de câte 100 lei pe lună, dintre cari:
8 la Facultatea de ştiinţe din Iaşi.
8 la Facultatea de medicină din Iaşi.
9 la Şcoala de poduri şi şosele din Bucureşti.

b) 4 burse de câte 300 lei pe lună pentru licenţiaţi, cari fac studii de astronomie, fizică şi geologie la Paris, şi de geografie la Berlin.

c) 3 burse de absolvenţi de şcoale speciale (250 lei pe lună) pentru lucrări practice de mecanică

d) 3 burse la ingineri (unul cu 400 lei şi doi cu câte 300 lei pe lună) pentru studiul edilităţii publice şi electrotehnicei. Cu părere de rău s'a luat cunoştinţă că unul din aceşti doi din urmă, bursierul Răsmiriţă, a încetat din vieaţă la Paris în cursul lunii Martie.

«S'au dat şi în anul trecut 10 burse de câte 360 lei anual pentru 10 elevi dela şcoala de agricultură «Ioan Costache Agarici» dela Moara-Grecilor (Vasluiu).

«In anul trecut au terminat studiile ca bursieri ai Fondului Adamachi d-nii Gheorghe Florea şi Victor Popescu dela Facultatea de ştiinţe din Iaşi; Grigorie Bozgan şi Ioan Teodorescu dela Facultatea de medicină de acolo; Constantin Iosipescu, Nicolae Bujoreanu şi Constantin Constantinescu; Inginerii Nicolae Muşat şi Cincinat Sfinţescu cari au studiat edilitatea publică în Europa centrală şi occidentală.

«2. *Fundaţiunea Otteteleşeanu.* Institutul de fete dela Măgurele îşi urmează mersul regulat în al 20-lea an de funcţionare, deşi administrarea şi conducerea lui a întâmpinat oarecari greutăţi, cari au necesitat schimbarea personalului conducător.

«Acest aşezământ a pierdut pentru totdeauna pe cel mai iubitor ocrotitor, pe colegul I. Kalinderu, care dela înfiinţare i a purtat totdeauna o grijă neadormită şi în adevăr părintească.

«La examenele generale, ţinute la Institut în ziua de 22 Iunie, au asistat, pe lângă d-nii Dr. V. Babeş şi St. C. Hepites din partea Academiei, şi d-na Inspectoare şcolară Stănescu-Negri, ca delegată a Ministerului Instrucţiunii.

«D-l Hepites a ținut o cuvântare, în care a arătat îmbunătățirile introduse în cursul anului; iar în ședința dela 28 Iunie, d-l Dr. Babeș ne-a vorbit despre spiritul practic și modern în care se face educațiunea din acest Institut.

«3. *Școala de agricultură «Ioan Costache Agarici»* dela Moara-Grecilor și-a continuat mersul în mod regulat.

«4. *Cele două școale ale Fundațiunii «Tache Anastassiu»* își urmează mersul lor regulat.

«*Școala inferioară de agricultură* dela Țigănești are acuma patru ani, adică anul preparator adaos de Academie, și cei trei ani după programa Statului. Va aveà deci în acest an întâia serie de absolvenți, cari vor aveà să facă apoi un an și jumătate de practică, în conformitate cu legea învățământului Statului.

«La 25 Septemvrie s'a ținut examenul de admitere, în urma căruia s'au primit 20 elevi în anul pregătitor.

«*Școala primară* dela Călmățuiu și-a urmat și în anul trecut mersul ei regulat.

«5. *Fundațiunea «Maria General Carp»* a împărțit, conform dispozițiunilor testamentare, îmbrăcăminte de câte 2.000 lei elevilor săraci din școalele primare din București și Giurgiu. La București distribuția s'a făcut prin «Societatea pentru ajutorul elevilor săraci»; la Giurgiu prin d-nii C. Ionescu, directorul sucursalei Băncii Naționale, C. Săvescu, directorul școalei comerciale, și N. Bădulescu, o rudă a testatoarei.

«6. *Fundațiunea «Anastasie Stolojianu»*. Dispozițiile cuprinse în actul de donațiune al acestei fundațiuni s'au pus pentru prima oară în aplicare în toamna anului trecut, când, în urma concursului ținut la Academie, s'a acordat d-lui Costin Stoicescu o bursă de 3.600 lei pe an (plus cheltuelile de călătorie și taxele școlare) pentru studiul științelor sociale, economice și financiare la Universitatea din Bonn.

«7. *La moșia Radiana* (jud. Bacău) *a Fondului Donici*, din trupul Bastonul, despărțit de moșie, s'au dăruit $2^1/_2$ hectare ca teren de cultură experimentală pentru școala rurală din satul Răcăuți, comuna Onești.

«8. *Procesul cu moştenitorii de sânge ai răposatei Elena Dr. Turnescu* pentru obţinerea legatului, constând din restul cotităţii disponibile a averii răposatei, se află în aceeaş stare ca şi în anul trecut: se aşteaptă încă evaluarea averii răposatei în momentul deschiderii succesiunii, evaluare ce este să se facă de un expert numit de Tribunal.

«9. *Moşiile.* Sistemul inaugurat de Academie pentru exploatarea moşiilor în regie, prin arendarea pământului la ţărani pe plată în bani, s'a dovedit a fi unul din cele mai eficace mijloace pentru îmbunătăţirea traiului şi a întregii vieţi gospodăreşti a sătenilor; într'adevăr supravegherea neîncetată a administratorilor noştri a adus o însemnată ameliorare în felul de muncă şi în bunăstarea ţăranilor de pe moşiile Academiei.

«O singură moşie a suferit şi anul trecut din cauza prea multor ploi şi a grindinei, şi anume moşia Roşiorii din judeţul Suceava (Fondul Adamachi); s'a acordat însă sătenilor o păsuire până la vremuri mai bune şi li s'a dat unora şi ajutorul necesar spre a-şi procura sământa în primăvară.

«*Din Fondul Adamachi* s'a vândut Statului moşia Călimăneşti (jud. Tutova) a Fondului Adamachi pentru suma de lei 311.088,50 în rentă perpetuă de 4%. S'au oferit Statului spre cumpărare şi trupurile de pădure dela această moşie şi acum se procedează la evaluarea lor pentru fixarea preţului.

«Rezultatele anului agricol 1913 sunt arătate în următoarea tabelă:

NUMELE MOŞIEI	Pământ arendat: Arătură Ha	Pământ arendat: Fâneaţă Ha	Pământ arendat: Păşune Ha	Pământ arendat: TOTAL Ha	Numărul ţăranilor	Valoarea productelor (Venitul brut): din arătură Lei	din fâneaţă Lei	din păşune Lei	TOTAL Lei	Cheltueli: Arenda totală Lei	Munci, asigurări şi seminţe Lei	TOTAL Lei	Venitul net	
Roşiori	365	71	59	495	236	15 174	5 520	1.852	22.546	20 500	15.456	35 956	—	13 410
Moara-Grecilor.	1 105	65	220	1 390	550	199.197	5 594	11 467	216 258	56 404	101.370	157 774	+	58 484
Ţigăneşti . . .	2 390	—	198	2.588	734	564 386	—	6 736	571 122	119 990	242 895	362 885		208 237
Călmăţuiu . .	1 422	68	67	1 557	480	469 490	15.300	16 080	500 870	75.588	111.382	186.970		313.900
Măgurele . . .	330	—	—	330	221	142.938	—	—	142.938	27 050	39 758	66 808		76 130
Fundu-Chiselet.	1.912	—	217	2 129	395	486.598	—	4 350	490 948	99.132	196.733	295.865		195.083
Olteni	860	12	—	872	250	197 471	1.517	—	198 988	38 951	72.147	111 098		87 890
Rădiana . . .	207	35	39	281	729	63 355	5 250	1 209	69.814	17 105	22 119	39 224		30 590
Total . . .	8 591	251	800	9 642	2 995	2 138 609	33.181	41 694	2 213 484	454 720	801 860	1 256 580		956 904

Rezultatele generale în medii:

1) Venitul brut la hectar: 257,65 lei.
» » de om: 739,06 »

2 Cheltuelile la hectar: 146,27 lei
» » de om: 419,56. »

3) Câştigul net la hectar: 111,38 lei.
» » de om: 319,50 »

«*Pădurile.* Pădurile de pe moşiile Academiei fiind toate de câmp, la tăierea parchetelor s'a încercat în anii trecuţi la Ţigăneşti (Tecuciu) şi la Olteni (Teleorman) vânzarea arborilor şi a celuilalt material lemnos deadreptul la săteni, ţinându-se seamă anume de trebuinţele lor şi înlăturându-se şi dela exploatarea pădurilor orice fel de mijlocitori individuali sau asociaţi între proprietate şi săteni. Rezultatul a fost foarte mulţumitor pentru amândouă părţile, pentrucă venitul incassat de proprietate a fost mai mare decât acela care s'ar fi căpătat dela mijlocitori şi mai ales pentrucă sătenii au cumpărat foarte ieftin nu numai lemne de foc, dar şi lemnele mari necesare pentru construcţiile lor gospodăreşti, mult mai bune şi mai solide decât acelea ce şi-ar fi putut procurà din comerţ cu preţuri mult mai mari. Urmarea este mulţimea de construcţii nouă sau reînnoite în acele sate în anii din urmă. In anul trecut acelaş sistem a fost aplicat cu acelaş rezultat şi la pădurile de pe moşiile Roşiori (Suceava) şi Moara-Grecilor (Vasluiu).

«In acelaş timp s'a continuat regulat facerea şanţurilor de împrejmuire, precum şi plantarea poienelor şi a golurilor de pe margini.

«10. Starea fondului adunat din iniţiativa Academiei prin subscripţie publică, pentru ridicarea monumentului naţional marelui poet Vasile Alecsandri, este următoarea:

Listele împărţite au fost . . .	8.743		
s'au înapoiat	7.217		
au rămas neînapoiate	1.526		
Cu listele înapoiate s'au incassat		L.	63.966,28
Incassări extraordinare au fost de		»	1.237,60
Din efecte ieşite la sorţi		»	1.255,80
		L.	66.459,68
Din incassarea cupoanelor		»	35.861,52
		L	102 321,20

«VI. *Concursurile premiilor.*

«In sesiunea aceasta generală sunt de acordat 5 premii pentru lucrări publicate: Năsturel, al Asociaţiunii Craiovene, Demostene Constantinide, Adamachi şi premiul Statului Lazăr, iar alte 6 premii pentru lucrări cu subiecte date, şi anume: Eliade-Rădulescu, Alexan-

dru Ioan Cuza, Princesa Alina Ştirbei, Adamachi, Alexandru Bodescu şi Năsturel.

«1. La premiul *Năsturel* de 4.000 lei, care se va da prin comisiune specială unei cărţi scrise în limba română, cu conţinut de orice natură, care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decemvrie 1913, s'au prezentat următoarele scrieri:

Bacaloglu (Maior Victor A), Din virtuţile neamului. Bucureşti 1913.
Brînzău (Dr. Nicolae), Pocăiţii... Cuvântări bisericeşti asupra aşà numiţilor pocăiţi (adventişti, nazarineni). Petroşani 1913.
Constantinescu (Stelian I), Din problemele educaţiei Studii de psihologie şi pedagogie. I. Bucureşti 1913.
Diamandy (G.), Chemarea codrului. Poveste vitejească în 3 acte Buc. 1913.
Dobrovici (Gh M), Istoricul datoriei publice a României. Bucureşti 1913.
Dragomirescu (Iuliu), Ideile şi faptele lui Bogdan Petriceicu Hasdeu. Partea I 1836—1863 Bucureşti 1913.
Enăchescu (I.), Comerţul de cereale. Uzanţe, reguli, studii, tabele de calcul. Bucureşti 1913.
Filloreanu (Al), Pentru patrie. Piesă originală istorică în 4 acte Buc. 1913.
Fotachi (Const), Existenţa şi manifestarea. O nouă teorie asupra evoluţiei în univers. Bucureşti 1913.
Lupaşcu (Căpitan Alexandru I.), Pentru sufletul şi inima soldaţilor noştri. Lucrare metodică de educaţie ostăşească. A II-a ediţiune. Bucureşti 1913.
Pavelescu (George), Dimitrie Bolintineanu şi opera sa. Bucureşti 1913
Păcăţian (Teodor V.), Cartea de aur sau Luptele politice naţionale ale Românilor de sub coroana ungară. Volumul VII Sibiiu 1913.
Petrescu (Inginer Stelian), Călăuza Căilor ferate române. Publicaţiune oficială, anuală. Bucureşti 1913.
Popa-Lisseanu (G.), Incercare de monografie asupra cetăţii Drâstorul-Silistra. Bucureşti 1913.
Radu (Dr. Iacob), Istoria vicariatului greco-catolic al Haţegului. Lugoj 1913.
Sbiera (Dr. Radu I), Gramatica latină pentru licee, gimnazii şi toate şcoalele secundare şi asimilate. Cernăuţi 1913.
Stănescu (P.), Organizarea învăţământului rural. R.-Sărat 1913.

«2. La premiul *Asociaţiunii Craiovene pentru desvoltarea învăţământului public*, de 1.500 lei, ce este a se decerne prin comi-

siune specială celei mai bune *cărți didactice* în limba română, dintre cele tipărite dela 1 Ianuarie 1911 până la 31 Decemvrie 1913, au intrat următoarele scrieri:

Abramescu (Niculae), Lecțiuni de algebră superioară pentru clasa VIII reală. București 1913

Aguletti (Th. Avr.), Istoria antică pentru clasa I secundară. Ediția IV-a. București 1913.

» Istoria Românilor. Ediția VIII. București 1913.

Georgescu (Constantin), Geometria practică pentru școalele medii. București 1913.

Gheorghiu (Gh Gr.), Aritmetica comercială pentru clasa I-a a școalelor comerciale elementare. Ediția VI-a. București 1912.

» Aritmetica comercială pentru clasa II-a a școalelor comerciale elementare și pentru școalele profesionale. Ediția V-a. București 1911.

» Aritmetica comercială pentru clasa III-a a școalelor comerciale elementare. Ediția V-a. București 1912.

Ionașcu (Romulus), Lecturi comerciale pentru școalele comerciale superioare. Ediția V. Partea I pentru clasa I. Iași 1911.

» Lecturi comerciale pentru școalele comerciale superioare. Ediția V. Partea II pentru clasa II. Iași 1911.

» Lecturi comerciale pentru școalele comerciale superioare. Ediția V. Partea III pentru clasa III. Iași 1911.

Onițiu (Virgil), Carte de cetire pentru clasa I a școalelor medii. Ediția a doua. Brassó 1914.

Rădulescu (Petre I.) și Polixenia P. *Rădulescu*, Geografia continentelor și a României. Ediția III-a. București 1912.

Sadoveanu (M.), Ioan I. *Teodoru*, C. *Stan* și L. *Mrejeru*, Carte de cetire pentru clasa II urbană București 1913—1914.

» Carte de cetire pentru clasa III urbană. București 1913—1914.

» Carte de cetire pentru clasa IV urbană. București 1913—1914.

Selăgian (Angela, n. Butean), Dr. Vasile *Bologa* și Dr. Emil *Precup*, Carte de cetire. Manual de învățământ pentru clasa I și II-a dela școale civile de fete, gimnazii ș. a. Sibiu 1913.

«3. La premiul *Demostene Constantinide*, de 4.000 lei, ce este a se da prin Secțiunea literară pentru o scriere de *literatură, de filologie* sau de *artă*, care se va judecă mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1911 până la 31 Decemvrie 1913, s'au primit următoarele cărți:

Al-George (Ion), Aquile. Poezii. Câmpina 1913.
Beza (M.), Pe drumuri. Din viaţa Aromânilor. Bucureşti 1913.
Casimir (Al. V.), Bosforul. Galaţi 1912.
Chiriţescu (M. I.). Răsaduri. Novele. Bucureşti 1914.
Ciura (Alexandru), Amintiri. Schiţe şi nuvele. Orăştie 1912.
Drăgescu (Dr. Ioachim), Pro patria. Povestire despre începutul şi menirea neamului românesc. Craiova 1913.
Dulfu (P.), Gruia lui Novac. Epopee alcătuită din cântecele de vitejie ale poporului român. Bucureşti 1913.
Erbiceanu (Octav), Ciclul troian. Epopeele înainte de Homer. Iaşi 1912.
Lovinescu (E.), C. Negruzzi. Viaţa şi opera lui. Bucureşti 1913.
Lungianu (Mihail), La cruci. Icoane de ţară. Bucureşti 1911.
» Postelnicu Cumpănă. Nuvele şi povestiri din amarul celor mici. Bucureşti f. a.
» Din umbra satelor. Povestiri şi icoane. Bucureşti 1913.
Olleo şi *Doru*, Un proces perdut. Roman social. Bucureşti f. a.
Pandelea (N.), Eneida. Traducere. Bucureşti 1913.
Pătrăşcanu (D. D.), Timotheiu Mucenicul. Iaşi 1913.
Rosetti (Radu D.), Prin pravoslavnica Rusie. Note din călătorie. Bucureşti 1913.
Smara, Fata tatii. Roman de moravuri. Bucureşti 1913.
Xenopol (Adela), Pe urma războiului. Roman. Bucureşti f. a.

«4. La premiul *Adamachi* de 5.000 lei *(divizibil)*, care este a se da prin Secţiunea ştiinţifică pentru scrieri cu *conţinut ştiinţific* în înţelesul ştiinţelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie şi ştiinţele aplicate în general), cari se vor judecă mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1911 până la 31 Decemvrie 1913, s'au prezentat următoarele cărţi:

Alexandrescu (Basile), Prevenirea accidentelor de muncă în industria lemnului. Bucureşti 1913
Angelescu (Dr. I. N.), Cooperaţia şi socialismul în Europa. Bucureşti 1912—1913.
„ Asigurările sociale în Statele moderne. Bucureşti 1913
Arbore (Dr. Ecaterina), Intinderea tuberculozei în Bucureşti în anii 1902—1912. Bucureşti 1913.
Grădinescu (Dr. Aristide V), Rolul capsulelor suprarenale în circulaţie şi în schimburile nutritive Bucureşti 1912.
Iacob (H), Geometria în spaţiu pentru cl IV secundară de băieţi. Ediţia I. Bucureşti 1913.

Mărunțeanu-Șfinx (Gr.), Pomicultura. Tratat practic pentru cultura pomilor roditori la noi în țară. București 1913.

Minescu (Constantin M.), Organizarea și funcționarea serviciilor de cecuri și virimente prin administrațiunile de postă. București 1913.

Moldovan (Silvestru), Ardealul. I. Ținuturile de pe Olt (Ediția II augmentată a unei părți din «Țara noastră»). Brașov 1911.

„ Ardealul II Ținuturile de pe Murăș (Ediția II din «Țara noastră»). Brașov 1913.

Negri (Căpitan Gabriel I, acum Maior), Artilerie românească de câmp. Curs practic aplicat. Tun Krup M. R. Partea I. București 1911; Partea II. București 1912; Partea III București 1912; Partea IV București 1913.

Trăilescu (Căpitanul Ioan), Călăuza technico-tactică a ofițerului de orice armă București 1913.

«5. La premiul Statului Lazăr de 5.000 lei, care erà a se decerne prin Secțiunea științifică unei scrieri cu *conținut științific*, în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în general), care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1912 până la 31 Decemvrie 1913, sau celei mai importante *invențiuni științifice*, făcute dela 1 Ianuarie 1912 până la 31 Decemvrie 1913, — nu s'a prezentat nici o scriere.

«6. La premiul *Eliade Rădulescu* de 5.000 lei, ce erà a se decerne prin Secțiunea literară celei mai bune lucrări scrise în limba română cu subiectul : *Arta religioasă și arta casnică la Români* (cu excluderea arhitecturii), — nu s'a prezentat până la terminul regulamentar nici un manuscris.

«7. La premiul *Alexandru Ion Cuza*, de 20.000 lei, care erà să se dea prin Secțiunea istorică celei mai bune lucrări scrise în limba română despre : *Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor*, — nu a intrat nici un manuscris.

«8. La premiul *Princesa Alina Știrbei*, care se va da prin Secțiunea istorică celei mai bune lucrări scrise în limba română despre: *Principiile morale și creștinești de cari trebue să se conducă părinții în educațiunea copiilor lor*, s'au prezentat 7 manuscrise cu următoarele devize :

1. Mens sana in corpore sano;

2 Copiii bine crescuți sunt cea mai scumpă vistierie a părinților și cel mai bun prinos pe altarul neamului;

3 In acest semn vei învinge.— Nimic fară Dumnezeu;

4. La religion est le tout de l'homme.—Bossuet;

5. A propoveduì morala este ușor lucru; a o întemeià, iată greul. Schopenhauer;

6. Nihil sine Deo;

7. Inimile mari și generoase, pline de un patriotism cald și înălțător se pot asemănà cu un templu unde pentru eternitate trebue să ardem candela recunoștinței. De entuziasmul acesta depinde de multe ori fericirea și gloria. — Vasile Conta.

«9. La premiul *Adamachi,* de 5.000 lei, divizibil, care se va decerne prin Secțiunea istorică celei mai bune lucrări scrise în limba română despre: *Sentimentul religios în populația noastră rurală,* a intrat un singur manuscris cu deviza: *Manifestațiunile religioase ale unui popor probează starea lui religioasă.*

«10. La premiul *Alexandru Bodescu,* de 1.500 lei, care erà să se acorde tot prin Secțiunea istorică celei mai bune lucrări scrise în limba română despre: *Revoluția din 1821 în țerile noastre,*—nu s'a prezentat nici o scriere.

«11. La premiul *Năsturel,* de 5.000 lei, ce erà să se dea prin Secțiunea științifică celei mai bune lucrări scrise în limba română, cuprinzând: *Studiul țânțarilor din România, ca propagatori ai malariei, și cercetarea mijloacelor practice pentru stingerea acestei boale,* — n'a intrat nici un manuscris.

«*Domnilor Colegi,*

«Terminând la deschiderea sesiunii trecute expunerea activității Academiei în cursul anului precedent, îmi exprimam bucuria pentru starea înfloritoare la care a ajuns această instituțiune față de modestele începuturi pe cari le-am apucat. Acum încheind această expunere, care este a 30-a pe care v'o înfățișez, gândul meu se îndreptează spre marile îndatoriri ale Academiei și cari apasă asupra noastră a celor ce o formăm astăzi și mai ales asupra d-voastre celor tineri, cari aveți datoria de a o conduce mai departe.

«Patria și națiunea așteaptă cu drept dela Academie, și noi suntem datori să-i dăm lumina științei și mai presus de toate sănătoasă îndrumare culturală; suntem datori să dăm judecăți totdeauna cumpănite, obiective și drepte, prin cari să se încurajeze munca serioasă și talentul adevărat. Astfel numai prestigiul Academiei se va înălță în ochii națiunii și ai lumii culte străine cu fiecare alegere și cu fiecare lucrare premiată sau tipărită în publicațiunile ei».

D-l Președinte prezentă raportul Comisunii financiare asupra exercițiului bugetar 1912—13.

D-l *D. Sturdza* cetește comunicarea: *Ședința Academiei Române dela 1 Maiu 1914.*

După ce d-l *Sturdza* termină comunicarea d-sale, d-l Președinte zice:

Domnilor Colegi, Ați ascultat cu toții, cu o deosebită mulțumire sufletească, aleasa comunicare a veneratului nostru Secretar general d-l D. Sturdza, și ați putut să vă dați seamă despre importanța acestei lucrări, care rezumă într'însa cele mai mari evenimente petrecute dela 1856, adică dela începutul constituirii României contimporane.

Sunt convins a fi interpretul D-voastre al tuturor, pentru a aduce cele mai călduroase felicitări d-lui D. Sturdza pentru această nouă dovadă de muncă și pentru iubirea ce o poartă Academiei noastre, la a cărei înjghebare și desvoltare d-sa, în special, a contribuit atât de mult.

Fac dar urarea ca veneratul nostru Secretar general să trăească încă mulți ani în deplină sănătate și să ne dea încă și alte dovezi despre cunoscuta sa activitate, așezată pe o vieață întreagă de observațiune, de studiu și de experiență.

Dar cuvântarea ce ați auzit cu toții, d-lor Colegi, nu numai că este foarte luminoasă prin modul cum prin ea ni s'a prezentat chestiunea în întregul ei, dar conține și fapte foarte importante și nu îndeajuns cunoscute, ca acele ce au precedat cu puțin Unirea țerilor din 1859.

Din acest punct de vedere sfaturile Regelui Prusiei trimise prin consulul său dela Iași au o importanță cu totul capitală, față cu modul cum s'au desfășurat mai în urmă evenimentele.

Având în vedere că mulți la noi în țară, și chiar dintre oamenii politici, nu prea cunosc trecutul nostru cel mai apropiat; având în vedere impor-

tanța acestui trecut și învățămintele ce se pot trage din el; având în vedere cu deosebire că avem datoria de a răspândi cât mai mult în marele public cunoașterea cel puțin a principalelor evenimente cari s'au petrecut cu împrejurarea nașterii României moderne, eu sunt de părere, Domnilor Colegi, având în vedere importanța lucrării d-lui Sturdza, ca D-voastre să admiteți ca această lucrare să fie publicată nu numai în *Analele* Academiei, dar și în broșuri speciale cu un format cuviincios, astfel încât să poată fi ușor luată și cetită.

«Propun iarăș ca Academia nu numai să scoată în vânzare aceste broșuri, dar să le răspândească cât mai mult și în mod sistematic pe viitor, dându-le ca premiu absolvenților școalelor cari depind de Academie.»

— Academia primește în unanimitate propunerea d-lui Președinte.

D-l *N. Iorga* anunță o comunicare pentru ședință publică cu subiectul: *Renegați în trecutul poporului românesc.*

— Se decide a se pune la ordinea zilei pentru ședința de Sâmbătă 3 Maiu.

D-l *Dr. V. Babeș* anunță comunicarea: *Cercetări nouă asupra Pelagrei.*

ȘEDINȚA DELA 2 MAIU 1914.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

După ce membrii Academiei au ținut o consfătuire intimă în sălile Secțiunilor, ședința se deschide și d-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* cetește următoarea propunere a Delegațiunii:

«Delegațiunea, având în vedere că d-l Mangra, membru al Academiei, prin prezența sa la ședințe, provoacă turburări în bunul mers colegial al ședințelor, propune excluderea d-sale temporară dela ședințele Academiei»

— Propunerea se pune la vot cu apel nominal și se aprobă cu 18 voturi pentru, fiind și o abținere (d-l *M. C. Sutzu*).

D-l *At M Marienescu* înștiințează prin scrisoare că, din cauză de boală, nu poate venì la lucrările sesiunii generale.

D l *I Bianu* zice că a primit dela d-l *I M. Moldovanu* o scrisoare particulară, prin care înștiințează că a fost mult timp bolnav și acum este foarte slăbit, din care cauză, cu părere de rău, nu poate venì la lucrările sesiunii generale.

— Se decide a se trimite d-lor *Marienescu* și *Moldovanu* câte o scrisoare, prin care să se arate părerea de rău a Academiei, că nu-i poate aveà la lucrările sesiunii generale.

Se procede la alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1913—1914

— Sunt aleși d-nii: *B. Delavrancea*, *V. G Pârvan*, *G. Țițeica.*

D-l *D. Onciul* cetește următorul raport al Comisiunii Fondurilor Ioan Fătu și Ioan Scorțeanu despre lucrările făcute în 1913:

«Domnilor Colegi,

«Avem onoare a vă arătà în cele ce urmează modul cum s'au întrebuințat veniturile Fondurilor Fătu și Scorțeanu în anul trecut 1913.

«In buget s'a înscris pentru procurare de cărți din Fondul Ioan Fătu suma de lei 12.238,90 și din Fondul Ioan Scorțeanu suma de lei 799,45.

«La 10 Iunie, Comisiunea a decis ca din venitul Fondului Fătu să se trimită, și s'au trimis, câte 1.000 lei d-lor I M Moldovanu și A Bârseanu și 900 lei d-lui T. V Stefanelli pentru a procurà și împărți cărți didactice școlarilor săraci din afară de Regat; iar din venitul Fondului Scorțeanu s'au trimis acelorași d-ni colegi câte 100 lei, spre a se procurà cărți religioase în acelaș scop.

«Cu sumele rămase disponibile dela cele două fonduri s'au procurat manuale didactice cari s'au împărțit, ca și în anii precedenți, prin mijlocirea revizorilor școlari și a învățătorilor la elevii săraci ai școalelor rurale din județele Buzău și Vasluiu. Cărțile au fost cele arătate de revizorii școlari respectivi.

«Potrivit cu o veche deciziune a plenului, s'au trimis și anul trecut cărți didactice pentru elevii mai săraci din școalele de pe moșiile Academiei S'au distribuit astfel:

a) Pentru divizia I: 4.688 Abecedare,
1.300 Aritmetici;

b) Pentru divizia II: 1.437 Cărţi de cetire,
1 432 Aritmetici,
1.437 Geografii;
c) Pentru divizia III · 1.060 Cărţi de cetire,
1.060 Aritmetici,
1 060 Gramatici,
1.060 Geografii;
d) Imnuri religioase: 333 exemplare

«S'au împărţit deci în total un număr de 14 867 manuale, pentru cari s'a cheltuit, cu procurarea şi împărţirea lor, suma de lei 9.723,30

«Anul 1913 a fost al 25-lea, un sfert de veac, de când se execută dispoziţiunile din testamentul fericitului Ioan Fătu, şi al 17-lea, de când se execută acelea din testamentul bunei creştine Maria Schiopescu, care a lăsat legatul Ioan Scorţeanu, după numele iubitului ei frate.

«Din veniturile acestor două fonduri s'au dăruit până acum un număr de 275 787 manuale, pentru suma de lei 165 336,17, dându-se totdeodată pentru procurare de cărţi la şcolarii din afară de Regat suma de lei 57 075.

«Incheind această dare de seamă, aducem, în numele elevilor şi părinţilor lor, cari s'au împărtăşit din generozitatea fericiţilor Ioan Fătu şi Maria Schiopescu, omagiu de recunoştinţă memoriei acestor binefăcători.

«Membrii Comisiunii: *I. Bogdan*, *I. C. Negruzzi*, *D. Onciul*»

— Raportul se iea spre cunoştinţă şi se aprobă.

Se procede la alegerea Comisiunii Fondurilor Ioan Fătu şi Ioan Scorţeanu pentru 1914.

— Sunt realeşi d-nii: *I. Bogdan*, *I. C. Negruzzi* şi *D. Onciul*.

D-l *D. Onciul* ceteşte următorul raport asupra conturilor anului bugetar 1912—13:

«*Domnilor Colegi*,

«Subscrişii membri ai Comisiunii financiare, aleasă de D voastre în sesiunea generală trecută, procedând la verificarea cassei Academiei pe 1912—13 şi a Fundaţiunilor Adamachi, Otteteleşanu şi Tache P. Anastassiu, am primit dela d-l Contabil rapoartele aferente, situaţiunile de cassă şi de excedente pe numitul an bugetar

«Am controlat registrele şi actele justificative, precum şi recipisele de efectele depuse la Banca Naţională, pe cari le-am găsit în perfectă ordine, şi consemnăm în cele ce urmează rezultatul cercetărilor noastre:

« *Venituri :*

«Din totalul prevederilor bugetare la venituri de Lei 1.195 057,43
s'au incassat . . . . L. 1.057.043,12
s'au mai incassat peste prevederi din restanțele anului trecut, cu efecte ieșite la sorți, spor din cupoane și altele . . » 443 305,11
Totalul incassărilor . . . L. 1.500.348,23
lângă cari se adaoge și numerarul cassei la 31 Maiu 1912 . » 349.049,51
Total general . . . L. 1 849.397,74

« *Cheltueli :*

«Din totalul prevederilor bugetare la cheltueli de Lei 1 213.178,82
s'au cheltuit . . . . L. 1 073 161,11
se adaog cheltuelile făcute peste prevederi:
salduri din anul trecut, efecte cumpărate spre înlocuirea altora ieșite la sorți și capitalizări . . . . » 439.704,76
Totalul cheltuelilor . . . L. 1.512.865,87

«Dacă scădem din totalul încassărilor de . . . . L. 1 849.397,74
Totalul cheltuelilor de . . . » 1 512 865,87
«Rezultă sald în numerar la 31 Maiu 1913 . . . . . . L. 336.531,87

care se repartizează astfel:

Lei 135.553,28 pentru fondurile Academiei,
» 74.200,71 » Fundațiunea Adamachi,
» 53 364,38 » » Otteteleșanu,
» 73 413,50 » » Tache P. Anastassiu.

« *Efecte :*

«Din cercetarea tuturor operațiunilor Academiei am constatat că efectele ce posedà la încheierea anului trecut 1911—12

		Nominal	Peste nominal	Total
erau de		L. 7 618.400,—	L. 624 496,40	L. 8.242.896,40
se adaog următoarele capitalizări, rentă primită pentru islazul dat din moșia Măgurele, și fonduri nouă venite în cursul anului:				
1. La fondurile Academiei suma de	L. 1.128.500,—			
2. La Fond. de pens. al personalului	27.000,—			
3 La Fondul Adamachi . . .	» 20 000,—			
4. La Fondul Otteteleșanu. . . .	» 109 500,—	» 1 285 000,—		» 1 285 000,—
Totalul efectelor la 31 Maiu 1913		L. 8.903,400,—	L. 624.496,40	L. 9.527.896,40

«Prin deciziunea Academiei dela 6 Martie 1904, s'a dispus ca acțiunile Băncii Naționale să fie socotite după cursul zilei dela 31 Maiu, încheierea anului bugetar.

«Cursul celor 546 acțiuni ce posedă Academia la 31 Maiu 1913 a fost de L. 5.780, deci în sumă totală de . . L. 3.155.880,—

de unde scădem sumele socotite mai sus de nominal	L. 273.000,—	
și valoarea peste nominal dată la cumpărare	» 624 496,40	» 897 496,40
	Rămâne spor de	L. 2.258 383,60

«Averea totală a Academiei în efecte la 31 Maiu 1913 a fost de L. 11.786.280,—

«De unde se vede că averea Academiei în efecte a crescut prin capitalizări de sporuri, procente, dare de islaz și prin nouăle fonduri venite în cursul anului.

«*Excedent:*

«Contul excedent în anul 1912—13 a fost următorul:

1. La fondurile Academiei	L.	20 492,62
2. » Fundațiunea Adamachi	»	61.663,19
3 » » Otteteleșanu	»	27.350,99
4 » » Tache P. Anastassiu	»	25.058,51
In total . .	L.	134.565,31

care s'a trecut pe anul 1913—14.

«Din împrumutul făcut dela Fondul Adamachi în anii precedenți Fondului Donici și care se redusese în anul trecut la suma de Lei 38.428,70 s'a mai amortizat în anul curent suma de Lei 3.000,— rămânând un rest de Lei 35 428,70.

«In cursul anului 1912—13 s'au mai făcut împrumuturi cu dobânda de 5 % pentru Fondul Agarici pentru achitarea costului aducerii apei la școala dela Moara-Grecilor și pentru construcțiunea noului local:

«Dela Fondul Adamachi	Lei 73.847,63	
din care s'a amortizat în cursul anului . . .	» 7 020,19	
și a rămas azi împrumut		Lei 66 827,44
lângă care se mai adaoge și împrumutul făcut dela Fondul Macinca, tot pentru acelaș scop		» 54 000,—
«Totalul împrumutului la 31 Maiu 1913		Lei 120 827,44

«Cu această ocaziune vă aducem la cunoștință că fondurile Academiei, în efecte, au crescut simțitor în cursul acestui an prin capitalizări de no-

minal					Lei 239.500,—
și prin nouăle fonduri ce au venit în cursul anului :					
a. Fondul	St. Urlățeanu	cu efecte	de nom.	Lei 65.500,—	
b. »	Grigore Buiucliu	»	»	» 880.000,—	
c. »	D. A. Sturdza	»	»	» 100.000,—	» 1.045.500,—
				In total . .	Lei 1.285.000,—

«Acesta fiind rezultatul cercetărilor noastre, avem onoare a-l aduce la cunoștința D-voastre, și vă rugăm a da descărcarea cuvenită pentru gestiunea anului bugetar 1912—13.

«24 Fevruarie 1914.

«Membrii Comisiunii: *Dr. C. I Istrati, Dr. D Onciul, Dr. Gr Antipa* »

— Necerând nimeni cuvântul, se pun la vot și se aprobă concluziunile raportului

Se procede la alegerea Comisiunii financiare pentru cercetarea conturilor din 1913—14.

— Sunt aleși d-nii: *Gr Antipa*, *V. Pârvan*, *G Țițeica.*

D-l *St C Hepites*, ca Președinte al Comisiunii instituite la școala de Arte frumoase din Capitală pentru acordarea premiului I Lecomte du Noüy, cetește raportul prin care Comisiunea propune a se împărți premiul după cum urmează: elevului Andreiu Niculescu lei 183 pentru desemnul de pe antic și lei 100 pentru cel de pe natură, și elevilor Alexandru Chirovici și Margareta Bălăceanu câte 100 lei pentru desemnurile lor de pe natură

Prin acelaș raport, Comisiunea propune a se modifică art 2 din Regulamentul premiului I. Lecomte du Noüy, în sensul de a se admite la concurs numai elevii din anii II, III și IV

— Propunerea Comisiunii pentru împărțirea premiului I. Lecomte du-Nouy se aprobă

Membrii ne mai fiind în număr, propunerea pentru modificarea Regulamentului rămâne a se pune la ordinea zilei într'o ședință viitoare.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 3 MAIU 1914.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *N. Iorga* cetește comunicarea d-sale: *Renegați în trecutul țerilor noastre și al neamului românesc.*

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

D-l *I. Sbiera* înștiințează prin scrisoare că, din cauză de boală, nu poate luà parte la lucrările sesiunii generale.

D-l *St. C. Hepites* amintește că în ședința de ieri nu s'a putut pune la vot propunerea pentru modificarea art. 2 din Regulamentul premiului I. Lecomte du Nouy, din cauză că membrii nu mai erau în număr. Această modificare constă în adaogerea cuvintelor «din anii II, III și IV» între cuvintele «acestor școale» și «și cari nu vor fi având..»

— Propunerea se pune la vot și se admite cu unanimitate.

D-l *St. C. Hepites* cetește următorul

Raport al Comisiunii permanente a Bibliotecii pe anul 1913:

«In anul trecut, Comisiunea Bibliotecii își începeà raportul cu trista constatare a pierderii lui C Erbiceanu, unul din membrii ei Anul acesta, din nou, ne găsim în aceeaș dureroasă necesitate de a constatà plecarea dintre noi a lui N. Quintescu, care dela 1890—timp de 24 de ani—ca Secretar al Secțiunii literare, a fost membru în Comisiunea permanentă a Bibliotecii.

«Vom examinà activitatea Bibliotecii noastre în 1913 după cele 2 secțiuni ale sale: A. Secțiunea Cărților tipărite. B. Secțiunea Manuscriselor și Documentelor.

«A. Secțiunea Cărților tipărite.

«I. *Consultarea.*

«Conform vechilor dispozițiuni, sala de lucru a cărților tipărite a fost deschisă în 233 zile de lucru (afară de Dumineci și sărbătorile fixate de Delegațiune) câte 10 ore pe zi, dela 8 dimineața până la 6 seara, fără întrerupere. Numai dela 22 Iunie, data mobilizării, când au plecat mare parte din funcționari, și până la 1 Septemvrie, a fost deschisă câte 4 ore pe zi, dela 8—12 a. m, în 59 zile.

«In cursul anului sala de lectură a fost cercetată de 8.048 cetitori cari au cerut cu buletine, pentru consultare, 22.274 volume. In acest număr nu se cuprind cele 1 800 vol. aflate în rafturile sălii de lucru, precum şi cele 14 reviste române şi 152 N-re de reviste străine, cari stau la dispoziţia cetitorilor şi le consultă servindu-se singuri.

«Au fost împrumutate acasă—potrivit regulamentului — 746 vol. la 287 persoane.

«Pentru sala de lectură s'au liberat 197 permise de intrare, dintre cari 50 şi pentru manuscrise.

«După această frecvenţă a Bibliotecii noastre se poate judecă rostul bine hotărît ce-l ocupă ea în mişcarea noastră culturală. Astfel, după statistica din ultimii cinci ani, se poate vedeà că anual Biblioteca e cercetată, în termin mediu, de 10 000 cetitori, cari consultă 26.000 de volume, afară de cele din sala de lectură. Iată şi tabela exactă :

Tabela I.

ANII	Cetitori	Volume	Imprumutători	Volume
1909	10.458	29 215	125	582
1910	12.643	32.044	141	575
1911	9 342	24.218	149	595
1912	9.508	23.289	211	565
1913	8 048	22.274	287	746

«II. *Sporul.*

«Secţiunea cărţilor tipărite a crescut în acest an cu 5 972 volume şi broşuri, faţă de 6 589 din anul trecut Din tabela următoare (II), extrasă din statistica lunară publicată de Serviciul Bibliotecii, se poate vedeà adevărata creştere în anul 1913:

Tabela II.

	Volume şi broşuri	Numere de Reviste		Atlase şi hărţi	Stampe şi portrete	Fotografii	Albumuri	Foi volante	Note muzicale
		române	străine						
Primite conform legii dela 23 Martie 1904	3.032	2 329	—	2	4	7	1	10 310	2
In dar sau in schimb	1 599	280	1 125	20	151	63	9	2	170
Cumpărate	1 341	1 084	1 744	80	53	85	4	—	2
Total . .	5 972	3.693	2.869	102	208	155	14	10.312	174

«La biuroul de înregistrare a publicaţiunilor s'au primit 241 pachete cu imprimate din Bucureşti şi 284 pachete din provincie.

«Intre darurile însemnate menţionăm biblioteca orientală Gr. M. Buiucliu, compusă din 251 opere în limbi europene şi 182 în limbi orientale. Din acestea din urmă cea mai mare parte sunt în limba armeană, câtevà numai în limbile turcă şi persană.

«S'au înregistrat şi ţinut în evidenţă 608 publicaţiuni periodice din ţară şi 49 de peste hotare.

«Pentru publicaţiunile legale netrimise s'au somat 22 tipografi şi editori pentru trimiterea a 117 cărţi, iar pentru publicaţiunile periodice s'au făcut 1 209 reclamaţiuni. Au fost daţi în judecată 23 tipografi şi 10 editori din Bucureşti, din cari numai patru au trimis publicaţiunile reclamate Din provincie au fost daţi judecăţii 40 tipografi şi 15 editori, din aceştia, 4 tipografi şi doi editori au trimis publicaţiile, restul sunt înaintea tribunalelor. In cursul anului, Tribunalele Botoşani, Buzău, Olt, Putna, Vâlcea au condamnat pe tipografi, iar Tribunalele Brăila, Covurluiu, Iaşi, Prahova, Teleorman, Tulcea şi în parte Putna, i-au achitat.

«Sporul secţiunii cărţilor tipărite, în ultimii zece ani, se poate vedeà din următoarea tabelă:

Tabela III.

ANII	Volume şi broşuri	Ziare şi reviste române	Ziare şi reviste străine	Atlase şi hărţi	Foi volante	Note muzicale
1904	5.463	454	370	58	82	4
1905	5 150	422	420	369	4.091	66
1906	5 317	518	236	63	2 040	7
1907	4 934	592	246	37	6 088	355
1908	4 835	611	252	35	10.456	49
1909	5 751	599	260	3	10 276	8
1910	7 014	721	285	44	17.183	4
1911	5.680	609	213	35	8 772	5
1912	6 589	660	247	155	13.756	30
1913	5 972	657	309	102	10 312	174
Totalul creşterii 1904—1913 . .	56.705	5 843	2 838	901	83.056	702

«III. *Catalogarea.*

«1. *Catalogul nou.* S'au înscris în *Inventar* 4 200 opere, în 5.743 vol. (No. 29.801—34 000).

«S'au catalogat definitiv și s'au așezat în rafturile bibliotecii 4.050 opere, în 5.853 vol. (No. 29.351—33.400), pentru cari s'au lucrat:

5 045 fișe pentru catalogul alfabetic al autorilor și
4.110 fișe metodice pentru catalogul pe materii
Total. . 9.155 fișe

«In rezumat, până la 31 Decemvrie 1913, catalogul cel nou cuprinde:

a) Trecute în inventar: 34.000 opere în 44.119 vol.

b) Catalogate definitiv și așezate în rafturi: 33 400 opere în 43.529 vol. Pentru toate acestea s'au lucrat:

40.469 fișe alfabetice.
33.753 » metodice.
Total . . 74.222 fișe.

«Din Octomvrie 1913 s'a mai adaos un funcționar la acest serviciu, astfel că la lucrarea Noului Catalog sunt ocupați în permanență cinci funcționari

«Din fosta bibliotecă a Statului s'a terminat cu incorporarea secției XIV (literatura) și s'a început cu Biblioteca Odobescu, din cari au mai rămas trei secțiuni ce sunt în lucru. Afară de aceasta, Noul Catalog e în curent cu toate publicațiunile de curând intrate, fie cumpărate, legale sau dăruite.

«2. *Secțiunea periodicelor.* S'au înscris în cursul anului, în *Inventarul* special și cu numerotație deosebită: 355 publicațiuni (No. 3.202—3 556).

«*Catalogul* pe fișe, destinat să fie pus la dispoziția cetitorilor, a atins 5 409 fișe, făcându-se 556 în cursul anului Pentru catalogul pe materii s'au lucrat 5.703 fișe, din cari 1 078 în 1913. Din acestea din urmă, s'au așezat 4 005 fișe.

«Revizuirea colecțiunilor se ține la zi, făcându-se pentru fiecare publicație fișă de control pentru lipsuri și pentru dublete.

«Din lucrarea bibliografică *Publicațiunile periodice românești* a apărut volumul I Se va începe în curând tipărirea volumului al II-lea, care va cuprinde periodicele din anii 1907—1913, precum și indicele pentru toate periodicele în ordine cronologică, topografică (pe localități), în limbi străine și pe materii, un indice de nume proprii de scriitori și de tipografi.

«3. *Tăieturile din ziare* s'au lipit în 261 fascicule de câte cinci coale, în total 1.305 coale.

«4 *S'au legat,* în cursul anului, 1.737 vol. din secția cărților tipărite și 1.263 din secția periodicelor.

«5 Serviciul Bibliotecii îngrijeşte de publicaţiunea *Creşterea Colecţiunilor*, din care au apărut în cursul anului fasc XXI: Oct. — Dec. 1912 (pag. 165—353), XXII: Ian. — Sept. 1913 (pag. 1—110) şi se află sub tipar fasc. XXIII: Oct—Dec. 1913.

«IV *Colecţia de hărţi, stampe, portrete.*

«In secţiunea *Stampelor* s'a continuat cu catalogarea hărţilor, făcându-se 51 fişe pentru No. 479—809.

«B. Secţiunea manuscriselor şi documentelor.

«I. *Consultarea.* Sala de lucru specială a manuscriselor a fost frecventată în cursul anului de 1.967 cetitori şi anume: 1.538 au studiat 11 671 manuscrise, 1.538 cetitori 19 517 documente şi 149 cetitori 520 cărţi vechi româneşti.

«Consultarea sălii manuscriselor în ultimii 5 ani se vede din tabela următoare:

Tabela IV.

ANII	Cetitori	Volume manuscrise	Documente	Cărţi vechi româneşti
1909	1.428	2 435	25.231	593
1910	2 474	4.119	39.708	1 170
1911	2.169	4.418	38 555	1.153
1912	2.198	4.342	43.665	717
1913	1 967	11.671	19.517	520

«II *Sporul. S'au cumpărat* în cursul anului: 19 manuscrise, 173 documente, 2 vol cu autografe

«*Au fost dăruite:* 48 manuscrise, 717 documente, 2 cărţi cu autografe şi 2 fasc. note muzicale

«III. *Lucrări*:

a) Documente S'au aşezat în pachete 1 740 de documente (din cari şi cele publicate în Creşterea pe Ian.—Decemv. 1907). S'au făcut fişe la 1 192 de documente şi s'au aşezat la locul lor în catalogul cronologic pe fişe. S'a făcut rezumatul la 893 de documente, care s'a publicat în Creşterea XXI—XXIII, Oct. 1912—Decemv. 1913. S'au făcut listele la documentele

cumpărate, rezumarea documentelor cumpărate pe chitanţele de plată, şi scrierea lor în registrul de achiziţiuni. S'a continuat lucrarea cu descrierea manuscriselor româneşti ce se va publică în vol III al Catalogului manuscriselor româneşti, începând cu manuscrisul No 729, făcându-se, în cursul anului 1913, descrierea a 99 volume manuscrise. Acestea, împreună cu cele 203 volume manuscrise descrise, tot în cursul anului 1913, dau un total de 302 volume manuscrise româneşti, a căror descriere formează materialul de publicat în viitorul volum al Catalogului în chestiune.

b) Manuscrise. S'au trecut în inventarul manuscriselor româneşti 42 volume manuscrise. S'au legat 17 volume cărţi tipărite din biblioteca dela manuscrise.

c) Alte lucrări. S'au făcut corecturile părţii manuscriselor şi documentelor publicate în fascicolele XXI şi XXII din Creşterea apărută în cursul anului 1913. S'au stampilat cu pecetea Academiei toate manuscrisele (cari s'au şi paginat cu maşina) şi documentele intrate în colecţiunile bibliotecii în cursul anului 1913. S'au paginat cu maşina manuscrisele româneşti dela No. 1—2400, cari nu erau paginate cu maşina. S'a făcut revizia pachetelor (156) de documente şi a catalogului cronologic pe fişe al documentelor din aceste (156) pachete.

«Membrii Comisiunii: *St. C Hepites, N. Iorga.*»

Raportul se iea spre cunoştinţă şi se aprobă.

D-l Preşedinte *Dr. C I. Istrati* zice că dela răposatul membru corespondent Nicolae Densuşianu a rămas un enorm material adunat în timp de 40 de ani Acest material constă din note, însemnări, începuturi de lucrări, etc. Peste măsură de valoroase sunt răspunsurile la cunoscutul lui chestionar, cari formează 16—18 dosare. Executorii testamentari, cu consimţimântul „Astrei", au declarat că cedează Academiei acest bogat material. Va trebui numai ca un funcţionar din serviciul Bibliotecii noastre să-l pună în rândueală şi apoi va fi adus şi aşezat în colecţiunile Academiei

ŞEDINŢA DELA 5 MAIU 1914

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela M. S. Regele se primeşte următorul răspuns telegrafic la telegrama de omagiu, trimisă de Academie în ziua deschiderii sesiunii generale:

«Viu mişcat de urările ce-mi exprimaţi cu prilejul deschiderii sesiunii generale a Academiei în cuvinte aşà de calde, mulţumesc din tot sufletul pentru reînnoirea simţemintelor de credinţă şi dragoste, cari ne sunt osebit de scumpe. Doresc ca lucrările acestei înalte Instituţiuni de cultură să fie cât se poate mai spornice şi munca membrilor Academiei deapururea în folosul şi pentru binele neamului românesc.»

D-l *A. Bârseanu* înştiinţează prin scrisoare că, fiind în convalescenţă după o grea boală, nu poate venì la lucrările sesiunii generale.

Dela d-l Maurice A. Gerothwohl, profesor la Universitatea din Bristol şi membru al Societăţii regale de literatură din Londra, se primeşte scrierea sa: *The poetry of Carmen Sylva*, cu următoarea scrisoare:

«Am onoare a vă adresà pe lângă aceasta, pentru arhivele D-voastre, două exemplare din discursul pe care l-am cetit la 25 Martie trecut, cu ocaziunea alegerii în calitate de societară de onoare a Maiestăţii Sale Reginei Elisabeta a României, membru al Academiei D-voastre. Am proiectat ca anul viitor să comunic colegilor mei din acest corp academic rezultatele unui studiu pe care l-am intreprins asupra câtorvà aspecte ale poeziei şi dramei româneşti şi din care vă voiu trimite de asemenea copie.»

D-l *N. Iorga* zice: Am onoare a prezentà Academiei pentru publicare în *Anale* un memoriu al d-lui Ioan Radonici despre: *Situaţiunea internaţională a Principatului Ţerii-Româneşti în vremea lui Şerban Cantacuzino (1678—1688)*. D-l Ioan Radonici este profesor la Universitatea din Belgrad şi un foarte bun cunoscător al istoriei noastre, putând întrebuinţà şi izvoare în limba românească Mă folosesc de acest prilej spre a relevà însemnătatea acestor legături ştiinţifice, cari atrag la Bucureşti lucrări ce privesc nu numai România, ci şi lumea din care facem parte şi lasă să se vadă încă mai bine rolul cultural firesc, pe care, potrivit cu vechi şi lungi tradiţii, putem să-l reluăm în Sud-Estul Europei.

— Se recomandă Secţiunii istorice.

Cu această ocaziune, d-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* face apel la d-l *Iorga* să studieze domnia lui Şerban Cantacuzino, care se pare a fi fost una din cele mai însemnate, întrucât sub el s'ar fi turnat tunuri aici în Bucureşti, s'ar fi bătut monetă şi ar fi fost vorba ca Şerban Cantacuzino să se pună în fruntea unei ultime cruciade a creştinătăţii contra Turcilor.

D-l *Iorga* răspunde că va îndeplinì dorinţa d-lui Preşedinte.

ŞEDINŢA DELA 6 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati*.

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* ceteşte proiectul de Regulament al Fondului «D. A. Sturdza», întocmit de membrii Comisiunii Fondului «Adamachi», d-nii *P. Poni* şi *I. Simionescu*

— După mici discuţiuni la cari ieau parte d-nii: *Negruzzi*, *Caragiani*, *Dr. Istrati* şi *Poni*, regulamentul se admite cu unanimitate în următoarea redacţiune:

Venitul anual al Fondului «D. A. Sturdza» de 100.000 lei se va întrebuinţà în chipul următor:

Art. 1. Se vor reţineà 1%$_0$ pentru fondul pensiilor funcţionarilor şi 15%$_0$ pentru cheltuelile generale ale Academiei, conform Statutelor.

Art. 2. Restul venitului, în 4 ani consecutivi, va fi folosit de Academie pentru îmbogăţirea colecţiunilor de istorie naţională: manuscripte, documente, monete, portrete, hărţi geografice.

Art. 3. In cealaltă perioadă de 4 ani consecutivi se va constituì o bursă pentru studiul agriculturii şi al ştiinţelor agricole în Germania.

Art. 4. Bursa va fi de 250 lei lunar, plus cheltuelile de taxe şcolare, şi de drum, la ducere şi la întoarcere.

Art. 5. Bursa se va acordà pe termin de 4 ani, putând fi retrasă însă înainte de expirarea terminului, dacă bursierul nu va dovedì, prin certificate trimise Academiei în fiecare an, că are aplicaţie la studii.

Art. 6. Pentru acordarea bursei, se va ţineà concurs alternativ la Universitatea din Iaşi şi cea din Bucureşti, înaintea unei comisiuni compuse din doi profesori dela Facultatea de ştiinţe a Universităţii respective, sub preşedinţa unui membru al Academiei Române

Art. 7. Localitatea din Germania unde va fi trimis bursierul se va stabilì de către Academie.

Art. 8. Candidaţii vor adresà Academiei Române până în seara de 1 Septemvrie următoarele acte.

a) certificatul de absolvire al liceului, secţia modernă sau reală,

b) un certificat prin care să se constate că sunt Români născuţi din părinţi de origine română,

c) un certificat de paupertate vizat de Administraţia financiară respectivă,

d) un certificat de bună purtare dela şcoala unde a făcut cursul secundar.

Art. 9. Concursul se va face asupra materiilor din ultimele clase liceale, şi anume din fizică, chimie, zoologie, botanică, geologie şi limba germană. Probele vor fi scrise şi orale, după cum va hotărî juriul examinator.

Art. 10. Bursierul va trebuì să justifice urmarea regulată a cursurilor şi trecerea examenelor pentru obţinerea titlului respectiv.

Art. 11. Punerea în aplicare se face cu darea bursei, care va începe în Octomvrie 1914.

D-l *St. C. Hepites* ceteşte următorul raport al Comisiunii Fondului «Agarici» pentru lucrările făcute în 1913—14:

«*Domnilor Colegi*,

«Şcoala practică de agricultură, care se întreţine în satul Moara-Grecilor de lângă Vasluiu din venitul Fondului «Ioan Costache Agarici», şi-a urmat mersul regulat şi liniştit sub conducerea inimoasă şi pricepută a zelosului ei director, d-l G. Cotea.

«Personalul didactic se compune ca şi în trecut, în afară de director, din doi ajutori ai săi, absolvenţi ai şcoalei noastre, doi maestri, unul fierar şi altul lemnar, precum şi oamenii de serviciu strict necesari.

«Invăţământul în şcoală s'a predat teoretic şi practic; cel teoretic în timpul dela 1 Noemvrie 1913 până la 16 Fevruarie 1914, iar cel practic în restul timpului. Invăţământul teoretic se desvoltă şi în timpul lucrărilor de câmp, atunci când vremea este rea afară.

«La 22 Septemvrie s'a ţinut examenul de absolvire, când au terminat şcoala o nouă serie de 11 elevi, a căror ocupaţie în timpul de faţă este 2 la Şcoala normală «Vasile Lupu» din Iaşi ca ajutori de grădinar, 1 la şcoala noastră ca ajutor al directorului, 1 ca conducător la o moşie din judeţul Dorohoiu; restul de 7 îşi fac stagiul de un an în armată.

«Pentru priceperea şi vioiciunea cu cari sunt deprinşi din şcoală să lucreze, absolvenţii noştri sunt foarte mult solicitaţi de către proprietari, iar directorul nu poate satisface toate cererile ce i se adresează.

«La 29 Septemvrie s'a ţinut examenul de primirea unei nouă serii de 10 elevi în clasa I, prezentându-se la concurs 64 concurenţi. Numărul acestora a crescut din an în an, pe măsură ce s'au văzut rezultatele bune pe cari le dă şcoala «Agarici».

«Şcoala are acum 10 elevi în clasa I-a, 7 în a II-a şi 9 în a III-a.

«Invăţământul practic a fost aplicat la agricultură, pomicultură, grădinărie, viticultură, creşterea vitelor, în atelierele de fierărie şi lemnărie, etc.

«Terenul afectat şcoalei este de 85 hectare şi 30 are, dintre cari 2 hectare fâneaţă, 10 păşune pentru vite mari şi 10 suhat pentru oi şi vite mici

«In câmpul de culturi s'au semănat tot felul de cereale şi zarzavaturi, potrivit cu planul întocmit de Direcţie, iar în câmpul de experienţe s'au continuat încercări diferite cu îngrăşăminte chimice şi de gunoire.

«Creşterea vitelor este iarăş o preocupare de aproape a Direcţiunii, iar îngrijirea lor se face cu rândul de către elevi; reproducătorii şcoalei au servit şi anul acesta la îmbunătăţirea vitelor sătenilor din împrejurimi, fapt constatat şi de Ministerul Agriculturii, care a adus mulţumirile sale Directorului şcoalei.

«In grădinile de pomi roditori elevii sunt deprinşi cu plantatul şi altoitul, iar în cele de zarzavat se îndeletnicesc cu grădinăria, căreia i se dă iarăş o deosebită atenţiune.

«Pentru scurgerea apei din curtea şcoalei s'a făcut un canal de 72 metri şi prin aceasta curtea va fi mai curată şi mai puţin noroioasă în timpul ploilor.

«La biserica de lângă şcoală s'au făcut reparaţiuni radicale, pentru cari s'a cheltuit suma de lei 24.862,45.

«In cursul anului şcoala a fost inspectată de d-l Bianu la 9 Octomvrie 1913 şi de d-l Hepites la 5 Martie 1914.

«Am venit — scrie d-l Bianu în condica de inspecţii — ca să constat «lucrările temeinice ale restaurării pe dinafară a bisericii de lângă şcoală. «Am vizitat cu deamănuntul şcoala, elevii şi câmpul, precum şi grădinile.

«Am rămas pe deplin mulţumit de toate şi din nou am constatat cu bu«curie deosebită zelul şi devotamentul cu cari d-l Director Cotea îşi înde«plineşte îndatoririle serviciului său. localul peste tot bine îngrijit, elevii «sănătoşi şi bine hrăniţi, grădinile bine ţinute, vitele frumoase, bine hră«nite şi bine îngrijite; rândueala şi rostul plugăriei cu pricepere coordonate, «semănăturile de toamnă (grâu şi secară) frumos răsărite. Am deci deplina «încredere că, astfel condusă, şcoala noastră va răspândi din ce în ce mai «mulţi agricultori buni şi pricepuţi, cari cu bună înţelegere vor ridicà plu«găria ţerii tot mai sus.»

«La 5 Martie 1914, d-l St. C. Hepites scrie în aceeaş condică:

«Terenul desfundat din cauza ploii nu mi-a îngăduit să cercetez lucră«rile exterioare, dar am putut constatà mai multe îmbunătăţiri în grădina «pomilor şi altele. Mai multe lucrări proiectate şi cari se vor pune în lucru, «îndată ce timpul va permite, vor înfrumuseţà curtea şi grădinile. Mân-

«carea de post am găsit-o bună; elevii sănătoşi şi voioşi; vitele foarte bine «îngrijite, grajdurile de asemenea.»

«Terminând acest raport, Comisiunea Domnilor-Voastre aduce laudele şi mulţumirile ei destoinicului şi harnicului director al şcoalei, d-l G. Cotea.»

D-l *I. C. Negruzzi* zice că d-l Prefect de Vasluiu i-a comunicat că în zilele trecute a vizitat şcoala «Agarici» în toate amănuntele ei şi n'a găsit decât cuvinte de laudă pentru modul cum este întreţinută şi condusă şi pentru hărnicia neadormită a directorului şcoalei.

D-l *St. C. Hepites* a întâlnit pe d-l C. Băicoianu, fost Secretar general al Ministerului Agriculturii, care, după ce a vizitat şcoala, n'a găsit de asemenea decât cuvinte de laudă pentru şcoala noastră şi a felicitat Academia că a putut găsi un bărbat atât de isteţ şi priceput ca d-l Cotea

D-l *I. Bianu* zice că pentru cei câţivà, cari au vizitat şcoala «Agarici», este o adevărată bucurie de a vedeà ordinea, curăţenia, munca, seriozitatea liniştită şi demnă a elevilor, conştiinţa scopului pentru care ei sunt în şcoală şi a menirii lor viitoare în societate. In toate părţile privind vezi că în acest cuib de flăcăi ţărani se desfăşură o vieaţă în aşà fel, că trebue să ne dea deplină încredere în puterile sănătoase cari trăesc latente în păturile de jos şi cari nu aşteaptă să fie conduse spre progres real decât numai bărbaţi ca d-l Cotea. Este un păcat că şcoala noastră nu este mai mult vizitată, deşi se găseşte la o jumătate ceas de Vasluiu, căci multe învăţăminte şi concluzii se pot trage din cunoaşterea ei de aproape. Vă rog pe toţi acei cari dispuneţi de oricât de puţin timp, vizitaţi şcoala «Agarici» şi veţi aveà, ca şi noi, o adevărată bucurie, căci la Moara-Grecilor nu e un teatru rural, e o adevărată piesă de muzeu agricol.

— Raportul se iea spre cunoştinţă şi se aprobă.

Se procede la alegerea Comisiunii Fundaţiunii Agarici pentru anul 1914—15.

— Sunt aleşi d-nii: *Gr. Antipa*, *St. C Hepites* şi *P. Poni.*

ŞEDINŢA DELA 7 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *I. C. Negruzzi* Vicepreşedinte.

Dela plutonierul-major D. T. Reţeanu, din batalionul 8 vânători, se primeşte publicaţiunea sa: *Rezerva. Piesă militară în 2 acte şi 4 tablouri*, cu rugămintea ca Academia să o editeze şi să o recomande Casei Şcoalelor pentru bibliotecile poporale, şcoalele rurale şi cele de adulţi.

— Se decide a se trimite în copie Casei Școalelor cererea petiționarului dimpreună cu broșura.

Dela Secțiunea istorică se primește propunerea de a se publicà în *Anale* scrierea d-lui Ioan Radonici, profesor la Universitatea din Belgrad, intitulată: *Situațiunea internațională a Principatului Țerii-Românești în vremea lui Șerban Cantacuzino (1678—1688).*

— Propunerea se aprobă.

D-l *I. C. Negruzzi* cetește următorul raport al Comisiunii Fondului Otteteleșanu asupra lucrărilor făcute în 1913—14:

«*Domnilor Colegi,*

«Dela înființarea Institutului Otteteleșanu, în fruntea Comisiunii însărcinate cu purtarea de grijă a acestei școale de fete a fost, până anul trecut, regretatul nostru coleg Ioan Kalinderu, care aveà o dragoste părintească pentru copilele cari se adăpostesc în Institut. Trecerea lui la cele de veci a îndurerat adânc pe eleve și corpul didactic și în semn de doliu cursurile au fost suspendate în zilele de 12, 13 și 14 Decemvrie. In ziua îmmormântării s'a făcut la biserica din Măgurele un parastas, la care au asistat corpul didactic și toate elevele. Pentru odihna sufletului răposatului s'au mai făcut alte trei parastase la 21 Decemvrie, 7 și 26 Ianuarie.

«Subscrișii membri ai Comisiunii, făcându-vă această dare de seamă anuală, aducem în numele fostelor și actualelor eleve ale Institutului, prinos de recunoștință memoriei bărbatului de bine, care a fost Ioan Kalinderu și zicem creștinește: Dumnezeu să-l odihnească!

«Starea sanitară a Institutului a fost în general bună. Infirmeria a fost vizitată de mai multe eleve pentru indispoziții ușoare; trei eleve au fost mai grav bolnave și, din această cauză, au fost nevoite a se duce în familiile lor: una în vacanța Crăciunului, a doua la 23 Ianuarie și a treia la 4 Martie.

«Examenele generale, cari urmau să se țină în zilele de 22 și 23 Iunie, s'au ținut, din cauza mobilizării, numai în ziua de 22 Iunie și la ele au asistat din partea Academiei d-nii Hepites, membru în Comisiune, și d-l Dr. V. Babeș; din partea Ministerului a asistat d-na Inspectoare școlară Stănescu-Negri, care a prezentat Ministerului Instrucțiunii publice un raport foarte măgulitor pentru lucrările cari se fac în școală. Au fost prezente la examen 85 eleve, din cari 6 au rămas corigente: câte două din clasele I, II și IV. Au absolvit la finele anului 14 eleve, cari s'au înapoiat în sânul familiilor lor. Urmând bunului obiceiu al regretatului nostru coleg Kalin-

deru, d-l Hepites a ţinut elevelor, în ziua de examene, o cuvântare ocazională.

«In cursul vacanţei celei mari fosta Direcţiune compusă din d-l şi d-na Al. Dumitrescu-Aldem s'a retras prin demisiune, iar Direcţiunea a fost încredinţată d nei Maria Saegiu, profesoare la Azilul «Elena Doamna», de unde Ministerul Instrucţiunii i-a acordat congediu pentru un an, spre a conduce şcoala noastră.

«In cursul vacanţei s'au făcut unele reparaţiuni, la clădirile Institutului; nu s'a putut însă pune în lucrare din cauza lipsei de material aşezarea caloriferului aprobat anul trecut; el se va executà în cursul acestei veri de către casa contractantă.

«La concursul de admitere, care s'a ţinut în zilele de 14 şi 15 Octomvrie în faţa d-lor I. Negruzzi şi St C. Hepites, a d-nei Directoare şi a unei profesoare dela Institut, s'au prezentat 91 eleve şi au fost primite în Institut 16. De peste graniţă au cerut înscrierea 23 candidate şi au fost admise 4.

«Din cauza epidemiei de holeră vacanţa s'a prelungit şi, pentru ca dezinfectarea să se facă riguros, elevele au intrat pe rând: clasa IV la 26 Septemvrie, clasa III la 12 Octomvrie, a II-a la 18 Octomvrie şi a I-a la 28 Octomvrie. La finele lunii Octomvrie şcoala numără 91 eleve din cari, plecând cele trei bolnave, au rămas 88.

«Cursurile s'au urmat regulat cu începere dela 1 Noemvrie. Toate elevele au petrecut în şcoală vacanţa Crăciunului, asemenea şi a Paştelor, care a fost mai scurtă, lucrându-se în toate atelierele până în seara de 2 Aprilie şi cursurile reîncepându-se a patra zi de Paşti.

«Pentru ca să nu simtă copilele lipsa unei atmosfere de căldură familiară, li s'au împărţit în dimineaţa zilei de 24 Decemvrie tradiţionalele daruri şi au avut în sărbătorile Crăciunului cinematograful ca distracţie. In sărbătorile Paştelor de asemenea s'a căutat să nu lipsească bucuria ce se poate procurà copiilor în asemenea ocaziuni.

«Ştiindu-se din experienţă că un copil, cu cât este mai pedepsit, cu atât se face mai rău, Direcţiunea a interzis pedepsele de altădată ca: punerea în genunchi, şederea în picioare la masă şi alte înjosiri, şi s'au căutat mijloace mai blânde pentru îndreptare. In acest scop, şi spre a înlesnì sarcina pedagoagelor, profesoara de pedagogie a ţinut cu elevele de clasa IV şi V, odată pe săptămână, un curs de educaţie la care au asistat şi pedagoagele.

«S'au ţinut în zile mai însemnate din cursul anului de către membrii corpului didactic mai multe conferinţe cu subiecte morale, educative şi practice.

«In atelierele de rufărie, de croitorie și de țesătorie s'a lucrat cu multă asiduitate spre a se completà rufăria de corp și de pat, precum și garderoba, cari lăsau mult de dorit.

«In general vieața în Institut a fost anul acesta cu mult mai tihnită ca în trecut și d-na directoare Saegiu s'a identificat din ce în ce mai mult cu scopul pe care l-a țintit Ioan Otteteleșanu, fundatorul acestei școale, și-și pune tot sufletul său curat de mamă, ca să crească și să instruească, spre mulțumirea Academiei, copilele ce-i sunt încredințate.

„Membrii Comisiunii: St. C. Hepites, I. C. Negruzzi".

D-l *Negruzzi* cetește apoi raportul următor, adresat Ministerului de Instrucție de d-na Inspectoare Maria Stănescu-Negri, cu privire la examenele de fine de an dela Institut, la care d-sa a fost delegată:

„Domnule Ministru,

«Conformându-mă ordinului D-voastre No. 47.693 din a. c., am asistat la examenul de fine de an al elevelor din Institutul «Ioan Otteteleșanu» din Măgurele, care s'a ținut în ziua de 22 a. c., în prezența d-lui Dr. Babeș și d-lui Hepites din partea Onor. Academiei Române și a subsemnatei. Elevele din toate cele 5 clase au răspuns mai mult decât mulțumitor chestiunilor ce li s'au pus atât la materiile de partea literară, cât și la acelea de partea științifică. Elevele de clasa a V-a au făcut și probe pedagogice cu elevele de curs primar din comună la: istorie, științe, la bucătărie, iar la grădina de copii o lecțiune foarte interesantă și bine susținută despre «bou», la care copilașii au răspuns admirabil. In ramura gospodăriei, a igienei, a artei culinare, elevele s'au prezentat bine pregătite și ca teorie și ca practică. Ca practică la bucătărie, elevele absolvente au preparat și servit Comisiunii un menu bine combinat, și atât pregătirea, cât și serviciul la masă făcut de eleve, n'a lăsat nimic de dorit, o dovadă netăgăduită că în acest institut elevele sunt exercitate mereu în toate îndeletnicirile ce se cer unei bune gospodine.

«Față de cele constatate, Domnule Ministru, atât în ce privește pregătirea ce se dă elevelor, cât și în ce privește organizarea școalei și conducerea ei, găsesc că e cea dintâi școală din țară, unde colaborează două puteri pentru un rezultat și un scop înălțător: Onor. Academie care pune la dispoziția personalului educativ și administrativ toate mijloacele cerute pentru o continuă propășire a mersului școalei spre scopul țintit, și personalul care-și înțelege chemarea. Ar fi de dorit ca și copilele, cari au norocul a fi educate și instruite în școala aceasta, să caute să fie la înălțimea sacrificiilor

ce s'au pus și se pun, pentru a face din ele femei folositoare cu adevărat societății și familiilor lor. Aici nu se urmărește crearea de funcționare pentru reclama școalei, ci cu o vădită stăruință crearea de bune gospodine, cu o cultură aleasă, dar solidă și vederi mai altruiste și mai umanitare.

«Intreg localul cu splendidu-i parc și toate amenajerile sale gospodărești întreținute într'o perfectă ordine și o curățenie admirabilă, cu toată vasta-i distribuție, îți lasă impresia adâncă de ce poate face o ocârmuire înțeleaptă și pătrunsă de binele obștesc.»

— Raportul Comisiunii se iea spre cunoștință și se aprobă.

Se procede la alegerea Comisiunii Fondului Otteteleșanu pentru 1914—15.

— Sunt aleși d-nii: *St. C. Hepites*, *I. C. Negruzzi*, *V. Pârvan*.

ȘEDINȚA DELA 8 MAIU 1914.

Președința d-lui *I. C. Negruzzi*, Vicepreședinte.

D-l *A Philippide* înștiințează prin scrisoare că, din cauza multiplelor ocupațiuni ce are, nu poate luà parte la lucrările sesiunii generale.

D-l Vicepreședinte *I. C. Negruzzi* observă că în programa lucrărilor este și regulamentarea premiilor At. Toncoviceanu și N. Chrissoveloni. Ar fi bine să se aleagă o comisie, care să facă plenului propunerile sale.

— Sunt aleși d-nii *I. C. Negruzzi*, *D. Onciul*, *P. Poni*

D-l *P Poni* cetește următorul raport al Comisiunii Fondului «Tache Anastassiu» pentru lucrările din 1913—14:

«*Domnilor Colegi*,

«Sarcina ce ați dat Comisiunii Fondului «Tache Anastassiu» se ușurează din an în an, pentrucă cele două școale, cea de agricultură din Țigănești și cea primară dela Călmățuiu, întemeiate de binefăcătorul Tache Anastassiu, prin testamentul său, sunt așezate pe baze temeinice și de acum înainte mersul lor normal și progresiv este asigurat.

«*Școala inferioară de agricultură dela Țigănești* este în al IV-lea an de funcționare, adică este completă, având 19 elevi în anul preparator, 18 în clasa I, 19 în clasa II și 16 în clasa III și ultima. La examenele viitoare vor ieși primii absolvenți, cari vor trebui, potrivit Regulamentului

Statului, să facă un an și jumătate practică la o fermă model sau pe moșia școalei

«Toți elevii sunt interni și primesc dela Academie toată întreținerea, îmbrăcămintea, cărțile și materialul didactic.

«Corpul didactic e cel prevăzut la școalele Statului, având mai mult un învățător pentru anul preparator, care îndeplinește și funcțiunea de secretar-contabil, și un pedagog de ordine.

«Din cauza epidemiei de holeră, cursurile au început la 15 Octomvrie, iar lecțiunile s'au urmat foarte regulat după programele-orare aprobate de Academie și Minister

«In zilele de 16, 17 și 18 Iunie s'au ținut examenele de sfârșit de an, la cari au asistat d-nii *P. Poni*, membru în Comisiune, și *I. Bianu*, cari au făcut cu acea ocaziune o minuțioasă inspecțiune a școalei. Rezultatele examenelor și ale inspecțiunii s'au consemnat într'un proces verbal în care, între altele, se spune: «Răspunsurile școlarilor au fost mulțumitoare și ele «dovedesc că corpul didactic și-a făcut în mod conștiințios datoria. Am «constatat cu o vie mulțumire nu numai că școlarii sunt deprinși să facă «toate lucrările agricole, dar ei fac aceasta cu o adevărată dragoste pen«tru meseria lor

«Deși fiecare școlar trebue să execute toate lucrările practice, totuș, «Direcțiunea a permis acelora cari au aptitudini deosebite să se speciali«zeze Așà, unii școlari lucrează mai mult la grădinărie, alții la lemnărie, «alții la fierărie, alții la lăptărie, etc Școlarii își dau seamă de rațiunea «pentru care execută într'un mod sau în altul fiecare lucrare Ei cunosc «bine organele diverselor mașini agricole, știu să se servească de aceste «mașini și pricep utilitatea lor

«Școlarii sunt deprinși să facă nu numai lucrările agricole propriu zise, «dar și orice lucrare de care un bun gospodar rural poate să aibă nevoie «în vieață. Ei întrețin curățenia în școală, îngrijesc de vite, fac pâinea ne«cesară școalei, etc.»

«Precum vedeți, Domnilor Colegi, Școala de agricultură «Tache Anastassiu» este îndrumată pe căi sănătoase și sufletul generosului testator se poate bucurà de opera ce a lăsat aici pe pământ.

«Terenul de cultură s'a întins anul acesta la peste 60 hectare dela 48, cât fusese în anul trecut. Pepinierei, și mai ales grădinii de zarzavat, s'a dat o mare extensiune

«Școala are aproape complete toate vitele și instrumentele agricole necesare.

«Partea sufletească a școlarilor este cultivată cu atențiune. Iată ce scrie Directorul școalei, d-l A. Çardaș, într'un raport adresat Academiei:

«Nu căutăm a neglijà câtuș de puțin partea sufletească a elevilor, ci «din contra ne strădănuim cu cea mai mare bunăvoință de a le innobilà «sufletul cu sentimente frumoase, cu cari să petreacă cinstit în vieață Nu «scăpăm din vedere nici desvoltarea sentimentului național. Și fructul pre«ocupărilor noastre în această direcție l-am putut vedeà, cu nespusă mân«drie și cu mare mulțumire sufletească, la mobilizarea din vara trecută, «când mulți dintre elevi și-au manifestat dorința, cu mult entuziasm, de a «se înrolà voluntari. Numai unul din ei însă, acela ce a îndeplinit condi«țiunile cerute, și-a îndeplinit dorința, mergând alături cu mine în tot tim«pul cât a ținut campania, ca soldat voluntar

«Comemorarea sărbătorilor naționale e unul din mijloacele de cari ne «folosim pentru a țineà aprins veșnic acest foc sacru al iubirii de neam «în sufletele elevilor. Și la aceste serbări, la cari se dă o mică producție «școlară, ieau parte și locuitori din satele vecine, învățători, etc.

«Corul școalei noastre cântă regulat leturghia la bisericile vecine și îm«preună cu d-l învățător Enescu a participat la cercurile culturale, cari «s'au ținut în vecinătate.»

«*Școala primară dela Călmățuiu* este acum în al 11-lea an de funcționare și a dat la finele anului școlar trecut a opta serie de absolvenți în număr de 16 La începutul anului școlar curent au fost înscriși 80 de elevi, împărțiți pe clase, după cum urmează: în clasa I-a 22 (16 băieți, 6 fete), a II-a 22 (18 băieți, 4 fete), a III-a 18 (10 băieți, 8 fete) și a IV-a 18 (14 băieți, 4 fete). Din totalul elevilor, 38 băieți și o fată sunt din cătunul învecinat Grivița. Toți elevii ieau masa la cantina școalei, iar cei 38 băieți din Grivița sunt interni, mergând acasă în ajunul sărbătorilor și înapoindu-se la internat în seara sărbătorii sau a doua zi dimineața.

«La începutul anului școlar s'au împărțit tuturor elevilor cărțile și materialele școlare pentru întregul an, iar în toamnă s'a distribuit celor mai săraci îmbrăcăminte pentru suma de lei 1 839,45.

«S'a dat și anul trecut Ministerului de Instrucție subvențiunea de 10.000 lei pentru școala profesională de fete «Tache și Elena P. Anastassiu» din Tecuciu.

«La biserica din curtea școalei dela Călmățuiu se fac regulat serviciile creștinești de preotul și personalul permanent al bisericii.

«Pe cavoul de lângă biserică, unde odihnesc de veci rămășițele pământești ale generosului testator, s'a înălțat anul trecut o cruce-monument și s'au făcut și cavoului unele reparațiuni.

«Membrii Comisiunii: *St. C. Hepites, P. Poni.*»

— Raportul se iea spre cunoştinţă şi se aprobă.
Se procede la alegerea Comisiunii pentru 1914—15.
— Sunt aleşi d-nii· *St. C. Hepites*, *P. Poni*, *I. Simionescu.*

Se ceteşte procesul verbal al Secţiunii ştiinţifice dela 7 Maiu, în care s'a discutat cererea d-lui Dr. Negrescu, de a aveà concursul Academiei pentru a se înfiinţà un institut naţional pentru studiul pelagrei. Secţiunea recunoaşte necesitatea studiilor speciale asupra pelagrei, pe lângă cele cari se fac în institutele şi laboratoriile existente la noi, dar nu se poate pronunţà asupra modului şi asupra mijloacelor de a se face asemenea studii.
— Se iea spre cunoştinţă.

D-l *St C. Hepites* zice: De sigur, dintr'o scăpare de vedere, nu s'au mai făcut de mult parastase pentru odihna sufletului răposatului Ioan Otteteleşanu, fundatorul Institutului de fete, care-i poartă numele. Acum câtevà luni s'a hotărît ca în fiecare an, la 8 Maiu, ziua morţii lui Otteteleşanu, să se facă parastas la biserica de lângă şcoală. Astăzi, ca membru al Comisiunii, am mers la Măgurele şi am asistat la parastas, la care au luat parte corpul didactic şi toate elevele. Slujba religioasă a fost foarte frumos făcută de parohul bisericii, care este în acelaş timp şi profesor de religie la Institut. După slujbă am mers cu toţii în sala şcoalei, în care sunt aşezate busturile lui Ioan şi Elena Otteteleşanu, unde d-na Directoare a ţinut o prea frumoasă cuvântare. In urmă ne-am coborît în sala cea mare de jos, unde erau aşezate pomenile ce se fac după obiceiul creştinesc.
In legătură cu aceasta, d-l Vicepreşedinte *I. C. Negruzzi* zice că de mai mulţi ani a fost vorba ca membrii Academiei, adunaţi în sesiune generală, să viziteze în corpore Institutul Otteteleşanu. D-sa crede că este bine ca această dorinţă să se îndeplinească acum, şi deci propune ca Miercuria viitoare, la 14 Maiu, să se facă această vizită înainte de amiazi, luându-se prânzul la şcoală şi înapoierea făcându-se la ora 3, când se va ţineà şedinţă la Academie.
— Propunerea se aprobă.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 9 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *N. Iorga* ceteşte comunicarea d-sale: *Pilda bunilor Domni din trecut faţă de şcoala românească.*

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

Se ceteşte procesul verbal al Secţiunii istorice pentru şedinţa dela 8 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a decis să propună plenului alegerea d-lui C. Giurescu ca membru activ în locul vacant în Secţiune.
— Se decide a se pune la ordinea zilei în şedinţa de Marţi 13 Maiu.

Dela „Circolo matematico di Palermo" se primeşte scrisoare de mulţumire pentru felicitările Academiei, trimise cu ocaziunea împlinirii a 30 de ani dela înfiinţarea acelei Societăţi.

ŞEDINŢA DELA 12 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *T. V. Stefanelli* prezentă următoarele cărţi, dăruite pentru Biblioteca Academiei de d-l Nicu Flondor:

1. Bisaccioni (Conte Maiolino), *Historia delle guerre civili di questi ultimi tempi.* Veneţia 1664. La pag. 412—426 se află: «*Delle guerre civili della Moldavia*»

2. Francisci (Erasmus) *Der Zweyte Traur-Saal steigender und fallender Herren.* Nurnberg 1669. La pag. 866—918: «*Die XXX Geschichte von Iacob Basilicus Heraclides, mit dem Zuname Despotes (oder Despota), wie auch Demetrius Wisnowitzki, Tomsa, und andere.*»

3. (Carra), *Histoire de la Moldavie et de la Valachie.* Neuchatel 1781.

— Se decide a se exprimà mulţumiri d-lui Flondor.

Dela Academia de ştiinţe din Turin se primeşte invitare la serbarea centenarului marelui chimist Ascanio Sobrero, care se va face în ziua de 31 Maiu st. n curent.
— Se decide a se trimite scrisoare de aderare.

ȘEDINȚA DELA 13 MAIU 1914.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Președinte *Dr C. I. Istrati* zice că a întrebat, prin mijlocirea d-lui Mareșal al Palatului, pe M. S. Regele, dacă ar binevoi să prezideze ședința solemnă dela 16 Maiu, în care d-l *Țițeica* va ceti *Discursul* d-sale de recepțiune. D-l Mareșal a scris d-lui Președinte, că M. S Regele a exprimat părerea de rău că, din cauza multelor ocupațiuni, nu-I este cu putință să iea parte la acea ședință și nici la alta din actuala sesiune generală.

La ordinea zilei se pune propunerea Secțiunii istorice de a se alege membru activ d-l Constantin Giurescu, în locul răposatului Ioan Kalinderu.

D-l *D Sturdza* cetește următoarea expunere despre activitatea pe terenul istoric a d-lui Giurescu:

«In cât privește alegerea ce avem a face astăzi pentru locul vacant în Secțiunea istorică, am cugetat la mai mulți din tinerii noștri cei mai vrednici și mai capabili.

«Cel dintâiu la care m'am gândit a fost d-l *Dr. I. Nistor*, care ne-a bucurat pe toți chiar în anul 1911 cu scrierea sa: *Die auswartigen Handelsbeziehungen der Moldau im XIV., XV. und XVI. Jahrhundert,* și care, ca Privat-Docent al Universității din Viena, a publicat iar o carte importantă în 1912: *Handel und Wandel in der Moldau bis zum Ende des 16. Jahrhunderts.*

«Dar am crezut că nu are încă îndestule scrieri importante și că mai poate așteptà, pentru ca să fie bine pregătit pentru a ocupà pozițiunea de membru activ al Academiei.

«Alt candidat am puteà cu drept cuvânt aveà în d-l *I. Ursu*, profesor universitar, care a scris mai multe cărți istorice importante

1. *Relațiunile Moldovei cu Polonia până la moartea lui Ștefan-cel-Mare*, Piatra 1900;

2 *La politique orientale de François I-er*, Paris 1908;

3 *Die auswartige Politik des Peter Rareș*, Wien 1909;

4. *Donado da Lezze, Historia Turchesca*, București 1909;

5 *Uno sconosciuto storico Veneziano*, 1909;

6. *Un manifest românesc tipărit cu litere latine al Impăratului Leopold I. (Analele Academiei)*, 1911,

7. *Bătăliile dela Gwozdziec și Obertyn. (Analele Academiei)*, 1913,

8 *Bătălia de pe Câmpul Pânei*, 1914,

9. *Din influenţele politicei Europene asupra istoriei noastre—Moise Vodă.* (*Analele Academiei*), 1914,

şi acum în urmă.

10. *Ştefan cel Mare şi Turcii*, Bucureşti 1914, o carte documentată bine, de 215 pagine, şi însoţită de o însemnare privitoare la bibliografie şi de un indice.

«Vor mai fi şi alţi bărbaţi cari ar merită să fie aleşi membri ai Academiei. Dar eu aş dori ca dintre toţi cari se prezentă, să alegem pe cel mai vrednic în starea de astăzi a studiilor noastre istorice şi a pregătirii sale ştiinţifice, dovedită prin lucrări publicate.

«Acesta este d-l *Constantin Giurescu.*

«După solide studii pregătitoare făcute la Universitatea din Viena şi după rodnice cercetări în arhivele acelei capitale, întorcându-se în ţară, a ocupat modesta funcţiune de profesor la gimnaziul Cantemir şi apoi de arhivar al Ministerului Afacerilor străine, dar alături de ocupaţiunile acestor funcţiuni, d-l Giurescu a desvoltat o foarte bogată activitate ştiinţifică pe terenul istoriei naţionale D-sa a publicat următoarele volume de documente adunate din arhivele Vienei:

1. *Documente şi Regeste privitoare la Constantin Brâncoveanu* (în colaborare cu N. Dobrescu). Tom. I, 1907, 434 pag,

2. *Oltenia sub Austriaci.* Tom I, 1909, 320 pag.,

3. *Material pentru Istoria Olteniei sub Austriaci.* Tom. I, 1716—1725 1913, 428 documente, 690 pag.

«D-l Giurescu a arătat un spirit critic pătrunzător în studii istorice, cum sunt următoarele:

4. *Câtevà cuvinte asupra Cronologiei româneşti*, 1900,

5 *Capitulaţiile Moldovei cu Poarta Otomană*, 1908,

6. *Tractatul lui Constantin Cantemir cu Austriacii* (1690), 1910,

7. *O carte despre politica externă a lui Petru Rareş*, 1910

«Cercetările d-lui C Giurescu s'au îndreptat cu deosebită stăruinţă asupra cronicelor vechi româneşti Din aceste cercetări făcute cu pătrunderea sa critică, luminată de metode ştiinţifice sigure, asupra numeroaselor manuscripte adunate în Biblioteca Academiei, d-l Giurescu a scos cunoştinţe luminoase asupra modului întocmirii şi transformărilor cronicelor noastre; şi ca urmare — putinţa de a face ediţii critice sigure ale textelor publicate, cum s'a putut, de Kogălniceanu şi Bălcescu înainte cu mai bine de o jumătate de secol

«Lucrările d-lui Giurescu pe acest teren sunt un mare pas înainte faţă de cele anterioare; ele au început să apară dela 1906 şi unele din ele au

fost publicate de Academie în *Analele* ei, iar altele de Comisiunea istorică a României. Amintesc următoarele:

8. *Contribuțiuni la studiul cronicelor Muntene*, 1906, 160 pag.,

9. *Contribuțiuni la studiul cronicelor Moldovene* (Nicolae Costin, Tudosie Dubău, Vasile Dămian), 1907, 37 pag (în *Analele Academiei*),

10 *Noui contribuțiuni la studiul cronicelor Moldovene:* Letopisețul lui Eustratie Logofătul și Letopisețul latinesc Cronicele lui Grigorie Ureche, Simion Dascălu și Misail Călugăru, 1908, 93 pag;

11. *Izvoadele lui Teodosie Dubău, Miron Logofătul și Vasile Damian*, 1914, 48 pag. (în *Buletinul Comisiei istorice*).

«Pe temeiul acestor studii bazate pe cercetarea amănunțită a manuscriptelor, d-l Giurescu a pregătit edițiile critice ale textelor Cronicelor. Dintre acestea au apărut până acuma:

12 *Letopisețul Terii Moldovei dela Istrati Dabija până la a doua domnie a lui Antioh Cantemir*, 1661—1705, volum de 112 pag, publicat de Comisiunea istorică în 1913,

13. *Letopisețul Ţerii Moldovei până la Aron Vodă*, întocmit după Grigorie Ureche, Istrate Logofătul și alții, de Simion Dascălu, este tipărit în ediție critică după toate manuscriptele. Va fi publicat în curând, după întregirea unor puncte de detalii din introducere

«Nu vorbesc aici de alte ediții de cronice și de alte studii istorice de cea mai mare însemnătate, pregătite sau în pregătire.

«O atât de bogată activitate, având calități științifice atât de superioare, pune pe d-l Giurescu în locul întâiu între istoricii noștri, cari nu fac încă parte din Academie ca membri activi Meritele sale și folosul Academiei cer ca d-sa să fie ales în locul acuma vacant, pentru care Secțiunea istorică îl recomandă cu aproape unanimitatea membrilor ei»

Se procede la vot, al cărui rezultat este: votanți 24; voturi pentru 22, contra 2.

D-l Președinte anunță că propunerea a întrunit două treimi și proclamă membru activ în Secțiunea istorică pe d-l *Constantin Giurescu.*

D-l Președinte cetește procesul verbal al Delegațiunii pentru ședința dela 12 Maiu, prin care se arată că Delegațiunea, în urma propunerii d-lui *I. Bianu*, Directorul Administrației, a decis să prezinte plenului următoarele modificări și adaosuri la Regulamentul pentru serviciile Academiei:

1. La art 18 să se modifice cifra de «20%» în «30%» (d-l Director propusese «40%») ca adaos la salariul tip al funcționarilor, cari au serviciul numai la Academie;

2. Să se adaoge la art. 5 următorul alineat:

«Zilele de absenţe nemotivate sau orele întârziate, fără motive valabil recunoscute, vor fi consemnate de şeful Cancelariei la sfârşitul fiecărei luni şi vor fi scăzute proporţional din remunerarea funcţionarilor respectivi.

D-l *V. Pârvan* zice că d-sa e în măsură să cunoască cum muncesc şi cât muncesc funcţionarii Academiei, pentrucă a fost printre ei mai mulţi ani, pe când îşi făceà studiile. Activitatea lor cinstită se desfăşoară sub conducerea energică şi conştiinţioasă a d-lui Bianu, care a avut dreptate să propună mărirea cifrei dela 20% la 40%. Vă rog deci să admiteţi această majorare, dacă nu se poate pune chiar 50%

D-l *Duiliu Zamfirescu* nu are nimic de zis în contra propunerii, pe care o va votà, dar i se pare că chestiunea are importanţă mai ales din punctul de vedere bugetar. De aceea este de părere să se amâne hotărîrea pentru a se vedeà mai întâiu cum stă propunerea, atât a d-lui Bianu, cât şi a delegaţiei, faţă de buget. Ar fi bine ca toate chestiunile, cari sunt anexe ale bugetului, să vină în discuţie după studierea lui.

D-l General *Gr. Crainicianu* zice că, din moment ce Regulamentul permite ca unii funcţionari ai Academiei să poată aveà şi altă funcţie, totdeauna se vor găsì câţivà cari să uzeze de acest drept, ori cât s'ar mărì procentul la leafa tip a funcţionarilor cari au ocupaţia numai la Academie

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* zice că propunerea d-lui Director s'a făcut cu o săptămână mai înainte şi că Delegaţiunea abià ieri a luat deciziunea ei; deci chestia a mai avut amânare. Cu funcţionarii pe cari îi are Academia ne putem lăudà; şi eu am fost funcţionar şi ştiu greutăţile cu cari se luptă funcţionarii. In sânul Delegaţiei am propus să se pună 30% şi nu 40%, cu gândul ca la anul viitor să adaogem şi restul de 10%.

D-l Preşedinte pune la vot propunerea de amânare şi se admite.

ŞEDINŢA DELA 14 MAIU 1914

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* zice: Domnilor Colegi, suntem fericiţi a aveà astăzi printre noi pe d-l Giurescu, ales de curând ca membru al Academiei, şi mă grăbesc a-l salutà în numele D-voastre, făcând urarea ca d-l Giurescu să trăească mulţi şi îndelungaţi ani în sânul Academiei, continuând a da dovada muncii şi priceperii, însuşiri graţie cărora avem plăcerea de a-l aveà printre noi.

Un istoric de puterea d-lui Giurescu va căută cu deosebire ca prin lucrările sale să întărească cât mai mult vaza acestei Academii, şi prin rezultatele nouă ce va dobândi în cercetarea adevărului şi istoriei neamului nostru, să contribue tot mai mult pentru a face ca Academia noastră, care este cea mai înaltă instituţiune culturală a neamului, să poată lumină cât mai mult şi cât mai departe pentru prestigiul ţerii noastre faţă cu străinătatea, şi pentru întărirea conştiinţei şi mândriei naţionale între Români.

In numele Academiei Române, domnule Giurescu, mă grăbesc a vă zice: Fiţi bine venit între noi!

D-l *C. Giurescu* zice: Domnule Preşedinte, Onoraţi Colegi, Mi-aţi făcut deosebita onoare ca să mă alegeţi ca membru activ în Secţiunea istorică. Vă exprim tuturor adânca mea recunoştinţă. Sunt cu atât mai mişcat şi mulţumirea mea cu atât mai deplină, cu cât am fericirea ca să găsesc între D-voastre pe foştii mei profesori, cari mi-au insuflat dragostea de ştiinţă şi de la cari am învăţat metoda de lucru. Năzuinţa mea cea mai vie este să corespund aşteptărilor D-voastre, urmând pildele atât de strălucite de muncă fără preget în câmpul ştiinţei, de activitate necurmată închinată înălţării şi înfloririi Academiei, pe cari le găsesc printre D-voastre. Viu alături de D-voastre cu dor de muncă şi însufleţit de cel mai neclintit devotament pentru idealurile şi interesele acestei Alma mater a culturii noastre naţionale.

Se ceteşte procesul verbal al Secţiunii literare pentru şedinţa dela 13 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a luat următoarele deciziuni:

a) A ales secretar al Secţiunii pe 7 ani pe d-l *I. Bianu* în locul rămas vacant prin încetarea din vieaţă a regretatului N. Quintescu;

b) A hotărît, cu 6 voturi pentru şi 1 contra, a se propune plenului alegerea de membru activ a d-lui Sextil Puşcariu.

Intâia deciziune se iea spre cunoştinţă; pentru a doua se decide a se pune la ordinea zilei în şedinţa de Luni 19 Maiu.

Secţiunea literară mai comunică următoarele propuneri:

A se tipări în publicaţiunea: *Din vieaţa poporului român: a)* scrierea d-lor T. Pamfile şi M. Lupescu: *Cromatica poporului român; b)* o culegere a Părintelui Ioan Bârlea de producţiuni literare poporale din ţinutul românesc al Maramureşului, dimpreună cu două culegeri de melodii făcute de d-nii Tiberiu Brediceanu şi Bela Bartók; *c)* culegerea d-lui Artur Gorovei:

Credinţe şi superstiţii; d) lucrarea d-lui T. Pamfile, *Diavolul ca învrăjbitor al lumii, după credinţele poporului român.*

— Propunerile Secţiunii se aprobă.

Se ceteşte procesul verbal al Secţiunii istorice pentru şedinţa dela 13 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a decis să facă plenului următoarele propuneri:

1. Din suma disponibilă dela Fondul Princesa Alina Ştirbei, d-l *N. Iorga* să publice urmarea colecţiunii d-sale de acte privitoare la relaţiile Occidentului cu Orientul în secolele XV—XVI: *Notes et extraits pour servir à l'histoire des croisades;*

2. Din suma de lei 10.828,20, ce a rămas la dispoziţiunea Secţiei după îndestularea trebuinţelor pentru anul viitor, să se ajute cu 5.000 lei săpăturile ce sunt a se intreprinde sub direcţiunea d-lui *V. Pârvan* la cetatea Histria;

3. Cu restul de lei 5 828,20 să se ajute tipărirea, sub îngrijirea d-lui I. Bogdan, a cronicei lui Neculce, pe baza manuscriptului păstrat în colecţiile Academiei, de către Comisiunea istorică a României.

— Intâiele două propuneri, în urma explicaţiunilor date de d-l *I. Bianu*, se pun la vot şi se aprobă

Cu privire la a treia propunere, d-l *I. Bianu* zice: Deşi sunt membru în Comisiunea istorică a României, totuş cred că această propunere a Secţiunii istorice Academia nu o poate aprobă. Şi aceasta ca o chestie de principiu. In adevăr, Academia pentru multiplele ei trebuinţe recurge la ajutorul Ministerului de Instrucţie şi ar fi un non sens ca ea să înapoieze sub formă de subvenţie acest ajutor numitei Comisiuni, care este a aceluiaş Minister. Fireşte că este de mare interes să se publice într'o bună ediţie cronica lui Neculce şi încă sub competenta îngrijire a colegului nostru *Bogdan;* dar această ediţiune să apară în publicaţiunile Academiei. Numai aşà este cu putinţă ca ea să fie făcută cu cheltueala Academiei. De aceea sunt de părere ca Secţiunea să revină asupra deciziunii ei şi să facă în acest sens o nouă propunere.

D-l *D. Onciul* zice că propunerea Secţiei să fie pusă la vot şi plenul să hotărască cum va găsi mai bine.

— A treia propunere a Secţiunii se pune la vot şi nu se aprobă.

ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 16 MAIU 1914

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *G. Țițeica* ceteşte *Discursul* d-sale de recepţiune: *Din vieaţa şi activitatea lui Sp. Haret.*

D-l *St. C. Hepites* ceteşte *Răspunsul* la discursul d-lui *G. Țițeica.*

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

Dela Părintele *I. M. Moldovanu* se primeşte următoarea scrisoare:

«Spre multă mângâiere mi-a servit scrisoarea D-voastre din 5 ale curentei, pentru care vă rog a primì atât D-voastre cât şi prea stimaţii colegi ai noştri cea mai afectuoasă mulţămită.

«Cu multă părere de rău mă văd însă silit a vă aduce la cunoştinţă, că puterile mele merg scăzând şi abià-mi permit unele mişcări în chilioara mea şi în apropierea ei, — şi acestea încă numai când şi când»

Dela Secţiunea istorică se primeşte propunerea de a se publicà în *Anale* scrierea d-lui I. C. Filitti: *Corespondenţa Domnilor şi boierilor români cu Metternich şi cu Gentz între anii 1812—1828.*

— Propunerea Secţiunii se aprobă.

Se ceteşte procesul verbal al Secţiunii istorice pentru şedinţa dela 14 Maiu, prin care se arată că Secţiunea, având nevoie în sânul ei şi de reprezentanţi din domeniul ştiinţelor sociale, a decis să propună plenului a pune în discuţie chestiunea dacă nu ar fi timpul să se crească numărul membrilor corespondenţi dela 15 la 20.

D-l *N. Iorga* zice că a lipsit dela şedinţa Secţiunii, în care s'a luat această hotărîre D-sa este contra propunerii şi de aceea roagă ca discuţiunea în plen să se facă, când va fi şi d-sa de faţă.

— Se decide a se pune la ordinea zilei într'o şedinţă viitoare.

D-l *Gr. Antipa* zice că în şedinţa trecută s'a decis a se pune la dispoziţia d-lui Pârvan suma de 5.000 lei, pentru a face săpături arheologice la cetatea Histria. Eu cunosc greutăţile ce sunt de întâmpinat, mai ales peste Dunăre, în asemenea intreprinderi. Suma de 5.000 lei este neîndestulătoare şi de aceea propun să se dea şi restul de 5.000 lei, care a rămas la dispoziţia Secţiunii istorice. D-l Pârvan, ca să poată pornì aceste lucrări, a fost nevoit a se adresà şi Ministerului Domeniilor, cerând să-i facă toate înlesnirile posibile, procurând mijloace de transport, construind adăposturi pen-

tru lucrători şi altele Fireşte că suma de 10.000 lei este şi ea neîndestulătoare; dar este bine ca Academia să dea imboldul; începutul să se facă şi apoi va trebui să dea Statul sumele necesare

D-l *I. Bianu* este surprins de cererea d-lui Antipa, întru cât se ştie că săpăturile sunt în sarcina Statului. Oare acum Statul nu mai dă nimic? Statul are Muzeul de antichităţi şi mai are Comisiunea monumentelor istorice, în a căror cădere sunt săpăturile, cercetările, conservarea monumentelor; la Muzeu e director d-l Pârvan, la Comisiunea monumentelor Preşedinte este Preşedintele nostru d-l Dr. Istrati. Rog să ni se spună ce măsuri a luat şi iea Statul cu privire la lucrările acestor două Instituţiuni. Academia şi-a întins din ce în ce câmpul de activitate; dar mai departe acum nu poate merge, căci îi lipsesc mijloacele. Dacă s'a dat suma de 5.000 lei, aceasta a fost mai mult ca o indicaţie şi o apreciere a importanţei lucrărilor.

D-l V. *Pârvan* zice: In teorie sunt cu totul de părerea d-lui Bianu. Statul trebue să facă toate. Muzeul e al Statului şi deci acesta trebue să dea mijloacele. Statul de altfel şi dă câte 5.000 lei anual, cam atât cât să nu se poată face nimic mai serios. Dacă am săpat complet Ulmetum cu această sumă, e că am avut jertfa de timp şi remuneraţie a unor prieteni şi şcolari entuziaşti, ca şi mine pentru aceste lucrări. Cu economii aproape nepermise, până la sgârcenie, am reuşit să facem ceva Meritul însă nu e al Statului, ci al prietenilor şi şcolarilor mei, fără de cari cu banii ce mi-i dedeà Statul, doară excursii de cercetări prealabile arheologice de-aş fi putut face, iar nu săpături sistematice. Sunt recunoscător colegului şi prietenului Antipa pentru propunerea ce-o face în favoarea planurilor mele ştiinţifice Sunt recunoscător şi Academiei pentru cei 5 000 lei, ce mi-a acordat până acum. Dar, după cum colegul Antipa, ca un perfect cunoscător al împrejurărilor locale, cu toată dreptatea a spus, «până ce să dea Statul ce trebue, localnicii distrug şi înstrăinează tot ce-i mai preţios». Când dară Academia poate da, nu e bine să facă teorie, cine are datoria să dea ori nu, ci e bine să facă *ea*, *direct*, opera naţională pe care Statul din diferite motive nu o face. Eu personal nu cer nimic peste ce mi-aţi dat. In orice caz, nu mie, ci culturii naţionale daţi Veţi hotărî, cum veţi crede mai bine. Ţineam însă să stabilesc că teoria şi practica, ca de atâtea ori, nici acum nu se potrivesc. Mai ales acum, nu, când propriu zis nici n'aveţi de a face cu Muzeul ori cu Statul, ci cu un coleg al D-voastre, căruia, potrivit *Statutelor Academiei, îi daţi o misiune academică,* strict ştiinţifică, şi dacă aţi vrea, chiar deadreptul independentă de Stat.

D-l *I. Simionescu* este în contra părerii d-lui Bianu, căci nu numai Statul are datoria să dea ajutor pentru facerea săpăturilor, dar în primul rând

datoria este a Academiei de a da impuls cercetărilor ştiinţifice, pentrucă ea este mai cunoscătoare în aceste chestiuni. Şi precum s'a pus la dispoziţia Secţiunii istorice o sumă în acest scop, tot astfel să se dea şi Secţiunii ştiinţifice.

D-l *St. C. Hepites* răspunde d-lui Simionescu, că Secţiunea ştiinţifică, într'o şedinţă anterioară, şi-a repartizat sumele ce i s'au pus la dispoziţie, aşà ca să fie toate trebuinţele îndestulate, pe cât va fi cu putinţă. Dela acea şedinţă a Secţiei e probabil că d-l Simionescu a lipsit.

D-l *G. Ţiţeica* merge şi mai departe în ce priveşte chestiunea în principiu. D-sa crede că asemenea intreprinderi să nu se mai facă sub auspiciile Statului, ci numai sub acelea ale Universităţilor şi ale Academiei, cărora Statul să le pună la dispoziţie sumele necesare.

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* ar dorì ca Academia să înainteze Ministerului de Instrucţie un memoriu cât mai amănunţit, în care să se arate cum stau de rău astăzi lucrurile, în ce priveşte săpăturile, şi să se indice felul de lucru în viitor. Mai nainte d-l Dr. Istrati erà în contra săpăturilor, căci se făceau în aşà fel, că erà mai bine să rămână monumentele sub pământ, unde să aştepte pe învăţatul care să le dea la lumină şi să le studieze. Acum a sosit acel timp: d-l Pârvan cu solidele sale cunoştinţe şi cu avântul tinereţei este gata să meargă să desgroape istoria din trecut a pământului pe care îl locuim noi Românii. E păcat de neiertat ca obiecte găsite în pământul nostru, să le găsim, cum s'a întâmplat până acum, în muzee străine. Incheind, d-l Preşedinte roagă Secţiunea istorică să ţină seamă de dorinţa exprimată în plen de a se mărì subvenţia pentru săpăturile d-lui Pârvan.

— Se aprobă propunerea d-lui Dr. Istrati de a se trimite un memoriu Ministerului de Instrucţie şi d-l Pârvan se însărcinează cu întocmirea acestui memoriu.

Părintele Dimitrie Dan, membru corespondent, trimite ca dar din partea parohului Vasile Isopescul din Volcineţi (Bucovina) două manuscripte, unul slavon şi altul român. Cel slavon este un *Apostol* scris în Moldova, în secolul XVII; iar cel român este o carte de cântări bisericeşti cu note orientale (psaltichie). Părintele Dan exprimă dorinţa ca Academia să trimită pentru cabinetul de lectură «Dumbrava» din Volcineţi publicaţiunile ei poporale.

D-l *I. Bianu* zice: Cazul e caracteristic şi el face parte dintr'o serie enormă de acest fel. In timpul din urmă s'au îmmulţit foarte mult bibliotecile populare şi din toate părţile ne vin cereri ca cea de astăzi. Nouă aici în ţară ne lipseşte o bibliotecă populară. Academia ce poate da acestor biblioteci? Ea are sau material ştiinţific, sau lucrări de ştiinţă, cari

nu pot folosì în asemenea biblioteci. Pe toţi îi îndemnăm să facă cereri la societatea «Steaua» şi la Casa Şcoalelor; dar mulţi ne înştiinţează că s'au adresat acolo, dar n'au primit nici un răspuns. Academia a trimis şi trimite toate publicaţiile ei liceelor, iar *Analele* tuturor gimnaziilor, seminarelor şcoalelor normale, etc. Este însă un alt mare păcat, că aceste publicaţii nu se ţin în regulă, se pierd şi de multe ori ele sunt cerute mai în urmă de noii directori ai şcoalelor, cari ca şi cei precedenţi îşi exprimă dorinţa să înjghebeze o bibliotecă.

D-l *I. Simionescu* crede că acest gol al lipseì bibliotecii populare tot Academia trebue să-l umple. Ştie că rolul Academiilor nu este acesta, dar în România acest rol cade Academiei noastre. Biblioteca «Steaua» se împarte rău, cum se face acum; Casa Şcoalelor d-l Simionescu nu ştie încă ce tipăreşte. Toate privirile deci sunt îndreptate către Academie, care ar trebuì să umple şi acest gol.

ŞEDINŢA DELA 17 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *I. C. Negruzzi,* Vicepreşedinte.

Se ceteşte procesul verbal al Secţiunii ştiinţifice pentru şedinţa dela 13 Maiu, prin care se arată modul cum s'a distribuit pentru trebuinţele Secţiunii în 1914—15 suma de lei 35.000, pusă la dispoziţiunea ei.

— Se aprobă.

ŞEDINŢA DELA 19 MAIU 1914

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *Dr. V. Babeş* exprimă dorinţa ca Vineria viitoare, la 23 Maiu, să se ţină şedinţă publică, în care d-sa să facă comunicarea anunţată: *Cercetări nouă asupra Pelagrei.*

D-l *T. V. Stefanelli* roagă ca în aceeaş şedinţă să facă şi d-sa comunicarea despre: *Stâlpul lui Mihail Racoviţă din Bucovina.*

— Propunerile se aprobă şi se decide ca şedinţa publică de Vineri să înceapă la ora 3.

La ordinea zilei se pune propunerea Secţiunii literare pentru alegerea de membru activ a d-lui Sextil Puşcariu.

D-l *I. Bianu* ceteşte următoarea expunere asupra activităţii ştiinţifice a d-lui Puşcariu :

«Secţiunea literară, cu şase voturi din şapte membri prezenţi, vă propune să alegeţi membru activ pe d-l Sextil Puşcariu, în locul regretatului N. Quintescu.

«D-l Sextil Puşcariu este membru corespondent al Secţiunii noastre dela 1905.

«Arătând atunci activitatea şi titlurile, pe temeiul cărora a fost ales membru corespondent, în şedinţa dela 11 Aprilie 1905, ziceam :

«D-l Sextil Puşcariu a făcut în anii 1895—1899 studii universitare de «filologie romanică, germanică şi slavică la Universitatea din Lipsca; a luat «parte apoi doi ani la lucrările dela şcoala de studii înalte din Paris şi s'a «dedat cu tot dinadinsul la filologia românească. Dela 1898 încoace, a pu- «blicat în ţară şi în străinătate o serie de lucrări de filologie românească, «cari i-au câştigat un loc de frunte între romanişti şi între filologii români.

«Principalele lucrări publicate ale d-lui Sextil Puşcariu sunt: 1) *Dialectul «văii Oltului de sus*, publicată în 1898 în al 5-lea *Anuar al Institutului «pentru limba română dela Lipsca*; 2) *Sufixele diminutive româneşti*, pu- «blicată la 1899 ca teză de doctorat; 3) *Studii şi notiţe filologice şi etimo- «logice*, publicate dela 1901 încoace, în *Convorbiri Literare* şi în *Archiv fur «romanische Philologie;* 4) *Latinul* **ti** *şi* **ki** *în limbile română, italiană şi «sardă.*

«Filologi romanişti străini şi români de cea mai înaltă autoritate, ca W. «Meyer-Lubke dela Universitatea din Viena, G. Weigand, G. Paris, M. Fried- «wagner dela Cernăuţi, Guarnerio dela Milan, Hey dela Munchen, Ov. Den- «suşianu şi alţii, toţi au făcut în reviste speciale dări de seamă şi aprecieri «foarte elogioase despre lucrările tânărului filolog Puşcariu. Prin aceste scrieri «d-l Puşcariu nu numai a lărgit şi adâncit mai mult cunoştinţele despre des- «voltarea unor elemente însemnate ale limbii noastre, dar a atins şi unele «din cele mai mari probleme ale originilor şi formării limbilor romanice.

«Scrierea despre Sufixele diminutive româneşti este numită în *Romania* «(XXX, 472): «Lucrare însemnată şi bine întocmită, cu atât mai preţioasă, că «sufixele diminutive au o parte mare în derivarea românească şi Meyer- «Lübke de abià le-a putut atinge în gramatica sa.»

«G. Paris, făcând o foarte elogioasă dare de seamă (*Romania*, XXXII, «476) despre întâia serie din *Studiile şi notiţele filologice*, extrase din *Con- «vorbiri*, zice că d-l Puşcariu este unul din cei mai distinşi membri din «grupul de tineri învăţaţi români, cari de câţivà ani încoace au făcut să «intre filologia românească pe căi nouă şi rodnice.

«In studiul despre latinul **ti** şi **ki** în limbile română, italiană şi sardă, «d-l Puşcariu atinge una din problemele cele mai înalte ale originii şi for-«mării limbilor romanice şi arată, prin exemple analizate cu multă pătrun-«dere, cum studiul adânc al limbii române poate aruncà multă lumină «asupra acelui proces intim de desvoltare a limbii poporului roman, care a «dat naştere limbilor romanice.

«Cu această lucrare d-l Puşcariu a intrat în rândul întâiu al filologilor «romanişti şi ea i-a deschis porţile Universităţii dela Viena, unde a fost ha-«bilitat docent şi în toamna anului trecut şi-a început cursul.

«Filologia românească a câştigat în d-l Puşcariu o nouă şi însemnată pu-«tere de muncă, dela care avem dreptul să aşteptăm multă lumină asupra «desvoltării istorice şi a vieţii organice a limbii noastre. Calităţile ştiinţifice «ale scrierilor sale îl fac vrednic ca, fără întârziere, să fie chemat a luà de «aproape parte la lucrările Academiei noastre, a cărei principală însărcinare «este studierea şi cultivarea limbii».

«Noua şi însemnata putere de muncă», pe care filologia românească o câştigase în d-l Puşcariu nu a încetat de a muncì cu mult spor şi a îndeplinì cu prisosinţă aşteptările noastre, aducând «multă lumină asupra desvoltării istorice şi a vieţii organice a limbii noastre».

«Intr'adevăr, pe când noi îl alegeam aici membru corespondent, d-l Puşcariu tipărià al său *Etymologisches Worterbuch der rumanischen Sprache. I. Lateinisches Element*, publicat la Heidelberg în 1905, acea frumoasă lucrare pe care Secţiunea literară a onorat-o la 1907 cu premiul Eliade-Rădulescu de 5.000 lei, pe temeiul unui raport al meu.

«Prin activitatea sa filologică apreţiată de fruntaşii ştiinţei, d-l Puşcariu s'a ridicat repede între fruntaşii filologiei romanice şi dela situaţia de docent la Universitatea din Viena s'a ridicat la cea de profesor la Universitatea din Cernăuţi. D-l Puşcariu a dus la catedră nu numai un bun filolog romanist, dar şi un literat român de minte, de gust şi de inimă. D-l Puşcariu, prin munca şi talentul său, a cucerit astfel o poziţiune de mare însemnătate pentru cultura noastră naţională.

«Sunt acum nouă ani, de când Academia a cucerit dela d-l Puşcariu şi d-sa i-a dat cu toată inima nu numai ştiinţa sa filologică, dar şi cea mai bună parte a puterilor sale de muncă pentru îndeplinirea uneia din lucrările de căpetenie şi din cele mai grele cari au fost puse ca ţeluri ale acestei Instituţiuni chiar dela întemeierea ei — *Dicţionarul limbii române.*

«După încercarea Laurianu-Massimu rătăcită pe drumuri greşite şi terminată la 1876, Academia nu a mai făcut o nouă încercare, până când M. S. Regele — la 1884 — a dat puternicul său îndemn la facerea lucrării atât de necesare pentru limba noastră.

«Două nouă încercări au fost făcute, fără să ajungă scopul, deși făcute de bărbații cei mai învățați și mai ageri filologi ce-i aveam pe atunci In 1905 s'a dat această mare însărcinare d-lui Sextil Pușcariu, pe atunci numai tânăr docent la Universitatea din Viena In *Analele* Academiei, începând dela ședința din 23 Martie 1906, se poate vedeà an cu an înaintarea lucrării, din care s'au publicat până acum 1.196 pagine, în cari se cuprind toate cuvintele începătoare cu literele A, B, F, G, H.

«Dela 1905 d-l Pușcariu și-a dat și își dă cea mai bună parte a timpului și a puterilor sale de muncă acestei lucrări, a cărei valoare este recunoscută nu numai de Academia noastră, ci și de cele mai înalte autorități de specialitate din străinătate

«D-l Pușcariu, cu conlucrarea câtorvà harnici și pricepuți colaboratori, ridică, în cele mai bune condițiuni științifice, limbii noastre monumentul Dicționarului ei, a cărui întocmire a fost unul din scopurile pentru care Academia a fost întemeiată. De fapt deci, d-l Pușcariu ocupă un loc de frunte în activitatea Academiei și Secțiunea literară crede că este sosit momentul ca să ocupe acest loc și de drept și în formă.

«Mai adaog un cuvânt:

«D-l Pușcariu nu este numai un filolog cu mintea rece, d-sa este și un literat cu inima caldă; în tinerețe a publicat versuri; la vârsta bărbăției scrie critice literare luminoase și face conferințe literare din cari radiază căldura iubirii de frumos și de neam.

«Academia, alegându-l membru activ, se va întărì pentru munca viitoare pe terenul limbii și al literaturii naționale».

Se procede la vot, al cărui rezultat este: votanți 22; voturi pentru 22.

— D-l Președinte anunță că propunerea a întrunit unanimitatea voturilor și proclamă pe d-l *Sextil Pușcariu* membru al Academiei în Secțiunea literară.

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* prezentă proiectul de buget al Academiei pentru anul 1914—15, care se va pune la ordinea zilei într'o viitoare ședință.

D-l Președinte amintește apoi că în ședința dela 13 Maiu s'a cetit deciziunea Delegațiunii de a se modificà art. 18 din Regulamentul pentru serviciile Academiei, în sensul de a se mărì cu 10% salariile funcționarilor, cari fac serviciu și înainte și după amiazi, și a se adaoge un alineat nou la art 5 cu privire la absențe nemotivate. Acest alineat nu este atât o măsură de constrângere, căci funcționarii noștri sunt foarte conștiințioși, cât mai mult o completare a Regulamentului. D-l Președinte roagă plenul Academiei să aprobe deciziunea Delegațiunii, așà cum a formulat-o

D-l *I. Bianu* se crede dator a spune câtevà cuvinte în această chestiune, pentru care a făcut propunerea aprobată de Delegațiune și adusă la hotărîrea plenului. Nimenea nu poate cunoaște mai de aproape și mai bine ca d-sa funcționarea serviciilor Academiei și trebuința justificată de a se aprobà ameliorarea propusă unei categorii din funcționarii acestei Instituțiuni. Serviciile Academiei s'au desvoltat pe încet, nu atât în proporție cu trebuințele, cât în proporție cu mijloacele bănești de cari se puteà dispune. Serviciile Academiei nu se pot mulțumì numai cu funcționari conștiințioși, ci lor le trebuesc funcționari alipiți cu devotament de această Instituție. La început am fost siliți să ne mulțumim numai cu funcționari, cari puteau da o jumătate de zi. Aceasta însă erà evident numai o stare trecătoare și continuu s'a urmărit idea de a se aveà din ce în ce mai mulți funcționari, cari să fie numai ai Academiei. Până acum am ajuns ca 11 din 29 să fie în această categorie; ceilalți dau Academiei orele de dimineață sau de după prânz și, în cealaltă jumătate a zilei, aproape toți au alte funcțiuni sau ocupațiuni. S'au adus tuturor în anii din urmă diferite îmbunătățiri de onorar. Cred însă că pentru funcționarii, cari sunt ocupați ziua întreagă la Academie, e necesar să se mai facă un pas înainte din cauza scumpetei generale a traiului în Capitală. Din acest motiv am făcut propunerea și sunt recunoscător Delegațiunii care a aprobat-o, chiar și numai cu aplicarea gradată. Ca conducător al serviciilor îi cunosc bine pe toți, cum îmi și este datoria, și fără să intru în amănunte, vă încredințez că funcționarii Academiei sunt devotați Instituției pe care o slujesc cu credință. Aprobând propunerea Delegațiunii, veți da nu numai o răsplată meritată, dar veți contribuì la consolidarea și mai mare a serviciilor Academiei.

D-l *V. Pârvan* dorește să fie lămurit dacă și oamenii de serviciu, cari și ei sunt ocupați toată ziua la Academie, se vor bucurà de adaosul făcut funcționarilor.

D-l *I. Bianu* răspunde că, prin proiectul de buget, s'au făcut și oamenilor de serviciu unele îmbunătățiri.

— Ne mai luând nimeni cuvântul, d-l Președinte pune la vot deciziunea Delegațiunii și se aprobă cu unanimitate.

Se cetește procesul verbal al Secțiunii istorice pentru ședința dela 17 Maiu, prin care se arată că Secțiunea a luat următoarele deciziuni:

a) A fixat ca subiect al premiului Năsturel din 1919: *Bibliografia istoriei Românilor;*

b) A ales Comisiunea, compusă din d-nii *D. A. Sturdza, A. D. Xenopol* și *I. Bogdan*, pentru examinarea lucrărilor ce se vor prezentà în 1915 la

concursul premiului «Alexandru Ioan Cuza», de 20 000 lei, cu subiectul: *Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor.*

c) A ales pe d-nii: *A. D. Xenopol, N. Iorga* și *C. Giurescu* în Comisiunea, care să examineze lucrările ce se vor prezentà în 1915 la Marele premiu Carp, de 7.000 lei, cu subiectul: *Istoria culturii românești dela 1821 până în zilele noastre.*

d) A aprobat raportul de nepremiare a singurului manuscris prezentat la premiul Adamachi, de 5.000 lei, cu subiectul: *Sentimentul religios în populația noastră rurală.*

Cu privire la a doua deciziune a Secțiunii istorice, d-l *I. C. Negruzzi*, zice că premiul Cuza, de 20.000 lei, se publică de un mare șir de ani și că niciodată nu s'a prezentat vreo lucrare. Este aproape evident că nici în viitor n'au să se prezente lucrări asupra acelei părți întunecoase din istoria noastră. De aceea d-sa se întreabă, dacă n'ar fi bine ca Secțiunea istorică să revină asupra deciziunii ei și să ne facă o altă propunere, fie divizându-se premiul în mai multe premii, fie dându-se sumei de 20.000 lei o altă întrebuințare.

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* crede că ar fi, poate, nimerit să se intervină la Vatican și Constantinopole, ca să se cerceteze cu deamănuntul arhivele de acolo, în cari s'ar găsì material referitor la subiectul premiului Cuza.

D-l *N. Iorga* observă că la Vatican nu mai e nici un document referitor la istoria noastră, care să nu fi fost studiat, iar la Constantinopole nu se găsesc documente dinainte de secolul XIV.

D-l *D. Sturdza* zice că, întru cât s'a publicat premiul atâția ani, mai poate fi publicat și pentru anul viitor.

D-l *I. C. Negruzzi* ar dorì ca la anul viitor, dacă nu se vor prezentà lucrări, cum e aproape sigur, Secțiunea istorică să ne aducă propunerile ei în sesiunea generală.

D-l *I. Bianu* zice că dorința Academiei, ca acest premiu să-și găsească lucrarea, căreia să merite a fi dat, a fost atât de mare, încât l-a înscris în Regulamentul general, art. 94, prin care s'a regulamentat fondul Cuza. Va trebuì deci ca acest articol să fie modificat, pentru a se scoate dela concurs subiectul, care se publică fără rezultatul dorit dela 1872.

— Deciziunile Secțiunii se ieau spre cunoștință și se decide ca valoarea premiului Adamachi de 5.000 lei, neacordat, să se capitalizeze.

D-l *I. Bianu* cetește următorul raport asupra lucrărilor Comisiunii Dicționarului în 1913—14:

«In cursul anului trecut, Comisiunea Dicţionarului a fost greu lovită prin pierderea a doi din membrii ei, regretaţii colegi I. Kalinderu şi N. Quintescu Ani îndelungaţi amândoi colegii pierduţi acuma au urmărit cu un interes statornic lucrarea Dicţionarului şi au ajutat-o cu luminile cunoştinţelor lor. Membrii rămaşi au crezut că este necesar ca chiar în cursul anului să completeze în mod provizoriu Comisiunea şi au rugat pe d-nii colegi Duiliu Zamfirescu şi I. Bogdan să-i aducă luminile şi ajutorul lor competent. Rămâne ca acuma Comisiunea să fie completată definitiv prin hotărîrea Domnilor-Voastre.

«Lucrarea Dicţionarului a înaintat după normele cunoscute din anii trecuţi. Evenimentele din vara trecută, cari au suspendat pentru câtevà luni toată activitatea normală a ţerii, precum şi oarecari dificultăţi tipografice ivite în ultimele două luni, au împiedecat tipărirea ultimelor coale redactate şi gata de tipar.

«Din fascicula I-a a părţii a II-a din tomul I, fasciculă care cuprinde începutul cuvintelor cu *C* până la verbul *Cănì*, s'au tipărit coalele 2 — 5 şi astfel s'a încheiat şi publicat această fasciculă.

«Din tomul II s'au tipărit coalele 21 — 25, cari formează fascicula V şi cuprinde cuvintele *Grozăvatec-Holèră.*

«Fiind d-l coleg Sextil Puşcariu ales acuma membru activ al Academiei şi având astfel o şi mai mare parte de răspundere ca până acuma pentru cât mai repedea înfăptuire a acestei mari opere naţionale, atât de viu dorită de Augustul ei iniţiator şi protector al Academiei, avem deplină încredere că atât d-sa, cât şi vrednicii şi pricepuţii d-sale colaboratori, d-nii I. Rădulescu-Pogoneanu, D. Evolceanu, C. Lacea şi Th. Capidan, vor da toate puterile lor acestei opere de aşà de mare însemnătate naţională».

— Raportul se iea spre cunoştinţă şi se aprobă

Se procede la alegerea Comisiunii Dicţionarului pentru 1914—15.

— Sunt aleşi d-nii: *I. Bogdan*, *St C. Hepites*, *T. Maiorescu*, *I. C. Negruzzi*, *D. A. Sturdza*, *Duiliu Zamfirescu.*

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* aminteşte că într'o şedinţă precedentă Academia a rugat pe d-l colg Pârvan să întocmească un memoriu privitor la starea ruinelor antice din România şi la explorarea lor. D l Pârvan a întocmit acel memoriu, care urmează să fie cetit astăzi. D-l Dr. Istrati, ca preşedinte al Comisiunii monumentelor istorice, a cercetat putinţa acelei Comisiuni de a venì în ajutorul săpăturilor d-lui Pârvan; dar a constatat cu părere de rău că acele mijloace sunt aşà de mărginite, încât nu pot face faţă nici celor mai însemnate trebuinţe ale monumentelor date în

îngrijirea ei. Va căutà totuş ca să găsească oarecari mijloace, spre a ajutà această însemnată lucrare. D-l Pârvan este rugat a cetì memoriul.

D-l *V. Pârvan* ceteşte următorul memoriu:

«In urma însărcinării ce aţi binevoit a-mi da în şedinţa dela 16 Maiu c, cu prilejul discuţiunii asupra săpăturilor ce vreau să încep la Histria, anume de a vă expune pe scurt situaţiunea ruinelor antice dela noi şi a cercetărilor ştiinţifice asupra lor, am onoarea a vă comunicà cele următoare:

«In anul 1903 s'a alcătuit de către Ministerul de Culte un inventar al tuturor monumentelor istorice din ţară, iar în anul 1893 s'a votat legea şi regulamentul pentru descoperirea monumentelor şi obiectelor antice. Pe baza acestor acte legislative, Ministerele de Culte, Interne şi Domenii în special, iar toate celelalte în chip anex, şi-au luat obligaţiunea de a priveghià asupra preţioaselor rămăşiţe istorice, ferindu-le de distrugere ori înstrăinare. O lege specială pentru conservarea monumentelor istorice dispuneà, tot în anul 1893, ca o comisiune deosebită a monumentelor istorice pe lângă Ministerul de Culte să poarte grija conservării şi restaurării monumentelor naţionale. Grija cercetărilor arheologice, precum şi supraveghereà tuturor săpăturilor publice şi particulare din ţară fu dată atunci, prin prima din cele două legi citate mai sus, Direcţiunii Muzeului Naţional de Antichităţi.

«Rezultatele practice ale acestor legi au fost următoarele. Direcţiunea Muzeului, reprezentată prin Grigore Tocilescu, a făcut cercetări şi săpături în câtevà—puţine—localităţi istorice din ţară. Pentru rest prefecţii, subprefecţii, primarii, revizorii şcolari au contribuit, după legăturile personale pe cari le-au avut cu Directorul Muzeului, când mai mult, când mai puţin, când de loc, la aplicarea legilor respective. Dinspre partea ei, Comisia monumentelor istorice s'a mărginit la restaurarea ori conservarea vechilor noastre biserici şi mânăstiri, lăsând monumentele greco-romane cu totul în seama Muzeului Naţional de Antichităţi.

«Muzeul însă nu aveà nici mijloacele materiale pentru conservarea şi cercetarea tuturor ruinelor antice din ţară—din fericire, dar şi din nenorocire, extraordinar de numeroase—şi cu atât mai puţin aveà personalul ştiinţific, tehnic şi de gardă pentru studiarea şi ocrotirea acestor ruine

«Deşi se ştià şi se recunoşteà că măcar unele din cetăţile greco-romane din ţara noastră, prin importanţa lor excepţională istorică şi arheologică, ar fi meritat ca să li se dea câte un gardian, spre a se împiedicà distrugerea lor mai departe de către localnici, nimeni n'a avut îndrăzneala să facă cheltueala bugetară trebuitoare (ar fi trebuit vreo 30 de gardieni a 60 lei lunar, deci vreo 22.000 lei anual pentru pază—(adică pentru toate cetăţile importante din ţară cât *numai* pentru colecţia Hurmuzachi),—cu încă

vreo 60.000 lei cheltueală iniţială pentru facerea câte unei căsuţe ţărăneşti pentru locuinţa gardianului fiecărei cetăţi odată pentru totdeauna). Deşi de altă parte se ştià că un serviciu de cercetări arheologice trebue să-şi aibă organizaţie ştiinţifică şi tehnică permanentă într'un institut arheologic statornic organizat şi cu putinţa unei iniţiative ştiinţifice şi administrative cât mai largi, nimeni, nici chiar Tocilescu, nu a încercat măcar, de o parte să formeze personalul priceput necesar, iar de alta, ca buget, să dea mijloacele trebuitoare intreprinderii.

«Rezultatul a fost că localnicii din *Sucidava, Romula, Drobeta,* şi toate celelalte nenumărate localităţi antice de prima însemnătate, au continuat a-şi face case şi coşare cu piatra şi cărămida dela cetăţi, diferiţii particulari amatori au continuat a-şi face colecţie de antichităţi pe cari, în parte, le-au vândut peste graniţă, Ministerul de Domenii şi de Lucrări publice au continuat a arendà particularilor terenuri istorice (de pildă, foarte multe dintre cetăţile antice din Dobrogea), pe cari particularii, fireşte, le-au exploatat cum au ştiut mai bine: citez numai Topalu şi Calachioi — castele romane—devenite cariere de piatră ale particularilor,—sau a exploatà direct pentru canalizări, căi ferate ori şosele (citez Axiopolis, în mare parte distrus pentru conducta de apă Cernavoda — Constanţa), eventual Ministerul de Răsboiu a ajutat şi el această operă puţin patriotică, utilizând pentru fortificaţii materialul clădirilor antice din apropiere (Axiopolis). Tot astfel primăriile, ca la Constanţa ori Turnu-Severin, cu toate legile pe cari ar fi trebuit să le aibă în vedere, au continuat a lăsà mână liberă particularilor să facă ce vor şti ei mai bine cu antichităţile de pe terenul lor.

«Din cauza prea mulţilor stăpâni şi a prea multelor răspunderi, atât privegherea obişnuită, cât şi urmărirea stricăciunilor a fost din punct de vedere practic imposibilă. Fiecare autoritate s'a lăsat pe grija celeilalte, eventual a făcut-o răspunzătoare pe aceea de pagubele întâmplate. Mai ales însă Ministerul de Interne, care prin prefecţi, primari, inspectori administrativi şi jandarmi, ar fi putut să fie un adevărat părinte pentru rămăşiţele antice din ţara noastră, n'a făcut decât prea puţin, fără îndoeală nu din vina lui, ci din a stării generale de incultură şi materialism feroce al întregului nostru funcţionarism.

«Acum un an, din motive personale, grija privegherii şi cercetării ruinelor şi săpăturilor din ţară a fost trecută dela Muzeul Naţional la Comisiunea monumentelor istorice. Astfel tradiţia care se formase timp de 20 de ani, că tot ce priveşte resturile antice îşi are un singur şef răspunzător, recunoscut până în cele mai depărtate sate ale ţerii, de unde naivii căutători de comori adresau cererile lor direct Muzeului de Antichităţi, fu stricată fără a i se pune nimic în loc. Noua lege a Comisiunii monumentelor nu prevede

nimic, nici asupra controlului, nici asupra clasării, nici asupra studierii monumentelor istorice. Tot ce-am pomenit mai sus asupra absolutei necesităţi a unui serviciu de inspecţie şi pază, de cercetare tehnică şi de centralizare ştiinţifică şi administrativă, într'un anume organ bine definit, cu o autoritate bine grăniţuită faţă de celelalte autorităţi connexe şi cu o competenţă recunoscută în chip excluziv, nu numai ca un simplu biurou informativ pentru autorităţi superioare, evident în totdeauna necompentente în chestiune, ci ca un organ hotărîtor în ultima instanţă, în toate chestiunile ce-l privesc şi mărginit de autoritatea superioară numai în ceeace priveşte partea financiară, condiţionată în totdeauna de nevoile generale ale ţerii, ne lipseşte încă mereu. Rezultatul noăi legi a monumentelor a fost că Ministerul, din motive tehnice, a trebuit să lucreze şi mai departe tot cu Direcţia Muzeului, care are serviciu permanent zilnic, iar diferitele autorităţi cari potrivit nouăi legi, trimit ştirile lor la Comisiunea monumentelor, s'au folosit de nouăle dispoziţii, doar numai pentru a încurcà lucrurile şi a comite abuzuri, făcând pierdute pe drumul între cele trei organe, cari au grija antichităţilor (Ministerul, Comisiunea şi Muzeul), diferitele rămăşiţe antice, cari în chip firesc ar fi trebuit să meargă direct la muzeu. Citez numai cazurile cu monetele antice dela Enuşeşti (Romanaţi), Slatina (Olt) şi Văleni (Roman), pentru cari subsemnatul are acte autentice, cu cari să dovedească lipsa de corectitudine a anume autorităţi.

«Având în vedere toate cele de mai sus, cred că este absolut necesar să se legifereze clar şi precis centralizarea grijei de antichităţile greco-romane, dându-se o înaltă autoritate şi o largă competenţă cu mijloacele necesare băneşti pentru organizarea autonomă a unui serviciu de priveghere şi cercetare a resturilor antice.

«Până atunci, Domnilor Colegi, cred că măcar un lucru s'ar puteà face fără nici o întârziere: cercetarea ştiinţifică imediată a acelor centre antice, ca de pildă străvechea colonie greacă dela Marea Neagră *Histria*, cari să fie studiate cu cât mai largi mijloace materiale, acum cât opera de vandalism a localnicilor încă nu a distrus şi înstrăinat toate comorile istorice ascunse acolo. Ajutorul de 5 000 de lei, pe care aţi binevoit a mi-l acordà, spre a începe lucrările, este, precum s'a observat de unii domni colegi, absolut insuficient pentru o explorare sistematică a acestor ruine, mai ales când la faţa locului lipsesc chiar cele mai elementare mijloace de adăpost al personalului ştiinţific şi lucrătorilor.

«Rugămintea mea e ca să binevoiţi a decide ca Academia să intervină pe lângă autorităţile competente (în special Ministerele de Culte, Domenii, Interne şi Lucrări publice) spre a se da intreprinderii pe care o încep cu ajutorul D-voastre — pentru care vă sunt adânc recunoscător — tot sprijinul

material şi moral, pe care aceste înalte autorităţi, dacă au bunăvoinţa necesară, îl pot da din belşug.

«De altă parte, dacă ideile pe cari le-am expus astăzi asupra organizării serviciului de pază şi cercetare a antichităţilor noastre, sunt împărtăşite şi de Domniile-voastre, atunci poate nu ar fi de prisos ca Ministerul nostru de Culte să iea cunoştinţă oficial de cele discutate de noi aici. Aceasta ar fi şi un sprijin pentru Comisia monumentelor istorice, care a hotărît într'o şedinţă recentă, ca subsemnatul să se ocupe mai de aproape de modificările ce ar trebuì aduse nouăi legi a monumentelor, spre a fi făcută mai folositoare decât acum, în ce priveşte antichităţile greco-romane ale ţerii noastre.

«In orice caz, pentru cercetarea Histriei, pentru care Comisiunea monumentelor probabil nu va aveà decât foarte puţin sau poate chiar nimic de dat acum, Ministerul va puteà, de sigur, găsì fondul de care avem nevoie.

«Căci cei 5.000 de lei pe cari Ministerul îi dă în fiecare an Muzeului pentru cercetări arheologice şi cu cari subsemnatul numai cu mare greutate a putut duce la capăt în patru ani desgroparea castelului de graniţă *Ulmetum,* nu pot fi socotiţi în chip serios ca o subvenţiune suficientă nu pentru săpături de ruine antice mai importante, dar chiar pentru staţiuni militare ori civile foarte modeste.

«In adevăr, nu trebue uitat acest lucru. Când propriu zis arheologii noştri nu prea abundă, iar domeniul de studiat e imens, e o adevărată risipă de forţe şi chiar o cruzime ca să eternizezi pe cinevà în săpături mărunte, cari altfel, cu mijloace mai mari, ar puteà fi isprăvite într'un timp incomparabil mai scurt şi astfel mereu, mereu ar puteà fi atacate şi descoperite alte localităţi antice dintre nenumăratele cari aşteaptă de atâtea zecimi de ani (Celei, Reşca, Severin, etc) o cercetare sistematică a lor.»

D-l Preşedinte felicită pe d-l Pârvan pentru documentatul d-sale memoriu şi propune ca, pe baza lui, să se facă adresă de intervenire la Guvern, pentru a da d-lui Pârvan mijloacele necesare.

— Propunerea se aprobă cu unanimitate.

Se procede la alegerea Comisiunii speciale, care să examineze lucrările ce se vor prezentà la concursul premiului «Dacia—România» din 1915 cu subiectul: *Istoria contractului de asigurare şi în special a introducerii lui în România.*

— Sunt aleşi d-nii: *C. Giurescu, St. C. Hepites, I. C. Negruzzi.*

ȘEDINȚA DELA 20 MAIU 1914.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela Societatea literară sârbească din Belgrad se primește invitare la serbarea centenarului dela moartea lui Dositeiu Obradovici, serbare care se va face la 27 Maiu curent.

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* amintește că Dositeiu Obradovici a fost un Sârb cu o cultură occidentală cu totul deosebită. El a fost învățător în Moldova pe la 1780 în case boierești și domnești (Balș și Calimachi), în cari a dat și lecții de limba franceză. A fost un mare scriitor sârb și a avut o puternică influență nu numai în Serbia, dar prin Românii din Banat, și asupra culturii românești Invățătorul și fabulistul Cichindeal a fost ucenic, traducător și imitator al lui Obradovici. Pentru toate aceste motive, cred că este bine ca Academia să se asocieze la serbătorirea centenarului său, cu atât mai vârtos cu cât Sârbii de câțivà ani încoace se arată doritori de a întreținea legături culturale cu Românii.

— Se decide a se trimite scrisoare de felicitare.

D-l *St. C. Hepites* prezentă următoarea propunere:

«Avem onoare a propune la alegerea D-voastre ca membri onorari ai Academiei pe următorii învățați:

Lord Ragleigh, fizician, membru al Societății regale din Londra, la Londra.

Paul Appell, matematician, Președintele Academiei de științe din Paris,

Dr. Raphael Blanchard, Profesor la Facultatea de medicină din Paris și membru al Academiei de medicină.

Julius von Hann, meteorologist, membru al Academiei imperiale din Viena.

«*Gr. Antipa*, *Dr. V. Babeș*, *St. C. Hepites*, *G. Marinescu*, *L Mrazec*, *P. Poni*, *N. Teclu*, *G. Țițeica*».

— Se decide a se pune la ordinea zilei într'o ședință viitoare, dimpreună cu alte propuneri.

D-l *St. C. Hepites* zice: Mâine este onomastica Președintelui nostru, d-l Dr. C. I. Istrati. D-sa ne făcuse onoarea de a ne invità acasă, spre a vedeà cu această ocaziune colecțiunea d-sale de obiecte vechi. Am aflat însă cu părere de rău, că d-na Istrati este bolnavă și deci, ne mai putând aveà bucuria de a face această vizită, cred că sunt interpretul simțimintelor D-voastre, făcând urări de grabnică însănătoșire d-nei Istrati și prezen-

tând felicitările noastre d-lui Dr. Istrati cu ocaziunea onomasticei d-sale.
— Cuvintele d-lui Hepites sunt primite cu aplauze.

D-l *Dr C. I. Istrati* zice: Vă mulțumesc din toată inima în numele soției mele și al meu pentru atențiunea mai mult decât delicată pe care ne-o arătați. Regret foarte mult că boala soției mele m'a lipsit de bucuria de a vă primì acasă, unde doriam să vă arăt colecția ce am putut strânge în 40 de ani. Fiindcă anul acesta nu s'a putut, să sperăm ca la anul viitor să fim mai norocoși. Vă urez la rândul meu sănătate și fericire Domniilor-Voastre și familiilor Domniilor-Voastre.

ȘEDINȚA DELA 22 MAIU 1914.

Președința d-lui *I. C. Negruzzi*, Vicepreședinte.

D-l Vicepreședinte *I. C. Negruzzi*, deschizând ședința, zice: Văd cu părere de bine că noul nostru coleg, d-l Sextil Pușcariu, ne-a făcut plăcerea și a avut putința să vină la ședințele noastre în chiar sesiunea aceasta. Felicit pe d-l Pușcariu pentru alegerea d-sale ca membru activ și-i urez urmarea izbânzilor sale științifice, cari, dacă se poate, vor fi și mai mari în viitor; îi urez, mai ales, să ducă la bun sfârșit marea operă a Dicționarului limbii române.

D-l *Sextil Pușcariu* zice: Domnule Președinte, Domnilor Colegi, vă mulțumesc pentru marea cinste—cea mai mare la care poate aspirà un cercetător pe ogorul științei — de a mă fi ales membru activ al Academiei Române. Sentimentele mele de vie recunoștință mă voiu străduì să vi le arăt printr'o muncă fără preget, căutând mai ales să duc la bun sfârșit Dicționarul limbii române, la care lucrez din încrederea D-voastre și în care e depusă partea cea mai bună a ființei mele.

Dela Secțiunea literară se primește propunerea de a se acordà d-lui Iosif Popovici 400 lei pentru exemplare din scrierea sa: *Dialecte române*, tom. IX, partea I.

D-l *D. Onciul* amintește că într'o ședință precedentă s'a ales o comisiune, compusă din d-nii *Poni*, *Negruzzi* și d-sa, care să prezinte proiecte de regulamente pentru Fondurile Chrissoveloni și Toncoviceanu. Comisiunea a întocmit proiectele și le pune azi la ordinea zilei.

Fondul Chrissoveloni are la bază următoarea scrisoare:

Domnule Președinte,

«Defunctul nostru părinte Nicolae Chrissoveloni, într'un vechiu testament, care astăzi nu este în vigoare, fiind înlocuit cu altul, exprimase dorința de a legà Academiei Române o sumă de lei 20.000 (douăzeci de mii) pentru formarea unui fond, *din venitul căruia să se distribue premii celei mai bune lucrări scrise asupra* **comerțului.**

«Subscrișii, în dorința noastră de a respectà intențiunea defunctului nostru părinte, avem onoare a vă rugà să binevoiți a acceptà suma de:

Lei 20.000 (douăzeci mii) ce țineam la dispoziția d-voastră la Banca noastră, întru îndeplinirea scopului de mai sus.

«*Zane N. Chrissoveloni, Dimitrie N. Chrissoveloni, Elena Maior Soutzo, Maior D. Soutzo.*"

Cu suma de lei 20.000 s'au cumpărat efecte în valoare nominală de lei 23.500, cu un venit anual de lei 940. Din această sumă scăzându-se prelevările de 1% pentru fondul de pensiuni, conform Regulamentului respectiv, și 15% conform Statutelor, rămâne anual disponibilă suma de lei 791, care urmează să fie întrebuințată după cum prescrie actul de danie. Proiectul întocmit este următorul:

Regulament pentru Fondul Chrissoveloni.

Venitul anual al Fondului Chrissoveloni se va întrebuințà în modul următor:

Art. 1. Din venitul anual se vor scădeà 1% pentru cassa de pensiuni a Academiei, conform Regulamentului fondului de pensiuni, și 15% pentru fondul Academiei, conform Statutelor.

Art. 2. Din venitul net se va formà un premiu de 2 000 lei, care se va decerne din trei în trei ani celor mai bune lucrări asupra comerțului, publicate în limba română în intervalul celor trei ani respectivi (dela 1 Ianuarie până la 31 Decemvrie). Premiul va fi divizibil, însă nici o parte nu va puteà fi mai mică de 500 lei.

Art. 3. Pentru cercetarea lucrărilor ce se vor prezentà, se va alege o comisiune specială de 7 membri ai Academiei. Comisiunea va hotărî și asupra decernerii premiului, cu majoritate de cel puțin 5 voturi.

Art. 4. Restul venitului anual se va capitalizà, până când suma disponibilă pentru premiul trienal va crește la 3.000 lei. Pe urmă, premiul va fi de 3 000 lei și se va decerne tot în condițiunile de mai sus

Art. 5. Sumele rămase neîntrebuințate se vor capitalizà până la dispozițiuni ulterioare.

Membrii Comisiunii: *I. C. Negruzzi, D. Onciul. P. Poni.*

— In urma discuțiunii la care ieau parte d-nii: *Duiliu Zamfirescu*, *I. C. Negruzzi*, *D. Onciul*, *St. C. Hepites*, *C. Giurescu*, *General Crainicianu*, *I. Bianu* și *I. Simionescu*, proiectul de regulament se pune la vot și se aprobă cu 19 voturi pentru, contra 2.

— Se decide apoi ca proiectul de regulament pentru Fondul Toncoviceanu să se pună la ordinea zilei într'o viitoare ședință.

La biurou se primesc următoarele propuneri pentru alegere de membri onorari:

«Intre erudiții cari actualmente se ocupă mai cu seamă de știința numismatică, personalitățile cele mai eminente sunt:

«In Anglia d-l *Barclay Head*, Directorul în retragere al Cabinetului numismatic dela Britsh Museum și autorul tratatului celui mai important de numismatică greacă (Historia Nummorum);

«In Franța d-l *Babelon*, membru al Institutului din Franța și conservatorul Cabinetului de medalii din Paris, care a scris numeroase și savante cărți despre numismatica antică;

«In fine în Germania omul cel mai erudit în știința monetelor antice este d-l *Behrend Pick*, conservatorul Cabinetului numismatic ducal dela Gotha.

«Avem onoarea să propunem Academiei alegerea d-lor *Barclay Head*, *E Babelon* și *B Pick* ca membri onorari ai Academiei, ca să fie și numismatica reprezentată între noi prin savanții străini cei mai în vază din Europa.

«*I. Bogdan, C. Giurescu, D. Onciul, V. Pârvan, T. V. Stefanelli, M. Sutzu, A. D. Xenopol*».

«Subsemnații membri ai Secțiunii Științifice, luând în considerațiune meritele științifice și lucrările remarcabile ale profesorului Laveran, membru al Institutului și al Academiei de medicină din Paris, profesor la Institutul Pasteur, îl propunem ca membru de onoare al Academiei Române».

«*Gr. Antipa, Dr. V. Babeș, St. C. Hepites, Dr C I. Istrati, Dr. G. Marinescu*».

— Se decide a se pune la ordinea zilei într'o ședință viitoare.

La ordinea zilei se pune propunerea prezentată la 20 Maiu, pentru alegere de membri onorari.

D-l *St. C. Hepites* cetește următoarea expunere asupra activității științifice a Lordului Rayleigh:

«Lordul Rayleigh (John William Strutt) este unul dintre celebrii fizicieni englezi; împreună cu Ramsay el este descoperitorul unuia din gazele rari ale atmosferei noastre, al argonului

«Născut în 1842, el a fost până în 1887 profesor de Fizica matematică la

Royal Institution din Londra Retras dela catedra sa, el ocupă acum însemnatul post de Cancelar al Universităţii din Cambridge.

„Membru şi fost Preşedinte al Societăţii Regale din Londra, Lordul Rayleigh aparţine Academiei de Ştiinţe din Paris şi mai multor altor Academii şi Societăţi ştiinţifice.

«El este autorul a o mulţime de lucrări referitoare mai ales la optică, acustică şi electricitate, unde numele său va rămâneà pentru totdeauna. Principalele sale publicaţiuni sunt: *The theory of sound,* 2 vol. şi *Scientific papers,* 5 volume.»

Se procede la vot, al cărui rezultat este: votanţi 20, voturi pentru 19, contra 1.

— D-l Preşedinte anunţă că propunerea a întrunit două treimi şi proclamă pe Lordul Rayleigh membru onorar al Academiei.

D-l *St. C. Hepites* ceteşte următoarea expunere asupra activităţii ştiinţifice a d-lui Paul Appell:

«D-l Paul Appell, prezidentul Academiei de Ştiinţe din Paris, este negreşit unul din cei mai preferaţi profesori de matematici, atât prin profunda sa ştiinţă, cât şi prin felul său de expunere. El este un iubitor al neamului nostru şi al şcolarilor români

«Născut în 1855, la Strassburg, d-l Appell şi-a trecut repede gradele universitare şi a ajuns de timpuriu profesor la Universitatea din Paris, unde acum profesează cursurile de Mecanică Raţionată şi de Mecanică Cerească. El este Decanul Facultăţii de Ştiinţe dela Sorbonne.

«Afară de medalia de aur ce a obţinut la concursul internaţional de matematici, instituit de M. S Regele Suediei şi Norvegiei Oscar II, d-l Paul Appell a fost în trei rânduri premiat de Academia de Ştiinţe din Paris pentru cercetările sale matematice

«Lucrările sale pe acest teren, şi cari sunt foarte numeroase — 306 în Noemvrie 1910 — îmbrăţişează mai cu seamă analiza matematică, mecanica raţionată şi fizica matematică. Cursurile şi tratatele sale de mecanică raţionată sunt în mâna tuturor acelora cari doresc a face un studiu complet asupra acestei discipline».

Se procede la vot, al cărui rezultat este: votanţi 19; voturi pentru 17, contra 2.

— D-l Preşedinte anunţă că propunerea întrunind două treimi, d-l Paul Appell a fost ales membru onorar al Academiei.

D-l *Dr V. Babeș* citește următoarea expunere despre d-l Dr. Raphael Blanchard:

«*Raphael A. E. Blanchard*, născut la Saint-Christophe în Franța în anul 1857, profesor de științele naturale medicale la Facultatea de medicină dela Paris și membru al Academiei de medicină, a făcut lucrări de mare importanță asupra fiziologiei comparate, asupra zoologiei medicale, mai cu seamă asupra Protozoarelor.

«Tratatul său de zoologie medicală este cel mai recomandabil din această specialitate.

«Mare amic al Românilor, a făcut de mai multe ori călătorii de studii în România, cunoaște și limba română, și studenții de medicină români au în dânsul un sincer prieten și apărător al intereselor lor.

«Studiile d-sale asupra Babesiozelor au lărgit cunoștințele noastre despre acești paraziți importanți pentru țara noastră.» .

Se procede la vot, al cărui rezultat este: votanți 21; voturi pentru 21. — Propunerea întrunind unanimitatea voturilor, d-l Președinte proclamă membru onorar al Academiei pe d-l Dr. Raphaël Blanchard.

D-l *St. C. Hepites* citește următoarele despre d-l Julius von Hann:

«D-l Julius von Hann, născut la 1839 lângă Linz (Austria), este membru al Academiei imperiale de științe din Viena și al mai multor alte Academii de științe: Berlin, Christiania, Munchen, St. Petersburg, Stockholm și altele. El este membru de onoare al Societății Regale de meteorologie a Marei Britanii, profesor emerit de fizica cosmică dela Universitatea din Viena și Director onorar al Institutului central de Meteorologie și de Geodinamică al Austriei, unde a înlocuit pe Carl Jelinek.

«In organizarea, acum 30 de ani, a Institutului nostru de Meteorologie, d-l Hann mi-a fost de un mare folos prin sfaturile ce mi-a dat, și în totdeauna a urmărit cu bunăvoință și interes lucrările meteorologice dela noi.

«Autoritatea lui Julius von Hann în Meteorologie și în Fizica Globului este recunoscută în toată lumea prin numeroasele lui cercetări și operele sale asupra acestei științe fac autoritate în lumea științifică specială. Printre numeroasele sale opere vom cità:

Die Vertheilung des Luftdruckes über Mittel- und Sud-Europa (1887);

Atlas der Meteorologie, publicat în 1887;

Handbuch der Klimatologie, a cărei a treia edițiune în 3 volume a apărut în 1911, este un monument al acestei discipline;

Lehrbuch der Meteorologie este un tratat clasic, a căruia a treia edițiune este sub presă

«Dela 1866 Julius von Hann este redactorul celei mai renumite reviste de Meteorologie, care apare acum sub titlul: *Meteorologische Zeitschrift* şi care se găseşte în al 49-lea an ca organ al Societăţii Austriace de Meteorologie.

«Este neconstatabil că prin cercetările sale Julius von Hann este în fruntea meteorologistilor din lume.

«In prefaţa volumului (1), care s'a tipărit în 1906, în onoarea lui von Hann, cu ocaziunea împlinirii a 40 de ani de când eră redactorul revistei *Meteorologische Zeitschrift*, este scris:

«Se poate zice că niciodată redactorul unei reviste ştiinţifice n'a contribuit» însuş cu atâtea lucrări în propria-i revistă, după cum a făcut-o Hann.»

«Şi acum, că revista este în pragul celui de al 50-lea an de existenţă, tot Julius von Hann, liber de orice sarcini oficiale, lucrează mereu în bogata bibliotecă a Institutului Meteorologic austriac dela Hohe Warte, publicând necontenite studii meteorologice în această bine cunoscută revistă» [1]).

— Pusă la vot, propunerea întruneşte unanimitatea de 21 voturi şi d-l Preşedinte proclamă pe d-l Julius von Hann membru onorar al Academiei.

ȘEDINȚA PUBLICA DELA 23 MAIU 1914.

Președința d-lui *I. C. Negruzzi*, Vicepreședinte.

D-l *Dr. V. Babeș* expune comunicarea sa: *Cercetări nouă asupra Pelagrei.*

Ședința se suspendă și la redeschidere d-l *T. V. Stefanelli* cetește comunicarea: *Stâlpul lui Mihail Racoviță din Bucovina.*

Terminând d-l *Stefanelli* prezentă în dar manuscriptul «Moartea lui Avel», scris la începutul secolului XIX, pe o foaie marginală a căruia se află copiată, la 1802, inscripția de pe stâlpul lui Mihail Racoviță.

— D-l Președinte mulțumește călduros în numele Academiei d-lui *T. V. Stefanelli* pentru interesanta comunicare și prețiosul dar, cu care îmbogățește colecțiunile Academiei.

---

(1) *Hann-Band zum vierzigjahrigen Redaktionsjubileum J Hann's von Freunden und Kollegen gewidmet*, redigiert von Dr. J. M Pernter u. Dr. G. Hellmann, Braunschweig 1906

ȘEDINȚA DELA 24 MAIU 1914.

Președința d-lui *I. C. Negruzzi*, Vicepreședinte.

D-l Vicepreședinte *I. C. Negruzzi*, deschizând ședința, zice: Am mâhnirea a vă anunță încetarea din vieață a membrului corespondent Pompiliu Eliade, care acum doi ani a fost chemat în mijlocul nostru pentru meritele sale literare. Intre lucrările mai de seamă ale regretatului coleg citez: *Maurice Maeterlinck*, *Teatrul Național*, *Ce este literatura*, *Causeries littéraires*, 3 volume, *L'influence française en Roumanie*, *Histoire de l'esprit public en Roumanie au XIX-ème siècle*, premiată de Academie în 1907, și alte scrieri de valoare în limba română și în limba franceză. Așteptam dela dânsul și alte lucrări, căci erà în vârsta bărbăției; soartea însă a voit altfel. Nu ne rămâne decât să ne plecăm fruntea înaintea acestei voințe și să salutăm pe colegul dispărut, ridicându-ne în picioare.

D-l *I. Bianu* aduce la cunoștință că decedatul Dimitrie Iofcescu, prin testamentul cu data de 21 Octomvrie 1913, a lăsat Academiei un legat particular cu următoarea dispozițiune:

«Las un fond pentru vecii vecilor de douăzeci și cinci mii lei (25 000) bonuri rurale ce se vor depune la Cassa de depuneri și consemnațiuni, ca din venitul acestui fond Academia Română să acorde anual un premiu pentru cea mai bună scriere ce i se va prezentà, cu preferință cele cu subiect religios»

Printr'un codicil cu data de 8 Noemvrie 1913 se dispune:

«Venitul fondului lăsat Academiei Române se va da ca premiu numai la scrierile cu subiect religios.

«Las Academiei Române lei trei mii, cari se vor depune la Cassa de depuneri și consemnațiuni și această sumă va servì la tipărirea primei lucrări ce se va premià cu venitul fondului ce-i las și se va împărțì — lucrarea premiată — pentru mănținerea credinței strămoșești.»

După art. 85 din Regulamentul general, asupra acceptării legatelor decide plenul Academiei, când ea este întrunită ca acum în sesiune generală.

D-l *General Crainicianu* ar dorì să știe ce poziție socială a avut decedatul și ce avere a rămas de pe urma lui, pentru ca Academia să iea hotărîrea ei în deplină cunoștință de cauză, căci pot fi cazuri când un testator va fi avut un trecut nevrednic și nu ar fi de demnitatea Academiei să accepte un legat pătat prin originea sa.

D-l Vicepreședinte *I. C. Negruzzi* răspunde că asemenea cazuri, de când

există Academia, nu s'au întâmplat și e de prevăzut că n'au să se întâmple nici în viitor, întrucât se știe că generoșii se găsesc printre oamenii de bine și printre doritorii progresului neamului într'o direcție sau alta.

— Ne mai luând nimenea cuvântul, se pune la vot acceptarea legatului Dimitrie Iofcescu și se aprobă, fiind un singur vot contra (d-l *General Crainicianu)*.

La biurou se primește propunerea de a se alege membru onorar d-l Conrad Cichorius, profesor la Universitatea din Breslau.

— Se decide a se pune la ordinea zilei într'o ședință viitoare.

D-l *V. Pârvan* cetește următorul raport al Comisiunii însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în 1913—14:

«*Domnilor Colegi,*

«Comisiunea aleasă de Domniile-Voastre pentru examinarea lucrărilor Academiei făcute în 1913-1914 se unește cu veneratul nostru Secretar general în accentuarea schimbărilor așà de strălucitoare pe terenul politic internațional, prin cari a trecut țara noastră anul trecut. Fără îndoeală înălțarea numelui bun al țerii în fața puterilor mari ale Europei trebue să ne fie un mare sprijin moral în fața dușmăniilor și invidiilor mărunte, pe cari acțiunea noastră diplomatică și militară, încununată de izbândă, le-a deșteptat, precum erà și firesc, în răsăritul apropiat. Academia privind cu încredere la Augustul conducător al destinelor patriei și sărbătorindu-l cu adânc respect și iubire la împlinirea a 75 de ani de vieață, precum cu aceeaș venerație a sărbătorit cevà mai înainte tot în acest an și pe M. S. Regina pentru împlinirea a 70 de ani, face calde urări de încă mulți ani de vieață senină și rodnică iubiților noștri Suverani.

«Incepând lucrările sesiunii generale din acest an, Academia a avut părerea de rău să constate lipsa încă a doi dintre membrii ei activi, plecați într'o lume mai bună ca a noastră. Foștii noștri colegi Quintescu și Kalinderu ne-au părăsit după îndelungați ani de neobosită participare la lucrările curente ale Academiei, fàra îndoeală nu în totdeauna așà de răsunătoare ca publicațiile originale de nouă cercetări și descoperiri, dar pentru mersul Instituției noastre, cu toată modestia lor, tot așà de folositoare, ca și acestea din urmă.

«Tot astfel am avut durerea de a pierde dintre membrii noștri corespondenți străini pe învățatul jurist olandez Asser; iar dintre membrii onorari străini pe venerabilul Canonic din Lemberg Petruszewicz, ale cărui studii au fost atât de folositoare și pentru istoria noastră națională.

«Tuturor acestor colegi plecați la vesnică odihnă, Academia noastră le va păstrà o amintire recunoscătoare.

«Comisiunea, luând act de alegerea colegului nostru d-l A. D. Xenopol, ca membru asociat străin la Institutul Franţei în Academia ştiinţelor morale şi politice, nu poate decât să se asocieze din toată inima la felicitările aduse colegului nostru şi să felicite şi Academia pentru această recunoaştere a ştiinţei noastre româneşti în sânul înaltei instituţiuni de cultură a Franţei.

«Numeroasele comunicări făcute în Academie, în special de colegul nostru d-l N. Iorga, iar de altă parte publicaţiile tot aşă de numeroase şi întinse făcute sub auspiciile Academiei, printre cari, în primul loc, e de citat lucrarea preşedintelui nostru asupra nomenclaturii generale în chimia organică, sunt o îmbucurătoare dovadă de activitatea din ce în ce mai largă şi mai rodnică a instituţiunii noastre.

«Comisiunea iea act cu mulţumire de spornica osteneală a colegului nostru d-l Puşcariu şi a colaboratorilor săi, pentru înaintarea cât mai sigură a Dicţionarului limbii române.

«Constatând cu bucurie creşterea continuă a bibliotecii şi colecţiunilor Academiei, fie prin cumpărături, fie prin daruri pentru cari Academia e adânc recunoscătoare, Comisiunea D-voastre îşi exprimă speranţa că dificultăţile întâmpinate cu construirea noului local al Bibliotecii vor fi în chip fericit înlăturate. Privitor în special la planuri, subsemnatul raportor îşi iea libertatea de a face atentă Comisiunea specială pentru noul local, dacă nu ar fi cazul să se consulte, fără nici o obligaţie pentru Academie, marele arhitect german Peter Behrens, ale cărui opere, tocmai în direcţia ce ne interesează pe noi, alcătuesc azi o podoabă a diferitelor oraşe din patria sa.

«Avem o datorie de împlinit faţă de Comisiunile diferitelor fonduri, donaţiuni şi legate, mulţumindu-le pentru grija şi osteneala ce şi-o dau cu buna administrare a averii Academiei. Nouăle legate făcute Academiei în anul trecut sunt o dovadă de încrederea pe care lumea noastră cu dare de mână o are atât în buna gospodărie, cât şi în înţeleapta întrebuinţare a fondurilor Academiei.

«Foarte numeroase au fost şi în acest an lucrările tipărite, prezentate la concursurile celor cinci premii cari sunt de acordat în acest an. Totuş marea majoritate a acestor lucrări stau, ca valoare relativă faţă de atâtea lucrări, cari nu au fost prezentate la premiu, aşă de jos, încât ne întrebăm dacă nu ar fi cazul ca să luăm în mai de aproape discuţiune acordarea de premii *proprio motu*, în cazul când candidaţii cari ne cer premii nu sunt vrednici de ele. Dintre cele 6 premii pentru lucrări cu subiecte date, cu părere de rău constatăm că la 4 dintre ele nu s'a prezentat nici un manuscris Regretăm de asemenea că chiar la premiul ştiinţific Lazăr de 5.000 lei, pentru lucrări publicate de asemenea nu s'a prezentat nici o

carte. Acest din urmă fapt ni se pare a fi foarte elocvent pentru sfieala pe care o sumă de cercetători şi literaţi serioşi o au de a mai solicità ei premiile Academiei. Credem că acest fenomen nu trebue să rămână fără o reacţiune din partea noastră.

«Incheind acest raport al nostru, cu dorinţa ca Academia noastră să devină din ce în ce mai mult însăş mintea şi inima întregei noastre naţiuni, credem că această înaltă ţintă va fi cu atât mai grabnic ajunsă, cu cât fiecare dintre noi va semănà mai mult în muncă neobosită, abnegaţie şi devotament cu iubitul şi veneratul nostru Secretar general, care acum şi în totdeauna ne va fi cea mai vie pildă de adevărată iubire pentru Academia Română.

«Comisiunea D-voastre iea act cu mulţumire de Raportul asupra lucrărilor făcute în 1913—1914».

«Raportor *V. Pârvan*. Membrii Comisiunii: *G. Ţiţeica*.»

D-l *St. C. Hepites* zice că partea din Raportul Comisiunii cu privire la neprezentarea la premii a lucrărilor cu subiect dat şi mai ales a scrierilor tipărite de valoare ar merità o discuţiune de aproape, deoarece chestiunea relevată de Comisiune are destulă importanţă.

D-l Vicepreşedinte *I. C. Negruzzi* aprobă părerea d-lui *Hepites*, dar sesiunea generală fiind spre sfârşitul ei, rămâne ca această chestiune să se discute în viitoarea sesiune generală

— Ne mai luând nimenea cuvântul, raportul se iea spre cunoştinţă şi se aprobă.

D-l Vicepreşedinte *I. C. Negruzi* aminteşte că, potrivit art. 7 din Statute, durata sesiunii generale este de 25 zile, începând dela 1 Maiu. Mâine deci ar trebui să se închidă sesiunea din acest an. Cum însă sunt încă multe lucrări de făcut, propun conform art. 24 din Regulament, să prelungim sesiunea — prelungire care nu poate fi decât cel mult de 5 zile.

— Se decide cu unanimitate prelungirea sesiunii generale până la 30 Maiu.

ŞEDINŢA DELA 27 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Preşedinte aduce la cunoştinţă că mâine se va ţineà şedinţă publică solemnă, în care d-l *V. Pârvan* va cetì *Discursul* său de recepţiune şi d-l *Iorga* va cetì Răspunsul.

D-l *N. Iorga* zice că i s'a încredinţat de către un învăţător două manuscrise

dintre cari unul din 1834 cuprinde o colecţie de cântece de stea, colinde şi alte bucăţi de literatură poporală. D-l *Iorga* crede că ar fi bine ca Secţiunea literară să examineze această colecţie şi să vadă dacă nu ar fi folositor să se tipărească de Academie.

— Se recomandă Secţiunii literare.

D-l *I. Bianu* zice că că în urma însărcinării ce a dat d-lui C. Moisil, Ajutor-numismat al Acedemiei, acesta i-a făcut următorul raport:

«D-l G. Sion posedă două tezaure monetare foarte interesante; unul a fost găsit anul trecut la Suceava în Bucovina şi cuprinde monete fabricate în bănăria lui Dabija Vodă; celălalt a fost descoperit înainte cu mulţi ani la Turnu-Severin şi conţine monete romane imperiale.

«Tezaurul din Suceava a fost conservat într'un vas de lut de forma unei puşculiţe, înalt de 10 cm., cu diametrul bazei de 4,80 cm. şi al pântecelui de 12 cm., sus la o parte vasul are o deschizătură longitudinală, care în momentul descoperirii erà acoperită cu lut. In acest vas s'au găsit în total 1.880 de monete de aramă, cari toate se aflà în posesiunea d-lui Sion, aşà că avem a face cu un caz puţin obişnuit, ca întreg depozitul unui tezaur monetar să se fi păstrat neatins. De altfel după socoteala făcută, în vas nu puteau încăpeà decât cel mult 2000 de monete de acest fel şi deci putem afirmà cu cea mai mare probabilitate, că numărul de 1880 bucăţi găsite într'însul este chiar întreagă cantitatea depusă dela început.

«Procedând la analiza monetelor din acest tezaur, am constatat că sunt toate piese mici de aramă—solide—de cari s'au mai găsit în cantitate destul de mare între ruinele cetăţii Sucevei şi cari sunt considerate ca monete fabricate în timpul lui Dabija Vodă.

«Ele sunt de următoarele categorii:

«1. Imitaţiuni de şilingi poloni, cu numele regilor Sigismund III şi Ioan Cazimir, şi având unii marca regatului polon, alţii marca Lituaniei, alţii armele oraşului Riga. Şi unii şi ceilalţi prezentă un mare număr de variante.

«2. Imitaţiuni de şilingi suedezi cu numele regilor Gustav Adolf şi Christina, prezentând de asemenea numeroase variante.

«3. Imitaţiuni de şilingi prusieni, cu numele marelui elector Frederic Wilhelm şi cu marca Prusiei. Aceştia într'un număr mai restrâns.

«4. Imitaţiuni de bani de aramă de ai Domnului muntean Mihnea Vodă Radul, în două variante.

«Existenţa celor dintâi trei categorii de monete în acest tezaur nu prezentă un interes deosebit, deoarece este cunoscut că în bănăria de acolo

s'au bătut monete de acest fel; ceeace însă este extrem de interesant şi dă tezaurului nostru o valoare numismatică deosebită, este faptul necunoscut până acum, că la Suceava s'au imitat şi bani de ai lui Mihnea Vodă. Se ştie că acest voevod a ocupat scaunul Ţerii-Româneşti numai cu câţivà ani înainte de urcarea pe tron a lui Dabija; se ştie de altă parte că el pierduse şi tronul şi vieaţa înainte de domnia lui Dabija. Ce interes puteà aveà prin urmare bănăria din Suceava ca să pună în circulaţie monetele unui Domn care nu mai există?

«De altfel întreagă activitatea monetară din timpul lui Dabija este până acum neexplicată, cu toate că s'a găsit, cum am spus mai sus, un număr foarte mare de piese şi, adaug, de table de aramă cu impresiuni monetare Intr'un studiu pe care-l pregătesc şi în care voiu ţineà seamă şi de tezaurul d-lui Sion, sper să pot da o explicare tuturor chestiunilor în legătură cu această activitate monetară

«Al doilea tezaur, cel găsit la Severin, prezentă şi el o importanţă destul de mare D-l Sion posedă acest tezaur, care cuprinde peste 1.000 de bucăţi, de vreo 30 de ani şi nu l-a supus decât acum în urmă unei cercetări mai amănunţite Monetele au fost găsite îngropate în pământ, fără să fi fost adăpostite într'un vas, de aceea s'a format pe ele o patină groasă, care le-a lipit unele de altele şi în acelaş timp le-a distrus în mare parte. Pe lângă monete propriu zise, tezaurul mai conţineà şi un număr de pastile monetare, pe cari nu fusese încă bătute tiparele Aceasta ar lăsà de bănuit că în locul unde s'a găsit tezaurul, a existat odinioară un atelier monetar.

«In orice caz monetele sunt în cea mai mare parte dela urmaşii lui Constantin cel Mare; nu pot afirmà precis dela cari împăraţi dintre aceştia, căci ele nefiind curăţate, n'am putut să le studiez decâ superficial Cu toate acestea cred că ar merità să fie supuse unui studiu mai amănunţit; dar acesta ar reclamà un timp mai îndelungat.»

D-l *I. Bianu* adaoge că a adus la cunoştinţa Academiei acest raport pentru importanţa faptelor cuprinse într'însul.

Comisiunea premiilor Năsturel de 4.000 lei şi al Asociaţiunii Craiovene de 1.500 lei aduce la cunoştinţă că a luat, în şedinţa dela 24 Maiu, următoarele deciziuni:

a) nu a acordat nici uneia din lucrările prezentate premiul Năsturel, rămânând ca voloarea lui de 4.000 lei să se capitalizeze;

b) a acordat premiul Craiovean d-nei Angela Selăgian şi d-lor Dr. V. Bologa şi Dr. E. Precup pentru: *Carte de cetire pentru clasele I şi II dela şcoalele civile de fete* (româneşti din Ungaria)

— Deciziunile Secţiunii se ieau spre cunoştinţă.

La ordinea zilei se pune procesul verbal al Secţiunii istorice, prezentat în şedinţa dela 16 Maiu, cu privire la chestiunea dacă nu ar fi timpul să se crească numărul membrilor corespondenţi

— In urma discuţiunii urmate şi la care ieau parte d-nii: *Dr C. Istrati*, *D. Zamfirescu*, *I. Bianu*, *I. Bogdan* şi *V. Pârvan*, se decide ca chestiunea să fie discutată în sesiunea generală a anului viitor

D-l *Dr. G Marinescu* prezentă *Deutsche Revue* şi *Revue Scientifique*, N-rele din Maiu 1914, cari cuprind următoarele d-sale lucrări: *Ueber Mitempfindungen, insbesondere uber farbiges Horen* şi *Mécanisme chimico-colloidal de la sénilité et le problème de la mort naturelle.*

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* mulţumeşte d-lui *Dr. G. Marinescu* şi-l felicită în numele Acedemiei pentru munca spornică ce depune pe ogorul ştiinţei.

Se ceteşte peocesul verbal al Secţiunii literare pentru şedinţa de la 22 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a luat următoarele deciziuni:

a) Să se propună plenului tipărirea în *Anale* a scrierii d-lui G Pascu: *Câtevà sufixe româneşti de origine slavă*

— Propunerea se aprobă.

b) A ales pentru premiul Adamachi din 1919 subiectul: *Adverbul în limba română—studiu sintactic.* Subiectul va fi tratat după un program întocmit de d-l *Puşcariu*

— Se iea spre cunoştinţă

c) Secţiunea având să iea hotărîre asupra premiului Constantinide şi constatând că nu mai este în număr, a ridicat şedinţa, după ce membrii prezenţi au decis să supună plenului divizibilitatea premiului

Asupra acestei chestiuni d-l. *I. Bianu* zice că împărţirea premiului ar fi folositoare şi de aceea este de părere ca plenul să hotărască în acest sens. In Secţiune d-sa a propus ca, prin anologie cu Premiul Adamachi, premiul Constantinide de 4.000 lei să se devidă în patru părţi (Adamachi 5.000 lei, cinci părţi) şi nici una din părţi să nu fie mai mică de 500 Este de competinţa plenului să decidă asupra divizibilităţii, pentrucă anul trecut, când s'a acordat întâia oară acest premiu, Secţiunea ştiinţifică l-a considerat, după interpretarea dată testamentului, indivizibil. Secţiunea literară este de altă părere şi deci plenul urmează să-şi spună cuvântul hotărîtor.

D-l *I. C Negruzzi* roagă să se aprobe propunerea, pentrucă din cuprinsul testamentului nu reiese că Academia nu poate împărţi premiul în două sau mai multe părţi şi aceasta reiese şi din încrederea pe care testatorul a arătat-o Academiei, lăsându-i legatul. Secţia din care fac parte este literară şi filologică şi pot venì să concureze două lucrări de aceeaş valoare din

amândouă aceste ramure. Secţia, neputând împărţi premiul şi ezitând să favorizeze pe una în detrimentul celeilalte, pentrucă premiul ar fi indivizibil, ar urmà să nu-l dea nici uneia. Nu cred că aceasta a fost intenţia testatorului, când a dispus ca din venitul pe fiecare an să se premieze o lucrare după *aprecierea* şi voinţa Academiei. Cu totul altcevà este când însuş testatorul a afirmat voinţa lui, ca premiul să se dea întreg. Aşà a făcut Năsturel Herescu, care dispune «.....şi acelaş premiu nu va puteà fi niciodată împărţit între mai mulţi concurenţi, ci se va da întreg uneia şi aceleiaş persoane, care îl va merità». Rezultatul acestei legări a mânilor Academiei s'a văzut de multe ori şi Domniile-Voastre l-aţi văzut chiar azi: premiul Năsturel de 4.000 lei a trecut la capitalizare. Dar este voinţa testatorului şi noi trebue să o respectăm. Este în interesul Academiei şi în interesul culturii ca să admiteţi divizibilitatea premiului Constantinide.

— In urma discuţiei care a urmat şi la care au luat parte d-nii *Zamfirescu*, *Ţiţeica*, *Antipa* şi *Sutzu*, se aprobă divizibilitatea premiului Constantinide cu 23 voturi pentru, contra 3, şi apoi se pune la vot modul de împărţire şi se primeşte a se împărţi după normele admise la premiul Adamachi, adică în cel mult 4 părţi, dintre cari nici una mai mică de 500 lei.

Se cetesc procesele verbale ale Secţiunii ştiinţifice pentru două şedinţe dela 27 Maiu, prin cari se arată că Secţiunea a luat următoarele deciziuni:

a) a împărţit premiul Adamachi după cum urmează:

Lei 1.500 d-lui Dr. A. Grădinescu pentru scrierea: *Rolul capsulelor suprarenale în circulaţie şi în schimburile nutritive*;

„ 1 500 d-lui Căpitan (acum Maior) Gabriel I. Negrei pentru lucrarea: *Artilerie românească de câmp. Curs practic aplicat. Tun Krupp* (M R.), Părţile I—IV;

„ 1.000 d-lui Silvestru Moldovan pentru scrierile sale: *Ardealul* Părţile I—II,

„ 1.000 d lui Dr I N. Angelescu pentru scrierile: *Cooperaţia şi socialismul în Europa* şi *Asigurările sociale în statele moderne;*

b) a fixat următoarele subiecte pentru 1919:

la premiul Lazăr de 5 000 lei: *Studiul unuia din cele 3 râuri*: *Siretul, Argeşul, Ialomiţa,*

la premiul Bodescu de 1 500 lei: *Studiul geografic al unei regiuni din Basarabia*;

c) a ales următoarele comisiuni pentru premii ce sunt a se acordà în anul viitor:

— pentru premiul Adamachi cu subiectul: *Studiul chimic al lignitelor indigene*, d-nii: *Dr. C I. Istrati, P. Poni, N Teclu.*

— pentru premiul Lazăr cu subiectul: *Despre politica agrară a României*, d-nii: *Gr. Antipa*, *Dr. C. I. Istrati*, *P. Poni*.

d) Secţiunea şi-a constituit biuroul pentru anul viitor 1914—15, realegând Preşedinte pe d-l *P. Poni* şi Vicepreşedinte pe d-l *Dr. G. Marinescu*.

— Deciziunile Secţiunii se ieau spre cunoştinţă.

D-l *St. C. Hepites* zice că într'o şedinţă ordinară din cursul anului a prezentat nişte propuneri cu privire la Institutul Otteteleşanu. Intre aceste propuneri erà şi aceea de «a se tipări într'o broşură specială pentru uzul elevelor din Institut cuvântările ţinute de Ioan Kalinderu cu ocaziunea examenelor anuale ale acelui Institut, discursurile dela îmmormântarea scumpului dispărut şi alte documente privitoare la Institut». Pentrucă sesiunea generală este spre sfârşit, propun ca anul acesta să se facă cel puţin această broşură, rămânând ca la anul viitor să se discute şi celelalte propuneri ale mele.

D-l *A. D Xenopol* zice că va trebuì să se adaogă la broşură şi portretele celor doi răposaţi.

— Propunerea se aprobă, dimpreună cu aceea a d-lui *Xenopol*.

In legătură cu acestea d-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* zice: Domnilor Colegi, pentru a vă dovedì întru cât împărtăşesc importanţa propunerii d-lui Hepites şi cât de mult ţin a dovedì recunoştinţa noastră celor cari au contribuit cât de puţin la ridicarea noastră culturală şi în special la desvoltarea Academiei, voiu face la rândul meu următoarea propunere:

Faţă cu faptul că in genere la noi sunt puţini aceia cari îşi dau seamă nu numai de rostul şi importanţa Academiei noastre, dar cu deosebire şi despre greutăţile ce noi întâmpinăm şi împiedicarea în care ne aflăm adeseori, de a puteà provocà cercetări nouă, studii sau tipăriri indicate; având în vedere uşurătatea cu care mulţi se pronunţă şi chiar — ceeace e mai trist, aceasta se face nu rareori de către persoane cari ar trebuì să cunoască adevărul — în ce priveşte milioanele de cari ar dispune Academia; având în vedere rezultatele fericite la cari ajungem totuş prin o administraţiune mai mult decât pricepută şi corectă a mijloacelor restrânse de cari dispunem; crezând absolut necesar ca să se răspândească cât mai mult date sigure relative la mersul Academiei şi la natura şi valoarea exactă a mijloacelor de cari dispunem, dorim ca testamentele fericiţilor donatori să fie cunoscute, precum şi rezultatele fondurilor ce ne-au lăsat, precum şi rezultatele obţinute cu fiecare fond în parte, propun Academiei publicarea unei *Cărţi de aur*, care să conţină în lăuntrul ei toate aceste date, cu istoricul şi condiţiunile speciale în cari s'a petrecut tot ce priveşte dela primul şi până la ultimul legat lăsat Instituţiunii noastre. Bine înţeles că afară de

chipul fiecărui donator, se va aflà în capul capitolului respectiv şi o notiţă biografică relativă la fiecare dintre ei.

Această *Carte de aur* va fi un monument de pietate ridicat în memoria acelora cari prin donaţiunile lor au întărit Academia Română, această înaltă şi primă instituţiune cu caracter general românesc şi care are menirea să fie farul culturii noastre naţionale.

Publicaţiunea noastră va fi dar un vădit act de recunoştinţă publică şi un mijloc practic de a dovedì tuturor bunul mers al lucrurilor din sânul acestei Academii.

Tot o *Carte de aur*, şi condus de aceleaşi sentimente, am pus să se facă şi de Ministerul Instrucţiunii publice acum 14 ani şi am convingerea că această publicaţiune a atras după ea încă numeroase donaţiuni, cari au venit în urmă la Cassa Şcoalelor.

Ţin să adaog încă, că această Carte de aur ar trebuì să apară regulat într'o altă ediţie, la fiecare 10 ani, pentru ca astfel după fiecare decadă să se vadă activitatea fondurilor nouă, alături cu cele vechi, dintre cari unele au căpătat o importanţă atât de mare.

D-l *I. C. Negruzzi* este de părerea d-lui *Dr. C. I. Istrati*, dar crede că lucrarea trebue făcută pentru anul 1916, când se împlinesc 50 ani dela înfiinţarea Academiei.

— In principiu se aprobă întocmirea acestei lucrări.

D-l *I. Simionescu* zice că în sesiunea generală trecută a fost vorba de noul local al Bibliotecii Academiei şi roagă biuroul să arate cum stă acum această chestiune.

D-l Preşedinte *Dr. C I. Istrati* dă explicaţiuni asupra stării în care se găsesc lucrările şi zice că în şedinţa de poimâne vor fi prezentate nouăle planuri pentru localul de bibliotecă.

ŞEDINŢA SOLEMNĂ DELA 28 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *V. Pârvan* ceteşte *Discursul* d-sale de recepţiune: *In memoriam Constantini Erbiceanu.*

D-l *N. Iorga* ceteşte *Răspunsul* la discursul d-lui *Pârvan.*

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

D-l *D Onciul* ceteşte procesul verbal al Secţiunii istorice pentru şedinţa dela 27 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a luat următoarele deciziuni:

a) A acordat premiul Princesa Alina Ştirbei d-lui Victor Lazăr pentru lucrarea în manuscript: *Principiile morale şi creştineşti de cari trebue să se conducă părinţii în educaţiunea copiilor lor;*

b) A se tipărì de către d-l *T. V. Stefanelli* peste 300 documente româneşti privitoare la istoria Câmpulungului moldovenesc;

c) Să supună plenului propunerea d-lui *C. Giurescu* ca lucrările cu subiecte date, ce se vor prezentà la premii, să fie scrise cu maşina;

d) Să propună la alegerea de membru corespondent român în locul vacant din acea Secţiune pe Părintele Protopop Ioan Lupaş.

— Deciziunea întâia se iea spre cunoştinţă; a doua se aprobă; propunerea d-lui Giurescu se respinge; propunerea pentru alegerea Părintelui Lupaş se va pune la ordinea zilei într'o şedinţă viitoare

Se ceteşte procesul verbal al Secţiunii istorice pentru şedinţa dela 28 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a decis să propună a fi aleşi membri corespondenţi străini în acea Secţiune d-nii: Iovan Radonić, Dr. Iosef Strzygowski şi Karl Romstorfer

— Se decide a se pune la ordinea zilei într'o şedinţă viitoare.

Se depun la biurou propunerile de a se alege membri onorari d-nii Ulrich von Wilamowitz-Moellendorff şi Const Jirecek.

— Se decide a se pune la ordinea zilei într'o şedinţă viitoare.

D-l *I. Bianu* ceteşte procesul verbal al Secţiunii literare pentru şedinţa dela 27 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a luat următoarele deciziuni:

a) A împărţit premiul Constantinide, după cum urmează:

Lei 2.000 d-lui D. D. Pătrăşcanu pentru scrierea sa: *Timotheiu Mucenicul,*

» 1.000 d-lui E. Lovinescu pentru lucrarea sa: *C. Negruzzi, Vieaţa şi opera lui,*

» 500 d-lui I Al. George pentru: *Aquile — Poezii.*

» 500 d-lui M. I. Chiriţescu pentru: *Răsaduri — Novele*

b) Să propună a se publică în *Anale* scrierea d-lui Iosif Popovici despre: *Fiziologia vocalelor ă* şi *î;*

c) A se da d-lui Iosif Popovici un ajutor de 1.000 lei spre a studià dialectele române din Maramureş;

d) A se tipărì în publicaţiunea: *Din vieaţa poporului român,* scrierea d-lui T. Pamfile: *Cerul şi podoabele lui*;

e) Să se facă o ediţie completă a scrierilor lui Alecsandri şi să se

înceapă facerea unei publicațiuni de reproduceri din decorațiunea vechilor manuscripte scrise în mânăstirile țerii și a destinat în bugetul viitor pentru cea dintâi lei 3.600 și pentru a doua lei 5.000. D-l *I. Bianu* a fost însărcinat cu organizarea și supravegherea facerii acestor două publicațiuni.

g) A ales pe d-nii *B Delavrancea*, *I C. Negruzzi* și *D. Zamfirescu* în Comisiunea premiului Neuschotz din 1915, despre: *Industrii casnice țărănești.*

— Deciziunile Secțiunii se ieau spre cunoștință și se aprobă.

D-l *D. Onciul* zice că, într'o ședință precedentă, s'a cetit proiectul de regulament pentru Fondul Toncoviceanu, întocmit de Comisiunea specială aleasă de Academie. Atunci însă s'a ivit o dificultate cu privire la tipărirea lucrărilor ce eventual vor fi premiate. Comisiunea a refăcut proiectul de regulament, care acum se prezentă în următoarea redacție:

Regulamentul Fondului Toncoviceanu.

Venitul anual al Fondului Toncoviceanu se va întrebuință în modul următor:

Art 1. Din venitul anual se vor scădeà 1% pentru cassa de pensiuni a Academiei, conform Regulamentului fondului de pensiuni, și 15% pentru fondul Academiei, conform Statutelor.

Art 2. Venitul net se va capitalizà, până când va crește la 1 000 lei anual, din care se va formà un premiu de 1.000 lei

Art. 3. Premiul se va decerne, alternativ de Secțiunile literară, istorică și științifică—celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra unui subiect dat de secțiunea respectivă. Dacă din lucrările prezentate se vor găsì două ce ar merità să fie premiate, premiul va puteà fi împărțit în două părți câte 500 lei.

Art. 4 Lucrările premiate se vor tipărì din venitul fondului, rămânând ca premiul următor să se dea după acoperirea speselor de tipar. Sumele incassate din vânzarea lor vor intrà la venit. Sumele rămase neîntrebuințate din venit se vor capitalizà.

Art 5. In orice altă privință, se va urmà conform Regulamentului premiilor.

— Necerând nimenea cuvântul, proiectul se pune la vot și se aprobă cu unanimitate.

ŞEDINŢA DELA 29 MAIU 1914 (dimineaţa).

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *I Bianu* ceteşte procesul verbal al Secţiunii literare pentru şedinţa dela 28 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a luat următoarele deciziuni:

a) Să propună plenului a fi aleşi membri corespondenţi străini d-nii: Eugen Herzog, Ad Zauner, Mario Roques şi Matteo Bartoli;

— Se decide a se pune la ordinea zilei în şedinţa de astăzi

b) A ales pe d-nii *B. Delavrancea*, *I C Negruzzi*, *S. Puşcariu* şi *D Zamfirescu* să facă parte din Comisiunea premiului Năsturel din 1915;

c) A ales pe d-nii: *I. Bianu*, *Al. Philippide* şi *S. Puşcariu* în Comisiunea care să examineze lucrările ce se vor prezentà la premiul Năsturel din 1915 cu subiectul: *Sufixele de formare a cuvintelor în limba română;*

d) Secţiunea şi-a constituit biuroul pentru 1914—15, realegând pe d-l *N. Gane* Preşedinte şi pe d-l *I C Negruzzi* Vicepreşedinte.

— Se ieau spre cunoştinţă.

e) Secţiunea a decis să propună plenului alegerea d-lui Octavian Goga membru corespondent român într'unul din cele două locuri vacante din Secţiune şi a amânat pentru sesiunea viitoare propunerea pentru al doilea loc vacant.

— Se decide a se pune la ordinea zilei în şedinţa de astăzi.

La ordinea zilei se pun alegerile de membri corespondenţi români, onorari şi corespondenţi străini.

— Se decide a se cetì toate expunerile pentru propuneri de membri şi a se face în urmă votarea pentru fiecare pe rând.

D-l *M. C. Sutzu* ceteşte din nou propunerea prezentată la 22 Maiu, pentru alegerea de membri onorari a d-lor: Barclay, Babelon şi Behrend Pick.

D-l *Dr. V. Babeş* ceteşte următoarea expunere asupra activităţii ştiinţifice şi a personalităţii d-lui Ch. L. A Laveran, care a fost propus spre a fi ales membru onorar:

«Ch. L. A Laveran, născut la Paris în anul 1845, profesor la Val de Grace, delegat în Algeria pentru studiul malariei a descoperit plasmodiul malariei în anul 1884.

«Ca profesor la şcoala superioară medico-militară, a publicat *Nouveaux eléments de pathologie médicale.*

«Lucrările lui Laveran să ocupă mai cu seamă cu malaria şi alte boale

produse prin protozoare. Prin metoade ingenioase a descoperit structura fină a acestor paraziți.

«D-sa este membru al Academiei de științe și de medicină dela Paris și Capul serviciului boalelor tropice la Institutul Pasteur; a fost distins prin acordarea premiului Nobel.

«Pe lângă că d-sa este prietenul Românilor, pe cari-i primește cu multă bunăvoință în serviciile d-sale, are și meritul mare de a fi descoperit microbul malariei care bântue în țara noastră».

D-l *N. Iorga* cetește următoarea expunere:

«Propunem ca membru corespondent străin al Academiei Române pe d-l Iovan Radonić, profesor la Universitatea din Belgrad.

«Originar din Ungaria, unde a trăit și în mijlocul Românilor, a căror limbă o cunoaște îndestul pentru a puteà întrebuințà izvoare și cărți istorice românești, d-sa a făcut, subt conducerea marelui învățat Jireček, studii adâncite de istorie la Universitatea din Viena. Lucrările sale în limba germană încep încă de atunci și ele se deosebesc prin sobrietate și preciziune. După așezarea sa la Belgrad, a dovedit prin numeroasele sale recensiuni un larg interes pentru tot ceeace privește de aproape sau de departe istoria sârbească Astfel d-l Radonić a ajuns a fi nu numai un distins istoric al poporului său, dar și unul din puținii cunoscători adevărați ai întregii lumi dunărene și balcanice.

«De atâtea ori d-sa a tratat puncte din istoria Românilor, ca în lucrările despre aventurierul Gheorghe Brancovici, «Despotul sârbesc», contemporan și ocrotit al lui Șerban Cantacuzino și al Brâncoveanului. Studiul despre politica externă a lui Șerban Vodă, pe care ni l-a trimis de curând pentru *Anale*, în traducerea făcută de un licențiat al Universității noastre, venit pentru studii în Serbia, d-l P. Cancel, e o nouă devadă despre interesul ce poartă trecutului nostru.

«Alegându-l ca membru corespondent străin vom răsplăti merite reale pentru istoria Românilor și simpatii statornice pentru națiunea noastră, stabilind încă o legătură între cultura românească și aceea a Sârbilor, cari au atâtea puncte comune și pot să-și folosească reciproc așà de mult.

«*I. Bogdan, C. Giurescu, N. Iorga, V. Pârvan, A. D. Xenopol*».

D-l *D. Onciul* cetește următoarele despre d-l Karl A. Romstorfer:

«Avem onoarea de a propune ca membru corespondent străin în Secțiunea istorică pe d-l Karl A. Romstorfer, Inspector general pentru școalele profesionale la Ministerul Lucrărilor publice în Viena, Consilier de guvern (Regierungsrat), comandor al ordinelor Coroana României și Steaua Ro-

mâniei, medalia Bene merenti cl. I. Prin publicaţiunile sale asupra stilului moldovenesc-bizantin al bisericilor vechi din Bucovina şi România, asupra cetăţilor Neamţu şi Suceava, cum şi prin săpăturile ce a condus la cetatea Sucevei, pe care a desgropat-o şi a scos-o la iveală, d-sa şi-a câştigat cele mai însemnate merite pentru cercetarea din acest punct de vedere a trecutului nostru, aşà încât alegerea sa ca membru corespondent al Academiei noastre se impune.

«I. Bogdan, N Iorga, D. Onciul, T. V. Sfanelli, M. C. Sutzu».

D-l *D. Onciul* ceteşte următoarea expunere:

«Avem onoarea de a propune ca membru corespondent străin în Secţiunea istorică pe d-l Dr. Iosef Strzygowski, profesor de istoria artelor la Universitatea din Viena, Consilier aulic (Hofrat). Prin publicaţiunile sale asupra istoriei artelor plastice şi în special asupra artei bizantine, cum şi prin o publicaţiune recentă asupra picturii biserіceşti a vechilor mânăstiri moldoveneşti din Bucovina, în care arată cum arta bizantină a luat în Moldova o desvoltare proprie ca artă naţională, d-sa şi-a câştigat merite deosebite în domeniul acestor studii, aducând însemnate servicii şi studiului artei noastre bisericeşti.

«Pentru aceste motive, credem că alegerea d-lui Strzygowski ca membru corespondent al Academiei noastre este indicată.

«I. Bogdan, N. Iorga, D. Onciul, T V. Stefanelli, M. C. Sutzu».

D-l *V. Pârvan* ceteşte următoarele:

«Avem onoarea a vă propune alegerea d-lui Ulrich von Wilamowitz-Moellendorff, profesor la Universitatea din Berlin, membru al celor mai de seamă Academii şi Societăţi ştiinţifice din întreaga lume cultă, ca membru onorar al Academiei noastre. Filolog, arheolog, istoric şi epigrafist, cum dela Mommsen încoace n'a mai fost un al doilea aşà de strălucit, de o potrivă în toate aceste domenii ale antichităţilor clasice, Wilamowitz conduce azi marea lucrare a corpului inscripţiilor greceşti, făcând jertfa de a renunţà la toate celelalte lucrări personale de filologie şi istorie ce le aveà în curs şi închinându-se cu totul acestei mari opere.

«Academia Română, alegând pe d-l Wilamowitz membru onorar, întăreşte încă mai mult legăturile rodnice cari există între ştiinţa germană şi cea română de atâta timp

«I. Bogdan, C. Giurescu, N. Iorga, D. Onciul, M C. Sutzu, A. D. Xenopol».

D-l *I. Bogdan* cetește următoarea expunere despre d-l C. Jireček:

«Const. Jireček, profesor universitar și membru al Academiei de științe din Viena, este un mare învățat în specialitatea istoriei și etnografiei popoarelor din Europa sudestică. Dela apariția «Istoriei Bulgarilor» în 1879 și până la fascicolul al doilea din «Statul și societatea în Serbia medievală», care a ieșit în anul trecut, Const. Jireček a publicat o sumă de cărți, monografii, studii și critici de cea mai mare însemnătate asupra istoriei Peninsulei Balcanice, din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre. Lucrările acestea se disting printr'o aprofundare neobișnuită și o tratare perfectă a subiectelor, printr'o critică ageră și expunere foarte clară. Fiecare lucrare a lui Jireček este un model, fiecare a rămas neîntrecută, în felul ei, clasică.

«Pentru noi Românii lucrările lui Jireček au o valoare specială, căci unele din ele privesc direct istoria noastră în Peninsula Balcanică, cum este studiul despre «Vlahi și Maurovlahi în monumentele raguzane» și cel despre «Romani în Dalmația», iar altele se rapoartă la instituții slave și la fapte politice ale Bulgarilor și Sârbilor, cari sunt în legătură cu istoria noastră. Cine vrea să se ocupe cu istoria veche română, trebue să cunoască și să studieze aceste scrieri.

«D-l C. Jireček a fost profesorul mai multor tineri de ai noștri, cari au făcut studii de istorie și filologie la Universitatea din Viena; acestora le-a arătat în totdeauna o deosebită bunăvoință și-i datoresc mult în ce privește metoda și îndemnul la lucru.

«D-l C. Jireček urmărește cu mare interes și cu cea mai deplină obiectivitate tot ce se produce la noi în domeniul istoriei și istoriografiei naționale. Utilizând aceste producțiuni ale științei românești în lucrări cari se cetesc de mulți învățați europeni, d-sa contribue în mod conștient la răspândirea unei bune reputații a științei istorice românești.

«Academia Română i-ar arătà o recunoștință meritată, alegându-l membru onorar al ei.

«*I. Bogdan, N. Iorga, D. Onciul, V. Pârvan, M. C. Sutzu*».

D-l *I. Bianu* cetește următoarea expunere a d-lui *Sextil Pușcariu* despre Eugen Herzog:

«Am onoarea a vă propune alegerea de membru corespondent extern a d-lui Eugen Herzog. Ieșit din școala lui Mussafia și Meyer-Lubke, d-l Herzog s'a distins încă de pe vremea când erà docent privat la Universitatea din Viena prin lucrări temeinice și de mare valoare, pe baza cărora apoi a fost numit profesor de limbile romanice la Universitatea din Cernăuți. Activitatea

sa științifică e foarte mare și, în afară de multele și luminoasele sale recensii, are câtevà lucrări extinse, foarte apreciate, precum, în cursul celor zece ani din urmă, *Streitfragen der romanischen Philologie*; *Das to-Partizip im Altromanischen*; *Historische Grammatik des Neufranzösischen*. Calitățile prin cari se disting scrierile sale sunt adâncirea problemelor până în cele mai subtile amănunte și în acelaș timp o necontenită preocupare pentru partea principială a chestiunilor cercetate. In timpul din urmă d-l Herzog se ocupă intensiv și cu deosebită dragoste de studiul limbii române».

D-l *I. Bianu* cetește următoarea expunere a d-lui *Sextil Pușcariu* asupra d-lui Ad. Zauner:

«D-l Ad. Zauner, profesor de limbile romanice la Universitatea din Graz, unde ocupă catedra membrului onorar Hugo Schuchardt, e unul dintre cei mai de valoare romaniști ai generației mai tinere. Scrierile sale, dintre cari amintesc cu deosebire teza sa de habilitare: *Die romanischen Namen der Korperteile* și *Historische Grammatik der romanischen Sprachen*, sunt dovezile unor vaste cunoștințe și cuprind întregul domeniu al limbilor romanice cu dialectele lor. D-l Zauner, un bun cunoscător al limbii noastre, ține în curent de un șir de ani străinătatea cu toate progresele filologiei române, discutând în recensii amănunțite scrierile filologilor români Am onoarea a vă propune alegerea d-lui Zauner ca membru corespondent extern al Academiei Române».

D-l *I. Bianu* cetește următoarea expunere despre d-l Mario Roques:

«D-l Mario Roques, profesor de filologia romanică și românească la Facultatea de litere din Paris, la Școala practică de înalte studii și la Școala de limbi orientale moderne, este unul din prietenii cei mai călduroși ai Românilor și unul din învățații străini cari studiează cu mai multă iubire și pricepere limba și literatura noastră veche și modernă.

«Scrierile sale tratează despre chestiuni din istoria limbii române și despre monumente literare vechi ale ei.

«La 1907 a publicat un studiu despre conjuncțiunile condiționale *să*, *de*, *dacă* în vechea limbă românească; a scris despre *Evanghelia* românească a lui Coresi; la 1913 despre *Palia* dela Orăștie din 1582, pe care o retipărește într'o nouă ediție, făcând astfel un mare pas înainte în cunoașterea limbii noastre din secolul XVI.

«D-l Mario Roques are deci toate calitățile și toate meritele, spre a fi ales membru corespondent străin la Secția literară a Academiei».

D-l *I. Bianu* citește următoarele despre d-l Mateiu Bartoli:

«D-l Mateiu Bartoli, profesor de filologia romanică la Universitatea din Turin, este unul dintre principalii romaniști ai timpului nostru. Cercetările sale se îndreptează cu deosebire asupra domeniului iliric, strâns legat cu originile și istoria limbii noastre. In publicațiile Comisiei Balcanice a Academiei din Viena, d-l Bartoli a publicat lucrarea sa fundamentală: *Das Dalmatische*, iar rămășițele încă vii din dialectul istro-român au format obiectul cercetărilor sale.

«Propun ca d-l Bartoli să fie ales membru corespondent străin la Secția literară a Academiei».

D-l *V. Pârvan* citește următoarele despre d-l Conrad Cichorius:

«Printre învățații de frunte străini, a căror activitate a fost în mare parte închinată până acum istoriei și antichităților patriei noastre, stă fără îndoeală, în rândul întâiu, profesorul Conrad Cichorius dela Universitatea din Breslau Publicațiile sale asupra Columnei Traiane, asupra monumentelor din Dobrogea, în special Trofeul dela Adamclisi, sunt astăzi sau absolut necesare sau deadreptul unice pentru aceste chestiuni. Cichorius a făcut numeroase călătorii în țerile noastre de dincoace și dincolo de Carpați căutând a interpretà cât mai complet Columna lui Traian. Celelalte numeroase scrieri ale sale de istorie antică, arheologie și filologie clasică, fără legătură directă cu noi și deci deocamdată neavând a fi pomenite de noi, l-au așezat pe Cichorius printre învățații de frunte germani în domeniul antichităților clasice. In sfârșit, însemnăm că Cichorius e unul dintre cei mai călduroși prieteni ai noștri în Germania și un bun cunoscător al culturii noastre.

«Pentru toate aceste motive, avem onoarea a propune alegerea d-lui Conrad Cichorius ca membru onorar al Academiei noastre.

„I. Bogdan, N. Iorga, D. Onciul, V. Pârvan, M. C Sutzu“.

Se procede la vot pentru fiecare din persoanele propuse.

Rezultatul votului pentru fiecare este: votanți 22; voturi pentru 22, adică unanimitate.

— D-l Președinte proclamă membri onorari ai Academiei pe d-nii: Dr. Barclay Head, Ernest Babelon, Behrend Pick, C. L. A. Laveran, Ulrich von Wilamowitz-Moellendorff, Const. Jireček, C. Cichorius și membri corespondenți străini pe d-nii: Iovan Radonić, Iosef Strzygowski și Karl A. Romstorfer în Secțiunea istorică și pe d-nii· Eugen Herzog, Ad. Zauner, Mario Roques și Mateiu Bartoli în Secțiunea literară.

D-l *I. Bogdan* cetește următoarea expunere pe care s'a bazat Secțiunea istorică spre a propune alegerea d-lui Ioan Lupaș ca membru corespondent în această secțiune:

«Ioan Lupaș s'a născut la 9 August 1880 în Săliște, comitatul Sibiiului din Transilvania, din părinți țărani. Și-a făcut studiile secundare în liceul unguresc din Sibiiu și în cel românesc din Brașov, unde a trecut examenul de maturitate la 1900. A studiat patru ani la Facultatea de filozofie din Budapesta, mai ales istorie și filologie latină. La 1904 și-a trecut la aceeaș facultate doctoratul în științele istorice «magna cum laude». A ascultat apoi cursuri de istorie bisericească la Universitatea din Berlin și a făcut lucrări practice în seminarul celebrului profesor Adolph Harnack. La 1905 a fost numit profesor de istorie la seminarul Andreian din Sibiiu, unde a funcționat trei ani. In acest interval și-a făcut și examenele în științele teologice. La 1909 fu numit, la cererea Românilor din «Mărginime», administrator protopopesc în Săliște, unde acum este protopop. In acelaș an a fost ales de congresul național bisericesc asesor în consistoriul mitropolitan. Pentru un articol de cuprins istorico-social din revista «Țara Noastră» a fost condamnat și a suferit pedeapsa închisorii de stat din Seghedin timp de trei luni (1908).

«Activitatea literară și-a început-o Ioan Lupaș la 1900 în coloanele «Tribunei» din Sibiiu și în suplementul literar al acesteia («Tribuna Literară»). După dispariția acestora, a colaborat la «Telegraful Român» din Sibiiu, la «Tribuna» din Arad și la «Neamul Românesc» din București. La 1902 a fost unul din întemeietorii revistei literare «Luceafărul», la care colaborează și astăzi.

«Dări de seamă, studii și documente istorice a publicat în revistele «Transilvania», «Luceafărul» și «Convorbiri Literare», articole de interes școlar și pedagogic în «Vieața Școlară» din Sibiiu și în «Revista generală a învățământului» din București.

«Lucrările sale istorice, tipărite în broșuri, ediții separate sau volume, sunt următoarele:

a) In limba română:

1. *Câteva pagine din trecutul comunei Săliște.* Schiță istorică. Sibiiu 1903

2. *Șovinismul confesional în istoriografia românească-ardeleană.* Studiu istoric. Sibiiu 1903.

3. *Un capitol din istoria ziaristicei românești ardelene* (Gh Barițiu). Sibiiu 1906.

4. *Despre începutul neamului românesc*, o broșură din biblioteca populară a «Asociațiunii Transilvane». Sibiiu 1906.

5 *Contribuțiuni la istoria politică și culturală a epocei lui Șaguna.* Extras din *Anuarul Seminarului Andreian* din 1908 și 1909.

6. *Un răspuns detractorilor lui Șaguna.* Sibiiu 1909.

7. *Mitropolitul Andreiu Baron de Șaguna* Monografie istorică. Sibiiu 1909 (ed. II-a 1911).

8. *Populus Verboczianus.* Articole istorico-politice Arad 1910

9. *Contele Ștefan Széchenyi și politica de maghiarizare* Studiu istorico-politic. Sibiiu 1910.

10. *Vieața unei mame credincioase.* Povestire istorică. București 1910 (Extras din «*Biserica ortodoxă română*). Un elogiu al mamei mitropolitului Șaguna.

11. *Misiunea episcopilor Gherasim Adamovici și Ioan Bob la Curtea din Viena în anul 1792.* Sibiiu 1912. Chestiunea prezentării celor trei «Supplices libelli» ale Românilor, prin episcopii lor (cel unit și cel neunit), înaintea Impăratului.

12 *Principele ardelean Acațiu Barcsai și Mitropolitul Sava Brancovici,* 1658—1661. Extras din *An. Acad. Rom*, XXXV (1913),—cu unele materiale inedite

13. In sfârșit în anul trecut părintele Lupaș a mai publicat două broșuri· una în formă populară, intitulată: *Spice din istoria noastră bisericească,* iar alta tratând despre: *O încercare de reunire a bisericilor românești din Ardeal la 1798.*

b) In limba maghiară ·

1. *Az erdélyi görög-keleti egyház és a vallás unió a XVIII század folyamán* (Biserica greco-orientală din Ardeal și unirea bisericească în cursul sec. XVIII) Budapesta 1904. Teză de doctorat.

2 *Történeti párhuzamok* (Paralele istorice). Polemică cu istoricul și publicistul maghiar Jancsó Benedek. Budapesta 1907.

«Mai toate lucrările părintelui Lupaș au fost apreciate favorabil în revistele de specialitate, atât în cele românești, cât și în cele străine.

«Astfel despre teza sa de doctorat «Biserica greco-orientală din Ardeal și unirea bisericească din sec. XVIII» a apărut o recensie favorabilă în revista istorică maghiară «Erdélyi Muzeum» din Cluj, în anul 1904; ea este scrisă de profesorul Görög Ferencz. Lucrarea «*Paralele istorice*» a fost apreciată elogios în revista slovacă «Slovensky Obzor», an. 1907, No. 5 (vezi traducerea românească a acestei recensiuni în ziarul «Tribuna» din 1910, No. 100) și în mai multe ziare și reviste românești. Scrierea populară «*Despre începutul neamului românesc*» a fost, cu drept cuvânt, lăudată în «Vieața Literară», an. I, No 52, în «Sămănătorul» an V, No. 52, în «Neamul Ro-

mânesc», an. I, No. 67, şi în «Convorbiri Literare», an. 1908, No. 2 (1). Mai elogios decât toate a fost apreciată monografia asupra «Mitropolitului Andreiu Şaguna». Cu deosebită căldură a fost salutată apariţia ei în «Convorbiri Literare» din an. 1909, No. 8, unde se spune că «dela apariţia scrierilor politice ale lui Eminescu şi până azi, n'a ieşit nici o lucrare în limba noastră românească, din care tineretul şi toţi cei cu griji faţă de prezent şi de viitor să poată împrumută mai multă şi mai curată lumină». Iar în «Viaţa Românească» din Iaşi, an. 1909, No. 12, se zice că această monografie istorică e «de un pasionant interes», că «dcoumentaţia ei e bogată şi expunerea amănunţită», că «autorul caracterizează în chip fericit puternica individualitate a lui Şaguna, scoţând în relief cu multă pătrundere multiplele sale feţe». Colegul nostru, d-l N. Iorga, în «Neamul Românesc» din an. 1909, No. 8, spune că această carte interesează «în cel mai înalt grad, fiind bine lucrată şi scrisă foarte limpede». «Revista generală a învăţământului», an. 1910, p 542 sq, spune că «de mult n'a apărut la noi o carte care să fie menită a folosi în toate privinţele, cum ne va fi de folos tuturor, şi va fi în deosebi spre folosul învăţătorului şi al preotului român». Revista «Junimea Literară» din Bucovina (an. 1909, No. 11—12) spune că în această carte, «scrisă cu o deosebită pătrundere şi înţelegere a evenimentelor politice şi culturale, autorul a reuşit să ne dea o icoană clară a timpului în care a trăit marele arhiereu». In revista «Luceafărul», an. 1909, p. 463 sq., se relevează «calităţile superioare ale acestei publicaţiuni, care deschide autorului său un loc de cinste între istoriografii români şi va face ca amintirea lui Şaguna să fie adânc întipărită în mintea generaţiei de astăzi şi a celei viitoare». In sfârşit «Gazeta Transilvaniei» din 1909, No. 210, scrie: «Cartea d-lui Lupaş are o deosebită valoare prin faptul că e alcătuită după cercetări îndelungate şi pe bază de izvoare nouă, neîntrebuinţate încă. Astfel ea nu este ca multe alte studii şi «disertaţii» o repeţire a făptuirilor acestui mare arhiereu, ci ne deschide orizonturi nouă din vieaţa lui Şaguna şi din luptele şi străduinţele contimporane.»

«Meritul cel mare al părintelui Lupaş, ca autor al biografiei lui Şaguna, consistă în aceea că d-sa este cel dintâiu scriitor român de dincolo de Carpaţi, care a avut îndrăzneala şi răbdarea să intreprindă o lucrare atât de grea, cum este descrierea vieţii acestui însemnat bărbat al bisericii noastre. Pe urma acestei cărţi, d-l Lupaş e privit astăzi de Românii din Ungaria ca unul din cei mai buni istorici ai lor, ca «istoriograful» lor per

(1) De acelaş cuprins e broşura «*De de mult*» din Biblioteca populară a Asociaţiunii Transilvane. Sibiiu 1911.

excellentiam, cum se exprimă «Tribuna» dela Arad într'un lung și foarte bun articol despre activitatea d-sale (anul XIV, No. 94, $^1/_{14}$ Maiu 1910).

«Nu mai vorbesc de valoarea lucrărilor mai nouă ale părintelui Lupaș; cea publicată în *Analele* Academiei noastre a fost foarte bine apreciată în Secțiunea istorică, înainte de a se tipări în Memoriile ei.

«Având dar în vedere pe de o parte meritele literare ale părintelui Ioan Lupaș, pe de alta situațiunea sa socială între Românii din Ungaria și vaza de care se bucură la dânșii, Secțiunea istorică a Academiei Române ar face bine să-l propună plenului pentru locul vacant de membru corespondent în această secțiune.»

Se procede la vot, al cărui rezultat este: votanți 21; voturi pentru 21.

— D-l Președinte anunță că propunerea a întrunit unanimitatea voturilor și proclamă pe d-l Ioan Lupaș membru corespondent al Academiei în Secțiunea istorică.

In lipsa d-lui *B. Delavrancea*, d-l *I. C. Negruzzi* cetește următoarea expunere asupra activității literare a d-lui Octavian Goga:

«Secțiunea literară a ales, cu unanimitate de voturi, pe d-l Octavian Goga ca membru corespondent al Academiei Române.

«Octavian Goga s'a impus atențiunii generale a neamului întreg prin vers și prin proză. Versurile sale sunt ale unui adevărat poet, căci — izvorînd din adâncul unui suflet nobil—înduioșează și revoltă, luminează și uimesc, farmecă și înalță, fie coborîndu-se la vieața celor mai umiliți creștini, fie ridicându-se la măsura aspirațiunilor noastre de popor care sufere, luptă și caută să învingă. In el, trecutul, prezentul și viitorul nostru sunt de o singură ființă cu dureri mari și nepotolite încă. El se adresează și copiilor și tinerilor și bătrânilor,—și toți îl înțeleg ca pe un poet al tuturora, «verbul» lui fiind «verbul» Românilor de pretutindenea In proză e totdeauna învățat și scânteietor. Și de aceea Academia Română îi face onoarea, și se onorează, alegându-l ca membru corespondent al ei, până ce, peste puțin, va trebui să-l prenumărăm ca membru activ în rândurile noastre Firește, d-lor, că toți dorim să deschidem cât mai larg ușile acestei înalte instituțiuni culturale generațiunilor tinere, înzestrate și cu entuziasm curat la munca națională.»

Se procede la vot al cărui rezultat este: votanți 21, voturi pentru 21.

— D-l Președinte anunță că d-l Goga a întrunit unanimitatea voturilor și-l proclamă membru corespondent al Academiei în Secțiunea literară.

Se cetește procesul verbal al Secțiunii științifice pentru ședința dela 29 Maiu, prin care se arată că Secțiunea a luat următoarele deciziuni:

a) a desemnat pe d-nii: *St. C Hepites*, *A. Saligny*, *I. Simionescu* și *N. Teclu* în Comisiunea premiului Năsturel din 1915:

b) a fixat pentru premiul Neuschotz de 2.000 lei din 1910 subiectul: *Flora unuia din cele două județe din noua Dobroge, după alegerea botanistului.*

— Deciziunile Secțiunii se ieau spre cunoștință.

Se cetește procesul verbal al Secțiunii istorice pentru ședința dela 28 Maiu, prin care se arată că Secțiunea și-a constituit biuroul pentru 1914—15, alegând Președinte pe d-l *A. D Xenopol* și Vicepreședinte pe d-l *D. Onciul.*

— Se iea spre cunoștință.

D-l *D. Onciul* zice că Secțiunea istorică alegând Președinte pe d-l *A. D Xenopol*, a decis să dea deseară la ora 8 un prânz colegial în onoarea d-lui *Xenopol*, care a fost ales membru al Institutului Franței. D-l *Onciul* invită la această masă pe membrii din celelalte două secțiuni.

D-l *A. D. Xenopol* mulțumește inițiatorilor și tuturor colegilor pentru atențiunea măgulitoare ce i se arată și este fericit că onoarea ce s'a făcut în persoana d-sale de către Academia de științe politice și sociale se răsfrânge asupra neamului românesc.

D-l *I. Bianu* cetește proiectul de buget al Academiei pe 1914—15, care se prezentă la venituri și cheltueli cu suma de lei 1.434 184,98, fiind și un excedent de lei 1.024,67.

— Necerând nimenea cuvântul, proiectul de buget se pune la vot și se aprobă cu unanimitate.

ȘEDINȚA DE LA 29 MAIU 1914 (după amiazi).

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *P. Poni* cetește raportul Comisiunii Adamachi (1) despre mersul fundațiunii în cei din urmă 20 ani (1894—1914), de când s'au pus în aplicare dispozițiunile din testamentul lui Vasile Adamachi.

D-l Președinte *Dr. C. I Istrati* zice că Academia trebue să se simtă fericită de rezultatele atât de îmbucurătoare pe cari le-a dat Fundațiune Adamachi, mai ales prin bursele ei, cari au făcut să avem astăzi o falangă de tineri bine pregătiți pe terenul științelor, mulți dintre ei profesori universitari și unul chiar în mijlocul nostru. Nu numai partea culturală ne bucură, dar și cea materială, căci Fondul Adamachi în timp de 20 ani, dând rezultate morale atât de frumoase, ca parte materială el a trecut cu mult peste îndoit. Aceasta învederează buna administrație a Academiei, și când

(1) Textul mai jos in anexe.

vorbiam eri de o *Carte de aur* a Instituţiunii noastre, mă gândiam tocmai să facem aşà ca publicul mare să cunoască felul chibzuit cum organizăm şi administrăm noi averile ce ni se dau şi să se pătrundă de rezultatele bune pe cari le obţinem Acestea văzute şi ştiute vor mărì şi mai mult încrederea celor dornici de a face bine şi vor atrage către noi donaţiuni şi legate mult mai multe ca până acum. In numele Academiei mulţumesc Comisiunii şi în special d-lui *Poni* care, dela înfiinţarea fondului, a fost ca un părinte sufletesc al bursierilor şi care şi-a pus toată munca, bunăvoinţa şi priceperea în conducerea şi supravegherea fundaţiunii. Memoria lui Adamachi, al cărui bust îl avem acì, să fie sfântă pentru noi şi pentru cultura neamului. Ca Decan al Facultăţii de ştiinţe din Bucureşti, mulţumesc personal pentru cele două burse pe cari le propune Comisiunea pentru Facultăţile de ştiinţe. Ele vor fi o adevărată binefacere, căci cunosc mizeria în care se sbat mulţi din tinerii noştri studioşi.

— Raportul Comisiunii se iea spre cunoştinţă şi se aprobă cu unanimitate propunerile făcute printr'însul.

Se procede la alegerea a doi membri, cari împreună cu d-l Secretar general, conform Regulamentului, să formeze Comisiunea Adamachi pentru 1914—15

— Sunt realeşi d-nii *P. Poni* şi *I. Simionescu.*

La ordinea zilei chestiunea planurilor noului local pentru Biblioteca Academiei.

D-l *I. Bianu* aminteşte că arhitectul L. Mac Lean dela Berlin fusese însărcinat cu facerea planurilor pentru noul local al Bibliotecii şi că la 1912, în şedinţa dela 24 Maiu, Academia a aprobat această însărcinare. Numitul arhitect a întocmit anteproiectul, care a fost aprobat, la 30 Octomvrie 1912, de Delegaţiune dimpreună cu membrii prezenţi ai Comisiunii alese la 1910 pentru localul Bibliotecii. Pe temeiul acestui anteproiect, s'a pus în lucrare proiectul, ale cărui părţi—câte erau gata şi primite până la 30 Maiu 1913— au fost prezentate Academiei şi aprobate de ea în şedinţa plenară din acea zi. S'a cerut arhitectului, care erà de faţă la acea şedinţă, să termine grabnic lucrarea şi să facă unele modificări şi cu deosebire să prelucreze din nou faţada, care nu a fost aprobată. Câtevà din foile de desemnuri, cari lipsiau, au fost trimise pe rând In sarcina arhitectului erà expres dată şi facerea devizului, pentru a cărui întocmire chiar în scrisoarea de însărcinare i s'a arătat că suma de care Academia dispune pentru construirea localului este de lei 3.000 000 în total, împărţită aşà: Lei 2.000.000 pentru clădirea propriu zisă, lei 500.000 pentru instalarea internă şi lei 500.000 pentru neprevăzute; iar în toamna anului 1912 d-l L. Mac Lean a fost chemat în Bucureşti, unde a stat vreo 12 zile spre a studià obiceiurile şi mate-

rialele de construit precum și prețurile materialelor și ale lucrătorilor. Cu toate acestea în August trecut a trimis devizul numai cu măsurătorile și fără prețuri, zicând că notele luate de dânsul aici la fața locului nu erau îndestulătoare pentru facerea devizului, dar în Maiu 1913, când iar a fost în persoană în Capitală, nici nu a mai luat alte note, nici nu a cerut dela Academie Mai adăogeà că i s'a spus aici că prețurile sunt atât de schimbătoare la noi, încât este cu neputință a se face un deviz cât de puțin aproximativ. In fața acestei îngrijitoare stări de lucruri, Delegațiunea a hotărît a însărcinà pe d-l inginer G Balș cu conducerea executării lucrărilor, cerându-i să examineze mai întâiu tot ce s'a primit dela d-l Mac Lean față de îndatoririle acestuia. Punându-se prețurile cuvenite la devizul de măsurători al d-lui Mac Lean, d-l G. Balș a constatat că dânsul nu a ținut de loc seamă de suma ce i s'a arătat a fi disponibilă pentru lucrare și că costul lucrării arătate în planurile sale ar trece peste 4 450 000 lei, în loc de 2 000.000, adică peste îndoit decât suma arătată ca disponibilă. Delegațiunea împreună cu membrii prezenți ai Comisiunii, constatând acest fapt grav în socoteala d-lui Mac Lean precum și faptul că planurile sale mai aveau și alte multe lipsuri spre a puteà fi puse în executare, iar fațada trimisă în noua prelucrare erà cu totul nemulțumitoare, au luat hotărîrea de a da d-lui G. Balș însărcinarea să prelucreze planurile pe baza anteproiectului aprobat, reducându-le astfel ca să poată fi executate cu suma disponibilă, fără să se împuțineze spațiile necesare colecțiilor ce sunt destinate a cuprinde și studierii lor. D-l G Balș a primit însărcinarea, cerând — ceeace i s'a aprobat — să fie autorizat a-și asocià pentru lucrările de pură arhitectură pe d-l arhitect N. Ghica-Budești. S'a pus la cale îndată desfacerea juridică a legăturilor cu d-l Mac Lean, ceeace s'a obținut prin ajutorul stăruitor al Ministrului țerii la Berlin d-l A. Beldiman. D-nii G. Balș și N Ghica-Budești au supus la o nouă prelucrare tot planul și au suprimat un întreg etaj de mijloc (entre-sol), fără să suprime sau să micșoreze spațiul necesar colecțiilor și serviciilor, suprimând numai locuința Bibliotecarului, pe care unii membri ai Academiei o doriau afară din local. Astfel redus planul—după devizul amănunțit întocmit de d-l G. Balș—localul Bibliotecii poate fi construit în marginile sumei puse la dispozițiunea Academiei prin lege pentru acest scop. O fațadă cu totul nouă a fost lucrată, așà cum se vede; ea poate primì orice modificări ar dorì Academia Planurile astfel prelucrate satisfac întru toate trebuințele Bibliotecii Academiei și s'au prevăzut mari desvoltări pentru un viitor foarte depărtat. Sala mare de lucru va aveà 150 locuri largi, o deosebită sală de 36—40 locuri va fi rezervată pentru lucrări speciale ale membrilor Academiei și ale altor fruntași ai științei, cărora li se vor puteà face înlesniri excepționale; într'o

sală deosebită se vor puteà vedeà revistele și alte publicații periodice în curs de apariţiune — volumele încheiate sunt comunicate în sala mare; săli speciale de lucru cu localuri de păstrarea colecţiilor vor aveà manuscriptele și documentele, hărţile geografice cu stampele și portretele, colecţia numismatică; un spaţios atelier de legătorie va pune capăt greutăţilor de tot felul și întârzierilor inevitabile dării la legat în oraș. Depozitele de cărţi tipărite, când vor ajunge la toată desvoltarea lor, vor puteà cuprinde până la 3 000 000 (trei milioane) volume, cifră pe care o întrece astăzi o singură bibliotecă pe pământ (Biblioteca Naţională din Paris cu ale ei 3.500 000 volume). In acest mod în noul local Biblioteca Academiei, care este chiar astăzi biblioteca naţională a neamului nostru întreg, își va aveà asigurată desvoltarea pentru cel puţin doi secoli. Cred că planurile prelucrate, cari vi se prezentă, este bine să fie aprobate.

In urma cuvântării d-lui *Bianu*, membrii Academiei, între cari d-nii: *Sutzu*, *Istrati*, *Xenopol*, *Antipa* fac unele mici observaţiuni, mai ales cu privire la faţada localului și la situaţiunea lui pe teren, și apoi se trece la ordinea zilei.

— Comisiunea pentru localul Bibliotecii fiind necompletă prin încetarea din vieaţă a regretatului I Kalinderu, este ales în locul său d-l *Gr. Antipa*.

La ordinea zilei se pune alegerea Delegaţiunii pentru 1914—15.

D-l Vicepreședinte *I. C. Negruzzi* ocupă fotoliul prezidenţial.

Se procede la alegerea Președintelui.

— Rezultatul votului este: 19 voturi pentru d-l *Dr. C. I. Istrati*, din 23 votanţi, fiind și o abţinere (d-l Dr. Istrati).

D-l *Dr. C. I. Istrati*, reocupând fotoliul prezidenţial, mulţumește călduros pentru realegerea sa și zice că din toată inima își va da toată munca pentru această Instituţiune, care-i este atât de dragă și care este, și trebue să fie, steaua către care se aţintesc privirile neamului

Se procede la alegerea Vicepreședinţilor.

— Sunt realeși d-nii *I. C. Negruzzi* (22 voturi—unanimitate), *D. Onciul* (22 voturi—unanimitate) și *L. Mrazec* (20 voturi)

Dela Secţiunea istorică se primește propunerea de a se publicà în *Anale* lucrarea Părintelui Dr. Alexandru Cziple: *Documente privitoare la episcopia din Maramurăș*, cu modificările cerute prin raportul său de către d-l *N. Iorga*, modificări pe cari le va îngriji d-sa, dacă autorul va consimţi.

— Propunerea se aprobă

Se cetește procesul verbal al Secţiunii istorice pentru ședinţa dela 29 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a desemnat pe d-nii. *I. Bogdan*, *C. Giurescu*, *D. Onciul* și *A. D Xenopol* în Comisiunea premiului Năsturel din 1915.

— Se iea spre cunoștinţă.

ŞEDINŢA SOLEMNĂ DELA 30 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

La ordinea zilei este cetirea rapoarteler asupra scrierilor premiate de Academie în sesiunea acestui an.

D-l *I. Bianu* ceteşte raportul d-sale asupra manualului didactic: *Carte de cetire pentru clasa I şi II dela şcoale civile de fete, gimnazii ş. a.* de Angela Selăgian, Dr. Vasile Bologa şi Dr. Emil Precup, pentru care s'a acordat premiul Asociaţiunii Craiovene de 1.500 lei.

In lipsa d lui *Duiliu Zamfirescu*, d-l *I. Bianu* ceteşte raportul asupra scrierii: *Aquile—Poezii* de Ion Al George, căruia s'au acordat 500 lei din premiul Demostene Constantinide.

D-l *I. C. Negruzzi* ceteşte raportul asupra novelelor d-lui M. I. Chiriţescu: *Răsaduri*, pentru cari s'a acordat suma de 500 lei din acelaş premiu.

D-l *I. Bianu* ceteşte raportul d-sale asupra scrierii: *C. Negruzzi.— Vieaţa şi opera lui* de E. Lovinescu, căruia s'au acordat lei 1.000 din acelaş premiu.

D-l *B. Delavrancea* ceteşte raportul d-sale asupra scrierii: *Timotheiu Mucenicul* de D. D. Pătrăşcanu, căruia s'a acordat suma de lei 2.000 din acelaş premiu.

D-l *T. V. Stefanelli* ceteşte raportul Comisiunii speciale asupra lucrării în manuscris a d-lui Victor Lazăr: *Principiile morale şi creştineşti de cari trebue să se conducă părinţii în educaţiunea copiilor lor* şi pentru care s'a decernat premiul Princesa Alina Ştirbei.

D-l *St. C. Hepites,* în lipsa raportorului, d-l Dr. I Cantacuzino, membru corespondent, ceteşte raportul despre scrierile . *Cooperaţia şi socialismul în Europa* şi *Asigurările sociale în Statele moderne* de Dr. I. N. Angelescu, care a obţinut lei 1.000 din premiul Adamachi.

D-l *Dr. G. Marinescu* ceteşte raportul d-sale despre scrierea: *Rolul capsulelor suprarenale în circulaţie si în schimburile nutritive* de Dr. Aristide V. Grădinescu, căruia s'au acordat lei 1.500 din acelaş premiu.

D-l *St. C. Hepites* dă cetire raportului d-sale asupra lucrării: *Artilerie românească de câmp.* Părţile I—IV, de Căpitanul (acum Maiorul) Gabriel I. Negrei, căruia s'a acordat suma de lei 1.500 din acelaş premiu.

D-l *I. Simionescu* ceteşte raportul d-sale asupra celor două tomuri din scrierea: *Ardealul* de Silvestru Moldovan, care a obţinut 1 000 lei din acelaş premiu.

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* zice că anul acesta au fost premiaţi 12 autori, pe cari îi felicită în numele Academiei. Dintre lucrările premiate sunt două făcute de Români de peste graniţă, pe cari îi felicită în special.

Cu bucurie trebue să constatăm că de câțivà ani unitatea de gândire a Românilor de pretutindeni se încheagă din ce în ce mai mult și dovadă sunt premiile ce acordăm autorilor din afară de Regat. Dorim ca ei, precum și acei din țară, să fie cât mai mulți și cu toții să supună munca lor spre apreciere Academiei Române, care, cu mintea senină, judecă și dă îndemnurile și încurajarea ei, nu atât prin valoarea premiilor, cât mai ales prin consacrarea talentelor și a muncii autorilor. Dispozițiunea de a se ceti în ședințe publice raporturile speciale asupra scrierilor premiate este foarte bună, pentrucă publicul are putința să cunoască că noi aici examinăm cu atențiune lucrările ce ni se prezentă spre cercetare și premiare. In numele Academiei mulțumesc Secțiunilor și raportorilor speciali pentru munca ce au depus în cetirea și examinarea de aproape a lucrărilor înscrise la premii.

D-l *B. Delavrancea* cetește două elegii de d-l *A. Naum* (1).

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

D-l *A. D. Xenopol* zice: Mulțumesc întregei Academii pentru cinstea ce mi s'a făcut prin prânzul ce mi s'a oferit aseară, prin care a sărbătorit alegerea mea de membru titular al Academiei științelor morale și politice din Institutul Franței. Mare mulțumire am simțit, când am văzut în jurul bogatei mese adunați aproape toți colegii mei, întrecându-se a pune în lumină meritele mele. Dar, iubiților Colegi, ceeace a rămas în sufletul meu din frumoasele manifestări este celebrarea poporului român, căci mai la urmă eu nu sunt decât un val ridicat de vântul vieții pe întinsa massă a neamului românesc și «ce e val ca valul trece,» iar ceeace rămâne este poporul și în folosul lui muncim cu toții pentru a-i înbogăți ființa și a-i asigurà viitorul.

— Membrii Academiei primesc cu simțiminte colegiale cuvintele d-lui *Xenopol.*

In lipsa d-lui Secretar general *D. Sturdza*, care s'a scuzat printr'o scrisoare că, fiind obosit, nu poate luà parte la ședința de azi, d-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* cetește următorul raport asupra lucrărilor făcute în actuala sesiune generală:

«*Domnilor Colegi,*

«Incheind lucrările sesiunii acesteia generale, ne oprim, ca în totdeauna, gândul asupra Aceluia, care a fost aproape o jumătate de secol îndreptătorul și călăuza vieții noastre publice și culturale,

(1) A se vedeà mai jos în Anexe

asupra M. S. Regelui, care cu întreaga Familie Regală a urmărit de aproape mersul Academiei, ca și al tuturor celorlalte așezăminte ce au ca țintă formarea minții și a sufletului românesc. De aceea Instituția noastră a găsit de datoria ei, ca la începerea lucrărilor din sesiunea pe care o încheiem azi, să-și exprime omagiul ei de adânc respect și cald devotament față de MM. LL. RR. și de Augusta Dinastie. La telegrama Academiei, M. S. Regele a binevoit a răspunde în cei mai măgulitori termini.

«Ca și în ceilalți ani s'a organizat pentru membrii Academiei o interesantă excursiune cu intinerariul Oltenița-Turtucaia-Silistra-Cernavoda. Colegii noștri, cari au avut plăcerea de a luà parte la această excursiune, au văzut cu ochii lor proprii unul din semnele mari ale creșterii țerii noastre sub conducerea binecuvântată a Alesului dela 1866.

«In cursul sesiunii acesteia, la 24 Maiu, am avut durerea să înregistrăm pierderea unui tânăr, dar distins colaborator, a lui Pompiliu Eliade, membru corespondent în Secțiunea literară, ales la 21 Maiu 1912. Răposatul a fost profesor de limba și literatura franceză la Universitatea din București și Director general al Teatrelor.

«Dela el ne-au rămas următoarele scrieri:

Silogismul și adversarul său Herbert Spencer Teză de licență. București 1891; *De l'influence française sur l'esprit public en Roumanie. Les origines. Etude sur l'état de la société roumaine à l'époque des règnes phanariotes* Paris 1898; *Filozofia lui La Fontaine.* București 1901; *Ce este literatura? Condițiunile și limitele acestei arte.* București 1903; *Causeries littéraires.* I—III. București 1903; *Histoire de l'esprit public en Roumanie au dix-neuvième siècle* I (1821—1828). Paris 1905, premiată de Academie la 1907; *Pentru profesori.* Discurs la Congresul Corpului didactic București 1906; *Teatrul Național din București, 1908—9.* Raport. București 1909; *Cu privire la Maurice Maeterlinck.* București 1912; *Les suites de la guerre des Balkans. Le point de vue roumain.* Paris 1913.

«In cursul sesiuniii s'au ținut 4 ședințe publice și 2 solemne, afară de cea pentru proclamarea premiilor.

«Ședința solemnă dela 16 Maiu a fost consacrată recepțiunii colegului nostru *G. Țițeica*, care a cetit discursul său: *Din vieața și activitatea lui Sp. Haret*, la care a răspuns d-l *St. C. Hepites;* iar ședința solemnă dela 28 Maiu a fost ocupată de d-l *V. Pârvan*, care a cetit discursul său de recepțiune: *In memoriam Constantini Erbiceanu*, la carea răspuns d-l *N. Iorga.*

Ședințele dela 3 și 9 Maiu au fost ocupate de comunicările d-lui *N. Iorga* despre: ***Renegați în trecutul țerilor noastre și al neamului românesc*** și despre. ***Pilda Domnilor buni din trecut față de școala românească.***

«In ședința publică dela 23 Maiu, d-l *Dr. V. Babeș* a expus comunicarea sa: *Cercetări nouă asupra pelagrei*, iar d-l *T. V. Stefanelli* a cetit comunicarea: *Stâlpul lui Mihail Racoviță din Bucovina.*

«In ziua de 1 Maiu, am avut și eu onoarea a ceti o comunicare despre unele fapte mari naționale în legătură cu Domnia M. S. Regelui. După propunerea d-lui Președinte *Dr. C. I. Istrati*, s'a hotărît ca acea comunicare să se publice într'un mai mare număr de exemplare.

«S'a primit invitare dela Academia de științe din Turin la serbarea centenarului marelui chimist Ascanio Sobrero, care s'a făcut în ziua de 31 Maiu st. n. Academia a adresat o scrisoare de aderare.

«Societatea literară sârbească din Belgrad ne-a invitat de asemenea la serbarea centenarului dela moartea lui Dositeiu Obradovici, care s'a ținut la 27 Maiu, și la care ați hotărît să se trimită o scrisoare de participare a Academiei noastre la sărbătorirea memoriei marelui scriitor sârb din secolul XVIII, a cărui activitate a avut însemnată influență și asupra culturii românești.

«După propunerea Secțiunii literare, ați decis să se tipărească, în publicațiunea *Din vieața poporului român*, scrierile *Cromatica poporului român* de Tudor Pamfil și M. Lupescu; *Culegerea de producțiuni literare poporale din ținutul românesc al Maramureșului*, de Ioan Bârlea, împreună cu două culegeri de arii, făcute de Tiberiu Brediceanu și Bela Bartók; *Credințe și superstiții*, de Artur Gorovei; *Diavolul ca învrăjbitor al lumii după credințele poporului*, de Tudor Pamfile și *Cerul și podoabele lui*, de acelaș.

«In ziua de 14 Maiu ați aprobat propunerea Secțiunii istorice, ca din suma disponibilă dela Fondul Princesa Alina Știrbei, d-l coleg *N. Iorga* să publice urmarea la colecțiunea d-sale de acte privitoare la relațiile Occidentului cu Orientul în secolii XV—XVI, și apărută sub titlul de: *Notes et extraits pour servir à l'histoire des Croisades*; ați aprobat tot atunci, ca din suma de lei 10.828, 20, pusă la dispoziția Secțiunii istorice, după acoperirea necesităților anului viitor, să se dea un ajutor de lei 5.000 pentru săpăturile ce se fac la cetatea Histria sub direcțiunea d-lui *V. Pârvan*; iar la 19 Maiu, în urma unui raport documentat al d-lui *V. Pârvan*,

despre starea în care se află ruinele vechi din România și asupra explorării lor, ați luat hotărîrea ca să se adreseze Ministerului Instrucțiunii un memoriu, prin care să se ceară sporirea subvențiunii destinate pentru aceste săpături.

«Ați hotărît de asemenea, în ziua de 27 Maiu, a se tipărì în broșură separată cuvântările rostite de răposatul I. Kalinderu, cu ocazia examenelor anuale dela Institutul Otteteleșanu, cuvântările ținute la îmmormântarea colegului nostru și alte documente privitoare la Institut.

«Tot atunci ați decis a se destinà din suma pusă la dispoziția Secțiunii literare lei 3.600 pentru editarea scrierilor complete ale marelui poet național V. Alecsandri și lei 5.000 pentru publicarea unui album cu ornamentațiuni din vechile manuscrise din țară. Cu alcătuirea acestor două lucrări ați însărcinat pe colegul nostru d-l *I. Bianu.*

«La 28 Maiu, ați aprobat propunerea Secțiunii literare de a se da d-lui Dr. Iosif Popovici un ajutor de 1.000 lei, pentru a studià dialectele române din Maramureș.

«In ședința dela 19 Maiu, ați modifiat art. 8 și ați adaos un alineat la art. 5 din Regulamentul pentru serviciile Academiei.

«In ședința dela 6 Maiu ați votat regulamentul Fondului «D. A. Sturdza», al cărui venit este destinat, în perioade alternative de câte patru ani consecutivi, pentru îmbogățirea colecțiilor de istorie națională și pentru acordarea unei burse de agricultură și științe agricole în Germania.

«In ședința dela 3 Maiu, ați modificat art. 2 din Regulamentul premiului I. Lecomte du Nouy, în sensul de a se admite la concurs numai elevii din anii II—IV.

«Ați aprobat, în ședința dela 22 Maiu, regulamentul Fondului Chrissoveloni, al cărui venit este destinat pentru premiarea scrierilor privitoare la comerț.

«In ședința dela 24 Maiu, ați luat cunoștință de legatul răposatului Dimitrie Iofcescu, care, prin testamentul din 21 Octomvrie 1913, a lăsat Academiei suma de lei 25.000, pentru premiare de scrieri cu subiect religios, precum și 3.000 lei pentru tipărirea primei scrieri premiate. Ați decis acceptarea legatului și îndeplinirea formalităților legale pentru punerea în posesiune.

«In aceeaș ședință ați ascultat raportul Comisiunii însărcinate cu examinarea lucrărilor săvârșite în 1913—14.

«Ați hotărît, în ședința dela 27 Maiu, divizibilitatea premiului De-

mostene Constantinide între concurenţi, după normele premiului Adamachi.

«In aceeaş şedinţă, aţi aprobat regulamentul Fondului Atanasie Toncoviceanu pentru acordarea unui premiu de 1 000 lei lucrărilor cu subiect dat, alternativ de fiecare Secţiune

«D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* ne-a adus la cunoştinţă, în şedinţa dela 3 Maiu, că executorii testamentari ai legatului lui Nicolae Densuşianu, cu consimţimântul «Asociaţiunii» dela Sibiu, cedează Academiei tot materialul istoric adunat de regretatul răposat.

«Alte daruri primite în cursul acestei sesiuni au fost cele făcute de părintele paroh Vasile Isopescul din Volcineţi (Bucovina), care a oferit un *Apostol* manuscris în limba slavonă din sec. XVII şi un manuscris român de cântări bisericeşti.

«Secţiunile Academiei, precum şi Comisiunea premiului Năsturel şi a premiului Asociaţiunii Craiovene, au cercetat atât scrierile publicate, cât şi manuscrisele prezentate la concursurile diferitelor premii.

«După propunerea Comisiunii speciale, s'a acordat premiul Asociaţiuni Craiovene de 1 500 lei scrierii: *Carte de cetire. Manual de învăţământ pentru clasa I şi II-a dela şcoale civile de fete, gimnazii ş. a.* de Angela Selăgian n. Butean, Dr. Vasilie Bologa şi Dr. Emil Precup.

«După propunerea Secţiunii ştiinţifice, premiul Adamachi de 5.000 lei s'a împărţit după cum urmează:

Lei 1.500 d-lui Dr. A. Grădinescu pentru: *Rolul capsulelor suprarenale în circulaţie şi în schimburile nutritive;*

Lei 1.500 d-lui Căpitan (acum Maior) Gabriel I. Negrei pentru: *Artilerie românească de câmp. Curs practic aplicat. Tun Krup M. R.* Părţile I—IV;

Lei 1.000 d-lui Silvestru Moldovan pentru *Ardealul.* Părţile I şi II.

Lei 1.000 d-lui Dr. I. N. Angelescu pentru scrierile: *Cooperaţia şi Socialismul în Europa* şi *Asigurările sociale în Statele moderne.*

«Secţiunea istorică a acordat premiul Princesa Alina Ştirbei de 8.500 lei d-lui Victor Lazăr pentru manuscrisul cu subiectul: *Principiile morale şi creştineşti de cari trebue să se conducă părinţii în educaţiunea copiilor lor.*

«Secţiunea literară a împărţit premiul Demostene Constantinide de 4.000 lei între următorii candidaţi:

Lei 2.000 d-lui D. D. Pătrăşcanu pentru: *Timotheiu Mucenicul*;

Lei 1.000 d-lui E. Lovinescu pentru: *C. Negruzzi. Viaţa şi opera lui;*

Lei 500 d-lui Al. George (Ion) pentru: *Aquile—Poezii;*

Lei 500 d-lui M. I. Chiriţescu pentru: *Răsaduri—Novele.*

«Premiul I. Lecomte du Noüy s'a împărţit între elevii şcoalei de Arte frumoase din Capitală astfel:

D-lui Andreiu Niculescu lei 183 pentru desemnul de pe antic şi lei 100 pentru cel de pe natură;

D-lui Alexandru Chirovici şi d-rei Margareta Bălăceanu câte 100 lei pentru desemnurile de pe natură.

«Aţi luat cunoştinţă de subiectele puse de Secţiuni la premiile următoare din 1919:

«De Secţiunea literară:

«Pentru premiul *Adamachi* de 5.000 lei subiectul: *Adverbul în limba română, studiu sintactic.*

«De Secţiunea istorică:

«Pentru premiul *Năsturel* de 5.000 lei subiectul: *Bibliografia istoriei Românilor.*

«De Secţiunea ştiinţifică:

«Pentru premiul *Lazăr* de 5.000 lei subiectul: *Studiul unuia din cele 3 râuri: Siretul, Argeşul, Ialomiţa.*

«Pentru premiul *Bodescu* de 1.500 lei subiectul: *Studiul geografic al unei regiuni din Basarabia.*

«Pentru premiul *Neuschotz* de 2.000 lei subiectul: *Flora unuia din cele două judeţe din noua Dobroge* (după alegerea botanistului).

«Comisiunile speciale, alese în sesiunea generală trecută şi în cursul acesteia, v'au prezentat rapoartele lor:

«In şedinţa dela 2 Maiu vi s'a cetit şi aţi aprobat raportul Comisiunii Fondurilor Ioan Fătu şi Ioan Scorţeanu despre lucrările făcute în 1913, şi aţi reales în Comisiune pentru anul viitor pe d-nii: *I. Bogdan, I. C. Negruzzi* şi *D. Onciul.*

«In aceeaş şedinţă, aţi ascultat şi aprobat raportul Comisiunii financiare asupra administrării fondurilor Academiei pe anul bugetar 1912—13; iar pentru examinarea gestiunii financiare pe 1913—14, aţi ales în Comisiune pe d-nii: *Gr. Antipa, V. Pârvan* şi *G. Ţiţeica.*

«In ziua de 3 Maiu aţi luat cunoştinţă şi aţi aprobat raportul Comisiunii permanente a Bibliotecii pentru lucrările săvârşite în anul trecut.

«La 6 Maiu ați ascultat și ați dat aprobarea D-Voastre raportului prezentat de Comisiunea Fondului Agarici despre mersul școalei de agricultură dela Moara-Grecilor în 1913—14; iar în Comisiune pentru anul viitor s'au ales d-nii: *Gr. Antipa, St. C. Hepites* și *P. Poni*.

«In ședința dela 7 Maiu vi s'a cetit și ați aprobat raportul Comisiunii Fondului Otteteleșanu despre mersul Institutului dela Măgurele în anul trecut. In Comisiunea pentru anul 1914—15 ați ales pe d-nii: *St. C. Hepites, I. C. Negruzzi* și *V. Pârvan.*

«La 8 Maiu ați ascultat și încuviințat raportul Comisiunii Fondului Tache Anastassiu pentru lucrările din 1913—14. In Comisiunea pentru 1914—15 au fost aleși d-nii: *St. C. Hepites, P. Poni* și *I. Simionescu.*

«In ziua de 19 Maiu ați ascultat și aprobat raportul Comisiunii *Dicționarului limbii române;* iar pentru supravegherea lucrării în anul viitor, ați ales pe d-nii: *I. Bogdan, St. C. Hepites, T. Maiorescu, I. C. Negruzzi, D. A. Sturdza* și *D. Zamfirescu.*

«In ziua de 29 Maiu ați luat cunoștință de raportul Comisiunii Adamachi despre mersul Fundațiunii în cei din urmă 20 ani și ați aprobat propunerile făcute de Comisiune. Ați reales apoi Comisiunea în persoana d-lor *P. Poni* și *I. Simionescu.*

«Pentru completarea vacanțelor de membri activi, ați ales în Secțiunea literară pe d-l *Sextil Pușcariu,* iar în Secțiunea istorică pe d-l *C. Giurescu.*

«Ați ales membri corespondenți pe d-nii Octavian Goga în Secțiunea literară și pe părintele Protopop Ioan Lupaș în Secțiunea istorică.

«Secțiunea literară a ales Secretar al ei pe 7 ani (1914—1921) pe d-l *I. Bianu.*

«Ați ales ca membri onorari pe Lord Rayleigh, fizician, din Londra;

pe d-l Paul Appell, matematician, președintele Academiei de științe din Paris;

pe d-l Dr. Raphaël Blanchard, profesor la Facultatea de medicină din Paris și membru al Academiei de medicină;

pe d-l Julius von Hann, meteorologist, membru al Academiei Imperiale de științe din Viena;

pe d-l Barclay Head, Directorul în retragere al Cabinetului numismatic dela British Museum și autorul tratatului celui mai important de numismatică greacă;

pe d-l Ernest Babelon, membru al Institutului Franței;

pe d-l B. Pick, Conservatorul Cabinetului numismatic ducal dela Gotha;

pe d-l C. L. A. Laveran, membru al Institutului Franţei;

pe d-l Ulrich de Wilamovitz-Moellendorff, profesor la Universitatea din Berlin;

pe d-l Const. Jireček, profesor şi membru al Academiei din Viena;

pe d-l Conrad Cichorius, profesor la Universitatea din Breslau.

«In Secţiunea literară aţi ales membri corespondenţi străini pe d-nii Eugen Herzog, Ad. Zauner, Mario Roques şi Mateiu Bartoli; iar în Secţiunea istorică pe d-nii Ioan Radonić, Iosef Strzygowski şi Karl A. Romstorfer.

«In şedinţa dela 29 Maiu aţi votat bugetul Academiei pe 1914—1915 şi în aceeaş şedinţă aţi reales Delegaţiunea pentru 1914—15 în persoana d-lor *C. I. Istrati* Preşedinte, *I. C. Negruzzi*, *D. Onciul* şi *L. Mrazec* Vicepreşedinţi.

«*Domnilor Colegi*,

«Recapitulând printr'o repede privire retrospectivă lucrările cari v'au ocupat în şedinţele din întreagă această lună, avem mulţumirea conştiinţei că ne-am îndeplinit datoria. Minutul penibil, care a umbrit începutul acestei sesiuni, a trecut repede şi fără urmă. Seninătatea cea mai curată a stăpânit toate lucrările D-Voastre şi toate hotărîrile luate. Cu voturi de unanimităţi aţi dat premiile lucrărilor celor mai meritorii; cu unanimităţi aţi ales membri onorari şi corespondenţi pe acei învăţaţi străini, cari strălucesc în fruntea ştiinţei lumii şi cari au avut, în deosebite feluri şi ocazii, priviri prieteneşti faţă de ţara şi de neamul nostru; cu unanimităţi aţi completat locurile vacante cu doi membri activi şi doi corespondenţi români, chemând în sânul Academiei pe acei fii ai neamului cari s'au distins mai mult prin munca lor ştiinţifică şi prin talentele lor luminoase. Chemarea la lucrarea acestei Instituţiuni a puterilor ştiinţifice şi a talentelor tinere arată voinţa D-Voastre conştientă şi hotărîtă de a asigurà viitorul cât mai bine. Generaţia, care se duce unul după altul, a găsit o Academie modestă de tot în mijloace; ea a înălţat-o la marea instituţie naţională care este astăzi; i-a dat rolul de far luminos al căilor drepte ale culturii naţionale; i-a dat prestigiu în opinia publică din care

îi vin tot mai des daruri de mijloace menite a-i înlesnì activitatea ştiinţifică şi culturală.

«Cu deplină încredere putem dar privì spre viitor. Prin puterile nouă cari o întineresc, Academia noastră va creşte şi se va înălţă în toate privinţele şi va aduce tot mai mari servicii culturii neamului, împlinindu-şi menirea înaltă pentru care a fost înfiinţată.»

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* zice terminând: Ca totdeauna, la deschiderea sesiunii generale, ne revedem cu bucurie, şi la închiderea ei, al cărei moment a sosit acum, ne despărţim cu întristare. Dorinţa cea mai vie pe care o am este ca la anul să ne vedem cu toţii strânşi acì la olaltă, sănătoşi şi cu voie bună. Tuturor vă urez să mergeţi cu bine în sânul familiilor, iar în special colegilor de peste graniţă le adresez rugămintea să ducă în mijlocul românimii salutul nostru frăţesc şi încredinţarea iubirii care se revarsă din patria mamă. Unirea sufletească care s'a stabilit între Români de câtvà timp este evidentă şi putem spune aceasta sus şi tare. Dorinţa noastră este ca ea să se întărească şi să se generalizeze cât mai mult.

Pentru munca ce aţi depus în această sesiune generală, pe care o declar închisă, vă mulţumesc din toată inima.

Anexă la pag. 183.

Raportul Comisiunii Fondului „Vasile Adamachi" despre mersul fundațiunii dela 1894—1914.

Domnilor Colegi,

In toamna viitoare se împlinesc 20 de ani, de când Academia a pus în aplicare dispozițiunile testamentare ale marelui filantrop Vasile Adamachi, care a lăsat averea sa Instituțiunii noastre, «cu însărcinarea ca veniturile averii legate să fie întrebuințate:

«1. In dare de premii periodice acelora dintre scriitorii români, cari s'ar distinge în scrieri morale, și

«2. In trimiterea și întreținerea la studii a tinerilor, cari s'ar hotărî pentru științele exacte, precum și acelora cari s'ar hotărî pentru studiul științelor pozitive pentru a servì la înființarea și perfecționarea fabricelor și a industriei naționale».

Având de îndeplinit aceste dorințe ale generosului bărbat, Academia, după ce a fost trimisă definitiv în stăpânirea averii, a regulamentat întrebuințarea veniturilor fondului și a început să pună în aplicare dispozițiunile lui, în conformitate cu acelea ale testamentului. Prin regulament s'a instituit o comisie compusă din Secretarul General și doi membri ai Academiei, care să supravegheze aplicarea regulamentului.

Această comisie, care până în 1912 a fost în permanență compusă din d-nii Sturdza, Poni și mult regretatul coleg Haret, înlocuit anul trecut prin votul Domniilor Voastre cu d-l I. Simionescu, vine azi să aducă în plenul Academiei cel mai pios omagiu de recunoștință memoriei marelui binefăcător Vasile Adamachi și să vă arate în cele ce urmează modul cum s'a îndeplinit voința acestuia, precum și mersul fundațiunii și rezultatele dobândite în cei din urmă 20 de ani, 1894—1914.

I. Burse.

Precum vă arătam acum 10 ani, în sesiunea generală din 1904, la începutul anului școlar 1894—95 s'au acordat primele burse din Fondul Adamachi și anume: câte două de câte 100 lei pe lună la studenți ai Facultăților de științe și de medicină din Iași. La începutul anului 1895—96 s'a mărit numărul burselor, acordându-se câte patru la Facultățile de științe și medicină din Iași, trei la elevi ai Școalei de poduri și șosele tot de câte 100 lei pe lună și întâiele trei burse pentru studii speciale în străinătate d-lor: I. Simionescu, colegul nostru de astăzi și membru în Comisiunea Fon-

dului Adamachi, Inginer Victor Guţu şi G. Pantazi. La începutul anului următor 1896—97, numărul burselor s'a ridicat la câte şase la cele două Facultăţi, patru la Şcoala de poduri şi şosele şi şase în străinătate. Cu începerea anului 1897—98, bursele s'au ridicat la numărul care s'a mănţinut până acum, variind cu câte una mai mult, fie la Şcoala de poduri şi şosele, fie în străinătate, adică câte opt la cele două Facultăţi din Iaşi, opt la Şcoala de poduri şi şosele şi nouă în străinătate, în total 33 până la 35 burse permanente.

In tablourile de mai jos arătăm numele acelora cari s'au ajutat în studiile lor cu burse din Fondul Adamachi, anii şcolari în cari au avut bursele, studiile ce au făcut, titlurile obţinute, sumele ce s'au dat fiecăruia şi, la câţi s'a putut aflà, rostul ce şi-au făcut după terminarea studiilor.

La Facultatea de ştiinţe din Iaşi. — Anexa I.

La Facultatea de medicină din Iaşi. — Anexa II.

La Şcoala de poduri şi şosele din Bucureşti. — Anexa III.

In străinătate. — Anexa IV.

In afară de aceste burse, s'au acordat, conform art. 12 introdus în Regulament la 28 Martie 1903, câte 10 burse de câte 360 lei pe an la Şcoala practică de agricultură «Ioan Costache Agarici» din Moara-Grecilor, judeţul Vasluiu, dându-se până astăzi suma de lei 39.600.

S'a dat în cei din urmă 20 ani, până la 1 Maiu curent, suma totală de lei **1.203.579,88** pentru burse şi cheltueli de şcoală.

II. **Premii.**

Prin Regulamentul Fondului Adamachi s'au instituit două premii anuale de câte 5.000 lei divizibile, cari să se acorde unul pentru scrieri tipărite şi al doilea pentru lucrări cu subiecte hotărîte de Academie.

a) *Premii pentru scrieri tipărite.*

Intâiul premiu a fost acordat în întregime, in sesiunea generală din 1896, pentru scrierea *Cestiunea română în Transilvania şi Ungaria*, de Eugen Brote . . . . Lei 5.000

In anii urmărori, premiul pentru lucrări tipărite s'a acordat după cum urmează:

1897.	— I. Manliu, *Povăţuitorul limbii române în clasele primare* .	»	2 000
1898.	— Haralamb Lecca, *Secunda*	»	2.500
	— I. Turcu, *Excurs. pe munţii Bârsei şi ai Făgăraşului.*	»	2.500
1899.	— Dr. D. Grecescu, *Conspectul Florei României* . . .	»	5.000
1900.	— Z. Boiu, *Seminţe din agrul lui Christos*	»	1.500
	— I. Găvănescul, *Curs de pedagogie*	»	1.000

	D. G. Maxim, *Critica sistemului probelor. Comisiuni rogatorii interne și internaționale*	Lei	1.000
1901.	— Petre Stavrescu, *Hipologie întocmită pentru ofițeri, crescători și amatori de cai*	»	1 500
	Haralamb Lecca, *Suprema forță*	»	2.500
	Richard Kobici, *Păcura ca combustibil*	»	1.000
1902.	— Iuliu A. Zanne, *Proverbele Românilor, vol VI*	»	2.200
	A. Vlăhuță, *România pitorească*	»	1.000
	Aurel Onciul, *Dreptul administrativ român*	»	500
	I. Găvănescul, *Elemente de psichologie, pentru cursul secundar*	»	500
	Ernest C. Gheorghiu și Dr S. C. Gheorghiu, *Vânătoarea în România*	»	400
1903.	— Dr. M. Manicatide, *Microbul și seroterapia tusei convulsive*	»	2.000
	√ St. O. Iosif, *Poezii*	»	600
	√ Jean Bart, *Jurnal de bord*	»	600
	√ P. Dulfu, *Euripide, Ifigenia, traducere în versuri*	»	600
	√ Ilie Bărbulescu, *Studii privitoare la limba și istoria Românilor*	»	400
	√ Ștefan Meitani, *Evoluția dreptului de proprietate la Romani*	»	400
	√ T. G. Djuvara, *Th. Șerbănescu, Poezii*	»	400
1904.	— A. Bârseanu, *Istoria școalelor centrale române gr. or. din Brașov*	»	2.000
	V. Moga, *Alcătuirea unei gospodării rurale, ed III*	»	500
	D. Nenițescu, *Studiu asupra fluviilor convenționale. Dunărea în dreptul internațional public*	»	1.000
	A Belcik, *Studiu de legislațiune comparată Copilul natural, ed. II*	»	500
1905	— A. Ștefulescu, *Gorjul istoric și pitoresc. Târgul Jiului 1904* — *Mânăstirea Tismana. Ed. II. București 1903*	»	800
	T. V. Păcățian, *Cartea de aur. Ed II. Sibiiu 1904. 2 vol* — *Istoriografi vechi, Istoriografi noi, studiu critic, în chestia vechei mitropolii ortodoxe române. Sibiiu 1904*	»	1.300
	Căpitan M. D. Ionescu, *Dobrogea în pragul veacului al XX-lea. București 1904*	»	1.000
	Iuliu Scriban, *Patruzeci de predici populare. Ploești 1904.*	»	400
	M. Sadoveanu, *Șoimii. Roman. București 1904.* — *Dureri înăbușite. București 1904*	»	1.000

I. Russu-Şirianu, *Românii din Statul ungar. Bucureşti 1904* Lei 500

1906. — I. Antonovici, *Istoria comunei Bogdana din plasa Simila, judeţul Tutova. Bârlad 1905* . . . . » 1 250

M. Dragomirescu, *Dramaturgie română. Bucureşti 1905* » 500

St. O. Iosif, *Credinţe. Poezii. Bucureşti 1906* . . . . . » 500

Sp. Popescu, *Contribuţiuni la munca pentru ridicarea poporului. Scrisori către învăţători Bucăţi de cetit la şezători şi cercurile culturale. Uscături. Galaţi 1904* . . » 1.000

R. Rosetti, *Cu paloşul, poveste vitejească din vremea descălicatului Moldovei. Bucureşti 1905* . . . . » 500

M. Sadoveanu, *Floare ofilită. Roman. Bucureşti 1905.*
—Povestiri, ediţia II Bucureşti 1906 . . . . } » 1.250

1907. — D. F. Caian, *Istoricul oraşului Focşani. Focşani 1906* » 500

Dr. M. Câmpeanu, *Incercare de psicologie militară individuală şi colectivă Focşani 1906* . . . . » 1.000

Pompiliu Eliade, *Histoire de l'esprit public de Roumanie au dix-neuvième siècle. Tome premier.* . . . .
— L'occupation turque et les premiers princes indigènes (1821—1828). Paris 1905. . . . . } » 2.000

Vespasian Erbiceanu, *Tendinţele nouă în drept. Studiu de drept civil şi penal. Iaşi 1906* . . . . » 1 000

Stoica Nicolaescu, *Documente slavo-române cu privire la relaţiile Ţerii-Româneşti şi Moldovei cu Ardealul în secolul XV şi XVI. Bucureşti 1905* . . . . » 500

1908. — G. Botez, *Tratamentul cancerului mamar. Bucureşti 1907* » 1.500

Dr. I. N. Dona, *Tekir-Ghiolul. Studiu descriptiv şi clinic. Tratamentul marin. Balneaţiunea cu nomol. Bucureşti 1907.* » 1.500

D. R. Rusescu, *Cestiunea împăduririlor artificiale în România. Bucureşti 1907* . . . .
— Cestiunea împăduririlor artificiale în România. Nesiguranţa recoltelor agricole. Lipsa de păduri. Necesitatea creării lor. Ediţia a doua. Bucureşti 1907 . . . . . . } » 1.500

1909. — I. Adam, *Constanţa pitorească cu împrejurimile ei. Călăuză descriptivă cu ilustraţii. Bucureşti 1908* . . . . . » 500

I. Ciocârlan, *Inimă de mamă. Schiţe şi nuvele. Bucureşti 1908* . . . . » 500

Elena Farago, *Şoapte din umbră Craiova 1908* . . .
— Traduceri libere (Versuri). Craiova 1908 . . . . . } » 500

St. O. Iosif și D. Anghel, *Legenda funigeilor. Poem dramatic în trei acte. Iași 1907* . . . .
— *Cometa. Comedie în trei acte, în versuri. București 1908*
— *Caleidoscopul lui A. Mirea. București 1908* . . . . — Lei 2 000

C. Sandu-Aldea, *Pe drumul Bărăganului. București 1908.* » 1.500

1910. — L. Colescu, *Progresele economice ale României îndeplinite sub Domnia Maiestăţii Sale Regelui Carol I. București 1907* . . . . » 500

Dr. I. Lupaș, *Mitropolitul Andreiu Baron de Șaguna. Monografie istorică. Sibiiu 1909* . . . . » 1.000

V. Pârvan, *M. Aurelius Verus Caesar și L. Aurelius Commodus. Studiu istoric. București 1909* . . . . . . » 1.800

Căp. C. Păun, *Misiunea marinei noastre. București 1909* » 700

Dr. N. O. Popovici Lupa, *Agricultura. Cunoștințe practice de cultura pământului și a plantelor agricole. Ediția II. București 1908* . . . . » 1.000

1911. — A. Babeș și P. Oceanu, *Capra (Vaca săracului). București 1910* . . . . » 1.000

Căp. St. N. Burileanu, *Teoria generală a calculului probabilităților și aplicațiunile ei la studiul și practica tragerilor de infanterie și de artilerie. București 1910* . . . » 1.000

Dr. N. Leon, *Studii asupra Culicidelor din România. București 1910* . . . . „ 1.000

N. Mazere, *Harta etnografică a Transilvaniei. Iași 1909.*
— *Supliment la Harta etnografică a Transilv. Iași 1909* — » 1.000

Dr. G. Z. Petrescu, *Studiu asupra cauzelor lățirii și stării actuale a sifilisului în România. Sifilisul la țară. București 1910.* . . . . » 1 000

1912. — P. Cerna, *Poezii. București 1910* . . . . » 3.000

Eugeniu Dinescu, *Tragediile lui Sofocle traduse în versuri. Volumul III.* . . . .
— *Ajace. Trahinienele. Câmpulung 1910.* . . . .
— *Note explicative pe lângă tragediile lui Sofocle. Volumul III Câmpulung 1910* . . . . — » 500

P. Mihăilescu, *Fragmentele latine ale lui Philumenus și Philagrius. București 1910* . . . . » 1.000

Pompiliu Păltănea și Titu Dinu, *Satirele lui Horațiu traduse din latinește în metrul original și însoțite de note explicative. București 1911* . . . . » 500

1913. — Eftimie Antonescu, *Codul comercial adnotat. Volumul*

II. (Art. 77—269). București 1912 . . . . » 1 000

Pr. I. Antonovici, *Documente Bârlădene. Volumul I. Bârlad 1911. Volumul II. Bârlad 1912* . . . . Lei 500

N. C. Burileanu, *Romeni di Albania. Bologna 1912* . . » 2.000

Gh. Ghibănescu, *Cuzeștii. Precedat de un studiu istoric asupra văii Elanului. Iași 1912* . . . . » 500

Maximilian Popovici și George Cipăianu, *Manual de agricultură pentru uzul școalelor superioare și inferioare de agricultură, etc. București 1912* . . . . » 1 000

b) *Premii pentru lucrări cu subiecte date.*

1900. — Dr. I. Neagoe, *Studii asupra Pelagrei* . . . . » 2.500

1906. — Dr Gr. Antipa, *Fauna ichtiologică a României* . . . » 5.000

1912. — Dr. A. Babeș și Dr. V. Bușilă, *Cercetări originale asupra Pelagrei* . . . . » 5.000

1913. — Gh. F. Ciaușanu, *Superstițiile poporului român în asemănare cu ale altor popoare vechi și nouă* . . . . . . » 5 000

In total deci s'au acordat premii pentru suma de . . . . **Lei 101.100**

III. **Publicațiuni.**

Din Publicațiile Fondului Adamachi au apărut până acum 5 mari volume, aflându-se în curs de tipărire al 6-lea volum. In ele s'au tipărit lucrările premiate· *Studii asupra Pelagrei,* de Dr. I. Neagoe; *Fauna ichtiologică a României,* de colegul nostru d-l *Gr. Antipa* și se află în curs de tipărire *Cercetări originale asupra Pelagrei,* de D-nii A. Babeș și V. Bușilă. Restul publicațiunilor cuprinde lucrări de ale foștilor bursieri, enumerate după autori în lunga listă ce urmează mai la vale. *Superstițiile poporului român,* de Gh. F. Ciaușanu, s'a publicat în seria· *Din vieața poporului român.*

In afară de această publicațiune, Fondul Adamachi a ajutat, cu începere dela 1909, cu câte 1.000 lei pe an «Revista științifică V. Adamachi», înființată de Asociațiunea foștilor bursieri, și aceasta înființată din inițiativa unui comitet de foști bursieri în frunte cu d-l *I. Simionescu.*

In Anexa V se dă lista lucrărilor publicate de foștii bursieri ai Fondului Adamachi, fie în publicațiile fondului, fie în «Revista Adamachi», fie aiurea

Pentru cele tipărite cu cheltueala fondului s'a plătit până acum suma de lei **62.685,60.**

Această listă, prin marea ei întindere și prin valoarea lucrărilor ce cuprinde, ne umple inimile de bucurie și din ea se ridică prinosul de smirnă și tămâie către sufletul generosului bărbat, al cărui avut material s'a transformat și se transformă în gândire curată și înălțătoare.

IV. Masa de lucru din Stațiunea Zoologică dela Neapole.

In sesiunea generală din Martie 1906, s'a adaos un ultim alineat la art. 7 din Regulamentul Fondului Adamachi în cuprinderea următoare:

«Pentru specialiştii naturalişti români şi cu preferință pentru foştii ei bursieri, Academia va luà un abonament pentru o masă de lucru în Stațiunea zoologică Anton Dohrn din Neapole».

Chiar dela începutul anului bugetar din acel an, 1 Iunie 1906, s'a făcut abonamentul prevăzut de Regulament, cu 2 500 franci în aur pe an. S'a înscris anual în bugete această sumă dimpreună cu alta de 600 lei pentru cheltuelile de călătorie ale acelora cari aveau să lucreze la masa abonată.

Au lucrat până acum la această masă d-nii : I Borcea în şase rânduri, N. L. Cosmovici în două rânduri, Const. N Ionescu, Paul Bujor, Otto Protescu, Gh. Zotta şi Dr. G. Brândza, câte odată

In cei din urmă opt ani s'a plătit ca abonament şi cheltueli de călătorie suma totală de lei **27.065,50.**

V. Situațiunea financiară a Fondului Adamachi.

Averea găsită în ființă şi trecută în inventar la încetarea din vieață a lui Vasile Adamachi şi lăsată Academiei prin testament, ca legatară universală, se compuneà din:

a) *Avere imobilă.*

1. Moşia Roşiori din județul Suceava,
2. Moşia Călimăneşti din județul Tutova,
3. O casă în Iaşi,
4. O vie la Copou (în nudă proprietate)

b) *Avere mobilă.*

1. In numerar	Lei	13.599,80
2. Efecte în valoare nominală şi peste nominal (lei 42 000)	»	1.738 700 —
In total	Lei	1.752 299,80
In curând vânzându-se casa din Iaşi pentru suma de lei 135 000, s'au cumpărat efecte în valoare nominală de . .	»	136 024,25
şi s'a sporit averea mobilă prin o conversiune de obligațiuni cu	»	900,—
Deci averea mobilă rămasă dela Adamachi s'a ridicat, prin modificările de mai sus, la suma de	Lei	1.889.224,05

Din această sumă s'au făcut de Academie următoarele plăți impuse prin testament sau necesitate de luarea în deplină stăpânire a averii:

1. Cheltueli de îmmormântare şi altele . Lei 27.701,13

Transport	Lei 27.701,13	
2. Cheltueli de punere în posesie şi advocaţi în procesul cu moştenitorii de sânge	» 40.000,00	
3. Legate particulare lăsate prin testament	» 125 066,60	
4. Transacţii cu moştenitorii de sânge pentru stingerea procesului	» 242 845,00	
Total		Lei 435 612,73

Averea mobilă deci, care de fapt a intrat în stăpânirea Academiei şi din venitul căreia dimpreună cu al averii imobile, aveau să se îndeplinească dispoziţiunile testamentare a fost de . . . . Lei 1.453 611,32

sau în cifră rotundă **1.500.000**, pentrucă o parte din cheltueli s'a acoperit din venitul averii. Venitul fondului în bugetul pe 1894 — 95 a fost de lei 88 592,85.

Din venitul acestei averi mobile şi imobile s'au făcut de Academie, până la 1 Maiu curent, următoarele cheltueli:

1. Burse, cheltueli de şcoală şi jurii	Lei	1.215 819,88
2. Premii	»	101 100,00
3. Publicaţiuni	»	62.685,60
4. Masa dela Neapole	»	27 065,50
5 Grijile sufletului şi ajutoare elevilor dela şcoala «Adamachi» din Iaşi	»	74.582,15
6 Intreţinerea imobilelor, foncieră, cheltueli de procese, neprevăzute, etc.	»	79.517,66
7. Prelevările Academiei	»	220.727,76
Total . . .	Lei	1.781.498,55

Restul veniturilor s'a capitalizat an după an pentru mărirea fondului.

c) *Situaţiunea de astăzi a Fondului Adamachi este următoarea:*

Avere imobilă.

1. Moşia Roşiori arendată la ţărani pentru anul agricol curent cu suma de lei 17.888,94,

2. Via dela Copou în nudă proprietate.

Avere mobilă.

1. Efecte în valoare nominală de	Lei	2 090 600,00
peste nominal (acţiuni Banca Naţională)	„	1.032 460,00

2. Imprumuturi:

— Fondului «Agarici»	Lei 85 870,48	
— Fondului «Donici»	„ 32 428,70	
Total		Lei 118.299,18

	Transport	Lei 3.241.359,18
3. Numerar (astăzi 29 Maiu 1914)	„	93 754,84
		Lei 3.335 114,02
4 In anul trecut s'a vândut Statului moşia Călimăneşti, pentru care s'a obţinut un titlu de rentă perpetuă în valoare de	»	311.088,50
	Total . . .	Lei 3.646.202,52

Dacă lăsăm la o parte valoarea acestei moşii, se vede că averea mobilă a Fondului Adamachi, care la primirea ei erà de lei 1.500 000, astăzi, după 20 de ani, şi după ce s'au îndeplinit cu prisosinţă dispoziţiunile din testament, această avere s'a îndoit, şi peste îndoit a trecut cu peste 300.000 lei

Ziceam acum 10 ani şi repeţim şi astăzi cu aceeaş încredere:

«Să fie liniştit sufletul lui Adamachi, căci Instituţiunea noastră va şti şi în viitor să îngrijească cu sfinţenie de avutul ce el i-a lăsat şi va face ca această frumoasă fundaţiune să dea roade din ce în ce mai bogate».

Vom arătà acum, ca în toţi anii precedenţi, cum a funcţionat în anul trecut Fundaţiunea Adamachi şi vom aveà onoare a vă face propuneri pentru anul viitor.

I **Burse**. Pentru burse, cheltueli de studii şi pentru masa de lucru din Staţiunea Zoologică dela Neapole, aţi votat în bugetul pe 1913—14 suma de lei 97.168,49 şi s'au acordat următoarele burse:

a) 16 burse de câte 100 lei pe lună la studenţi ai Universităţii din Iaşi şi anume:

8 la Facultatea de ştiinţe studenţilor: Octav Halunga şi Florica Ionescu din anul I; Vasile Gheorghiu din anul II, Ion Hangan şi Ştefania Zamfirescu din anul III, Constantin Oescu, Vasile Zaharescu şi Amalia Misihănescu din anul IV;

8 la Facultatea de medicină studenţilor: Ion Axintescu din anul I; Dimitrie Popescu şi Grigore Popa din anul III, Dimitrie Holban, Gheorghe Năstase şi Alexandrina Palade din anul V; Gheorghe Popovici din anul VI, Ion Dinescu din anul VII;

b) 9 burse de câte 1.200 lei pe an la Şcoala de poduri şi şosele elevilor: Ion Chiţulescu şi Ion Hagi-Ivanof din anul preparator; Ion Tomescu, Aristide Barbaiani, Vasile Mereuţă şi Constantin Davidescu din anul II; Ion Vasilescu şi Ion Protopopescu din anul III; Ion Apostolescu din familia Adamachi în anul IV;

c) 10 burse în străinătate pentru studii speciale şi anume:

4 la licenţiaţi în ştiinţe, de câte 300 lei pe lună, d-lor: C. Bedreag pentru studiul Fizicei la Paris, anul IV; Nicolae Arabu pentru studiul Geologiei la Paris, anul III; Nicolae Ionescu pentru studiul Geografiei la Berlin, anul II; Gheorghe Bratu pentru studiul Astronomiei, anul IV;

3 la absolvenţi ai Şcoalelor superioare de arte şi meserii de câte 250 lei pe lună, d-lor: Ion Iliescu, anul III; Ion Georgescu, anul II; Gh. Gheorghiade, anul I pentru lucrări practice de mecanică;

3 burse la ingineri d-lor: Nicolae Profiri, cu 400 lei pe lună, pentru studiul Edilităţii publice, anul III; Alexandru Nicolau, cu 300 lei pe lună, pentru studiul Electrotehnicei la Paris, anul I; Teodor Resmeriţă pentru acelaş studiu. Acest tânăr a încetat din vieaţă la Paris în luna Martie. Academia a dat ajutor de îmmormântare pentru acest bursier, care fusese între cei mai buni elevi ai Şcoalei noastre de poduri şi şosele.

Potrivit art. 12 din Regulamentul Adamachi, s'au acordat şi anul acesta 10 burse de câte 360 lei pe an la Şcoala practică de agricultură «Ioan Costache Agarici» din Moara-Grecilor.

II. La finele anului trecut, au terminat studiile ca bursieri ai Fondului Adamachi d-nii Gheorghe Florea şi Victor Popescu, cari au luat licenţa dela Facultatea de ştiinţe din Iaşi; Grigore Bazgan şi Ion Teodorescu, cari au obţinut doctoratul în medicină la Iaşi; Constantin Iosipescu, Nicolae Bujoreanu şi C. Constantinescu, cari au luat diploma de Ingineri dela Şcoala de poduri şi şosele; Inginerii Cincinat Sfinţescu şi Nicolae Muşat, cari au făcut frumoase studii de Edilitate publică în străinătate. Acest din urmă, după terminarea studiului, a avut năzuinţa şi a reuşit să iea şi titlul de doctor dela Politehnicul din Munchen.

III. La masa abonată în Staţiunea zoologică dela Neapole, au lucrat anul trecut d-l N. L. Cosmovici, student la Paris, şi d-l Dr G. Brândza. In timpul de faţă lucrează d-l N. L. Cosmovici a doua oară.

IV. In *Publicaţiunile Fondului Adamachi* au apărut în cursul anului următoarele lucrări făcute de foştii bursieri:

P. Bogdan, *Repejunea sunetului la corpurile lichide;*

Elena Nicodim, *Contribuţiuni la studiul anatomiei, istologiei şi fiziologiei hepato-pancreasului dela moluşte.*

In curs de tipărire se găseşte lucrarea premiată despre *Pelagră* de d-nii D-ri A. Babeş şi V. Buşilă

Pentru tipărirea «Revistei ştiinţifice V. Adamachi», s'a dat şi anul acesta ca ajutor suma de lei 1.000.

S'au împărţit în toamna trecută îmbrăcăminte şi cărţi la elevii şcoalei «Adamachi» din Iaşi pentru suma de lei 1 854,65, şi s'au dat mile la săraci suma de lei 1.500, pentru pomenirea marelui binefăcător.

Propuneri pentru anul viitor

1. In afară de bursele cari vor rămâneà vacante la Facultăţile de ştiinţe şi de medicină din Iaşi şi pentru acordarea cărora se va ţineà la timp

concurs conform Regulamentului, mai rămân, dela 1 Octomvrie viitor, vacante trei burse în străinătate: două pentru ingineri şi una pentru absolvenţi de liceu sau de şcoale speciale.

Cele dintâi două burse propunem să se acorde una pentru studiul Edilităţii publice şi alta pentru studiul Electrotehnicei, după normele stabilite în trecut.

Cea de a treia să se dea pentru lucrări practice de mecanică.

2. Staţiunea zoologică dela Roscoff în Franţa, sub direcţiunea d-lui Profesor Yves Delage, dela Facultatea de ştiinţe din Paris, este una din instituţiunile ştiinţifice, unde foarte mulţi naturalişti şi medici români au putut să-şi completeze studiile şi să facă cercetări în domeniul zoologiei. Nu e an în care laboratoriile Staţiunii să nu fie frecventate de compatrioţii noştri, între alţii de acei cari prepară la Sorbona licenţa şi doctoratul în ştiinţele naturale. Prin noua organizare, ce s'a dat acestei Staţiuni, mijloacele de studiu au fost mărite în mod considerabil. Pentru a face faţă însă cheltuelilor, Direcţiunea Staţiunii a luat dispoziţia ca să nu primească pe străini decât din ţerile cari-i dau o subvenţie anuală de 1.500 franci.

Comisiunea Domniilor Voastre vă propune ca Academia să se înscrie din Fondul Adamachi cu această subvenţie, mănţinându-se şi masa dela Neapole. Aprobându-se, se va adaoge la art. 7 din Regulament cuvintele: «şi se va plătì o subvenţie la Staţiunea Roscoff».

3. Cunoaşteţi că la cele două Facultăţi de ştiinţe din Iaşi şi Bucureşti se acordă, dela un timp, diploma de doctorat. Laboratoriile şi mijloacele de studii sunt bine organizate şi mulţi tineri fac frumoase şi temeinice studii. Mulţi din aceşti studenţi sunt cu totul lipsiţi de mijloace şi ar fi pentru ei o mare binefacere, dacă ar aveà un ajutor în timpul preparării doctoratului.

Starea înfloritoare a Fondului Adamachi, precum aţi văzut mai sus, îngădue Comisiunii Domniilor Voastre, să vă roage a aprobà ca, începând din toamna viitoare, să se înfiinţeze două burse permanente de câte 150 lei pe lună, cari să se acorde una la Bucureşti şi alta la Iaşi.

Vă mai rugăm să binevoiţi a lăsà Comisiunii Domniilor Voastre sarcina de a găsì modul cel mai potrivit în care să se acorde aceste burse, având să vină la anul cu o propunere de regulament.

Incheind această dare de seamă, aducem ca totdeauna prinosul nostru de adâncă recunoştinţă aceluia care a fost Vasile Adamachi, a cărui memorie să dăinuească cât neamul românesc, adică în veci de veci.

Membrii Comisiunii *P. Poni, I. Simionescu, D. Sturdza.*

I. Foştii bursieri ai Academiei din Fondul Adamachi la Facultatea de ştiinţe din Iaşi.

No curent	NUMELE	Anii şcolari	Suma primită LEI	Titlurile obţinute	Ocupaţiunile actuale şi trecute	OBSERVAŢIUNI
1	Elena Cancicov	1894/5—1896/7	2 800	Licenţa în şt. naturale	Prof. de curs secund.; foastă insp. şcolară	—
2	Constantin Climescu	1894/5	1 100	—	—	A renunţat la bursă
3	Dimitrie Cădere	1895/6—1898/9	4 200	Licenţa în şt. fiz.-chimice	Prof. sec; fost insp. gen. şcol; prepar. la Labor. de mineral. Iaşi	—
4	Eduard Cristovici	1895/6—1897/8	3.300	—	—	—
5	Ioan Petrovici	1896/7—1897/8	1 600	Licenţa în şt. fiz.-chimice	Director al Institutului de chimie din Iaşi	Mai târziu bursier în str. p. stud. chim. analitice
6	I. Popovici Cerchez	1895/6	1.100	—	—	Intrerupt bursa.
7	Ion Arhiri	1896/7—1898/9	3 300	Licenţa în şt. naturale	Funcţionar vamal	—
8	Ion Popescu	1896/7	700	—	—	—
9	Maria Lupu	1896/7—1897/8	1 900	—	—	—
10	Constantin Popovici	1897/8—1899/900	2 900	Licenţa în matematici	Profesor la Universitatea din Iaşi.	Mai târziu bursier la Paris p. stud. astronomiei
11	Natalia Popescu	1897/8—1898/9	2 400	—	—	—
12	Atanasie Ciocan	1898/9—1900/901	3 300	Licenţa în matematici	Funcţionar la Minist. de Indust. şi Com	—
13	Haralamb Vasiliu	1898/9—1900/901	3 600	Licenţa în şt. chimice	Profesor la Universitatea din Iaşi	Mai târziu bursier în Germania p. stud. agr
14	Melania Vereanu	1897/8—1898/9	1.700	Licenţa în şt naturale	—	—
15	Elena Stavrat	1897/8—1899/900	2.900	" " "	—	—
16	Elena Ioanovici	1899/900—1901/2	3 600	Licenţa în matematici	Profesoară secundară.	—
17	Cont. Petrovan	1899/900—1901/2	3 600	Licenţa în şt. naturale	Prof. de curs sec., fost director de gimn.	—
18	Alex. Macarovici	1899/900	1.100	—	—	A renunţat la bursă.
19	Elena Petropol	1899/900—1901/2	3 500	Licenţa în şt. naturale	—	—
20	Nicolae Borş	1900/901	1.200	Licenţa în şt. fiz.-chimice	Chimist la Institutul de chimie din Iaşi	—
21	Valentina Corvin	1900/901	1.200	Licenţa în matematici	Profesoară secundară.	—
22	Valeria Villara	1900/901—1902/3	3 000	Licenţa în şt. fiz.-chimice	" "	—
23	C. Bedreag	1901/2—1904/5	4.200	Licenţa în şt. fizice	Profesor secundar.	Actual bursier la Paris p studiul Fizicei.
24	D. Pitaru	1901/2—1902/3	2.400	—	—	Intrerupt bursa.
25	C. Motomancea	1901/2—1903/4	3 600	Licenţa în şt. fiz.-chimice	Profesor secundar, fost director de liceu	—
26	Elena Nicodim	1901/2—1903/4	3.100	Licenţa în şt. naturale	—	—
27	Ion Popovici	1902/3—1903/4	1.900	—	—	—
28	Ion Manoilescu	1902/3—1903/4	2 300	—	—	Decedat
29	Gh. Anastase	1902/3—1903/4	2 300	Licenţa în matematici	—	—
30	Agricola Cardaş	1903/4—1906/7	4 200	Licenţa în şt. naturale	Director al şc. de agr. „T Anastasiu" dela Ţig.; Confer. Univ. Iaşi	—
31	Zamfir Ştefan	1903/4—1906/7	4 000	—	—	Decedat.
32	Nicolae Ghiulea	1904/5—1907/8	4 200	—	—	—
33	Gh. Giuncu	1904/5—1907/8	4 400	—	—	—
34	Dimitrie Iancu	1904/5—1907/8	4.400	Licenţa în şt. fiz.-chimice	Inginer electric.	—
35	Ana Forăscu	1904/5—1907/8	4.400	Lic. în şt. naturale şi doctor. în medicină	Medic de spital.	—
36	Ilie Pisoschi	1904/5	1.200	Licenţa şi Doct. în chimie	Inspector la Ministerul Industriei.	—
37	Nicolae Malaxa	1905/6—1906/7	2 400	—	—	—
38	Ştefan Buzdugan	1905/6	1 200	Licenţa în şt. naturale	Profesor secundar.	—
39	Liviu Patriciu	1906/7	1.200	—	—	
40	T. Rezmeriţă	1907/8	1.200	—	—	Fost în urmă bursier la Şcoala de poduri şi apoi ca inginer bursier p. studiul electricităţii la Paris, unde a decedat în Martie 1914.
41	Alexe Ene	1907/8—1908/9	2 400	—	—	
42	Alina Cantacuzino	1907/8—1909/10	3.500	Licenţa în şt. naturale	—	—
43	Ruxandra Leu	1907/8—1909/10	4 200	Licenta în şt. fiz.-chim	Asistentă la Labor. de chimie, fizic. din Iaşi	—
44	Elena Malaxa	1908/9 -1910/11	3.600	Licen. în matem. şi şt. fiz.	Profesoară secundară.	—
45	Petre Popescu	1908/9—1911/12	4 200	Licen în şt. fizico-chimice	Asistent la Labor. de chimie analitică.	—
46	Margareta Coşula	1908/9—1910/11	3 500	Licenţa în şt. naturale	Profesoară secundară	Căsătorită cu arhitectul Geles.
47	Ilie Lepădatu	1908/9 1910/11	3 500	—	—	—
48	Const. Marino	1909/10	1 200	—	—	Mai târziu bursier la Poduri.
49	Gh. Florea	1909/10—1912/13	4 200	Licenţa în şt. naturale	Profesor de şcoală medie.	—
50	Victor Popescu	1910/11—1912/13	3 600	—	—	—
51	Amalia Misihănescu	1910/11—Mart 1914	4 200	Licenţa în şt. naturale	Preparatoare la Labor. de geologie din Iaşi	—
52	Vasile Zaharescu	1911/12—Mart. 1914	3.000	—	—	—
53	Const. Oescu	1911/12—Mart. 1914	3 000	—	—	
54	Ion Hangan	1911/12	3.000	—	Actual bursier.	
55	Ştefania Zamfirescu	1911/12	3 000	—	" "	
56	Vasile Gheorghiu	1912/13	1 800	—	" "	
57	Florica Ionescu	1913/14	600	—	" "	
58	Octav Halunga	1913/14	600	—	" "	
			159.700			

II. Foștii bursieri ai Academiei din Fondul Adamachi la Facultatea de medicină din Iași.

No. cor	NUMELE	Anii școlari	Suma primită Lei	TITLURILE	Ocupațiunile actuale și trecute	OBSERVAȚIUNI
1	Nicolae Lupu	1894/5—1899/900	6 600	Doctor în medicină	Fost medic primar, fost deputat.	
2	Marta Trancu	1894/5—1898/99	5 400	„ „ „	Profesează medicina în București.	Căsătorită cu Dr. Rainer.
3	Maria Anastasescu	1895/6—1898/99	4 200	„ „ „	Profesează medicina în Galați	Căsătorită cu Dr. Piaseschi.
4	Aspasia Macarovici	1895/6 1898/99	4 800	„ „ „	Asistentă la Clinica infantilă din Iași.	
5	Lucia Moțoc	1896/7—1897/8	1.500	Decedată		
6	Ioan Tăut	1896/7—1897/8	2 300	Decedat.		
7	Const Sava	1897/8—1900/901	4 100	Doctor în medicină	Medic de plasă, Iași.	
8	Const Bobulescu	1897/8—1900/901	4 100	„ „ „	Medic primar, Suceava.	
9	Ecaterina Ladico	1897 8—1901/2	5 000	„ „ „	Fostă medic secundar la Botoșani.	
10	Olimpia Ciudin	1898/9—1902/3	5 400	„ „ „	Asistentă terapeutică, Iași.	Decedată
11	Ernest Radu	1899/900—1900/901	2 400	Decedat.		
12	Elena Vereanu	1899/900—1903/4	5.400	Doctor în medicină	Fostă medic secundar la Botoșani.	Căsătorită cu Col Dr. Bălteanu, Galați.
13	Petre Nicolaescu	1899/900—1904/5	6 600	„ „ „	Medic primar (spital) Târgu-Frumos.	
14	D G. Pășcanu	1900/901—1903/4	4 100	„ „ „	Medicul orașului Turnu-Măgurele.	
15	Elena Monaru	1900/901—1903/4	4.300	„ „ „	Medic la San. de tuberculoși Bârnova.	
16	Emilian Buzenchi	1901/2—1904/5	4 200	„ „ „	Medic de plasă și spital, Oancea.	
17	Dimitrie Gavrilaș	1901 2—1906,7	6 600	„ „ „	Medicul spitalului Viziru (Brăila)	
18	Radu Andrei	1901/2—1905/6	3.500	„ „ „	Medic primar al orașului Balcic.	
19	Alex Țaicu	1903 4—1907/8	5.400	„ „ „	Medic secundar și asistent la Iași.	
20	Ion Brăilă	1904/5—1907/8	4 100	Decedat		
21	Petre Dănilă	1904 5 1905/6	2 400	Doctor în medicină.	Asistent igienă, București.	
22	Mihail Buzenchi	1905/6 1910/11	6 600	„ „ „	Medic la Palanca	
23	Elena Gavrilescu	1905/6—1909/10	5 400	„ „ „	Medic de plasă la Vaslui	
24	Gh Lucescu	1905/6—1909/10	5 400	„ „ „	Medic stagiar în armată la Botoșani	
25	N Rășcanu	1906/7 1910/11	5 400	„ „ „	Medic de plasă la Covurlui.	
26	Ion Moțoc	1906/7—1910/11	5 000	„ „ „	Medic secundar la Iași	
27	Vasile Rășcanu	1907/8—1910/11	4 900	„ „ „	Asistent medicină operatoare, Iași.	
28	Gr Bazgan	1908/9—1912/13	5 400	„ „ „	Asistent histologie, Iași	
29	I. Teodorescu	1908/9—1912/13	5 400	„ „ „	Medic stagiar militar, București	
30	Dumitru Holban	1910/11—1913/14	4 200		Actual bursier.	
31	Gh Năstase	1910/11—1913/14	4 200		„ „	
32	Gr Popa	1911/12—1913 14	3 000		„ „	
33	Gh. Popovici	1911/12—1913/14	3 000		„ „	
34	Ion Dinescu	1911/12-Aprilie 1914	3.000		Expirată bursa la 30 Aprilie a c.	
35	Alexandrina Palade	1911/12—1913/14	2 900		Actuală bursieră.	
36	Ion Axintescu	1913/14	600		Actual bursier.	
37	Dimitrie Popescu	1913/14	600		„ „	
			157.800			

III. Foştii bursieri ai Academiei din Fondul Adamachi la Şcoala de poduri şi şosele.

No cor.	NUMELE	ANII	Suma primită Lei	B	Ocupaţiunile trecute şi actuale	OBSERVAŢIUNI
1	Ion Moţoi	1895/906—1898/9	4 500		Inginer antreprenor de lucrări.	
2	David Rosei	1895/6	1 100			
3	Vasile Roşu	1895/6	600		In serv. Ministerului de Lucrări publice	Mai târziu bur. în străinăt. p. stud. irigaţiunilor. (Din fam. Adamachi.)
4	Ion Popovici	1896/7	1.100			Mai târziu bursier în străinătate pentru studiul edilităţii publice
5	Ion Teodoru	1896/7	1.100			
6	Traian Ripeanu	1896/7	1.100			
7	Badea Paraschivescu	1897/8—1899/900	3.500			
8	Marin Mateescu	1897/8—1900/901	4 800			
9	A. D Popovici	1897/8—1898/9	2.400			
10	Ilie Angelescu	1897/8 —1899/900	3 600			
11	G. N Moldoveanu	1897/8	1.100			
12	Vasile Cambureanu	1898/9—1899/900	2.300			
13	Gh Nazare	1899/900	1.100			Mai târziu bur. în străinătate pentru studiul ţesătoriei şi torcătoriei
14	Ion Tofiu	1899/900—1900/901, 1902/3—1903/4	4 500		In serviciul C F. R.	
15	Ştefan Buescu	1899/900	1.100		In serviciul conductelor de petrol.	
16	I. Nicolaescu-Balş	1900/901, 1902/3—1903/4	3 200		" " "	
17	I. Roşanu	1900/901—1902/3	3 600		In serviciul C. F. R.	
18	G. Panaitopol	1900/901—1901/2	2.400		" " " "	Mai târziu bursier în străinătate pentru studiul fabric. hârtiei
19	V. Hâlmu	1900/901, 1902/3—1903/4	3 200			
20	I. M. Ionescu	1900/901	1 200			
21	Scarlat Gruceanu	1900/901	1.200			
22	Ştefan Mirea	1901/2	1.200		In Direcţia Serviciului podurilor din Ministerul Lucr. publice	
23	C. Malcoci	1901/2, 1904/5	2 400		Subdirectorul fabricei de tutun.	
24	C. Mihalopol	1901/2—1904/5	4 800		In serviciul hidraulic	
25	St. Bedreag	1901/2—1903/4	3 600		Şantierul naval T.-Severin.	
26	N Georgescu	1901/2	1 200		Serviciul hidraulic Giurgiu.	
27	N Alexandrescu	1901/2—1903/4	3.600		In serviciul C. F. R.	
28	A. P. Alexandrescu	1902/3	1.200		In Direcţia Serviciului de poduri din Ministerul Lucr. publice.	
29	I Hălăceanu	1902/3	1.200		In serviciul C F. R.	
30	St Atanasescu	1903/4	1.200		In Direcţia Serviciului de poduri din Ministerul Lucr. publice.	
31	C Lăzărescu	1903/4	1 200			
32	D. Năsturaş	1904/5	1 200		In Direcţia Serviciului de poduri din Ministerul Lucr. publice	
33	Gr. Constantinescu	1904/5	1 200		In serviciul C F R.	
34	I. Balinschi	1904/5	1 200		" " " "	
35	M. Cioc	1904/5	1.200		In serviciul Portului Constanţa	
36	G. Orăscu	1904/5—1905/6	2.400		In serviciul C. F. R.	
37	Tiberiu Sfinţescu	1904/5	1 200		Inspector de mişcare la C. F R.	
38	Cincinat Sfinţescu	1905/6	1 200		In serviciul conductelor de petrol.	Mai târziu bursier în străinătate pentru studiul edilităţii publice.
39	N. Dumitrescu	1905/6	1 200		In Direcţia Serviciului de poduri din Ministerul Lucr. publice	
40	St. Palade	1905/6, 1907/8—1908/9	3 600		In serviciul C. F. R.	
41	Ion Dumitrescu	1905/6	1.200		In Direcţia Serviciului de poduri din Ministerul Lucr. publice	

No cor	NUMELE	ANII	Suma primită Lei	B.	Ocupaţiunile trecute şi actuale	OBSERVAŢIUNI
42	Teodor Jalbă	1905/6	1 200		In serviciul de poduri C. F. R.	
43	Victor Stoica	1905/6	1 200		In serv. hidraulic al Min de Lucr. publice	
44	Hagic Capriel	1905/6	1.200			Decedat.
45	N Profiri	1906/7	1 200		Inginer.	Actual burs. in str p stud. edilităţii publ.
46	I. Ulescu	1906/7	1.200		In serviciul podurilor C. F. R.	
47	Al Măximoiu	1906/7	1.200		In Direcţia pescăriilor Statului.	
48	Mircea Protopopescu	1906/7, 1909/10	2.400		In serviciul portului Constanţa	
49	Const. Ştefănescu-Nica	1906/7	1.200		In Direcţ. Serv. de pod. Minist. Lucr. publ	
50	D. St. Mihalache	1906/7	1 200			
51	N. Muşat	1906/7, 1909/10	2.400		In Direc Serv. de pod. Minist de Lucr. publ.	Mai târziu burs. in străin. p. stud Edil. publ
52	V. Constantinescu	1906/7	1.200			
53	N. Iliescu	1907/8	1.200		In serviciul Băncii Naţionale.	
54	D. V. Stoica	1907/8, 1909/10—1911/12	4 800		In Direcţ. serv de pod. Min. de Lucr. pub.	
55	Ştefan Gall	1907/8, 1909/10	2.400			
56	Ion Cotârţă	1907/8—1910/11	4.800		In serviciul C. F. R.	
57	Enache Haret	1907/8—1911/12	6.000		„ „ „ „ „	
58	Const. D. Proca	1907/8	1.200			Decedat.
59	Ilie Gh Popa	1907/8, 1911/12	2 400		In serviciul C. F. R.	
60	Teodor Resmeriţă	1908/9	1 200		Inginer.	Deced Paris an. acesta. ca burs. p. stud. elec
61	A Nicolau	1908/9	1 200			Actual bur. la Paris pen. stud. electricităţii
62	C. Constantinescu	1908/9—1909/10, 1912/13	3 600		In serviciul C. F. R.	
63	C. Iosipescu	1908/9,1911/12—1913/14	3.600		„ „ „ „ „	
64	St Mihăescu	1908/9	1 200		„ „ „ „ „	
65	I. Apostolescu	1909/10, 1912/13—1913/14	3 000		Actual bursier.	
66	Vasile Ciobanu	1909/10	1.200		In serviciul C. F. R.	
67	Mihaiu Manoilescu	1910/11	1.200			
68	Ion Protopopescu	1910/11, 1912/13—1913/14	3.000		Actual bursier.	
69	Dumitru Constantinescu	1910/11—1911/12	2 400			
70	Ion Vasilescu	1910/11, 1913/14	1.800		Actual bursier.	
71	Nicolae Bujoreanu	1910/11—1912/13	3.600		In serviciul C. F. R.	
72	Teodor Mareş	1911/12	1.200			
73	Valeriu Mereuţă	1912/13—1913/14	3 000		Actual bursier.	
74	Constantin Marino	1911/12	1.200			
75	Romulus Ianculescu	1912/13	1.200			
76	Claudiu Mititelu	1912/13	1 200			
77	Ion Hagi Ivanof	1913/14	600		Actual bursier.	
78	Ion Chiţulescu	1913/14	600		„ „	
79	Ion Tomescu	1913/14	600		„ „	
80	Aristide Barbaiani	1913/14	600		„ „	
81	Constantin Davidescu	1913/14	600		„ „	
			162.100	—		

IV. Foştii bursieri ai Academiei din Fondul Adamachi pentru studii speciale în străinătate (1894—1914).

No. curent	NUMELE	Anii şcolari	Titlul din ţară	Studiile în străinătate	Suma primită Lei	B	Titlul obţinut	Ocupaţiunile actuale şi trecute
1	I Simionescu	1895/6—1899/90	Licenţiat	Geologia	16.673	40	Doctor în Geologie.	Prof la Univer din Iaşi, Membru al Acad Rom Secretar general al Ministerului Instrucţiunii
2	G. Pantazi	1895/6—1899/900	Bacalaureat	Ingineria de mine	19.304	67	Inginer de mine.	Exportator, fost în Serv de mine al Statului
3	Victor Guţu	1895/6—1897/8	Inginer	Industria petrolului	31.561	45	A îndeplinit programul bursei.	In serv C F.R. şi prof. la Şc. de pod şi sos
4	C Minculescu	1896/7—1897/8	»	Electricitatea	9.867	60	A term. stud. încep. fără bursă	—
5	T. Nicolau	1896/7—1898/9	Licenţiat	Mineralogia şi petrografia	13.879	—	Doctor în mineral şi petrografie	Decedat ca profesor şi director de liceu.
6	I. Sclia	1897/8—1898/9	Inginer	Idrografia şi idrologia	11 150	—	A îndeplinit programul bursei.	—
7	I Rădulescu	1896/7—1900/1	Bacalaureat	Arhitectura la Roma	20 407	25	Inginer arhitect	Decedat în ţară ca profesionist.
8	C. Jormescu	1897/8—1900/1	»	Agricultura	17.661	90	Doctor în ştiinţele agronomice.	Director la Consiliul super. de agr şi profesor la Şc superioară de agricultură.
9	D. Călugăreanu	1897/8—1900/1	Licenţiat	Fiziologia	18.670	10	Doctor în fiziologie.	Conferenţiar la Universitatea din Bucureşti
10	I. Ştefănescu	1898/9—1900/1	Inginer	Electricitatea	15.605	80	A îndeplinit programul bursei.	Fost în serviciul Primăriei Capitalei.
11	I Popovici	1898/9—1900/1	»	Edilitatea publică	17.109	60	» » »	—
12	G. Beiu-Paladi	1899/900 1902 3	Licenţiat	Matematicile	15.684	30	Licenţiat în matematici la Paris	Profesor secundar.
13	Petru Bogdan	1899/900—1901/2	»	Fizico Chimia	13.784	90	Doctor în fizico-chimie	Conf. şi prof suplinitor la Univers din Iaşi
14	N. G. Costinescu	1899/900—1901/2	Inginer	Idrografia şi idrologia	17 507	90	A îndeplinit programul bursei.	Fost în serviciul Primăriei Capitalei.
15	V. Roşu	1901/2—1903/4	»	Irigaţiile	19 657	85	» » »	In serviciul Navigaţiunii fluviale.
16	I. Moţoi	1901/2—1903/4	»	Morăria	16 026	03	» » »	Mare antreprenor de lucrări publice.
17	I. Borcea	1901/2—1904/5	Licenţiat	Zoologia descriptivă	20 861	05	Doctor în zoologie.	Profesor la Universitatea din Iaşi.
18	G. Amilcar-Sava	1901/2—1905/6	Absolv. de liceu	Chimia industrială	15.722	70	Doctor în chimia industrială.	La rafinăria de petrol din Câmpina.
19	Maximilian Rotaru	1901/2—1903/4	Dipl. şc sup agr.	Agricultura	8 032	45	Diplomat al Şc. din Hohenheim	In serviciul Ministerului de Agricultură.
20	Haralamb Vasiliu	1902/3—1905/6	Licenţiat	»	14.005	06	Doctor în chimie şi agronomie	Profesor-agregat la Universitatea din Iaşi.
21	I Raianu	1902/3—1905/6	»	Astronomia	15 441	—	Licenţiat în matematici la Paris	Profesor secundar.
22	M. I. Stroescu	1902/3—1904/5	Inginer	Edilitatea publică	12.166	98	A îndeplinit programul bursei.	Fost în serv. Primăriei Cap.; antrepr de lucr
23	D. Pompeiu	1904/5	Licenţiat	Matematicile	2 831	15	Doctor în matematici.	Prof. la Univ. din Buc; fost insp. gen. şcolar
24	C. Popovici	1904/5—1907/8	»	»	16 033	65	Doctor în matematici.	Profesor la Universitatea din Iaşi.
25	V. a Tomulesei	1904/5—1906/7	Absolv. de liceu	Tăbăcăria	12.843	11	Dipl. de ing, chimist şi laureat cu medalia Şc de tăbăcărie din Lyon,	Fost puţin timp în industria din ţară, dar nevoit să caute ocupaţie în străinătate, acum Director tehnic la Fabrica Léon Leverd din Lille
26	M. V. Bodnărescu	1904/5—1906/7	Inginer	Industria petrolului	18 205	48	A îndeplinit programul bursei.	In industria petrolului din ţară.
27	Traian Lalescu	1904/5—1907/8	Licenţiat	Matematicile	15 596	70	Doctor în matematici.	Profesor la Universitatea din Bucureşti
28	G. Nazarie	1905/6—1907/8	Inginer	Ţesătoria şi torcătoria	16.934	84	A îndeplinit programul bursei	Inspector în serviciul Ministerului de Finanţe
29	G. Panaitopol	1906/7—1907/8	»	Fabricarea hârtiei	12 044	48	» » »	Fost în serviciul fabricei de hârtie „Letea"
30	N. Costăchescu	1906/7—1907/8	Doctor în ştiinţe	Chimia minerală	8.889	05	Doctor în chimie.	Profesor la Universitatea din Iaşi
31	C. Nicolescu Otin	1906/7—1910/11	Licenţiat	Chimia industrială	24 991	60	Doctor în chimie	Profesor suplinitor la Universitatea din Iaşi
32	I Popovici	1906/7	Absolv. de liceu	Mecanica	3.102	90	—	Decedat în timpul studiilor
33	Vasile Mera	1907/8—1908/9	Dipl. Şc. sup mes.	Lucr. pract. de mecanică	5.563	55	A îndeplinit programul bursei.	In serviciul tramvaielor electr. din Capitală
34	Al. I. Popescu	1907/8—1909/10	Inginer	Edilitatea publică	11 286	83	—	Imbolnăvit grav în timpul studiilor
35	M Canelia	1908/9—1909/10	Dipl Şc sup. mes.	Lucr. pract. de mecanică	5.101	50	A îndeplinit programul bursei	Profesează meseria în care s'a specializat.
36	C Budeanu	1908/9—1909/10	Inginer	Electricitatea	10 169	95	» » »	—
37	I. Scriban	1908/9	Licenţiat	Lucr. practice de zoologie	5.336	65	Doctor în istologie.	Conferenţiar şi şef de lucr. la Univ din Iaşi
38	I. S Gheorghiu	1909/1—1910/11	Inginer	Electricitatea	10 346	60	A îndeplinit programul bursei.	Fost în serviciul portului Constanţa.
39	Sp. Popovici	1909 1—1910/11	Dipl. Şc sup. mes.	Lucr. practice de mecan.	5 411	20	» » »	Profesează meseria în care s'a specializat.
40	G. Macovei	1909/10	Licenţiat	Geologia	5 405	20	Doctor în geologie.	Geolog la Institutul geologic din Capitală.
41	I. Petrovici	1909/10—1910/11	»	Chimia analitică	9 671	77	Licenţiat în chimie.	Director al Institutului chimic din Iaşi.
42	I. Bonifaciu	1910 11—1911/12	Dipl Şc sup mes.	Lucr. pract. de mecanică	6 112	55	A îndeplinit programul bursei	In serviciul unei fabrici industr din Capitală
43	Cincinat Sfinţescu	1910/11—1912/13	Inginer	Edilitatea publică	15 647	10	» » »	In serviciul conductelor de petrol.
44	N. Muşat	1910/11—1912/13	»	» »	17 501	12	Dr. Inginer dela München	
45	Iordan Teodosiu	1912/13	Dipl Şc. sup. mes.	Lucr. pract. de mecanică	1 950	—	Renunţat la bursă, cauză de boală	
46	G Bratu	1909/10, 1911/12: 1912/13	Licenţiat	Astronomia la Paris	14 700	15	Actual bursier	
47	C B-dreag	1910/11 1913/14	»	Fizica la Paris	15.762	25	» »	
48	N. Profiri	1911/12—1913/14	Inginer	Edilitatea publică	11 520	13	» »	
49	N. Arabu	1911/12—1913/14	Licenţiat	Geologia la Paris	11.055	85	» »	
50	I Iliescu	1911/12—1913/14	Dipl Şc sup mes.	Lucr. pract. de mecanic şi ingin. mecan.	9.118	20	»	
51	N. Ionescu	1912/13	Licenţiat	Geografia la Berlin	7.155	33	» »	
52	Ion Georgescu	1912/13	Dipl. Şc. sup. mes.	Lucr. pract. de mecanică	4 950	—	» »	
53	T. Rezmeriţă	1913/14	Inginer	Electrotehnica la Paris	3.561	30	Decedat în timpul studiilor.	
54	A Nicolau	1913/14	»	» » »	3 857	45	Actual bursier.	
55	G Gheorghiade	1913 14	Dipl Şc sup mes.	Lucr. pract. de mecanică	941	80	» »	
				Total Lei . .	684379	88		

V. Lucrările publicate de foștii bursieri ai Fondului Adamachi:

E. Nicodim:

1909. *Une nouvelle variété de l'espèce Anodonta complanata* (Ziegler). Annales scientifiques de l'Université de Iassy.

1911. *La topographie des faisceaux musculaires du pied de l'Anodonte.* Annales scientifiques de l'Université de Iassy.

1913. *De l'hépato-pancréas chez les mollusques.* Bulletin de la Section scientifique de l'Académie Roumaine.

» *Contribuțiuni la studiul anatomiei, istologiei și fiziologiei hepato-pancreasului dela moluște* Public. Fond. Adamachi, No. XLI.

I. Simionescu:

1897. *Crida superioară și calcarul cu Lithothanium pe malul Prutului.* Arhiva. Iași.

» *Ein Profil aus dem nordostl. Theile der Moldau.* Verhandlungen der k. k. geol. Reichsanstalt Wien.

» *Die Barremefauna im Quellgebiete der Dâmbovicioara.* Ibidem.

» *Uber eine Untercenomanfauna aus den Karpathen Rumaniens.* Ibid.

1898. *Studii geologice asupra basenului Dâmbovicioarei.* Public. Fond. V. Adam., II, și Jahrbuch der k. k. geol. Reichsanstalt.

» *Fauna neocomiană din basenul Dâmbovicioarei.* Public. Fond. V. Adam., II.

» *Uber einige Ammoniten mit erhaltenen Mundsaum aus d. Neocom. des Weissenbachgrabens bei Golling.* Beiträge z. Pal. und Geol. Oester.-Ung., XI

» *Asupra prezenței Callovianului în Carpații românești.* Bul. Soc. șt. București.

1899. *Fauna calloviană din Valea-Lupului (Rucăr)* Publ. Fond. V. Adam., No. III, și Verhandl.

» *Fauna cretacică superioară dela Urmos (Transilvania).* Ibidem

» *Note sur qqs Ammonites du néocomien français.* Annales de l'Université de Grenoble

» *Câtevà date asupra geologiei jud. Neamț.* Bul. Soc. șt. București.

» *Uber d. Auftreten des Toltry-Kalkes in Romanien.* Verhandl.

1900. *Synopsis des ammonites néocomiennes.* Ann. de l'Université de Grenoble.

1901. *Erreicht die russische Tafel Rumanien?* Centralblatt f. Min. u. Geol. Stuttgart.

» *Hipparion gracile in Rumanien,* Verhandlungen. Wien.

» *Descrierea câtorvà fosile terțiare din Moldova.* Publ. Fond. Adamachi și Annales scient. de l'Université de Iassy.

1902. *Constituţia geologică a ţărmului Prutului din Moldova.* Publ. Fond. V. Adam, No. VI.
1903. *Sur la présence du Verrucano dans les Carpathes moldaves.* Ann. sc. Univ. Iassy.
» *Contribution à la géologie de la Moldavie.* Ibid. şi Publ. Fond. Adamachi, No. VII.
» *Uber die Verbreitung und Beschaffenheit der sarmat. Schichten der Moldau.* Verhandlungen.
1904. *Sur quelques poissons fossiles du tertiaire de Moldavie.* Ann. Univ. Iassy şi Publ. Fond V. Adamachi, No. XII.
» *Uber einige tertiare Saugetiere aus der Moldau.* Verhahdlungen şi Ann. sc Univ. Iassy.
1905. *Das Alter der Klausschichten in den Sudkarpathen.* Verhandl.
» *Les ammonites jurassiques de Bucegi.* Ann. sc. Univ. Iassy şi Publ. Fond V. Adamachi No. XIII.
1906. *Un nou peşte fosil oligocen din Muntele Cozla (Piatra-N).* Publ. Fond. V. Adamachi, No. XIV.
» *Note sur l'âge des Calcaires de Cernavoda.* Ann. sc. Univ. Iassy.
» *Geologia României.* Publ. Fond. V. Adamachi, No. XVIII.
1907. *Note sur l'âge et le facies des calcaires de Hârşova-Topal.* Ann. sc. Univ Iassy.
» *Fauna cefalopodelor dela Hârşova* Publ. Fond V. Adamachi, No. XXI.
1908. — *şi* **D. Cădere**, *Notă asupra straturilor fosilifere devonice din Dobrogea.* An. Instit geologic al României.
» *Sur la présence du paléozoique en Dobrogea.* Ann. sc. Univ. Iassy.
» *Uber das Vorkommen der Werfener Schichten in Dobrogea.* Verhandlungen.
1909. *Asupra Calcarelor sarmatice din Nordul Moldovei.* An Inst geologic.
» *Straturile jurasice dintre Hârşova şi Boasgic.* Ibid. şi Ann. sc. Univ. Iassy.
» *Anuarul ştiinţific al României.* Iaşi
1910. *Fauna triasică din Ins. Popina.* Publ. Fond. Adamachi, No. XXVII.
» *Asupra Cretaceului superior dela Baschoi.* Anuar Inst. geol.
» *Fauna triasică dela Deşli-Caira* Publ. Fond V. Adamachi, No XXVI.
» *Lamelibranchiatele, Gasteropodele din păt. jurasice dela Hârşova.* Publ. Fond. V. Adamachi, XXV.
» *Sur qqs points fossilifères du trias de Dobrogea.* Ann. sc Univ. Iassy.
» — *şi* **V. Teodorescu**, *Sur une faune pontique de Moldavie.* Ibid.
1911. *Jurasicul dela Cârjelar* Anuar. Inst. geologic.

1911. *Fauna triasică inferioară din Dobrogea.* Publ. Fond V. Adam., XXIX.
» *Sur l'origine des conglomérats verts du tertiaire Carpatique.* Ann. sc. Univ. Iassy.
1913. *Fauna Amoniţilor triasici dela Hagighiol.* Publ Fond. V. Adamachi, No XXXIV.
» *Le néocrétacée de Babadag* Bull. Sect. scient. Acad. Roum.
» *Ichtyosaurierreste aus der Trias von Dobrogea.* Ibid.
» *Megalosaurus aus der Unterkreide der Dobrogea.* Centralblatt f. Min Geol Stuttgart.

Publicaţiuni cu conţinut didactic şi general:
Revista ştiinţifică V. Adamachi (condusă din 1912).
Noţiuni de Zoologie. Ed. V Bucureşti 1914.
„ *de Botanică.* Ed. III. „
„ *de Geologie.* Ed. V. „
Elemente de Geologie. Ed. II. „ 1914
Didactica şt. naturale. Iaşi 1909.
Universităţile române. Din vol. *Jubileului P. Poni.* 1906. Iaşi.
Din vieaţa universităţilor franceze. Bucureşti 1911.
Ce se poate învăţà dela un drum lung. Biblioteca «Steaua». 1907.
Evoluţia culturii ştiinţifice în România Discurs de recepţie la Academie. 1913
O excursie în Nordul Moldovei Bucureşti 1914.
Numeroase articole ştiinţifice, didactice şi de popularizare în *Convorbiri Literare, Viaţa Românească, Cultura Română, Noua Revistă Română, Albina, Natura* şi *Revista ştiinţifică V. Adamachi.*

Th. Necolau:

1899. *Elaolithsyenitgeschiebe in der nordwestlichen Moldau* în Tschermak's Min u. petr. Mittheilungen, Wien. XVIII. Bd
» *Chlorit-Sericitschiefer und Phyllit von Dealul Cetăţii Neamţ.* Ibidem.
» *Diabasporphyrith und Variolit von Ortakioi.* Ibidem
1900. *Untersuchungen a. d. eisenführenden Gesteinen der Insel Disko* Meddelelser om Grönland, XXIV, Kopenhagen.
1903. *Note sur une excursion, 1902* Annales scientifiques de l'Université de Iassy, T. II.
1904. *La titanite dans les roches du massif d'Urotva* Ibid, T III
» *L'étude cristalographique de l'oligiste trouvé par M P. Poni près de Cruce* Ibid., T. III
1905 *Gneissul dela Rarău.* Arhiva, T. XV
» *Le Kupferpecherz d'Amzalar.* Ann. sc Univ. Iassy

1906. *Der Aragonit von Șarul Dornei* Festschrift z 70-en Geburtst von H Rosenbusch Stuttgart.
1908 *Contribuțiuni la studiul cristalografic al mineralelor din România* Arhiva, XIX
1909 *Carbonatul și silicatul de Mangan dela Șarul Dornei.* Ibid, XX
» *Über die Manganerze von Șarul Dornei (Nordmoldau).* Anuarul Inst geol al României, Vol III
» *Sur les couches argileuses traversées par le tunel de Berești.* Ann sc. Univ Iassy, T V

P. Bogdan:

Lucrarea de doctorat: *Über die Wanderungsgeschwindigkeit der Jonen.* Berlin 1900
Influența neelectrolitelor asupra solubilității phenylthioureei și acidului boric Annales scient de l'Univ de Iassy, Tom II, pag 95
Influența substanțelor străine asupra solubilității phenyltioureei în apă. Publicațiunile Fondului V Adamachi, 1902.
Influența neelectrolitelor asupra tensiunii de vapori a acidului acetic aflător în soluțiune, Publicațiunile Fondului V Adamachi, 1903; Ann. sc de l'Univ de Iassy, Tome III, pag 35
Starea de disociare a acidului azotic. Volumul-omagiu pentru d-l P. Poni; Zeitschrift fur Elektrochemeie, 46 (1905); Z f Elektrochemie, 29 (1906); Ann sc de l'Univ de Iassy, IV, pag. 108
Starea de disociare a acizilor clorhidric și azotic în apă Zeitschrift fur Elektrochemie, 35 (1907)
Electrolitele și legea lui Ostwald. Anuarul Universității din Iași, 1912.
Polimerizarea substanțelor lichide Ann sc de l'Univ. de Iassy, III, pag. 223; Zeitschrift fur physikalische Chemie, 57 (1906)
Pondul molecular la lichide Publicațiile Fondului V. Adamachi; Ann sc. de l'Université de Iassy, VII, 141.
Bemerkung uber die Berechnungsweise der Kapillaritatskonstante; Die Regel von Eotvos-Ramsay, Der Kompressibilitatskoefficient der Flussigkeiten. Zeitschrift für physik. Chemie, 28.
La vitesse du son dans les liquides. Bulletin de la Section Scientifique de l'Académie Roumaine, No 1, 1913.

Publicații de popularizare:

Teoria electronică a materiei,	Viața românească,		III, 232.
Explozii în mine,	»	»	I, 489.
Fotografia colorilor,	»	»	VIII, 432.
Căldura pământului și Radium	»	»	IX, 99

Rolul fizicei în desvoltarea chimiei, Revista științifică V. Adamachi, vol III, 156 (1912)

Razele catodice și razele canal. Ibid, vol. IV (1913), 140

Cataliza, Ibid, vol IV, 209 (1913)

I. Borcea:

Sur la glande nidamentaire de l'oviducte des Elasmobranches. Comptes rendus Ac. sc. Paris, T. CXXXVIII, p 99-101.

Des différences de structure histologique et de sécrétion entre le rein antérieur et le rein postérieur chez les Elasmobranches mâles. Comptes rendus Ac sc Paris, T CXXXVIII, p 1 342-44

Sur le développement du rein et de la glande de Leydig chez les Elasmobranches. Comptes rendus Ac sc. Paris, T. CXXXIX, p. 747-9

Sur un cas de conformation anormale de l'oviducte droit chez une petite Roussete: Scyllium canicula. Bull. Soc zool France, T. XXIX, p 138-140

Quelques observations sur une Epinoches Gasterosteus aculeatus, etc. Bull Soc zool France, v. XXIX, p 140-142

Quelques considérations sur l'appareil urinaire des Elasmobranches. Bull Soc zool. France, v XXIX, p. 143-148, cu 2 fig

Sur les entonnoires segmentaires du Centrina Salviani. Bull Soc. sc et méd Rennes, vol XVII, p 108-110

Note complémentaire sur la morphologie du rein des Elasmobranches. Bull Soc zool France, T XXIX, p 209-210

Sur quelques faits relatifs au dévelopement du rein des Elasmobranches. Comptes rendus Acad sc Paris, T CXXXX, p. 672-74, cu 4 fig

Recherches sur le système uro-génital des Elasmobranches. Archives de Zool exp et gén. 4-ème Série, T. IV, p 199-484, cu planșele XV și XVI și 103 fig în text; — teză de doctorat.

Observații asupra diferențierii și desvoltării musculaturii branchiostegale la Teleosteeni. Academia Română, Publicațiile Fondului V. Adamachi, No. XIX; idem în Ann sc Univ. Iassy, T IV, p. 203-225, cu 17 fig.

Observații asupra câtorva specii de Rajide din golful de Neapoli. Academia Română, Publicațiile Fondului V Adamachi, No XX; idem, Ann. sc. Univ. Iassy, T IV, p. 180-187

Une observation sur la maturité et la parturition chez Pristiurus melanostomus. Ann sc Univ Iassy, T V, p 84-85

Contribuțiuni la catalogul Aphidelor din România. Academia Română, Publicațiunile Fondului V. Adamachi, No XXIII, idem, Ann sc. Univ. Iassy, T. V, p. 166-210

Note sur les Crustacés phyllopodes des environs de Iassy. Ann. sc Univ. Iassy, T VI, p 30-44, cu 7 fig.

Sur les masses mésodermiques intermédiaires et leurs dérivés chez les Téléostéens. Comptes rendus Acad sc Paris, T. CXIL, p 637-40.

Sur l'origine du coeur, des cellules vasculaires migratrices et des cellules pigmentaires chez les Téléostéens. Comptes rendus Ac sc Paris, T CXL, p 688-89.

Quequels observations sur la circulation embryonnaire chez les Téléostéens. Bull Soc. zool France, v XXXIV, p. 189-191

Observations sur la circulation embryonnaire chez les Téléostéens Ann sc Univ. Iassy, T. VI, p 84-100, cu 9 fig

Sur les entonnoirs segmentaires du Notidanus (Heptanchus) cinereus. Ann. sc. Univ. Iassy, T. VI, p. 101-103, cu 1 fig

Tricocephalus trichiurus în România Com. Bul. Soc. Med. și Nat. Iași, T. XXV, p. 9.

Zoocecidii din România. Academia, Română, Publicațiile Fondului V. Adamachi, T. V, p. 122-233, cu tabelele I-XIX.

Crustacés phyllopodes de Roumanie Ann sc. Univ. Iassy, T. VII, cu 21 fig.

Déformations sur Rhododendron. Idem, cu 2 fig.

Articole de revistă:

Locul Elasmobranchilor în clasa Peștilor, In volumul jubilar P. Poni, 1906.

Rolul insectelor prădătoare și parazite în agricultură. Revista științifică V. Adamachi, vol. I, No 1

Despre naturalistul filozof Lamark. Idem, vol. I, No. 2.

O scurtă privire asupra progresului realizat în științele biologice și în zoologie, în particular, în raport cu metodele de investigație întrebuințate în decursul timpurilor. Idem, v. I, No. 4.

Ideile noi cu privire la fixitatea și variabilitatea speciilor, teoria mutațiilor. Idem, v. II, No. 2.

Prima Societate științifică din România: Societatea medico-istoric-naturală din Iași și Muzeul de' Istorie naturală din Iași. Id. v. II, No. 3.

Supraviețuirea și transplantarea organelor și țeseturilor animale. Idem, v. IV, No. 2.

Glandele cu secreție internă. Idem, v. 5, No. 1.

***H. Vasiliu*:**

Neue Untersuchungen uber die Muttersubstanzen der im Tierkörper erzeugten Hippursaure, în *Mitteilungen der landw. Institute der Universitat Breslau*, vol. III, 1906.

Über das Schicksal des in den Eiweisstoffen enthaltenen nichthydro-

xylierten Benzolrings în Tierkörper, în *Mitteilungen der landw. Institute der Universitat Breslau*, vol IV, 1908.

Weiteres über die Hippursaurenuttersubstanzen. Ibid, vol. IV, 1908.

Die Phenazetursäure als wichtiger Harnbestandteil, în aceeaş revistă, vol. IV, 1909.

Analiza Pământului. Revista ştiinţifică V. Adamachi, vol. II, fasc. 3.

Problema îngrăşemintelor chimice în ţara noastră Revista ştiinţifică, vol. II, fasc. 4.

D. Pompeiu:

Sur les singularités des fonctions analytiques uniformes. Ann. sc. de l'Univ. d. Iassy, 1909

Sur les séries de fonctions holomorphes Bul. soc. mat 1905.

Rectification à le note précedénte Ibid. 1905

Sur la continuité des fonctions de variables complexes Annales de la fac. Toulouse, 1906.

Sur une extension possible de la vraie valeur. Enseignement Mathém 1906.

Sur les fonctions dérivées. Mat. Annalen, 63, 1907.

Sur la représentation des fonctions analytiques par des intégrales définies. C. R. Ac., 1909. *Idem, Rendiconti. Palermo*.

Sur les intégrales curvilignes. Nouvells Annales de Mathématiques, 1910.

Sur la règle des parallélogrames des forces. Ann. sc. Univ. Iassy, 1910.

Sur les fonctions représentées par des intégrales définies. Annales sc. de Ac. Pol. do Porto Portugal, 1911.

Sur une application du calcul fonctionnel à la théorie des fonctions. R. Ac. 1912.

Sur une classe de fonctions d'une variable complexe Rend. Circ. mat. Palermo, 1913.

C. Popovici:

Mai multe lucrări publicate în *Gazeta Matematică* dela apariţia ei, acum 19 ani şi până azi, precum şi în *Nouvelles Annales*, *Mathésis*, etc.

1903. *Sur la conception des limites* Enseignement Mathématique.
1904. *Sur les points de divergence d'une série*. Ibid.
1906. *Sur certaines équations du second ordre*. Bulletin de la Société mathém. de France.
1906. *Les dérivées d'ordre variable et sur une géométrie variant d'une manière continue*. Vol. jubilar P Poni.
1907. *Sur les équations aux intégrales réciproques*. C. rendus Acad. sc. Paris.
» *Sur les surfaces intégrales communes des éq. différentielles*. Teză de doctorat.

— *Sur les fonctions adjointes.* C. rendus Acad. sc Paris.
1908. *Sur les congruences de courbes planes.* Ibid. Două note.
1908. *Sur les points d'équilibre d'un fluide en mouvement.* Ibid
1909. *Sur l'équation de Laplace.* Bul Soc ştiinţ. Bucureşti.
1910 *Observation de la comète Cerully-Faye, faite à l'équatorial de la tour de l'Est.* C. rendus Ac. sc. Paris.
1911. *Sur la correction des orbites planétaires.* Două note.—Bulletin astronomique. Paris.
1912. *Secţia de deschidere a cursului de Astronomie.* Revista Adamachi.
1911. *Sur les mouvements permanents stables.* C. R. Ac. sc. Paris.
1913. *Spiru Haret şi invariabilitatea axelor mari planetare.* Analele Acad. Române.
« *Forma şi dimensiunile pământului.* Revista Adamachi
1914. *Sur l'équation de Laplace.* Bul. de l'Acad. Roumaine.
« *Sur un problème relatif à la théorie des équations aux dérivées partielles du second ordre.* Annales scientifiques Univ. Iassy şi Bull de l'Acad. Roum.

T. Lalescu:

Asupra integralei duble sse—f (xy) dx dy Gazeta Matem., 1905.
Asupra substituţiilor circulare. Ibid., 1906
Sur la dérivée des potentiels de simple et de double couche. Bul. Soc. math., 1906.
Sur les solutions périodiques des équations dif. linéaires. C. R. Ac., 1906.
Sur le groupe des équations trinomes. B. Soc. Math , 1906.
Sur la composition des formes quadratiques. Nouv Annales de Math., 1907.
Sur l'ordre de la fonction entière D (T). C. R Ac., 1907.
Sur une propriété caractéristique des surfaces de revolution. Nouv. Ann. Math., 1908.
Sur la représentation des nombres par les clases de formes appartenant à un déterminant donné. Bul. Soc. Math., 1908.
Un exemplu de aproximaţii succesive. Gaz. Mat. 1908.
Sur l'équation de Volterra. Journal de Lionville, 1908.
La théorie générale de Galois. Toulouse 1908.
Quelques remarques sur l'équation de Volterra. B. Soc. şt., 1908.
Sur une classe d'équations différentielles linéaires d'ordre infini. C. R. Ac., 1909.
Sur les solutions analytiques de l'équation $\frac{d'z}{d \times 2} - \frac{dz}{dy} = 0.$ Congresul dela Roma 1909.

Asupra problemei 1009. Gazeta Mat., 1909.
Quelques remarques sur l'équation de Fredhalm. Bul. Soc. Şt. Buc. 1909
Sur l'équation de Lamé. Ibid
Introducerea la teoria ecuaţiunilor integrale. Ibid., 1910.
Sur les noyaux résolvants. C. R. Acad., 1910.
Sur les pôles des noyaux résolvants. C. R. Ac.
Sur les noyaux symétriques gauches Ibid.
Sur une équation intégrale du type Volterra. Ibid
Théorème sur les valeurs caractéristiques. Ibid.
L'étude des noyaux résolvants. Bul. Soc. Matth.
Sur une équation intégrale du type Volterra. Ibid., 1912.

N. Costăchescu:

Action de l'acide azotique de différentes concentrations, sous pression sur l'isopentane. An. sc. Univ. Iassy, T. 2, p. 119. In colaborare cu d-l P. Poni.
Sur les isohexanes contenus dans les pétroles roumains. Ann. sc. Univ Iassy, T. 3, p. 95. In colaborare cu d-l Prof. P. Poni.
Über die Hydrate des Chromfluorids und einen Fall von Koordinations-polymerie bei Hydraten. Berichte d. deutsch. chem. Ges, 41, 4 242 In colaborare cu Prof. A Werner.
Les gaz contenus dans le sel gemme et dans les volcans de boue de la Roumanie. Ann. sc. Univ. Iassy, T. IV, 1906.
Sur un heptane secondaire contenu dans le pétrole roumain. Ann. sc. Univ. Iassy, T. 6, p. 294.
Fluosels de Vanadium An. sc. Univ. Iassy, T. 6, pag. 117.
Fluorures de Cobalt et de Nickel, Ibid., T. 7, pag. 5.
Fluorures complexes de Chrome. Ibid., T. 7, p. 87.
Sels complexes de Fer. An. sc Univ. Iassy, T. 7, p. 134, în colaborare cu d-l G. Spocu.
Complexes de Chrome. Ibid. T. 8, p. 16.
Teoria coordinaţiei. Rev. şt. Adamachi, V. 1, p. 9.
Substanţele coloidale. Ibid., V., 2, p. 23.
Intrebuinţarea azotului din aer. Ibid., V., 2, p. 343.

C. Nicolescu-Otin:

Beiträge zum elektrochemischen Verhalten des Mangans. Zeitschrift f. Elektrochemie din 15 Iunie 1909.
Zur elektrolytischen Bestimmung des Mangans. Zeitschrift f. Elektrochemie din 15 Iunie 1909.

Zur Reduktion des Nitrobenzols zu Anilin. Zeitschrift f. Elektrochemie, 15 August 1911.

Notiz uber die Darstellung von Lithiumpersulfat. Zeitsch. f. Elektrochemie, 1911, No. 20.

Ueber Schmelzen von Kupferoxydul mit Kieselsaure. Metallurgie, IX Jg. Heft 3.

Despre silicații sintetici de Bismut. Academia Română, Publicațiile Fondului V. Adamachi, No. XXXVI, 1913.

Metalurgia antică a cuprului în țerile locuite azi de Români. Academia Română, Publ. Fond V. Adamachi, No XXXVIII, 1913

Beitrage zur Kenntnis der auf elektrochemischem Wege gewonnenen Oxydationsprodukte des Wismuts Berlin 1911.

Ioan A. Scriban:

Lucrări executate în laboratorul de morfologie:

Etude de la cellule adipeuse des Hirudinées. Annales de Biologie, Tom. I, fasc. 2. Paris 1911 și pe românește în Publicațiile Fondului V. Adamachi, Acad. Rom

Notes histologiques sur les Hirudinées Archives de Zoologie expérimentale, 4 Série. Tom VII, 1907.

Sur la présence des parasomes dans les cellules adipeuses de la Pontobdella muricata. Comptes rendus de la Société de Biologie, Tom. LXX, 1907.

Contributions à l'anatomie et à l'histologie des Hirudinées 139 pagine, 31 figuri în text și 70 figuri colorate în 4 planșe duble, publicată în Annales scientifiques de l'Université de Iassy, Tom VI, 1910, și românește în Publicațiile Fondului Adamachi, Acad Rom.

Contribution à la Faune des Hirudinées de Roumanie. Aceeaș revistă, Tom III, 1904.

Faune Roumaine. Arachnides. In colaborare cu Eugène Simon din Paris Aceeaș revistă, Tom. IV, 1906.

Contribution à l'étude de la Flóre des lacs d'eau douce de la Dobrogea. Aceeaș revistă, Tom III, 1906.

Note sur les écrevisses de Roumanie. Aceeaș revistă, Tom. V, 1908

G Macovei:

Contribution à l'étude de la flore des lacs d'eau douce de la Dobrogea. Ann sc de l'Univ Iassy, volumul III, f 4, 1906, în colaborare cu *I. Scriban.*

Note sur un Pachydiscus du crétacé supérieur de Babadag (Dobrogea). Ibid., vol IV, fasc 1, 1906.

Sur quelques Brachiopodes jurassiques de la région Hârşova-Topal (Dobrogea). Ibid, vol IV, fasc. 4, 1907

Basinul terţiar dela Bahna. An. Inst. géol., vol. III, 1909.

Sur l'âge et la variaton des facies des terrains sédimentaires de la Dobrogea méridionale. C. R Inst. géol., vol II, 1911.

Quelques observations sur le pli balkanique occidental. Ibid, vol II, 1911.

Quelques observations sur l'hydrologie souterraine de la Dobrogea méridionale. Ibid, vol. III, 1911.

Sur l'âge des couches de Comarnic. Ibid, vol. III, 1911. In colaborare cu *L. Mrazec* şi *I. Popescu-Voiteşti.*

Sur l'extension du Nummulitique en Dobrogea. Ibid, vol. III, 1912

Sur la présence du premier étage méditerranéen en Dobrogea. Ibid., vol. III, 1912.

Observations sur la ligne de chevauchement Pecineaga-Camena. Ibid, vol. III, 1912.

Asupra cutremurului de pământ dela Focşani din Maiu 1912. Comunicare la Congr. Asoc p. în. şt. România-Galaţi, 1912. In colaborare cu I. Popescu-Voiteşti.

Sur le tremblement de terre de la mer de Marmara le 9 août 1912. Bull sc de l'Acad. Roum, vol. I, 1912 şi în Publicaţiile Fondului V. Adamachi, 1913.

Sur l'âge de la formation salifère de la Roumanie. C. R. Inst. geol. vol IV, 1913.

D. Călugăreanu:

Sur le pouvoir anticoagulant du fluorure de sodium. Laboratoire de physiologie de l'Ecole vétérinaire de Bucarest. Archives internation. de physiologie, Vol. II, p. 12 şi Arhiva Veterinară, No. 4, Sept. 1904.

Die Darmatmung von Cobitis fossilis. I. Mitteilung. Über den Bau des Mitteldarms. Pfluger's Arch. Bd. 118, p. 42, cu o planşă colorată. Institutul de fiziologie al Universităţii din Bucureşti.

Die Darmatmung von Cobitis fossilis. II. Mitteilung. Über den Gaswechsel. Pflüger's Arch., Bd. 120, p. 425, cu 2 figuri în text.

Sur l'épithélium respiratoire de quelque gastéropodes pulmonés. C. R. Soc. biolog., 1908, p. 521, cu 3 figuri. In colaborare cu I. Drăgoiu.

Conductivité électrique du plasma sanguin, du plasma musculaire et du lait pendant la coagulation. C. R. Soc. biolog, 1908, vol. 1, p. 698.

Chlorschwankungen im Organismus des Wetterfisches (Cobitis fossilis) *je nach dem Chlorgehalt des Mediums.* Institutul de fiziol. Bucureşti. Pflüger's Archiv, Bd 133, p. 260, 1910.

Wirkung des Chloroforms auf Lipoïdsuspensionen. Institutul de fiziologie Bucureşti. Biochemische Zeitschrift, Bd. 29, p. 96, 1910.

Action des acides sur les substances protéiques. Publicaţiunile fondului V. Adamachi, No. XXXII, 1912. Bulletin de la Section scientifique de l'Acad. Roumaine, Année I, No. 1. C. R. Soc. biol. 1912, p. 835.

Studiu chimic şi fizico-chimic asupra sângelui de Anodontă.

A. Cardaş:

Note sur quelques Echinodermes de la région jurassique de Hârşova-Topal. Ann. sc. de l'Univ. Iassy, 1907.

Note sur les bivalves trouvées dans l'oxfordien de Hârşova-Topal. Ann. sc. del'Univ. Iassy, 1907.

Originea taurinelor de munte româneşti. Jurn. Soc. centr. agr., 1909.

Rumaniens Rindviehzucht (teză). Bonn 1910.

Scurtă privire asupra animalelor domestice din România. Iaşi 1911.

Incercări asupra învăţământului agricol. Bucureşti 1912.

Şi alte multe articole în felurite reviste de specialitate.

Inginer Niculae Muşat:

Die oberirdische Regenwasserabfuhrung bei der Stadteentwasserung. Teză de doctorat susţinută la şcoala tehnică superioară din Munchen, 1913.

D. Cădere:

Sur les filons eruptifs de Borca. Ann. sc. de l'Univers. de Iassy. 1910.

Le quartzite de Piatra Fetei. Ibid., 1909.

Notă asupra granitului dela Mecin, în Anuar. inst. geol. al Rom. 1910.

— şi **I. Simionescu**: *Note sur la présence de Palaeozoique en Dobrogea.* Ann. scient. de l'Univ. de Iassy, 1908.

Notă asupra straturilor fosilifere devonice din Dobrogea. Anuar. inst. geol., 1908.

Publicaţiuni didactice:

Noţiuni elementare de Fizică. A 4-a ediţie.

Noţiuni elementare de Chimie şi Mineralogie. A 5-a ed. Ambele în colaborare cu *V. Popescu.*

Noţiuni elementare de Fizică industrială p. sc. inf. de meserii, cl. II.

Noţuni elementare de Fizică industrială p. sc. inf. de meserii, cl. III.

Observaţiuni asupra şcoalelor din Saxonia, Bavaria şi Elveţia. Iaşi.

Rolul social al preotului la sate. Iaşi.

Apoi articole ştinţifice şi didactice în *Viaţa Românească. Convorbiri Literare, Cultura Română, Rev. stiinţ. Adamachi.*

C. G. Bedreag:

Electrisation par les rayons X. L'Industrie électrique, 10 Sept. 1913.

Anexă la pag. 188.

DOUĂ ELEGII

DE

A. NAUM

Cetite în ședința solemnă dela 30 Iunie 1914

I

Nessun maggior dolore che ricordarsi
del tempo felice nella miseria.

D.

Nu-i durere mai amară, nici mai jalnică mâhnire,
Decât să-ți aduci aminte de pierduta fericire!
Visuri dalbe, mort născute, vai !... Zăritu-le-ai vr'odată
In vieața ta aceasta?... Zi și noapte torturată !
Aste jerbii luminoase,—sbucnitoarele scântei,—
Au trecut peste-a ta frunte, au lucit în ochii tăi ?
Sbor de pasări sperioase, nori împrăștiați de vânt,
Stele care cad în spațiu, fulgi de neauă pe pământ ?
Clipe care țin cât spuma valurilor risipite
Sau cât ține jurământul unor buze ipocrite...

. . . .

Ai râvnit vre o mărire, ai iubit vre o femeie...
Și norocul nebunatic n'a voit ca să te iee
Și la dreapta să te-arate pe quadriga-i glorioasă
In aplauzele sterpe a mulțimii sgomotoase.
Altul doarme—acum cu strajă—sub cupola 'ncoronată—
Iar tu gemi în lacrămi noaptea pe o laiță uscată.

Dar te mângâie, sărmane, și sperează în uitare,
Și, prin moartea-apropiată , în eterna liberare...
Căci la căpătâiul jalnic unde e menit să vie—
Știi—fecioara ce ne-adoarme—veșnic pentru veșnicie—
Acei cari-ți închid ochii și rămân pe urma ta,
Dup'o lacrimă,—acum ștearsă, în curând te vor uità,
Zi cu zi, oră cu oră și minut după minut,
Pân' ce,, pentru totdeauna în Neant ai dispărut.

Iar d'alungul existenței secolilor necurmate
Suferințele vieții sunt etern nestrămutate.
Valea Plângerii răsună ne'ncetat, tânguitor,
De a zeilor cruzime, de neîndurarea lor...
Și Erato—duce'n doliu—lira sa lăcrămătoare,
Omenirii osândite singura mângâetoare...

II.

Pulvis et umbra sumus !

Când privesc cuprins de jale în țărână prăbușite
Ale templurilor ziduri galbene și înnegrite,
Iar podoabele din ele—cap de opere mărețe—
Gloria nemuritoare geniilor îndrăznețe—
Sacrosancții idoli căror se 'nchinau popoare-'ntregi—
Frumuseți sculptate 'n marmor, semizei, eroi și regi,
Peste care cresc acuma în mlădițe elegante
Iedera agățătoare și spinoasele acante,
Și pe fruntea lor pătată, și în recea lor orbită,
Cum painjinii își țese pânza lor cea colbăită...
O uimire ne'ndurată, vai !... atuncea mă cuprinde,
Mi-'mpietrește-a mea uimire, iar în sufletu-mi s'aprinde
Mila lumilor trecute, aruncate 'n Infinit,
Care n'au să mai revie pe acest pământ mâhnit...
. . . .
Totul piere'n astă lume și nimic nu ne rămâne.
Astăzi totul e nimica și nimica este mâne...
Pulbere și umbră numai împrejurul nostru sunt.
Neființa și ființa de-opotrivă-s pe pământ !
Atunci ochiul meu întreabă nepătrunsa depărtare,
Cerul înspuzit de stele, brazii falnici de pe stânci,
Nimic însă nu răspunde la nătânga-mi întrebare ..
Numa'n inimă răsună plânsul mărilor adânci ..

SECŢIUNEA LITERARĂ.

ŞEDINŢA DELA 24 IANUARIE 1914.

Preşedinţa d-lui *I. C. Negruzzi,* Vicepreşedinte.

Membrii prezenţi ieau cunoştinţă de lista cărţilor prezentate la concursul premiului Constantinide, ce este a se acordà în viitoarea sesiune generală prin Secţiunea literară.

Se procede apoi la împărţirea între membri a acestor cărţi pentru facerea rapoartelor speciale după cum urmează :

Al. George (Ion), Aquile. Poezii. Câmpina 1913 . . .	d-lui *Duiliu Zamfirescu.*
Beza (M.), Pe drumuri. Din viaţa Aromânilor. Bucureşti 1913 . . . . *Casimir* (Al. V.), Bosforul. Galaţi 1912	» *B. Delavrancea.*
Chiriţescu (M. I.), Răsaduri. Novele. Bucureşti 1914. *Ciura* (Alexandru), Amintiri. Schiţe şi nuvele. Orăştie 1912 . . . . *Drăgescu* (Dr Ioachim), Pro patria Povestire despre începutul şi menirea neamului românesc. Craiova 1913.	» *I. C. Negruzzi.*
Dulfu (P.), Gruia lui Novac Epopee alcătuită din cântecele de vitejie ale poporului român Bucureşti 1913.	» *Duiliu Zamfirescu.*
Erbiceanu (Octav), Ciclul troian Epopeele înainte de Homer. Iaşi 1912	» *G. Murnu.*
Lovinescu (E.), C. Negruzzi Viaţa şi opera lui. Bucureşti 1913	» *I. Bianu.*
Lungianu (Mihail), La cruci. Icoane de ţară. Bucureşti 1911 . . . . » Postelnicu Cumpănă. Nuvele şi povestiri din amarul celor mici. Bucureşti f a. . » Din umbra satelor. Povestiri şi icoane Bucureşti 1913.	» *B. Delavrancea*

Olteo şi *Doru*, Un proces perdut. Roman social. Bucureşti f. a. . . . . d-lui *Duiliu Zamfirescu*
Pandelea (N.), Eneida. Traducere. Bucureştı 1913. » *I C. Negruzzi.*
Pătrăşcanu (D. D), Timotheiu Mucenicul. Iaşi 1913. » *B. Delavrancea.*
Rosetti (Radu D.), Prin pravoslavnica Rusie. Note din călătorie. Bucureşti 1913 . . . . . » *A. Philippide.*
Smara, Fata tatii. Roman de moravuri. Buc. 1915 }
Xenopol (Adela), Pe urma războiului. Roman. Bucureştı f a } » *B. Delavrancea.*

SEDINŢA DELA 13 MAIU 1914.

Preşedınţa d-lui *N. Gane.*

Secţıunea alege Secretar pe 7 ani pe d-l *I. Bianu*, în locul rămas vacant prin încetarea din vieaţă a regretatului N. Quintescu.

La ordinea zilei alegerea de membru activ în locul vacant.

In urma propunerilor făcute şi a discuţiilor urmate, Secţiunea decide cu şase voturi pentru şi unu contra a se propune plenului la alegere d-l Sextil Puşcariu.

D-l *I. Bianu* este însărcinat să redacteze motivarea acestei propuneri.

ŞEDINŢA DELA 22 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *I. C. Negruzzi*, Vicepreşedinte.

Se ceteşte raportul următor al d-lui *A. Philippide* despre lucrarea d-lui G. Pascu, *Câtevà sufixe româneşti de origine slavă*, cu propunerea ca această lucrare să se publice în *Anale.*

«Am onoarea de a vă trimete lucrarea d-lui G. Pascu, «Câteva sufixe româneşti de origıne slavă», pe care am cetit-o. Este o lucrare originală şi importantă pentru istoria limbii române. Ar fi bine, deci, să se publice în *Analele* Academiei».

— Propunerea se aprobă.

D-l *Sextil Puşcariu* propune şi Secţiunea aprobă pentru premiul Adamachi dın 1919 următorul subiect: *Adverbul în limba română, studiu sintactic.*

Lucrarea va studià, dın punct de vedere sintactic, adverbul român în desvoltarea sa istorică, luându-se în considerare toate dialectele limbii române. De asemenea va tratà despre adverbele întrebuinţate în mod conjuncţional şi despre substantivele întrebuinţate adverbial.

La ordinea zilei urmând a se luà hotărîre asupra premiului Constantinide, d-l *Duiliu Zamfirescu* zice că, mai înainte de a se ceti rapoartele, d-sa, în înţelegere cu alţi membri, propune ca acest premiu să fie divizibil.

D-l *I. C. Negruzzi* se uneşte cu propunerea d-lui Zamfirescu şi adaoge ca părţile în cari să se dividă premiul să fie cel puţin 500 lei.

D-l *I. Bianu* crede şi d-sa că împărţirea premiului ar fi folositoare, dar, prin analogie cu modul cum se divide premiul Adamachi, premiul Constantinide să poată fi împărţit cel mult în patru părţi, dintre cari nici una să nu fie mai mică de 500 lei Această chestiune însă trebue adusă în discuţiunea plenului, care singur este competent să decidă dacă testamentul Constantinide permite împărţirea premiului şi aceasta cu atât mai vârtos, cu cât în anul trecut, când s'a dat acest premiu întâia oară, prin Secţiunea ştiinţifică, acea Secţiune a declarat că premiul, în baza testamentului, este indivizibil (*Anale*, XXXV, p. 280).

— Se constată că membrii nu sunt în număr pentru a luà deciziuni valabile, iar membrii prezenţi decid ca chestiunea împărţirii premiului Constantinide să fie adusă la discuţia şi decizia plenului.

ŞEDINŢA DELA 27 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *I. C. Negruzzi,* Vicepreşedinte.

La ordinea zilei premiul «Demostene Constantinide».

Se cetesc rapoartele speciale asupra scrierilor prezentate la concurs şi se votează asupra fiecărei concluziuni în parte.

In urma discuţiunilor urmate se decide cu unanimitate, ca premiul Constantinide să fie împărţit între următorii autori:

Lei 2 000 d-lui D. D. Pătrăşcanu pentru scrierea sa: *Timotheiu Mucenicul*;
Lei 1.000 d-lui E. Lovinescu pentru scrierea sa despre: *C. Negruzzi—Viaţa şi opera lui;*
Lei 500 d-lui I. Al. George pentru *Aquile, Poezii*;
Lei 500 d-lui M. I. Chiriţescu pentru *Răsaduri.*

D-l *Sextil Puşcariu* ceteşte raportul său asupra studiului d-lui Iosif Popovici despre Fiziologia vocalelor *ă* şi *î*, studiu trimis spre a fi publicat în *Anale.* Raportul conchide propunând să se publice numai partea a doua.

— Propunerea d-lui Puşcariu se primeşte.

Se ceteşte cererea d-lui Iosif Popovici de a i se da un ajutor de 1.000 lei spre a studià dialectele române din Maramureş.

— După explicările date de d-l Puşcariu, Secţiunea decide a se da ajutorul cerut de d-l Ios. Popovici.

D l *Duiliu Zamfirescu* propune ca scrierea d-lui T. Pamfile: *Cerul şi podoabele lui,* ce-i fusese dată spre cercetare, să fie tipărită în publicaţia Academiei: *Din vieaţa poporului român.*

— Propunerea se primeşte.

Asupra cererii d-lui An. M. Nour din Comuna Balaci (Teleorman), care a trimis pentru publicare o culegere de ghicitori, d-l *I. Bianu* arată că culegerea este formată din 584 ghicitori, dar că culegătorul nu a cercetat culegerile până acuma publicate şi din această cauză culegerea sa nu poate fi tipărită, căci s'ar repetà ghicitori cunoscute din alte culegeri.

— Se decide a se înapoià culegerea cu explicarea dată.

— Se decide a se da spre cercetare, precum urmează, culegerile de literatură poporală trimise spre a fi tipărite în publicaţia: *Din vieaţa poporului român*:

1. D-lui *Andreiu Bârseanu* culegerea d-lui Alexiu Viciu intitulată: *Flori de câmp*—doine şi strigături, bocete, balade, cimilituri, etc.;

2. D-lui *Duiliu Zamfirescu* culegerea de *Poveşti,* adunate de Al. Vasiliu din Tătăruşii Sucevei;

3. D-lui *B. Delavrancea* culegerea de *Poezii populare române*, adunate de d-l Iosif Popovici din Banat şi ţara Haţegului;

4. D-lui *Sextil Puşcariu* două culegeri din Maramureş trimise de d-l Aurel Filimon, fost învăţător, una de: *Obiceiuri, Credinţă deşeartă, Descântece şi Farmece,* cealaltă de *Balade, Poveşti în versuri şi Poveşti în proză.*

D-l *I. Bianu*, Secretarul Secţiunii, prezentă proiectul de buget al Secţiunii pentru anul viitor, din care se vede că, după satisfacerea trebuinţelor prevăzute ale Secţiunii, a rămas disponibilă suma de *11 000 lei*, asupra întrebuinţării căreia Secţiunea are să decidă. Aminteşte că din această sumă Secţiunea a dat 400 lei pentru exemplare din cartea d-lui Iosif Popovici despre dialectul istrian şi 1.000 lei ajutor tot pentru d-l Ios. Popovici, ca să studieze dialectele din Maramureş. Mai rămâne deci disponibilă suma de 9.600 lei. D-l *Bianu* aduce aminte că acum doi ani a făcut propunerea de a se face o ediţie completă a scrierilor lui Alecsandri; propunerea a fost atunci discutată în Secţiune şi în plen, dar punerea ei în aplicare a fost amânată. Acuma ar fi timpul să se reieà ideea şi să se prevadă în buget o sumă pentru punerea ei în lucrare.

—După discuţiunea urmată, Secţiunea aprobă propunerea, rămânând să se decidă suma necesară.

D-l *I. Bianu* propune apoi ca Academia să înceapă facerea unei publicaţiuni de reproduceri din ornamentica vechilor manuscripte scrise în mânăstirile ţerii. Este în ele o parte foarte interesantă din vieaţa artistică a neamului nostru în secolii trecuţi. Noi nu i-am dat cinstea meritată, dar alţii adună documentele ei şi le dau ca ale lor spre paguba noastră. Acuma avem mijloace şi am puteà începe această lucrare, care ar ţineà mai mulţi ani şi va puteà înaintà, pe cât vor permite mijloacele de tot felul cari sunt necesare pentru înfăptuirea unei asemenea lucrări.

— După discuţiunea urmată, Secţiunea decide ca din suma disponibilă să se mai adaoge 1.000 lei la suma prevăzută pentru publicaţia *Din vieaţa poporului român*, să se prevadă lei 3.600 pentru Scrierile lui Alecsandri şi 5.000 lei pentru publicaţia despre ornamentica vechilor manuscripte scrise în ţară. D-l *I. Bianu* este însărcinat a organizà şi a supraveghià facerea acestor două publicaţiuni.

Se aleg d-nii *B. Delavrancea, I. C. Negruzzi* şi *D. Zamfirescu* în Comisiunea care să examineze lucrările ce se vor prezentà la premiul Neuschotz din 1915 cu subiectul: *Cari industrii casnice ţărăneşti ale Românilor s'ar puteà încurajà şi perfecţionà şi prin ce mijloace ?*

ŞEDINŢA DELA 28 MAIU 1914

Preşedinţa d-lui *I. C. Negruzzi*, Vicepreşedinte.

D-l *Sextil Puşcariu* propune să fie aleşi membri corespondenţi străini d-nii *Eugen Herzog* şi *Ad. Zauner*, profesori de limbile romanice la Universităţile din Cernăuţi şi Graz.

— Propunerea este primită de Secţiune cu unanimitate.

D-l *I Bianu* propune a se alege membri corespondenţi străini d-nii *Mario Roques*, profesor de filologia romanică şi românească la Facultatea de litere şi la alte şcoale superioare din Paris, şi *Mateiu Bartoli*, profesor de filologia romanică la Universitatea din Turin.

— Secţiunea primeşte cu unanimitate propunerea.

Secţiunea alege, spre a face parte din Comisiunea de 12 membri pentru premiul Năsturel din 1915, pe d-nii: *B. Delavrancea, I. C. Negruzzi, S. Puşcariu* şi *D. Zamfirescu.*

Pentru cercetarea lucrărilor ce se vor prezentà la premiul Năsturel de

5.000 lei din 1915 despre: *Sufixele de formarea cuvintelor în limba română* se aleg d-nii: *I. Bianu*, *A. Philippide* şi *S. Puşcariu*.

Secţiunea îşi realege biuroul pentru 1914-15, şi anume d-l *N Gane* Preşedinte şi d-l *I. C. Negruzzi* Vicepreşedinte.

La ordinea zilei se pune chestiunea alegerii a doi membri corespondenţi români în locurile rămase vacante prin alegerea d-lui S. Puşcariu membru activ şi prin moartea lui Pompiliu Eliade

D-l *B. Delavrancea* propune să se aleagă într'unul din locurile vacante un filozof.

— In urma discuţiunii, la care ieau parte toţi membrii prezenţi ai Secţiunii, se decide că asupra acestei propuneri se poate pronunţà numai plenul Academiei, fiindcă ea necesitează modificarea sau cel puţin interpretarea dispoziţiunilor art. 2 din Statute.

— Secţiunea decide cu unanimitate a propune plenului alegerea d-lui *Octavian Goga*, membru corespondent român.

D-l *B. Delavrancea* este însărcinat a redactà motivarea acestei hotărîri.

— Secţiunea decide apoi să se amâne pentru sesiunea anului viitor alegerea de membru corespondent în al doilea loc vacant.

Premiul „Demostene Constantinide."

Ion Al. George, *Aquile. Poezii.* Câmpina 1913.

P. Dulfu, *Gruia lui Novac. Epopee alcătuită din cântecele de vitejie ale poporului român* Bucureşti 1913.

Olteo şi Doru, *Un proces perdut. Roman social.* Bucureşti f. a

Raport de **Duiliu Zamfirescu.**

Din cele patru lucrări ce mi-ați trimis spre cercetare, prin adresa No. 142 din 29 Ianuarie, am avut onoare a vă restitui volumul d-lui Octav Erbiceanu, *Ciclul troian. Epopeele înainte de Homer,* ca nefiind de competența mea.

Din celelalte trei ce rămân, *Un proces perdut, Gruia lui Novac* și *Aquile,* cele două dintâi sunt încercări nesigure, ce nu pot sta alături cu lucrările de real talent ce au fost prezentate la premiul Constantinide; cea de a treia, *Aquile,* este interesantă și merită o cercetare mai amănunțită.

Şi mai întâiu, o colecţie de poezii, cât de mică, în care amorul să nu-şi comită isprăvile, poznele şi scandalul, este un lucru rar; iar o colecţie de poezii, în care să lipsească nu numai amorul, ci şi simbolismul, — este un lucru unic.

Fireşte că lumea, încăpătoare de tot felul de simţiri şi icoane, este un izvor nesecat de inspiraţie, pentru un om de talent; totuş, în amor stă marele farmec al poeziei, prin aceea că dela el purcede *lirismul*, nota cea mai atingătoare a sufletelor. Cine nu are cât de puţin această notă, riscă să rămână străin publicului cetitor.

D-l Ion Al-George înlocueşte lirismul *cupidonian* prin lirismul *marţian*. D-sa este un eroic şi ar vrea să fie şi un clasic. Zic «ar vrea», fiindcă uneori nu e clasic de loc, deşi grămădeşte în aceeaş poezie pe Memfis, Cartagena, Enea, Cicero, Scipione, August, Neron, Archimede, etc., etc. Clasicismul nu se atinge cu alegerea subiectelor din lumea clasică, ci cu perfecţia absolută a formei, cu frumuseţea gândirii şi cu sobrietatea simţirilor.

Dar aşà cum este, poetul nostru iese din duzina făuritorilor de versuri simboliste şi leşinate. Primele două poezii din broşura sa sunt străbătute de un adevărat suflu eroic şi cred că sunt şi cele mai bune: *Senatus Populusque Romanus* şi *Aquile:*

Porniţi, porniţi la drum, copiii mei,
Cohorte strânse 'n linii de bătae!
Voi aţi crescut în candida văpae
A soarelui ce luminează
Acest pământ arat de semizei.

şi, la sfârşit:

Când eu, ce v'am trimis, n'oi fi în stare
Să plâng în faţa cerului albastru,
— Să cânte tibicinii şi să-mi puneţi
Cenuşa într'un castru.

Poezia a doua, *Aquile*, e povestea unor vulturi extraordinari, cari, după ce s'au născut altfel decât după regulele ornitologiei, din ouă clocite, ei s'au zămislit din Venere şi Marte, în muntele Soracte, — când au fost să sboare, s'au împrăştiat pe toată lumea cunoscută, după ce s'au înălţat din Laţiu, — şi au poposit: unele în *Gallia*, altele pe *Rhin*, iar una a rătăcit pe Dunăre:

O, zilele acelea strălucite,
Când una rătăcise
In sborul ei spre dacicul pământ;
Aveà pe aripi pulbere de aur
Mai roșie ca'n ziua când, sub flăcări,
Cartàgena rămase un mormânt.
Și 'n zilele acelea, când o parte
Treceà măreț spre Gallia departe,
Când altele cădeau domnind pe Rhin —
Doar una fâlfâind peste Danubiu,
In sunete de tibii și de goarne,
Domnià din Tisa 'n Pontul Euxin !....

Dacă aș vrea să fac șicană autorului, aș puteà să-i spun că muntele Soracte nu e în Lațiu, de unde au pornit sburătoarele sale, ci în Etruria (astăzi se numește *Sant' Oreste)*, și nu erà închinat lui Marte și Venerei (pentru operația ouălor), ci lui Apollon. Dar licențele poetice se pot tolerà, chiar în materie de geografie și de istorie naturală.

A treia poezie, *Dacia felix*, dedicată Prințului *Mircea*, cuprinde o strofă, care ar merità ea singură un premiu.

Viteaz să fii! Suprema biruință
Deapururea să-ți fie călăuza!
Să-ți ardă 'n piept divina bărbăție
A celui mort la Sarmisegetuza.

Mai departe, în *Carmina*, găsim poezia *In parc*, plină de grație, — două statui și o privighetoare, Cupido și o nimfă, — Cupido care vrea să tragă cu săgeata în nimfă, și se oprește, pentrucă privighetoarea s'a așezat pe sânul statuei. Toate, firește, imposibilități, fiindcă privighetoarea nu cântă decât în stufișul ramurilor, — iar Cupido, din firea sa un zeu antimuzical și plin de nelegiuiri, care nu s'ar oprì de o așà nimica toată, când ar fi să-și rănească nimfa. Dar spuse frumos....

IN PARC

Pe-un soclu svelt o nimphă albă,
Alături Cupido cu arcul;
Argintul lunii se revarsă
Și 'n ploaea lui, tresare parcul.

Tăcere pân'acum, tăcere....
Pe sânul ei, desmerdătoare,
S'a așezat apoi și plouă
Cu triluri, o priveghitoare.

Și cum pe soclul de alături,
Copilu-și desfăcù tunica
Și sta să tragă — se oprise,
Să nu ucidă păsărica.

Nedumerire e un lucru nou și curios în colecția asta de eroi. Trebue citată întreagă, pentru meșteșugul stăpânit cu care e scrisă. Heine n'ar fi încheiat mai bine:

NEDUMERIRE

Tu mi ai dat asear' o floare,
Taina cerului de-albastră;
Eri râdeà pe câmp, în soare,
Azi se scutură 'ntr'o glastră....

S'a sfârșit! Spre dimineață,
Deșì toată 'nrourată,
Am găsit-o fără viață

Fost-a floare adevărată?....

Căci peirea-i nu mă miră,
A trăit o clipă, două,
Ce pe mine mă uimiră,
Au fost picurii de rouă.

Și acuma când, în fine,
Singurei ne suntem iară,
Te întreb (deșì știu bine!)
Nu cumva ai plâns aseară?...

Volumașul sfârșește cu cinci cântece de beție, destul de neînsemnate, cari însă surprind printr'o notă îndrăzneață de aiurare alcoolică. Poeții noștri veseli ar trebuì să iea, din atributele lui

Bacchus, pe cele gentile şi poetice, iar nu pe cele vulgare. Carducci numeşte pe Bacchus *Lico*, adică *dătătorul de veselie*. Noi am puteà să-l numim *Orthos* (care umblă drept) sau *Ditirambogenul* (cel ce aprinde sufletul de entuziasm liric).

E mare artă a şti să rămâi cumpătat, — vesel, dar înţelept.

Toamna românească are o sinceră poezie, fără nici un raport cu baccanalele latine, cari au lăsat urme atât de adânci în poporul din Roma, încât şi astăzi *Ottobratele* lor, sau *la festa del divino amore*, sau *la San Giovanni* (când poporul are dreptul să gâdile cu usturoiu verde nasul delicat al cucoanelor), sau *la Beffana*, devin orgii publice.

Cu aceste mici observaţii, cred că volumaşul d-lui Ion Al. George merită să fie luat în considerare de Comisiunea premiului Constantinide.

Ar fi foarte înţelept dacă s'ar puteà împărţì acest premiu. Am examinat toate lucrările ce s'au prezentat, şi, în credinţă, dacă aş fi chemat să mă rostesc asupra lor, aş hotărî că nici una nu merită premiul întreg, dar multe ar merità părţi din el. Aşà, bunăoară, traducerea *Eneidei, Viaţa şi opera lui C. Negruzzi* de d-l Lovinescu, *Novelele* d-lui Pătrăşcanu (din cari una excelentă), *Novelele* d-lui Chiriţescu, *Aquilele* şi altele, ar puteà să beneficieze pe sfântă dreptate din dărnicia răposatului Constantinide.

M. Beza, *Pe drumuri. Din viaţa Aromânilor.* Bucureşti 1913.

Al. V. Casimir, *Bosforul.* Galaţi 1912.

Mihail Lungianu, *La cruci. Icoane de ţară.* Bucureşti 1911;

„ „ *Postelnicu Cumpănă. Nuvele şi povestiri din amarul celor mici.* Bucureşti f. a.;

„ „ *Din umbra satelor. Povestiri şi icoane.* Bucureşti 1913.

D. D. Pătrăşcanu, *Thimotheiu Mucenicul.* Iaşi 1913.

Smara, *Fata tatii. Roman de moravuri.* Bucureşti 1913.

Adela Xenopol, *Pe urma războiului. Roman.* Bucureşti f. a.

Raport de **B. Delavrancea.**

In vederea premiului «Demostene Constantinide» am fost însărcinat să fac rapoartele asupra următoarelor lucrări: «Pe drumuri» de M. Beza, — «Bosforul» de Al. V. Casimir, — «La cruci», «Postelnicul Cumpănă», «Din umbra satelor» de M. Lungianu, «Fata tatii» de Smara, — şi «Timotheiu Mucenicul» de D. D. Pătrăşcanu.

Aceste opere sunt serioase încercări, cu calităţi şi cusururi, sunt contribuţiuni la desvoltarea literară, la frământarea limbii, la închegarea ei şi afirmarea noastră în concertul naţiunilor cu ideal. Dar, dintre toate, «Timotheiu Mucenicul» mi-apare ca cea mai potrivită de luare aminte, atât din punctul de privire al vieţii ce se desfăşoară în cele 242 de pagine, cât şi din punctul de privire al stilului susţinut dela început şi până la sfârşit. De aceea să-mi îngăduiţi ca în raportul de faţă să mă ocup numai de volumul d-lui Pătrăşcanu, socotind că Academia Română are căderea să spue mai mult pentru ce premiază, decât pentru ce n'ar premià o operă.

D-l Pătrăşcanu este un scriitor fruntaş în «Timotheiu Mucenicul», ca şi în celelalte încercări de până acum. Scenele sunt fireşti. Alege din vieaţa largă a lumii numai ceeace a văzut şi a simţit, şi le redă cu o sinceritate şi cu o preciziune minunată. Stilul său, uşor şi simplu, are un farmec care te îndeamnă să nu laşi volumul din mână, până ce nu l-ai isprăvit. Este un realist şi un humorist. Un realist, dar nu un fotograf. Analizează, dar rezultatele analizei le prezentă într'un chip sintetic. Un humorist, dar discret. Nu-şi bate joc de personaje. Nu râde, ci surâde. Un «pince sans-rire». Vieaţa, oricât de gravă ar fi, îşi are partea ei de ridicul. In orice dramă omenească este şi o părticică de uşurinţă. D-l Pătrăşcanu nu are aerul că ar crăpà de spirit, ci observă, notează, urmărind vieaţa în conflictele ei, cari acì te îndurerează, acì te umflă de râs. Şi spiritul d-lui Pătrăşcanu este spiritul care rezultă din natura şi raporturile omeneşti, fără ifos şi fără pic de răutate.

Novelele sale sunt luate din vieaţa de toate zilele. Ba unele le cunoaştem cu toţii, cum ar fi «Tribulaţiile unui aviator», în care se descriu suferinţele acelui erou naţional, acelui copil de mare pricepere din pământul sfânt al Transilvaniei, a căruia moarte prematură şi tragică o deplângem cu toţii. «Timotheiu Mucenicul», — novela care dă titlul volumului, — «Reţetă pentru un discurs parlamentar», «Condica d-nei Pompiliu», «Inzăpeziţii», «Telegrama», «Intre copii», «Moştenirea lui Docan», «In faţa autorităţilor», «Arhanghelul Mihail» sunt documente vii din epoca noastră, cari vor slujì în parte istoricilor viitori, când vor încercà să facă tabloul societăţii de astăzi.

In «*Timotheiu Mucenicul*» autorul descrie păţaniile «cucernicului iconom Grigorie Timotheiu, fost în două rânduri protoiereu al

Iaşilor, iar în vremea de pe urmă revizor eclesiastic în sfânta eparhie a Moldovei, din care dregătorie s'a retras cu cinste atunci când bătrâneţea neînduplecată l-a silit să se gândească la odihnă». D-l Pătrăşcanu e, trebue să fie, prietenul cucernicului ; l-a cunoscut şi-l cunoaştem toţi câţi vom fi cetit această novelă. E un bun povestitor sfinţia sa, care nu are decât două slăbiciuni : «cărţile bisericeşti şi via dela Socola, ale cărei cărări le bate fără prihană». «Cărţile sunt mângâere la necazuri», «via lui via Domnului este» producând «vin minunat, mai ales de cel roşu». Autorul stă la un pahar cu părintele Timotheiu. — «Bea fără grije, domnule Mitache, că-i lucru bun şi fără dres. — Se cunoaşte, părinte Grigorie, că nu-i băutura Jidovilor : şi la măsură lipsă şi acridă la gust». Din vorbă în vorbă, Timotheiu ajunse la un Mitropolit al Moldovei «cu anevoe de mulţumit», şi de acì încep suferinţele şi ridiculul unei călătorii pe jos din Păşcani şi până la Mânăstirea Neamţului, adică două poşte şi jumătate. Mitropolitul este o fire cruntă şi cu toane. Intr'o zi, din senin, spuse feţelor bisericeşti: — «Sunteţi nişte bicişnici... Ce veţi face oare când vă voiu duce pe jos la Mânăstirea Neamţului ? — Ce să facem, Inalt Prea Sfinte ? Vom merge, răspunse unul din cei de faţă». Zis şi făcut. — In noaptea Paştelui dă poruncă: Arhiereului Chesarie Bacaoanul, — părintelui Serafim, rectorul seminarului, — iconomului Stavrofor Miron, — iconomului Lungu, protoereul ţinutului, — arhidiaconului Popescu, eclesiarhul dintâiu, — diaconului Ciugulea, — protosinghelului Glicherie, — fireşte, cucernicului Timotheiu, — să pornească de îndată la Păşcani. Ajunşi în Păşcani, nu trecù mult şi pică şi Mitropolitul «cu soitariul său Chiriac Răspopitul, caiafă şi cap tuturor răutăţilor, cu slujitorul său Gheorghe, de care nu se dăspărţià niciodată la drum». Intuneric. — «Trăsurile!» strigă Timotheiu. — «Nu e nevoe», răspunse aspru Mitropolitul. Apoi: «Gheorghe, aprinde felinarul». Şi au pornit pe jos. — Este una din cele mai dureroase şi mai ridicule călătorii ce am cetit vrodată. In frunte Gheorghe cu felinarul, apoi Mitropolitul, pe urmă alaiul de feţe bisericeşti, oameni bătrâni, greoi şi asmatici. Intuneric besnă. «Cerul erà plin de nouri care, ca nişte balauri, alergau spre Moldova». Prin glod, prin sloată, prin băltoace, sue mereu această ceată de momâi cu cârjele lor înalte. Respiraţia li se taie, picioarele le tremură, gâfue şi oftează, şi-şi blestemă zilele, şi şoptesc vorbe cam... Mitropolitului. Părintele Miron, bătrân şi gras, nu mai poate, alunecă şi bâldâbâc în şanţ. Se scoală repede «posac şi înăcrit». — «Miroane,

ori te-ai îmbătat? — «Da nu, Inalt prea Sfinte, am călcat greșit!» Iar cu glas încet: «lovì-te-ar damblaua!» — Protopopul Spătărescu ridicând ochii în slavă șoptește: «Doamne, tu care ai luminat pe Abimeleh şi ai liniştit pe Saul, adu-l pe calea cea bună pentru mântuirea robilor tăi». După dealul Cristeştilor, la o fântână, «cumpăna scârție ca o harabă neunsă, stârnind toți cânii din sat, care le făcură o primire chiar ca la niște fețe bisericești. Și s'au apărat cu toegele, ridicându-și în sus antereele și svârlind vajnic din picioare». Și s'au trudit toată noaptea. Când se crăpă de ziuă, intrară în târgul Neamțului. Le ies înainte o pereche de dășuchiați și afumati, cletănându-se, abià ținându-se pe picioare, și îi iea în râs: — «Măăi, ce de boaite!... De un'veniți, stimabililor? De la...» Mitropolitul s'a făcut că n'aude, și s'au tot dus, și în urma lor un lung, un prelung: ho-huideo! ho! Sar gardurile; le ies copiii înainte și privesc ca la urs. Rupți și topiți de osteneală sosesc la Mânăstirea Neamțului. Protopopul Spătărescu a căzut la pat prins de friguri. Ceilalți și-au «pus picioarele în apă rece», căci pe tălpile lor erau «beșica cât aluna și bătătura cât dopul». In urmă a aflat că Mitropolitul se legase cu vorba în fața «Domnitorului», că-i va duce pe jos pân' la Mânăstirea Neamțului.

Cruzime și fanfaronadă prinse ca după realitate cu o vlagă excepțională de a învià ceeace a auzit povestindu-i-se.

«*Telegrama*» este schița poate cea mai bună din volumul autorului. D-l Melidon este un bărbat blând. D-na Melidon este o femeie cu istericale. D-l Melidon, după mai multe beri, «într'o dispoziție de spirit fericită», s'abate pe la Ermacov și cumpără nițele icre pentru dumnealui, și câteva felii de șuncă, știind că d-na Melidon se prăpădește după șunca de Praga. Grăbit se duce «spre domiciliul conjugal, având impresia că viața la urma urmei este o aventură plăcuta.» Intră în casă și vede pe D-na Melidon plângând. — «Ce e? — S'a împușcat Fănică! (Fănică e nepotul dumneaei). — Când? — Nu știu. — De unde ai aflat? — Am primit telegramă. — De la cine? — De la tanti Luța. — Pentru ce? — Nu știu nimic! Și când îl îngroapă?» — Atât i-a trebuit. D'acì încolo tragi-comedia începe. — «Se vede că vrei numai decât să fi murit!» Și plânge și se vaetă. D-l Melidon exasperat cere telegrama. O cetește: «Fănică a scăpat de pericol. Luța.» — «Vra să zică n'a murit? — Știu eu... — Uite telegrama... — Poate îmi ascunde...» Și din nou șiroae de lacrămi Dar de unde știe că s'a împușcat, I-a spus chiar Fănică acum vr'o șapte luni, în Buzău,

că dacă Petrovici îl lasă repetent, el se împuşcă. — «De sigur a rămas repetent!» Şi ea cunoaşte bine delicateţele tantii Luţii. — «Cine ştie dacă nu-mi ascunde...» — «Cum, cine ştie? — De sigur îmi ascunde...» Şi hohote sguduitoare, sughiţuri şi suspine. — „Dacă voià să-ţi ascundă, nu-ţi telegrafià... — «S'a temut de jurnale... să nu cetesc.» — D-l Melidon iea «Universul» şi se uită cu băgare de seamă dela început până la isprăvit. Nimic. Dar pe pagina a treia se vede un titlu, cu litere groase: *Accidentul de tren pe linia Buzău-Focşani.* D-na Melidon răcneşte cu spaimă: — «Să ştii c'a fost în tren!» Iar d-l Melidon: — «Dobitoc! dobitoc! cine mă puse să caut în jurnal!» — Vra să zică acum nu s'a mai împuşcat? D-na Melidon ridică ochii în tavan şi zise: — «Dumnezeule, cum pot trăi cu dânsul!» D-l Melidon cu năcaz: — «S'admitem c'a fost în tren... ori s'a împuşcat... ori şi-a frânt gâtul... dar a scăpat de pericol... aşà spune telegrama. — Ah! cât de mojic eşti!» — D-lui Melidon cu ochii la icre şi la şuncă, îi trece prin minte acest gând; — «Am să turbez! Cine m'a pus să mă însor!» In sfârşit puse mâna pe condeiu şi-i ticlueşte tantii Luţii, din Buzău, următoarea telegramă: «Răspunde imediat, ce-i cu Fănică? A murit? S'a împuşcat? A fost în tren? Răspunde pe larg, nu face economie. Plătesc eu. Altmintrelea turbez». O trimite. Răspunsul: «Numai la moarte te gândeşti? Drag ţi-e băiatul. Telegrama mea numai un om ca d-ta a putut să n'o priceapă. Fănică a trecut clasa. Petrovici nu l-a lăsat repetent, etc.»

Bietul Melidon la grea moară a dejugat! Şi d-l Pătrăşcanu izbuteşte să rezume admirabil vieaţa omului bun, care-şi blestemă ceasul în care a intrat în rândul oamenilor. E atâta humor în această schiţă, că doar în unele „Momente“ ale ilustrului Caragiale s'ar puteà găsi.

Cred dar, că d-lui Pătrăşcanu i s'ar cuveni premiul «Demostene Constantinide», nu ca o încurajare, ci ca o dreaptă răsplată pentru talentul său deosebit, pentru preciziunea sa, pentru humorul său sănătos, cari îl pun în rândul celor mai înzestraţi din generaţiunea nouă de scriitori tineri cu cari, cu drept cuvânt, ne fălim.

M. I. Chiriţescu, *Răsaduri. Novele* Bucureşti 1914. — *Raport de* **I. C. Negruzzi.**

Printre tinerii noştri autori, d-l M. Chiriţescu este unul din cei

mai cunoscuţi. El a compus câtevà poezii, dar s'a distins mai ales prin scrierile sale în proză, în special novele.

Cele mai multe din acestea au fost publicate prin reviste, cu osebire în *Convorbiri Literare;* iar în urmă novelele au fost adunate şi scoase la lumină în tomuri separate.

Cunoşteam un volum de novele, intitulat «Grănicerul» şi tipărit în anul 1913, iar în anul curent d-l Chiriţescu a mai scos un al doilea volum cu titlul «Răsaduri», pe care îl prezentă la premiul Constantinide.

D-l Chiriţescu este incontestabil un autor de talent. El are imaginaţie şi vervă, posedă un stil frumos, o limbă bogată (câteodată, aş puteà zice prea bogată) şi are arta de a descrie oamenii şi situaţiile în mod viu şi plastic.

Novela «*De Anul Nou*» este un tablou, parte umoristic, parte serios a petrecerilor uzitate în provincie în ajunul sfântului Vasile, în care caracterizarea personajelor este minunată.

«*Focul*» cuprinde descrierea unui incendiu tot dintr'un orăşel de provincie, cu toate nenorocirile ce atrage după sine. Starea sufletească a personajelor este emoţionantă şi durerea lor admirabilă.

«*Arhivarul*» este deasemenea o novelă foarte impresionantă. Un vechiu, foarte bun şi conştiinţios funcţionar e dat afară din funcţia ce ocupă de 34 de ani, după cererea unor politiciani, cari au nevoie de acest loc pentru un protejat al lor în interesul electoral al partidului. Descrierea stării sufleteşti a bietului arhivar şi a însuş Ministrului, care are slăbiciunea să cedeze stăruinţelor partizanilor săi politici, este admirabilă.

Foarte bună este şi novela «*Pedagogul*» cu descrierea unui pensionat privat, a bâlciului Moşilor, a tânărului şi naivului erou al novelei şi a elevilor din şcoală în toate relele deprinderi răspândite printre ei.

Negreşit nu toate novelele sunt de o potrivă bune. Câtevà sunt simple naraţiuni foarte scurte, şi fără pretenţie, şi cari prezentă mai puţin interes.

Eu nu sunt partizanul nici acelor bucăţi ale d-lui Chiriţescu, în cari nu figurează oameni, ci animale, precum *Vrăbionţul, Stop, Gândacii, Puţul şi Şarpele,* etc. Ştim bine că în timpul din urmă acest soiu de scrieri sunt oarecum la modă, dar cât despre mine, am rămas tot cu ideile vechi De animale să urmeze a se ocupà istoria naturală, iar în scrierile de pură imaginaţie, care are a se ocupà de caractere şi situaţii interesante, animalele să aibă

un rol secundar ca amici sau inimici ai omului sau să reprezente pe om în diferitele sale naturi și caractere, cum fac fabuliștii cei vestiți și scriitorii mari ai tuturor timpurilor; căci omul *singur* ne interesează și sufletul său este obiectul principal al cercetărilor și cugetărilor noastre.

Am spus mai sus că limba în care scrie d-l M. I. Chirițescu e adesea *prea bogată*. In adevăr, tânărul nostru autor are obiceiul original de a introduce în proza sa tot felul de cuvinte, uzitate probabil în dialecte locale sau numai în câtevà pături sociale, în tot cazul nerăspândite în publicul cetitor, cuvinte de o formă ciudată, cu înțeles adesea necontrolabil și absolut necunoscute în limba noastră literară, ceeace îngreue înțelesul și oprește gândirea cetitorului în loc, depărtând-o dela subiectul povestirii.

Autorul de altminteri a simțit neajunsul acestei inovații, căci s'a crezut silit să adaoge la sfârșitul volumelor sale un mic dicționar, cu arătarea înțelesului multor ziceri și cuvinte întrebuințate în text.

O novelă cu vocabular explicativ este desigur cevà neobișnuit.

Oricari ar fi aceste mici defecte, talentul d-lui Chirițescu este incontestabil și propun cu toată convingerea să se acorde acestui interesant autor premiul Constantinide sau măcar o parte din el.

Alexandru Ciura, *Amintiri. Schițe și nuvele* Orăștie 1912. — *Raport de* **I. C. Negruzzi.**

Sub titlul «Amintiri» d-l Alex. Ciura prezentă la premiul Constantinide un mic volum de 263 pag., cuprinzând 22 de «Schițe și novele».

Aceste mici compozițiuni s'ar fi putut numì mai nimerit: *Povestiri* sau *Narațiuni*, nu numai din cauza scurtimii, dar și din cauza cuprinsului lor.

Cele mai multe din ele reprezentă scene scurte din vieața sătenilor români de peste Carpați, fotografii de personaje mai mult sau mai puțin interesante, notițe fugitive despre oameni, lucruri sau localități, fără ca autorul să cerce vreodată să pătrundă în vieața sufletească a oamenilor, ceeace un adevărat novelist ar fi făcut sau măcar s'ar fi încercat să facă totdeauna.

Schițele și novelele d-lui Alex. Ciura se cetesc în treacăt și repede cum se frunzăresc foiletoanele de ziare printre veștile politice sau altele ce-ți aduc acestea, fără a lăsà urme.

Negreşit, cu tot dialectul local pe care autorul îl întrebuinţează adesea în mod voit, scurtele articole ale d-lui Ciura se cetesc cu mulţumire; totuş publicaţia întreagă nu poate fi pusă alături de alte opere ce s'au prezentat la premiul Constantinide şi deci nu-mi este cu putinţă să o recomand la premiare.

Dr. Ioachim Drăgescu, *Pro patria. Povestire despre începutul şi menirea neamului românesc.* Craiova 1913. — *Raport de* **I. C. Negruzzi.**

Intr'un volum 8° mare de 320 pagine, d-l Dr. Drăgescu îşi propune să ne arate începutul istoriei poporului nostru, pe care-l fixează în timpul răsboaelor Dacilor cu Romanii, întâiu cu Domiţian, apoi cu Impăratul Traian, când Dacia, învinsă, a fost transformată în provincie romană, iar populaţia acestui regat, amestecându-se cu colonii aduşi din întreaga împărăţie, a format poporul român.

Această scriere nu este istorică, fiind o lucrare mai mult de imaginaţie, închipuindu-se persoane şi fapte ce n'au existat niciodată Nu este însă nici un roman propriu zis, lipsindu-i cu totul unitatea şi adesea chiar continuitatea acţiunii. Autorul însuş intitulează opera sa o *povestire*, care ar aveà scopul «de a îndreptà spiritele către un nobil şi sfânt ideal, de a întoarce privirile contemporanilor spre trecut, de a înviorà sufletele la vechia cultură latină şi de a încălzi dragostea de ţară şi de neam, reamintind istoria plină de măreţie a celor două rasse vrăjmaşe, Dacii şi Romanii».

Rezumată în două cuvinte, povestirea d-lui Drăgescu, pe lângă faptele istorice potrivite după plac, se reduce la dragostea fiicei lui Decebal, Micapora cu Generalul roman Iulianus, cu care se mărită după multe peripeţii, mutându-se la Roma, dar păstrând în sufletul ei tot patriotismul dac. In general autorul pare a fi părtinitor pentru Daci în contra Romanilor. Negreşit că recunoaşte şi acestora merite însemnate, dar le dă pe faţă şi foarte multe defecte, pe când Dacii în ochii săi par a fi un popor superior, care ar aveà numai merite şi de loc defecte.

Un mare neajuns al acestei scrieri este, cum am spus, lipsa de unitate, căci şirul întâmplărilor se întrerupe într'una prin naraţiuni şi descrieri cu totul străine subiectului. Aşà de exemplu, într'un capitol se tratează despre istoria şi faptele lui Tiberiu şi Caiu Grachus (se petrecuse cu $2^1/_2$ secole înainte), pe care d-l Drăgescu le povesteşte cu toate amănuntele, deşi nu au nici o legă-

tură cât de depărtată cu cele arătate în opera: „Pro patria". Tot așà expunerea teoriilor filozofului Epictet; descrierea locurilor de plimbare din Roma; citarea tăblițelor foarte lungi și puțin interesante ale lui Iulian; intercalări dese și cam nepotrivite de poezii când rimate, când nerimate, și altele multe.

Alt defect al acestei scrieri este că adesea imitează (poate, cum se întâmplă adesea, fără voia autorului) epizoade și persoane din vestitul roman «Quo vadis» al lui Sienkiewicz. Precum în «Quo vadis» găsim pe Grecul *Chilon*, care este marele intrigant, așà avem și aici pe Grecul *Chramides* cu acelaș caracter. Ca în Quo vadis avem luptele sclavilor în arenă, numai că Germanul *Ursus* se prefăcù în Dacul *Bato*. Precum avem predica lui Sf. Petru la Roma, așà avem și aici predica unui preot, creștin, bătrân, cu diferința că în romanul lui Sienkiewicz predica se face într'un vast cimitir afară de Roma, unde încap multe mii de credincioși, pe când aici preotul vorbește mulțimii în catacombe, unde nu se înțelege cum un mare număr de oameni ar fi fost în stare să vadă și să asculte pe orator, catacombe compunându-se numai din ulicioare strâmte și întunecoase.

Partea din mijloc a scrierii este aproape întreagă străină povestirii, partea din urmă este inutilă și scade interesul.

Nefiind nici roman, nici istorie, de ce natură este această operă? Fără a se așezà într'o rubrică cunoscută, scrierea pornește dintr'un sentiment foarte adânc și puternic pentru neamul nostru și pentru țara noastră.

Limba în care e scris «Pro Patria» fiind foarte corectă; fiind motivele cari au dictat această scriere foarte laudabile, cu toate neajunsurile ei, povestirea d-lui Drăgescu, fiind foarte recomandabilă mai ales pentru tinerime, ca una ce este pătrunsă de cel mai aprins patriotism, aș crede că autorul ar puteà fi distins cu o parte a premiului Constantinide, dacă acesta se consideră ca fiind divizibil și dacă n'ar fi alte scrieri mai recomandabile pentru acest premiu.

Octav Erbiceanu, *Ciclul troian. Epopeele înainte de Homer.* Iași 1912.— *Raport de* **G. Murnu.**

Intre publicațiile obișnuite din țară, lucrarea d-lui Erbiceanu e o apariție excepțională nu numai ca volum, ci și ca cuprins, căci pe de o parte ea numără nu mai puțin de 566 pagine, deși nu e

decât partea întâi dintr'o lucrare mare ce ne-o făgădueşte autorul, iar pe de alta tratează chestiuni dintr'un domeniu care, din cauza aridităţii sale, găseşte tot mai puţini cultivatori entuziaşti ; acest domeniu este *exegeza* sau *interpretarea anticvarică* a monumentelor, care face parte din câmpul cel mai întins al arheologiei. Monumentele de artă antică şi în deosebi picturile de pe miile de vase greceşti ce s'au descoperit în decursul vremii păstrează o sumă de reprezentări figurale, în cari se constată scene cu întâmplări şi epizoade cunoscute după legendele divine şi eroice transmise prin poezia epică a Grecilor.

Paralelismul acesta dintre reprezentările figurale şi datele literare s'a remarcat mai de mult şi a format obiectul unor cuprinzătoare şi interesante lucrări de ale învăţaţilor apuseni, dintre cari unele sunt citate şi în cartea d-lui Erbiceanu. D-sa, pasionat de felul acesta de cercetări, îşi propune a urmărì epopeele din ciclul troian, cu scopul de-a le da o interpretare arheologică. De o cam dată însă îşi mărgineşte activitatea la un număr de epizoade, pe cari le pune în legătură cu dispăruta poemă antehomerică a lui Stasinos, anume «Kypria», cunoscută numai din scurtul rezumat ce se află în excerptele lui Proclus. In acest scop strânge la un loc aproape tot materialul respectiv, răspândit într'o mulţime de publicaţii, şi-l publică din nou, însoţindu-l cu o introducere şi cu un epilog, din care vedem principiile de cari a fost călăuzit şi rezultatele la cari ajunge.

Dela început trebue să spun că scopul, care pare a fi cel principal, cum arată şi titlul cărţii, «de a stabilì un acord între sursele literare dispărute şi forma sub care se prezentă fabulele pe monumente», n'a fost atins ; o mărturiseşte însuş autorul când, încheindu-şi studiul, ne spune (p. 547) că «completarea surselor literare dispărute, prin manifestările de pe monumente, va rămâneà *o chestiune greu de satisfăcut*». Căci, după chiar motivarea d-sale, «artiştii *foarte adeseori* au figurat scene după imaginaţia lor proprie, şi în nici un caz *n'au copiat scenele lor după anumite surse literare, iar operele lor artistice n'au servit drept ilustraţiuni la anumite opere poetice*». Sau mai bine zis, pentru motivul cunoscut astăzi şi recunoscut de toţi, că «tradiţia figurală» nu e subordonată tradiţiei literare, ci e o putere egal îndreptăţită, care merge paralel cu aceasta şi uneori trece peste ea (Fr. Koepp, *Archäologie*, II, p. 69). De aceea autorul «s'a mulţumit cu mai puţin», şi anume «ca din materialul cules de d-sa să reiasă *câtevà*

observaţii utile atât pentru înţelegerea epopeei Kyprian, cât şi pentru studiile mitologiei figurate?

Insemnătatea punctului întâiu însă scade cu totul atunci, când ştim că această epopee e dispărută şi că completarea surselor ei pe baza monumentelor figurate e «o chestiune greu de satisfăcut». Rămâne dar de discutat punctul al doilea: utilitatea celor câtevà observaţii pentru studiul mitologiei figurate.

Din cele spuse la p. 549—99 se pare că autorul a contribuit cu mai multe puncte la interpretarea scenelor pictate sau sculptate pe monumente greceşti; controlul însă e greu de făcut, întrucât cartea e lipsită cu totul de material intuitiv, de ilustraţiuni, iar monumentele, despre cari ni se vorbeşte, sunt publicate în lucrări aproape cu totul inaccesibile în ţară. Ar fi putut să se ajute întru câtvà, îndrumând pe cetitori la *Répertoire des vases peints* al lui S. Reinach, publicaţie ieftină, unde se găsesc reproduse în desen o parte din monumentele respective, şi în care Reinach ne dă adeseori interpretările sale proprii şi dela cari ar fi putut profità şi d-l Erbiceanu; dar d-sa nici nu citează această publicaţie.

Aşà fiind, rămâne foarte discutabilă utilitatea acestui tratat. El poate rămâneà infructuos şi din alte motive, căci după ce subiectul e puţin interesant şi ingrat, el mai e îngreunat prin grămădirea de material uneori inutil (spre pildă p. 29), No. 1, unde e vorba despre figuri *cunoscute* dinainte ca neavând nici un raport cu legenda respectivă (cf. Reinach, op. cit., p. 146), prin proporţiile ce s'au dat astfel lucrării (care s'ar fi putut reduce la maximum vreo sută de pagine de text), prin lipsa de metodă în expunere (cum se vede mai ales în Introducere), prin stilul uneori naiv şi stângaciu, alteori confuz şi greoiu, probabil influenţat de textele germane, ca şi prin alte neajunsuri formale (nu mai vorbesc de păreri personale greşite, ca: *arta* are propria ei limbă, aceasta se învaţă la o şcoală, care trebue să aibă o strânsă legătură cu *filologia*, p. 17). Şi lucrul e cu atât mai de regretat, cu cât spre a da la lumină o asemenea carte, autorul — trebue s'o recunoaştem — a depus destulă muncă şi a făcut sacrificii materiale, cari ar fi meritat să fie încurajate.

E. Lovinescu, *C. Negruzzi. Viaţa şi opera lui.* Bucureşti 1913. — *Raport de* **I. Bianu.**

Dela 1822 încoace vieaţa literară românească a fost an cu an mai intensivă. Scurte perioade de 8—10 ani formează epoci mari

şi bine caracterizate, în cari literatura s'a avântat repede şi cu îndreptări din ce în ce mai fericite. Multe personalităţi au avut partea lor la această mişcare grabnic ascendentă. Un mare număr i-au dat însă numai câţivà ani ai tinereţelor; mulţi au murit, îndată ce şi-au arătat talentul: Cârlova, Chrisoverghi, Bălcescu şi alţii mulţi formează şirul prea lung al acestora. Alţii au fost atraşi de politică şi de alte ocupaţii, sau li s'a stins focul sacru de vreme. Câţivà numai au putut da literaturii vieţi întregi în toată întinderea şi desvoltarea normală: Iancu Văcărescu, Eliade, Asachi, Negruzzi, Alecsandri.

Toate aceste valuri de avântare ale literaturii noastre în secolul XIX au avut dela 1828 încoace şi organele ei periodice de publicitate — ziare şi reviste, în cari zi după zi se publicau nouăle producţii—originale, traduceri, imitaţii,—precum şi apreţieri critice, discuţii frumoase, certe urîte şi chiar mai rău. Periodicele acestea cu vieaţa lor, în general puţin statornică, formează adevărata arhivă a mişcării literare dela 1829 încoace.

D-l Iorga a supus mai întâiu acest material bogat de informaţii la o largă cercetare, din care a scos cele trei volume de *Istoria literaturii româneşti dela 1821—1866*, publicată în 1907.

D-l E. Lovinescu supune acelaş material literar la o nouă cercetare mai minuţioasă şi mai liniştită. D-sa a început prin expunerea amănunţită a activităţii câtorvà din cele mai de frunte personalităţi, cari au contribuit mult şi au avut puternice înrâuriri asupra evoluţiunii noastre literare.

Intâiul volum publicat de d-l Lovinescu din această serie tratează despre *Grigore Alexandrescu,* al doilea este acesta despre *C. Negruzzi,* al treilea, care aşteaptă putinţa de a fi publicat şi din care o bună parte a apărut în *Convorbiri Literare,* va fi despre *G. Asachi.*

Volumul despre C. Negruzzi cuprinde o biografie cât mai completă a scriitorului, o înşirare cronologică a tuturor scrierilor lui dela întâiele încercări copilăreşti de pe la 1823 până la ultimele scrieri. Urmează apoi o expunere intemeiată pe o bogată informaţiune despre ideile şi vieaţa scriitorului, în politică, în vieaţa socială şi culturală, precum şi în materie de limbă. In sfârşit aprecierea asupra scriitorului ca prozator, ca poet, ca autor dramatic.

Cercetarea întreagă este făcută atât de conştiinţios, iar rezultatele ei sunt expuse atât de metodic, încât după ce ai ajuns la sfârşitul cărţii cu cetirea, ţi se arată lămurit şi luminos toată ac-

tivitatea marelui scriitor, cu toată lunga și puternica lui contribuire neîncetată nu numai la îmbogățirea literaturii naționale, dar, ceeace este și mai însemnat, la punerea și ținerea ei în direcția de desvoltare sănătoasă.

Dintre toate cărțile prezentate la premiul Constantinide am deplină convingere, că aceasta a d-lui Lovinescu îl merită mai mult ca oricare alta.

N. Pandelea, *Eneida. Traducere.* București 1913.—*Raport de* **I. C. Negruzzi.**

Cu un volum in-8⁰ de 360 pag., editura Minerva 1913, d-l N. Pandelea prezentă la premiul Constantinide traducerea în limba română a Eneidei lul Virgiliu.

Traducerea în proză direct după textul original e precedată de trei disertații introductive.

Mai întâiu avem o prefață sau «Cuvânt înainte», în care autorul explică motivele ce l-au îndemnat să facă această lucrare. Intr'un al 2-lea studiu, «Opera lui Virgiliu», d-l Pandelea tratează despre genul Epopeei în general și reproduce după autorul francez René Pichon analiza Eneidei, pe care acest învățat o face în scrierea sa cunoscută: «Istoria literaturii latine».

In sfârșit într'o a 3-a parte introductivă, autorul găsește nimerit să dea cetitorului pentru o mai bună înțelegere a Eneidei diferite noțiuni relative la religiunea și alte legende mitologice ale popoarelor antice, precum : Cultul morților, Cultul întemeietorului, Focul sfânt, Cultul puterilor naturii, Legenda lui Enea și Răsboiul Troiei.

In urma acestor disertații, d-l Pandelea trece direct la traducerea epopeei lui Virgiliu, pe care am cetit-o cu interes în întregul ei, comparând-o adeseori cu textul latin.

Traducerea am găsit-o corectă, limba în general e bună și mai ales mi s'a părut reușită reproducerea în limba română a acelor părți din poemă, cari au rămas vestite și au păstrat vie așà lung șir de secole gloria marelui poet latin. Aceste părți sunt povestirea căderii Troiei; tânguirile și blestemele Didonei, precum și sinuciderea ei; coborîrea lui Enea în Infern; descrierea scutului acestuia făurit de Vulcan și lupta finală a eroului cu Turnus.

Negreșit traducerea nu e în versuri ca aceea a lui Coșbuc, operă încoronată de Academia Română cu premiul cel mai mare

de care dispune, totuş ea este bună, interesantă, dă dovadă de o muncă statornică şi însemnată şi va contribuì, aşà cel puţin se poate sperà, la lăţirea interesului pentru literatura clasică a popoarelor antice.

Dacă premiul Constantinide va fi declarat divizibil, aş propune o parte din el să fie acordată d-lui N. Pandelea.

Radu D. Rosetti, *Prin pravoslavnica Rusie. Note din călătorie.* Bucureşti 1913.—*Raport de* **A. Philippide.**

Sunt note de călătorie culese în timpul unei vacanţe de Paşti, când a vizitat d-l R. Kievul, Moscva şi Varşovia. In aceste note nu se cuprind niscai tablouri puternice, în cari să se vadă amănunţit natura fizică a Rusiei, ori vieaţa societăţii ruseşti, nici niscai consideraţii adânci, istorice ori ştiinţifice, asupra oamenilor şi a lucrurilor — tablouri şi consideraţii izvorîte dintr'o imaginaţie bogată, dintr'o cultură mare, dintr'un simţ de observaţie fin; ci se găsesc numai nişte superficiale observaţii, de felul acelora cari se întipăresc în mintea oricărui călător, chiar a unui călător care n'are nici-o pretenţie de a produce opere literare. De pildă, la o gară te interesezi de ceasul când vei ajunge în cutare oraş; la sosire te sui într'o trăsură cu un cal, ori cu doi cai, ori cu trei, după cum se întâmplă, şi te duci la un otel; la otel cei un ceaiu ori o cafeà şi apă caldă pentru bărbierit; după aceea vizitezi monumentele publice şi, dacă se întâmplă să fie în săptămâna patimilor, când sunt deschise numai bisericile, apoi te duci la o biserică, pe urmă la alta, până ce înşiri toate bisericile; în fiecare biserică vezi o mulţime de oameni, cari se închină pe la icoane, şi un lux mare de pietre scumpe la aceste din urmă. Pe unele locuri auzi coruri frumoase şi vezi câte un popă care seamănă la păr, la barbă şi la faţă aidoma cu mântuitorul. Câte odată asemănarea e atât de mare, încât rămâi «trăsnit» (aceasta e vorba d-lui R). In afară de aceste puternice lovituri nervoase, ai din când în când numai nişte simple «surprize» (tot vorba d-lui R.), de pildă pe la dosul unei biserici dai peste un soldat care sărută o fată, ori te întâlneşti cu nişte compatrioţi. Pe ici pe colea «îţi năzare în minte câte o observaţie originală» (vorbele d-lui R.), de pildă observi că sunt foarte mulţi oameni cu ochelari, ori că sunt foarte mulţi cârni, şi-ţi aduci aminte că şi împăratul Neculai II (d-l R. zice greşit Neculai I) are nasul puţin cam cârligat la vârf.

Acestea sunt lucruri dela suprafață, cari nu satisfac nici dorința de a se distrà, nici pe aceea de a învățà a lectorului. De altfel tendința d-lui R. a fost îndreptată spre amândouă aceste scopuri. D-sa a voit să se și distreze prin descrierea călătoriei sale, dar să și cugete asupra diferitelor împrejurări din această călătorie. Iată câtevà exemple de cugetări: Pag. 27 «Din nenorocire cam așa judecă o mare parte din Românii basarabeni, și nu e vina lor, sărmanii, ci a celor cari i-au lăsat până mai anii trecuți în părăsire. Ce să mai zicem de mareșalul Krupensky, Român basarabean chipurile, care ia cuvântul în duma rusească să susțină că basarabenilor nu le trebue nici biserici, nici școli românești!!! [exclamațiile sunt ale d-lui R]. Și în timpul acesta bieții săteni, fără să cunoască boabă limba țării, se închină seara «tatăl nostru» în rusește! E de ajuns să cităm un singur nume, Hajdeu, ca să vedem ce crimă am face, dacă n'am întreține pe viitor forțele vitale ale neamului trăitoare și dincolo de Prut». D'apoi parcă i-am lăsat pe Basarabeni în părăsire de voie? Și parcă n'am vrea să întreținem pe viitor forțele vitale ale neamului de dincolo de Prut? Dar cine te lasă? S'ar păreà însă din vorbele «până mai anii trecuți» că acum s'au schimbat lucrurile, că ne-a venit în sfârșit mintea la cap istor din regat și că am început să ocrotim pe frații basarabeni. Oare așà să fie? — Pag. 28 «Privesc înainte lanurile mânoase ale Basarabiei, pământul cel mai roditor al Rusiei. Au știut ei, diplomații țarului, ce-au făcut, când au ținut morțiș să fie desmembrată partea aceasta frumoasă a Moldovei». Pot să asigur pe d-l R. că nu s'au gândit diplomații ruși la fertilitatea Basarabiei de fel, când au ținut morțiș s'o iee; ar fi putut fi Basarabia cât de sterilă țară, și tot ar fi luat-o Rușii. — Pag 29 «Slavii depe continent ating frumosul număr de 158 milioane de inși... S'a făcut socoteala că în 1925 imperiul țarului va poseda 220 milioane de locuitori, dintre cari 140 milioane slavi sadea». E o greșeală de tipar? Ințelege prin continent d-l R. Europa? — Pag. 39 «O coincidență stranie face nu numai ca Rușii de dincoace de Dniepru să nu poată suferì pe frații lor dela nord, cum într'o vreme se dușmăniau frații din România, despărțiți de Milcov, dar să se și trateze la fel. Intr'adevăr Rușii din partea sudică a țării numesc pe cei dela nord *cap de țap*, după cum Muntenii porecliau odinioară pe Moldoveni *cap de bou*». Cu totul alt raport de naționalitate și de limbă este între Maloruși și Moscoviți de o parte, între Moldoveni și Munteni de altă parte! — Pag. 48 «Nu știu

dacă sunt atei în pravoslavnica împărăţie a Ţarilor». O, sunt! Nu-i vorbă că trebue să ne înţelegem întâiu asupra înţelesului cuvântului, căci dintr'un anumit punct de vedere luat cuvântul ateu este sinonim cu idiot. — Pag. 50: «Când Stolipin [sic, aiurea pag. 71 îl scrie Stolypin] cade rănit, la o reprezentaţie teatrală, ca să moară câteva oare mai târziu, răpus de glonţul unui poliţist, chiar în Kievul în care mă aflu, primul lui gest e să îngenuche şi să se închine înspre loja ţarului». Pentru d-l R. aceasta înseamnă respect mare religios faţă de ţar, şeful bisericii ruseşti, din partea unui om care se simţià că moare. O nu! Stolypin tocmai credeà că are să trăească! — Pag. 50 D-l R. înşiră milioanele de catolici, de protestanţi, de Evrei şi de mahometani din împărăţia rusească şi apoi adauge: «Pe adoratorii lui Brahma din Asia nu-i mai punem la socoteală». Despre cari Brahmani va fi vorbind oare d-l R.? Sigur despre cei din India. In mintea d-sale contururile Rusiei asiatice sunt extrem de vage. — Pag. 114 «Afară de Francezi nu există naţie să iubească pe genialul Impărat (Napoleon) mai mult decât Ruşii». D-l R. confundă tripla înţelegere cu simpatiile popoarelor! — Pag. 140 «In legănarea ritmică a trenului mă gândesc la toată organizaţia curioasă a monarhiei acesteia, în fruntea căreia se află cu puteri absolute ţarul autocrat, şi fiindcă nu v'am vorbit nimic până acum de această organizaţie, găsesc că e momentul oportun să o fac». După această anunţare s'ar aşteptà lectorul să facă d-l R. o expunere a organizaţiei împărăţiei ruseşti măcar pe câtevà pagini. D-l R. însă se achită de însărcinare în 15, cincisprezece, rânduri în chipul următor: «Deşi în Rusia treburile statului sunt conduse de zece miniştri, ei sunt cu totul la discreţia consiliului imperiului, compus din cincizeci de demnitari, cari reprezintă tradiţia dinastică, şi a senatului, compus tot din nobili, instituţiuni faţă de care reprezentanţii naţiunii din Dumă au numai un vot consultativ. E prea complicat mecanismul administrativ, în cele şaizeci de gubernii, unele posedând consilii generale şi altele zemvosturi [sic], pentru a vi-l descrì şi pe dânsul». Atâta şi cu nimic e tot aceea. — Pag. 152 «De frica revoltei Polonezilor şi a Ovreilor, pe semne, plus că Varşovia e şi o poziţie strategică, ţin Ruşii în foasta reşedinţă a lui Suvarov atâta armată pe picior de războiu». De frica Ovreilor? — Pag. 153, după ce a vorbit despre vitejia şi patriotismul Cazacilor: «Cu asemenea soldaţi e greu să fii învins într'un războiu. E lucru constatat azi, de altfel, că dacă Ruşii au fost zdrobiţi de Japonezi,

faptul se datorește numai incuriei din cercurile conducătoare. Nu existau trenuri și vapoare decât pe hârtie, căzărmile și spitalele pe cari și le închipuià ţarul că le are la Vladivostok intraseră.., în buzunarele funcţionarilor și ale antreprenorilor, deși — culmea pungășiei! — la ministere se aflau și se găsesc și azi rapoarte în regulă de recepţia lor». Intr'adevăr aceste lucruri se știu și se răsștiu, dar nu sunt de ajuns pentru a explică înfrângerea Rușilor. Pentru asemenea explicare trebue și altcevà.

Şi toate aceste lucruri le îmbracă d-l R. într'un chip de a vorbì și a scrie ca acel care se observă la oamenii cu cultură rudimentară: stilul d-sale e stilul unui conţipist. Chiar citatele până acum făcute sunt suficiente pentru a probà acest lucru (compară de pildă pe *plus că* din citatul dela pag. 152: «De frica revoltei Polonezilor și a Ovreilor, plus că Varșovia e și o poziţie strategică, etc.»). Mai adaug pe următoarele din nenumărate altele (toată cartea d-lui R. e plină de asemenea lucruri): Pag. 47 «Arta bizantină nu cere decât să se păstreze tradiţiea, imitarea chipurilor din catacombele primitive, lucrate mult timp la muntele Athos, și dacă vechile formule sânt îndeplinite, icoana e bună». Va să zică chipurile din catacombele primitive au fost lucrate mult timp la muntele Athos? Ori poate catacombele au fost lucrate mult timp la muntele Athos? Ori atunci ce? Pag. 59. „Aceste biserici... de regulă au fost clădite de un sfânt omorît de Tătari, cari, dând foc odoarelor, au găsit în cenușa lor moaștele martirului, păstrate acum în altar». Va să zică sfântul a clădit mănăstirea după ce a fost omorît? Va să zică *Tătarii* au căutat și au găsit moaștele sfântului? Și căror odoare au dat foc Tătarii? Odoarelor acelor biserici, pe cari le-au clădit sfinţii după moarte? Pag. 68 «Paraliticii sărută picioarele domnului, convinși c'or să umble, orbii c'or să vadă». Va să zică paraliticii sărută picioarele domnului cu convingerea c'au să vadă orbii? Ori sărută picioarele domnului și orbii? Acest din urmă lucru a voit să spună d-l R. printr-o σχῆμα ἀπὸ κοινοῦ extraordinară. Pag. 152 «Persecuţiea merge atât de departe, încât nu poţi să nu te revolţi dacă ai cât de puţin simţul demnităţii».

La acestea se mai adauge și acordul subiectului plural cu verbul la singular: Pag. 18 «a perit în zare pomii copoului» [de altfel la copou nu sunt pomi]. Pag. 52 «mă urmărește pănă'n oraș suspinele ţăranilor». Pag. 112 «nu-i lipsește nici leii».

Pe *da capo* îl scrie *d'acapo*, pag. 143.

In ce privește meșteșugul cu care întrebuinţează coloarea locală în tablourile sale, compară următorul loc, unde autorul povestește

cum s'a întâlnit cu nişte Români băsărăbeni la Kiev, pag. 55: «Altă surprinză [sic]: la poarta bisericii un grup de ţărani vorbesc româneşte. Intru în vorbă cu ei. «Ce, sunteţi Români?» — «Da mata ce eşti?» — «Tot Român, din Bucureşti». — «Cum e *aia*? Nici Rus, nici Moldovan!».

Cel puţin nu se poate zice că i-ar fi lipsind d-lui R. modestia, căci iată ce spune pe la începutul cărticelei sale, pag. 18: «Insemn bizara arătare în carnetul meu de drum, cum făceà Heine în faimoasele-i Reisebilder,—şi la gară spre Rusia».

Asemenea lucrări nu poate să premieze Academia Română.

SECŢIUNEA ISTORICA.

Raportul d-lui N. Iorga despre: Situaţiunea internaţională a Principatului Ţerii-Româneşti în vremea lui Şerban Cantacuzino (1678—1688) de Iovan Radonić,—aprobat de Secţiune la 7 Maiu 1914.

Memoriul d-lui Iovan Radonić, profesor la Universitatea din Belgrad şi un foarte bun cunoscător al istoriei noastre, putând întrebuinţà şi izvoare în limba românească, îmbrăţişează toate legăturile cu apusul ale lui Şerban Vodă Cantacuzino. Informaţia e foarte bogată şi întinsă şi între concluziile la cari ajunge d-sa sunt şi unele cu totul nouă, cari vor contribuì la mai buna înţelegere a acestei epoci. E de însemnat şi întrebuinţarea unor acte inedite din Arhivele Vienei. Publicarea lui se recomandă din toate punctele de vedere.

Mă folosesc şi de acest prilej pentru a exprimà păreri, cari au fost rostite şi în şedinţă publică, despre însemnătatea acestor legături ştiinţifice cari atrag la Bucureşti lucrări ce privesc nu numai România, ci şi lumea din care facem parte şi lasă să se vadă încă mai bine rolul cultural firesc pe care, potrivit cu vechi şi lungi tradiţii, putem să-l reluăm în Sud-Estul Europei.

ŞEDINŢA DELA 8 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *D. Onciul.*

D-l *D. Sturza* propune alegerea în locul vacant de membru activ a d-lui C Giurescu, membru corespondent

D-l *A. D. Xenopol* propune alegerea în acelaş loc a d-lui I. Tanoviceanu, membru corespondent.

D-l *N. Iorga* propune alegerea în acelaş loc a d-lui I. Nistor, membru corespondent..

Puindu-se la vot întâia propunere, ea întruneşte şase voturi pentru şi unul contra.

Se recomandă deci plneului Academiei d-l C. Giurescu ca membru activ în Secţiunea istorică.

ŞEDINŢA DELA 13 MAIU 1914.

După propunerea d-lui *N. Iorga*, se hotăreşte a se publică urmarea colecţiei sale de acte privitoare la relaţiile Occidentului cu Orientul în secolele XV—XVI, «Notes et extraits pour servir à l'histoire des Croisades», din suma disponibilă a Fondului Alina Ştirbei.

După propunerea d-lui *V. Pârvan* se hotăreşte a se ajută săpăturile ce sunt a se întreprinde subt direcţia d-sale la cetatea Histria, din suma disponibilă de 10 828 lei, 20 bani, cu 5.000 de lei.

După propunerea d-lui *I. Bogdan*, se hotăreşte a se ajută tipărirea cronicii lui Neculce, pe baza manuscriptului păstrat în Biblioteca noastră, de către Comisiunea istorică a României cu suma de 5.800 lei, din aceeaş sumă disponibilă pentru Secţiunea istorică.

Propunerea d-lui N. Iorga privitoare la : Notes et extraits pour servir à l'histoire des Croisades, — aprobată de Secţiune la 13 Maiu 1914.

Deoarece, din deosebite părţi, mi se cere comunicarea actelor inedite cari trebuiau să formeze continuarea, mult timp amânată, a publicaţiunii mele : *Notes et extraits pour servir à l'histoire des Croisades*, care coprinde de fapt cea mai mare parte a documentelor din arhivele italiene şi germane, privitoare la legăturile Apusului cu întregul Răsărit, aş rugă Academia Română să iea asupră-şi cheltueala tipăririi, în 2—3 volume de 3 – 400 de pagine in-8°, a colecţiei mele.

Am cercetat depozitele din Veneţia, Genova, Roma, Neapole, Bologna, Piacenza, precum şi cele din Innsbruck, Munchen, Nurnberg, etc.

Propunerea d-lui V. Pârvan privitoare la săpăturile dela cetatea Histria,— aprobată de Secţiune la 13 Maiu 1914.

Incheind în anul acesta săpăturile la Ulmetum, subsemnatul roagă Academia ca să binevoească a luà în discuţiune, dacă nu e cazul a se pune în aplicare alin. *b* din art. 3 al Statutelor Academiei, care spune că Secţiunea istorică «*iea iniţiativa pentru exploatarea arheologică a ţerilor române.*» Una dintre cele mai însemnate cetăţi antice, care aşteaptă să fie cercetată e Histria. In anul acesta Secţiunea istorică are un plus disponibil în buget de 10.000 lei şi din care poate s'ar puteà întrebuinţà o parte şi pentru aceste cercetări, pe cari n'ar fi poate de prisos să le iea Academia sub auspiciile sale.

Propunerea d-lui I. Bogdan privitoare la editarea cronicii lui Neculcea, — aprobată de Secţiune la 13 Maiu 1914.

Vă rog să binevoiţi a supune Secţiunii istorice a Academiei Române rugămintea mea, de a destinà suma rămasă disponibilă de lei 5.828, bani 20, pentru Comisia istorică a României, căreia nu i s'a dat în anul expirat întreaga subvenţie legală. Această sumă am întrebuinţà-o pentru tipărirea cronicii lui Neculce, care se face acum după manuscrisul autograf din Biblioteca Academiei noastre.

ŞEDINŢA DELA 14 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *D. Onciul.*

Secţiunea istorică, luând în discuţiune prealabilă chestiunea alegerii unui membru corespondent în locul devenit vacant prin alegerea d-lui C. Giurescu ca membru activ, a găsit că pentru acest loc sunt mulţi candidaţi de valoare, iar de altă parte Secţiunea având nevoie şi de reprezentanţi din domeniul ştiinţelor sociale cari ţin tot de Secţiunea noastră, ar fi locul de a se alege şi membri din aceste discipline, şi ca urmare cu toţii am fost de acord că ar trebui pusă în discuţiune chestiunea dacă nu ar fi în sfârşit timpul ca să se crească numărul membrilor corespondenţi dela 15 la 20, şi propune această încheiere spre hotărîrea plenului.

Raportul d-lui D. Onciul despre: «Corespondența domnilor și boierilor români cu Metternich și cu Gentz între anii 1812 — 1828» de I. C. Filitti, — aprobat de Secțiune la 14 Maiu 1914.

Lucrarea d-lui I. C. Filitti: «Corespondența domnilor și boierilor români cu Metternich și cu Gentz între anii 1812 — 1828», ms., 44 pag. folio text și 45 pag. (125 — 169) în 4° anexe, înaintată spre a se publică în *Anale*, cuprinde o expunere, după acte parte publicate, parte inedite, a cuprinsului corespondenței în chestiune și a împrejurărilor politice în cari ea a urmat. Scrierea prezentă un netăgăduit interes, atât prin noutatea unei părți a cuprinsului, cât și prin tratarea reușită a subiectului în legătură cu politica austriacă în Orient, din care reiese importanța țerilor noastre în raporturile internaționale ale epocii respective. Ca atare, ea este o contribuție prețioasă la istoria noastră din primele două decenii ale secolului al XIX-lea și merită să fie publicată în *Anale*.

Rămâne numai o mică observare. Autorul întrebuințează uneori denumirea «provincii» pentru principatele românești, când nu citează sau nu se sprijinește pe texte străine, unde se află această denumire. Principatele noastre nu au fost nici odată «provincii» ale Imperiului otoman, cum ele se află numite în acte emanate dela Poartă sau dela alte State în raporturile cu Poarta. Deci denumirea *provincii* ar trebui înlocuită (afară de cazurile când se citează textual) cu *țeri* sau *principate*. Mai observ că *Tilsit* nu se scrie nici nemțește, nici românește «*Tilsitt*», cum scrie autorul.

ȘEDINȚA DELA 17 MAIU 1914.

Președința d-lui *D. Onciul*.

Se admite a se fixà ca subiect al lucrărilor ce se vor prezentà pentru premiul «Năsturel» din 1909: *Bibliografia istoriei Românilor*.

Se alege Comisiunea, compusă din d-nii *D. A. Sturza, A. D. Xenopol* și *I Bogdan* pentru premiul «Alexandru Ioan Cuza», ce se va decerne în 1915.

Se aleg ca membri ai Comisiunii pentru premiul General Ioan Carp și Maria Carp de 7.000 lei, ce se va decerne în 1915, d-nii *A. D. Xenopol, N. Iorga* și *C. Giurescu*.

Se admite raportul de respingere privitor la manuscriptul prezentat pentru premiul Adamachi de 5 000 de lei sub titlul: *Sentimentul religios în populaţiunea noastră rurală,* rămânând ca această sumă să fie capitalizată.

Raportul Comisiunii premiului Adamachi asupra manuscrisului despre. Sentimentul religios în populaţia noastră rurală,—aprobat de Secţiune la 17 Maiu 1914.

Autorul unei lucrări despre «Sentimentul religios în populaţia noastră rurală» e un preot foarte bine intenţionat şi care cunoaşte pustiul de vieaţă sufletească al satelor noastre în epoca luminilor. Dar el s'a înşelat asupra scopului nostru: noi am voit altcevà decât uşoare observaţii, puse pe hârtie cam în dezordine, subt o formă de contribuţie la ziare: ne trebuià un studiu adâncit de psicologie socială, cu toată rândueala cuvenită şi într'un stil potrivit cu cercetările ştiinţifice. Semnalând această neînţelegere, am exprimat şi părerea ce se poate aveà despre o asemenea încercare cuprinsă în 36 de pagine rar scrise şi cuprinzând crâmpeie aduse de întâmplare sub ochii scriitorului.

Membrii Comisiunii: *N. Iorga, T. V. Stefanelli, A. D. Xenopol.*

ŞEDINŢA DELA 27 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *D. Onciul.*

D-l *T. V. Stefanelli* ceteşte rapoartele Comisiunii speciale asupra manuscriptelor prezentate la concursul premiului Alina Ştirbei, cu subiectul: *Principiile morale şi creştineşti de cari trebue să se conducă părinţii în educaţia copiilor lor.*

Rapoartele pentru manuscriptele cu motto: «Inimile mari şi generoase pline de un patriotism cald. .», «In acest semn vei învinge» si «Mens sana in corpore sano» conchid că ele n'au întinderea pentru a formà minimum 30 coale de tipar, cum prescrie actul de donaţiune, şi prin urmare nu pot fi considerate la acordarea premiului.

— Concluziunile rapoartelor, puse la vot, se admit cu unanimitate.

Raportul pentru manuscrisul cu motto: «Nihil sine deo» arată că el formează numai începutul unei scrieri asupra subiectului, cuprinzând numai 36 pagine şi întrerupându se brusc chiar în mijlocul unei fraze. Ca atare nu poate fi luat în consideraţie.

— Concluzia raportului se aprobă cu unanimitate.

Asupra manuscriptului cu motto: «Copiii bine crescuţi sunt cea mai scumpă visterie a părinţilor...», prezentat altădată şi la premiul Adamachi, raportul Comisiunii arată că scrierea e foarte morală şi creştinească, dar nu îndeplineşte condiţiunile stabilite de donatoare şi specificate de Academie în cele 10 puncte publicate în lista premiilor şi de aceea Comisiunea nu o poate recomandà pentru premiare.

— Propunerea Comisiunii se aprobă cu unanimitate.

Manuscriptul cu motto: «A propovădui morala e uşor lucru; a o întemeià, iată greul», cu toate calităţile sale, se respinge dela premiare, după propunerea Comisiunii, pentru caracterul său excluziv teoretic.

Asupra manuscri tului cu motto: «La religion est le tout de l'homme», raportul Comisiunii conchide la acordarea premiului, autorul având să elimineze unele pasaje, fraze şi cuvinte, pe cari le indică Comisiunea

— Concluziunile raportului se pun la vot şi se admit cu unanimitate.

D-l Preşedinte *D. Onciul* declară premiat manuscriptul cu motto «La religion est le tout de l'homme».

D-l Preşedinte deschide apoi plicul, care conţine numele autorului, şi se constată că el este d-l Victor Lazăr, funcţionar al Academiei.

D-l *C. Giurescu* propune ca lucrările cu subiecte date, ce se vor prezentà de acum înainte la premii, să fie scrise cu maşina.

— Se decide a se comunicà plenului această propunere.

D-l *T. V Stefanelli* zice că are peste 300 documente româneşti privitoare la istoria Câmpulungului moldovenesc din anii 1585 până la începutul secolului XIX, importante atât pentru istoria acestui vechiu ocol românesc, cât şi pentru istoria dreptului privat român. D-sa roagă Secţiunea să aprobe publicarea acestor documente, acoperindu-se cheltueala tiparului din suma rămasă disponibilă la dispoziţia Secţiunii.

— Propunerea se aprobă cu şase voturi pentru, fiind şi o abţinere (d-l Pârvan).

D-l *I. Bogdan* propune a fi ales membru corespondent român în locul vacant părintele protopop Ioan Lupaş din Sălişte.

— Propunerea se admite cu unanimitate, având să fie supusă la votul plenului.

SEDINŢA DELA 28 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *A. D. Xenopol.*

Secţiunea ascultând raportul d-lui *N. Iorga* asupra d-lui Radonic şi rapoartele d-lui *D. Onciul* asupra d-lor Iosef Strygowski şi Romstorfer, alege cu unanimitate pe aceşti învăţaţi străini membri corespondenţi în Secţiunea istorică.

Se aleg ca Preşedinte d-l *A. D. Xenopol*, iar ca Vicepreşedinte d-l *I. Bogdan*, pentru anul 1914—15.

D-l *I. Bogdan* neputând primì, propune alegerea d-lui *D. Onciul.*

Se alege ca Vicepreşedinte, pentru anul 1914—15, d-l *D. Onciul.*

Raportul d-lui N. Iorga despre istoria Bisericii române din Maramureş de părintele Alexandru Ţiple, — aprobat de Secţiune la 29 Maiu 1914.

E cunoscută între cei ce se ocupă de istoria Bisericii româneşti, ori de istoria vieţii Românilor de peste Carpaţi, folositoarea teză maghiară, sprijinită în parte pe documente inedite, aflătoare în arhivele comitatului Sighet, a părintelui Alexandru Ţiple sau, cum se iscăleşte, atât în acea lucrare, cât şi în comunicaţia ce-mi adresează astăzi, Cziple. Autorul s'a gândit a da o nouă formă românească acestor cercetări privitoare la desvoltarea vieţii religioase a Românilor maramurăşeni, întovărăşind-o de o alegere de documente cari-i servesc ca bază.

Astfel de cercetări se primesc totdeauna cu bucurie, atât pentrucă folosesc ştiinţei — întrebuinţarea cărţii maghiare fiind imposibilă pentru cei mai mulţi istorici, — cât şi pentrucă întăresc legăturile dintre reprezentanţii în deosebite provincii româneşti ai studiilor istorice. Semnalez, între lucrurile nouă, explicarea rosturilor în Maramurăş ale Mitropolitului din Belgrad prin feuda lui Gheorghe Brancovici la Muncaci.

Indreptări sunt de făcut şi le-am şi introdus în manuscript (astfel în ce priveşte, la pp. III — IV, caracterul vechilor Vlădici de schit, cari nu sunt episcopi «in partibus», ci charepiscopi, ori numele episcopului Ioanichie la p. V). Nu m'a convins argumentarea dela pp. X — XI, că pe la 1490 puteà fi un «arhiepiscop»

român în Ardeal, căruia să i se zică «archiepiscopus de Transsilvania»; nu e exclusă o greșeală de copie măcar. D-l Țiple însuș recunoaște că altă dovadă pentru existența acestui scaun n'avem. Toată desvoltarea vieții religioase românești în Ungaria pare a se opune acestei ipoteze. Tot așà în ce privește o episcopie maramurășeană românească înainte de Iosif Stoica: episcopia se prefăcuse iarăș într'o simplă Vlădicie de schit, putând să păstreze o tradiție, care e pomenită mai târziu. Căci altfel, dacă episcopi adevărați ar fi, *i-am vedeà*. Că unii episcopi de Vad au fost siliți a se *retrage* în Maramurăș, și anume în noua mânăstire dela Moiseni, aceea e altă chestie. Vlădicii — «popi», «presbiteri», găsiți de autor, sunt o dovadă contra tezei sale de orânduealá ierarhică permanentă în această provincie. Pentru Iosif Stoica trebue să i se comunice părintelui Țiple recenta mea publicație în *Analele* noastre.

In ce privește documentele, aș crede că acelea cari sunt culese din alte publicații trebue lăsate la o parte.

Sfârșesc cu dorința, pe care am mai arătat-o odată, ca memoriile, cel puțin acelea cari ne vin din afară, să treacă toate subt revizia secretarului Secțiunii, biroul având numai a se îngrijì, în corectura întâi și a doua, de reproducerea exactă a manuscriptului.

In definitiv, recomand tipărirea memoriului, cu modificările arătate mai sus, pe cari, dacă se învoește și autorul, sunt gata a le face.

ȘEDINȚA DELA 29 MAIU 1914.

Președința d-lui *D. Onciul*.

Se aleg în comisiunea pentru premiul Năsturel d-nii *I. Bogdan*, *C. Giurescu*, *D. Onciul* și *A. D. Xenopol.*

Premiul „Princesa Alina Ştirbei."

Rapoartele Comisiunii asupra manuscriselor intrate la concurs despre *Principiile morale şi creştineşti de cari trebue să se conducă părinţii în educaţiunea copiilor lor.*

Manuscriptul cu deviza: *La religion est le tout de l'homme. L'enfant est la force des faibles, la richesse des pauvres.*

Manuscriptul cu această deviză a fost prezentat la premiul Alina Ştirbei de 8.500 lei, care are a se acordà în sesiunea aceasta pentru o scriere cu subiectul: *Principiile morale şi creştineşti de cari trebue să se conducă părinţii în educaţiunea copiilor lor.*

Autorul scrierii acesteia desvoltă pe 802 pagine in-folio aceste principii şi ne arată că chestiunea educaţiunii e chestiunea existenţei unei naţiuni.

Dovedind necesitatea ei, autorul ne lămureşte pe scurt cum a fost educaţiunea la Chinezi, Inzi, Persieni, Egipteni, Greci, Romani şi Israeliţi, şi trecând la Români, ne arată cum a fost ea la noi în trecut, şi apoi în cuprinsul întregii scrieri desvoltă metoda cum ar trebuì să urmeze în prezent educaţiunea copiilor.

Sistemul întrebuinţat de autor în orînduirea materiei este foarte practic şi permite să avem evidenţă clară asupra întregii materii tratate în manuscript. Autorul împărţeşte şi tratează materia în IX capitole şi anume:

I. Familia. Tata. Mama;
II. Copilul. Graviditatea. Naşterea. Inceputul educaţiunii;
III. Doica. Nutrirea artificială. Bona;
IV. Creşterea fizică;
V. Creşterea religioasă-morală;
VI. Cultura intelectuală;
VII. Creşterea naţională.
VIII. Creşterea după sexe;
IX. Educaţiunea publică.

Toate aceste capitole sunt subîmpărţite, ca astfel evidenţa să fie mai lesnicioasă şi orientarea cetitorului deplină. Cetind manuscriptul, ai impresia că nu lipseşte nimica în această scriere, ce ar interesà pe părinţi şi educatori, şi ce este mai cu seamă de remarcat, lucrarea este alcătuită într'o limbă frumoasă, lipsită de fraze, şi ferită cât se poate de neologisme. Materia astfel tratată, poate fi înţeleasă şi de cel mai simplu cărturar dela ţară şi poate

formă un manual practic și o călăuză bună pentru cei ce sunt chemați să conducă educațiunea copiilor.

Având în vedere intenţiunea donatoarei Alina Ştirbei exprimată în actul de donațiune, precum și programa Academiei stabilită în zece puncte cu privire la cuprinsul lucrării și la tratarea materiei, suntem de părere că acest manuscript corespunde condițiunilor puse de donatoare și de Academie, și că scrierea tratează în mod metodic principiile morale și creștinești, de cari trebue să se conducă părinții în educațiunea copiilor lor.

O recomandăm deci pentru a i se acordà premiul Alina Ştirbei, dar cu condițiunea ca să elimineze din manuscript câtevà pasaje, cari sunt de prisos și dau o prea mare întindere lucrării. Asemenea sunt de eliminat câtevà fraze și cuvinte cari sunt nepotrivite.

Spre acest scop indicăm în cele ce urmează pasajele, frazele și cuvintele ce sunt de eliminat sau de schimbat, și cari le-am însemnat cu roșu în manuscript:

la pag. 54 se va eliminà pasajul privitor la Irinel al lui Delavrancea;

la pag. 122 în loc de conştienţios, conştiinţios;

la pag. 160, în loc de obrazele, obrajii;

la pag. 211 este a se corige fraza neînțeleasă: *distinge sunetul, curând aceea tonuri*;

la pag. 213, în loc de prea matură, prematură;

la pag. 221, în loc de curarea, lecuirea;

la pag. 269, 270 ar fi de adaos și cevà despre politeța ce trebue s'o urmeze și cei din poporul de rând dela sate;

la pag. 278, 289, 327, 524, 650, în loc de: față de deaproapele, față de aproapele;

la pag. 31 este a se eliminà pasajul privitor la cariera lui Boerescu;

la pag. 466, în loc de: omnipotența lui Dumnezeu, atotputernicia lui Dumnezeu;

la pag. 476—490 se vor eliminà toate istorioarele scoase din testamentul vechiu și nou, căci sunt prea cunoscute și prea lărgesc cuprinsul cărții. Mama și tata vor aflà ei singuri istorisirile potrivite și modul cum să le comunice copiilor lor, potrivit cu vârsta în care se află;

dela pag. 506 până la 512 este a se eliminà descrierea amănunțită a bisericii, a icoanelor, vaselor și a hainelor preoțești, căci aceasta trece peste programa scrierii;

dela pag. 513 până la 521 este a se elimină descrierea amănunţită a sf. leturghii, căci şi aceasta trece peste programa scrierii. Este treaba părinţilor a explică copiilor acele acte religioase din sf. leturghie, ce vor crede că, potrivit etăţii lor, este nevoie să ştie;

la pag 560 este a se elimină pasajul cu explicarea prin cuvinte franceze;

dela pag. 588 până la 597 este a se elimină povestea cu calul; e prea lungă şi obositoare şi măreşte numai cuprinsul cărţii. Este de ajuns conversaţiunea despre pasări, măr şi despre zi şi noapte;

la pag. 621 să se schimbe cuvântul *încopcià* cu altul mai pe înţeles;

la pag. 624—629 se va elimină cu totul povestea caprei cu trei iezi, căci e prea cunoscută, încât să mai fie reprodusă şi aici;

dela pag. 668 până la 676 se va elimină izvodul cărţilor, căci acestea nu sunt controlate ca celelalte şi cea mai mare parte din ele nu mai sunt pentru copii;

la pag. 685—690 se va elimină cea mai mare parte a cuvântării Francezului Paul Doumer, care cuprinde prea mult loc în manuscript şi nu se potriveşte în toate cu referinţele noastre;

la pag. 700 este a se elimină pasajul cu aluziuni politice;

la pag. 727 este a se elimină pasajul cu laude la adresa persoanelor în vieaţă. Nu se potriveşte aceasta cu scopul scrierii;

la pag. 685 cuvântul *pusilanimitatea* este de înlocuit cu alt cuvânt pe înţelesul tuturor;

la pag. 802—804 întreg capitolul X, cu articolele din codul civil, se va elimină.

La concursul pentru premiul Princesa Alina Ştirbei cu subiectul «Principiile morale şi creştineşti de cari trebue să se conducă părinţii în educaţiunea copiilor lor», ce este a se acordă prin Secţiunea istorică în actuala sesiune generală, a fost prezentat până la terminul regulamentar şi manuscriptul cu deviza: *Mens sana in corpore sano* şi *a ratione ad rationatum valet consequentia.*

Acest manuscript cuprinde 108 pagine *scrise,* deci nu corespunde dispoziţiunilor testamentare ale defunctei Alina Ştirbei, cari prescriu apriat ca scrierea prezentată la concursul pentru acest premiu să aibă *minimum 30 coale de tipar garmond.* Această condiţiune a fost adusă la cunoştinţa concurenţilor, spre a fi urmată întocmai. Manuscriptul de care e vorba, neîmplinind această condiţiune, nu a putut fi considerat la acordarea premiului de 8.500 lei.

Manuscriptul cu deviza: *Copiii bine crescuţi sunt cea mai scumpă vistierie a părinţilor şi cel mai bun prinos pe altarul neamului.*

Acest manuscript, care acum a fost prezentat la premiul Princesa Alina Ştirbei de 8.500 lei, a mai format odată obiectul de discuţie în Academia Română, şi anume în anul 1902. Atunci acest manuscript a fost prezentat la premiul Adamachi de 5.000 lei, dar nu a obţinut premiul. Dacă raportul de atunci a aflat cuvinte de laudă şi de încurajare pentru autor din punctul de vedere al dispoziţiunilor testamentare ale defunctului Adamachi, cari prescriu numai ca premiul să fie acordat acelor scriitori români cari se disting în scrieri morale, fără a mai îngrădì acordarea lui cu alte condiţiuni, astăzi acest manuscript trebue judecat din alt punct de vedere, adică conform cu dispoziţiunile testamentare ale Princesei Alina Ştirbei şi cu privire la condiţiunile cerute de Academie pentru scrierea cu subiectul: *Principiile morale şi creştineşti de cari trebue să se conducă părinţii în educaţiunea copiilor lor.*

Judecată din acest punct de vedere, scrierea prezentă nu corespunde intenţiunilor donatoarei şi condiţiunilor publicate de Academie, căci autorul, arătându-ne cum a crescut el pe copilul său Ionel până l-a însurat, şi vorbind numai în persoana întâia, se pune din capul locului în situaţiunea grea de a fi silit să arate nu numai metodul de creştere singur ce l-a urmat el, faţă de Ionel, amăsurat firii, minţii şi deprinderilor acestui copil, fără a mai aveà posibilitatea să ne vorbească şi să recomande şi alte metoade bune de urmat şi aplicabile în educaţiunea altor copii cu deosebite temperamente, apucături, deprinderi şi capabilitate, căci doar nu toţi copiii pot fi crescuţi după calupul lui Ionel. Autorul tot spunându-ne ce a făcut el şi ce a zis şi ce a îndrumat, se pierde în povestiri fără însemnătate şi cari nu au de fel a face cu *educaţiunea* copilului.

Dacă autorul s'ar fi ţinut strict de subiectul dat, atunci ar fi trebuit să înceapă cu desfăşurarea principiilor sale de educaţiune abià cu naşterea lui Ionel, şi am fi fost scutiţi să cetim cum autorul a fost însurat de tatăl său, ce s'a mâncat şi ce s'a băut la nuntă, cum trăià tatăl său cu maică-sa, şi el cu soţia sa, şi cum pe vremea când soţia sa erà însărcinată, el îi zice: *în fiinţa ta întruneşti o amantă, căci eşti amanta mea, cu o mamă, căci eşti mama copilului, te-ai făcut o eroină, griji că te apropii de o madonă! tu vei naşte fiu!* (pag. 55, 56).

Nici capitolul despre naştere şi chinurile facerii (pag. 87—92), nici cuvântarea preotului la botez despre preţul copiilor (pag.

97—100); nici pomenirea mâncărilor ce le-a trimis femeii lui Petre Rotilă, a cărei copilă a fost botezată împreună cu Ionel (pag. 101) nu au vreo legătură cu subiectul dat de Academie.

Povețele date soției sale pentru alăptare sunt bune, dar pildele ce le aduce cu soția lui Cato, Titus, Caligula, Tiberiu, încurcă mai mult decât pot ajută (pag. 107—112).

Citațiile multe din psalmi, din Legouvé, din Comenius (pag. 216, 219, 220), ar puteà lipsì cu totul, deasemenea și narațiunea cu nașterea și moartea copilei sale Anicuța (pag. 257—269) și conșcolarii lui Ionel (pag. 310—312). Istorioarele dela pag. 313—336 s'ar potrivì în cărțile de cetire pentru copii, nu însă în o scriere metodică, menită a arătà părinților cum să-și crească copiii. Povestirea cum a petrecut autorul Paștele la biserică, ce au copt, ce au mâncat după Inviere, precum și cuvântarea preotului (pag. 370—376) sunt cu totul de prisos. Asemenea și descrierea casei sale cu planul ei și înșirarea după nume a pomilor, a tuturor florilor și legumelor din grădină (pag. 20—35), trece peste cadrul subiectului. Inșirarea cauzelor destituirii autorului, stăruința soției sale pe lângă Regina ca să-l readucă în slujbă, ancheta, achitarea și în fine decorarea lui cu bene merenti (pag. 37—40) nu ne interesează de fel și sporește numai volumul scrierii, fără a ținea cont de subiectul dat. Am puteà cità încă foarte multe exemple din acest manuscript, cari sunt cu totul străine de subiect, dar ne oprim aici.

Dacă am eliminà din manuscript tot ce este de prisos, ar rămâneà numai foarte puțin material ce s'ar potrivì cu subiectul pe care Academia dorește să-l vadă tratat în mod metodic, spre a servì părinților ca călăuză în educațiunea copiilor lor.

Autorul cărții ne spune că este învățător într'un sat din România și ne arată cum a crescut el pe Ionel al său, până l-a însurat și l-a făcut gospodar. Vorbind el mult despre sine, este explicabil de ce s'au strecurat în scriere atât de multe vederi subiective și înșirări de întâmplări în familia sa, cari măresc numai volumul, fără a atinge scopul urmărit de Academie.

Ce-i drept, scrierea e foarte morală și creștinească, dar nu îndeplinește condițiunile stabilite de donatoare și specificate de Academie în cele 10 puncte publicate în *Anale*, și de aceea nu o putem recomandà pentru premiul «Princesa Alina Știrbei».

Premiul Princesa Alina Știrbei de 8.500 lei cu subiectul: *Principiile morale și creștinești de cari trebue să se conducă părinții în educațiunea copiilor lor*, având a se acordà în actuala sesiune

generală, Academia a publicat cum trebue să fie întocmită lucrarea şi a pus în vedere concurenţilor, că ea trebue să aibă minimum 30 coale de tipar garmond.

Manuscriptul prezentat la acest premiu cu deviza: *In acest semn vei învinge. Nimic fără Dumnezeu* este scris pe 219 file in-quarto mic şi nu ar da niciodată minimum de 30 coale de tipar garmond, cum prescrie actul de donaţiune a defunctei Alina Ştirbei. Condiţiunea aceasta stabilită de însăş donatoarea este obligatorie, iar manuscriptul cu deviza aratată, neîndeplinind această condiţiune, nu a putut fi considerat la acordarea acestui premiu.

Manuscript cu deviza: «*A propăvăduì morala e uşor lucru, a o întemeià iată greul*».

«Fără propoveduitori demni şi apţi, nici o morală nu poate izbutì. Ne trebue morală, dar avem nevoie şi de adevăraţi educatori.»

Acest manuscript ne înfăţişează un studiu foarte amănunţit asupra educaţiunii copiilor, bazată pe ştiinţă, şi oricare erudit va simţì o deosebită plăcere cetind expunerile autorului şi teoriile ce le desvoltă, căci este multă ştiinţă depusă în acest studiu, pentru care autorul a consultat 229 de autori, împărţind materia în mod foarte sistematic în trei părţi. In partea I vorbeşte despre educaţie îndeobşte şi despre educaţia fizică şi morală ; în partea II despre principiile morale şi creştineşti ; iar în partea III despre aplicarea principiilor morale şi creştineşti în educarea copiilor. Toate aceste trei părţi sunt subîmpărţite în paragrafe cu titluri deosebite, astfel că foarte uşor poţi găsì obiectul ce te interesează şi te poţi orientà asupra întregului cuprins al scrierii. Autorul însuş numeşte această scriere : *Studiu asupra educaţiei copiilor, răzămată pe ştiinţă*, şi este cu totul îndreptăţit acest titlu, căci scrierea aceasta ne arată foarte amănunţit la ce rezultat a ajuns ştiinţa în chestiunea educaţiei, precum şi teoriile privitoare la diferitele metode de educaţiune. Teoria ocupă cel mai însemnat loc în această scriere, precum sunt de pildă expunerile privitoare la întrebarea ce este educaţia, unde autorul, spre a arătà aceasta, precum şi pentru a dovedì necesitatea ei, citează dela pag. 13—26 vederile a 18 bărbaţi savanţi, francezi, englezi şi germani.

Intreaga scriere ne dă teorie şi ştiinţă pură, şi precum am spus, eruditul va cetì-o cu plăcere, dar întrebarea e, ori de corespunde această scriere intenţiunilor donatoarei şi modul cum Academia a înţeles că este a se desvoltà subiectul dat.

Din întreg actul de donaţiune a defunctei Alina Ştirbei rezultă fără cea mai mică îndoeală, că intenţia donatoarei a fost de a da în mâna părinţilor şi a altor educatori fără deosebire, ori de sunt ei eruditi sau nişte simpli cărturari, o carte care în mod sistematic să-i conducă în educaţiunea morală şi creştinească a copiilor, să le arate modul practic cum trebue să urmeze, şi să le înlesnească astfel responsabila sarcină de educator. In deplină conformitate cu această intenţiune a donatoarei şi spre a înlătură orice abatere dela subiectul dat de însăş donatoarea, Academia s'a simţit îndatorită a precizà în 10 puncte, cum trebue să fie alcătuită lucrarea prezentată la premiu.

Ei bine, din acest punct de vedere scrierea de faţă, cu toate că este foarte meritoasă şi ar face cinste literaturii române, dacă autorul ar publicà-o, nu corespunde intenţiunii donatoarei şi prin urmare regretăm că nu o putem recomandà pentru premiul «Princesa Alina Ştirbei» de 8.500 lei.

La concursul pentru premiul «Alina Ştirbei» de 8.500 lei, cu subiectul «Principiile morale şi creştineşti de cari trebue să se conducă părinţii în educaţiunea copiilor lor» a fost prezentat şi manuscriptul cu deviza: *Nihil sine Deo.*

Manuscriptul acesta, scris pe 36 de pagine, a fost înaintat Academiei incomplet. El formează numai începutul unei scrieri asupra subiectului dat şi este brusc întrerupt chiar în mijlocul unei fraze. In starea aceasta el nu poate formà obiectul unei dări de seamă şi nu a putut fi considerat la acordarea premiului.

Manuscriptul cu motto: *Inimile mari şi generoase, pline de un patriotism cald şi înălţător, se pot asemănà cu un templu, unde pentru eternitate trebue să ardem candela recunoştinţei. De entuziasmul acesta depinde de multe ori fericirea şi gloria unui neam,* — prezentat la premiul Alina Ştirbei de 8.500 lei.

Acest manuscript cuprinde numai 42 pagine *scrise,* deci nu corespunde dispoziţiunilor testamentare ale defunctei Alina Ştirbei, cari prescriu ca scrierea prezentată la concursul pentru acest premiu să aibă cel puţin 30 coale de tipar garmond, pentru a i se puteà acordà premiul.

Neîndeplinind această condiţiune, manuscrisul nu poate fi considerat la acordarea premiului Alina Ştirbei.

Membrii Comisiunii: *T. V. Stefanelli, M. C. Sutzu, A. D. Xenopol.*

SECŢIUNEA ŞTIINŢIFICĂ.

ŞEDINŢA DELA 7 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *P. Poni.*

Secţiunea ştiinţifică, în privinţa adresei d-lui Dr. Negrescu, prin care cere concursul Academiei spre a se înfiinţà un institut naţional pentru studiul pelagrei, recunoaşte necesitatea studiilor speciale asupra pelagrei, pe lângă cele cari se fac în institutele şi laboratoriile existente la noi, dar nu se poate pronunţà asupra modului şi asupra mijloacelor de a se face asemenea studii.

In urma schimbului de vederi asupra subiectelor de pus la concurs pentru anul 1919 la premiul Lazăr, Bodescu şi Neuschotz, rămâne ca Secţiunea să se pronunţe la o proximă întrunire.

ŞEDINŢA DELA 13 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *P. Poni.*

Secţiunea ştiinţifică luând cunoştinţă că suma ce i se pune la dispoziţiune pentru lucrările sale în cursul anului 1914—1915 este de 35.000 lei, hotăreşte a fi întrebuinţată în chipul următor:

6 365,61 Pentru achitarea datoriei din imprimarea volumului *Nomenclatura în Chimie* de Dr. C. I. Istrati;

28.634,39 Pentru *Memoriile* şi *Buletinul Secţiunii*, pentru remunerarea autorilor şi alte publicaţiuni sau cercetări ştiinţifice propuse de Secţiune.

35.000,00 Total.

ŞEDINŢA DELA 27 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *P. Poni.*

Reluându-se chestiunea, începută în altă sedinţă a Secţiunii ştiinţifice, asupra determinării subiectului de pus la concurs pentru premiile din 1919, după lungi discuţiuni se aprobă deocamdată următoarele două subiecte:

Pentru premiul Lazăr de 5.000 lei: *Studiul unuia din cele trei râuri, Siretul, Argeşul, Ialomiţa.*

D-nii *Mrazec* şi *Simionescu,* însărcinaţi cu redactarea programei acestui studiu, prezentă următoarele:

Lucrarea trebue să cuprindă capitolele:

I. a) Profilul longitudinal al râului
  b) Câtevà profile transversale, în legătură cu constituţia geologică a clinelor văii, cât şi a fundamentului.
  c) Terasele ce întovărăşesc cursul.

II. Regimul râului.

III. Insemnătatea economică şi industrială a râului în legătură cu regiunile învecinate.

Pentru premiul Bodescu de 1.500 lei: *Studiul geografic al unei regiuni din Basarabia.*

D-nii *Poni* şi *Simionescu* sunt însărcinaţi a redactà programa acestui studiu.

Lucrarea va cuprinde studiul geofizic, etnic şi economic al oricărei regiuni naturale, de orice întindere, din Basarabia. Condiţiunea principală e ca acea regiune să fie ocupată în majoritate de Români.

Pentru cercetarea lucrărilor cari se vor prezentà la premiul Adamachi de 5 000 lei despre: *Studiul chimic al lignitelor indigene,* Secţiunea desemnează pe colegii *Istrati*, *Poni*, *Teclu;* iar pentru premiul Lazăr de 5.000 lei: *Despre politica agrară a României* pe colegii *Antipa*, *Istrati*, *Poni.*

Secţiunea realege pentru formarea biuroului pe anul viitor 1914—15 pe d-l *P. Poni* ca Preşedinte şi pe d-l *Dr. Marinescu* ca Vicepreşedinte.

ŞEDINŢA DELA 29 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *P. Poni.*

Pentru Comisiunea premiului Năsturel pe anul 1914—15, Secţiunea ştiinţifică desemnează pe d-nii *Hepites*, *Saligny*, *Simionescu* şi *Teclu.*

Pentru premiul Neuschotz de 2.000 lei, ce este a se decerne în anul 1919, Secţiunea hotăreşte următorul subiect: *Flora unuia din cele două judeţe din noua Dobroge,* după alegerea botanistului.

Premiul Adamachi.

ŞEDINŢA DELA 5 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *P. Poni.*

Colegul *Crainicianu* roagă Secţiunea a-l desărcinà de rapoartele ce aveà de făcut asupra a două volume prezentate la premiul Adamachi.

Secţiunea decide a se rugà d-l membru corespondent Teodorescu să facă raportul asupra cărţii d-lui Mărunţeanu-Sfinx, *Pomicultura;* iar d-l *Hepites* asupra cărţii d-lui Căpitan Trailescu, *Călăuza tehnico-tactică a ofiţerului de orice armă.*

ŞEDINŢA DELA 22 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *P. Poni.*

Se ceteşte raportul d-lui *Saligny* asupra cărţii prezentate de d-l Inginer Basile Alexandrescu la premiul Adamachi, sub titlul *Prevenirea accidentelor de muncă în industria lemnului.*

— Concluzia de nepremiare este primită cu unanimitatea celor 7 votanţi.

Raportul de nepremiare al broşurii de 106 pagıne: *Organizarea şi funcţionarea serviciilor de cecuri şi virimente prin administraţiunile de poştă* de d-l Const. N Minescu, al d-lui *Dr. C. Istrati,* este cetit şi concluziunea de nepremiare primită tot cu unanimitatea voturilor.

Luându-se în cercetare rapoartele ce se prezentă cu concluziunea de premiare, Secţiunea hotăreşte a se da pe rând cetire tuturor acestor ra-

poarte, şi după discuţiune a se votà pur şi simplu asupra premiabilităţii lucrării, iar nici decum că lucrarea va fi neapărat premiată. O discuţiune ulterioară şi un vot ad-hoc va hotărî în mod definitiv asupra cărţilor cari vor fi premiate. Se mai hotăreşte că o carte va fi declarată premiabilă, dacă întruneşte majoritatea absolută a voturilor din numărul votanţilor.

In urma acestora, d-l *Hepites* ceteşte raportul prezentat de d-l coleg corespondent Em. C. Teodorescu asupra volumului d-lui Gr. Mărunţeanu-Sfinx sub titlul: *Pomicultura. Tratat practic pentru cultura pomilor roditori la noi în ţară.* După discuţiunea urmată, punându-se la vot premiabilitatea volumului, rezultatul votului este: 5 voturi pentru şi 2 contra premiabilităţii. Ea intră deci printre volumele premiabile.

Colegul *Simionescu* ceteşte în urmă raportul său asupra volumelor prezentate de d-l Silvestru Moldovan, sub titlul: *Ardealul. I Ţinuturile de pe Olt. — II. Ţinuturile de pe Murăş, Târnave şi Ţara Haţegului.*

— Concluziunea sa de premiare este primită de Secţiune, declarând-se lucrarea premiabilă, cu 6 voturi pentru şi 1 contra.

ŞEDINŢA DELA 27 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *P. Poni.*

In continuare la cercetarea lucrărilor prezentate pentru premiul Adamachi, d-l coleg *Ţiţeica* ceteşte raportul său asupra cărţii d-lui H. Iacob, *Geometria în spaţiu pentru clasa a patra secundară de băeţi;* punându-se la vot premiabilitatea, ea este respinsă cu 5 voturi, contra 2.

D-l *Hepites* ceteşte raportul asupra volumului Căpitanului Gabriel Negrei, *Artileria românească de câmp, tun Krupp, M. R*, a cărui premiabilitate se primeşte cu unanimitatea celor 8 votanţi.

D-l *Hepites* ceteşte apoi raportul său asupra volumului d-lui Căpitan Trăilescu, *Călăuza tehnico-tactică a ofiţerului de orice armă,* premiabilitatea volumului este respinsă cu 5 voturi, contra 3.

Tot d-l Hepites dă cetire raportului prezentat de d-l Dr. I. Cantacuzino, membru corespondent, asupra volumelor d-lui Dr. I. N. Angelescu, *Cooperaţia şi socialismul în Europa* şi *Asigurările sociale în statele moderne.* Votându-se asupra premiabilităţii, ea este primită cu 6 voturi contra 2.

D. Hepites ceteşte raportul prezentat de d-l coleg *Dr. Babeş* asupra cărţii d-rei Dr. Ecaterina Arbure, *Intinderea tuberculozei în România în anii 1902-12* Premiabilitatea este respinsă cu 6 voturi contra 2.

D-l *Ţiţeica* ceteşte raportul prezentat de colegul *Dr. Marinescu* asupra lu-

crării d-lui Dr. A. N. Grădinescu, *Rolul capsulelor suprarenale în circulaţiune şi în schimburile nutritive;* premiabilitatea fiind pusă la vot, este primită cu 8 voturi contra 1.

D-l Preşedinte *Poni* constată că, după rezultatul voturilor, lucrările prezentate de 5 autori sunt premiabile şi anume ale d-lor Mărunţeanu-Sfinx, Silvestru Moldovan, Căpitan Negrei, Dr. Angelescu şi Dr. Grădinescu.

Punându-se acum la vot succesiv premiarea cărţilor cu sumele afectate fiecăreia dintr'însele, rezultatul voturilor este următorul:

Lucrarea d-lui A. N. Grădinescu se declară premiată cu suma de 1.500 lei cu unanimitatea de 9 voturi;

Volumul d-lui Maior Gabriel I. Negrei premiat cu suma de 1.500 lei cu unanimitatea de 9 voturi;

Cărţile d-lui Silvestru Moldovan premiate cu suma de 1.000 lei cu unanimitatea de 9 voturi;

Cartea d-lui Mărunţeanu-Sfinx, propusă a fi premiată cu suma de 500 lei, întrunind 5 voturi pentru şi 4 contra, nu se premiază, neîntrunind minimum de 6 voturi favorabile;

In fine cu 8 voturi pentru şi 1 contra cărţile d-lui Dr. I. N. Angelescu sunt premiate cu suma de 1.000 lei.

Acest rezultat va fi comunicat plenului Academiei.

Basile Alexandrescu, *Prevenirea accidentelor de muncă în industria lemnului.* Bucureşti 1913.— *Raport de* **A. Saligny.**

Cartea d-lui inginer Basile Alexandrescu, prezentată la premiul Adamachi şi intitulată: „Prevenirea accidentelor de muncă în industria lemnului", este o broşură de 82 pagine în octav, cu peste 150 figuri în text, în care se descriu dispoziţiunile şi aparatele întrebuinţate la diferite maşini şi unelte pentru lucrarea lemnului, spre a ferì pe lucrători de accidente.

Această carte este bine întocmită. In cea mai mare parte însă sunt reproduceri şi compilaţiuni şi nu o pot recomandà spre premiare.

Dr. I. N. Angelescu, *Cooperaţia şi socialismul în Europa.* Bucureşti 1912—13;—*Asigurările sociale în Statele moderne.* Bucureşti 1913.—*Raport de* **Dr. I. Cantacuzino.**

D-l Dr. I. N. Angelescu prezentă două scrieri de economie politică, amândouă importante ca conţinut şi ca volum;

1) *Cooperaţia şi socialismul în Europa* (1 vol. in-8° de 728 pagine, la A. Baer, Bucureşti 1912—1913);

2) *Asigurările sociale în Statele moderne* (1 vol. in-8° de 320 pagine, la G. Ionescu, Bucureşti 1913).

In prima scriere: «Cooperaţia şi socialismul în Europa», autorul expune întreaga chestiune a organizărilor cooperative din dublul punct de vedere al evoluţiunii lor istorice şi al organizării lor actuale. Cartea este subdivizată în trei părţi principale: în partea I se studiază istoricul problemei, partea II este consacrată chestiunii relaţiunilor dintre mişcarea social-democrată şi mişcarea cooperativă; partea III cuprinde studiul sistematic al diferitelor organizări cooperative astăzi existente în Europa: rând pe rând sunt studiate acì cooperativele de credit, de consum, de producţie, etc.

Fiecărui capitol este anexat un index bibliografic bogat. Iar la sfârşitul volumului este tipărită lista publicaţiilor periodice cooperative din Europa.

Partea istorică ocupă, în aceste volume, un loc de seamă; originile ideii cooperatiste, fazele succesive prin cari a trecut, formele adoptative pe cari le-a prezentat în diferitele ţeri, evoluţia metoadelor sunt analizate sub o formă cât se poate de îngrijit documentată. Rolul ideilor antemergătoare realizaţiunilor practice este peste tot precis şi clar definit.

D-l Dr. Angelescu nu este un socialist, cel puţin în sensul Marxist al concepţiei socialiste. El repudiază sistemul lui Marx ca nepotrivit cu realitatea faptelor, fără însă a negà marea lui importanţă istorică; arată că socialismul actual tinde să substituească concepţiei de luptă de clasă noţiunile mult mai obiective de federalism economic, de mutualism şi de cooperaţiuni.

Partea a III-a, în care autorul studiază mecanismul diferitelor tipuri de cooperative actuale, prezentă pentru noi Românii un deosebit interes. Chestiunea cooperativelor agricole este expusă pe larg şi ilustrată cu multiple exemple; arată ce puternic factor nu numai de îmbogăţire, dar şi de mântuire economică, ar fi, pentru ţăranul nostru, înfiinţarea de cooperative de producţie cât de numeroase. Din acest punct de vedere § 4 (Cooperative de producţie) merită din partea noastră un deosibit interes.

A doua scriere prezentată de d-l Dr. Angelescu: *Asigurările sociale în Statele moderne* constitue o completare a scrierii celei dintâi.

«In *Cooperaţia şi socialismul în Europa,* zice autorul, am arătat cum pot să se folosească de tehnica producţiei moderne atât cei lipsiţi cu desăvârşire de posesia instrumentelor de producţie, cât şi acei cari formează clasele de mijloc, în diversele intreprinderi profesionale. In *asigurările sociale în Statele moderne* arăt—în ce priveşte partea economică a acestui studiu—cum se poate suplinì lipsa unui venit suficient al claselor de mijloc şi de jos, cari nu au de loc sau nu au atât de mult în posesia lor din instrumentele de producţie, încât să poată trăì din venitul acelor instrumente, când produsul muncii proprii momentane nu le ajunge, sau când acest produs nu există de loc.»

In acest spirit, şi insistând cu predilecţie asupra istoricului problemelor, autorul studiază o serie întreagă de forme de asistenţă şi de asigurări sociale, precum : îngrijirea săracilor, asigurările în contra boalelor, bătrâneţei, accidentelor muncii. Tehnica, precum şi aplicarea practică a diverselor sisteme de asigurări, sunt minuţios studiate în ultima parte a acestui volum, dându-i astfel un caracter foarte apreciabil de utilitate obştească.

In rezumat lucrările prezentate de d-l Dr. N. Angelescu oglindesc în mod foarte complet şi foarte obiectiv acest puternic curent de organizare economică, care constitue poate trăsătura cea mai caracteristică şi cea mai frumoasă a epocii noastre. Ele reprezentă, din partea autorului, o muncă considerabilă; documentaţia este bogată şi amănunţită; ideile sunt expuse cu multă sinceritate; preocuparea de a realizà, pe lângă marea operă de erudiţie, şi o operă de utilitate naţională, reiese în mod evident.

Aceste merite sunt destul de mari, pentru ca să ne facă să trecem peste imperfecţiunile stilului pe cari, dese ori, l-am fi dorit mai clar şi mai puţin greoiu. Ar fi fost de dorit, pe de altă parte, ca literatura specială anexată la sfârşitul fiecărui capitol important, să fie dispusă sub o formă mai puţin confuză şi mai lesne de consultat.

Un studiu atât de complet, atât de bogat ca izvor de fapte istorice şi statistice, atât de util de consultat, atât de fertil în suggestiuni practice, merită să fie recompensat, acordându-i-se *cel puţin* o bună parte a premiului Adamachi.

D-ra Ecaterina Arbure, *Intinderea Tuberculozei în Bucureşti în anii 1902—12*. Bucureşti 1913 — *Raport de* **Dr. V. Babeş.**

D-ra Arbure, pe baza cifrelor statistice din buletinele oficiale ale stării civile şi din registrele serviciilor statistice ale Primăriei, în fine şi din anchete făcute la dispensariile Societăţii pentru profilaxia tuberculozei, arată că tuberculoza se întinde în mod îngrijitor în Capitală. In anul 1902 erà o mortalitate de 65% printre cei 1.035 tuberculoşi, pe când în 1912 printre 7.561 morţi au fost 1.576 tuberculoşi. Pe când dela 1892 — 1902 au murit de tuberculoză 38 persoane din 1.000, în ultimul deceniu mortalitatea de tuberculoză a ajuns la 403 la 1.000. Dar şi în acest deceniu la început au murit mai puţini de tuberculoză decât în anul 1912.

Printre 100 oraşe mari din Europa, Bucureştii au cea mai mare mortalitate de tuberculoză (peste 40 la mie), pe când oraşele celelalte au o mortalitate de 23,5 la mie.

Autoarea intră apoi în enumărarea locuinţelor şi străzilor în cari au fost cazuri şi decese de tuberculoză în anii 1902—1911.

Rezultă din aceste cerçetări, că sunt mai multe focare de tuberculoză, anume străzi (13 Septemvrie cu 169 decese, raionul Văcăreşti cu peste 150 morţi, etc., şi anume Fundătura Lăutarilor) cu un număr extraordinar de mare de decese de tuberculoză.

Străzile cu cea mai multă tuberculoză sunt la periferia oraşului, cu case mici, neigienice, centrul fiind puţin infectat.

In capitolul al 2-lea arată că locuinţele de lucrători sunt focarele cele mai mari de tuberculoză. Locuinţele sunt prea mici, cu locuitori îndesiţi, fără lumina soarelui, cu curţi mici murdare, aşà de ex. stradele mici în dosul Gării de Nord, locuite de lucrători, formează un focar important de tuberculoză.

Printre 1.000 morţi de tuberculoză avem 166 copii, apoi 214 femei menajere,—2.562 femei menajere la 12.111 morţi în 10 ani. Aceasta probează că contaminarea se face mai mult acasă.

Cei mai bântuiţi sunt: tipografii, tâmplarii, mecanicii, lăcătuşii, apoi micii funcţionari. La noi la Bucureşti mor anual 13 la mie tipografi, 12 la mie mecanici, cismari 10 la mie, zidari 9 la mie, cioplitori de piatră 10 la mie, tăbăcari 9.5 la mie.

Apoi autoarea arată măsurile radicale luate în străinătate, şi anume mişcarea pentru clădirea caselor igienice şi ieftine. Descrie oraşele-grădini, cari s'au clădit anume în apropierea Londrei şi altor oraşe mari din Englitera (Hamstead, Letchewort, Withe-Hart).

Betra-Green este un cartier vechiu al Londrei, care a fost cu totul transformat în cartier sanitar-model pentru lucrători, etc. In anul 1890 s'a creat legea «Housing of the working classes act».

Asemenea în Germania, graţie acestor măsuri, rezultatul erà reducerea mortalităţii de tuberculoză dela 35 la 10.000 locuitori la 15,29 la 10.000

Un capitol tratează despre formele de tuberculoză la Bucureşti, cari corespund cu acele găsite şi în alte ţeri. Acì insistă asupra importanţei şcoalei pentru propagarea boalei şi recomandă coloniile de vacanţă.

Lucrarea e îngrijită, autoarea a studiat chestiunea tratată şi în ţerile străine şi dă tabele comparative şi un plan al Capitalei cu distribuţiunea boalei.

Dacă îmi permit să termin cu câtevà observaţiuni, aceasta nu micşorează valoarea lucrării. Mi se pare că gruparea cazurilor după străzi nu ne dă o idee suficientă despre focarele boalei, căci neapărat că străzile cele mai lungi vor da un număr relativ mai mare de bolnavi decât străzile scurte. Dacă autoarea a îngrijit mult datele statistice, trebuià în totdeauna să insiste asupra insuficienţei statisticei şi a cauzelor acestei experienţe, mai cu seamă în ce priveşte tuberculoza, şi să se distingă în totdeauna tuberculoza deschisă de cea închisă.

In ce priveşte combaterea boalei, deşi până la un punct oarecare rezultatele ei se pot arătà din statistică, în ce priveşte distribuirea focarelor şi înmulţirea cazurilor, totuş aş fi dorit mai multe amănunte decât generalităţi; căci şi în combaterea boalelor metoda experimentală se poate aplicà cu folos şi aici se găsesc în totdeauna fapte cu caracterul unor experienţe de laborator, cari au putere doveditoare, cel puţin aşà de mare ca statistica sanitară, care de multe ori nu poate să fie decât aproximativă. Aş mai fi dorit recomandarea, din partea autoarei, a azilelor ieftine de izolare, cu mijloacele cele mai raţionale pentru stârpirea focarelor de tuberculoză.

Propun ca lucrarea d-rei Dr. Arbure să fie premiată cu o parte din premiul Adamachi pentru anul 1914.

Dr. Aristide V. Grădinescu, *Rolul capsulelor suprarenale în circulaţie şi în schimburile nutritive.* Bucureşti 1912.—*Raport de* **Dr. G. Marinescu.**

Lucrarea cuprinde 71 pagine, în cari autorul expune starea actuală a chestiunii şi rezultatul experienţelor sale după extirparea

capsulelor suprarenale la mamifere și broască simultaneu sau la intervale de timp variabile, precum și acțiunea adrenalinei și a extractului de capsule suprarenale asupra endoteliului vascular. Ilustrează cu mai multe tabele modificările numărului globulelor roșii și ale constantelor fizico-chimice ale sângelui la animalele cari au suferit extirparea acestor organe. Iată cari sunt concluziunile autorului:

Extirparea totală a capsulelor suprarenale e urmată de modificări însemnate în permeabilitatea capilarelor sanguine, ceeace face ca o mare cantitate de plasmă să treacă în țesuturi și în cavitățile seroase, provocând o creștere a numărului globulelor roșii, pe unitate de volum, numărul lor ajungând aproape îndoit; această creștere se face în mod progresiv.

Plasma trece ca atare, încărcată cu toate substanțele caracteristice ei, și nu numai apa, căci constantele fizico-chimice nu sunt modificate; iar pe de altă parte, cantitatea apei din mușchi nu prezentă variațiuni; despre o neoformațiune de globule roșii nu poate fi vorba, din cauza timpului scurt în care se petrece fenomenul.

Adrenalina și extractul de capsule suprarenale lucrează asupra endoteliului vascular. Probe: a) Circulațiunea artificială cu lichidul lui Locke în mușchii dela broască produce infiltrațiuni puternice în țesutul conjunctiv interstițial; adrenalina și extractul de capsule suprarenale împiedică producerea acestei infiltrații; trebue să admitem că ea lucrează nu numai asupra musculaturii vaselor, dar și asupra endoteliului vascular, modificându-i permeabilitatea și mănținându-i tonicitatea; b) Extractul de capsule suprarenale și adrenalina în circulațiuni artificiale sau aplicate direct pe limbă sau mezenterul dela broască sau pe mezenterul dela cobaiu, determină contracțiunea celulelor endoteliale din pereții capilarelor, de unde urmează restrângerea luminii acestora, micșorând sau chiar oprind cursul sângelui.

Se poate deduce, în urma acestor constatări, rolul important al capsulelor suprarenale ca regulator al nutrițiunii profunde a țesuturilor, întrucât aceste glande contribue, prin secrețiunea lor continuă, ca să modifice, după împrejurări, diametrul capilarelor și să pună celulele lor endoteliale în măsură de a executà schimburile cari trebue să se facă în mod continuu între sânge și țesuturi.

In urma extirpării suprarenale, schimburile respiratorii scad

treptat, păstrându-se totuş raportul dintre oxigenul consumat şi CO_2 produs ($\frac{CO^2}{O^2}$) aproape acelaş ca în stare normală; coeficientul azotului are tendinţa să scadă, ceeace denotă o micşorare în întrebuinţarea materiilor azotate.

După extirparea capsulelor suprarenale, animalele mor în majoritatea cazurilor în hipotermie; aceasta se datoreşte pe de o parte încetinirii schimburilor nutritive, din cari rezultă căldura corpului, deci micşorare în producţiunea ei; iar pe de altă parte, funcţionării insuficiente a mecanismului vaso-constrictor, deci înlesnirea pierderii căldurii.

Schimburile nutritive fiind profund turburate, şi formarea limfei e micşorată; circulaţia limfatică este şi ea încetinită din cauza lipsei de adrenalină, care contribue cu siguranţă la mănţinerea tonusului musculaturii şi endoteliului din vasele limfatice, căci injecţiunile de adrenalină produc o scurgere mai abundentă de limfă prin canalul toracic.

Contrar afirmărilor lui Gautrelet şi Louis Thomas, injecţiunile de ser dela un câine fără capsule suprarenale nu scoboară presiunea arterială nici la câini normali, nici la cei lipsiţi de capsule suprarenale.

Adrenalina, în injecţiuni repetate, provoacă la câini normali o ridicare a temperaturii şi animalele mor după câtevà zile în hipertermie; injectată la câini lipsiţi de capsule suprarenale provoacă o supravieţuire mai mare, animalele murind cele mai multe tot în hipertermie.

După cum reiese din această analiză, d-l V. Grădinescu aduce o contribuţiune interesantă la studiul funcţiunilor glandelor suprarenale, el pune în evidenţă, împreună cu Prof. I. Athanasiu, acţiunea acestor organe asupra endoteliului vascular, care-şi pierde tonicitatea după extirparea glandelor suprarenale, şi din această cauză suferă schimburile nutritive, respiratorii şi termogeneza. Dată fiind importanţa cercetărilor d-lui Grădinescu, metoadele riguroase de investigaţie întrebuinţate şi rezultatele nouă la cari ajunge, sunt de părere a i se decerne o parte din premiul Adamachi.

H. Iacob, *Geometria în spaţiu pentru clasa IV secundară de băeţi. Ediţia I.* Bucureşti 1913. — *Raport de* **G. Ţiţeica.**

Acest manual a fost aprobat anul trecut de Ministerul Instrucţiunii, pe baza unor rapoarte favorabile, în cari se arătau însuşi-

rile didactice deosebite, precum şi îngrijirea cu cari a fost alcătuit. Pe lângă partea teoretică, în care se cuprinde materia din programa clasei a patra de liceu, autorul dă o mulţime de aplicaţiuni ale acestor teoreme la vieaţa reală, ceeace ajută mult la înţelegerea figurilor din spaţiu şi dă interes pentru studiul geometriei. In afară de aceasta, exerciţii numeroase, de natură geometrică sau numerică, deslușiri grafice, sunt date împreună cu numeroase observări, în cari se atrage atenţia asupra confuziunilor ce se pot face, asupra unor amănunte interesante, etc. Dar mai ales sfârşitul cărţii e bine alcătuit. Noţiunile de arpentaj se văd că sunt scoase nu numai dintr'o cunoaştere teoretică, dar şi dintr'o experienţă aprofundată.

Pentru aceste motive, manualul merită să fie încurajat cu cel puţin o parte a premiului.

Gr. Mărunţeanu-Sfinx, *Pomicultura. Tratat practic pentru cultura pomilor roditori la noi în ţară.* Bucureşti 1913.—*Raport de* **Em. C. Teodorescu.**

Scrierea d-lui Mărunţeanu este menită să dea un impuls culturii pomilor roditori la noi; asemenea lucrări trebuesc primite cu atât mai mare simpatie, cu cât scrieri de felul acesta lipsesc aproape cu totul în limba românească.

Autorul împarte tratatul său în 6 părţi. In partea întâia dă noţiunile de chimie, fiziologie şi morfologie vegetală, indispensabile pentru priceperea culturii ştiinţifice a arborilor fructiferi. In partea a doua arată deosebitele feluri de înmulţire ale pomilor roditori, insistând cu deosebire asupra altoitului. In partea a treia sunt descrişi fiecare dintre arborii fructiferi, ce se pot cultivà cu succes în climatul nostru: părul, mărul, gutuiul, moşmonul, piersicul, caisul, cireşul, prunul, smeurul, coacăzul, agrişul, alunul şi nucul; la fiecare specie dă indicaţiuni practice asupra procedeurilor de înmulţire, asupra solului ce-i convine mai bine, asupra îngrăşămintelor; descrie varietăţile ce i s'au părut autorului mai recomandabile din punctul de vedere practic; arată boalele căşunate de animale şi vegetale, precum şi mijloacele de combatere. Nu uită să dea indicaţiuni practice privitoare la culegerea fructelor. In partea a patra arată diferitele moduri de tăiere a crăcilor şi ramurilor, cum se fac desmuguririle şi ciupirea lăstarilor, descrie modul de a da, prin retezarea ramificaţiunilor, forma cea mai prielnică, pentru ca pomul să se desvolte cât se poate mai viguros şi să

dea fructele cele mai frumoase. In partea a cincea autorul dă indicaţiuni teoretice şi mai ales practice asupra modului cum trebue să se facă plantaţiunile în livadă şi îngrijirile de dat ei. Arată cum trebue să îngrijim fructele în camerele de păstrare, şi care e sistemul de împachetare, ce convine mai bine diverselor fructe, când voim să le expediem la distanţe mai mari sau mai mici. In sfârşit în partea a şasea autorul descrie cele mai însemnate varietăţi de pomi fructiferi, arătând mărimea fructelor, fertilitatea varietăţii, epoca maturităţii şi îngrijirile ce trebuesc date pomului, pentru ca cultura să reuşească.

Acesta este conţinutul lucrării d-lui Mărunţeanu; afară de mici excepţiuni, stilul este curgător şi limba corectă; judecând după partea generală (partea 1-a), se vede că autorul nu prea este obişnuit cu problemele fundamentale ale vieţii plantelor, de aceea s'au strecurat unele inexactităţi sau expresiuni greşite, explicabile şi inevitabile ori de câte ori cinevà îşi însuşeşte cunoştinţe ştiinţifice numai prin simplă cetire. Dar faţă de interesul şi scopul practic al scrierii, nu cred că ar fi bine să socotim cele spuse despre partea generală ca o mare scădere. Partea cea mai importantă din lucrarea d-lui Mărunţeanu este cea practică şi dintr'însa se vede că în practică autorul este la largul său, din ea simţim că e scrisă de cinevà care are multă experienţă şi o îndeletnicire îndelungată cu pomicultura. Autorul a ales şi a condensat în acest vòlum toate cunoştinţele neapărat trebuincioase, de cari trebue să ţie seamă şi pe cari trebue să le stăpânească oricine se îndeletniceşte cu această ramură a biologiei. Găsesc că lucrarea e o călăuză bine venită şi sunt sigur că va contribuì să îndemne şi să îndrumeze pe mulţi dintre compatrioţii noştri, mai ales pe cei înzestraţi cu simţul practic şi cu oarecare dare de mână, spre cultura arborilor fructiferi. Scrierea d-lui Mărunţeanu umple un gol în literatura ştiinţifică românească şi dacă şi D-voastre împărtăşiţi părerea mea, v'aş rugà să-i acordaţi o parte din premiul divizibil Adamachi; printr'aceasta veţi răsplătì o muncă conştiinţioasă şi veţi încurajà pe autor să se ocupe mai departe în direcţiunea practică a culturii pomilor roditori.

Constantin N. Minescu, *Organizarea şi funcţionarea serviciilor de cecuri şi virimente prin administraţiunile de postă.* Bucureşti 1913.—*Raport de* **Dr. C. I. Istrati.**

D-l Constantin Minescu, Inspector în administraţia Postelor, Telegrafelor şi Telefoanelor, dă dovadă în această broşură de

cunoştinţe serioase în direcţiunea ce urmăreşte, de multă claritate în expunere şi de o putere de convingere, pentru tema ce şi-a propus, care îi face cinste.

In introducere arată care a fost evoluţiunea dela început şi până astăzi a serviciului postal, care prin însăş organizaţia sa şi prin garanţia prezentată de Stat, erà indicat să primească toate desvoltările ce a căpătat ulterior, şi cu siguranţă că va mai primì încă şi alte însărcinări tot aşà de importante şi tot cu caracter de utilitate publică.

In prezenta lucrare d-sa se ocupă în special cu introducerea serviciului de cecuri în ţerile din apus şi până în Japonia, ţară aşà de gata totdeauna a primì orice reforme utile.

D-sa se ocupă pe larg cu modul de organizare şi funcţionare a unui astfel de serviciu, intrând în cele mai amănunţite date.

Intr'un ultim capitol arată importanţa care ar aveà-o şi pentru ţara noastră, precum şi modul cum ar trebuì organizat şi la noi serviciul de cecuri şi virimente.

Această lucrare este menită să fie luată în deaproape considerare de Direcţiunea Generală a Postelor şi Telegrafelor.

Ea face cinste d-lui C. Minescu, care are dreptul la o răsplată în natură sau onorifică din partea serviciului în care se află.

In ceeace priveşte Academia, lucrarea sus menţionată nu are caracterul necesar pentru a o puteà pune pe lista operelor premiate de ea.

Silvestru Moldovan, *Ardealul. I. Ţinuturile de pe Olt (Ediţia II augmentată a unei părţi din «Ţara noastră»).* Braşov 1913;—*Ardealul II. Ţinuturile de pe Murăş (Ediţia II din «Ţara noastră»).* Braşov 1913.—*Raport de* **I. Simionescu.**

Conţinutul celor două fascicule prezentate spre premiare nu e nou. Cei ce urmăresc mişcarea culturală din Transilvania îl cunosc şi au pus de sigur, în biblioteca lor, la loc de cinste lucrarea d-lui Silvestru Moldovan, intitulată «Ţara noastră».

Lucrarea de astăzi e editarea celei vechi, însă cu multe şi însemnate adaogeri şi ilustraţiuni. Tocmai acest fapt e îmbucurător şi merită cu tot dinadinsul încurajat, căci înseamnă că lucrarea fu căutată şi cetită. Nici nu se puteà altfel. D-l Silvestru Moldovan şi-a propus să facă cunoscută ţara sa celor ce se interesează. E singura încercare de a da o descriere completă a Transilvaniei. E

singura descriere completă chiar a unei părţi din întregul ţinut românesc. Noi, cei din România, nu avem o carte identică. Căci d-l Silvestru Moldovan nu se mulţumeşte numai să-şi însemne impresiile unor călătorii în lung şi larg, nici nu se ocupă numai de oraşe şi sate, ci îmbină tot ce prezentă interes, farmec ori deşteaptă admiraţie şi mândrie, într'un tot complet, redat într'un stil plăcut, limpede, deşi presărat cam des cu cuvinte, ca: augmentează, pulsează, extinde, repentin. Autorul, în cele două fascicole, descrie cele două regiuni naturale importante ale Transilvaniei de Sud, brăzdate de cele două mari şi frumoase văi: a Oltului singuratic şi a Mureşului cu Târnavele.

Valea Oltului începe să ne-o arate din măretul defileu dela Turnul Roşu, dela poarta pe unde dese ori şi de demult, a fost legătura între ţara de dincolo şi cea de dincoace de Carpaţi.

Valea Mureşului o începe din potrivă dela obârşie şi ne-o arată până ce iese în câmpia ungară. Metoda e aceeaş. Autorul ne e un indicator preţios, cunoscător al locurilor, al istoriei, al datinelor şi legendelor locale. El e un moş sfătos cu care îţi trece de urît. Dacă în cale se înalţă păretele drept al Alpilor transilvanici, ori ţancurile prăpăstioase ale Pietrei Craiului, el se opreşte în loc spre a ne arătă frumuseţile naturii, ba nu rare ori ne conduce pe potecile greu de urcat până pe vârful Negoiului ori Bucegilor şi ne arată piscurile mai răsărite din valurile mării împietrite. Ca să nu ne plictisească, numindu-ne numai munţii, moşul sfătos începe povestea «Celor doi ciobani tineri şi voinici, drepţi ca brazii şi viteji fără seamăn», cari se îndrăgostiră de «Frumoasa» munţilor. Crezând că cel mai voinic o va aveà, se luară la luptă, dar amândoi îşi găsiră moartea. Şi azi «Frumoasa», trunchiul munţilor Ţibin, jeleşte pe îndrăgostiţii ei, iar lacrămile se adună în cele două Iezere, pline cu apă curată şi limpede.

Dacă în calea urmată întâlneşte un oraş, conducătorul ni-l descrie cu destule amănunte, arătând mai ales partea de muncă şi administraţie cuvenită Românilor, deşi nu tace nici asupra celorlalte naţiuni. Crâmpeie din istoria noastră naţională, cari deşteaptă în fiecine nu numai simţimântul demnităţii, dar mai ales speranţe în viitor prin mândria asupra trecutului, sunt alipite la descrierea localităţilor respective. Ici urmele de sânge ale eroilor dela 1848, dincolo «Câmpia libertăţii», aiurea activitatea plină de energie şi înţelepciune a marilor păstori ai neamului. Şi nu ne conduce numai pe drumurile mari, bătute, ci ne abate şi spre locurile mai lătu-

ralnice, mai dosnice, dacă pe acolo se ascund mărgăritare de frumuseţe, ori pilde de patriotism, cum e drumul ce duce la Avrig.

Trecând prin sate, ne laudă hărnicia Românului, dar şi greaua luptă pe care o duce; deschide uşa casei, făcându-ne să admirăm gospodăria temeinică, hărnicia şi curăţenia gospodinelor, dar nu trece cu vederea să ne atragă atenţiunea şi asupra puterii conservative a ţăranului român, în ce priveşte datinele, limba şi portul strămoşesc. Autorul nu uită nimic în drumul său. El nu este numai un simplu rătăcitor care descrie ce vede, ci e şi un mare educator.

Inchizând cărţile, după ce cu plăcere le-ai citit, vedenia tabloului rămas te pune pe gânduri. Noi cari cunoaştem Anglia, Norvegia şi chiar Africa, nu ne deprindem să cunoaştem comoara pitorească şi etnică, ce se ascunde în cetatea înconjurată de Carpaţi şi munţii apuseni. Noi, cari ştim cu deamănuntul isprăvile eroice ale unui Andreas Hofer, cunoaştem abià, ca ecoul slab al unei vijelii, jertfa vieţii eroilor noştri. Şi de aceea trebue să rămânem recunoscători autorului, că ne îndeamnă să ne cunoaştem unii pe alţii, oameni şi ţară, să căpătăm încredere în noi, îndreptându-ne mai des privirile unii spre alţii. El şi-a făcut datoria de bun Român, trebue să ne facem şi noi datoria faţă de el, răsplătindu-i cât de puţin munca, prin premiare, şi dându-i astfel înlesnire să scoată şi celelalte părţi din «Ţara noastră».

Căpitan Gabriel I. Negrei (acum **Maior**), *Artilerie românească de câmp. Curs practic aplicat. Tun Krup. M. R. Partea I.* Bucureşti 1911; *Partea II.* Bucureşti 1912; *Partea III.* Bucureşti 1912; *Partea IV.* Bucureşti 1913. — *Raport de* **St. C. Hepites.**

Noul armament cu tragere repede al artileriei a revoluţionat tehnica şi tactica acestei arme. Diferitele modèle, construite de marile uzine de armament, având calităţi deosebite, erà necesar să se facă, pentru fiecare dintr'însele, un studiu amănunţit, căci numai astfel se poate ajunge ca toţi cei chemaţi a le întrebuinţà să le cunoască proprietăţile spre a le puteà utilizà în cele mai bune condiţiuni.

In volumul asupra căruia avem însărcinarea de a referì, autorul, Căpitan Gabriel I. Negrei, azi Maior, a studiat în toate amănuntele tunul Krupp model român, ieşit din conlucrarea, la realizarea lui, a unei comisiuni de ofiţeri români. Autorul volumului *Artileria Românească de câmp* aveà calitatea de a încercà o ase-

menea lucrare, ca unul ce făceà parte dintre ofiţerii acestei comisiuni şi pot adauge că această lucrare este bună din diferite puncte de vedere.

In tratatele relative la gurile de foc se găsesc generalităţi asupra numeroaselor sisteme sau modèle ale acestei arme; cartea autorului nostru este lipsită de aceste generalităţi, dar cuprinde un studiu complet şi foarte amănunţit al armamentului Artileriei noastre de câmp. Dovada cea mai deplină că dânsul cunoaşte în perfecţiune însuşirile tunurilor noastre, o avem în faptul că, în calitate de comandant de baterie, a ştiut să facă ca, prin regulele, fie teoretice, fie empirice, întrebuinţate de dânsul, bateria lui să obţină, la concursurile de tragere ale artileriei, în doi ani dearândul, toate premiile pe regiment, pe corp de armată şi pe armata întreagă.

Materia tratată de autor este împărţită în patru părţi de întinderi neegale:

Partea întâia, sub titlul: *Cunoştinţa materialului*, cuprinde, în 160 pagine cu 42 figuri, multe amănunte ale materialului cari nu se găsesc nici în regulamentul armei şi nici în descrierile ce s'au făcut până acum, ale acestui armament. Găsim într'această parte câtevà propuneri ale autorului pentru îmbunătăţirea unora din piesele materialului sau a mijloacelor pentru o mai bună întrebuinţare a sa şi din cari unele sunt brevetate sau adoptate prin regulamentul armei. Putem astfel cità îmbunătăţirea adusă trepiedului lunetei de baterie (pag. 28); ochirea reciprocă cu cetirea la indicele 32 (pag. 30); liniuţa de ochire pentru cetirea lovirilor exacte (pag. 35); scara de observaţie şi recunoaşteri (pag. 51); aparatul pentru controlat ochirea (pag. 59), căruia autorul îi atribue o parte din succesele obţinute în concursurile de tragere ale bateriei sale; şi altele.

Intr'un capitol deosebit, autorul arată deosebirile între materialul tunului Krupp model 1904 cu care o parte din artileria noastră de câmp este înarmată actualmente şi tunul model românesc comandat în 1911.

Mai multe figuri schematice originale ce dă autorul în această primă parte a volumului au avantajul de a înlesnì înţelegerea.

A doua parte a volumului sub titlul: *Cunoştinţa traiectoriilor* cuprinde, în 177 pagini şi 60 figuri, pentru tunul model românesc de câmp, un adevărat curs de balistică exterioară. Prin introducerea miimii se ajunge la nişte formule simple, cari dau

proprietăţile traiectoriilor prin relaţiuni aritmetice, înlesnind astfel tuturor studiul traiectoriilor care nu se puteà face decât de persoanele cu cunoştinţe matematice mai înalte. Toate proprietăţile traiectoriilor sunt exprimate în funcţiune de un singur coeficient, distanţa de tragere apreciată şi prin câtevà regule simple mnemotehnice, ele pot fi deduse chiar în toiul luptei.

Transformând astfel, pentru tunul nostru, formulele transcendente balistice în altele algebrice cu coeficienţi întregi, şi totuş în limitele toleranţelor de împrăştiere datorite tunului, autorul a adus negreşit servicii ştiinţei artileristice prin înlesnirea ce se face astfel tunarilor fără înalte cunoştinţe matematice.

După studiul materialului de artilerie, cu care se ocupă prima parte a volumului, şi după determinarea proprietăţilor traiectoriilor descrise de proiectile, cu care se ocupă partea II, este natural să se studieze terenul pe care va trage tunul în raport cu proprietăţile traiectoriilor.

Autorul se ocupă de aceasta în a treia parte a volumului care, sub titlul: *Cunoştinţa terenului utilizat sau bătut de artilerie* cuprinde 178 pagine şi 74 figuri. Determinarea distanţelor de tragere şi a derivelor de comandat, elemente de prima necesitate în reuşita unei trageri, deşi se face cu ajutorul aparatelor bateriei, autorul a studiat-o în această parte a volumului, pentrucă dânsa conţine şi consideraţiuni tactice.

Şi în această parte a volumului găsim unele expuneri originale şi metode personale ale autorului, printre cari vom cità: Influenţa înclinării roatelor asupra ochirii tunului (pag. 292); măsurarea unei distanţe cu liniuţa de ochire (pag. 327); metoadele personale ale autorului pentru determinarea distanţelor (pag. 366 şi urm.), etc.

Partea care termină volumul este intitulată: *Studiul ochirii şi al tragerii cu tunul;* ea cuprinde 279 pagine şi 40 figuri. La începutul acestei părţi, autorul scrie următoarele: «Această parte coordonează cunoştinţele tratate până acì despre materiale, traiectorie şi teren în scopul pentru care au fost expuse şi care scop este ochirea urmată de tragere; cetitorul care a parcurs părţile I, II şi III nu va găsì dar lucruri prea nouă în partea IV, care face legătura, dar va găsì în ea un fel propriu de a face această legătură, fel care poate fi criticat.»

Autorul este modest, căci dacă lucrarea sa în primele trei părţi tratează mai cu seamă de chestiuni tehnice ale artileriei noastre

de câmp, găsim, mai ales în partea IV, unele chestiuni de tactică nu adunate orişicum la un loc, ci tratate acolo unde trebue fiecare, cu privire la condiţiunile de teren, la material şi în legătură cu infanteria.

Să sperăm că autorul îşi va încheià lucrarea prin darea la lumină, aşà după cum o promite, a unui volum care să trateze despre întrebuinţarea artileriei.

Pentru a încheià, voiu zice că Maiorul Negrei, pe care nu l-am putut cunoaşte, fiind trimis în misie la una din fabricile străine, a publicat în volumul său *Artileria românească de câmp* o carte folositoare.

Intr'adevăr, în deosebire de alte multe publicaţiuni, această voluminoasă carte nu trebue considerată ca o simplă compilaţiune; căci, deşì, ca în orice carte didactică, sunt expuse într'însa chestiuni cunoscute, am arătat totuş că mai multe lucruri ce dânsa conţine sunt patrimoniul autorului, care ajunge astfel să facă în întregul său volum o expunere quasi personală.

Pentru aceste cuvinte sunt de părere că *Artileria Românească de câmp* a Căpitanului Negrei merită să fie răsplătită cu o bună parte din premiul divizibil Adamachi de 5.000 lei la care este prezentată.

Căpitanul Ioan Trăilescu, *Călăuza technico-tactică a ofiţerului de orice armă.* Bucureşti 1913. — *Raport de* **St. C. Hipites.**

Volumul cu acest titlu este un vade-mecum al ofiţerului de orice armă, destinat, după cum însuş autorul o spune, pentru examenul de maior, pentru călătorii tactice, pentru inspecţiuni generale, pentru şcoalele de tragere, etc.

Chiar în primele pagine, din cele peste 500 cât cuprinde volumul, autorul, un tânăr ofiţer de artilerie, care a urmat bune şcoale speciale, ne arată şi motivele cari l-au îndrumat să publice acest volum şi modul cum a crezut să-şi poată îndeplinì sarcina, în următoarele cuvinte:

«Numeroase sunt scrierile atât asupra tehnicei diferitelor arme de foc (arme, pistoale, mitraliere, tunuri, etc.), cât şi asupra tacticei, fie elementară (adică a fiecărei arme: infanterie, cavalerie, artilerie), fie generală (adică întrebuinţarea simultană a celor trei arme).

«Dar tocmai din cauza acestui haos de uvraje, de multe ori nu

ştim pe care să punem mai întâiu mâna, pentru a ne lămurì asupra unei chestiuni oarecare. Numai una nu ne dă tot ce dorim, pe toate sau nu avem timp să le cetim, mai ales după ocupaţiile obositoare cu serviciul din timpul zilei, sau ne încurcă ideile cu formule prea grele şi cu modul special de a vedeà al fiecăruia.

«Acest fenomen se repetă şi bagă în mari griji mai ales pe candidaţii la diferite şcoale, examene şi inspecţii.

«Trecând şi autorul printre aceste crize, a hotărît, cu modestele sale puteri şi cunoştinţe, fără de a aveà nici cea mai mică pretenţiune de a fi inventat cevà, să adune din cele mai recente scrieri la un singur loc în o singură carte în mod cât se poate de sumar, clar şi explicit: acest vast bagaj de cunoştinţe de cari orice ofiţer, din orice armă şi chiar din orice element al armatei, nu trebue să se lipsească, mai ales astăzi când răsboiul a trecut, din domeniul artei şi al inspiraţiunii divine, în acela al ştiinţelor pozitive, adică al putinţei de a-l învăţà şi pregătì pe îndelete chiar în timp de pace....»

Avem aşà dar dinaintea noastră o lucrare de compilaţiune condensată.

Materia tratată de autor este împărţită în următoarele 6 părţi de inegală întindere:

Prima parte, sub titlul general de *Chestiuni tehnice*, cuprinde tehnica diferitelor arme, prezentându-se caracteristicele lor şi efectele lor balistice. Comparaţiunile între armele noastre şi cele întrebuinţate de către alte State, precum şi comparaţiunea între diferitele modèle ale tunului nostru, precum şi alte chestiuni privitoare la obuziere, la mitraliere, la pulberile fără fum şi altele îşi găsesc locul lor în această parte a volumului.

Partea a doua, sub titlul : *Chestiuni tehnico-tactice*, în vreo 60 de pagine, tratează de efectele focurilor de infanterie şi de artilerie, precum şi de metoadele de tragere ale artileriei asupra ţintelor, asupra artileriei sau asupra infanteriei.

In partea a treia se tratează, în vreo 30 de pagine, despre serviciul special al artileriei de câmp cu tragere repede, atât din punctul de vedere al tunurilor, cât şi din acela al focurilor.

Ultimele trei părţi, în aproape 200 pagine, cuprind un rezumat al principiilor de tactică. Mai întâiu se vorbeşte de tacticele elementare, adică de tactica întrebuinţată de fiecare din cele trei arme, infanterie, cavalerie şi artilerie, şi apoi de principiile tacticei generale, adică a celor trei arme reunite, aplicându-le la mai multe teme pe hartă.

Dacă, după chipul cum este alcătuit acest vade-mecum, nu trebue să ne aşteptăm a găsì într'însul lucruri originale, nu este mai puţin adevărat că autorul a ştiut să înlănţuească diferitele chestiuni şi le-a tratat în aşà chip, încât să formeze un tot omogen, lesne de înţeles, lesne de studiat şi folositor ofiţerilor.

De aceea cred că volumul ce analizarăm merită să fie distins printr'o parte a premiului Adamachi.

COMISIUNEA PREMIULUI NĂSTUREL DIN 1914
ŞI AL ASOCIAŢIUNII CRAIOVENE

ŞEDINŢA DELA 10 IANUARIE 1914.

Comisiunea îşi constitue biuroul, alegând Preşedinte pe d-l *P. Poni* şi Secretar pe d-l *Gr. Antipa.*

Comisiunea iea cunoştinţă de lista cărţilor prezentate la concursul acestor premii şi procede apoi la împărţirea lor între membri, pentru facerea rapoartelor speciale, după cum urmează:

1. La premiul Năsturel de 4.000 lei:

Bacaloglu (Maior Victor A.), Din virtuţile neamului. Bucureşti 1913.	d-lui *Gr. Crainicianu.*
Brînzău (Dr Nicolae), Pocăiţii... Cuvântări bisericeşti asupra aşà numiţilor pocăiţi (adventişti, nazarineni). Petroşani 1913	» *A. Bârseanu.*
Constantinescu (Stelian I.), Din problemele educaţiei. Studii de psihologie şi pedagogie. I. Bucureşti 1913	» *Dr. C. I. Istrati.*
Diamandy (G)., Chemarea codrului. Poveste vitejească în 3 acte. Bucureşti 1913.	» *I. Bianu.*
Dobrovici (Gh. M.), Istoricul datoriei publice a României. Bucureşti 1913	» *M. Sutzu.*
Dragomirescu (Iuliu), Ideile şi faptele lui Bogdan Petriceicu Hasdeu. Partea I. 1836—1863. Bucureşti 1913	» *I. Bianu.*
Enăchescu (I.), Comerţul de cereale. Uzanţe, reguli, studii, tabele de calcul. Bucureşti 1913	» *P. Poni.*
Filloreanu (Al.), Pentru patrie. Piesă originală istorică în 4 acte. Bucureşti 1913	» *I. Bianu.*

Fotachi (Const.), Existența și manifestarea. O nouă teorie asupra evoluției în univers. București 1913. . . . . — d-lui *Dr. G. Marinescu*

Lupașcu (Căpitan Alexandru I.), Pentru sufletul și inima soldaților noștri. Lucrare metodică de educație ostășească. A II-a edițiune. București 1913 . . . . — » *T V. Stefanelli*

Pavelescu (George), Dimitrie Bolintineanu și opera sa. București 1913. . . . . — » *D. Zamfirescu.*

Păcățian (Teodor V), Cartea de aur sau Luptele politice naționale ale Românilor de sub coroana ungară. Volumul VII. Sibiiu 1913. . — » *N. Iorga*

Petrescu (Inginer Stelian), Călăuza Căilor ferate române. Publicațiune oficială anuală. București 1913 . . . . — » *Dr. C I Istrati.*

Popa-Lisseanu (G.), Incercare de monografie asupra cetății Drăstorul-Silistra. București 1913. . — » *V. Pârvan.*

Radu (Dr. Iacob), Istoria vicariatului greco-catolic al Hațegului. Lugoj 1913. . . . . — » *N. Iorga.*

Sbiera (Dr. Radu I.), Gramatica latină pentru licee, gimnazii și toate școalele secundare și asimilate. Cernăuți 1913. . . . . — » *A. Philippide.*

Stănescu (P.), Organizarea învățământului rural. R.-Sărat 1913 . . . . — » *Dr. C. I. Istrati.*

2. *La premiul Asociațiunii Craiovene pentru desvoltarea învățământului public, de 1.500 lei :*

Abramescu (Niculae), Lecțiuni de algebră superioară pentru clasa VIII reală. București 1913. . — d-lui *G. Țițeica.*

Aguletti (Th. Avr.), Istoria antică pentru clasa I secundară. Ediția IV-a. București 1913. . . . . — » *V. Pârvan.*

» Istoria Românilor. Ediția VIII. București 1913. . . . . — » *N Iorga.*

Georgescu (Constantin), Geometria practică pentru școalele medii. București 1913 . . . . — » *G. Țițeica.*

Gheorghiu (Gh. Gr), Aritmetica comercială pentru clasa I-a a școalelor comerciale elementare. Ediția VI. București 1912. . . . .
» Aritmetica comercială pentru clasa II-a a — » *G. Țițeica*

	şcoalelor comerciale elementare şi pentru şcoalele profesionale. Ediţia V. Bucureşti 1911.	d-lui *G. Ţiţeica.*
Gheorghiu	(Gh Gh) Aritmetica comercială pentru clasa III-a a şcoalelor comerciale elementare. Ediţia V-a. Bucureşti 1912.	
Ionaşcu	(Romulus), Lecturi comerciale pentru şcoalele comerciale superioare Ediţia V. Partea I pentru clasa I. Iaşi 1911.	» *A. D. Xenopol.*
»	Lecturi comerciale pentru şcoalele comerciale superioare. Ediţia V. Partea II pentru clasa II. Iaşi 1911	
»	Lecturi comerciale pentru şcoalele comerciale superioare. Ediţia V. Partea III pentru clasa III. Iaşi 1911	
Oniţiu	(Virgil), Carte de cetire pentru clasa I a şcoalelor medii. Ediţia a doua. Brassó 1914 . .	» *I. Bogdan.*
Rădulescu	(Petre I.) şi Polixenia P. *Rădulescu*, Geografia continentelor şi a României. Ediţia III. Bucureşti 1912	» *S. Mehedinţi.*
Sadoveanu	(M.), Ioan I. *Teodoru*, C. *Stan* şi L. *Mrejeriu*, Carte de cetire pentru clasa II urbană. Bucureşti 1913—1914.	» *A. Bârseanu.*
»	Carte de cetire pentru clasa III urbană. Bucureşti 1913—1914.	
»	Carte de cetire pentru clasa IV urbană. Bucureşti 1913—1914.	
Selăgian	(Angela n. Butean), Dr. Vasilie *Bologa* şi Dr. Emil *Precup*, Carte de cetire. Manual de învăţământ pentru clasa I şi II dela şcoale civile de fete, gimnazii ş. a. Sibiu 1913.	

ŞEDINŢA DELA 20 MAIU 1914.

Se decide a se procede la cetirea rapoartelor cari nu propun premiarea cu premiul Năsturel.

D-l *V. Pârvan* ceteşte raportul său despre scrierea d-lui Bacaloglu (Maior Victor A.), *Din virtuţile neamului.*

In faţa concluziunii că această lucrare merită o recunoaştere oficială din partea Academiei, d-l Preşedinte *P. Poni* o pune la vot cu propunere de premiare.

Rezultatul votului este: 4 voturi pentru, 4 contra.

— Propunerea de premiare s'a respins.

Se ceteşte raportul d-lui *Dr. C. I. Istrati* asupra cărţii d-lui Stelian I. Constantinescu, *Din problemele educaţiei,* a cărui concluzie este că lucrarea merită a fi distinsă, acordându-i-se o bună parte din premiul Năsturel.

Se pune la vot. Rezultatul este : 2 voturi pentru, 5 contra.

— Propunerea de premiare s'a respins.

D-l *I. Bianu* ceteşte raportul său despre cartea d-lui Iuliu Dragomirescu, *Ideile şi faptele lui Bogdan Petriceicu Hasdeu.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

D-l *P. Poni* ceteşte raportul său despre scrierea d-lui I. Enăchescu, *Comerţul de cereale. Uzanţe, reguli, studii, tabele de calcul.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

D-l *I. Bianu* ceteşte raportul său despre scrierea d-lui Al. Filloreanu, *Pentru patrie.* Piesă originală istorică în 4 acte.

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

D-l *T. V. Stefanelli* ceteşte raportul său despre scrierea d-lui Căpitan Alexandru I. Lupaşcu, *Pentru sufletul şi inima soldaţilor noştri.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

Se ceteşte raportul d-lui *Duiliu Zamfirescu* despre scrierea d-lui George Pavelescu, *Dimitrie Bolintineanu şi opera sa.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate

Se ceteşte raportul d-lui *N. Iorga* despre scrierea d-lui Teodor V Păcăţian, *Cartea de aur sau Luptele politice naţionale ale Românilor de sub coroana ungară.* Volumul VII.

Concluzia este că autorul merită o încurajare.

— Se pune la vot, al cărui rezultat este : 5 voturi pentru, 5 contra

Se ceteşte raportul d-lui *Dr. C. I. Istrati* asupra lucrării d-lui Inginer Stelian Petrescu, *Călăuza Căilor ferate române.*

— Propunerea de nepremiare se aprobă cu unanimitate.

Se ceteşte raportul d-lui *N. Iorga* despre scrierea părintelui Dr. Iacob Radu, *Istoria vicariatului greco-catolic al Haţegului.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

Se ceteşte raportul d-lui *Al. Philippide* asupra cărţii d-lui Dr. Radu Sbiera, *Gramatica latină pentru licee, gimnazii şi toate şcoalele secundare şi asimilate.*

Raportul conchide la nepremiare.

După cererea d-lui *T. V. Stefanelli* se pune la vot premiarea.

— Rezultatul este: 2 voturi pentru, 5 contra.

Se ceteşte raportul d-lui *Dr. C. I. Istrati* despre scrierea d-lui P. Stănescu, *Organizarea învăţământului rural.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

Se procede la cetirea rapoartelor cu concluziuni de nepremiare cu premiul *Asociaţiunii Craiovene.*

Se ceteşte raportul d-lui *G. Ţiţeica* asupra lucrării d-lui Niculae Abramescu, *Lecţiuni de algebră superioară pentru clasa VIII reală.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

D-l *V. Pârvan* ceteşte raportul său asupra scrierii d-lui Th. Avr. Aguletti, *Istoria antică pentru clasa I secundară.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

Se ceteşte raportul d-lui *G Ţiţeica* despre lucrarea d-lui Gh. Gr. Gheorghiu, *Aritmetica comercială pentru clasele I, II şi III a şcoalelor comerciale elementare.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

Se ceteşte raportul d-lui *N. Iorga* asupra scrierii d-lui Th. Avr. Aguletti, *Istoria Românilor.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

Se ceteşte raportul d-lui S. Mehedinţi, membru corespondent, asupra cărţii d-lui Petre I. Rădulescu şi Polixenia P. Rădulescu, *Geografia continentelor şi a României.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

ŞEDINŢA DELA 24 MAIU 1914

Se alege Preşedinte d-l *A. Naum* în absenţa d-lui Preşedinte *P. Poni.*

D-l *V. Pârvan* ceteşte raportul său despre cartea d-lui G. Popa-Liseanu, *Incercare de monografie asupra cetăţii Drâstorul-Silistra.*

Raportorul zice că această carte «ar merită o încurajare din partea noastră, cu atât mai mult, cu cât autorul ei e unul dintre puţinii profesori se-

cundari, cari pot privì în urma lor asupra unei rodnice activități literare de caracter științific-popularizator și didactic.»

Propunerea de premiare se pune la vot, al cărui rezultat este: 3 pentru, 4 contra și deci s'a respins.

Se cetește raportul d-lui *M. Sutzu* despre cartea d-lui G. Dobrovici, *Istoricul datoriei publice a României.*

Propunerea de premiare a raportorului se pune la vot și se respinge cu unanimitate.

D-l *I. Bianu* ceteste raportul său despre *Chemarea codrului* de G. Diamandy, propunând acordarea premiului.

După discuțiunea, la care ieau parte d-nii *V. Pârvan* și *N. Iorga*, propunerea de premiare se pune la vot, al cărui rezultat este : 1 pentru, 6 contra.

— Propunerea s'a respins.

Se cetește raportul d-lui *A. D. Xenopol* asupra scrierii d-lui C. Fotache, *Existența și manifestarea.*

— Concluzia raportului de a se da premiul se pune la vot și se respinge cu unanimitate.

Se cetește raportul d-lui *A. Bârseanu* asupra scrierii *Pocăiții* de Dr. Nicolae Brînzău.

— Concluziunea raportului de a nu se acordà premiul se admite cu unanimitate.

In urma deciziunilor luate, nici una din cărțile prezentate neîntrunind majoritatea cerută pentru a fi premiată, urmează ca valoarea premiului să se capitalizeze.

Pentru premiul Asociațiunii Craiovene se cetesc următoarele rapoarte :

1) cu concluziune de nepremiare:

D-l *A. Bârseanu:* Romulus Ionașcu, *Lecturi comerciale pentru școalele comerciale superioare,* părțile I, II, III

— Concluziunea de nepremiare se aprobă cu unanimitate.

2) cu concluziuni de premiare :

D-l *A. Bârseanu:* M. Sadoveanu, Ioan I. Teodoru și alții, *Carte de cetire* pentru clasele II, III și IV urbane;

D-l *G. Țițeica:* Ç. Georgescu, *Geometria practică pentru școalele medii ;*

D-l *I. Bogdan:* Virgil Onițiu, *Carte de cetire pentru clasa I a școalelor medii* (românești din Ungaria);

D-l *I. Bianu:* Angela Selăgian, Dr. V. Bologa și Dr. E. Precup: *Carte de cetire pentru clasele I și II dela școalele civile de fete* (românești din Ungaria).

— Se pune la vot propunerea de premiare a acestei din urmă cărți, căreia se acordă premiul cu unanimitate.

Premiul Năsturel.

Maior Victor A. Bacaloglu, *Din virtuțile neamului.* București 1913.—*Raport de* **V. Pârvan.**

Acest volum, aprobat cu laudă de Marele Stat Major al Armatei, cuprinde optsprezece articole și povestiri, cele mai multe în formă de mici nuvele, tratând teme ostășești, cu tendința de a deșteptà și întărì avântul spre jertfa propriei vieți pentru apărarea patriei și dinastiei și pentru libertatea națională a tuturor Românilor. Intr'un stil entuziast, vibrând de energie bărbătească și totuș duios adesea până la lacrămi, într'un vălmășag de vorbe tari, colorate, blânde ori brutale, alese ori banale, găsite din instinct și neprelucrate de artă, câte odată sfărmând prin nepotrivirea lor rustică înalte valori poetice, se încheagă gânduri nobile de luptă pentru țară, de jertfă pentru mărirea neamului, de nimicnicie a tuturor celor omenești în fața datoriei celei mari a răsboiului, de îmbărbătare pentru cei nehotărîți, de aspră dojană și de pilduire crudă pentru cei netrebnici. Iată câtevà din aceste gânduri presărate printre înseși rosturile povestirilor: P. 20: «Sunt sentimente inalte cari fac pe soldat mare—acea răbdare caracteristică omului conștient de datoria lui». P. 29:—«Aveà de citit, taică,.. știi... el e mai învățat ca noi și n'are totdeauna timpul liber, încercă să-l scuze frate-său.—Invățat!... Nu e asta învățătură... Cine n'are în suflet dragostea de țară, patriotism și credință, nu valorează nici o lăscae...» P. 66: «... și sergentul lui Alecsandri primià onorul destinat celor mari, căci nu e om mai mare decât acela care făcându-și datoria se sacrifică pentru Patrie și Rege!» P. 85: «Un om care dezertează dela menirea lui și mai ales când e soldat, săvârșește cea mai grozavă crimă și faptul în sine nu găsește scuză nici în dragostea mamei, nici a femeei iubite.» P. 95: «pe jertfele celor căzuți în răsboiu generațiile viitoare își clădesc mărirea Patriei și a Neamului», etc. Dimpotrivă fraze ca aceasta (p. 21): «de morții din răsboiu nimeni nu se mai îngrijește, căci doar ai pământului sunt și acì ca și acolo—o groapă mare, toți la un loc, var pe deasupra și tăcerea veșniciei» nu pot decât strică scopurile cărții, deșteptând gânduri pe cât de dureroase pe atâta de zadarnice. De asemenea la p. 33: «balcoanele garnisite de femei», apoi în ge-

neral stilizarea puțin cam brutală și comună a bucății dela p. 47 și urm.: «Drama din Balcani», etc. ar trebuì fundamental revizuite.

Pentru avântul ei nobil, pentru talentul evident cu care e scrisă, pentru folosul ce aduce tinerimii din școale și din oaste, cartea d-lui Maior Bacaloglu, cu toate lipsurile ei, ar merità o recunoaștere oficială din partea Academiei Române.

Dr. Nicolae Brînzău, *Pocăiții.. Cuvântări bisericești asupra așà numiților pocăiți (adventiști, nazarineni).* Petroșani 1913. — *Raport de* **A. Bârseanu.**

Cartea aceasta cuprinde 14 predici îndreptate în potriva Pocăiților sau Adventiștilor, o sectă religioasă, care a început a pătrunde tot mai mult la Românii din Ardeal, Banat și Țara Ungurească.

După o introducere, în care se vorbește despre ereziile din biserica creștină în genere, se tratează despre Descoperirea dumnezeească prin Sfânta Scriptură și prin Tradițiune sau Predanie, apoi despre Biserică, ca societate a creștinilor, instituită de însuș Mântuitorul Hristos, despre episcopi și preoți, ca urmași ai Apostolilor, despre cele 7 Taine ale Bisericii noastre creștine; despre Slujbele din Biserica noastră (rugăciuni, cântări și cetiri), despre cinstirea Prea-curatei Fecioare Maria, a Ingerilor și a Sfinților, despre lucrurile sfinte, folosite în biserică, despre lăcașurile dumnezeești, sărbători și posturi, despre vieața creștinului adevărat și despre pocăință. In sfârșit se face un istoric al sectei Pocăiților, începându-se expunerea cu reforma lui Martin Luther, care, cum se exprimă autorul, «a început a învăță altcum pe oameni, adunând toate greșelile ereticilor de până acì».

Ca adaus la cele 14 cuvântări, autorul dă o mărturisire a credinței Baptiștilor, prezentată în a. 1905 Ministrului ungar de Culte, cu reflexiuni la abaterile dela învățătura Bisericii noastre; iar la sfârșit de tot un indice al pasajelor din Biblie, cari se pot referì la învățătura Pocăiților.

Prin citate din Sf. Scriptură și din Sf. Părinți, prin rezonamente și prin exemple luate din vieața practică, autorul caută să arăte «rătăcirile» Baptiștilor pe cari-i numește «apostoli mincinoși», și să dovedească adevărul învățăturilor Bisericii noastre, despre care vorbește astfel (pag. 37):

«*Să ne cunoaștem,* să considerăm de cea mai mare norocire a

noastră că ne a dat Dumnezeu să ne ținem de biserica sa cea adevărată și să vrem mai bine moartea, decât a ne lepădà de ea! In ea au crescut moși-strămoșii noștri, în ea au trăit neamurile trecute, ea le-a fost maică, ocrotitoare, ajutătoare în necazuri, mângăetoare în suferințe. Ea ne-a ascultat plângerile, ea ne-a șters lacrămile. Tot ce e în lume bun, frumos, cunoștință și învățătură, bună stare și lumină, dela sf. biserică este. Și noi, Românii, ce am fi, dacă nu am fi avut biserica noastră? De câte ori nu ne-ar fi contopit potopul străinilor, vitregia vremurilor, dacă nu am fi avut acel loc de scăpare! Pentru aceea să iubim biserica din tot cugetul nostru și din toată inima noastră și din toată vârtutea noastră!»

Bun cunoscător al Sf. Scripturi și al celorlalte scrieri bisericești, autorul argumentează destul de logic și apără cu căldură și cu destulă putere punctul său de vedere, de care pare convins. Mai puțin succese mi s'au părut punctele: Obiecțiuni în contra tradițiunii (pag. 21-29), Episcopii și preoții (pag. 38—48) și Cinstea (cinstirea) Preacuratei Fecioare Maria, a îngerilor și a Sfinților (pag. 104—117).—O interpretare cu totul silită se dă la pag. 49 frumoasei pilde a Mântuitorului Hristos: «Samarineanul milostiv», în care acest clasic exemplu al iubirii deaproapelui este tâlmăcit astfel: «Pilda aceasta spusă de D-l Hristos (Luca 10, 25—37) închipuește, iubiți creștini, trecutul neamului omenesc. Ierusalemul, orașul păcii, *însamnă* starea fericită a strămoșilor noștri din raiul pământesc, cu care neîndestulindu-*să* oamenii, au căzut între tâlhari, adecă în păcat»... Și așà mai departe.

Tonul polemiei sale este destul de calm, deși se pare că oratorul a avut scop mai mult să ferească turma sa cuvântătoare de adimenirile Pocăiților decât să-i facă pe aceștia a se întoarce în sânul Bisericii dreptcredincioase. Numai arareori se lasă răpit de focul devotamentului său pentru cauza pe care o apără, numind abaterile dela adevărata credință creștină: «erezii sau *greșeli de afurisită pomenire*» (pag. 6) și apostrofându-i pe aderenții sectei celei nouă, ce începe a străbate între Români, cu epitetele: «rătăciți», «vântură-țară», «Apostoli rătăciți și mincinoși», «șerpi veninoși», «nemernicii de Pocăiți», «fățarnicii de Pocăiți», sau afirmând despre dânșii: «Mai mari păcătoși, ca pocăiții, nu sunt pe lume» (pag. 144), și «Tot ce e la Pocăiți... e bun luat dela noi; tot ce e născocit de ei, e neadevărat» (pag. 146), sau: «ce e bun, e luat dela noi; ce e al lor, e tot rău» (pag. 204).—In câtevà locuri se folosește și ironia («dacă Pocăiții vreau să facă întocmai (ca Hristos)

n'au decât să meargă la Iordan toţi—*pot şi rămâneà acolo*—şi să nu se boteze în altă apă»; sau: «astfel s'au sculat, iubiţi creştini, pe urma reformaţiei lui Luter, o mulţime de proroci, ale căror *vrednice porodiţe* sunt pocăiţii de azi!», ba nu se dispreţueşte nici chiar anecdota (ca d. e. la pag. 143 şi 144 povestea cu Ţiganul, «carele fusese pocăit şi apoi s'a lăsat de ei», citată din lucrarea «Nazarenismul»).

Limbajul celor 14 cuvântări bisericeşti, menite să influenţeze asupra tuturor straturilor poporului, este — cum erà şi natural — poporal şi, în genere, uşor de înteles. Voind însă să se apropie cât se poate de mult de înţelegerea păturilor de jos şi, de altă parte, nefiind familiarizat în deajuns cu limba literară românească, oratorul foloseşte adeseori cuvinte şi expresiuni dialectale, precum şi construcţii, cari în Ardeal se aud din când în când, în urma contactului cu străinii, dar cari nu-şi au locul într'o scriere literară.

Astfel dintre *provincialisme* însemnez: «cea *dintâie* vestire a lui» (pag. 3), *voauă* (pag. 4, etc.), *mărturisască* (pag. 11), «ce este Scriptura, cari *îs* părţile *aceleia*» (ei; pag. 13), «să le *fie* dat porunca să scrie (pag. 15), «le-o predicat» (p. 17), *procatării* (advocaţii; p. 21), *tocacii* (ţesătorii; p. 21), *peceturi* (peceţi; p. 21), *însamnă* (p. 26), *aieverea* (aievea; p. 28), *căsile* (casele; p. 31, etc.), *păzască* (p. 34), *deloc* (îndată; p. 35, etc.). «Şi cu aceasta biserica lui Hristos, *la fel şi formă*, a fost întemeiată» (în toată forma; p. 35), «prin punerea *mânurilor*» (mânilor; p. 35), *preoţască* (p. 39), *amăjască* (amăgească; p. 47, etc.), toţi să *fie* mers» (p. 59), *farbele* (colorile; p. 121), *şorof* (şirof; p. 123), *glăji* (sticle; 123), «pentru acea-s vrednice de cinste» (p. 125). „*Oare cumva* vreme sfântă e la noi şi vremea sf. post» (p. 131), «se apucă ori se lasă omul de *ceva* lucru» (oarecare, vreun lucru; p. 138), «să nu rămână (muierea) cu *ceva* sminteală» (p. 139), nu se *îmbeată*; p. 142), «*or* rătăcì şi *or* fi rătăcit atâta vreme» (p. 151), *atâţa* oameni (p. 151), *tistorii* (autorităţi mai mari; p. 154), „*a devinit greoane*“ (a rămas grea; p. 155), «le-a cerut să-şi dee în scris toate *ponturile* (punctele), *cum-că ce cred ei*“ (p. 159).

Expresiuni şi fraze necorecte: «împărăţia ceriului, pe care a adus-o oamenilor pocăiţi, curăţiţi de păcatele *sale*» (pag. 3); «în *cele următoare o mie de ani*» (pag. 6); *în culoarea* şi sub scutul Sf. Scripturi» (pag. 9 şi 20); «Dacă vorbim cu pocăiţi, adesea ne pun în uimire cu cunoştinţele lor din Sf. Scriptură; unele cărţi ale ei le ştiu aproape de rost, *aceea* o cetesc cu evlavie acasă şi

la adunările lor» (pag. 9); « a trebuit să ne facă *în ceva chip cunoscut* ființa sa» (pag. 10); «Acestea toate ni le-a făcut nouă D-zeu cunoscute *în mod peste fire*» (p. 10); «după *umblarea* lui H. pe pământ» (pag. 12); «Evangheliile le cinstim și noi prin aceea, că cartea *acelora* o sărutăm» (pag. 13); «câte o știre primită *ori de răspuns* au dat anză la cărțile Sf. Apostoli» (pag. 17); «*nu putem destul mirà îndârgirea* și orbia acelor rătăciți» (în loc de: «nu ne putem mirà îndestul de îndârjirea,» etc. (pag. 17); «toată silința numai *într'acolo* și-a dat-o»; (pag. 21); «toți o prepun (probabil: propun), o sfârtică (seraca Sf. Scriptură!), *o învață altora*, înainte de a o învățà ei» (pag. 21); «la Sf. Scriptură toți *își fac drept* (în loc de: se simt îndreptățiți) să o tâlcuească, să o înțeleagă care cum vrea și așà *să aducă* (în loc de: să scoată) din ea lucruri...» etc. (pag. 22); «femeia păcătoasă vreau să o omoar*ă*» (în loc de: pe femeia; (pag. 24); «biserica înseamnă **pe** toți oamenii aceia, cari țin o credință» (pag. 31; aici nu are loc *pe*); cu toate că D-l Hristos *toate a învățat Apostolilor*» (pag. 34); «*Să ne cunoaștem* de cea mai mare norocire a noastră» (pag. 37); «totuș la câți crai și împărați li s'a întâmplat în viața lor, de căzând din cinstea *sa*, au ajuns în stare mai rea decât a robilor» (pag. 39); «Vedem, că D-l Hristos *nu toți credincioșii săi* i-a făcut la feliu» (pag. 43); «se adunà poporul și *pe care-l aflà de bine*, îi încredințà să slujească cele sfinte» (p. 43, în loc de: căruia aflà de bine); «*Cumcă* pentru ce slujbă s'au făcut diaconii, se vede din Sf. Scriptură» (p. 46); «Acestea (tainele) sunt niște lucruri din afară și cuvinte, *cărora* e împreunată vărsarea darului dumnezeesc» (p. 52); «ceriul și pământul *îl* grijește (D-zeu), precum *îl* stăpânește» (p. 60); «nu ne întărim însă numai prin taina a doua,» (p. 61; în loc de: decât numai); «trebue, ca ei (preoții) mai întâi» *se* cunoască *acelea* (păcatele), căci numai așà le pot iertà» (p. 65; în loc de: să le cunoască); «Vedem, că D-l H. s'a pus cu învățăceii săi la cina cea de pe urmă, ca să o petreacă *încă acea* cu ei» (p. 74); «*oare* când vezi că cineva dă foc la casa vecinului său» (p. 79; corect: ori când vezi); «faci bine *la altul* (altuia) prin aceea» (p. 79); «căci poate fi jertfă și fără a se îndreptà *întru* (spre) bine altuia» (p. 79); «ca *prin acea că ne lipsim* de anumite lucruri și le nimicim, să lăudăm pe D-zeu» (p. 80; în loc de: lipsindu-ne); «ci se vede, că de o taină a D-lui H. e vorba, *a căror* putere erà la preoți» (p. 94); «s'au vindecat oamenii de neputințele *sale*» (p. 94); «Mai departe se binecuvântă, cu rugăciune, ca-

sele și oamenii și locurile, cari *se supără* de duhuri rele» (p. 97); «stâlparii sau *ramurii* verzi» (p. 97); «cea dintâie rugăciune *ne-a învățat-o* însuș D-l Hristos» (p. 100); «această nebunie vreu *să o vă arăt*» (p. 104); «*cum ar fi nașterea crezut lui Hristos* dela Spiritul sfânt?» (pag. 109); în loc de: cum ar fi crezut nașterea lui H.? — de cumvà nu e vreo greșeală de tipar; «Dacă cetim în o carte despre lupta dela Plevna, ori despre luptele de acum cu Turcii, pricepem noi *cum a fost acea*» (p. 121); «biruință mare *peste* vrăjmași» (p. 130); «ca un pom mare cu *atâța* ramuri» (p. 133); «*să o învrednicim* (vieața veșnică) prin viață creștinească» (p. 135); «*Pe urma* acestor porunci să fie viața ta, iubite creștine, plăcută lui D-zeu» (p. 137); «părinții *să-și afle o bucurie* întru a-i învățà (pe prunci) rugăciunile» (p. 139); «*lipsește* să vă spun acum, iubiților» (p. 141; în loc de: mai rămâne); *Aceasta* (beția și curvia) sunt cele 2 lucruri, cari mai mulți oameni bagă în iad» (p. 140); «Bine, cunoaștem aceasta; dar *să ne facem pocăiți*, adecă *să ne lăpădăm de legea noastră*, atunci nu vom mai păcătuì?» (p. 142; în loc de: dacă ne-am face pocăiți... dacă ne-am lepădà de legea noastră); «Numai după 15 (sute de) ani dela începutul creștinătății s'au născut acele rătăciri mari» (p. 149; aici însă, evident, este o greșeală de tipar).

Propozițiuni neclare și rău stilizate: «Dacă, precum chiar în zilele noastre pocăiții ori să zicem socialiștii nu cu cărți și gazete caută să câștige oameni pentru învățăturile lor, ci cu graiul viu; merg între ei și atâta le vorbesc, până îi ademenesc: cu cât mai vârtos în acel timp vechiu, când puțini știau carte, nici tipar nu erà, nici cărți ca ale noastre și gazete» (p. 15). «Pe lângă cele ce s'au spus din Sf. Scriptură în contra Tradițiunii, fost-au alții, cari după gândirea omului cu mintea sănătoasă au aflat, că nu poate să fie și alt izvor de credință, decât Tradițiunea» (p. 28). «Indoeli și rătăciri nu sunt pentru Tradițiune, ci sunt la aceia, cari nu cunosc Tradițiunea, cari numai în Scriptură cred, aceia se impart în atâtea păreri câte capete, și se fac sute de legi» (p. 29). «Ce ne mai rămâne de înțeles mai vârtos, decât aceea, că acest așezământ al lui D-zeu (biserica) trebue să-l cinstim, mai presus de toate» (p. 37). «Poți crede aceasta despre bunul nostru Mântuitor? ne voit să ne ducă în rătăcire *să închinăm* la idoli, cum ar fi, dacă nu e adevărată, închinarea noastră *către* s. Impărtășanie? (p. 74).

Dar aceste neclarități pot provenì și din numeroasele greșeli de tipar ce s'au strecurat în cartea, despre care e vorba.

O propoziție de rău gust este cea dela pag 73: «Nu credeți, că veți mâncà trupul meu așà, *cum se mănâncă carnea după om mort.*»

Cu un cuvânt: cuvântările bisericești ale părintelui Dr. Nicolae Brînzău merită toată lauda pentru căldura, cu care se apără într'însele credința Bisericii strămoșești, — nu însă și premiul Năsturel de 4.000 lei, la care au fost prezentate.

Stelian I. Constantinescu, *Din problemele educației. Studii de psihologie și pedagogie.* București 1913.—*Raport de* **Dr. C. I. Istrati.**

Lucrarea d-lui Constantinescu atinge una din chestiunile cele mai importante și anume, modul cum trebue organizată cu deosebire școala primară, care este prima instituțiune culturală cu care se întâlnește orice copil, la începutul carierei sale scolastice, și cu care ar trebuì să facă cunoștință toți copiii, pentru a nu rămâneà cetățeni fără cele mai elementare cunoștințe didactice necesare în vieață.

Toată lucrarea aceasta, pe care am cetit-o cu anumită atențiune și care poate să aibă unele părți prea desvoltate față cu altele, este totuș o lucrare de mare merit, născută din o adâncă convingere și scrisă cu căldură și în așà mod, încât convinge cu ușurință, lămurind multe chestiuni importante, dar asupra cărora se trece cu ușurință de regulă de către părinți, profesori și legiuitori.

Toată lucrarea se resimte de această părere pe care o găsim la pag. 8:

«*O ură ascunsă trăește între amândoi. Copilul disprețuește pe acel care îi cere peste ce poate el da; profesorul vede un leneș, o stârpitură în nenorocitul care cade învins în această luptă pentru știință.*»

Și cu deosebire de următoarea părere, de la pag. 21, care este atât de adevărată, dar de care din nenorocire se ține așà de puțin seamă și în familie și în diferitele ramuri ale învățământului:

«*Să fim conducători copiilor, dar să nu căutăm nicidecum a le turnà mintea în anumite calapoade născocite de noi.* **Să nu le omorîm de mici inițiativa, căci de ea vor aveà mai multă nevoie pe lume decât de orice.**»

Iată de ce aș dorì ca această lucrare să nu lipsească cu deosebire de pe masa oricărui membru al învățământului, convins fiind că prin numeroasele exemple aduse în ea, prin modul cum

faptele și ideile sunt prezentate și prin adevărurile ce conține și concluziunile sănătoase la care ajunge, va servì mai mult pentru a schimbà atmosfera din școalele noastre actuale, a îndulcì raporturile dintre învățător și elev și a face ca școalele noastre să dea rezultate mai bune, iar societatea să aibă oameni mai destoinici, căci cu adevărat ceeace se spune la pag 53 ne lipsește:

...... «*educația și exercițiul voinței și prin urmare al caracterului, deșì e recunoscut de toată lumea că omul fără voință și fără energie nu poate fi întru nimic folositor, nici sieși, nici societății.*»

Se ocupă pe larg de toate problemele educațiunii copilului mic și arată regulat modul ce trebue să-l urmăm, în familie sau în școală, pentru a însuflà încredere în propriile forțe ale copilului și a-l face astfel să năzuească tot mai mult în deplina îndeplinire a datoriilor sale.

Cât de mult ar trebuì răspândită următoarea părere dela pag. 90, așà de puțin cunoscută de mulți părinți și din care cauză sunt așà de mulți mici martiri, în familiile fără bună pregătire a părinților, făuritoare de copii cari adesea toată vieața poartă în ei răul unei educațiuni greșite:

«*Nici odată părinții să nu arate violență și furie și nici pedepsele să nu fie prea dese, deoarece copilul se deprinde cu ele ca și cu o doctorie amară.*»

Intr'un capitol special dovedește de altfel cu ușurință, fată cu cele ce se petrec, că·

«*Instrucția de azi e o curată inchiziție a copilăriei*», încât cu drept cuvânt spune la pag. 118:

«*Pot să afirm cu cea mai deplină siguranță, că dela copilul nici unei nații nu se cere atât ca dela micul român și române.*»

Intr'un alt capitol arată cum va fi școala viitorului, capitol care ar trebuì să fie cetit și bine asimilat de către învățătorii și institutorii noștri și termină cu un studiu important : *Psihologia experimentală aplicată la pedagogie*; *pedagogia modernă și noile reforme școlare.*

Găsește ocaziunea a arătà pe larg lucrările lui Vaschide, alăturea cu ale altora, în această direcțiune.

Și termină cu această constatare:

«*Un adevăr din ce în ce mai mult se impune pe tărâmul cunoștințelor noastre, fie ele estetice, filozofice ori economice, și*

anume: că numai condițiile biologice dictează, determină totul. Incetul cu încetul, cu tot disprețul psihologiei clasice și ignoranța clasică a pedagogilor, psihologia experimentală și-a croit un drum temeinic în familia mare a științelor biologice, și aceasta grație numai cercetărilor duse cu atâta trudă și râvnă în liniștea laboratoriilor.»

Lucrarea d-lui Stelian Constantinescu este o lucrare de valoare prin modul cum este scrisă și de o utilitate excepțional de mare pentru momentul în care ea a luat lumină.

Literatura noastră aveà lipsă de o astfel de lucrare și este o fericire că golul a fost îndeplinit de un convins pedagog ales și om în curent cu filozofia și cu partea ei cea mai precisă, acea bazată pe studiul psihologiei.

Ministerul Instrucțiunii publice ar aveà căderea, prin Casa Școalelor, de a face ca această importantă lucrare să nu lipsească din nici o bibliotecă a școalelor sale și să caute să o răspândească cât mai mult printre diferitele ramuri ale membrilor învățământului, dându-se și ca premiu absolvenților școalelor normale.

Academia față cu valoarea literară și științifică a lucrării, față cu serviciul mare ce este menită a-l aduce societății noastre, prin o educațiune rațională și înălțătoare, cred că va binevoì a o distinge, acordându-i o bună parte din premiul Năsturel.

G. Diamandy, *Chemarea codrului. Poveste vitejească în 3 acte.* București 1913.— *Raport de* **I. Bianu.**

Teatrul atrage cu putere magnetică de câțivà ani pe acel temperament adânc artistic și nedisciplinabil, care este d-l Diamandy. După predilecțiile din tinerețe pentru etnografie, d-l Diamandy s'a dat cu totul politicei, fără să găsească într'însa nici mulțumirile căutate, nici terenul de activitate în care să se cheltuească toate energiile sale cam sburdalnice. Arta cu libertățile ei nedisciplinate l-a ispitit. A reprezentat și a publicat două scrieri dramatice: «Tot înainte» și «Bestia», amândouă drame în patru acte. Focul rampei a cam ars aceste întâi lucrări, dar aceasta nu a intimidat pe autorul lor, care a scris înainte și, pe dosul copertei dela «Chemarea Codrului», vestește că are gata în manuscris încă o dramă, două comedii în câte trei acte și niște farse — în total 13 acte. Aceasta este o producție dramatică bogată. Iar acuma în urmă, la sfârșitul lui Martie, scriitorului i-a fost încredințată direcția generală a teatrelor.

«Povestea Codrului» nu este nici dramă, nici comedie; autorul însuş o numeşte «poveste vitejească» şi arată că trebue «să fie jucată ca o comedie eroică». Este un fel de feerie fără versuri şi fără muzică, care pune înaintea privitorului vieaţa Moldovei — cum şi-o închipueşte autorul — din vremile simple şi tari din întâia jumătate a secolului XVI, pe când văzduhul erà încă plin de măreţia lui Ştefan Vodă, pe când Petru Vodă Rareş erà dus în Ardeal.

Ne trec pe dinainte boieri mari cu vorbă simplă şi aspră, dar cu mâna grea şi grabnic aplecată spre mânerul paloşului; un furtunos tânăr fiu de domn, «os domnesc», cum îşi zice prea des el însuş; Doamna Maria din Rădeana şi câtevà jupânese (soţii de boieri) înjurul ei; o tânără grofină unguroaică trimeasă din Ardeal de Petru Vodă, ca să o mărite pentru combinaţii politice cu măria sa Ioniţă, «os domnesc». Toată această lume duce vieaţă de curte domnească pe valea Trotuşului în curtea domnească dela Rădeana, cu joc de zaruri şi de halca, cu vânători la urşi şi cerbi. In mijlocul lor apar îmbrăcaţi în sdrenţe de lotri de codru trei frati tineri — o fată şi doi băieţi, — prinşi la vânat în codrii domneşti de pe Trotuş. Lotrii sunt ciudaţi, căci se pretind boieri mari şi se descoperă că sunt fiii lui Pan Dumitraşcu Frânge-gât, mare şi vestit boier dela Soveja. Tatăl lor fusese ucis de niste hoţomani de Unguri, iar copiii au rămas în grija pădurarului Năsăilă, veche slugă credincioasă a casei. Vieaţa orfanilor, băieţi şi fată, se petreceà în codrii cu vânători de fiare. Când s'a lămurit cine sunt şi ai cui sunt, s'a văzut că sunt înrudiţi deaproape cu Vornicul Iordache Vreme-rea dela Căiuţi şi veri cu Ioniţă «os domnesc».

Ancuţa, orfana lui Frânge-gât, erà sălbatecă rău şi îndrăsneaţă peste toate măsurile. Ioniţă «os domnesc», verişorul ei, este ameţit de ea, lasă pentru dânsa pe o tânără jupâniţă dela curte, nici nu vrea să mai audă de grofina trimeasă de Petru Vodă de peste munte. Dragostea leagă puternic pe strălucitul puiu domnesc de sălbateca Anca.

O năvală de Tătari vine să prade curtea dela Rădeana, unde fiul Hanului fusese cu puţini ani înainte ucis de Moldoveni, ţintuindu-i cu cuie turbanul pe cap. Boierii erau duşi la jocul vitejesc de halca mai sus pe valea Trotuşului; Tătarii găsesc curtea aproape nepăzită; Ioniţă, Anca şi câţivà slujitori sunt repede biruiţi; Ioniţă rănit rău şi prins; Ancuţa este asemenea prinsă cu toporul. Mârzacul voeşte să taie capul lui Ioniţă; Ancuţa sare să-l scape şi dă Tătarului tot, ca să scape vieaţa iubitului. Boierii află

de năvala Tătarilor, aleargă la curte, ucid și alungă pe Tătari. Anca a rămas mai rău decât moartă. Doamnă, călugărul curții și toți ceilalți o cred nevrednică de a mai fi mireasa lui Ioniță. In el însă biruește dragostea—trece peste datine și legi și merge cu Ana la codru, care-i cheamă la vieața vitejească, de unde ieșise Anca și fusese adusă la «curțile cu minciunile».

La cetire și pe scenă această scriere a avut și are succes nu atât pentru calitățile ei dramatice, cât pentru tăria spiritului în care este închegată, pentru vorba verde și curată în care se rostesc persoanele, pentru evocarea vie și colorată a vremilor de mare energie din trecutul Moldovei, de când nu începuse încă «scăderea», despre care cu jale vorbește cronicarul pe la mijlocul secolului XVII. Vitejia codrului, luptele cu urșii și cu Tătarii farmecă pe toți, tineri și bătrâni. Cum le este purtarea, așà le este și vorba—aspră, simplă și tare. Pentru aceea publicul aplaudă, și asta este semn bun în vremurile de astăzi.

Pentru aceste calități și pentru aceste efecte propun ca scrierea aceasta să fie cinstită cu premiul Năsturel, la care concurează.

Gh. M. Dobrovici, *Istoricul datoriei publice a României.* București 1913.— *Raport de* **M. C. Sutzu.**

Obiectul principal al lucrării d-lui Dobrovici este studiul originilor datoriei noastre publice și urmărirea creșterii ei uimitoare.

Autorul nu se mulțumește numai cu aceasta, el cercetează cauzele cari au necesitat atâtea împrumuturi succesive, ridicând la peste un miliard și jumătate datoria noastră de Stat.

Un mic studiu istoric despre starea datoriilor principatelor Valahiei și Moldovei înainte de Unire servește ca introducțiune.

Deschiderea erei moderne a României prin contopirea ambelor principate este însă adevăratul punct de plecare al lucrării.

Creditul Statului se stabilește atunci și încrederea crește proporțional cu întărirea noastră.

Accesul piețelor străine se deschide pentru noi și ne permite să indroducem în țară capitalurile necesare pentru organizarea noastră și punerea în valoare a bogățiilor naturale.

D-l Dobrovici studiază aparte fiecare împrumut, el reproduce textul convențiunilor de realizare și ne dă seamă de motivele cari au îndemnat guvernul să recurgă la acest împrumut.

Uneori merge chiar mai departe și rezumă în trăsurile lor prin-

cipale desbaterile Camerelor Legiuitoare cari au votat împrumutul.

Autorul este în mod vădit îngrijat de a dovedì că sumele enorme cheltuite au fost întrebuințate în mod util și că, ca contraparte a împrumuturilor, avem astăzi rețelele noastre de căi ferate, fortificațiile și celelalte armamente, etc.

In mod global lucrul este evident, ni se pare însă probabil că o analiză mai amănunțită a materiei ar dovedì că unele lucrări pripite sau executate fără un studiu prealabil suficient ne-au costat foarte scump.

Opera d-lui Dobrovici ar fi fost mai completă, dacă ar fi aruncat măcar o privire asupra izvoarelor cari alimentează astăzi bugetul nostru de venituri, fiindcă numai prin desvoltarea acestor izvoare, paralel cu creșterea cheltuelilor, tezaurul nostru a putut suportà povara unei datorii publice atât de ridicate.

Comerțul, industria națională, exploatările petrolifere și altele prin avântul lor, aù contribuit de sigur la înflorirea avuției noastre.

Agricultura însă a rămas, ca și în trecut, izvorul cel mai mare și nesecat al bogăției României.

In decurs de cincizeci de ani toate paraginele și cea mai mare parte a pășunilor s'au transformat în ogoare roditoare. Trebuià deci să recunoaștem că numai o perfectă inconștiență istorică a făcut pe unii publiciști să vază vreo asemănare între regimul care a permis atâtea progrese și acela al latifundiilor romane din epoca decadenței imperiale, care din contră a transformat în paragine câmpiile fertile ale Italiei.

Aceste mici critici nu micșorează de fel valoarea cărții d-lui Dobrovici. Vă recomand deci pentru premiare această operă de statistică financiară conștiințioasă și utilă.

Iuliu Dragomirescu, *Ideile și faptele lui Bogdan Petriceicu Hasdeu. Partea I. 1836—1863*. București 1913.—*Raport de* **I. Bianu.**

Broșura cuprinde sub titlul: «Precursorii» (pag. 6—15) o schiță despre geneologia familiei Hasdeu; urmează (pag. 16—25) «copilăria»; se încheie (pag. 26—40) cu vieața lui Hasdeu «în Moldova».

Broșura are câtevà ilustrații și portrete; d-l Iuliu Dragomirescu își pune și propriul său portret între ale răposatului învățat.

Hasdeu a deschis drumuri nouă în studiile istoriografice și filologice la noi. D-lui Dragomirescu îi lipsește pregătirea necesară spre a puteà expune în mod luminos activitatea lui Hasdeu pe

aceste terenuri. Scrierea d-sale nu are nici o calitate, care să o recomande spre a fi premiată de Academie.

I. Enăchescu, *Comerțul de cereale Uzanțe, reguli, studii, tabele de calcul.* București 1913 —*Raport de* **P. Poni.**

D-l Enăchescu expune în lucrarea sa tot ce interesează comerțul de cereale.

In prima parte descrie diferitele forme ale împrumuturilor, studiind succesiv cambiile, cecul, împrumuturile pe gaj, contul curent, împrumuturile pentru sămânță, împrumuturile prin subrogație și acele asupra cerealelor depozitate. Aceste diferite forme de împrumuturi sunt însoțite de formularele uzitate, precum și de taxele de timbru și înregistrare; capitolul se termină cu scurte noțiuni asupra dobânzii, scontului, dobânzii compuse și amortismentului.

In partea a doua, autorul se ocupă cu comerțul interior al cerealelor. El publică în întregime regulamentele uzurilor din porturile Brăila, Constanța și Anvers, precum și legea Camerelor arbitrare și de conciliațiune; arată apoi manipulațiunile și operațiunile ce se efectuează în docuri și dă taxele de îmmagazinare și manipulare. In privința transportului găsim tarifele căilor ferate și acele ale asigurărilor fluviale.

In partea ultimă, autorul se ocupă cu comerțul exterior. Aici găsim un regulament suplementar asupra condițiilor de vânzare și detalii asupra contractului de navlu, asupra armamentelor maritime, precum și asupra diverselor forme de vânzare. In sfârșit, pentru fiecare țară, d-l Enăchescu ne dă tabele de transformare a monetelor și măsurilor în monete și măsuri românești.

Cartea d-lui Enăchescu este scrisă în mod concis, însă clar. Ea este foarte utilă pentru agricultorii și comercianții noștri de cereale. Dacă ar fi fost prezentată la un premiu divizibil, aș fi recomandat-o spre premiare. Nu pot însă să o consider ca cea mai bună carte scrisă în românește, pentru a i se da premiul Năsturel.

Al. Filloreanu, *Pentru patrie. Piesă originală istorică în 4 acte.* București 1913. — *Raport de* **I. Bianu.**

Titlu lung, peste toate obiceiurile, iar volumul, deși numai de 81 pagine, cuprinde — pe lângă cele arătate în titlu — și alte scrieri

în proză și în versuri — toate pătrunse de acelaș simțimânt patriotic. Patriotismul tânărului autor este însă atât de vulcanic, atât de nestăpânit, încât nu a putut fi disciplinat și închegat în scriere cu rost; dela început până la sfârșit scrierea în care îl exprimă este numai un șir de exclamații, de imprecațiuni, de blesteme și de tot felul de banalități și de vulgarități.

O asemenea scriere este lipsită de orice valoare, căci exclamațiile patriotice și eroice și ura contra Bulgarilor, singure și fără rost, nu pot da valoare unei scrieri.

Deaceea scrierea d-lui Filloreanu nu merită să fie luată în considerare.

Const. Fotachi, *Existența și manifestarea. O nouă teorie asupra evoluției în univers* București 1913.—*Raport de* **A. D. Xenopol.**

Cartea d-lui Fotachi este o încercare de metafizică. Ea caută un principiu, o explicare a tuturor fenomenelor universului. Acest principiu autorul îl găsește în manifestarea existenței, urmărindu-l cu stăruință și dibăcie în toate formele realității. Manifestarea la corpurile brute se face prin forțele materiale; autorul pune mai mare valoare pe cele chimice decât pe cele fizice și mecanice; în corpurile organice se face prin instinct întâiu, apoi prin simțimânt și în sfârșit la om mai ales prin gândire și rațiune. Intensitatea existenței este măsurată prin aceea a manifestării.

Acest principiu unitar de explicare a fenomenelor atrage numai decât după sine o unitate și o legătură neîntreruptă între deosebitele forme ale existenței. D-l Fotachi se încearcă să explice nașterea vieții din corpurile anorganice, prin aceea că protoplasma este rezultatul unor combinații chimice tot mai nestabile — teorie ce n'a fost încă dovedită experimental, dar către care știința tinde cât mai cu putere, că nu se pot admite în univers soluții de continuitate; — trecerea dela protoplasmă la om este dată de evoluția ființelor vii, fiecare din speciile mai superioare sporind puterea lor de manifestare.

Așà urmează mai departe autorul pentru a scoate din gândirea omenească, tot pe baza puterii de manifestare, deosebitele forme, ca religie, morală, drept, idee de Stat, etc. Sistemul d-lui Fotachi este în deobște bine întemeiat, raționamentul strâns și logic. Simți adeseori o plăcere intelectuală, urmărind deducțiile lui și văzând cum idea lui fundamentală se trage ca un fir roșu prin toată expune-

rea. Apoi această expunere e limpede și ușor de urmărit, limba e bună, curată românească și contribue mult la ușurarea înțelesului.

Se înțelege că se întâlnesc pe alocuri abateri dela adevăr, ca d. e. acolo unde d-l Fotachi susține că omul a stat totdeauna pe loc, și că universul s'a schimbat, când adevărul este tocmai din potrivă, cel puțin dela arătarea speciei umane, și anume a rassei albe, dela care evoluția anorganică și cea animală s'au oprit și evoluția a trecut la gândirea omenească, dar în expunere, d-l Fotachi părăsește această gândire greșită și revine la adevăr.

In deobște este îmbucurător de a vedeà la noi preocupări metafizice, cari nu prea chinuesc gândirea nimănui, cu atât mai mult că expunerea d-lui Fotachi este întemeiată pe gândire științifică și că este cu totul în curent cu cugetarea contemporană. Lucrarea d-lui Fotachi este un sistem de gândire foarte puternic înlănțuit și bine cugetat. Oricine va cetì unul din capitolele sale, care are și meritul de a fi scurt și de a nu înecà gândirea în potop de vorbe, se va convinge de cele ce spunem.

Din toate aceste puncte de vedere, am fi de părere a i se încuviințà premiul pentru care a concurat.

Căpitan Alexandru I. Lupașcu, *Pentru sufletul și inima soldaților noștri. Lucrare metodică de educație ostășească. A II-a edițiune.* București 1913. — *Raport de* **T. V. Stefanelli.**

Scrierea aceasta a d-lui A. I. Lupașcu a mai fost odată prezentată Academiei și anume în anul 1912. Autorul a solicitat și atuncea premiul Năsturel de 4.000 lei [1]). Scrierea apăruse atunci în ediția întâia și meritul ei a fost recunoscut de Academie, dar cu toate acestea nu a putut fi premiată, pentrucă nu puteà concurà cu lucrările mult mai însemnate cari solicitau acelaș premiu.

In anul acesta d-l Lupașcu ne prezentă pentru premiare a doua ediție a acestei scrieri, ediție revăzută și adaosă. Ca adaogere a ediției întâi se prezentă în a doua ediție o nouă cuvântare, care cuprinde instrucțiuni și sfaturi date instructorilor și gradaților și care este pusă înaintea celorlalte șapte cuvântări, ce erau cuprinse în întâia ediție.

Ediția a doua cuprinde și alte mici adaose și schimbări în text, și anume pe paginele 29, 32, 34, 36, 39, 48, 50, 52, 59, 61, 62,

1) Vezi *Analele Academiei*, 1911—1912, pag. 284

67, 68, 80, 81, 83, 87, 90, 93, 110, 115, 120, 121, 138, 139, 146, 147, 172, 178, 179, 180, 181, 185, 189, 190.

De altfel textul acestei edițiuni a rămas identic cu cel din întâia ediție și chiar expresiile cari în anul 1912 au fost reprobate de Academie (forță, sacru, țivilitate, sacrificiu, perfect, imediat, necesar, inamic, robust, adversar) au rămas neatinse și în ediția a doua.

S'a spus în raportul din 1912 și admitem și acuma, că scrierea d-lui Lupașcu este un manual de netăgăduită valoare pentru instrucția soldaților și ar trebuì răspândită cât de mult între ei, dar din aceleași cauze, ca și în anul 1912, nu este nici acuma cu putință a-i acordà premiul Năsturel de 4.000 lei.

George Pavelescu, *Dimitrie Bolintineanu și opera sa.* București 1913.—*Raport de* **Duiliu Zamfirescu.**

Prin adresa No. 48 din 13 Ianuarie 1914, ați binevoit a mă însărcinà cu examinarea lucrării d-lui G. Pavelescu asupra lui Dimitrie Bolintineanu, lucrare prezentată la premiul Năsturel de 4.000 lei.

Am onoare a vă informà că partea întâi a lucrării d-lui Pavelescu, care cuprinde vieața, călătoriile și politica lui Bolintineanu, este interesantă. Aflăm dintr'însa o mulțime de lămuriri cu privire la alcătuirea Statului nostru, ce vor servì istoricului acelor timpuri.

Partea a doua, intitulată *Opera sa*, e tratată în mod fragmentar.

Dar atât prima, cât și a doua parte, cuprind mai cu seamă citații din povestirile lui Bolintineanu sau din povestirile altora despre Bolintineanu,—așà încât meritul d-lui Pavelescu se reduce mai mult la coordonarea unui material scris de alții, decât la gândirile sale proprii.

E totuș interesant ca profesorii noștri, în loc de a face politică, să se ocupe cu studii și monografii de felul lucrării de astăzi, căreia, dacă premiul Năsturel este divizibil, i s'ar puteà acordà o parte, ca răsplată și încurajare.

Teodor V. Păcățian, *Cartea de aur sau Luptele politice naționale ale Românilor de sub coroana ungară. Volumul VII.* Sibiiu 1913.—*Raport de* **N. Iorga.**

Volumul VII din lucrarea d-lui Păcățian e tot așà de folositor ca și celelalte. N'aș fi fost în stare să fac timp de un an cursul

despre Istoria Românilor din Ardeal, pe care-l voiu preface într'o lucrare pentru tipar, dacă harnicul colecționator ardelean nu mi ar fi pus la dispoziție un material așà de bogat.

Defectele volumului de față, care urmărește silințele fraților noștri către biruința unei politice naționale dela 1881 înainte, sunt aceleași ca și ale volumelor precedente: în locul unei reproduceri integrale de discursuri parlamentare, consacrate adesea unor chestiuni cari nu privesc pe Români în special, erà mai bine să se dea extrase din ziarele, ajunse atât de rare, ale Românilor din Ardeal și Ungaria, precum și scrisori particulare din colecții accesibile.

Așà cum este, opera meritorie a d-lui Păcățian merită, de sigur, o încurajare.

Inginer Stelian Petrescu, *Călăuza Căilor ferate române. Publicațiune oficială anuală.* București 1913.—*Raport de* **Dr. C. I. Istrati.**

Această publicațiune este făcută din inițiativa și nevoile Direcțiunii Generale a Căilor Ferate Române, care a și făcut față tutulor cheltuelilor.

Ea este executată în mod cât se poate de ales și conține harta Căilor ferate, numeroase fotografii și mai ales autotipii, foarte bine reușite, făcute după clișee proprii luate de d-l Stelian Petrescu.

Această călăuză, pusă la îndemâna călătorilor, poate prin toate aceste fotografii să le înlesnească să-și facă o idee, nu se poate mai bună, despre țara noastră, despre lucrările de artă, monumentele mai de seamă și chiar despre pictorii noștri cei mai de seamă.

Direcțiunea Căilor Ferate Române merită toată lauda pentru această lucrare, iar d-l Stelian Petrescu a reușit, și cu această ocaziune, să-și servească țara grație talentului mare ce are de a face fotografii, nu se poate mai bine reușite.

Din punctul de vedere românesc și al propagandei, ar fi de dorit ca această lucrare să fie făcută și cu textul francez, pentru ca străinii, în special, să poată cu mai mare ușurință luà cunoștință de cele cuprinse într'însa și aveà explicațiunea lămurită a numeroaselor vederi sau fotografii ce cuprinde.

Din punctul de vedere însă al Academiei, această lucrare nu intră în categoria acelora cari pot să fie premiate.

Nota originală, contribuțiunea nouă, în o direcție oarecare, lip-

sește acestei publicațiuni, care are marele merit de a fi o admirabilă călăuză a Căilor Ferate Române, dar numai atât.

G. Popa-Lisseanu, *Incercare de monografie asupra cetății Drâstorul—Silistra*. București 1913.—*Raport de* **V. Pârvan.**

Cu prilejul evenimentelor din anii 1912-1913 autorul s'a simțit îndemnat a cercetà mai de aproape istoria orașului Silistra, care pentru întreg trecutul nostru i se arătă a fi de o deosebită însemnătate. Incepând cu vremea preromană și sfârșind cu intrarea Silistrei din nou în stăpânire românească în anul trecut, d-sa caută să lămurească istoria orașului și ținutului, fie prin mărturii directe privitoare la obiectul său, fie prin considerații și expuneri generale asupra întregii regiuni dela Dunărea de jos, luate din tratatele și monografiile istorice mai nouă. Deși nesprijinit direct pe texte și monumente, autorul cearcă totuș mereu să controleze prin izvoare informația ce și-o ia din expunerile istorice mai nouă. Avem astfel continuu mulțumirea de a-l vedeà însuflețit de dorința să fie in concluziile sale cât mai aproape de adevăr.

Fireşte acest lucru îi rămâne adesea numai ca un ideal neatins, dar intenția sa nu e pentru aceasta mai puțin vrednică de laudă. Ca impresie generală, cartea ar meritâ o încurajare din partea noastră, cu atât mai mult, cu cât autorul ei e unul dintre puținii profesori secundari, cari pot privì în urma lor asupra unei rodnice activități literare de caracter științific-popularizator și didactic. In amănunte cartea d-lui G. Popa-Lisseanu prezentă destul de multe lipsuri, asupra cărora nu cred de prisos a-l face atent. Unele sunt simple scăpări din vedere, provenite dintr'o prea mare grabă la redactarea cărții, altele însă sunt greșeli propriu zise, fie de fapte, fie de interpretare. P. 12, «Buzău», «amintit cu o mie de ani înainte de era creștină»(?). P. 13 și urm., originea cuvântului Durostorum: d-l Popa-Lisseanu o crede celtică; lucru neadmisibil, căci ambele părți ale numelui Duro-storum sunt perfect documentate ca trace, în alte nume de localități ca: Δουρὸ-τελις, Κασιού-στορος, Καπι-στούρια, Βηλα-στῦραι, etc. (Tomaschek, *Die alten Thraker*, II, 2 ș. u.); p. 15 și 69, *Jornandes*; p. 18 și urm. *Krobyții*; la p. 29 se afirmă că Traian a mutat la Durostorum leg. XI din Germania; la p. 38 se spune că subt Traian legiunea XI Claudia erà în Germania, că nu se știe precis când a fost adusă în Moesia, că, în orice caz, «e probabil că, la început, legiunea XI Claudia a staționat la Novae, iar I Ita-

lica la Durostorum, iar în secolul III și următorul și-au schimbat lagărele», după care urmează imediat: «părerea noastră este că legiunea XI-a Claudia a fost adusă la Silistra în timpul împăratului Hadrian... etc.». (cf. p. 37). Urmează inscripția din CIL, III, 7.474, închinată pentru sănătatea lui Antoninus Pius și a *Caesar*ului Verus; d-l Popa-Lisseanu spune întâiu (p. 39), că această inscripție datează «din timpul împăratului Marcus Aurelius și Lucius Verus», dând în notă tot d-sa anul 155 (!), iar la pag. 40 spune că aceeaș inscripție e din «timpul lui Antoninus Pius și Lucius Verus». Toată argumentarea și documentarea e în această chestiune încurcată și greșită. La pag. 34 se afirmă: «canabele desvoltându-se se prefăceau în *vicus*, iar acestea (r. acesta!) în *colonia* sau *municipium*» (!); acelaș lucru la p. 36. La p. 42 se spune: «zeul Mithras însă este un zeu al populațiunilor traco-getice»; «idea noastră a fost că Mithras este un zeu național al Dacilor și părerea ne-o vedem confirmată astăzi prin studiul lui N. Densușianu asupra cultului zeului Mithras» (!). Urmează argumentarea și, la p. 43, afirmarea: «Mithras... aveà să se identifice... cu Christ al nostru». Tot pe p. 43 se afirmă că o inscripție, care pomenește pe Marcus Aurelius (i se dă textul în întregime), nu-l pomenește pe acesta, ci numai pe L. Verus. La p. 45 se întrebuințează expresia: «Inscripțiunea pare a fi fost pe epistylul unui sarcofag». La aceeaș pagină găsim: «cornicularius» — «primul grad peste simplu soldat». La p. 52 «Carnicum-Ceatalorman». La p. 84 uită să dea originea informației d-sale. La p. 57 și 60 afirmări nesprijinite prin nimic cu privire la Bastarni și Carpi. La p. 72 se atribue lui Justinian o reformă militară și administrativă întâmplată cu veacuri înainte. La p. 74 se admite ca dată a trecerii Slavilor peste Dunăre în imperiu a. 577, deși Procopius, pe care d-l Popa-Lisseanu îl citează în josul paginei, spune că Slavii erau stăpâni în Dobrogea noastră încă cu mult înainte. In general d-l Popa-Lisseanu zice *Sclavi* în loc de Slavi. La p. 87 autorul spune că subsemnatul «susține chiar că Dasius a fost episcop în Durostorum». Nu susțin nimic, căci chestia nu mă interesează, ci citez lista de episcopi alcătuită de Harnack pentru vremea până la Constantin cel Mare, — dela care înainte, abià, încep eu personal a cercetà împrejurările istorice respective. La pag. 103 și 197 se spun lucruri opuse asupra aceleiaș chestiuni: titlul de *Caesar* la Bulgari.

Dr. Iacob Radu, *Istoria vicariatului greco-catolic al Haţegului.* Lugoj 1913.— *Raport de* **N. Iorga.**

Lucrarea părintelui Iacob Radu cuprinde două părţi : o expunere istorică, mai scurtă, şi expunerea, pe larg făcută, a situaţiei actuale a parohiilor din Vicariatul Haţegului. Cea dintâi a fost criticată şi de cercetători de peste munţi ai istoriei noastre, relevând lipsuri numeroase şi întâmplătoare greşeli, pe cari nimeni nu se poate gândì a le tăgăduì. Cealaltă e o lucrare foarte folositoare şi meritorie, mult superioară shematismelor obişnuite. De această parte ţin seamă mai ales, cerând, dacă se poate, o încurajare pentru autor.

Dr. Radu I. Sbiera, *Gramatica latină pentru licee, gimnazii şi toate şcoalele secundare şi asimilate.* Cernăuţi 1913.— *Raport de* **A. Philippide.**

Cartea cuprinde morfologia şi sintaxa limbii latine, cu o introducere, în care se vorbeşte pe scurt despre sunetele acestei limbi, şi un apendice, în care se dau noţiuni de prozodie şi metrică, de calendarul roman, de abreviaţiunile uzitate la Romani, de monetele şi măsurile romane. La sfârşit este un indice pentru sintaxă. Morfologia cuprinde înşirarea formelor de declinare şi conjugare, a adverbelor, prepoziţiilor şi conjuncţiilor, lăsând cu totul la o parte sufixele derivative. Sintaxa cuprinde cunoscuta materie a sintaxei latineşti. Punctul de vedere al autorului este cel empiric, nu cel istoric şi comparativ, pentru aceea dă numai prea scurte notiţe asupra radicalelor şi asupra transformării formelor. Partea originală a gramaticii d-lui Sbiera, faţă cu gramaticile latineşti scrise în româneşte de până astăzi, este că în ea se arată în mod regulat cantitatea vocalelor din silabele închise. In arătarea acestei cantităţi însă d-l Sbiera greşeşte în trei feluri: 1) Dă câteodată cantităţi false, ca de pildă pentru verbul *esse=edere,* la care e din formele *essem esses esset essemus essetis essent este esto estote esse* este dat ca scurt, măcar că cele mai precise şi sigure mărturii îl arată ca lung *(Archiv für lateinische Lexikographie und Grammatik*, XIV, 412, 466). 2) Dă ca sigure cantităţi îndoioase, ca atunci când înseamnă pe u din *juxta* ca lung, măcar că acest u este bazat numai pe combinaţii etimologice (*juxta*= superlativul lui *jugis*), în vreme ce mărturia unui gramatic latin îl arată ca scurt, *Archiv für lat. Lex.,* XIV, 474 (tot scurt îl arată şi limbile romanice). 3) Confundă vocala

lungă din silaba închisă cu silaba lungă prin poziție, d-l Sbiera adică își închipuește că silaba lungă *prin poziție* este lungă din cauză că vocala *scurtă* din acea silabă *se lungește* prin poziție! (pag. 289: „Lungi se consideră silabele care au o vocală scurtă care devine lungă prin pozițiune: *mûlti, sêllae, môntes*"). Insuș faptul că în cursul lucrării sale însemnă vocalele lungi și scurte din silabele închise trebuià să-l ferească pe d-l Sbiera de a afirmà această neexactitate, pentrucă atunci toate vocalele din silabele închise ar trebuì să fie lungi! Dar tocmai, după cum însuș d-l Sbiera știe, unele vocale din silabele închise sunt lungi, iar altele scurte, și cu toate acestea toate silabele închise sunt lungi, și acele cari au vocală scurtă, și acele cari au vocală lungă! Lucrul nu este ușor de explicat din punct de vedere fiziologic, căci nu se poate pricepe cum silaba *stă* e scurtă, iar silaba *ăst* lungă, și încă așà de remarcabil lungă, încât urechea poetului *popular* indian și grec puteà percepe în mod *lămurit* deosebirea de lungime dintre niște silabe ca *stă* și *ăst*. Incercări de a explicà lucrul s'au făcut, și acei cari le-au făcut au căutat să explice și altă enigmă a prozodiei antice, pentru ce adică grupul explozivă + *l*, *r* câteodată formează poziție și câteodată nu (Meillet, *Introduction à l'étude comparative des langues indoeuropéennes*, III éd., 108).

In general, în ce privește sunetele limbii latine, d-l Sbiera spune în gramatica d-sale lucruri cu totul greșite. Iată cum se pronunță sunetele latinești după d-sa: *oe* = „germ. *ö*, franc. *eu*." *ch* (de pildă în *pulcher*) „este un *h* gutural și se pronunță ca *h* din *paroh, arhimandrit*". „*s* intervocalic se cetește *z*: *rosa*, cetește *roza*." „*qu* se pronunță *cv*, de ex. *quattuor*, cetește *cvatuor*". „*ngu* se cetește *ngv*, de ex. *lingua*, cetește *lingva*". „*su* urmat de o vocală se pronunță *sv* numai în cuvintele *suadeo*, cetește *svadeo*, *suavis*, cetește *svavis*, *suesco*, cetește *svesco*, *Suebi*, cetește *Svebi*, *Suetonius*, cetește *Svetonius*." Va să zică Romanii pronunțau cum pronunță Nemții! Și cum că într'adevăr d-l Sbiera își închipuește că Cicero pronunțà: *Dionüzius, amonus, pulher, roza, cvatuor, lingva, svadeo, svesco, svavis*, se probează prin împrejurarea că acolo unde știe și d-sa că altfel pronunțau Romanii limba lor, decât o pronunțăm noi modernii, o spune. Astfel, de pildă, despre *c* urmat de *i* zice că „se pronunță acuma de fiecare popor după particularitatea limbii sale, și anume *ce, ci* de Români și Italieni, *se, si* de Francezi, *țe, ți* de Germani; Romanii epocii clasice rostiau pe *c* totdeauna *k*, chiar și înaintea lui *e, i*." Și tot așà ne spune că „Ro-

manii epocii clasice rostiau pe *g* totdeauna *g*, chiar și înaintea lui *e*, *i*; pe *ti* totdeauna *ti*“, măcar că noi iști de astăzi pronunțăm altfel. D-l Sbiera ne mai spune apoi că *rh* „se pronunță *rh*, adică *r* urmat de un *h* foarte ușor, aspirațiune, de ex. *Rhenus*, cetește *Rhenus*.“ *Rhenus*, și tot așà *Rhaeti*, *rheda*, sunt pronunțări grecizante și *rh* din aceste cuvinte se pronunță ca ῥ-inițial grecesc, iar ῥ-inițial grecesc se pronunță cu aspirația înainte de *r*, nu după *r*, precum probează un cuvânt ca τέθριππον> τέτριππον, ori ca φροῦδος> πρόουδος, apoi faptul că ῥ-inițial grec a provenit adesea din indogermanele *sr*-și *ŭr*-.

Tot așà de pline de greșeli sunt notițele date de d-l Sbiera asupra metricii. Pentru d-l Sbiera, de pildă, ἄρσις, pe care d-sa o numește *arza!*, ar fi „silaba lungă care poartă accentul ritmic, tactul, ictus“, iar θέσις ar fi „silabele lungi sau scurte, care n'au accentul ritmic“. Mai înainte de toate greșit își închipuește d-l Sbiera că partea accentuată cu ictus în picior ar fi numai decât compusă dintr'o silabă lungă. D-sale i se primblă prin minte vechile și de mult părăsitele schemate ale dactilului, anapestului, trocheului și iambului (–́ ⏑ ⏑, ⏑ ⏑ –́, –́ ⏑, ⏑ –́), cari nu sunt de fel identice cu ritmele dactilic, anapestic, trochaic și iambic: să știe d-l Sbiera că schema — ⏑ ⏑ poate fi și dactil și anapest, că schema ⏑ ⏑ — poate fi și anapest și dactil, că schema — ⏑ poate fi și trocheu și iamb, că schema ⏑ — poate fi și iamb și trocheu! Dar apoi se împlinesc tocmai 24 de ani de când cuvintele ἄρσις și θέσις s'au restabilit în înțelesul lor cel adevărat, în care tocmai *thesis* este partea piciorului accentuată, iar *arsis* este partea piciorului neaccentuată (Gleditsch, *Metrik der Griechen und Römer*, § 4, în Iwan Muller's *Handbuch*, II, Munchen 1890). Mai departe ne vorbește d-l Sbiera despre piciorul *pyrrhichius*, ⏑ ⏑, compus din două timpuri primare; dar picior de două timpuri primare *nu există* ca element ritmic, *pyrrichius* este o invenție a lui Hephaestion! Și ne mai spune că „hexametrul dactilic e un vers compus din 6 dactile, dintre cari ultimul este catalectic“. Hexametrul dactilic e însă un metru acatalectic! (vezi Rossbach, *Griechische Metrik*, § 3). Cunoștințele metrice ale d-lui Sbiera sunt cele de pe vremea lui Gottfried Hermann.

Tot așà de defectuoasă se prezentă lucrarea d-lui Sbiera în ce privește „abreviațiunile uzitate la Romani“. La lista *prenumelor* vâră un *nume*, *Annaeus*, omite un prenume uzitat, *Vibius*, și pune două extrem de rare *Kaeso* și *Mamercus*. La „funcționari și corporațiuni“ înseamnă siglele defectuoase *Cs* și *Css* (consul, consules),

traduce sigla *Quir*, care are de obiceiu alte înțelesuri, cu înțelesul extrem de rar quirites, nu înseamnă *nici o funcțiune de corporație*, și dă numai câtevà funcțiuni din cariera senatorială (nici una din celelalte cariere nu este luată în seamă). La „alte abreviațiuni în acte publice“ înseamnă un rang din cariera ecvestră în mod greșit cu *Equ Rom* în loc de *Eq Rom* (eques romanus. De altfel titlul acesta este cel mai rar, obișnuitul titlu este equo publico), dă o siglă imposibilă *Ictus* (chipurile=juris consultus. Unde a găsi, d-l Sbiera această siglă? E atât de contrarie firii siglelor romane, încât prezența ei singură într'o inscripție ar fi de ajuns ca să se conteste autenticitatea acesteia. Nici în notele tironiane *ictus*=jurisconsultus nu se găsește). De altfel toată această pagină seamănă întocmai cu pagina corespunzătoare din „Verzeichniss der bei den Alten vorkommenden Abkürzungen“ din *Ausführliche Grammatik der lat. Sprache* a lui Kühner (tot așà, ca la d-l Sbiera, *Cs*, *Css*=consul, consules, *Annaeus* pus la praenomina, *Ictus*=jurisconsultus, etc., etc).

Asemenea cărți nu poate să premieze Academia Română.

P. Stănescu, *Organizarea învățământului rural*. R.-Sărat 1913.—*Raport de* **Dr. C. I. Istrati.**

Această lucrare conține ideile autorului asupra organizării învățământului rural, în care, după cum spune autorul el însuș: ....„*nu se va găsì nimic copiat, după cum nu se va găsì nimic* **originar**, *totul fiind frământat, asimilat, împroprietărit.*“!...

Autorul este un cald apărător al acelor cam părăsiți și actualmente, prin faptul că nu au școale suficiente la dispozițiunea lor, după cum se poate vedeà la pag. 6 și 9.

D-sa pledează pentru *omul deștept*, cum se poate vedeà la pag. 15 și 16 și în tot capitolul relativ la *alegerea cunoștințelor*.

Discută mai multe chestiuni de detaliu pentru învățământul primar, arată cât de rău sunt alese câteodată tablourile murale, se ocupă de ordinea cunoștințelor și de natură, în ordinea materiei, și cu drept cuvânt ne spune la pag. 35, susținând modificarea actualului orar de vară: „*Va să zică, unele dintre studii vor aveà întâietate iarna, iar altele vara.*“

„*A muncì vara în câmp și iarna în casă este o igienă naturală, o igienă impusă de forțe necunoscute*“.

Lucrarea are numeroase observațiuni foarte practice și de cari ar trebuì să ție seamă revizorii și inspectorii școlari în rapoartele lor.

Cerând ca învățământul să fie practic indică una din nevoile urgente ale reformei școalelor sătești, totuș adeseori fraza este cam obscură și chiar câteodată alcătuită din termini nu destul de clari. Astfel găsim la pag. 62: . . . . *„corpul oțelindu-se în munca și jocul din aer liber și sănătos, capătă energia trebuincioasă învingerii microbilor și rezistență în contra* temperiilor *din natură“.*

In ultimul capitol, relativ la mijloacele materiale, arată că e multă nevoie încă de inițiativă particulară; asta o credem cu ușurință și avem convingerea că numai prin inițiativa particulară se vor puteà îndreptà multe din relele actuale.

Cred însă că autorul merge prea departe, admițând că școala primară în pregătirea pentru vieață ar aveà de făcut cele ce urmează în fraza aceasta: *„Omul pregătit pentru vieață nu este nici cel muncitor, nici cel învățat, ci cel cu mintea ageră“.*

Lucrarea în sine este o încercare meritorie, dar nu are nimic din calitățile necesare pentru a fi premiată de Academie.

Premiul Asociațiunii Craiovene.

Nicolae Abramescu, *Lecțiuni de algebră superioară pentru clasa VIII reală.* București 1913.— *Raport de* **G. Țițeica.**

Acest manual a fost aprobat în două rânduri de Ministerul Instrucțiunii, în 1907 și în 1913, în urma rapoartelor favorabile ale unei comisiuni speciale, din care făceà parte și subsemnatul. Cartea se recomandă prin expunerea destul de clară și destul de îngrijită a materiei din programă, dar *mai ales* prin strângerea și alegerea unui foarte mare număr de probleme interesante, cari servesc ca aplicațiuni ale teoriei, ca deprindere pentru elev, și ca lărgirea cunoștințelor lor. Astfel de probleme se găsesc greu și meritul autorului este că a adunat de prin cărți, de prin reviste și publicațiuni, dela noi sau de aiurea, sau a format singur cantitatea mare de probleme, dintre cari multe sunt tratate de autor ca model, iar altele însoțite de scurte indicațiuni despre calea pe care trebue s'o urmeze elevul, ca să le poată deslegà.

Din acest punct de vedere manualul merită o încurajare.

Th. Avr. Aguletti, *Istoria antică pentru clasa I secundară. Ediția IV-a.* București 1913. — *Raport de* **V. Pârvan.**

Manualul de istorie antică al d-lui Aguletti pune toată greutatea pe faptele istorice în ele însele, iar nu pe înțelegerea istorică a trecutului. De aceea avem foarte multe amănunte și foarte puține explicări. Infățișarea generală a cărții e aceea a unui rezumat cât mai complet al unui manual mare, de caracter pur pragmatic. Stilul e prea abstract pentru copiii din clasa I secundară. Atunci când d-sa încearcă să dea într'o formă mai ușoară fapte ori idei prea grele pentru școlari, le simplifică în chip necomplet și neexact. Astfel p. 4: «Istoria antică se întinde dela începutul Egiptenilor și până la *sfârșitul Romanilor*, adică de pe la anul

5000 înainte de Christos şi până la anul 476 după Christos», iar mai departe: «Dintre toate popoarele vechi, Romanii au fost cei mai însemnaţi. Ei au cucerit pe toate celelalte şi le-au romanizat, răspândind peste toată lumea veche civilizaţiunea romană. S'ar puteà zice dar, că istoria antică este istoria Romanilor şi a vechilor popoare cucerite de Romani».

Lipsurile manualului sunt de trei feluri: unele cari nu privesc pe autor, decurgând din neajunsurile programei oficiale în vigoare; altele cari pleacă dela o informaţie necompletă ori eronată; al treilea fel priveşte redactarea. Asupra celor dintâi nu ne vom oprì decât pentru a apărà pe autor de o judecată prea severă a manualului. In adevăr, când ţi se cer prin programă, în chip amănunţit, atâtea desvoltări de fapte brute, cu greu mai poţi găsì loc şi pentru explicări de caracter general. Tot astfel şi în ce priveşte prelucrarea fiecărei lecţiuni în parte, eşti înlănţuit de condiţii oficiale: atâtea pagine vor cuprinde, poţi ori nu poţi în chip folositor s'o faci, atâta materie. Ce să mai vorbim în general de concepţia ciudată a programelor de învăţământ, de a pune pe copilul mic să înveţe din istorie întâiu acele evenimente cari sunt tocmai cele mai grele de înţeles şi valorat, chiar de omul în vârstă şi cu o cultură largă?

In ce priveşte greşelile de fapte ce au scăpat d-lui Aguletti, notez: p. 20 urm. numele oraşului Sidon — *Sidonus* (!); p. 22: «Fenicienii au făcut şi ocolul Africei»; p. 26: «Ebreii ajunseră în cele din urmă sub Romani, cari îi împrăştiară apoi în toată lumea (sec. I d. Chr.)»; p. 27: «Medo-Perşii se trăgeau din Ari, din care se mai cobor (!) şi alte popoare, ca Grecii, Romanii, etc. Leagănul acestor Ari pare să fi fost Iranul»; p. 35: «pasul Thermopyles» (notez aici că autorul vrea să dea numele propriu în ortografia antică, zicând până şi lui Traian, *Trajanus* (fireşte *i* impropriu cu *j*); p. 53: «Themistocles» «erà ambiţios, viclean şi lacom de mărire»; cevà mai jos: Aristides «erà cumpătat, înţelept..», totuş între el şi Themistocles «se născù o luptă înverşunată pentru întâietate»; p. 54: Xerxes ridică împotriva Grecilor «o armată de aproape 2 milioane oameni»; p. 65 sq.: Eschil e uitat dintre scriitorii greci; p. 82: Filip purtă lupte cu Geţii, «un popor din nordul Macedoniei»; p. 102: «Tarquinius Priscus, grec de obârşie din Etruria»; pagina 122: Cauza răsboaielor punice «a fost dorinţa nepotolită a Romanilor de a-şi întinde cuceririle şi în afară de Italia şi mai ales de a pune mâna pe roditoarea insulă Sici-

lia»; p. 160: Augustus «ţineà să fie: *imperator*, comandant suprem al oştirilor»; tot aici graniţele imperiului roman subt Augustus nu sunt exacte; la p. 167 se întrebuinţează în chip ciudat pe româneşte forma *imperator*, în loc de împărat, şi se spune că toţi cei patru împăraţi după Augustus «au fost cruzi şi nebuni»; p. 172: la dărâmarea Ierusalimului de Titus «peste un milion de Ebrei au pierit»; p. 177: Nerva şi Traian ca «împăraţi antonini» e cevà silit; p. 182 şi urm.: «Mai însemnat» dintre împăraţii de după Commodus, până la Diocleţian «fu Aurelianus», iar Septimius Severus numai unul care a izbutit «să se menţină şi să facă ceva», sunt afirmări nejustificate; p. 184; Septimius Severus aduse în Dacia «încă o legiune»; p. 189: Creştinii făceau predicile şi ceremoniile până la Constantin «mai ales în catacombe»; «numai sub Constantin ei putură să-şi zidească temple zise *biserici*» şi p. 188: creştinii «formau o comunitate zisă *biserică*, după vorba greacă, care însemnează «adunare» (!), — etc.

Ca greşeli de stilizare citez numai în treacăt două, trei, notând pentru altele mai multe numai paginele. Astfel p. 12: «piramidele, construcţiuni uriaşe în formă triunghiulară», p. 16, 24, 27, 41, 53, 88, 89, 95 şi 97 (probabil din grabă puse Herculan[e]um şi Pompeii la «coloniile greceşti»), 98, 109, 112, 113, 117, 122 şi 123 (primul răsboiu punic), 133, 134 (termini nepotriviţi ori triviali), 135, 171 (obscur pentru copii), 172, 174, 177 (Traian «aveà statură înaltă şi impunătoare, dar totdeodată şi o inimă bună»), 184 («dintre luptele lui [Aurelian] pentru reîntronarea imperiului...», şi mai departe), 192.

Ilustrarea cărţii e făcută cu destulă grijă. Tiparul, afară de puţine greşeli, e îngrijit şi curat.

Având în vedere toate cele de mai sus, nu pot propune la premiu această scriere.

Th. Avr. Aguletti, *Istoria Românilor. Ediţia VIII-a.* Bucureşti 1913.— *Raport de* **N. Iorga.**

D-l Th. Avr. Aguletti, prezentând la premiu cartea sa de «Istoria Românilor, întocmită după ultimele cercetări şi metode istorice», crede fireşte că ea ar puteà fi socotită drept «cea mai bună carte didactică în limba română dintre cele tipărite dela 1 Ianuarie 1911 până la 31 Decemvrie 1913.»

Nu pot fi de această părere. Acest manual, aşà de popular în

școalele noastre, nu ni se semnalează prin vreuna din cele trei însușiri ce i s'ar puteà cere: a înfățișà în adevăr starea de astăzi a științei, «după ultimele cercetări»; a o înfățișà într'o formă organizată și a da o cetire plăcută, cu calități literare distinse.

I. Cu șapte ediții în urmă, acum douăzeci de ani, «Istoria Românilor» a d-lui Aguletti, ieșit abià de pe băncile unei școale în care se reînnoiau, printr'o muncă la care n'a luat parte prin cercetări istorice proprii, cunoștințele noastre despre trecutul românesc, se puteà înfățișà ca preferabilă cu mult manualelor în cari profesori universitari cu o mare reputație nu se îngrijiseră a ținea seamă de ceeace se lucrase după dânșii. D-l Th. Avr. Aguletti a cules de pretutindeni, uneori în forma chiar a operelor ce aveà subt ochi (descrierea luptei de la Podul Inalt e copiată din scrierea mea *Chilia și Cetatea Albă*). Dar s'a lucrat și de atunci încoace, și autorul n'a făcut altcevà decât să-și adauge unele amănunte și mai ales — fără nici o permisiune sau înștiințare — multe ilustrații din manualul cu care însumi m'am crezut dator față de școala noastră secundară.

E ușor să se arate aceasta: în România nu sunt numai «vreo 6 milioane» de Români (p. 3). Nimeni nu mai crede azi că «în fața primejdiei năvălirilor barbare din toți timpii *(sic)*, culmile muntoase și nepătrunsele păduri au fost locul de scăpare al Românilor» (p. 4), cari astfel nici măcar păstori n'ar fi fost, cum vrea să-i facă azi pe toți învierea în România, prin profesori ai Universității din București, a unor tendențioase păreri străine. Nu e admisibil azi că «Dunărea a împiedecat desele legături între Românii din Nordul și din Sudul Dunărei» (p. 5), când vedem din colecția de poezii ale Românilor din Serbia strânsele lor relații — și de înrudire — cu cei din Oltenia, când un capitol din istoria culturii noastre e consacrat vieții între frații lor din Ungaria și Austria a Aromânilor negustori. «Pe lângă Dunărea de mijloc» n'au locuit Ilirii (p. 7) și nu știu de unde s'ar puteà cetì că ei erau «negricioși, slabi și mici de statură», față de Traci, «blonzi sau roșii, corpolenți *(sic)* și înalți». Istoria răsboaielor dacice e confuză și adesea neexactă: nicăeri nu se vede o cât de superficială întrebuințare a cercetărilor, subt atâtea raporturi înnoitoare, ale d-lui V. Pârvan. Cine ar puteà admite că desnaționalizarea Dacilor s'a făcut, cum d-l Aguletti arată la p. 15, puind între cauze, ca și cum s'ar vorbì de Maghiari față de Români, de Ruși față de națiile supuse, de Prusia față de Poloni, «oarecare

impunere oficială...» (p. 15)? Ce filolog ar mai admite că în adevăr Cerna e de origine dacică, împreună cu Abrudul (erà unul și în Moldova; v. *Documentele lui Ștefan cel Mare*, publicate de d-l I. Bogdan: Abrudeni) și cu Ijiriș, ba chiar cu Turnu-Severin, ori că în Troian e amintirea cuceritorului Daciei (p. 21)? Antropologul ar puteà el recunoaște undevà «tipul roman» pur *(ibid.)*, când se știe cu cine s'a făcut colonizarea? Ce poate fi creștinismul «latino-bizantin» dela noi (p. 25)? Se mai crede oare in Slavii, «popor *așezat* și blând» *(ibid.)*?

Mai departe, după comunicația ce am avut onoarea să fac aici în 1912, arătând că Imperiul bulgăresc nu e decât un Sfânt Imperiu roman de nație bulgărească, asemenea cu acela de nație germanică din Apus, putem admite să se propage iluzia — care ne-ar scădeà față de acești vecini, — că Simion a *creat* un Imperiu, «periculos rival al celui bizantin» (p. 28)? Deși se păstrează încă o teorie mai veche, cred că am adus destule dovezi contra ideii că «Bulgarii nu și-au întins stăpânirea lor numai în spre Bizantini, ci și în Nordul Dunărei», la noi (p. 28). Aceeaș comunicație a mea relevà rostul Vlahilor și Albanezilor în Imperiul lui Samuil, din Ohrida, care e pentru d-l Aguletti continuarea neîntreruptă, în Vest, a Țaratului celui vechiu (p. 29). Mai departe ni se va servì (p. 34) concepția de pe vremuri a «Imperiului românobulgar», cu «Ioanițiu» (?) «zis și Kaloioan», adică «Ioan cel Viteaz» (când titlul de *καλός-bun*, il au *toți* Impărații din Orient). A vedeà în aceste legături politice originea «nomenclaturii topografice slave a teritoriului român» (p. 29) e o curioasă iluzie.

Voevodatele cu cari ar fi avut să lupte Ungurii — cari nu sunt «un popor turanic», ci fino-ugric și n'au venit din Atelkuzul *bizantin* (p. 30: «numit așà de Bizantini»), ci din ținutul pe care *ei* il numiau așà, în limba lor, — la intrarea lor în Ardeal au fost deseori și cu temeiu atacate și o carte de școală nu poate afirmà ceeace este încă în discuție. Echivalența dintre «Țara Vlahilor» (sic) a diplomei din veacul al XIII-lea și «Țara Făgărașului și Amlașului» — districte *deosebite*, cari nu formează *o singură* noțiune geografică — e o închipuire.

Sașii n'au avut «o misiune militară» (p. 33), la așezarea lor menită a *consolidà* țara cutreierată de bande turanice. Din aceste bande e de neadmis ca a Cumanilor să fi lăsat urme, ca satele: Comani, Comana, Comănești, cari vin dela numele personale: Coman, Comana, ori a Tătarilor să se fi păstrat în Tătărani, numit

şi el după întemeietorul Tătarul (ori poate Săracin, Saracin, Sărăcineşti presupun aşezarea unui adevărat Saracin musulman în părţile noastre?). «Banatul Basarabilor» înainte de întemeierea principatului muntean e în discuţie, şi *nu mai* e în discuţie că între cavalerii Teutoni şi cetatea Neamţului nu e nici o legătură (v. p. 37). Dacă d-l Aguletti cunoaşte numele de Litovoiu al Voevodului oltean, de ce mai alătură pe acela de «Lythuon», pe care, de altminterea, e liber a-l admite,—căci ori una, ori alta din cele două *cetiri* (căci de atâta e vorba) e adevărată; şi tot aşà erà de ales între Tugomir, fără sens, şi Tihomir, nume des la Sârbi în acest timp (Ţarul bulgăresc Constantin Tih erà de origine sârbească). Nici într'un chip «Lythuon» nu poate fi Basarab, şi a propune echivalenţa Bărbat—Basarab e a face un lucru zadarnic. Nici «Ivanco» nu se poate explicà prin Ioan, tradiţionalul nume de Cesar, adaus în titlul Ţarilor Bulgari şi al Domnilor noştri (p. 41).

După studiul meu despre «Lupta pentru stăpânirea Vidinului», această chestiune nu poate fi tratată ca în cartea de faţă, pe p. 41 şi urm. S'a dovedit înaintea d-voastre ce erà Dobrotici, un mercenar bizantin, fiu al unui Dobrotă, de coloare naţională dubioasă (urmaş al lui Balica din Cavarna) şi un despot peste teritorii imperiale la Marea Neagră, având-şi reşedinţa la Kalliakra: pentru d-l Aguletti, în anul anexiunii Dobrogei sudice, el e «un principe bulgar ce stăpânise la Varna» (p. 47). Pe aceeaş pagină scădem faţă de Unguri, explicându-se terminul bisericesc bizantin (corespunzător cu Tauroscitia) de Ungro-Vlahia, nu prin «Valahia de către Unguri», ci prin «*Vlahia dependentă* de Ungaria» (p. 47). Tratatul lui Mircea cu Turcii, «vestitul tratat de vasalitate», nu mai poate fi admis astăzi, după observaţiile mele, la cari s'a raliat apoi d-l Giurescu, — ca un punct de dogmă (p. 51).

La Moldova nu se poate de loc vădì că ţara «s'a întemeiat ca şi Ţara-Românească, prin unirea subt un singur stăpânitor a cnezatelor şi Voevodatelor din acea parte şi în neatârnare de Ungaria» (p. 57). Nu există un «Petru Muşat» (p. 59), ci—sunt măcar zece ani de când s'a spus — un «Petru al Muşatei», despre care Muşata, în acest timp, s'a discutat de atâtea ori. Autoritatea Ohridei asupra episcopatului lui Iurii Coriatovici (p. 59) se tăgădueşte azi cu dreptate: ea n'are nici o explicaţie şi nici un sens. Nu ştiu cine a putut afirmà că ţinutul Putnei a trecut subt Petru Aron dela Moldova la Ţara-Românească, prin Hunyady (p. 65), dar probe documentare nu sunt. La explicarea boierilor (p. 67) nu

pricep cum Spătarul, Portarul de Suceava, Paharnicul, Stolnicul, Comisul pot fi «de origine ungurească sau polonă». La Ştefan cel Mare, încă din cartea comemorativă din 1904, am corectat în Lipnic Lipinţii luptei cu Tătarii ; d-l Aguletti păstrează greşeala îndătinată (p. 78) ; în general, nicăiri nu se foloseşte d-sa de expunerea comodă a luptelor, pe care o dau în «Istoria Armatei». Husiţii n'au nimic aface cu Huşii, târgul Huşului, al lui Huş (p. 91) : acum în urmă a spus-o şi d-l I. Bogdan. Nu există nici o «peninsulă Mangop de lângă Crimea» (p. 95), ci numai castelul Sfinţilor Teodori *din* Crimea, zis tătăreşte Mangup.

In urmare, când se spune că Gavril Protul erà «primul egumen dela Athos» (p. 101), se poate crede că până la el egumenie nu erà. Şi rolul lui Tăutu în închinarea Moldovei aparţine azi legendei, iar aşà-zisul tratat l-a dovedit d-l Giurescu a fi o falsificare (p. 103). Lui Bogdan Orbul cred că în zadar i se pun în seamă «petreceri» (p. 103), pentru care acest biet peţitor nenorocit şi bun soţ, la urmă, n'aveà nici mutra. M'am mirat când la lupta de la Feldioara (p. 104) am văzut întrebuinţate cercetările d-lui Ursu, deşi poate nu direct.

După lucrarea d-lui Bănescu despre poemul grecesc al lui Gheorghe Etolianul şi articolul meu din «Neamul Românesc literar», Petru, fiul Chiajnei, nu mai poate fi confundat cu Petru Şchiopul din Moldova, ca la p. 112. Nu văd în ce chip s'a putut admite încă azi, că la baza prigonirilor lui Ioan Vodă cel Cumplit contra înaltului cler, de a cărui avere simţià nevoie, în lupta lui grea cu Turcii, erà legea armenească, ce i se atribue şi pe care niciodată nu s'ar fi gândit a o profesà, stând pe scaunul Moldovei (p. 114 : «prigoniri *armeneşti*»). N'ar fi avut nici un sens dacă Ioan Vodă, *înainte* de a fi rupt de cămile, ar fi fost decapitat (p. 115), şi, oricum, nu fiind legat de «cozile» acelor cămile, i s'ar fi «despicat» trupul.

In capitolul de istorie culturală ce se deschide, autorul arată să nu fi înţeles mecanismul mazililor, când crede că, la început, Domnul erà întâiu mazil şi apoi poftit la Poartă, pe când chemarea la Poartă pentru cercetarea plângerilor contra lui a fost originea mazililor (pag. 115). Turcii nu s'au gândit niciodată a «impune» reşedinţa Domnilor la Bucureşti şi Iaşi (p. 115—16); atâta e adevărat că Domnii *munteni* se simţiau mai siguri în noua Capitală, aproape de Giurgiul turcesc. La înşirarea cetăţilor ocupate de Turci se crede greşit că ele au fost cedate de Domni: se uită la Ţara-Românească

Severinul și se afirmă că Tighinea și Orheiul ar fi în «partea sudică a Basarabiei» (Orheiu e pus greșit pentru Reni). In sarcina Turcilor se pun fără dreptate stoarceri cu proviziile, pe când am tipărit în «Economia Națională» acte din cari se vede că aceste provizii erau *plătite*. Cifra tributului: «10—15.000 de galbeni» e pentru *ambele* țeri?!

La Mihaiu Viteazul se păstrează greșeala că Banul Iani ar fi fost un Cantacuzin (p. 117), de unde apoi iese și urmărirea (p. 130) părții din sufletul lui Mihaiu, care i-ar venì dela «Cantacuzini, scoborîtorii vechilor Impărați bizantini». Ștefan Răzvan nu poate fi socotit ca un «coborîtor probabil din Lăpușneanu». Dacă Mihaiu se mai luptà la Nicopole, evident că biruința dela Giurgiu nu e «ultima biruință românească asupra Turcilor până la răsboiul pentru neatârnare» (p. 122). Medalia de aur a lui Mihaiu, nepomenind Moldova, nu e după luarea acestei țeri (p. 125).

Caracterizarea lui Mihaiu (p. 130-4) e curioasă: mânăstirea Tutana nu l-a avut ctitor, ci numai ispravnic de clădire; întâiul ziditor al mânăstirii «Mihaiu Vodă» e Alexandru Mircea. E sigur că marele Domn n'a avut proiecte de Impărat oriental, ci că prin forța lucrurilor s'a ridicat la o situație, care *puteà îndreptățì* și acest vis. Cum s'ar simțì la Mihaiu «*urmele* legăturii lui de sânge» cu Petru Cercel nu pot vedeà, și încă mai puțin «urmele influenței soției lui, Stanca», femee fără însemnătate și pe care el a desprețuit-o și a părăsit-o.

Ar păreà ca o crudă ironie judecata, dela pag. 134, că Mihaiu, prin vestita și deplânsa lui «legătură», a căutat «a da o rânduire legală țărănimii, ca să se pună capăt anarhiei și ca să se poată face cu folos administrația», că astfel «sătenii au fost puși la rânduealǎ și rostul lăuntric n'a fost turburat» și că numai «neputința de a face din țărănime un corp politic, pe care să se razime îi fu fatală...». Dar pe pagina următoare chiar, alături cu aserțiunea, neîntemeiată, că «șerbia erà existentă de fapt *de mult*» se arată toată durerea pentru acest «nedemn act». Nu vedem legătura între aceste două opiniuni ce-și stau față în față.

Teișanii nu sunt «aproape de izvorul Teleajenului» (p. 136), care e sus în munte, ci «în gura Teleajenului», acolo unde râul ajunge într'un ținut mai blând. Sucevița nu e numai mânăstirea lui Ieremia Movilă (p. 138), ci a tuturor fraților. „Mai toți ultimii (*sic*) vlăstari» ai Movileștilor (*ibid.*) se reduc la *doi*: Alexandru și Bogdan. Subt Radu cel Mare și Neagoe, «călugării greci» *nu* «se încuibară prin bisericile și mânăstirile bogate» (p. 139), ci aceasta

se întâmplă abià peste un veac. «Instrăinarea autorității și administrației bisericești» prin închinare (*ibid.*) nu e adevărată decât în parte și pe alocurea. Departe de a «împiedecà elementul grecesc,» Mihaiu Viteazul, fiu de greacă, îndatorit al lui Andronic Cantacuzino, tovarăș de arme al Banului Mihalcea din Chios, al Banului Manta, l-a susținut. Venelli a avut o situație prea modestă pentru a trece drept «protector grec» al Domnilor (*ibid.*) Despre un om cum a fost marele Chiril Lukaris (nu Lucari) nu se poate zice că a fost unul din «clericii greci oploșiți pe aici» (*ibid.*). Vornicul Vasile Lupu nu e exact; trebuià numai Vornicul Lupu (pag. 140). La pag. 143 trebue nu «Celebì Curt», ci Curt Celebì (cilibiul). Autorul se ține de aproape, de foarte aproape, de lucrările originale mai nouă, dar, dela 1906, măcar încoace, le cunoaște numai prin utilizarea altui manual, manualul meu. Nu știu unde va fi cetit d-l Aguletti că «trupul lui Vasile Lupu a fost adus și îmmormântat la Iași» (pag. 146); ce interesant ar fi, dar *nu* e adevărat! Puțini l-ar numì azi, scurt, «Albanez» (p. 147).

Odată ce se admite vechea literatură românească din veacul al XV-lea, determinată de husitism — d-sa zice: «huzism» (p. 148), nu înțelegem cum Coresi mai poate «pune cărți pe românește» (p. 149). Cărturari greci prigonind la noi pe cei slavoni (p. 150) n'au fost niciodată Nu există un «Rákóczy II», ci un Gheorghe Rákóczy II. La explicația tiparului, nu e de loc admisibil că tipăriturile românești s'au impus subt Mateiu Basarab și Vasile Lupu (p. 151), prin faptul că nu se căutau cele slavone, ori că erau concurate de publicații de peste hotare. Tiparul nostru n'a fost *(ibid.)* *dăruit* de Petru Movilă.

Aducerea porumbului de Șerban Cantacuzino nu se mai poate susțineà (p. 154). Că a tras cu «ghiulele de paie» în Creștini la asediul Vienei, cine ar crede-o (p. 154)? Nici lucrul Suedezilor la Turnul Colței nu se mai crede astăzi (p. 161). Nici într'un caz Turcii n'ar fi tăiat, cum zice d-l Aguletti, «partea femeească» la execuția Brâncovenilor (p. 161): nu erà nevoie de «răscumpărare» a persoanei, femei nu se tăiau pentru trădare.

La epoca Fanarioților nu e bine, nu e *înălțător* a se spune elevilor că «Domniile principatelor ajung a fi de o potrivă cu stăpânirile beilor turcești de prin diferitele insule ale Imperiului» (p. 163). E o mândrie a noastră că *n'a* fost așà. Ce popor am fi noi, dacă am fi îngăduit aceasta? Niciodată un mazil domnesc nu erà «judecat pe la Divanuri», ca un supus de rând al Sultanului» (p.

164). Niciodată subt Fanarioţi Sultanul n'a trecut pe la noi: ceremoniile notate la pag. 164—cu exagerare—sunt din veacul al XVII-lea (trecerea Sultanilor Osman şi Mahomed al IV-lea prin Moldova). «Dreptul de a bate monedă» nu l-au luat Turcii: dela revoltaţii din 1574 şi 1595 n'a mai bătut nimeni decât «bani falsi» (Istrati Dabija), ori mărunţi (şi aceasta pentrucă asemenea bani, cari serviau pentru plata oştilor, nu-şi mai aveau rostul, după ce organizarea militară se desface. Nu dela 1716 înainte sunt siliţi Domnii a luptà alături cu Turcii, ci *tocmai în veacurile anterioare.*

Domnul nu corespundeà greceşte (p. 165): din *Studii şi documente*, VI, se vede, din potrivă, că el poruncià dregătorilor să-i scrie româneşte. Luxul unui Vasile Lupu şi Brâncoveanu nu l-a ajuns nici un Fanariot, învinuiţi aici de destrăbălare în haine şi ceremonii. Nu de silă, ci de modă, au cultivat boierii limba grecească (p. 165).

Rolul tiparului grecesc dela noi e în parte rău înţeles, când se spune că el servià şi la «scoaterea cărţilor trebuincioase studiilor şcolare *(sic)* greceşti» *(ibid.)*.

Antim Ivireanul nu e «grec de origină» *(sic)*, ci «Ivirean», Iber din Caucaz. Vechile letopiseţe slavone, neindicate măcar după nume, nu «pier» în secolul al XVII-lea (p. 168); ele s'au regăsit şi publicat în zilele nostre. Nu e drept că în Muntenia, unde a scris Stolnicul Constantin Cantacuzino, cronica e mai puţin erudită, nici că în Moldova, patria lui Neculce, limba e plină de «influenţe leşeşti» (p. 170).

Că Turcii n'au fost, n'au avut voie chiar să fie tălmaci (p. 171 şi 172), o contrazic numele celor ce au funcţionat sub Soliman cel Măreţ. Se zice Mare Dragoman al Porţii, nu al Divanului (p. 172). «Şferturile» sunt mai vechi decât Constantin Mavrocordat (p. 178). La pag. 184 se menţine acuzaţia că pacea de la 1812 a rezultat din conruperea Moruzeştilor, cărora le-am datorì deci pierderea Basarabiei: aici chiar am dovedit contrarul. E fals că subt Fanarioţi «boierimea a fost grecizată în mare parte» (p. 184); nici în parte mică! Şi nici ţăranul n'a fest «istovit de orice energie». Rolul arhiereilor greci (p. 185) e exagerat.

Lui Tudor nu i s'a zis (p. 201): Tudor Vodă, ci «Domnul Tudor». Nu bimbaşa Sava (scris „Bimbaşa-Sava", p. 202; înseamnă: Colonelul Sava) l-a vândut, ci Iordachi. Turcii n'au ars Bucureştii şi Iaşii *(ibid.)*. Bejenia cea mare se făcuse însă din Martie—Aprilie 1821. Reformiştii din Moldova n'aveau în fruntea lor pe Mitropo-

litul Veniamin—rusofilul și conservatorul—, ci pe câțivà «ciocoi» (Iordachi Drăghici, Bucșănescu și alții). Teatrul din București n'a fost clădit subt Chiselev (p. 204), ci subt Vodă Știrbei. Citarea unul după altul a numelui lui Conachi și al lui Gheorghe Sion (p. 211) e de sigur curioasă. Laurian pare a fi *predecesorul* lui Florian Aaron și lui Ioan Maiorescu, iar Eudoxiu de Hurmuzaki al lui Aron Pumnul (p. 212). Barbu Știrbei, care adoptă pe Știrbei Vodă, nu-i erà unchiu (p. 222). Originea răsboiului Crimeii cu «cheile Sfântului Mormânt din Ierusalim» și «cearta pentru niște posesiuni» e cu totul fals prezentată (p. 223): Sardinia n'a început răsboiul odată cu Anglia și Franța *(ibid.)*. Nicolae Vogoridi nu erà Grec din Constantinopol și Pașa turcesc» (p. 228). Nu se spune un cuvânt de întrevederea de la Osborne și înrâurirea ei asupra problemei Unirii *(ibid.)*.

Regele Carol nu se «coboară în linie femeească din Napoleon cel Mare» (p. 237), ci e înrudit prin femei cu Impăratul. Rostul «provinciei privilegiate» în concepție otomană nu se înțelege fără o indicație asupra schimbării de regim dela sfârșitul anului 1876.

Am însemnat toate aceste greșeli, pentrucă e vorba de o carte didactică: autorul le va îndreptà însuș sau profesorii vor fi înștiințați pentru a le evità. Nu se poate procedà cu destulă îngrijire, când e vorba de cartea din care, în fiecare an, mii de copii vor învățà istoria țerii și a neamului lor.

Aș trebuì să întrebuințez mult mai mult spațiu, însă dacă ar fi să arăt locurile despre cari autorul puteà vorbì, despre cari, pentru a lămurì mințile și înălțà sufletele școlarilor, trebuià să vorbească, dar pe cari le-a lăsat la o parte. Sunt toate faptele cari s'au găsit, toate chestiunile cari s'au agitat în ultimii zece ani.

II. Un manual didactic trebue să aibă neapărat: o concepție unitară a subiectului, o țintă clară și o potrivită organizare a materiei, nu după ușurința grupării, ci după putința de a exprimà tot ceace, din esența lucrurilor, trebue să se exprime.

In istoria Românilor concepția unitară trebue să fie a *vieții neamului întreg*, în desvoltarea, în luptele și cuceririle sale, ținta, orientarea deplină a copiilor și îmbogățirea lor sufletească prin tot ce poate da pentru aceasta știința trecutului nostru, și organizarea va aveà să lege cunoștințele în așà fel, încât cetitorul să asiste la însăș alcătuirea marei drame, la care și el e chemat să iea parte pentru a duce la izbândă dreptatea.

Niciuna din aceste condiții nu se îndeplinește în această compi-

laţie inteligentă, practică, dar superficială, a unui om care, nefiind însuş istoric, nu s'a putut pătrunde în deajuns de severa morală, de sensul profund al istoriei.

In adevăr, după studiul epocei ante-romane şi romane, după câtevà pagine despre barbari — Bulgarii şi Ungurii având capitole speciale, — se ajunge la întemeierea principatelor, fără ca şcolarul să poată câtuş de puţin să-şi dea seamă de tot ce s'a petrecut subt această suprafaţă politică şi militară a dominaţiilor slave şi turanice. Mai bine, ori mai rău, el va cunoaşte pe Goţi şi pe Huni, pe Slavi şi pe Unguri, pe Bulgarii de la Volga, pe Pecenegi, Cumani şi Tătari, dar un lucru-i va rămâneà cu totul necunoscut, şi *tocmai* acest lucru trebue să-l cunoască bine, adânc, fundamental: cum ne-am alcătuit, ne-am desvoltat, ne-am pregătit de o vieaţă proprie, subt aceste firme străine, ***noi înşine***. E tot obişnuita istorie a teritoriilor, a dominaţiilor, a luptelor, dar nu istoria, necesară, a vieţii noastre reale, adânci, care trebue ghicită, când izvoarele n'o vădesc, care trebue întregită, când hazardul lor o întrerupe.

Ajungem prin «Imperiul româno-bulgar (!) al Asăneştilor» la cnezate şi voevodate, *elemente politice fundamentale*, cari trebuiau să fie însuş centrul naraţiunii. Indată, pe nepregătite, putem zice, se deschide «Istoria mijlocie până la Unirea Principatelor». O «istorie mijlocie (?)», când una veche de fapt n'a existat... Şi cine ar puteà admite acest «ev mediu» până la... anul 1859?!

Dela d-l Onciul d-l Aguletti a împrumutat împărţirea în «epoca dinastiilor» şi aceea de după încetarea lor, foarte grea de fixat. Dar d-sa uită că, dacă în cursul colegului nostru e vorba de istoria politică, nu *această* istorie se cere întâiu, de program ca şi de necesitatea lucrurilor, în şcoala secundară.

Cu aceeaş metodă greşită, în loc de a face ca în «Geschichte des rumanischen Volkes», în care se dăduse odată planul, înfăţişând *peste hotarele principatelor* şi *dincolo de hotarele amândurora*, în Ardeal şi aiurea, o ***singură desvoltare organică a unui singur popor***, şi *anume pe bazele culturale* — am avut şi o singură organizaţie bisericească cu Ardelenii,—d-l Aguletti înşiră pe Domnii munteni până la Ţepeş, ca să se întoarcă apoi *cu o sută de ani în urmă*, pentru a urmărì şirul Domnilor Moldovei până la Petru Aron.

Acum se intercalează un capitol cultural, scurt, insuficient şi în mare parte greşit, arătând osebirile dintre Moldoveni şi Munteni,

dar *fără explicaţia lor* şi mai ales *fără semnalarea* — care, aceasta, erà lucrul de căpetenie — a *elementelor de absolută unitate*, derivate din acelaş fond patriarhal. «Românii de peste munţi» vin la rând cu abià patru pagine pentru toată epoca până la jumătatea veacului al XVI-lea: e vorba numai de mişcările lor revoluţionare; nici un rând despre acea *vieaţă religioasă*, cu mânăstiri şi episcopate, legate de ale noastre, care *singură le dă o istorie*, inseparabilă de a noastră.

Şi ce slab e capitolul despre cultura epocei lui Ştefan cel Mare, după care urmează o «epocă a pretendenţilor,» al cărei titlu e cu totul nejustificabil, căci un Rareş, un Lăpuşneanu şi alţii n'au fost «pretendenţi», ci Domni, şi, înainte de ei, un Alexandru cel Bun, un Ştefan începuseră prin a fi şi ei «pretendenţi» înainte de a ajunge Domni!

«Epoca Domnilor pământeni» ar începe după Mihaiu Viteazul: dar oare cei dinainte nu erau pământeni? Şi oare ca «pământean» poate fi privit un Leon Tomşa, un Radu Leon, un Dumitraşcu Cantacuzino?

«Epoca Fanarioţilor», fireşte, ne duce, prin pagine în cari uriaşa muncă de cultură săvârşită în secolul al XVIII-lea e grămădită în *cinci pagine*, la «epoca restauraţiunii», termin francez cu alt sens, neadmisibil în acest loc, căci «restauraţiunea» priveşte doar o dinastie ori un regim; *o naţiune nu poate fi restaurată în drepturile ei.* Şi, dacă e vorba de *o renaştere prin puteri proprii*, cum a şi fost, ea cuprinde neapărat şi «epoca Unirii». Iar a intitulà domnia Regelui Carol, sprijinită pe aceeaş bază culturală ca a lui Cuza Vodă, urmărind acelaş ideal cu acelaş avânt al *unei naţiuni*, «epoca Hohenzollernilor», înseamnă nu numai o greşeală de plan, *dar, mai ales, o gravă greşeală de tact.* Ca ales al naţiunii, ca simbol al conştiinţei şi aspiraţiilor ei, domneşte Maiestatea Sa în România şi nu prin drepturi ce i-ar da calitatea sa, oricât de glorioasă, de Hohenzollern.

Pentru a înţelege această cultură, acest ideal, trebue urmărită, pas cu pas, istoria Românilor de peste Carpaţi, unde din cea mai grea suferinţă, din umilirea cea mai adâncă a răsărit cel mai mândru şi îndrăzneţ ideal. In «Istoria literaturii bisericeşti până la 1688», ca şi în «Istoria literaturii române» în veacurile al XVIII-lea şi al XIX-lea, am arătat ce nedespărţită e vieaţa noastră sufletească în orice timp. *Erà necesar, mai ales astăzi, să se arăte aceasta.* Ei bine, dela ultima răscoală din veacul al XVI-lea Românii din

Ardeal mai intervin în această carte, prin obişnuitele capitole separate, doar la Unirea cu Biserica Romei, la răscoala lui Horia, la anul 1848 şi la Şaguna. Principiul d-sale e, de alminterea, clar expus la pag. 6: «La Românii supuşi *(sic)* — de peste Carpaţi, Prut şi Dunăre — istoria se va gândì numai atunci când împrejurările îi vor îngădui sau îi vor sìlì să facă a se vorbì şi de dânşii». Ce nemetodic şi — ce crud!

III. Academia nu poate premià decât cărţi scrise într'o limbă literară desăvârşită, făcând excepţie doar pentru acele lucrări venite de peste hotare, faţă de cari trebue să se ţie seamă totdeauna şi de alte consideraţii. Când e vorba de opere istorice, cu caracter popular mai ales, frumuseţea formei e o condiţie neapărată, pentru ca să ne putem pronunţà favorabil.

D-l Aguletti scrie curgător, dar, cu toate cele opt ediţii ale manualului său, au rămas în el atâtea greşeli de limbă, încât nici din acest punct de vedere «Istoria Românilor» nu poate fi recomandată.

Voiu aduce câtevà exemple.

La pag. 5, «sorţit» pentru «sortit». Tot acolo: «împrumuturile culturale *străine*», în loc de «împrumuturile culturale *dela străini*». Cevà mai departe: «poporul român *frânturat* în bucăţi mai mari sau mai mici» (şi la pag. 26). La p. 7: Dacii locuesc «pe sub poalele de Sud-Vest ale Carpaţilor», în loc de «la poalele». E trivial. La p. 20: «elementul român din Sudul Dunărei se resimţì *după urma* părăsirii Daciei,» în loc de: «se resimţì *de* părăsirea Daciei». La pag. 23 «Hunii erau de neam turan», în loc de: «turanic», cum e la p. 29: «Maghiarii sunt tot un popor turanic». La pag. 31: «*gâturile* muntoase ale Maramureşului» e după franc. *gorges*, pe când româneşte se zice: *gura* Vitioarei, *gura* Urlaţilor, *gura* Teleajenului, etc.

Un ultim cuvânt despre ilustraţii. Astăzi ele trebue să reproducă, toate, *monumente autentice*. Dar acesta nu e cazul nici în a opta ediţie. Lăsând la o parte marele număr de figuri şi vederi, luate din sau după manualul meu — de multe ori după fotografii din colecţia mea personală (ca Snagovul, la pag. 56, Potlogii, pag. 161, etc.), ilustraţia Doamnei lui Ştefan cel Mare e după un pictor contemporan şi reproducerea e aşà de neclară, încât abià se poate deosebì cevà (v. de ex. la pag. 79 şi la pag. 87); chipul lui Ioan Vodă cel Cumplit, dat de Hasdeu (pag. 113), e mai mult decât suspect. Lupta Buzeştilor cu Turcii e o lucrare de imaginaţie (pag. 119), Doamna Stanca e un chip oarecare, fără nici o autenticitate (pag 131), şi Domniţa Florica (pag. 133). Intr'o carte, unde e loc

pentru Bolintineanu, ca și Costachi Stamati, Alecsandri lipsește: nu mai vorbim de Eminescu. Constatăm cu uimire lipsa chipurilor lui M. Kogălniceanu și lui I. C. Brătianu (C. Rosetti este), a căror valoare credeam că nu mai poate fi în discuție.

Constantin Georgescu, *Geometria practică pentru școalele medii.* București 1913.—*Raport de* **G. Țițeica.**

Manualul acesta a fost făcut în condițiuni speciale. Școalele medii, create de curând, n'aveau încă o programă hotărîtă. Autorul aveà astfel libertatea de alegere și a planului și a materialului, dar aveà și neajunsul unei lipse de conducere din afară. Cu toate acestea, d-l Georgescu a reușit să facă un manual, care mi se pare că răspunde deplin unei școale medii, mai mult pregătitoare pentru meserii. Intemeiată mai mult pe construcții și măsurători de figuri, judecata matematică nu e cu totul lăsată la o parte; ea e strâns legată de acele operațiuni. Manualul a fost făcut cu o îngrijire pe care nu o au de obiceiu autorii de cărți didactice. Nici o problemă și nici o construcție n'au fost date la întâmplare și fără chibzueală. Se vede ușor că toate au fost cercetate, făcute și construite de autor înainte de a fi trecute în manual. Pentru aceste motive sunt de părere că acest manual merită să fie premiat.

Gh. Gr. Gheorghiu, *Aritmetica comercială pentru clasa I-a a școalelor comerciale elementare. Ediția VI-a.* București 1912;— *Aritmetica comercială pentru clasa II-a a școalelor comerciale elementare și pentru școalele profesionale. Ediția V-a.* București 1911;— *Aritmetica comercială pentru clasa III-a a școalelor comerciale elementare. Ediția V-a.* București 1912.—*Raport de* **G. Țițeica.**

Aceste trei volume sunt întrebuințate de mai multă vreme în învățământul comercial elementar. Ele sunt bine alcătuite și au însușiri didactice alese. Cu deosebire autorul a insistat, precum trebuià, asupra calculului mintal, asupra metoadelor expeditive de calcul scris, potrivite pentru viitorii comercianți. Exemple numeroase de astfel de calcule numerice, precum și un număr considerabil de probleme bine alese, potrivite și cu mintea elevilor și cu scopul școalei, însoțesc fiecare capitol. De altfel materia din programa fiecărei clase e tratată complet și bine. Un singur neajuns

vreau să semnalez, cu toate că nu pun multă greutate asupra lui. Autorul păstrează în manualele sale multe cuvinte locale, fără deslușire pentru elevii de prin alte părţi. Așà se găsesc cuvintele: conţ de hârtie, lăcăţi, fâșicuri (rulouri) de bani, esă, cotiugar, lingerie, jambon, garafă, bagdadie, stoler, doc, val de hârtie, calup de sopon, făclier, crâșmar, etc.

In afară de această scădere a manualelor, ele merită să fie luate în considerare.

Romulus Ionașcu, *Lecturi comerciale pentru școalele comerciale superioare. Ediţia V. Partea I pentru clasa I* Iași 1911; — *Partea II-a pentru clasa II* Iași 1911; — *Partea III pentru clasa III.* Iași 1911. — *Raport de* **A. Bârseanu.**

Cărţile acestea de lectură, menite să completeze cunoștinţele elevilor și să-i facă a aprofundà materiile din diferitele studii tratate în școalele comerciale superioare, deprinzându-i în acelaș timp cu o limbă frumoasă și corectă românească, cuprind diferite piese, cu deosebire din Principiile comerciale, Economia naţională, Tehnologie, Geografia comercială și Statistică. Mai puţin reprezentată e Istoria comercială, lipsind cu totul biografiile comercianţilor și fabricanţilor mari, ale descoperitorilor geografici și ale inventatorilor, cari ar puteà influenţà în modul cel mai viu asupra caracterului elevilor.

In partea primă și a doua prevalează lectura geografică; în a treia, care se termină cu bucăţi din literatura noastră naţională, cea din Economia politică.

Diferitele piese sunt parte reproduse din scriitori români, parte traduse, mai cu seamă de d-l Ionașcu, din autori străini.

Având în vedere puţina desvoltare a studiilor comerciale la noi, trebue recunoscut că autorul «Lecturilor comerciale» a avut a întâmpinà mari greutăţi la adunarea materialului din cele trei cărţi ale sale. Dânsul a cules și a reprodus din cărţi și din reviste, din enciclopedie, buletine ministeriale, rapoarte consulare și din ziare, cu mai mult sau mai puţin noroc, cum s'a nimerit. Pe lângă scriitori cunoscuţi și apreciaţi, ca Ion Ghica, P. S. Aurelian, D. C. Ollănescu, A. D. Xenopol, Anghel Saligny, întâlnim scriitori mai puţin cunoscuţi sau cu totul necunoscuţi, cari s'au întâmplat să scrie vreun articol de revistă sau vreun raport sau proiect de cuprins comercial-economic, cu mai multă sau mai puţină competenţă.

Fiind materialul adunat astfel, se înţelege că între diferitele piese nu poate fi nici o proporţie, nici în privinţa valorii, nici în privinţa extensiunii. Aşà d. e., pe când în partea I-a bucăţile «Bursele din Europa» (pag 16—18) şi «Agricultura, pădurile şi viile României» (pag. 137—140) sunt numai fragmente, pe atunci în partea III-a se reproduce pe 55 pagine (73—128) din «Raportul general asupra participării României la expoziţia universală din Paris (1900)» de răposatul D. C. Ollănescu toată partea relativă la industria în România, cu toate ramurile industriale şi cu amintirea celor mai multe ateliere de pe atunci, între cari nu lipsesc nici «fabrica Max I. Schapira, pentru dimie, flanele, ciorapi şi flanele tricotate», nici «fabrica Strul Burăh Fleandră, pentru sumane, din Târgu-Neamţu, înfiinţată în 1888, cu un capital de 10.000 de franci», nici atelierul de argintărie Lazăr Moise şi fiu din Ploeşti, «cu un lucrător», nici, în sfârşit atelierul de cufere şi geamantane R. Zigmann, tot din Ploeşti, înfiinţat în 1872, cu un capital de 4.000 de lei.

Un defect al multor piese din «Lecturile comerciale» este, că fiind reproduse din ziare şi din reviste, nu cuprind lucruri pe deplin stabilite, ci au caracter mai mult ocazional, pe când şcoala trebue să dea cunoştinţe pozitive, ferindu-se de tot ce este necristalizat şi în stadiu de discuţiune. Aşà d. e. bucata «Scăderea preţului cerealelor şi speculaţiunea internaţională» de răposatul P. S. Aurelian, reprodusă din revista «Economia naţională» din anul 1896 (Partea I-a a «Lecturilor comerciale», pag. 30—35), este un articol ocazional, scris pentru împrejurările din acest an. La începutul acestei bucăţi aflăm pasajele: «Scăderea preţurilor cerealelor îngrijeşte guvernele şi pe toată lumea europeană şi transoceanică. Se cercetează în toate părţile, cari să fie cauzele acestei scăderi. *Ne-am făcut o datorie de a ţineà pe cetitori în curent cu această mişcare.* Am arătat că între cauzele, cărora se atribue scăderea preţului, este şi supraproducerea grâului în America nordică şi cea meridională, în Indii şi aiurea, şi importarea de cătăţimi de grâu din ce în ce mai mari în Europa. — Am spus că şi aceasta poate contribuì în unii ani la scăderea preţurilor, dar *în anul acesta şi în cel trecut* nu este tocmai cazul, ca să atribuim numai importaţiunii transoceanice scăderea preţurilor» ...Iar la încheere: «Ar fi de dorit, ca ministrul nostru dela Berlin să urmărească chestiunea şi să o refere guvernului român. Ţară agricolă, România este interesată» etc.— Lucruri cari nu se potrivesc într'o carte de şcoală.

In locul piesei «Magazile cu silozuri» (I, pag. 40—50), un proiect al d-lui A. Saligny pentru construirea de astfel de magazii în centrele principale din ţară, autorul «Lecturilor» ar fi putut da elevilor o descriere a acestor magazii, ceeace de altfel se face, în parte, mai tàrziu în partea II-a a «Lecturilor», la descrierea docurilor portului Galaţi (pag. 150—153), după «Cartea judeţului Covurluiu» de M. N. Pacu.

Ocazional a fost şi studiul «Industria morăriei în România» de răposatul B. G. Assan (1896), din care autorul «Lecturilor» extrage bucăţile: «România şi ţările exportatoare de cereale»; «Industria morăriei în România»; «Industria morăriei în Ungaria»; şi «Incurajările, ce se dau morăriei în străinătate» (I, pag. 50—69).— In bucata «Industria morăriei în România» se zice: «Ca încheiere amintim acì, că *d-l B. G. Assan, mare industriaş şi distinsul preşedinte al Camerei de comerciu din Bucureşti*, a propus...» etc., deşì, cât ştiu eu, regretatul B. G. Assan de câţivà ani nu mai este între cei vii. — In bucata «Industria morăriei în Ungaria», în loc să se vorbească de sistemul de morărie ungar, se tratează mai mult de măsurile luate de guvernul ungar pentru înlesnirea exportului de făină. In această bucată aflăm anahronismul: «Porţile de fier, acel scut protector al României, vor fi complect anihilate *în anul acesta* şi transporturile făinei ungureşti vor găsì o nouă uşurinţă pentru scurgerea lor în Orient». — In piesa următoare («Incurajările, ce se dau morăriei în străinătate») se spune (I, pag. 68): «După cum până astăzi Rusia a încurajat exportul făinei pe Marea Baltică spre Belgia, Englitera, Germania şi Danemarca, privirile bărbaţilor de Stat din Rusia s'au îndreptat acum spre debuşeurile din Marea Neagră. Astfel dar din ordinul guvernului *un domn Bodisko călătoreşte necontenit în toate pieţele din Orient*, unde făina românească este cunoscută»... etc. — Oare şi astăzi tot mai călătoreşte numitul domn?

De altfel lucruri de acestea antícate aflăm şi în alte piese. Astfel, ca să rămânem numai la partea I, la pag. 29 se zice: «Rusia n'a exportat (în loc de: «nu exportă») *la începutul acestui secol* decât 3 milioane de hectolitri; de la 1880 până la 1884 ea a exportat anual dela 50-83 de milioane de hectolitri de grâu şi făinuri».— Pag. 98: «Dar Americanul practic, precum s'a dovedit de repeţite ori, că este *prezidentul Roosevelt*», în loc de «fostul prezident».— Pag. 135 (notă): «Vaporul «România» face acum curse între Constanţa, Constantinopol, Pireu, Mitilene şi Smirna. *De curând s'a*

comandat în Franţa un alt vapor mare „Traian“, cu care se vor face curse regulate între Constanţa şi Alexandria (Egipt)», — pe când se ştie că vaporul «Traian» e pus de multă vreme în circulaţiune.

Ce priveşte *piesele traduse*, ele sunt scoase cu deosebire din cărţi de cetire germane, dar d-l Ionaşcu nu este totdeauna destul de norocos în traducerea lor. Astfel, ca să rămânem tot numai la partea I, în bucata «O vizită la bursa din Hamburg» (pag. 20) se zice: «*Acolo merge* agentul L. — Chemaţi-l să vie încoace», în loc de: «Uite colo», sau «iată agentul L.» — In piesa «Viţa de vie şi vinul» (I, pag. 72—75), care se ocupă mai mult cu viile din Austro-Ungaria, se vorbeşte de „*Valea Eciului*“, în loc de Adigei şi după ce se aminteşte de vestitul vin de Tocai (Tokaj), se spune mai departe: «Alăturea cu dânsul stau *Ofnerul, Adelsbergul, Erlauerul, Meneşerul, Vilanierul şi Sexardul*», în loc de: «Vinul de Buda-Adelsberg, de Agria, de Miniş, de Villány şi de Szegszárd» Iar la pag. 76, unde se vorbeşte de soiurile cele mai bune de vin din Austria, se amintesc vinurile „*de Klosterneuburg, Nussdorf, Gumpoldskirchner, Vöslauer, Retzer, etc.*“. La sfârşitul piesei întâlnim fraza: «Tot aceasta se poate zice şi despre vinurile din Tirol, Istria şi Dalmaţia, ale căror viţe sunt atât de favorizate de pământ şi climă, încât ar puteà produce vinuri de calitatea cea dintâi, *dacă s'ar puteà reuşì a organizà* producţiunea şi comerciul lor tot aşà ca şi în Franţa şi Germania». — In piesa «Manchesterul şi torcătoria de bumbac» (I, pag. 94—97) aflăm propoziţia: «Cu toată creşterea cea mare a torcătoriilor de bumbac din toate celelalte ţări *numărul mosoarelor* (nu cumvà *al fuselor?*) *a fost tot aşà de mare în Anglia ca şi în restul întregii lumi*». Iar cevà mai în jos: «Prin spiritul *mare* al invenţiunilor engleze, care premerge astăzi în producerea şi prelucrarea bumbacului, s'au atras ţări nouă în interesul european, cari mai înainte *nu se puteau câştigà* cu nici o marfă». Tot aşà de neclară e şi propoziţia dela pag. 96: «Sunt unele feluri de prelucrări ale bumbacului, în care *puterea creatoare a omului a ajuns* prin ajutorul maşinelor *până la două sute de specii*». — Rău exprimată e şi propoziţia: «Cafeaua, de asemenea, se falşifică adeseori *sau* când este prăjită ori măcinată», din piesa «Cercetările microscopice pentru examinarea mărfurilor» (I, pag. 103). — In piesa: «Elba ca drum de comunicaţiune» (I, pag. 107) se zice: «Elba, care deoparte face posibilă comunicaţia până la Budweis

prin Moldava *și Havel*, iar de altă parte până dincolo de Berlin... etc., în loc de: «... face posibilă comunicația până la Budweis prin Moldova, iar de altă parte până dincolo de Berlin prin Havel». Tot în această piesă (pag. 108) se vorbește de «*locurile de schimb* ale Elbei austriace», în loc de «locuri de transbordare». — In piesa «Industria franceză» (I, pag. 110—113) traducătorul zice: «Din acel timp *s'a desvoltat foarte mult talentul industriei franceze, nu numai calitativ, ci și cantitativ*»; iar la pag. 112 ne spune că în stabilimentul dela Creuzot (scris din greșeală *Cretzot*) se fabrică, între altele, *„plăci pentru platoșe“*, voind să vorbească, de bună seamă, de platoșele sau cuirasele pentru vapoare. Tot pe aceeaș pagină urmează imediat pasajul: «Cu deosebire trebue să se amintească excelentele *chemicale și fabricile*, anume fabricile de văpseli, iod», etc., în loc de «fabricile de chemicale». — Tot așà de slabe sunt și traducerile: «Articolii de Paris» (pasajul: «Intre miile de lucruri, pe cari ar trebuì să le enumărăm, sunt bijuteriile de aur, de argint, de aluminium, de oțel, de aliaje diferite, *podoabele acelorași metale*, numeroasele *mobile mici de întrebuințare comună*»... etc. I, pag. 113); «Mărirea industrială a Angliei» (pag. 114: «Tot odată crește în măsură egală prisosința și prosperitatea *agricultorilor, cari cultivă pământul*. In timpul domniei reginei Elisabeta s'a deșteptat fantazia și ambițiunea: acum erà la ordinea zilei înainte de toate *o năzuință regulată în spre câștigul exterior*»); «Reichenberg din Bohemia» (pag. 120: «De fapt *orașul se extinde în mod foarte natural după trebuință* pe drumul neplan al văii între Ieschken și șirurile de dealuri ale munților Iser.» Iar cevà mai jos:... «când orășelul *devenì* în mâna lui Wallenstein». Apoi anahronismul: «Starea orașului se îmbunătăți abià *secolul trecut*, cu deosebire de când contele Christian Clam luă domnia Reichenbergului. Reichenbergul modern este o creațiune a *secolului nostru*». Aici, evident, e vorba de secolul XVIII și XIX); «Orașul Steyer din Austria de sus» (I, pag. 121, tocmai la început: «Orașul Steyr a fost din secolul al 13-lea până la jumătatea secolului al 19-lea centrul unei industrii de fer foarte desvoltate pentru acele timpuri, *care* își aveà locul în valea afluentelui Enns și în văile laterali ale aceleia.»); «Un ținut industrial din Germania» (I, pag. 127: «Pentru a oferì *modei în continu schimbătoare noutăți*», în loc de: «Pentru a oferì noutăți modei în continuu schimbătoare»); «Un atelier de croitorie din Londra» (pag. 129: «Pentru artilerie d. e. sunt 38 de croeli, din contra

pentru trupele de linie numai 20 de mostre, probabil pentrucă *la cea dintâi specie de trupe nu se dă atâta însemnătate constituţiunii simetrice*". Pag. 129 şi 130: «Totuşi avù un profit mai mult de 400.000 lire st. cari *au fost plătite îndărăpt* de către administraţiile acelea, cari primesc haine din acest atelier»).

Cu totul greşită este piesa 28 din partea I, intitulată *„Ţările austriace de sud ca ţinuturi industriale"* (pag. 117—119), în care d-l Ionaşcu traduce sistematic numirea „Die osterreichischen Sudetenlander", adică „Ţările munţilor Sudeţi" (Boemia, Moravia şi Silezia), cu: „Ţările austriace de sud", „Ţările sudice," făcând astfel o regretabilă zăpăceală în capetele elevilor. — Şi nu trebue uitat că această carte a apărut până acum în cinci ediţiuni!

Ar mai trebuì să amintesc, ca particularitate a autorului, folosirea provincialismelor: *doauă, înţălesul, înţălegerea, înfiinţază, săminţe, său, ra* (în loc de: rea), *noaue* (şi *noauă), cetăţan, aşăzat, ţăsăturile, săcară, răsipire, favorizază, rădică, nemţască,* etc.

Dacă considerăm şi numeroasele greşeli de tipar, dintre cari unele, fiind de cifre, pot da naştere la confuziuni regretabile, nu cred că mi se và luà în nume de rău, dacă nu voiu recomandà «Lecturile comerciale» la premiul «Asociaţiunii Craiovene pentru desvoltarea învăţământului public», la care au fost prezentate.

Virgil Oniţiu, *Carte de cetire pentru clasa I-a a şcoalelor medii. Ediţia a doua.* Braşov 1914—*Raport de* **I. Bogdan.**

«Cartea de cetire pentru clasa I a şcoalelor medii» (ed. II-a), prezentată de d-l Virgil Oniţiu, directorul gimnaziului român din Braşov, pentru premiul Craiovean de 1 500 lei, este lucrată conform programei şcoalelor secundare din Ungaria, programă aprobată şi de consistoriul mitropolitan din Sibiiu pentru şcoalele româneşti atârnătoare de dânsul. Ea cuprinde: basme, legende, snoave, credinţe «poporale» române, mituri antice, povestiri din istoria Românilor şi a Ungurilor, diferite bucăţi sub titlul «Ţara şi Natura», între cari şi descrieri geografice privitoare la Ungaria şi Transilvania. In sfârşit sub titlul «Diverse» se dau parabole, proverbe, zicători, cimilituri şi sfaturi: «Cum să ne păzim sănătatea».

Comparând această a doua ediţie a cărţii de cetire a d-lui Oniţiu cu cea dintâi, care erà destinată pentru cl. I şi a II-a, constatăm o evidentă îmbunătăţire: astfel toate bucăţile din cap. IV: «Ţara şi Natura», afară de două, sunt nouă şi bune. Foarte bune sunt şi

sfaturile igienice dela sfârşit, cari vor aduce copiilor de ţărani, şi chiar celor de orăşeni, mari servicii, dacă şi le vor întipărì adânc în minte.

Se înţelege că dacă am luà să examinăm fiecare bucată în parte, am găsì multe lucruri pe cari nu le-am aprobà de fel, sau le-am dorì mai bune. Aşà cum este cartea, mi se pare totuş că Românii din Ungaria nu posedă, în literatura lor didactică, una mai bună decât aceasta.

In ce priveşte stilul părţilor originale, trebue să notez că d-l Virgil Oniţiu nu este unul din scriitorii cei mai răi din Transilvania şi că d-sa se sileşte să evite în scrierile sale germanismele, ungurismele şi provincialismele, ce fac impresie rea asupra cetitorilor din Regat. Cu toate acestea, i-au scăpat fără voia d-sale unele expresiuni, ce ar fi trebuit evitate, cum e: „să *gimnestăm*, băi reci *în liber*, lumină *dubie*, la *mandat* medical, recomand *în atenţia* d-lor profesori, mi-a *succes* (= să facem gimnastică, băi reci în aer liber, lumină slabă, la porunca doctorului, recomand atenţiunii domnilor profesori, am izbutit).

Din motivele arătate, cred că cartea de cetire a d-lui Virgil Oniţiu merită să fie premiată cu premiul Asociaţiunii Craiovene, dacă odată cu dânsa nu s'au prezentat la acest premiu altele de mai mare valoare.

Petre I. Rădulescu şi **Polixenia P. Rădulescu,** *Geografia continentelor şi a României. Ediţia III-a.* Bucureşti 1912.—*Raport de* **S. Mehedinţi.**

Prin adresa No. 48 din 13 Ianuarie 1914, aţi binevoit a-mi înaintà spre cercetare «Geografia continentelor şi a României» de d-na Polixenia Rădulescu şi P. I. Rădulescu, prezentată la premiul «Asociaţiunii Craiovene» de 1.500 lei, pentru cea mai bună carte didactică.

Am cetit lucrarea trimisă şi am onoare a vă înaintà următoarea părere.

Paginele consacrate diferitelor ţeri sunt lipsite de orice caracterizare geografică. Expunerea e aproape stereotipă. Nici judecata, nici imaginaţia copilului nu este solicitată aproape nicăieri. Lucrarea e făcută după tipicul mnemotehnic de odinioară: *locorum nuda nomina.*

Ceeace e şi mai grav, chiar noţiunile elementare sunt fals definite. O pildă: «Sunt unele câmpii foarte întinse, acoperite cu ni-

sipuri şi lipsite aproape cu totul de vegetaţie şi de apă. Asemenea câmpii se numesc *pustiuri*». De aci, copilul ar puteà rămâneà cu idea că pustiul e un şes. In realitate, foarte multe pustii sunt formate din *podişuri* şi chiar din ţinuturi *deluroase şi muntoase.*

Noţiunile despre deal, golf, adâncimea oceanului, etc. sunt sau false sau fals exprimate.

Nu ştiu ce alte lucrări didactice se vor fi prezentat Academiei spre premiare, dar socotesc că lucrarea de faţă nu poate aveà în nici un caz un premiu academic.

M. Sadoveanu, Ioan I. Teodoru, C. Stan şi **L. Mrejeriu,** *Carte de cetire pentru clasa II urbană, — pentru clasa III urbană, — pentru clasa IV urbană.* Bucureşti 1913 – 1914.—*Raport de* **A. Bârseanu.**

Cartea de cetire e sufletul învăţământului în şcoalele primare. In ea se concentrează toate obiectele de învăţământ, stabilindu-se între ele o legătură armonică şi dându-se din fiecare din ele tot ce este mai însemnat, într'o formă frumoasă. Ea este menită nu numai a înmulţi cunoştinţele elevilor, ci totodată a influenţà şi asupra inimii lor, trezind într'însa iubirea de Dumnezeu şi de natură, sentimente umanitare şi patriotice, cultivând tot ce este nobil şi frumos, şi combătând pornirile urîte şi dejositoare. Ea are a fi un izvor nesecat de cunoştinţe folositoare şi de îndemnuri nobile, un model de cugetare logică şi de exprimare corectă, un prietin al elevului pe băncile şcoalei şi un povăţuitor pentru vieaţa lui de mai târziu.

Cărţile d-lor M. Sadoveanu şi soţii corespund celor mai multe din aceste cerinţe.

Intr'o formă uşoară de înţeles şi, de cele mai multe ori, atrăgătoare, ele dau copiilor şi copilelor cunoştinţele de lipsă din religiune, morală, geografie, istoria patriei şi constituţia ei, ştiinţele naturale, agronomie, economia casnică şi igienă. Materiile sunt grupate după anotimpuri şi, lucru firesc, în cartea pentru cl. II sunt tratate într'un mod mai simplu, mai elementar, iar în celelalte două cărţi, mai amănunţit, mai complet.

Bucăţile instructive alternează cu piese în versuri şi în proză, menite a înrâurì asupra inimii. Mici istorioare şi povestiri cevà mai mari, unele mişcătoare, altele—câtevà—hazlii, caută parte să ilustreze cele cuprinse în bucăţile cu învăţătură, parte să trezească în elevi şi în eleve sentimente alese şi porniri nobile.

Cu deosebire sentimentul patriotic este cu putere accentuat în aceste cărţi. Piese, ca: «Dragostea de ţară», «Din răsboiu», «Traiul Domnitorului în răsboiu», «Câţi suntem?», «Ţara noastră», «In munţii Sucevei», «La Griviţa», şi «De ziua Impăratului» din cartea pentru cl. III, precum şi «Neamul nostru», «Portul, graiul şi datinile din bătrâni», «Moartea lui Ştefan Vodă» şi «Mihaiu învins» din cea pentru clasa a patra, de bună seamă, nu vor rămâneà fără urmă în sufletele elevilor şi elevelor, ci vor înrădăcinà adânc în inimile lor iubirea de neam şi de ţară.

Pe lângă sentimentul patriotic, îşi află expresia cuvenită: iubirea de adevăr şi dreptate, iubirea deaproapelui, mila faţă de cei slabi şi nenorociţi, mila faţă cu animalele, dragostea de natură şi de vieaţa dela ţară, iubirea de muncă şi de ordine, deprinderea la cruţare şi cu o vieaţă simplă, cumpătarea în mâncare şi în băutură, etc., cu un cuvânt toate sentimentele şi însuşirile, cari-l pot înălţà pe om, ridicându-l deasupra celorlalte vieţuitoare.

Stilizarea bucăţitor de cetire este în genere clară şi destul de corectă. Ba unele dintr'însele au chiar valoare literară. Astfel amintesc, afară de cele citate mai sus, piesele: «La săniuş» (din cartea pentru cl. III), şi «Duşmanul», «Poveste cu înţeles», «Sfaturi bătrâneşti», «Logofătul Buhuş», «Seceratul», «Bunicii», «De frica lui Ştirbey», «Privighetoarea» (de I. Brătescu-Voineşti) şi «Libertatea», din cartea pentru cl. IV. In unele din povestirile istorice întâlnim tonul bătrânesc şi atrăgător din «Alexandrie». Aşà este, bunăoară, naraţiunea «O faptă a lui Mihaiu» din cartea pentru cl. III (p. 198).

S'au strecurat însă şi pasaje neclare şi nu destul de corect stilizate, chiar şi unele neexactităţi de fond (de cuprins), precum şi câtevà neologisme şi destul de numeroase provincialisme, în deosebi moldovenisme, având limba întregii lucrări un uşor timbru moldovenesc.

Astfel, ca să mă mărginesc numai la partea pentru clasa a II, aflăm următoarele *pasaje nu destul de limpezi*: «Peste cinci luni de zile, apa începù să scadă puţin, câte puţin, şi *abià peste un an începù a se uscà*» (cine?—pag. 31); «Gura ursului e mare şi are dinţi puternici. *Are miros bun*» (cine?—pag. 119); «Cine n'a băgat de seamă cu câtă îngrijire îşi apără cloşca puişorii? Cât timp cloceşte, ea nu mănâncă mai nimic, ci stă mereu pe cuibar, să nu se răcească ouăle. *Câtă bucurie pe ea apoi, când le aude glăsciorul?*» (al cui glăscior?—pag. 146); «Altele (e vorba tot de paseri) nu vreau să fugă după cuib, *chiar dacă sunt prinse*» (în

loc de: «chiar dacă sunt în primejdie să fie prinse»,—aceeaş pag.). «In alte ţări, oamenii îngrijesc anume de cuiburi. Ei le scobesc în lemn şi le aşează la îndemâna păsărilor. *Le îngrijesc şi le aruncă demâncare*» (cui ?—pag. 156); «Omul muncind îşi pierde o parte din puterile sale şi nu le poate câştigà decât prin odihnă şi prin hrană. Dar şi somnul prea mult şi *odihna* prea multă, încă vatămă sănătatea...» (de bună seamă: *hrana* prea multă,—pag 176); «Carnea de crap e bună la mâncare, *dar e cam grea*» (trebuià adaus, neapărat: la mistuit,—pag. 189).

Fraze şi expresiuni necorecte: «Altoiul face pomul-pom, după cum cartea face omul-om» (corect: *pe* omul-om; pag. 18); «condeie de cele ce-i *ascuteau* satele» (pag. 29); «Indată ce Noe făcù ceea ce-i *poruncì* Dumnezeu, începù să plouă» (corect: poruncise, pag. 30); «La fel cu fasolea *e:* mazărea, lintea şi bobul» (pag. 36); «Numai păstori, cari erau pe câmp, cu turmele, mai *erà* deştepţi» (p. 45); «Degetele (cânelui) *sunt sfârşite* cu unghii ascuţite» (p. 52; dto p. 56); «*La ce folos viaţa lui* ?—zicea stăpânul» (în loc de: Ce-mi foloseşte...? p. 52); «Magii au pornit *să caute acel împărat*» (p. 54); „Intr'o zi, un leneş de frunte *întâlneşte* un doctor.... şi-i *zise*» (legătura timpurilor; p. 75); «*începură* a i se întinde albeaţă pe amândoi ochii», p. 80); «Şi când *erà* gata (mânăstirea), aşà de frumoasă erà» (în loc de: a fost gata; p. 115); «mierea *stupurilor*» (p. 120); «Dumnezeu însă ştie, că florile plac copiilor» (în loc de: *le* plac; p. 123); «fugind cât îl *ţineà* picioarele» (p. 128); «Acesta este un brăduleţ, pe care se pun lucruri frumoase, potrivite cu copiii cărora *trebue* să li se dea aceste lucruri» (corect: au să li se dea; p. 129); «Ea (raţa sălbatică) are capul şi gâtul acoperite cu *pene de coloare verde închis strălucitor*» (p. 138); «altele (e vorba de paseri; «şi-or fi arătând prin graiu») blestemul către un copil, care *le-ar fi stricat* cuibul»; corect: le va fi stricat; pag. 155); «abià le puteau *ţine* grinzile» (p. 156); «Vom *rămâne* tot copii» (p. 158); «Se hotărî deci (Tudor) să-i alunge din ţară, aceşti mosafiri nepoftiţi» (în loc de: *pe* aceşti mosafiri; p. 213); «Cârtiţa este un animal *uricios* la vedere» (p. 230); «*Ea* (coropişniţa) *sapă* pe dedesubt şănţurele *în care trăiesc şi se înmulţesc*" (p. 240); «Şoarecii *sunt stârpiţi* prin capcane» (în loc de: se stârpesc; p. 240).

Neexactităţi, în ceea ce priveşte cuprinsul: «El (Negru Vodă) nu s'a născut aici la noi, ci într'o *ţară* de peste munţi ce se chiamă Făgăraş» (p. 12); «Dragoş tocmai atunci ajunge la mal,

scoate ghioaga, ochește bine și lovește zimbrul» (p. 20). Cât știu eu, ghioaga este o măciucă țintuită, care nu se ține ascunsă și cu care nu se ochește); «Subiectul se află cu întrebarea *cine?*» (lipsește: sau *ce?* pag. 42); «In sate... *drumurile* sunt strâmte și cotite» (drumurile nu; poate ulițele, — p. 44); «Drumurile de prin orașe sunt mai largi, pietruite și se chiamă străzi» (dto; și în sate sunt străzi sau ulițí și ulicioare); «Tulpina ei (verzei) e formată din mai multe frunze, ce se acoper unele pe altele și care la un loc alcătuesc căpățâna» (p. 47. Varza are un cotor, pe care sunt așezate foile); «La față deosebim: urechile, nasul, gura cu buzele și barba» (p. 76. Nu se amintesc ochii); «tufe de mure, smeură și fragi» (p. 90. Fragul nu e tufă, ci plantă ierboasă); la pag. 102 iedera e numită «buruiană», în loc de tufiță; «Corpul său (al lupului) este acoperit cu păr *cafeniu-închis*» (în loc de: sur, p. 103); «Corpul său (al ursului) este acoperit cu păr stufos de coloare *vânătă-negrie*» (în loc de: cafenie sau negrie (p. 119); «El (ursul) se poate îmblânzi» (nu tocmai!—p. 120); «acesta (Dumnezeu) dădù Ebreilor *mana*, un fel de grăunțe mici și albe și bune la gust, cam cum ar fi năutul» (p. 175 —Cât am aflat eu, mana este un suc întărit al unor arbori sau arbuști, iar nu grăunțe); «*Șarpele are corpul rotund ca un baston*» (lipsește: *și lungăreț*, ca un baston; p. 178); «Corvinii au ajutat mult pe frații lor din Transilvania, de aceea și Românii deacolo, astfel își amintesc de ei:

De când Corvinii au murit,
Și dreptatea a pierit—

p. 191.—De fapt Corvinii s'au înstrăinat cu totul de neamul lor și Românii din Ardeal nu le-au prea simțit bunătatea; iar proverbul citat, care se referă la Mateiu Corvinul, este un proverb unguresc; «Lăcusta e *nefolositoare*" (p. 206; nu «nefolositoare», ci «stricăcioasă»).

Neologisme: «Frunza (nucului) iese în urma florilor și este verde, mare, *nedistanțată* (necrestată, p. 26); *ierbivore* (formă ibridă, p. 68); *glastre* (p. 86); *sortit* (p. 93);

«Umple astăzi de *teroare*
Sbirii bietului popor» (p. 214).

Provincialisme: «copil *hărțăgaș*" (p. 37); *„meremetisit"* (pag. 135); «car *învârvorat*" (p. 163); Pasările, care au picioare lungi, se numesc *picioroange*" (p. 186); *„jiribii"* (jurebii; p. 187 și 188); «împovorată» (p. 192); *„șuhoiu"* (= șuvoiu, p. 199).

Ceeace reduce mult valoarea celor trei cărți de cetire, sunt numeroasele greșeli de tipar, cari diformează în multe locuri ortografia, interpuncțiunea, cuvinte, ba chiar pasaje întregi. Astfel aproape întreg pasajul al doilea în bucata : «Foloasele paserilor pentru agricultură» (I, 155) e diformat prin amestecul șirurilor, ceeace strică înțelesul întregei piese. In cartea pentru clasa a patra, în pasajul al treilea, pag. 346, lipsesc mai multe cuvinte («Unii» — e vorba de țărani în trecut—«fugiau, nu-i vorbă, înfundând pădurile; dar cei prinși erau închiși și înnecați cu fum de ardeiu, ori bătuți cu bice muiate în zlatină, ori alții erau purtați desculți prin zăpadă, *ori spinării, până muriau"*). Tot asemenea, în aceeaș carte, la sfârșitul alineatului al nouălea *„Facerea pălăriilor de"*—paie de—*secară.* Ca să facem pălării, alegem paie albe neplouate (le curățim frumos de frunze și *le fac..."-em mănunchiu).*

Astfel de lucruri ar trebuì să lipsească, neapărat, dintr'o carte școlară, care are să servească ca model de corectitate și de exactitate,—mai cu seamă când e vorba de învățământul primar.

Cărțile, despre cari am tratat, cuprind și ilustrațiuni, cele mai multe destul de potrivite. Am de observat însă, că în cartea III, pag. 387, în loc de chipul luì Simion Bărnut, se dă din greșeală chipul lui G. Bariț.

Cu toate aceste scăderi, pe cari m'am simțit dator a le arătà și cari aș dorì ca în viitoarele ediții să fie îndreptate, cărțile de cetire ale d-lor M. Sadoveanu și soții însemnează un pas înainte în literatura noastră didactică, și astfel le socotesc vrednice de premiul «Asociațiunii Craiovene pentru desvoltarea învățământului public».

Angela Selăgian (n. Butean), Dr. Vasile Bologa și **Dr. Emil Precup,** *Carte de cetire. Manual de învățământ pentru clasa I și II-a dela școale civile de fete, gimnazii, ș. a.* Sibiiu 1913.—*Raport de* **I. Bianu.**

Românii din Ungaria au trei școale secundare de fete: la Sibiiu, la Arad și la Blaj, un gimnaziu inferior de băieți la Brad și câte unul la fiecare din cele 4 licee sau—cum le numesc ei—gimnazii superioare, dela Brașov, Blaj, Năsăud și Beiuș. Pentru elevii și elevele din toate acestea este întocmită această *Carte de cetire,* curat și frumos tipărită.

Ea cuprinde 134 bucăți în proză și 46 poezii. Bucățile în proză

sunt 6 cetiri religioase, 32 fabule, povestiri, legende populare, 18 descrieri geografice şi de popoare, 15 din natură, 17 povestiri din istoria vechilor Greci şi Romani, 8 portrete din istoria Ungariei, 6 icoane din istoria poporului român, 11 obiceiuri din vieaţa poporului român, 14 povestiri şi naraţiuni şi 8 de cuprins deosebit.

Intreg acest material este adunat cu multă pricepere din cei mai de frunte scriitori ai noştri, aproape toţi contemporani, cu deosebită băgare de seamă la cuprinsul sănătos şi la limba curată. Aşà sunt lungi bucăţi de basme din Ispirescu şi Creangă, Odobescu, Alecsandri, I. Basarabescu, Caraivan, Coşbuc, Marian, Vlahuţă, A. D. Xenopol; multe descrieri din natură de I. Simionescu, Agârbiceanu, Popovici-Bănăţeanu, Brătescu-Voineşti, C. Negruzzi, Slavici, Sadoveanu, Delavrancea. Pe lângă aceştia şi alţi scriitori români, sunt bucăţi traduse sau prelucrate după câţivà autori străini.

Astfel întocmită, *Cartea de cetire* dela Sibiiu este o mică enciclopedie de limbă şi literatură românească, precum şi de cunoştinţe din istorie, din natură şi din vieaţa poporului, prezentate în forme literare alese.

Atât pentru modul priceput, cum este întocmită, cât şi pentru menirea ei, acesteia, şi numai acestei cărţi, se cuvine să i se dea în acest an premiul Asociaţiunii Craiovene de 1.500 lei.

Bugetul Academiei pe anul 1914—1915

Proiectul de buget pentru anul 1914—15 se prezentă cu însemnate deosebiri față de al anului precedent:

Veniturile sunt cu Lei 156.756,77 mai mari.

Acest spor de venituri provine mai ales dela următoarele capitole:

1) Excedent, ce nu a fost în anul trecut	L.	20.492,62
2) Fondul Donici, prin cultura viei dela Radiana	»	13.808,45
3) » Dimitrie A. Sturdza, sald din 1913—14	»	2.750,30
4) » Ștefan Urlățeanu, idem	»	2.050,45
5) » Toncoviceanu, fond nou din 1913	»	839,40
6) » Neuschotz din capital pentru tipărit	»	2 099,90
7) Prelevați 15%	»	13.626,59
8) Fondul de pensiuni	»	3.272,55
9) » Tache P. Anastassiu	»	57.740,30
10) » Princesa Alina Știrbei, sald disponibil din 1913—14	»	36.615,95
11) » Dacia-România din capital pentru premiu	»	1.300,95
12) Dela alte fonduri	»	19.119,45
Total	L.	173.716,91
Pe de altă parte sunt de scăzut din acest spor unele sume cari se prezentă în minus față de bugetul 1913—14 de	»	16.960,14
Astfel rămâne creșterea reală de	L.	156.756,77

Cheltuelile s'au urcat în proporție cu veniturile.

In tabela care precede enumerarea amănunțită a cheltuelilor se arată deosebirile sumelor înscrise în plus sau în minus la diferitele articole ale bugetului.

Cele mai însemnate creșteri reale (căci sunt și creșteri numai aparente provenite din înscrierea în buget a unor sume rezervate sau adunate din anii trecuți) sunt următoarele:

1) Diurnele ședințelor ordinare	»	3.000,—
2) Remunerarea funcționarilor	»	11.324,50
3) Spese de cancelarie	»	2.500,—
4) » neprevăzute	»	4.000,—
Transport	L.	20 824,50

	Report . . .	L.	20.824,50
5)	Cărţi şi legatul lor	»	6.000,—
6)	Dicţionarul limbii române	»	5.151,75
7)	Cheltuelile Secţiunii literare	»	11.079,46
8)	» » istorice	»	56.413,01
9)	» » ştiinţifice	»	11.079,46
10)	» Fondului Agarici	»	1.229,22
11)	» » Donici	»	12.139,71
12)	» » Carp	»	2.357,70
13)	» » D. A. Sturdza	»	4.433,30
14)	» » Urlăţeanu	»	2.255,20
15)	Creşterile la celelalte articole	»	133.276,06
	Totalul creşterilor . .	L.	266.239,37
	Pe de altă parte sunt de scăzut din aceste creşteri diferinţele în minus la unele articole faţă de bugetul trecut pe 1913—14	»	109.482,60
	Rămân creşteri reale de . .	L.	156.756,77

Totalul veniturilor Academiei Române în bugetul pe 1914—15 este în sumă de . . . . L. 1.434.184,98

Din această sumă sunt a se face următoarele cheltueli:

I. Cheltueli obligatorii ale fondurilor:

a. Capitalizările fondurilor	L.	38.795,81
b. Subvenţiunea Statului pentru bibliotecă (personal şi cărţi)	»	25.000,—
c. Sald disponibil din 1913—14 pentru lefuri.	»	5.544,—
d. Fondul Daniel, monete, hrisoave, etc. .	»	544,85
e. Dicţionarul limbii române	»	35.239,50
f. Hurmuzaki, Documente istorice	»	20.037,50
g. Cheltueli din Fondul Princesa Alina Ştirbei	»	45.314,75
h. Premii	»	53.217,35
i. Cheltueli din Fondul Neuschotz pentru tipărit	»	2.000,—
j. » » » Ioan Fătu	»	16.107,34
k. » » » I. Scorţeanu.	»	799,45
l. » » » Agarici	»	64.734,73
m. » » » Donici	»	22.597,84
n. » » » Carp	»	25.501,55
o. » » » Stolojian	»	4.314,45
p. » » » Dimitrie A. Sturdza .	»	4.433,30
q. » » » Urlăţeanu	»	4.255,20
r. » » » Gr. Buiucliu	»	18.000,—
s. » » » de pensiuni	»	8.994,44
t. » » » Adamachi.	»	167.083,69
u. » » » Otteteleşanu.	»	221.082,18
v. » » » Tache P. Anastassiu .	»	235.123,43
x. » » » Apostol Papadopol . .	»	7.514,60
y. » » » Obedenaru.	»	12.948,25
z. » » » Ion Ghica	»	2 375,—

Suma . . L 1.041.559,21

II. Cheltueli generale ale Academiei (conform anexei) . » 286.601,10

III. Cheltuelile Secţiunilor, de fiecare Secţiune câte Lei 35.000, în total . . . . » 105.000,—

IV. Restul înscris la votarea bugetului ca **excedent** . » 1.024,67

Totalul cheltuelilor . . L. 1.434.184,98

Situaţiunea veniturilor dela fondurile cu destinaţie generală şi a cheltuelilor generale ale Academiei:

VENITURI	Lei	B	CHELTUELI	Lei	B
Excedent	20.492	62	Diurnele membrilor Academiei	41 700	—
Subvenţiunea de Stat	20 000	—	Remunerarea funcţionarilor după scăderea: saldului din 1913—14 L. 5 544 şi ½ din subvenţiunea de L. 25 000,— de L. 12.500	153.684	50
Fondul Zappa	44.431	20	Serviciul Băncii Naţionale	600	—
» Economilor	6.674	35	Cancelarie, luminat, încălzit.	15.500	—
» Ioan Fătu (fond general)	3 855	10	Ajutor Epitropiei Sf. Vineri.	400	—
Fondul Macinca	2 673	—	Intreţinerea şi fonciera localelor Academiei	9 000	—
» Turnescu	940	—	Spese de procese	1 000	—
» Donici, după scăderea cheltuelilor	23 714	34	Mobilier	1.000	—
Fondul Gr Buiucliu, după scăderea rentelor	20 416	60	Spese neprevăzute	7 000	—
Prelevări 15%.	145.345	05	» de expediţie	3.500	—
Fondul Tache P. Anastassiu, suma disponibilă după scăderea cheltuelilor	57 939	83	Cabinetul numismatic	2 800	—
Fondul Năsturel, după scăderea premiilor	16 527	50	Cărţi şi legatul lor	9.000	—
Fondul G. Lazăr	4 490	25	Material pentru cataloagele bibliotecii	2.000	—
» Eliade-Rădulescu	3.529	65	Anale-Desbateri (şi datoria)	8.000	—
» Carp.	21.596	28	«Creşterea colecţiunilor»	6.000	—
			Buiucliu, — Bibliotecă, cărţi şi legatul lor	12.000	—
			Buiucliu, — Catalogul manuscriselor, documentelor şi cărţilor.	2.000	—
			Buiucliu, — Catalogul publicaţiunilor dăruite	1.000	—
			Mormântul Gr Buiucliu	5 416	60
			Dicţionarul limbii române	5.000	—
			Total Lei	286.601	10
			Rămâne disponibilă suma de L.	106 024	67
Total Lei	392 625	77	Total Lei	392 625	77

Restul de Lei 106 024,67 se repartizează astfel:
Lei 105.000,— pentru Secţiuni câte lei 35 000,— de fiecare şi
» 1.024,67 Excedent cu votarea bugetului pe 1914—15.

VENITURILE PENTRU ANUL 1914—1915.

		1913—14	1914—15	Diferinţa plus	Diferinţa minus
	Excedent		20.492 62	20.492 62	
	I. **Marele Premiu Carp** din **1915**, de L. 7 000, sald, a 3-a parte din 1912—13	2.333 30	4 666 60	2 333 30	
	II **Marele Premiu Năsturel** din **1917**, sald din 1912—13		3.000 —	3 000 —	
	III **Remunerarea funcţionarilor**, sald	2.772	5.544 —	2.772 —	
	IV. **Fonduri cu destinaţiune generală:**				
1	*Subvenţiunea dela Stat* (Legea dela 27 Martie 1879)	20 000 —	20.000 —		
2	*Fondul Zappa*	41 995 80	44 431 20	2 435 40	
3	» *Economilor*	6.421 90	6 674 35	252 45	
4	» *Ioan Fătu* (fond general)	3 599 70	3 855 10	255 40	
5	*Fondul rentei viagere a d-nei Ecaterina Fătu*	3 000 —	3 000 —		
6	*Fondul Macinca*	2 673 —	2.673 —		
7	» *Elena Dr N. Turnescu*, din cupoane	940 —	940 —		
8	» *Donici*	32.503 73	46.312 18	13 808 45	
9	» *Grigore Buiucliu*	37.257 40	38.416 60	1.159 20	
	Imobilul din Calea Victoriei	5.940 —			5.940 —
10	*Prelevaţi 15%* din venitul fondurilor speciale	131.718 46	145 345 05	13 626 59	
11	*Fondul Tache P. Anastassiu*, suma disponibilă pentru Academie	37 280 13	57.939 83	20.659 70	
	V **Fonduri cu destinaţiune specială şi cu cheltueli anuale:**				
12	*Subvenţiune dela Stat pentru bibliotecă* (Legea dela 11 Aprilie 1901)	25.000 —	25.000 —		
13	*Subvenţiuni pentru Dicţionarul limbii române*	35 087 75	35 239 50	151 75	
14	*Dotaţiunea Statului* Premiile Lazăr şi Eliade-Rădulescu în 1915	10.000 —	10 000 —		
15	*Subvenţiune dela Stat pentru Documente Hurmuzaki*	20.018 75	20 037 50	18 75	
16	*Fondul Năsturel*	28.287 65	28.527 50	239 85	
17	» *Daniel*	544 85	544 85		
18	» *Ioan Fătu* (fond special)	12.238 90	13.107 34	868 44	
29	» *I Lecomte du Nouy*	483 —	483 —		
20	» *I. Scorţeanu*	799 45	799 45		
21	» *Agarici*	64 810 29	64.734 73		75 56
22	» *Princesa Alina Ştirbei*	8 698 80	45.314 75	36 615 95	
23	» *Maria General I Carp*	46 700 83	42 431 23		4.269 60
24	» *Demostene Constantinide*	4 125 05	4 141 90	16 85	
25	» *Dimitrie A. Sturdza*	1 683 —	4 433 30	2.750 30	
26	» *Ştefan Urlăţeanu*	2 204 75	4.255 20	2 050 45	
27	» *Apostol Papadopol*	7.068 60	7 514 60	446 —	
28	» *de rezistenţă al moşiilor*	4.560 95	5 974 65	1 413 70	
39	» *de pensiuni al funcţionarilor*	30 594 98	34 003 60	3 408 62	
30	» *Adamachi*	165 567 10	167.083 69	1.516 59	
31	» { *Otteteleşanu* / *Elena Dr. N Turnescu* / *pentru înzestrarea absolventelor din Institut* }	225 730 31	221 082 18		4.648 13
32	» *Tache P. Anastassiu*	198 042 83	235.123 43	37 080 60	
33	» *Anastasie Stolojan*	4 481 80	4 314 45		167 35
34	» *Premiul Anastasie Stolojan*	75 75	79 95	4 20	
35	» *Obedenaru*	12 348 25	12 948 25	600 —	
36	» *Ion Ghica*	2 375 —	2.375 —		
37	» *Anastasie Toncoviceanu*		839 40	839 40	
	De transportat	1.239.964 06	1 393 679 98	168 816 56	15 100 64

VENITURILE PENTRU ANUL 1914—1915.

		1913—14		1914—15		Diferința plus		Diferința minus	
	Transport . . .	1.239.964	06	1.393 679	98	168 816	56	15.100	64
	VI. **Fonduri speciale cu cheltueli periodice:**								
38	*Fondul Cuza*	20 000	—	20 000	—				
39	» *Anastasie Fătu*	942	25	975	95	33	70		
40	» *San-Marin*	746	—	762	85	16	85		
41	» *Neuschotz*	1.900	10	4 000	—	2.099	90		
42	» *Bodescu*	1.500	—	519	85			980	15
43	» *Craiovean*	1.500	—	620	65			879	35
44	» *Chițu*	322	90	352	35	29	45		
45	» *G Lazăr*	4 256	70	4 490	25	233	55		
46	» *Eliade-Rădulescu*	3 254	10	3.529	65	275	55		
47	» *Hagi-Vasile*	1.310	90	1.310	90				
48	» *Ionel C. Istrati*	104	70	112	60	7	90		
49	» *Aristia Anghelescu*	464	55	481	35	16	80		
50	» *Sofia A Caneciu*	728	55	762	20	33	65		
51	» *Dacia-România*	433	40	1.734	35	1 300	95		
52	» *Nicolae Chrissoveloni*			852	05	852	05		
	Total . . .	1.277.428	21	1.434 184	98	173.716	91	16.960	14
				+ 156.756,77					

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15.

			Val nominală	Venituri	Totaluri
	Excedent din 1912—13				20.492 62
	I. **Marele premiu Carp din 1915 de L. 7.000.—**, sald a 3-a parte din 1912—13 şi 1913—14 a L. 2.333,30.				4 666 60
	II. **Marele premiu Năsturel din 1917 de L. 12 000.—**, sald din 1912—13				3.000 —
	III. **Remunerarea funcţionarilor**, $^1/_3$ din sporurile de 10% pe 1915—16, sald din 1912—13 şi 1913—14 a L. 2.772,—				5 544 —
	IV. **Fonduri cu destinaţiune generală:**				
1	*Subvenţiunea dela Stat* (Legea dela 27 Martie 1879)			20.000 —	
2	**Fondul Zappa:**				
	Cuponul rentei amortizabile 4%	L 12 900,—	322.500 —		
	» dividend la 164 acţiuni de Banca Naţională a L. 195	» 31 980,—	82.000 —		
	Total...	L 44 880,—			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni	» 448,80		44 431 20	
3	**Fondul Economiilor:**				
	Cuponul rentei amortizabile şi obligaţiuni comunale 4%	L 4.440,—	111 000 —		
	» funciar urban 5%	» 1 165,—	23.300 —		
	» dividend la 1 acţiune de Banca Naţională	» 195,—	500 —		
	Din vânzarea publicaţiunilor	» 1 000,—			
	Total...	L. 6.800,—			
	minus 5% impozitul Statului la L. 1 165,—	» 58,25			
	Rămân...	L. 6.741,75			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni	» 67,40		6.674 35	
4	**Fondul Ioan Fătu** (fond general)				
	Din venitul anual de	L. 22.800,—			
	după scăderea a 5% impozitul Statului	» 299,50			
	Rămân ..	L. 22 500,50			
	după scăderea a 1% prelevaţi pentru pensiuni	» 225,—			
	Rămân...	L 22 275,50			
	după scăderea rentei viagere de	» 3 000,—			
	Rămân...	L. 19 275,50			
	după scăderea a 15% prelevaţi la 4 părţi (L. 15.420,40)	» 2 313 06			
	Rămân...	L. 16 962,44			
	scăzând 4 părţi la fondul special	» 13 107,34		3.855 10	
5	*Fondul rentei viagere a d-nei Ecaterina Fătu*			3.000 —	
6	**Fondul Macinca:**				
	Dobânda 5% la suma de Lei 54 000 împrumutată Fondului Agarici	L. 2 700,—			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni	» 27,—		2 673 —	
	De transportat...		539.300 —	80 633 65	33.703 22

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—1915

Nr.				Val. nomin.	Venituri	Totaluri
	Transport . . .			539.300 —	80 633 65	33 703 22
7	**Fondul Elena Dr. N. Turnescu:**					
	Cuponul funciar rural 5 % L		750,—	15.000 —		
	» obligaţiuni comunale Iaşi 4 1/2 % . . . . . »		225,—	5.000		
	» » » Bucureşti 4 % . . . . . »		12,—	300 —		
	Total . . . L		987,—			
	minus 5 % impozitul Statului la Lei 750. . . . . »		37,50			
	Rămân . . . L.		949,50			
	minus 1 % prelevaţi pentru pensiuni . . . . »		9,50		940 —	
8	**Fondul Donici:**					
	Cuponul rentei perpetue 5 % . . . . L.		1 937,50	38 750 —		
	Moşia Radiana (anexa 3) . . . . L.	17.602,75				
	minus 10 % incassări dubioase . . . . . »	1 760,27	» 15.842,48			
	Via dela Radiana . . . . »		24.000,—			
	Pădurea Corbu, parchetul No 5 . . . . »		5 000,—			
	Total . . L.		46 779,98			
	minus 1 % prelevaţi pentru pensiuni . . . . »		467,80		46 312 18	
9	**Fondul Grigore Buiucliu:**					
	Cupoane scrisuri funciare rurale şi urbane 5 % . . L.		23.950,—	479 000 —		
	« bonuri rurale 5 % . . . . »		16 750,—	335 000 —		
	» obligaţiuni locuinţe ieftine 5 % . . . . »		3 750,—	75.000 —		
	» acţiuni Banca de Credit roman . . . . . »		2 400,—	20.000 —		
	Total . . . L.		46.850,—			
	minus 5 % impozitul Statului la Lei 23.950 . . . . »		1 197,50			
	Rămân . . . . »		45 652,50			
	minus 1 % pentru pensiuni . . . . »		456 50			
	Rămân . . . . L.		45 196,—			
	minus 15 % prelevaţi . . . . »		6.779,40		38.416 60	
10	*Prelevaţi 15 %* (art. 35 din Statute) . . . . dela				145 345 05	
	Fondul Adamachi . . . . din Lei	176 214,38	L 26 432,14			
	» *Otteteleşanu* . . . . » »	221 666,74	» 33 250,01			
	» *Tache Anastasiu* . . . . » »	296 850,53	» 44 527,57			
	» *Grigore Buiucliu* . . . . » »	45.196,—	» 6.779,40			
	» *Năsturel* . . . . » »	33 561,75	» 5.034,25			
	» *Daniel* . . . . » »	641,—	» 96,15			
	» *Ioan Fătu* . . . . » »	15 420,40	» 2 313,06			
	» *I Lecomte du Nouy* . . . » »	568,25	» 85,25			
	» *I. Scorţeanu* . . . . » »	940,50	» 141,05			
	» *Agarici* . . . . » »	62 293,18	» 9 343,97			
	» *Princesa Alina Ştirbei* . . » »	10 253,70	» 1.538,05			
	» *Maria General Caip* . . . » »	49.919,08	» 7 487,85			
	De transportat L;	913.525,51	L. 137.028,75	1.507.350 —	311 647 48	33.703 22

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15

Nr.				Val nominala	Venituri	Totaluri
	Transport	L. 913.525 51	L. 137.028,75	1 507.350,—	311.647 48	33 703 22
	Fondul Demostene Constantinide din Lei	4 872,80	» 730,90			
	» *Dimitrie A Sturdza* . . » »	4 039,20	» 605,90			
	» *Ştefan Urlăţeanu* . . . » »	2 653,20	» 398,—			
	» *Apostol Papadopol* . . » »	8 840,70	» 1.326,10			
	» *de rezistenţă al moşilor* » »	7 029,—	» 1.054,35			
	» *Anastasie Stolojan* . . » »	3 737,25	» 560,60			
	» *Premiul Anastasie Stolojan* » »	94,05	» 14,10			
	» *Anastasie Toncoviceanu* . » »	987,55	» 148,15			
	» *Cuza* . . . . » »	3.963,45	» 594,50			
	» *Anastasie Fătu* . . . . . » »	1 148,15	» 172,20			
	» *San-Marin* . . . . » »	897,45	» 134,60			
	» *Neuschotz*. . . . . » »	2 473,—	» 370,95			
	» *Bodescu* . . . . » »	611,60	» 91,75			
	» *Craiovean* . . . . . . » »	730,15	» 109,50			
	» *Chiţu* . . . . » »	414,55	» 62,20			
	» *Lazăr* . . . . » »	5 282,65	» 792,40			
	» *Eliade-Rădulescu*. . . . . » »	4 152,55	» 622,90			
	» *Hagi-Vasile* . . . . » »	1 542,20	» 231,30			
	» *Aristia Anghelescu* . . . . » »	566.30	» 84,95			
	» *Sofia Canecïu* . . . . . » »	896,70	» 134,50			
	» *Dacia-România* . . . . » »	509,85	» 76,45			
	Total . din Lei	968 967,86	L 145 345,05			
11	*Fondul Tache P. Anastassiu*, sumă disponibilă pentru Academie . .				57 939 83	369.587 31
	V. Fonduri cu destinaţiune specială şi cu cheltueli anuale:					
12	*Subvenţiunea dela Stat pentru bibliotecă* (Legea dela 11 Aprilie 1901)					
	pentru personal . . . . L.		12.500,—			
	pentru cărţi şi legatul lor . . . . »		12.500,—		25.000 —	
13	*Subvenţiuni pentru Dicţionarul limbii române*					
	Dotaţiunea M. S. Regelui . . . . L.		18 000,—			
	Dela Administraţia Domeniului Coroanei . . . . »		4 000,—			
	Din vânzarea publicaţiunii . . . . »		500,—			
	Dela Ministerul Instrucţiei . . . . »		12.250,—			
	Sald disponibil din 1912—13 . . . . »		489,50		35 239 50	
14	*Dotaţiunea Statului*: Premiile Lazăr şi Eliade din 1915				10.000 —	
15	*Subvenţiunea dela Stat pentru Documente Hurmuzaki* . L.		20.000,—			
	Sald disponibil din 1912—13 . . . . »		37,50		20 037 50	
16	**Fondul Năsturel:**					
	Venitul moşiei Năsturel, pe 1 an . . . . L.		18 500,—			
	» » *Lămoteşti*, idem »		6 000,—			
	Jumătate din venitul rentei (L 122 000) pentru islaz . . »		3 050,—			
	Cuponul rentei amortibile şi comunale Bucureşti 4% . »		1 920,—	48.000 —		
	Cuponul funciar urban 5% . . . . »		1 585,	31.700		
	» dividend la 15 acţiuni de Banca Naţională a lei 195,— . . . . »		2 925,—	7.500 —		
	Total . . L		33 980,—			
	De transportat . . L.		33 980,—	1 594.550 —	90 277 —	403 290 53

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15.

			Val. nominală	Venituri	Totaluri
	Transport . . . L.	33.980,—	1.594 550 —	90 277 —	403 290 53
	minus 5% impozitul Statului la L 1.585,— Scrisuri func. »	79,25			
	Rămân . . . L.	33.900,75			
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	339,—			
	Rămân . . . L.	33.561,75			
	minus 15% prelevați . . . . »	5 034,25		28.527 50	
17	**Fondul Daniel:**				
	Cuponul rentei amortizabile 4% . . . . L.	600,—	15.000 —		
	» funciar urban 5% . . . . »	50.—	1.000 —		
	Total . . . L	650,—			
	minus 5% impozitul Statului la L. 50,— . . . . »	2,50			
	Rămân . . . L	647,50			
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	6,50			
	Rămân . . L.	641,—			
	minus 15% prelevați . . . . »	96,15		544 85	
18	**Fondul Ioan Fătu:**				
	Cupoane comunale București 4% . . . . L.	40,—	1.000 —		
	» funciare urbane București și Iași 5% . . . . »	5.990,—	119.800 —		
	» dividende la 86 acțiuni de Banca Națională a L. 195 . . . . »	16.770,—	43.000 —		
	Total . . . L.	22.800,—			
	minus 5% impozitul Statului la Lei 5.990,— . L. 299,50				
	» 1% pentru pensiuni . . . . » 225,—				
	» renta viageră . . . . » 3 000,—				
	» a 5-a parte . . . . » 3 855,10				
	» 15% prelevați la L. 15.420,40 . . . . . . » 2 313,06 L	9 692,66		13.107 34	
19	**Fondul I. Lecomte du Noüy:**				
	Cupoane comunale București 4% . . . . L.	4,—	100 —		
	» funciare urbane 5% . . . . »	600,—	12 000 —		
	Total . . . L.	604,—			
	minus 5% impozitul Statului la L. 600 . . . . »	30,—			
	Rămân . . L.	574,—			
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	5,75			
	Rămân . . L.	568,25			
	minus 15% prelevați . . . . »	85,25		483 —	
20	**Fondul Ioan Scorțeanu:**				
	Cuponul funciar rural 5% L	1.000,—	20.000		
	minus 5% impozitul Statului . . . . »	50.—			
	Rămân . . L	950,—			
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	9,50			
	Rămân . . L.	940,50			
	minus 15% prelevați . . . . »	141,05		799 45	
	De transportat . . .		1.806.450 —	133.739 14	403.290 53

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15.

			Val nominala		Venituri		Totaluri	
	Transport . . .		1.806 450	—	133.739	14	403 290	53
21	**Fondul Agarici:**							
	Moşia Moara-Grecilor (anexa 1) . . . . L. 55 684,—							
	minus 10% incassări dubioase . . . . . » 5 568,40	L. 50 115,60						
	Pădurea Merieni, parchet No. 6 . . . . »	6 500,—						
	Lemne vândute pentru şcoala Agarici 2½ ha pădure . »	1 875,—						
	Producte dela şcoala Agarici . . . . »	12.700,—						
	Total . . . L.	71.190,60						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . . . »	711,90						
	Rămân . . L	70 478,70						
	minus 15% prelevaţi la L. 62.293,18 . . . . »	9 343,97						
	Rămân . . L.	61.134,73						
	Burse dela Fondul Adamachi pentru 10 elevi la Şcoala Agarici, a L. 360,—, anual . . . . »	3.600,—			64 734	73		
22	**Fondul Princesa Alina Ştirbei:**							
	Cuponul rentei amortizabile şi comun Bucureşti 4% . . L.	9 184,—	229.600	—				
	» funciar urban 5% . . . . »	1 235 —	24 700	—				
	Total . . . L.	10 419,—						
	minus 5% impozitul Statului la L. 1 235,— . . . . »	61,75						
	Rămân . . L.	10 357,25						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . . . »	103,55						
	Rămân . . L.	10 253,70						
	minus 15% prelevaţi . . . . »	1 538,05						
	Rămân . . L.	8 715,65						
	Sald disponibil din anii trecuţi pentru tipărit . . . . »	36 599,10			45 314	75		
23	**Fondul Maria General I. Carp:**							
	Venitul moşiei Olteni (anexa 2) . . . . . L. 38 876,73							
	minus 10% incassări dubioase . . . . . » 3 887,67	L 34 989,06						
	Pădurea Tinca, parchetul No. 5 . . . . »	2.750,—						
	Cuponul obligaţiuni comunale Bucureşti 4% . . . . »	704,—	17.600	—				
	» funciar rural şi urban 5% . . . . »	4 045,—	80 900	—				
	» rentă perpetuă şi netransmisibilă 5% . . . »	6.637,50	132.750	—				
	Dobânda 5% la împrumutul rămas de lei 19 789,75 pentru construirea şcoalei dela Olteni . . . . »	989,50						
	Amortisment din acest împrumut pe a c . . . . »	510,50						
	Total L	50 625,56						
	minus 5% impozitul Statului la L. 4 045,— . . . . »	202,25						
	Rămân . . . L.	50.423,31						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . . . »	504,23						
	Rămân . . . L.	49.919,08						
	minus 15% prelevaţi . . . . »	7 487,85			42 431	23		
24	**Fondul Demostene Constantinide:**							
	Cuponul rentei amortiz. şi comunale. Bucureşti 4% . . L.	400,—	10 000	—				
	» funciar urban şi rural 5% . . . . »	4 760,—	95.200	—				
	Total . . . L.	5.160,—						
	De transportat . . . L.	5.160,—	2.397.200	—	286.219	85	403.290	53

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15.

			Val nominala		Venituri		Totaluri	
	Transport . . . Lei	5.160,—	2 397 200	—	286 219	85	403.290	53
	minus 5% impozitul Statului la L. 4 760,— . . . . . . »	238,—						
	Rămân . . . L	4 922,—						
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	49,20						
	Rămân . . L.	4 872,80						
	minus 15% prelevați . . . . »	730,90			4.141	90		
25	**Fondul Dimitrie A. Sturdza:**							
	Cuponul rentei amortiz. 4% L	4.080,—	102.000	—				
	minus 1% prelevări pentru pensiuni . . . . »	40,80						
	Rămân . . L.	4 039,20						
	minus 15% prelevați . . . . »	605,90						
	Rămân . . L.	3.433,30						
	Saldul din 1913—14, sumă donată de d-l D. A. Sturdza pentru bursă . . . . »	1 000,—			4.433	30		
26	**Fondul Ștefan Urlățeanu:**							
	Cuponul rentei amortiz. și comunale București 4% . . L	2 680,—	67.000	—				
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	26,80						
	Rămân L.	2.653,20						
	minus 15% prelevați . . . . »	398,—						
	Rămân . . L.	2.255,20						
	Sald din 1913—14, bursa neacordată . . . . »	2 000,—			4 255	20		
27	**Fondul Apostol Papadopol:**							
	Cuponul obligațiunii comunale București 4% . . . L	280.—	7 000	—				
	Chiria caselor din Galați pe 1 an . . . . »	8 650,—						
	Total . . L.	8 930,—						
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	89,30						
	Rămân L.	8.840,70						
	minus 15% prelevați . . . . »	1 326,10			7 514	60		
28	**Fondul de rezistență al moșiilor:**							
	Cuponul rentei amortiz și comunale București 4% . L.	5 120,—	128 000	—				
	» Creditul viticol și jud. și comunale $4\frac{1}{2}$ % . . »	1 980,—	44.000	—				
	Total . . . L	7.100,—						
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	71,—						
	Rămân . . . L	7.029,—						
	minus 15% prelevați . . . . »	1 054,35			5.974	65		
29	**Fondul de pensiuni:**							
	Cuponul rentei amortizabile și comunale București 4% L	8 800.—	220 000	—				
	» funciar rural 4% . . . . »	1 600,—	40 000	—				
	» » urban 5% . . . . »	4 030,—	80 600	—				
	Total . . . L	14.430,—						
	minus 5% impozitul Statului la L. 5 630,— . . . . . . »	281,50						
	Rămân . . . L	14 148,50						
	5% din salariul funcționarilor plătiți de Academie							
	1) funcționarii și servitorii Acad la L 123 024,— L 6 151,20							
	2) profesorii dela Institutul Otteteleșanu . . . . » 12 000,— » 600,—							
	De transportat . . . L. 6 751,20 L	14 148,50	3.085 800	—	312 539	50	403 290	53

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15.

				Val nominală	Venituri	Totaluri
Transport . . .		L. 6 751,20	L. 14 148,50	3.085.800 —	312.539 50	403 290 53
3) idem dela Şcoala Agarici . .	» 3 600,—	» 180,—				
4) » » » dela Ţigăneşti.	» 10 140,—	» 507,—				
5) la salariul brigadierului silvic	» 1 800,—	» 90,—				
6) la pensiunile acordate	» 8 994,44	» 449,72	L 7 977,92			
Suma . . .			L. 22 126,42			
Prelevări 1% (*Deciziunea dela 25 Martie 1904*)			» 11 877,18		34 003 60	
din venitul brut dela.						
Fondul Adamachi	din Lei	195.470,53	Lei 1 954,70			
» *Otteteleşanu*	» »	256.901,19	» 2.569,—			
» *Tache P. Anastassiu*.	» »	341 000,81	» 3 410,—			
» *Zappa*	» »	44.880,—	» 448,80			
» *Economiilor*	» »	6 741,75	» 67,40			
» *Macinca*.	» »	2 700,—	» 27,—			
» *Elena Dr. N Turnescu* . . .	» »	949,50	» 9,50			
» *Donici*	» »	46 779,98	» 467,80			
» *Grigore Buiucliu*	» »	45 652,50	» 456,50			
» *Năsturel*.	» »	33 900,75	» 339,—			
» *Daniel*	» »	647,50	» 6,50			
» *Ioan Fătu*	» »	22 500,—	» 225,—			
» *I Lecomte du Nouy* . . .	» »	574,—	» 5,75			
» *Ioan Scorţeanu*	» »	950,—	» 9,50			
» *Agarici*	» »	71 190,60	» 711,90			
» *Princesa Alina Ştirbei* . . .	» »	10 357,25	» 103,55			
» *Maria General Carp*	» »	50.423,31	» 504,23			
» *Demostene Constantinide* .	» »	4 922,—	» 49,20			
» *Dimitrie A. Sturdza*	» »	4 080,—	» 40,80			
» *Ştefan Urlăţeanu*	» »	2.680,—	» 26,80			
» *Apostol Papadopol*	» »	8.930,—	» 89,30			
» *de rezistenţă al moşilor* . .	» »	7 100,—	» 71,—			
» *Anastasie Stolojan*	» »	3 775,—	» 37,75			
» *Premiul Anastasie Stolojan* .	» »	95,—	» —,95			
» *Toncoviceanu*	» »	997,50	» 9,95			
» *Cuza*	» »	4.003,50	» 40,05			
» *Anastasie Fătu*	» »	1 159,75	» 11,60			
» *San-Marin*	» »	906,50	» 9,05			
» *Neuschotz*	» »	2 498,—	» 25,—			
» *Bodescu*.	» »	617,75	» 6,15			
» *Craiovean*	» »	737,50	» 7,35			
» *Chiţu*	» »	418,75	» 4,20			
» *Lazăr*	» »	5 336,—	» 53,35			
» *Eliade-Rădulescu*	» »	4 194,50	» 41,95			
» *Hagi-Vasile*.	» »	1.557,75	» 15,55			
» *Ionel C. Istrati*	» »	113,75	» 1,15			
» *Aristia Anghelescu*.	» »	572,—	» 5,70			
» *Sofia Caneciu*	» »	905,75	» 9,05			
» *Dacia-România*	» »	515,—	» 5,15			
Total general . . .	din Lei	1 187 735,67	L. 11 877,18			
De transportat . . .				3.085 800 —	346 543 10	403.290 53

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15

				Val. nominala	Venituri	Totaluri
				3 085.800 —	346.543 10	403 290 53
30	**Fondul Adamachi:**					
	a) *Excedent* din 1912—13 a fost de . . .	L 61 663,19				
	s'a votat în bugetul pe 1913—14 . . .	» 31 758,68	L. 29.904,51			
	b) *Cupoane*: rentă amortibilă, comunale București și scrisuri funciare rurale 4%	L. 41 511,55		1.037.700 —		
	Idem comunale Iași 4 1/2 %	» 450,—		10.000 —		
	Idem scrisuri funciare urbane, rurale, rentă perpetuă și netransmisibilă 5%	» 46 920,—		938.400 —		
	209 dividende de Banca Naț. a L. 195	» 40 755,—		104.500 —		
	Suma . .	L. 129 636,55				
	minus 5% impozitul Statului la scris. func. rural. 4%. (L. 400), 5% (L 38.635), urbane 5% (L. 3.770). Total Lei 42 805.	» 2 140,25	» 127.496,30			
	c) *Proprietăți*					
	Moșia Roșiori (anexa 4 . . L 19.876,60					
	minus 10% incassări dubioase L 1 987,66	» 17 888,94				
	Pădurea dela Roșiori, parchet No. 5 . .	» 4.500,—	» 22.388,94			
	d) *Dobânzi*.					
	Dobânda 5% la împrumutul Donici de L. 29 428,70 . . . . L.	1.471,45				
	Idem dela Fondul Agarici la împrumutul de L. 85.870,48	» 4 293,50	» 5 764,95			
	e) *Amortisment*:					
	din împrumutul Agarici de L. 85.870,48 L.	6 915,83				
	din împrumutul Donici de L. 32 428,70 »	3 000,—	» 9 915,83			
	Total . . .		L. 195 470,53			
	minus 1% prelevați pentru pensiuni		» 1.954,70			
	Rămân . . .		L. 193 515,83			
	minus 15% prelevați la L. 176.214.38		» 26 432,14		167.083 69	
31	**Fondul Otteteleșanu:**					
	a) *Cupoane* rentă amortibilă și comunale București 4% . . . . L.	50 040,—		1.251.000 —		
	Idem comunale Iași și com. județene 4 1/2% »	9 225,—		205 000 —		
	Idem rentă perpetuă netransmisibilă, scris. func. urbane și rurale 5% . . . . . »	32 235,—		644.700 —		
	Idem 15 dividende de Banca Naț. a L. 195 »	2 925,—		7 500 —		
	Suma . . . L.	94.425,—				
	minus 5% impozitul Statului la L. 23.710,— »	1.185,50	L. 93.239,50			
	b) *Proprietăți*:					
	Moșia F.-Chiselet (anexa 6) . . L. 98.954,50					
	minus 10% incassări dubioase » 9 895,45 L.	89 059,05				
	Vadul morii dela moșia F.-Chiselet . . »	1.050,—				
	Pescuitul pe moșia Fundu-Chiselet . . . »	7.022,—				
	Moșia Măgurele (anexa 5) . . L. 28.286,81					
	minus 10% incassări dubioase » 2 828 67 »	25 458,14				
	De transportat L.	122.589,19	L 93.239,50	7.284 600 —	513.626 79	403.290 53

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15

Nr.					Val nominala	Venituri	Totaluri
	Transport		.L 122 589,19	L 93 239,50	7.284 600 —	513.626 79	403 290 53
	Moşia Oteteliş, arenda pe 1 an		L 14 000,—				
	» *Bătăşani*, idem		» 6 000,—				
	» *Bălceşti*, idem		» 2.050,—				
	Moara dela Măgurele, arenda pe 1 an .		» 6 210,—	» 150 849,19			
	c) *Fondul Elena Dr. N. Turnescu :*						
	Cupoane funciare rurale şi urbane 5%		» 1 550.—				
	minus 5% impozitul Statului		» 77,50	» 1.472,50	31.000 —		
	d) *Fond pentru înzestrarea absolventelor Institutului*						
	Cupoane rentă amortibilă şi comunale Bucureşti 4%			» 1 340,—	33 500		
	e) *Venituri dela Institutul Otteteleşanu dela Măgurele*			» 10 000,—			
	Total . . .			» 256 901,19			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni 1%			» 2 569,—			
	Rămân . .			L 254 332,19			
	minus 15% prelevaţi la L. 221.666,74			» 33 250,01		221.082 18	
32	**Fondul Tache P. Anastassiu :**						
	Venituri extrabugetare, sald din 1912—13			L 7 212,07			
	Excedent din 1912—13			» 25.058,51			
	a) *Cupoane* rentă amortibilă, comunale Bucureşti şi scrisuri funciare rurale 4%		L. 16 540,—		413.500 —		
	Idem comunale şi judeţene 4½%		» 21 159,—		470 200 —		
	Idem scris. funciare rurale, urbane Bucureşti, Iaşi şi rentă perpetuă 5% . . .		» 26 145,—		522 900 —		
	6 dividende de Banca Naţ. a L. 195 . . .		» 1.170,—		3 000 —		
	15 » dela acţiile «Naţionala» a L 45		» 675,—		3 000 —		
	Suma . .		L. 65 689,—				
	minus 5% impozitul Statului la func. rurale 4% (L. 1.600), 5% (L. 1.645), urbane Bucureşti 5% (L. 11 425) şi Iaşi 5% (L. 730). Total L. 15.400		» 770,—	L. 64 919,—			
	b) *Proprietăţi*						
	Moşia Ţigăneşti (anexa 7) . .	L. 120 323,58					
	minus 10% incas. dubioase	» 12 032,35					
	Rămân . .	L. 108.291,23					
	Venituri extraordinare din vânzare de lemne, fân şi arendarea poenilor din trupurile de pădure de pe moşie . .	» 7 500,—	L. 115 791,23				
	Moşia Călmăţui (anexa 8) . .	L. 75 800,02					
	minus 10% incas. dubioase	» 7 580,—	» 68 220,02				
	Via dela Ţigăneşti (aproximativ) din căutarea în regie . . . »		» 28 000,—				
	Via dela Călmăţui arenda pe 1 an . . .		» 1.400,—				
	Pădurea Balta, parchetul No 8)		» 18 000,—				
	Moara dela Ţigăneşti, arenda pe 1 an . .		» 400,—				
	c) *Venituri dela şcoala de agricultură dela Ţigăneşti*		» 10.000,—				
	De transportat .		L. 241 811,25	L. 97.189,58	8 761.700 —	734.708 97	403.290 53

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15.

Nr.					Val. nominala		Venituri		Totaluri	
	Transport	L 241 811,25	L	97.189,58	8 761.700	—	734 708	97	403 290	53
	Venituri dela şcoala primară din Călmăţui.	» 2 000,—	»	243.811,25						
	Total . .		L.	341 000,83						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni		»	3 410,—						
	Rămân . . .		L.	337 590,83						
	minus 15% prelevaţi la L. 296 850,53		»	44 527,57						
	Rămân . . .		L.	293 063,26						
	minus suma disponibilă pentru Academie		»	57 939,83			235 123	43		
33	**Fondul Anastasie Stolojian:**									
	Cupoane bonuri Cassa rurală 5%		L	3 775,—	75 500	—				
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni		»	37,75						
	Rămân .		L.	3.737,25						
	minus 15% prelevaţi		»	560,60						
	Rămân .		L	3 176,65						
	Sald disponibil din 1913—14 pentru bursă		L.	1 137,80			4.314	45		
34	**Fondul Premiul Anastasie Stolojian:**									
	Cupoane bonuri Cassa rurală		L.	95,—	1.900	—				
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . .		»	—,95						
	Rămân . . .		L.	94,05						
	minus 15% prelevaţi		›	14.10			79	95		
35	**Fondul Obedenaru** (nuda proprietate)									
	Cupoane funciare rurale şi urbane 5%		L.	2 775,—	55.500	—				
	» rentă amortiz. şi comunale Bucureşti 4%		»	2 512,—	62 800	—				
	» dividende la 40 acţ. de Banca Naţ. a 195 .		»	7.800,—	20 000	—				
	Suma . . .		L.	13 087,—						
	minus 5% impozitul Statului la L. 2 775		»	138,75			12.948	25		
36	**Fondul Ion Ghica:**									
	cupoane funciare urbane 5%		L.	2 500,—	50.000	—				
	minus 5% impozitul Statului		»	125,—			2.375	—		
37	**Fondul Anastasie Toncoviceanu:**									
	Cupoane funciare urbane 5%		L	1 050,—	21.000	—				
	minus 5% impozitul Statului		»	52,50						
	Rămân		L.	997,50						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni		»	9,95						
	Rămân		L	987,55						
	minus 15% prelevaţi		»	148,15			839	40	990.389	45
	VI. Fonduri speciale şi cu cheltueli periodice:									
38	**Fondul Cuza:**									
	Cuponul rentei amortibile şi comunale Bucureşti 4% .		L.	2 360,—	59.000	—				
	» funciar urban şi rural 5%		»	1.730,—	34.600	—				
	Total		L.	4 090,—						
	minus 5% impozitul Statului la L. 1 730		»	86,50						
	Rămân . .		L.	4 003,50						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni		»	40,05						
	Rămân . .		L.	3 963,45						
	De transportat . .		L.	3.963,45	9.142.000	—			1 393.679	98

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15.

Nr.			Val nominala	Venituri	Totaluri
	Transport L	3 963,45	9 142 000 —		1.393.679 98
	minus 15% prelevaţi . . . . »	594,50			
	Rămân . . . L	3 368,95			
	Pentru împlinirea sumei de L. 20 000,—, premiul din 1915 (din venitul capitalizat,— deciz. din 5 Aprilie 1900 şi 23 Martie 1904). L.	16 631,05		20 000 —	
39	**Fondul Anastasie Fătu:**				
	Cuponul rentei amortibile 4% . . . . L.	680,—	17 000 —		
	» funciar urban 5% . . . . »	505,—	10 100 —		
	Total L	1 185,—			
	minus 5% impozitul Statului la L. 505,— . . . . . »	25,25			
	Rămân L	1 159,75			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . . . . . »	11,60			
	Rămân . L	1 148,15			
	minus 15% prelevaţi . . . . »	172,20		975 95	
40	**Fondul San-Marin:**				
	Cuponul rentei amortibile 4% . . . . L.	460,—	11 500 —		
	» funciar urban 5% . . . . »	470,—	9 400 —		
	Total . . L.	930,—			
	minus 5% impozitul Statului la L 470 . . . . »	23,50			
	Rămân . . L.	906,50			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . . . »	9,05			
	Rămân . . L.	897,45			
	minus 15% prelevaţi . . . . »	134,60		762 85	
41	**Fondul Neuschotz:**				
	Cupon funciar urban 5% . . . . L.	2.040,—	40 800 —		
	» comunal Bucureşti 4% . . . . »	560,—	14 000 —		
	Total . . . L	2 600,—			
	minus 5% impozitul Statului la L. 2 040 . . . . »	102,—			
	Rămân . . L.	2.498,—			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . . . »	25,—			
	Rămân . . L.	2 473,—			
	minus 15% prelevaţi . . . . »	370,95			
	Rămân . . L	2.102,05			
	Pentru împlinirea costului tipăririi manuscrisului prezentat la premiere, în caz dacă se acordă premiul, aproximativ L 2.000 . . . . »	1.897,95		4 000 —	
42	**Fondul Bodescu:**				
	Cuponul comunal Bucureşti 4% . . . . L.	100,—	2.500 —		
	» funciar urban 5% . . . . »	545,—	10 900 —		
	Total . . . L	645,—			
	minus 5% impozitul Statului la L. 545 . . . . »	27,25			
	Rămân . . L.	617,75			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . . . »	6,15			
	Rămân . . L.	611,60			
	minus 15% prelevaţi . . . . »	91,75		519 85	
	De transportat . .		9 258 200 —	26 258 65	1.393 679 98

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15.

Nr.			Val. nominala		Venituri		Totaluri	
	Transport . . .		9.258 200	—	26.258	65	1.393.679	98
43	**Fondul Craiovean:**							
	Cuponul rentei amortib și comunale București 4% . . L.	300,—	7 500	—				
	» funciar urban 5% . . . . »	50,—	1 000	—				
	» divid la 2 acțiuni de Banca Națională a L. 195,— »	390,—	1.000	—				
	Total . . . L.	740.—						
	minus 5% impozitul Statului la L 50 . . . . »	2,50						
	Rămân . . L.	737,50						
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	7,35						
	Rămân . . . L.	730,15						
	minus 15% prelevați . . . . »	109,50			620	65		
44	**Fondul Chițu:**							
	Cupoane comunale București 4% L	60,—	1.500	—				
	» comunale Iași 4½% . . . . »	45,—	1.000	—				
	» funciare urbane 5% . . . . »	125,—	2 500	—				
	» dividend la 1 acțiune de Banca Națională . . »	195,—	500	—				
	Suma . . . L.	425,—						
	minus 5% impozitul Statului la L. 125,— . . . . . . »	6,25						
	Rămân . . . L	418,75						
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	4,20						
	Rămân . . L	414,55						
	minus 15% prelevați . . . . »	62,20			352	35		
45	**Fondul Lazăr:**							
	Cuponul rentei amortibile și comunale București 4% . L.	1.400,—	35 000	—				
	» funciar rural și urban 5% . . . . »	3 630,—	72.600	—				
	» dividend la 2½ acț. Banca Națională a L. 195,— »	487,50	1 250	—				
	Total . . . L.	5 517,50						
	minus 5% impozitul Statului la L. 3 630,— . . . . »	181,50						
	Rămân . . . L.	5 336,—						
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	53,35						
	Rămân . . . L.	5 282,65						
	minus 15% prelevați . . . . »	792,40			4 490	25		
46	**Fondul Eliade-Rădulescu:**							
	Cuponul rentei amortibile și comunale București 4% . L	1.360,—	34 000	—				
	» funciar rural și urban 5% . . . . »	2 060,—	41 200	—				
	» dividend la 4½ acțiuni Banca Naț a L. 195 . . »	877,50	2 250	—				
	Total . . . L	4 297,50						
	minus 5% impozitul Statului la L. 2 060,— . . . . »	103,—						
	Rămân . . . L.	4 194,50						
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	41,95						
	Rămân . . . L.	4.152,55						
	minus 15% prelevați . . . . »	622,90			3 529	65		
	De transportat . . .		9.459.500	—	35 251	55	1.393 679	98

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15

Nr.				Val nominala	Venituri	Totaluri
	Transport . .			9 459 500 —	35 251 55	1 393 679 98
47	**Fondul Hagi-Vasile:**					
	Cuponul obligaţiuni comunale Bucureşti 4%	L	280,—	7 000 —		
	» funciar urban 5%	»	1 345,—	26 900 —		
	Total . .	L	1 625,—			
	minus 5% impozitul Statului la L 1 345,—	»	67,25			
	Rămân . . .	L.	1.557,75			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni	»	15,55			
	Rămân . .	L.	1.542,20			
	minus 15% prelevaţi	»	231,30		1.310 90	
48	**Fondul Ionel C. Istrati:**					
	Cuponul obligaţiuni comunale Bucureşti 4%	L.	40,—	1 000 —		
	» funciar urban 5%	»	25,—	500 —		
	» dividend la 5 acţiuni Banca Comerţului din Bacău	»	50,—	500 —		
	Total . .	L.	115,—			
	minus 5% impozitul Statului la L. 25.	»	1,25			
	Rămân . . .	L.	113,75			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni	»	1,15		112 60	
49	**Fondul Aristia Anghelescu:**					
	Cupoane comunale Bucureşti şi renta amortibilă 4% .	L	572,—	14 300 —		
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni	»	5,70			
	Rămân . .	L	566,30			
	minus 15% prelevaţi	»	84,95		481 35	
50	**Fondul Sofia A. Caneciu:**					
	Cuponul obligaţiuni comunale Bucureşti 4%	L	160,—	4.000 —		
	» funciar urban Iaşi 5%	»	785,—	15 700 —		
	Total . .	L.	945,—			
	minus 5% impozitul Statului la Lei 785.	»	39,25			
	Rămân . . .	L	905,75			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . .	»	9,05			
	Rămân . .	L.	896,70			
	minus 15% prelevaţi . . .	»	134,50		762 20	
51	**Fondul Dacia-România:**					
	Cuponul obligaţiuni comunale Bucureşti 4%	L.	40,—	1 000 —		
	» funciar urban 5%	»	500,—	10 000 —		
	Total .	L.	540,—			
	minus 5% impozitul Statului la L. 500	»	25,—			
	Rămân .	L	515,—			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni	»	5,15			
	Rămân .	L	509 85			
	minus 15% prelevaţi	»	76,45			
	Rămân	L.	433,40			
	Sald disponibile din anii trecuţi pentru premiul din 1915	»	1 300,95		1 734 35	
52	**Fondul Niculae Chrissoveloni:**					
	Cuponul rentă amortizabilă 4%	L.	940,—	23 500 —		
	minus suma dată în plus la cumpăr. de efecte (adr. No. 916/914	»	87,95		852 05	40.505 —
	Totalul veniturilor . . .			9.563 900 —		1.434 184 98

Anexa 1.

FONDUL AGARICI.

Moşia Moara Grecilor pe 1914—15.

(Deleg No 747 dela 14 Aprilie 1914).

I. **Venituri:**

		Pe 1913 14	Pe 1914 15
1) 95 ha	teren arabil calitatea I a 44 lei hectarul . .		Lei 4.180,—
2) 952 »	» » » II » 40 » » . . .		» 38.080,—
3) 275 »	păşune a 32 lei hectarul		» 8 800,—
4) 64 »	fâneaţă a 66 » »		» 4 224,—
5) 4 »	grădini de zarzavat a 100 lei hectarul		» 400,—
1 390 ha	. . . . Total .	Lei 55 756,—	Lei 55.684,—
	din cari scăzând 10% incassări dubioase	» 5 575,60	» 5 568,40
	rămân	Lei 50.180,40	Lei 50 115,60
6)	la cari adăogându-se venitul dela exploatarea în regie a pădurii, parchetul No. 6	» 6 000,—	» 6.500,—
7)	şi venitul dela 2¹/₄ hectare pădure vândută şcoalei Agarici		» 1.875,—
	Totalul veniturilor brute . . .	Lei 56.180,40	Lei 58.490,60

II. **Cheltueli:**

	Aprobat pe 1913—14	Propus pe 1914—15
1) Leafa administratorului a 200 lei lunar, pe an	Lei 1.920,—	Lei 2.400,—
2) Remiza administratorului de 10% din incassările brute ce trec peste 37.000 lei	» 1.875,60	» 1.868,40
3) Un logofăt a 80 lei lunar, pe an	» 900,—	» 960,—
4) Patru pândari a 40 lei lunar, pe 9 luni	» 1.440,—	» 1.440,—
5) Un pândar a 40 lei lunar, pe an	» 480,—	» 480,—
6) Un vizitiu a 40 lei lunar, pe an	» 480,—	» 480,—
7) Registre, imprimate, hârtie, etc.	» 150,—	» 150,—
8) Potcovitul cailor, reparatul trăsurii, etc.	» 150,—	» 150,—
9) Reparaţia ecaretelor	» 500,—	» 100,—
10) Impozitele moşiei	» 4 985,52	» 4.985,52
11) » pădurii şi altele	»	» 700,—
12) Asigurarea ecaretelor	» 38,20	» 38,20
13) Leafa a 4 pădurari dintre cari 3 a 20 lei lunar şi unul a 30 lei lunar, pe an	» 1 080,—	» 1 080,—
14) Seminţe forestiere şi altele pentru pepinieră	» 100,—	» 100,—
15) Călătorii şi alte cheltueli neprevăzute	» 500,—	» 500,—
Totalul cheltuelilor . . .	Lei 14.599,32	Lei 15 432,12

Anexa 2.

FONDUL CARP.

Moşia Olteni pe 1914—15.

(Deleg. No. 747 dela 14 Aprilie 1914).

I. **Venituri:**

		Pe 1913 14	Pe 1914—15.
1) 776 ha. 6.940 m p. teren arabil calitatea I a 44 lei hect.			Lei 34 174,53
2) 63 » 1.800 » » » » II » 40 » »			» 2.527,20
3) 12 » 5.000 » » fâneaţă » 50 » »			» 625,—
4) 12 » grădini de zarzavat » 100 » »			» 1.200,—
5) venit extraordinar (triorat, saramurat grâul, etc.)			» 350,—
864 ha. 3.740 m p.	Total . .	Lei 38.951,16	Lei 38.876,73
din cari scăzând 10% incassări dubioase		» 3.895,11	» 3.887,67
rămân		Lei 35 056,05	Lei 34 989,06
la cari adăogându-se venitul din exploatarea în regie a pădurii, parchetul No. 5, şi din curăţitul parchetelor 12 şi 13 . .		» 5 500,—	» 2 750 —
	Totalul veniturilor brute . . .	Lei 40.556,05	Lei 37.739,06

II. **Cheltueli:**

	Aprobat pe 1913—14.	Propus pe 1914—15
1) Leafa administratorului de 200 lei lunar, pe an	Lei 2.400,—	Lei 2.400,—
2) Remiza administratorului de 10% din incassările brute peste 21.000 lei	» 1.695,10	» 1 673,90
3) Leafa logofătului a 70 lei lunar, pe an	» 840,—	» 840,—
4) » vizitiului a 35 lei lunar, pe an	» 420,—	» 420,—
5) » unui pândar a 50 lei lunar, pe an	» 600,—	» 600,—
6) » a doi pândari pe 9 luni, a 40 lei lunar	» 720,—	» 720,—
7) Registre, imprimate, hârtie, etc	» 150,—	» 150,—
8) Cumpărarea unei trăsuri	» 700,—	
9) Potcovitul cailor, reparatul trăsurii, etc.	» 150,—	» 150,—
10) Reparaţia ecaretelor	» 150,—	» 150,—
11) Impozitele moşiei	» 3 197,65	» 3 197,65
12) Asigurarea ecaretelor moşiei şi a cantonului dela pădure	» 200,15	» 200,15
13) Seminţe, pentru pepinieră, şi întreţinerea ei	» 150,—	» 100,—
14) Impozitele şi alte cheltueli la exploatarea în regie a parchetului No. 5	» 500,—	» 300,—
15) Leafa unui pădurar a 25 lei lunar, pe an	» 300,—	» 300,—
16) Călătorii şi cheltueli neprevăzute	» 600,—	» 500,—
Totalul cheltuelilor . .	Lei 12.772,90	Lei 11 701,70

Anexa 3.

FONDUL DONICI.

Moşia Radiana pe 1914—15.

(Deleg. No 747 dela 14 Aprilie 1914).

			I Venituri:	Pe 1913—14	Pe 1914—15
1)	12 ha	5 000 m. p.	teren arabil calitatea I a 78,40 lei hect.		L. 980,—
2)	96 »	8.600	» » » II » 60 » »		» 5.811,60
3)	9 »		» » » III » 55 » »		» 495,—
4)	5 »		» » » IV » 50 » »		» 250,—
5)	21 »	8 000 »	» » » V » 45 » »		» 981,—
6)	40 »	6.800 »	» » » VI » 40 » »		» 1.627,20
7)	5 »	4 800 »	grădini de zarzavat » 180 » »		» 986,40
8)	6 »	6.700 »	» » » 168 » »		» 1 120,56
9)	2 »	6.000 »	» » » 151 » »		» 392,60
10)	»	5.000 »	» » » 112 » »		» 56,—
11)	10 »	5 000 »	fâneață calitatea I » 90 » »		» 945,—
12)	33 »	5 300 »	» » II » 75 » »		» 2 514,75
13)	3 »	7.000 »	» » III » 60 » »		» 222,—
14)	5 »	2.800 »	» » IV » 40 » »		» 211,20
15)	1 »	3.340 »	islaz » 40 » »		» 53,36
16)	19 »	7 360 »	» » 30 » »		» 592,08
17)	5 »	8 400 »	» » 25 » »		» 146,—
18)	11 »		prundiș a 8 lei hectarul		» 88,—
19)	8 »		terenul numit Bastonul		» 130,—
	300 ha.	0100 m. p	. . . . Total . .	L 17.105,05	Lei 17 602,75
			din cari scăzând 10% incassări dubioase	» 1.710,50	» 1.760,27
			rămân	L. 15 394,55	Lei 15 842,48
20)			la cari adăogându-se venitul din căutarea in regie a viei	» 12 000,—	» 24.000,—
21)			şi venitul dela exploatarea in regie a pădurii, parchetul No V	» 3 500,—	» 5.000,—
			Totalul veniturilor brute . . .	L. 30.894,55	Lei 44 842,48

II Cheltueli:	Aprobat pe 1913—14	Propus pe 1914—15
1) Leafa administratorului a 120 lei lunar, pe an	Lei 1.200,—	Lei 1.440,—
2) Remiza administratorului de 10% la incassările brute ce trec peste 11.500 lei	» 710,50	» 610,27
3) Un pândar-vizitiu a 40 lei lunar, pe an	» 480,—	» 480,—
4) Un pândar pe 9 luni, a 40 lei lunar	» 360,—	» 360,—
5) Registre, imprimate, hàrtie, etc.	» 80,—	» 80,—
6) Potcovitul calului şi reparaţia trăsurii	» 80,—	» 80,—
7) Reparaţia ecaretelor	» 150,—	» 150,—
8) Impozitele moşiei	» 2 036,42	» 2 036,42
9) Asigurarea ecaretelor	» 39,70	» 39,70
10) Căutarea în regie a viei		» 12 000,—
11) Leafa unui pădurar a 25 lei lunar, pe un an . . .	» 300,—	» 300,—
12 Calatorii şi cheltueli neprevăzute	» 450,—	» 450,—
Totalul cheltuelilor . .	Lei 5.886,62	Lei 18 026,39

Anexa 4.

FONDUL ADAMACHI.

Moşia Roşiori pe 1914—15.

(Deleg. No. 747 dela 14 Aprilie 1914).

I. Venituri:

Nr.		Pe 1913—14	Pe 1914—15.
1)	227 ha 0.148 m. p. teren arabil calitatea I a 45 lei hect.		Lei 10 215,66
2)	88 » 1.405 » » » » II » 35 » »		» 3.084,91
3)	16 » 2.600 » » » » III » 30 » »		» 487,80
4)	55 » 0.454 fâneaţă » » I » 55 » »		» 3 027,50
5)	10 » 5.610 » » » II » 30 » »		» 316,83
6)	8 » grădini de zarzavat » 90 » »		» 720,—
7)	25 » 7 000 islaz » 25 » »		» 642,50
8)	30 » » (prundul Moldovei) » 22 » »		» 660,—
9)	22 » » coaste, » 20 » »		» 440,—
10)	din arendarea poienilor şi alte venituri		» 281,40
	482 ha. 7.217 m. p Total	Lei 20.279,89	Lei 19 876,60
	din cari scăzând 10% incassări dubioase .	» 2.027,98	» 1 987,66
	rămân	Lei 18.251,91	Lei 17 888,94
11)	lângă care adăogându-se venitul dela exploatarea in regie a pădurii, parchetul No V.	» 5.000,—	» 4.500,—
	Totalul veniturilor brute . . .	Lei 23.251,91	Lei 22 388,94

II. Cheltueli:

Nr.		Aprobat pe 1913—14.	Propus pe 1914—15.
1)	Leafa administratorului de 160 lei lunar, pe an	Lei 1.920,—	Lei 1.920,—
2)	Remiza administratorului de 10% din incassările brute ce trec peste 7 000 lei	» 1 327,98	» 1.287,66
3)	Un logofăt a 45 lei lunar, pe an	» 540,—	» 540,—
4)	Doi pândari a 30 lei lunar, pe 8 luni	» 480,—	» 480,—
5)	Un vizitiu a 35 lei lunar, pe an	» 420,—	» 420,—
6)	Registre, imprimate, hârtie, etc.	» 100,—	» 100,—
7)	Potcovitul cailor, reparatul trăsurii, etc.	» 150,—	» 150,—
8)	Repararea ecaretelor	» 500,—	» 150,—
9)	Impozitele moşiei	» 1 583,42	» 1.583,42
10)	Asigurarea ecaretelor moşiei	» 146,40	» 146,40
11)	Leafa a trei pădurari din cari unul a 25 lei lunar şi doi a 20 lei lunar, pe an	» 780,—	» 780,—
12)	Seminţe pentru pepinieră	» 60,—	» 60,—
13)	Construirea unui canton forestier	» 1.500,—	
14)	Călătorii şi cheltueli neprevăzute	» 500,—	» 500,—
	Totalul cheltuelilor . . .	Lei 10.007,80	Lei 8 117,48

Anexa 5.

FONDUL OTTETELEŞANU.

Moşia Măgurele-Otteteleşanu pe 1914—15.

(Deleg. No. 747 dela 14 Aprilie 1914).

I. **Venituri:**

		Pe 1913—14		Pe 1914—15
1) 75 ha. 6.667 m. p teren arabil calitatea I a 90 lei hect.			Lei	6 810,—
2) 190 » 3.750 » » » » II » 70 » »			»	13 326,25
3) 8 » » » grădini de zarzavat » 140 » »			»	1.120,—
4) 58 » 5.880 » » » » » » 120 » »			»	7.030,56
332 ha. 6.297 m. p Total . . .	Lei	27.745,49	Lei	28 286,81
din cari scăzând 10% incassări dubioase . .	»	2.774,54	»	2 828,68
rămân	Lei	24.970,95	Lei	25 458,13
5) la cari adăogându-se arenda morii	»	6 210,—	»	6 210,—
6) şi venitul din vânzarea a 70 stânjeni lemne Institutului Otteteleşanu	»	2 100,—		
Totalul veniturilor brute . .	Lei	33.280,95	Lei	31.668,13

II **Cheltueli:**

		Aprobat pe 1913—14		Propus pe 1914—15.
1) Onorar pentru administrarea specială a moşiei	Lei	1.200,—	Lei	1.200,—
2) Un supraveghetor a 80 lei lunar, pe an	»	840,—	»	960,—
3) Doi pândari a 35 lei lunar, pe $8^1/_2$ luni	»	595,—	»	595,—
4) Registre, imprimate, hârtie, etc.	»	45,—	»	45,—
5) Ovăz pentru hrana calului, potcovitul, reparaţia briscei, etc	»	250,—	»	250,—
6) Seminţe forestiere, instrumente pentru pepinieră şi intreţinerea ei	»	100,—	»	50,—
7) Reparaţia morii	»	500,—	»	200,—
8) » cantonului pădurii	»	500,—	»	100,—
9) » bisericii	»	1 400,—		
10) Impozitele moşiei şi morii	»	3 554,08	»	3 554,08
11) Asigurarea morii, hanului şi cantonului	»	488,75	»	488,75
12) Leafa unui pădurar a 45 lei lunar, pe an	»	540,—	»	540,—
13) Leafa unui pădurar a 35 lei lunar, făcând şi funcţiunea de pândar pe moşie	»	420,—	»	420,—
14) Cheltueli neprevăzute	»	300,—	»	300,—
Totalul cheltuelilor . . .	Lei	10.732,83	Lei	8.702,83

Anexa 6.

FONDUL OTTETELEŞANU.

Moşia Fundu-Chiselet pe 1914—15.

(Deleg. No. 747 dela 14 Aprilie 1914)

I. **Venituri :**

	Pe 1913—14.	Pe 1914—15
1) 165 ha 7.500 m. p. teren arabil calitatea I a 66 lei hect		Lei 10.939,50
2) 1 652 » » » » II » 48 » »		» 79.296,—
3) 51 » 5.000 » » » III » 33 » »		» 1 699,50
4) 5 » 4.500 m. p. grădini de zarzavat . . » 120 » »		» 654,—
5) 38 » 3 750 » » » » 100 » »		» 3.837,50
6) 169 » islaz în baltă acoperit cu cătină » 12 » »		» 2.028,—
7) Venituri extraordinare chiria a 2 case, triorat, saramurat, etc.		» 500,—
2 082 ha. 0 750 m. p. Total . . .	Lei 99 132,50	Lei 98 954,50
din cari scăzând 10$_0$/$_0$ incassări dubioase . .	» 9 913,25	» 9 895.45
rămân	Lei 89 219,25	Lei 89 059,05
la cari adăogându-se:		
8) Arenda vadului morii	» 1.050,—	» 1.050,—
9) Arenda pescuitului	» 7 022,—	» 7.022,—
Totalul veniturilor brute . . .	Lei 97.291,25	Lei 97 131,05

II **Cheltueli :**

	Aprobat pe 1913—14	Propus pe 1914—15
1) Leafa administratorului a 200 lei lunar, pe an . . .	Lei 2 400,—	Lei 2.400,—
2) Remiza administratorului de 10°/$_0$ din incassările brute ce trec peste 75 000 lei	» 2 413,25	» 2.395,45
3) Un logofăt a 100 lei lunar, pe an	» 1 200,—	» 1 200,—
4) Un pândar a 50 lei lunar, pe an	» 600,—	» 600,—
5) Şase pândari a 50 lei lunar, pe 9 luni	» 2 700,—	» 2 700,—
6) Un vizitiu a 45 lei lunar, pe an	» 480,—	» 540,—
7) Un păzitor de noapte a 40 lei lunar, pe an	» 420,—	» 480,—
8) Registre, imprimate, hârtie, etc.	» 150,—	» 150,—
9) Potcovitul cailor, reparatul hamurilor, trăsurii, etc. . .	» 250,—	» 200,—
10) Una şea cu frâu şi valtrap	» 150,—	
11) Reparaţia ecaretelor	» 1.000,—	» 400,—
12) Asigurarea ecaretelor moşiei şi a morii	» 144,50	» 144,50
13) Impozitele moşiei şi morii	» 9 458,72	» 9 458,72
14) Călătorii şi cheltueli neprevăzute	» 700.—	» 600,—
Totalul cheltuelilor . .	Lei 22 066,47	Lei 21 268,67

Anexa 7.

FONDUL TACHE P. ANASTASSIU.

Moşia Ţigăneşti pe 1914—15.

(Deleg. No. 747 dela 14 Aprilie 1914).

I. **Venituri:**	Pe 1913—14	Pe 1914—15
1) 2.198 ha. 7.500 m.p. pământ arabil calitatea I a 48 lei hect.		Lei 105.540,—
2) 186 » 2 091 m p. « » » II » 40 » »		» 7 448,36
3) 203 » 3 891 » » islaz . . . . » 34 » »		» 6 915,22
4) 4 » lucernă . . . . » 30 » »		» 120,—
5) Venituri extraordinare (triorat, saramurat grâu, etc)		» 300,—
2.592 ha. 3 482 m. p Total . . . Lei	120 487,09	Lei 120.323,58
din cari scăzând 10% incassări dubioase »	12.048,70	» 12 032,35
rămân . . . . Lei	108.438,39	Lei 108.291,23
lângă cari adăogându-se:		
6) Venitul din căutarea în regie a viei . . . . »	3 500,—	» 28.000,—
7) Arenda morii . . . . »	400,—	» 400,—
8) Venitul dela exploatarea în regie a parchetului Nr. 8 din pădurea Balta . . . . »	4 000,—	» 18 000,—
9) Venitul din vânzarea de lemne de foc, fân şi din arendarea de poieni din trupurile de pădure de pe moşie . »	7 500,—	» 7 500.—
Totalul veniturilor brute . . . Lei	123 838,39	Lei 162.191,23

II. **Cheltueli:**	Aprobat pe 1913—14.	Propus pe 1914—15
1) Leafa administratorului a 150 lei lunar, pe an . . . Lei	2 400,—	Lei 1.800,—
2) Remiza administratorului de 10% din incassările brute peste 105 000 lei . . . . »	2.548,70	» 1.532 35
3) Un ajutor de administrator plătit cu 100 lei lunar, pe an »	1 200,—	» 1 200,—
4) Un logofăt plătit cu 80 lei lunar, pe an . . . . »	960,—	» 960,—
5) Doi pândari a 50 lei lunar, pe an . . . . »	600,—	» 1.200.—
6) Patru pândari pe 9 luni a 50 lei lunar . . . . »	2.250,—	» 1.800,—
7) Un vizitiu a 45 lei lunar, pe an . . . . »	540,—	» 540,—
8) Registre, imprimate, hârtie, etc. . . . . »	150,—	» 150,—
9) Potcovitul cailor, reparatul trăsurii, etc. . . . . »	150,—	» 200,—
10) Şase stânjeni de lemne aduse dela pădurea «Balta», valoarea şi transportul lor . . . . »	380,—	» 360,—
11) Valoarea şi transportul a 10.000 kgr fân din pădure la administraţia moşiei . . . . »	330,—	» 330,—
12) Reparaţia ecaretelor moşiei şi anume: repararea jghiaburilor şi burlanelor, văpsitul tablei şi repararea împrejmuirii la casele de pe deal, etc. . . . . »	200,—	» 700,—
13) Un lanţ de 20 metri . . . . »	45,—	
14) Impozitele moşiei, morii şi viei . . . . »	12.871,22	» 12 871,22
15) Asigurarea ecaretelor de pe moşie . . . . »	373,35	» 373,35
De transportat . . . Lei	24.998,27	Lei 24 016,92

		Aprobat pe 1913—14	Propus pe 1914 15
	Report . . .	Lei 24.998,27	Lei 24 016,92
16	a) Căutarea în regie a viei . . . . . Lei 16.800,— b) Reparatul ecaretelor viei . . . . » 2.000,— c) Replantatul a 2 hectare vie . » 4.000,— d) Leafa viticultorului, pe an . . . » 1 200,—		» 24.000,—
17)	Leafa brigadierului silvic a 150 lei lunar, pe an . . .	» 1 800,—	» 1.800,—
18)	» a cinci pădurari a 30 lei lunar, pe an	» 1.800,—	» 1.800,—
19)	Impozite şi cheltueli pentru exploatarea în regie a parchetului No. 8.	» 800,—	» 3 000,—
20)	Seminţe pentru pepinieră, instrumente şi întreţinere .	» 500,—	» 500,—
21)	Reparaţia cantoanelor din pădure	» 2.200,—	» 300,—
22)	Fasonarea a 65 stânjeni de lemne pentru şcoale şi administraţiile de pe moşia Ţigăneşti şi Călmăţuiu a 5 lei .		» 325,—
23)	Călătorii şi cheltuieli neprăvăzute	» 800,—	» 1 000,—
	Totalul cheltuelilor . . .	Lei 32.898,27	Lei 56.741,92

Anexa 8:

FONDUL TACHE P. ANASTASSIU.

Moşia Călmăţuiu pe 1914—15.

(Deleg. No. 747 dela 14 Aprilie 1914).

I **Venituri**

			Pe 1913—14.	Pe 1914—15
1)	1 356 ha	pământ arabil calitatea I a 48 Lei hect.		Lei 65 088,—
2)	40 »	» » » II » 40 » »		» 1 600,—
3)	29 » 7.920 m p	» pentru pepeni . » 60 » »		» 1 787,52
4)	70 »	fâneaţă . . . . » 66 » »		» 4.620,—
5)	67 »	islaz . . . . . » 36 » »		» 2.412,—
6)		venit extraord., triorat, saram grâu, etc		» 292,50
	1 562 ha 7 920 m. p.	Total . . .	Lei 75 600,02	Lei 75 800,02
		din cari scăzând 10% incassări dubioase	» 7.560,—	» 7 580,—
		rămân	Lei 68 040,02	Lei 68.220,02
7)		la cari adăogându se arenda viei	» 1.400,—	» 1 400,—
		Totalul veniturilor brute .	Lei 69 440,02	Lei 69 620,02

II **Cheltueli:**

		Aprobat pe 1913—14.	Propus pe 1914—15
1)	Leafa administratorului a 200 lei lunar, pe an	Lei 1.920,—	Lei 2 400,—
2)	Remiza administratorului de 10% din incassările brute ce trec peste 58 000 lei	» 1 760,—	» 1.780,—
3)	Un logofăt a 60 lei lunar, pe an	» 720,—	» 720,—
4)	Un pândar a 40 lei lunar, pe an	» 480,—	» 480,—
5)	Un păzitor de noapte a 40 lei lunar, pe an . . .	» 480,—	» 480,—
6)	Trei pândari a 40 lei lunar, pe 9 luni	» 1.080,—	» 1.080,—
7)	Un vizitiu a 40 lei lunar, pe an	» 480,—	» 480,—
8)	Registre, imprimate, hârtie, etc.	» 150,—	» 150,—
9)	Potcovitul cailor, reparatul trăsurii, etc	» 300,—	» 150,—
10)	Reparatul grajdului şi al ecaretelor moşiei şi viei . .	» 600,—	» 350,—
11)	Doi stânjeni lemne aduse dela pădurea Balta (Ţigăneşti)	» 160,—	» 160,—
12)	Asigurarea ecaretelor moşiei şi viei	» 194,40	» 194,40
13)	Impozitele moşiei şi viei	» 6 141,71	» 6.141,71
14)	Călătorii şi cheltueli neprevăzute	» 600,—	» 600,—
	Totalul cheltuelilor .	Lei 15 066,11	Lei 15.166,11

CHELTUELILE ACADEMIEI ROMÂNE PE 1914—15.

Nr.		1913—14		1914—15		Diferința plus		Diferința minus	
	Capitalizările, conform regulamentelor	44 265	23	38.795	81			5 469	42
1	*Diurnele sesiunii generale*	20 000	—	20 000	—				
2	» *Ședințelor ordinare*	12 000	—	15 000	—	3.000	—		
3	» *a 4 membri delegați*	1 000	—	1 000	—				
4	» *Secretarului general*	2 400	—	2 400	—				
5	» *a 3 Secretari de Secțiuni*	3 300	—	3 300	—				
6	*Remunerarea funcționarilor*	160.404	—	171.728	50	11.324	50		
7	*Serviciul Băncii Naționale*	600	—	600	—				
8	*Spese de cancelarie, încălzit, luminat, etc.*	13 000		15 500	—	2.500	—		
9	*Ajutorul epitropiei Sf. Vineri*	400	—	400	—				
10	*Intreținerea, repararea, fonciera și asigurarea localurilor Academiei*	9 000	—	9 000	—				
11	*Spese de procese.*	1.000	—	1 000	—				
12	*Mobilier.*	1 000	—	1.000	—				
13	*Spese neprevăzute*	3 000	—	7 000	—	4 000	—		
14	» *de expediție*	3.000	—	3 500	—	500	—		
15	*Cabinetul numismatic.*	3.000	—	3 000	—				
16	*Hrisoave, etc.* (Fondul Daniel)	344	85	344	85				
17	*Cărți și legatul lor*	3.000	—	9 000	—	6 000	—		
18	» » din subvențiunea de L. 25.000	12 500	—	12.500	—				
19	*Material pentru cataloagele Bibliotecii.*	1 000	—	2 000	—	1.000	—		
20	*Anale-Desbateri*	26 142	73	8.000	—			18.142	73
21	*Creșterea colecțiunilor Bibliotecii*	6 000	—	6 000	—				
22	*Dicționarul limbii române*	35.087	75	40 239	50	5 151	75		
23	*Tipărirea manuscrisului, premiul Neuschotz 1915*			2 000	—	2 000	—		
24	*Erodot*	2.390	70	1 000	—			1.390	70
25	*Titu Liviu*			500	—	500	—		
26	*Publicațiuni bibliografice*	2.000	—	4 000	—	2.000	—		
27	*Din vieața poporului român*	8 000	—	9.000	—	1.000	—		
28	*Arii populare (Kiriac și Brediceanu)*	1.557	80	1 500	—			57	80
29	*Drăgan, Două manuscrise vechi românești.*	2.000	—	1.000	—			1.000	—
30	*Memoriile Secțiunii literare și remunerarea autorilor*	7 972	04	8.000	—	27	96		
31	*Exemplare Popovici, Dialect istrian*			400	—	400	—		
32	*Iosif Popovici, Dialecte Maramureș*			1.000	—	1 000	—		
33	*Scrierile Alecsandri*			3.600	—	3.600	—		
34	*Arta în manuscriptele vechi*			5 000	—	5.000	—		
35	*Hurmuzaki, Documente*	20 018	75	20 037	50	18	75		
36	*Publicațiile Fondului Știrbei*			45.314	75	45.314	75		
37	*Romstorfer, Cetatea Suceava*	2.000	—	2.171	80	171	80		
38	*Documente Veress*	2 000	—	2.000	—				
39	*Domniile Regulamentare* (Premiul Năsturel)	2.000	—	1.000	—			1.000	—
40	*Săpături arheologice*			5 000	—	5 000	—		
41	*Buletinul Secțiunii istorice.*	4.000	—	4.000	—				
	Bunea, Istoria Românilor până la anul 1382	278	—					278	—
42	*Memoriile Secțiunii istorice și remunerarea autorilor*	13 642	54	15.000	—	1 357	46		
43	*Documente publicate de d-l Stefanelli*			5 828	20	5 828	20		
	Buletinul Secțiunii științifice	6 000	—					6.000	—
44	*Dr. C. Istrati, Nomenclatura în chimie.*	2.000	—	6 365	61	4 365	61		
	Memoriile Secțiunii științifice și remunerarea autorilor	15 920	54					15.920	54
45	*Disponibil pentru memorii, remunerări și Buletin*			28 634	39	28.634	39		
	De transportat Lei	453 224	93	543 660	91	139 695	17	49.259	19

		1913—14		1914—15		Diferința plus		Diferința minus	
	Report Lei	453.224	93	543 660	91	139 695	17	49 259	19
46	*Premiul Lazăr*	5 000	—	5.000	—				
47	» *Eliade-Rădulescu*	5 000	—	5 000	—				
48	» *Năsturel* (publicațiuni)	4 000	—	4.000	—				
49	» *Năsturel* (subiect dat)	5.000	—	5 000	—				
50	*Marele Premiu Năsturel*	3 000	—	6.000	—	3 000	—		
	Premiul Craiovean	1 500	—					1.500	—
	» *Princesa Alina Știrbei*	8 500	—					8 500	—
	» *Bodescu*	1.500	—					1.500	—
51	» *Cuza*	20 000	—	20 000	—				
52	*Premiul Neuschotz*			2 000	—	2 000	—		
53	» *Demostene Constantinide*	4 000	—	4 000	—				
54	» *Dacia România*			1.734	35	1 734	35		
55	» *I. Lecomte du Noüy*	483	—	483	—				
	Cheltuieli din Fondul Ioan Fătu:								
56	*Cărți de școală*	12.238	90	13.107	34	868	44		
57	*Renta viageră a d-nei Ecaterina Fătu*	3.000	—	3.000	—				
	Cheltuieli din Fondul I. Scorțeanu:								
58	*Cărți religioase*	799	45	799	45				
	Cheltuieli din Fondul Agarici:								
59	*Anuitatea moșiei Moara-Grecilor*	2.200	—	2.200	—				
60	*Renta viageră Mihoc*	1.000	—	1 000	—				
61	*Foncieră, asigurări*, etc	5 844	96	5 500	—			344	96
62	*Administrația moșiei Moara-Grecilor*	9 575	60	9 708	40	132	80		
63	*Școala Agarici*	33.291	—	32 417	—			874	—
64	*Dobânzi 5%*	7 079	32	6.993	50			85	82
65	*Amortisment din împrumut*	5 819	41	6 915	83	1 096	42		
	Cheltuieli din Fondul Donici:								
66	*Amortisment din împrumutul Adamachi*	3 000	—	3 000	—				
67	*Dobânzi 5%*	1 621	45	1.471	45			150	—
68	*Foncieră, asigurări, călătorii*, etc.	2 500	—	2.176	12			323	88
69	*Administrația moșiei Radiana*	3 810	56	3 950	27	139	71		
70	*Cultura viei de pe moșia Radiana*			12.000	—	12 000	—		
	Cheltuieli din Fondul Carp:								
71	*Fonciera moșiei Olteni*	3 197	65	3.197	65				
72	*Pădurari*	300	—	300	—				
73	*Administrația moșiei Olteni*	9 275	25	8 003	90			1.271	35
74	*Cheltueli neprevăzute, asigurări*, etc.	500	—	500	—				
75	*Ajutoare școlarilor săraci din Giurgiu*	2 000	—	2.000	—				
76	» » » » *București*	2 000	—	2 000	—				
77	*Școala din comuna Olteni*	500	—	500	—				
78	*Amortisment din împrumut*	486	20	510	50	24	30		
79	*Dobânzi 5%*	1 013	80	989	50			24	30
80	*Intreținerea bisericii din Olteni*	500	—	500	—				
81	*Marele Premiu din 1915*	4 666	60	7.000	—	2 333	40		
	Cheltuieli din Fondul Stolojian.								
82	*Bursă*	4 481	80	4.314	45			167	35
	Cheltuieli din Fondul D. A. Sturdza:								
83	*Bursă și cheltueli de școală*			4.433	30	4 433	30		
	Cheltuieli din Fondul Urlățeanu:								
84	*Bursă și cheltueli de școală*	2.000	—	4 255	20	2 255	20		
	De transportat . . . Lei	633.909	88	739 622	12	169 713	09	64 000	85

Nr.		1913—14		1914—15		Diferinţa plus		Diferinţa minus	
	Report Lei . . .	633 909	88	739 622	12	169.713	09	64 000	85
	Cheltueli din Fondul Gr. Buiucliu:								
85	*Bibliotecă, cărţi şi legatul lor*	9 000	—	12.000	—	3 000	—		
86	*Catalogul manuscriptelor, documentelor şi cărţilor*	2.000	—	2 000	—				
	Cuvântările M. S. Regelui	978	90					978	90
	Busuiocescu, Moşiile Academiei	3 600	85					3.600	85
	Rafturi pentru bibliotecă	2 177	65					2 177	65
87	*Buiucliu, Catalogul bibliotecii dăruite*	1 500	—	1 000	—			500	—
88	*Mormântul Gr. Buiucliu*			5 416	60	5.416	60		
89	*Rente viagere*	12 000	—	18.000	—	6 000	—		
	Cheltueli din Fondul de pensiuni:								
90	*Pensiuni*	1.200		8 994	44	7 794	44		
	Cheltueli din Fondul Adamachi:								
91	*Capitalizări*	22 933	91	23 432	48	498	57		
92	*Foncieră*	3.583	42	1.583	42			2 000	—
93	*Asigurări*	250	—	193	45			56	55
94	*Reparaţiuni şi întreţinerea ecaretelor*	1 000	—	1.000	—				
95	*Cheltueli cu îngrijirea imobilelor şi pădurilor*	1 200	—	1 200	—				
96	*Administraţia moşiei Roşiori*	7 498	—	5.807	66			1 690	34
97	*Burse şi cheltueli de şcoală*	89 768	49	85 962	27			3 806	22
98	*Burse pentru 10 elevi dela Şcoala Agarici*	3.600	—	3 600	—				
99	*Masa dela Staţiunea Zoologică din Neapole*	3.800		3 800	—				
100	*Laboratorul de Zoologie din Ruscoff*			1 500	—	1 500	—		
101	*Şcoala Adamachi din Iaşi şi grijile sufletului*	5 000	—	5 000	—				
102	*Cheltueli de procese*	500	—	500	—				
103	» *neprevăzute*	1 500	—	1.000	—			500	—
104	*Două premii*	10 000	—	10 000	—				
105	*Publicaţiunile fondului*	9.033	28	8 650	40			382	88
106	*Parte pentru diurna Directorului Administraţiei*	400	—	400	—				
107	*Indemnizarea Comisiunilor pentru burse*	1 500	—	1 500	—				
108	*Reparaţia cavoului răposatului Dr. G. Asachi şi cavoul Vasile Adamachi*	4 000	—	11 954	01	7.954	01		
	Cheltueli din Fondul Otteteleşanu:								
109	*Fond pentru înzestrare*	28 200	—	28 200	—				
110	*Impozite*	16.000	—	16 000	—				
111	*Asigurări*	1 600	—	1 600	—				
112	*Pădurari*	1 800	—	1 800	—				
113	*Reparaţiuni*	5.400	—	1.000	—			4 400	—
114	*Cheltueli de procese*	1 000	—	1 000	—				
115	» *neprevăzute*	1 000	—	1 000					
116	*Administraţia moşiei Măgurele*	3.330	—	3 400	—	70	—		
117	*Administraţia moşiei Fundu-Chiselet*	12.463	25	11.665	45			797	80
118	*Parte pentru diurna Directorului Administraţiei*	400	—	400	—				
119	*Personalul didactic şi servitorii*	41.860	—	51 480	—	9 620	—		
120	*Hrana*	28.515	—	30 651	—	2.136	—		
121	*Luminat şi încălzit*	11.000	—	11 000	—				
122	*Vite, trăsuri*, etc.	5 561	50	5 290	—			271	50
123	*Atelier*	1 130	-	1.470	—	340	—		
124	*Intreţinere, instalaţiuni, şi mobilier*	3 987	62	6.450	—	2 462	38		
125	*Imbrăcăminte*	4 813	—	7.595	—	2 782	—		
126	*Material de studii şi cancelarie*	2 500	—	3.000	—	500	—		
127	*Diverse*	1 364	—	2 030	—	666	—		
	De transportat Lei . .	1.003.858	75	1.139.148	30	220 453	09	85.163	54

		1913–14		1914–15		Diferința			
						plus		minus	
	Report Lei . .	1.003 858	75	1 139 148	30	220 453	09	85.163	54
128	*Medicamente*	650	—	800	—	150	—		
129	*Câmpul și parcul*	3.000		3 100	—	100	—		
130	*Excursiuni*	500	—	500	—				
131	*Sumă disponibilă pentru reparațiuni, calorifer și construcțiuni*	49 655	94	31 650	73			18 005	21
	Cheltueli din Fondul Tache P. Anastassiu:								
132	*Foncieră*	19 012	93	22.012	93	3.000	—		
133	*Asigurări*	1.400	—	1 400	—				
134	*Renta d-nei Elena Anastassiu*	24.000	—	24 000	—				
135	*Renta d-lui Iancu Anastassiu*	12.000	—	12.000	–				
136	*Școala profesională de fete din Tecuciu*	10.000	—	10 000	—				
137	*Salariul personalului silvic dela Țigănești*	3 800	—	4 000	—	200	—		
138	*Școala primară dela Călmățuiu*	29.317	50	25 917	—			3.400	50
139	*Școala de agricultură dela Țigănești*	67 771	70	84.466	15	16 694	45		
140	*Administrația moșiei Țigănești*	16 053	70	12 897	35			3 156	35
141	» » *Călmățuiu*	8 730	—	8.830	—	100	—		
142	*Biserica dela Călmățuiu*	3 557	—	3 200	—			357	–
143	*Cheltueli neprevăzute, procese*, etc.	2 000	-	2 000	—				
144	*Parte pentru diurna Directorului Administrației* . .	400	-	400	—				
145	*Cultura viei dela Țigănești și replantare*			24 000	—	24.000	—		
	Cheltueli din Fondul Ap. Papadopol:								
146	*Burse la școalele de comerț din Galați și altele* . .	6 000	—	7 514	60	1.514	60		
	Cheltueli din Fondul Obedenaru.								
147	*D-nei Maria Obedenaru, cupoane*	12 348	25	12.948	25	C00	—		
	Cheltueli din Fondul Ion Ghica:								
148	*Princesei Alexandrina Ion Ghica, cupoane*	2 375	—	2.375	—				
	Excedent	997	44	1 024	67	27	23		
	Total Lei . . .	1.277 428	21	1.434 184	98	266 239	37	110 082	60
				+ 156.756,77					

DESVOLTAREA CHELTUELILOR PE 1914—1915.

	I. Capitalizări în 1914—1915:				
	Procentele Fondului Demostene Constantinide		141 90		
	» » *de rezistență al moșilor*		5.974 65		
	» » *Premiului Anastasie Stolojan*		79 95		
	» » *Anastasie Toncoviceanu*		839 40		
	» » *Anastasie Fătu*		975 95		
	» » *San-Marin*		762 85		
	» » *Bodescu*		519 85		
	» » *Craioveanu*		620 65		
	» » *Chițu*		352 35		
	» » *Hagi-Vasile*		1 310 90		
	» » *Ionel C. Istrati*		112 60		
	» » *Aristia Anghelescu*		481 35		
	» » *Sofia A. Canecciu*		762 20		
	» » *Nicolae Chrissoveloni*		852 05	13 786 65	
	Procentele Fondului de pensiuni al personalului, plus prelevările de 1% dela fonduri și reținerile de 5% din salariul funcționarilor plătiți de Academie		34.003 60		
	minus pensiunile acordate pe 1 an		8 994 44	25 009 16	38 795 81
	II. Cheltueli generale:				
1	*Diurnele sesiunii generale*		20 000 —		
2	» *ședințelor ordinare*		15.000 —		
3	» *a 4 membri delegați*		1.000 —		
4	» *Secretarului general pe 12 luni a L 200*		2 400 —		
5	» *a 3 Secretari de Secțiuni pe 11 luni a L. 300*		3.300 —	41 700 —	
6	*Remunerarea funcționarilor* (statul, anexa 9).				
	a) Din bugetul Academiei	123 604 —			
	b) Din subvențiunea de L. 25 000	12 500 —	136 104 —		
	Suma adunată, din 1912—13 și 1913—14 pentru sporul de 10% din 1915—16 (regulament) de lei	5 544 —			
	Rest pentru completarea sumei de Lei 6 544	1 000 —	6 544		
	Suma Lei		142 648 —		
	Ajutor de chirie pentru funcționari și oamenii de serviciu (Proces verbal No. 763/912)		29 080 50	171 728 50	
7	*Serviciul Băncii Naționale*		600 —		
8	*Spese de cancelarie*	3 000 —			
	Imprimate	3.500 —			
	Combustibil	6.000 —			
	Iluminat, diverse	3 000 —	15 500 —		
9	*Ajutorul Epitropiei Sf Vineri*		400 —		
10	*Intreținerea și repararea localurilor Academiei*	4 500 —			
	Foncieră, asigurări, apă, etc.	4 500 —	9.000 —		
11	*Spese de procese*		1 000 —		
12	*Mobilier*		1 000 —		
13	*Spese neprevăzute* (Datorie Proces-verbal 2514 L. 2 133,70 și No. 2228 L. 2.600, total L 4.733,70)		7 000 —		
14	*Spese de expediție*		3.500 —		
15	*Cabinetul numismatic*, din Fondul Daniel	200 —	—		
	din bugetul Academiei pentru monete, medalii și cărți	2.800 —	3 000 —		
	De transportat Lei		41 000 —	213 428 50	38.795 81

DESVOLTAREA CHELTUELILOR PE 1914—1915

Nr.		Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.
	Raport Lei . .			41 000	—	213.428	50	38 795	81
16	*Hrisoave, etc* (Fondul Daniel).			344	85				
17	*Cărți și legatul lor*			9 000	—				
18	» » » » din subvențiunea de L 25 000,— . .			12.500	—				
19	*Material pentru cataloagele Bibliotecii* (datorie L 907,15) . . .			2 000	—				
20	*Anale-Desbateri* (datorie L. 2 320,85)			8 000	—				
21	*Creșterea colecțiunilor Bibliotecii*			6 000	—				
22	*Dicționarul limbii române* (subvențiuni)	35 239	50						
	Din bugetul Academiei	5.000	—	40 239	50	119 084	35	332.512	85
	III. **Cheltuelile Secțiunilor:**								
	a) *Literară* disponibil L 37.000:								
23	*Tipărirea manuscrisului* (premiul Neuschotz din 1915) . . .			2 000	—				
24	*Erodot* (disponibil L. 500)	1 000	—						
25	*Titu Liviu*	500	—						
26	*Publicațiuni bibliografice* (datorie L 2 675,05)	4 000	—						
27	*Din vieața poporului român* (datorie L. 1 505,40 . . .	9 000	—						
28	*Arii populare* (Kiriac și Bredіceanu, disp L 500) . .	1 500	—						
29	*Drăgan, Două manuscrise* (disponibil L 2 000)	1 000	—						
30	*Memoriile Secțiunii și remunerarea autorilor*	8 000	—						
31	*Exemplare Popovici, Dialect istrian*	400	—						
32	*Iosif Popovici, Dialecte Maramureș*	1 000	—						
33	*Scrierile Alecsandri*	3 600	—						
34	*Arta în manuscriptele vechi*	5 000	—	35 000	—	37 000	—		
	b) *Istorică*: disponibil L. 100.352,25								
35	*Hurmuzaki*, Documente istorice	20 037	50						
36	*Publicațiunile Fondului Alina Știrbei*	45 314	75	65 352	25				
37	*Romstorfer*, Cetatea Suceava (datorie)	2.171	80						
38	*Documente Veress* (disponibil L 2.000)	2.000	—						
39	*Filitti, Domniile regulamentare* (Premiul Năsturel, disp L. 2 000	1 000	—						
40	*Săpături arheologice la cetatea Histria* (Dl V. Pârvan) . .	5.000	—						
41	*Buletinul Secțiunii*	4.000	—						
42	*Memoriile Secțiunii și renumerarea autorilor* datoria L. 7 486,01)	15.000	—						
43	*Documente publicate de d-l Stefanelli*	5 828	20	35 000	—	100 352	25		
	c) *Științifică:* disponibil L. 35 000:								
44	*Nomenclatura în chimie de Dr. C Istrati, datorie*			6.491	11				
45	*Pentru memoriile și Buletinul Secțiunii, pentru remunerarea autorilor și alte publicațiuni*			28 508	89	35 000	—	172 352	25
	IV. **Premiile:**								
46	*Premiul Lazăr* (subiect științific dat).					5 000	—		
47	» *Eliade-Rădulescu* (publicații literare).					5 000	—		
	De transportat . . .					10 000	—	543.660	91

DESVOLTAREA CHELTUELILOR PE 1914—1915.

Nr.	Articol	Lei	Bani	Lei	Bani	Lei	Bani
	Report L. . . .			10.000	—	543.660	91
48	*Premiul Năsturel* (publicaţii)			4 000	—		
49	» *Năsturel* (subiect literar dat)			5.000	—		
50	*Marele Premiu Năsturel din 1917, de L. 12.000*						
	a 4-a parte din 1913—14, Sald	3.000	—				
	a 4% parte pe 1914—15	3.000	—	6 000	—		
51	*Premiul Cuza* (pentru «Istoria Românilor»)			20 000	—		
52	« *Neuschotz* (subiect literar dat)			2 000	—		
53	« *Demostene Constantinide*			4 000	—		
54	« *Dacia-România* (subiect dat)			1.734	35		
55	« *I Lecomte du Nouy*.			483	—	53.217	35
	V **Cheltueli din Fondul Ioan Fătu:**						
56	*Cărţi de şcoală*			13 107	34		
57	*Renta viageră a d-nei Ecaterina Fătu*.			3 000	—	16.107	34
	VI. **Cheltueli din Fondul I. Scorţeanu:**						
58	*Cărţi religioase*					799	45
	VII **Cheltueli din Fondul Agarici:**						
59	*Anuitatea moşiei Moara-Grecilor*			2.200	—		
60	*Renta viageră Mihoc*			1.000	—		
61	*Foncieră* (L. 4.985,52), *asigurări*, etc. (L. 514,48)			5 500	—		
62	*Administraţia moşiei Moara Grecilor* (anexa 1)			9.708	40		
63	*Şcoala „Agarici"* (anexa 10)			32 417	—		
64	*Dobânzi* 5% la împrumutul de L. 54.000 dela Fondul Macinca	2 700	—				
	Idem la împrumutul de L. 85 870,48 dela Fondul Adamachi . . .	4.293	50	6 993	50		
65	*Amortisment* din împrumutul Adamachi de L. 85 870,48			6 915	83	64.734	73
	VIII. **Cheltueli din Fondul Donici:**						
66	*Amortisment* din împrumutul de L 32.428,70 dela Fondul Adamachi			3 000	—		
67	*Dobânda* 5% la împrumutul rămas de L. 29 428,70			1.471	45		
68	*Foncieră, asigurări*			2 176	12		
69	*Administraţia moşiei Radiana* (anexa 3)			3 950	27		
70	*Cultura viei de pe moşia Radiana*			12 000	—	22 597	84
	IX **Cheltueli din Fondul Maria General Carp:**						
71	*Foncieră a moşiei Olteni*						
72	*Pădurari*			3.197	65		
73	*Administraţia moşiei Olteni* (anexa 2)			300	—		
74	*Cheltueli neprevăzute, asigurări,* etc.			8 003	90		
75	*Ajutoare şcolarilor săraci din Giurgiu*			500	—		
76	„ „ „ „ *Bucureşti*			2.000	—		
77	*Şcoala dela Olteni* pentru cărţi şi altele	500	—	2.000	—		
78	„ „ *Amortisment* din împrumut de L. 19.789,75 pentru local	510	50	1 010	50		
79	*Dobânda* 5% la acest împrumut pe 1 an			989	50		
80	*Intreţinerea bisericii din Olteni*			500	—		
81	*Marele Premiu* de L 7 000,— (pentru subiect istoric dat) a 3-a						
	parte pe 1912—13 şi 1913—14 a L. 2.333,30	4 666	60				
	şi restul din a. c. pentru completare	2 333	40	7 000	—	52 501	55
	De transportat Lei . . .					726 169	17

DESVOLTAREA CHELTUELILOR PE 1914–1915.

	Report Lei . .							726.619	17
	X. **Cheltueli din Fondul Stolojian:**								
82	*Bursă*							4.314	45
	XI. **Chetueli din Fondul Dimitrie A Sturdza.**								
83	*Bursă*							4.433	30
	XII. **Cheltueli din Fondul Urlățeanu:**								
84	*Bursă*							4.255	20
	XIII. **Cheltueli din Fondul Grigore Buiucliu:**								
85	*Bibliotecă, cărți și legatul lor*			12 000	—				
86	*Catalogul manuscriptelor, documentelor și cărților* . .			2 000	—				
87	*Buiucliu, Catalogul publicațiunilor dăruite* (disponibil L. 1.500) .			1.000	—				
88	*Mormântul Gr. Buiucliu*			5 416	60	20.416	40		
89	*Rente viagere* (datorie L 6 000).					18 000	—	38 416	60
	XIV **Cheltueli din Fondul de pensiuni:**								
90	*Pensia I. Slavici* pe 1 an					1.200	—		
	» *Ana I Chendi,* idem.					1.704	60		
	» *Alexandrina N. Hodoș* idem					3.499	44		
	» *Cr. G Cuțiana* (1 Ian.—31 Maiu 1915) 5 luni a. L 518,08.					2 590	40	8 994	44
	XV. **Cheltueli din Fondul Adamachi:**								
91	*Capitalizări* conform regulamentului (art 5)			13.516	65				
	Capitalizare din imprumutul Donici	3.000	—						
	« din împrumutul Agarici	6.915	83	9 915	83	23 432	48		
92	*Foncieră*			1.583	42				
93	*Asigurări*.			193	45				
94	*Reparațiuni și întreținerea ecaretelor*			1 000	—				
95	*Cheltueli cu îngrijirea imobilelor și pădurilor*			1.200	—				
96	*Administrația moșiei Roșiori* (anexa 4)			5 807	66				
97	*Burse și cheltueli de școală* (art 6 Reg)			85 962	27				
98	*Burse pentru 10 elevi dela Școala Agarici* a L. 360 (art. 12 reg.)			3.600	—				
99	*Masa dela Stațiunea Zoologică din Neapole* (art. 7 reg.)			3.800	—				
100	*Laboratorul de zoologie dela Roscoff*			1 500	—				
101	*Școala Adamachi din Iași și grijile sufletului* (art. 3 reg) . . .			5.000	—				
102	*Cheltueli de procese*			500	—				
103	*Cheltueli neprevăzute* (art 4 reg)			1 000	—				
104	*Două premii* din 1915 a L. 5 000 (art 2 reg)			10 000	—				
105	*Publicațiile Fondului Vasile Adamachi* (art 5 reg.)			8 650	40				
106	*Parte pentru diurna Directorului Administrației*			400	—				
107	*Indemnizarea Comisiunilor pentru burse*.			1 500	—				
108	{ *Reparația cavoului „Vasile Adamachi“ dela Iași*	11.454	01						
	{ » » *Dr. G. Asachi din București*	500	—	11 954	01	143 651	21	167.083	69
	XVI. **Cheltueli din Fondul Otteteleșanu.**								
109	a) *Inzestrarea* a 12 absolvente a 200 #, a L. 11,75 . L 2.350,— din veniturile totale . . . . procentele fondului pentru înzestrări de L. 1 340 minus 1 % prelevați pentru pensiuni			26 873	40				
	b) *Cheltuelile fondului*			1 326	60	28.200	—		
110	*Impozite*			16 000	—				
111	*Asigurări*			1 600	—				
112	*Pădurari*			1.800	—				
	De transportat Lei . . .			19.400	—	28.200	—	954.116	85

DESVOLTAREA CHELTUELILOR. PE 1914—1915.

	Report Lei . . .			19 400	—	28.200	—	954 116	85
113	*Reparațiuni la ecaretele dela moșii*			1.000	—				
114	*Cheltueli de procese*			1.000	—				
115	„ *neprevăzute*			1.000	—				
116	*Administrația Moșiei Măgurele* (anexa 5)			3 400	—				
117	„ „ *Fundu-Chiselet* (anexa 6)			11 665	45				
118	*Parte pentru diurna Directorului Administrației*			400	—	37.865	45		
	c) *Cheltuelile Institutului Otteteleșanu* (anexa 11).								
119	{ *Personalul didactic*	31 080	—						
	{ » *de serviciu*	20 400	—	51.480	—				
120	*Hrana*			30.651	—				
121	*Luminat și încălzit*			11 000	—				
122	*Vite și trăsuri*, etc.			5.290	—				
123	*Atelier*			1.470	—				
124	*Intreținere, instalațiuni și mobilier*			6 450	—				
125	*Imbrăcăminte*			7 595	—				
126	*Material de studii*			3.000	—				
127	*Diverse*			2.030	—				
128	*Medicamente*			800	—				
129	*Câmpul și parcul*			3 100	—				
130	*Excursiuni*			500	—	123 366	—		
131	*Sumă disponibilă pentru reparațiuni, calorifer, construcțiuni și altele*					31.650	73	221.082	18
	XVII Cheltueli din Fondul Tache P Anastassiu:								
132	*Foncieră*					22 012	93		
133	*Asigurări*					1.400	—		
134	*Renta d-nei Elena P Anastassiu*					24.000	—		
135	*Renta d-lui Iancu P. Anastassiu*					12.000			
136	*Școala profesională de fete din Tecuciu*					10.000	—		
137	*Salariul personalului silvic dela Țigănești*					4.000	—		
138	*Școala primară dela Călmățuiu* (anexa 13)					25 917	—		
139	*Școala de agricultură dela Țigănești* (anexa 12)					84 466	15		
140	*Administrația moșiei Țigănești* (anexa 7)					12.897	35		
141	„ „ *Călmățuiu* (anexa 8)					8 830	—		
142	*Biserica dela Călmățuiu* (anexa 14)					3 200	—		
143	*Cheltueli neprevăzute, procese, etc.*					2 000	—		
144	*Parte pentru diurna Directorului Administrației*					400	—		
145	*Cultura viei dela Țigănești și plantarea a 2 ha.*					24 000	—	235.123	43
	XVIII. Cheltueli din Fondul Apostol Papadopol:								
146	{ 10 *burse* Școala superioară de comerț din Galați a L. 350 anual			3 500	—				
	{ 10 » » inferioară » » » 250 »			2 500	—	6 000	—		
	Fonciera, asigurarea caselor din Galați și altele					1 514	60	7 514	60
	XIX. Cheltueli din Fondul Obedenaru (nudă proprietate)								
147	D-nei Maria Obedenaru cupoanele							12 948	25
	XX. Cheltueli din Fondul Ion Ghica (nudă proprietate)								
148	Princesei Alexandrina Ion Ghica cupoanele							2 375	—
	Totalul cheltuelilor							1.433 160	31
	Excedent							1 024	67
								1 434.184	98

Anexa 9.

PERSONALUL ACADEMIEI ROMÂNE IN 1914—15

1. *Serviciul Cancelariei*

1	Şef de serviciu	a Lei 630,—		Lei 7 560,—	
1	Avocat pe Iunie—31 Dec 1914	» » 570,—		» 3 990,—	
1	Ajutor de serviciu	» » 325,—		» 3 900,—	
1	Corector al publicaţiunilor	» » 455,—		» 5 460,—	
1	» » »	» » 497,—		» 5.964,—	
1	Arhivar-registrator	» » 275,—		» 3 300,—	
1	Contabil	» » 490,—		» 5 880,—	
1	Ajutor-contabil	» » 286,—		» 3 432,—	
1	Cassier	» » 325,—		» 3 900,—	
1	Scriitor	» » 234,—		» 2 808,—	
1	»	» » 150,—		» 1.800,—	

Oameni de serviciu:

1	Supraveghetor	a Lei 120,—		Lei 1.440,—	
2	Odăiaşi	» » 120,—	Lei 1.440,—	» 2 880,—	
1	»	» » 110,—		» 1 320,—	
3	» (1 Telefonist	» » 90,—	» 270,—	» 3.240,—	
2	Randaşi	» » 80,—	» 160,—	» 1 920,—	Lei 58 794,—

2 *Serviciul bunurilor:*

1	Şef de serviciu	a Lei 630,—			» 7.560,—

3. *Serviciul Bibliotecii.*

1	Bibliotecar	a Lei 645,—		Lei 7.740,—	
1	Ajutor	» » 400,—		» 4 800,—	
1	»	» » 380,—		» 4 560,—	
1	»	» » 325,—		» 3 900,—	
1	»	» » 300,—		» 3 600,—	
1	»	» » 390,—		» 4 680,—	
1	»	» » 268,—		» 3.216,—	
2	Custozi	» » 272,—	Lei 544,—	» 6 528,—	
1	Ajutor numismat	» » 242,—		» 2.904,—	
1	Scriitor	» » 306,—		» 3.672,—	
1	»	» » 220,—		» 2 640,—	
3	»	» » 180,—	» 540,—	» 6.480,—	
2	Scriitori (Iunie—Septemvrie a Lei 150 şi Octomvrie—Maiu a Lei 180			» 4.080,—	
1	Scriitor (Iunie—Decemvrie a Lei 150 şi Ianuarie—Maiu a Lei 180)			» 1 950,—	
	De transportat			Lei 60 750,—	Lei 66 354,—

Report L. 60.750,— Lei 66.354,—

Oamenii de serviciu.

1 Supraveghetor	a Lei 120,—		Lei 1 440,—			
1 Odăiaş	» » 120,—		» 1.440,—			
1 »	» » 110,—		» 1 320 —			
3 »	» » 100,—	Lei 300,—	» 3 600,—	Lei	68 550,—	
			Suma	Lei	134.904,—	
Diurna Directorului Administraţiei pe 6 luni a Lei 200,—				»	1 200,—	
			Total	Lei	136.104,—	

Anexa 10.

FUNDAŢIUNEA «IOAN C. AGARICI».

Cheltuelile Şcoalei de agricultură din Moara Grecilor în 1914—15.

No. curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total	In 1914—15 lunar	In 1914—15 anual	In 1914—15 Total
	I. **Personal:**				
1	Director	3.600 —	300 —	3.600 —	
2	Ajutorul I-iu	960 —	100 —	1 200 —	
3	» al II-lea	720 —	70 —	840 —	
4	Maestru fierar	720 —	70 —	840 —	
5	Maestru lemnar.	720 —	70 —	840 —	
6	Gardian de noapte	420 —	35 —	420 —	
7	Vizitiu	480 —	40 —	480 —	
8	Bucătar	420 —	35 —	420 —	
9	Spălătoreasă	300 —	25 —	300 —	
10	Boar şi văcar	360 —	30 —	360 —	
11	Vier	300 —	25 —	300 —	
12	Cioban	250 —		250 —	9.850 —
		9 250 —			
	II. **Hrana:**				
1	Intreţinerea a 27 elevi, a 50 b. pe zi, L. 13,50		405 —	4.860 —	
2	Directorul cu familia a L. 2,50 pe zi . .		75 —	900 —	
3	Două ajutoare şi doi maestri, socotit fiecare a 75 b pe zi	8 280	90 —	1 080 —	
4	Person de serviciu, 6 oameni a 50 b. pe zi		99 —	1.188 —	
5	Lucrător pe un an			50 —	8.078 —
	III. **Luminat şi încălzit:**				
1	Petrol, lămpi, sticle	1 650		450 —	
2	Lemne de foc, 2½ ha pădure			1.875 —	2 325 —
	IV. **Intreţinerea ecaretelor şi obiectelor:**				
1	Cheltueli in plus la reparaţiunea făcută cramei dela vie in 1913—14 peste prevederea bugetară			250 —	
2	475 kg. sârmă cu ghimpi pentru gard la cramă plantaţia de pomi fructiferi), pentru pus deasupra gardului dela curte, grădină şi altele			285 —	
	Transport Lei . . .			535 —	20 253 —

No curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913–14 Total	In 1914–15 lunar	In 1914–15 anual	In 1914–15 Total
	Report Lei . .			535 —	20.253 —
3	Fier pentru cercevele, geamuri și scânduri pentru paturile calde			125 —	
4	150 kg. sârmă galvanizată, șipci, întinzători pentru sârmă, clește, vâpsea, cuie, etc. pentru spalieri în grădină și apărătoare a pomilor și gardului viu			211 —	
5	Material lemnos, cuie, fier pentru facerea unei porți la intrarea principală, alta la grădina de pomi, și reparatul gardurilor	1 280 —		300 —	
6	Peri, țesale, furci, lopeți, juguri pentru vite			100 —	
7	Reparațiunea hamurilor, căpestre, unsoare .			150 —	
8	Unsoare pentru mașini și harabale . .			30 —	
9	Intreținerea clădirilor, tencueli, văruit, văpsit, curățitul latrinelor, etc.			700 —	2.151
	V. **Ateliere:**				
1	Fier, mangal necesar pentru repararea harabalelor, instrumentelor mari și mici, facerea unei sănii pentru cai, trei sănii pentru boi, un tăfălug cu 3 părți, 3 perechi scoarte, o cumpănă pentru clădit fân, potcovitul cailor, boilor etc. . .			550	
2	*Instrumentele la atelier* Un bor, filieră, un strung, o schnel-clupă și alte instrumente	1 020 —		391 —	
3	Scânduri pentru 2 dulapuri de păstrat instrumentele			40 —	
4	Un diamant de tăiat geamuri			15 —	
5	Lemne de lucru din pădure			503 —	1 499 —
	VI. **Vite, instrumente agricole pentru grădină, vie și stupărie:**				
1	O pereche boi			500 —	
2	Un sdrobitor pentru struguri			160 —	
3	Una presă pentru stupi.			30 —	
4	Diverse instrumente pentru stupi . . .			30	
5	Un ceas de control pentru gardianul de noapte.	3.645 —		75 —	
6	Una chingă de piele pentru patașcă de potcovit boii			15 —	
7	Diferite instrumente pentru grădină și gospodărie: sape, hârlețe, lopeți, saci, etc .			300	1.110 —
	VII. **Imbrăcămintea elevilor și spălat:**				
1	Cămăși, ismene, ițari căciuli, pălării, mintene nouă de purtare, repararea hainelor de mare ținută și cismele	1 700 —		1 600 —	
2	Săpun pentru elevi și spălatul rufelor . . .			200 —	1 800
	De transportat Lei . .				26.813 —

No curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total	In 1914—15 lunar	anual	Total
	.Report Lei . . .				26 813 —
	VIII **Material de studii, cancelarie şi mobilier:**				
1	Cheltueli de cancelarie, pentru elevi, abonamente la reviste, etc.			200 —	
2	Cărţi de studiu pentru elevi			150 —	
3	Rame şi geamuri pentru inventare şi tablouri instructive.			120 —	
4	Cheltueli de transport pe C. F. R. pentru vizite ştiinţifice la ferme, expoziţii agricole, animale, etc	1.780 —		100 —	
5	27 pături în dormitoare à 17 lei			459 —	
6	10 cearşafuri, 10 feţe de perine, 10 dosuri şi 12 şorţuri pentru elevii de serviciu .			100 —	
7	Obiecte pentru bucătărie şi sufragerie . .			200 —	
8	20 scuipători de tablă, smălţuite			60 —	
9	Una lampă mare în sala de clasă			15 —	1.404 —
	IX **Medicamente şi medic:**				
1	Medicamente	350 —		300 —	
2	Medicul şi veterinarul			100 —	400 —
	X. **Cheltueli de culturi:**				
1	Cheltueli pentru cultura câmpului şi a viei			1.750 —	
2	Seminţe pentru grădina de pomi, grădina de zarzavat, câmp, etc.	2 386 —		350 —	
3	Ingrăşăminte chimice pentru 3 ha			300 —	2 400 —
	XI. **Cheltueli diverse:**				
	Inspecţiuni şi neprevăzute	800 —			800 —
	XII. **Asigurarea culturilor contra grindinii**	250 —			250 —
	XIII. **Lucrări din nou:**				
	Facerea din nou a două odăiţe ca adaoge e la vechea casă zisă a gardianului din curte şi mici reparaţiuni interioare	900 —			350 —
	Totalul general al cheltuelilor L. . .	33.291 —			32.417 —
	Venituri propuse pentru anul 1914—15:				
1	Venit din terenul de culturi, zarzavat şi pomi	9 000 —			
2	» dela vie	2 000 —			
3	» din produsele animale	1.200 —			
4	Venit dela ateliere şi altele	500 —			
	Totalul veniturilor L . .	12 700 —			

Anexa 11.

INSTITUTUL OTTETELEŞANU.

Cheltuelile Institutului Otteteleşanu pe 1914—15.

No curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total	In 1914—15 lunar	anual	Total
	I **Corpul didactic:**				
1	Directoare		450 —	5.400 —	
2	Subdirectoare		200 —	2.400 —	
3	Medic şi profesoară de igienă		180 —	2.160 —	
4	Profesor de religie şi duhovnic		130 —	1 560 —	
5	Profesoară » ştiinţe		180 —	2 160 —	
6	» » litere		180 —	2 160 —	
7	» » geografie, pedagogie şi economie casnică		180 —	2.160 —	
8	Maestru de muzică		120 —	1.440 —	
9	Maestră de desemn, bibliotecară şi secretară		150 —	1 800 —	
10	» » rufărie	26 260 —	150 —	1 800 —	
11	» » croitorie		110 —	1.320 —	
12	» » bucătărie		80 —	960 —	
13	» » spălătorie		60 —	720 —	
14	» » ţesut şi pedagogă		80 —	960 —	
15	» » grădină de copii şi pedagogă		70 —	840 —	
16	» » gimnastică şi pedagogă		70 —	840 —	
17	Pedagogă		70 —	840 —	
18	»		40 —	480 —	
19	Conducătoare de gospodărie		80 —	960 —	
20	Invăţătorul pentru practica pedagogică			120 —	31.080 —
	II. **Personalul de serviciu:**				
1	Mecanic salariu . . . L. 200 » accesorii . . . » 125		325 —	3.900 —	
2	Ucenic-mecanic		30 —	360 —	
3	Grădinar, salariu . . . L. 100 » accesorii . . . » 50		150 —	1.800 —	
4	Portar		40 —	480	
5	Tâmplar		80 —	960 —	
6	Vizitiu		50 —	600 —	
7	Rândaş la cai		30 —	360 —	
8	Argat la boi		35 —	420 —	
9	» » vaci		30 —	360 —	
10	Servitoare la castel		30 —	360 —	
11	» » clasa IV		30 —	360 —	
12	Spălătoreasa I-a		40 —	480 —	
13	» a II-a		40 —	480 —	
14	» » III-a		40 —	480 —	
	De transportat Lei . . .	26 260 —		11.400 —	31.080 —

No curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total		In 1914—15 lunar		anual		Total	
	Report Lei . . .	26 260	—			11.400		31 080	—
15	Rândaş în curte			30	—	360	—		
16	Ajutor de grădinar			40	—	480	—		
17	Al II-lea ajutor de grădinar			40	—	480	—		
18	Rândaş la bucătărie cl. IV			30	—	360	—		
19	» » » » V			30	—	360	—		
20	» » » dela castel . .			30	—	360	—		
21	Coşar şi zidar	15 600	—	50	—	600	—		
22	Gospodar al curţii (supraveghetor) . . .			80	—	960	—		
23	Infirmieră			60	—	720	—		
24	Garderobieră			60	—	720	—		
25	Ţesătoreasă			60	—	720	—		
26	Păzitor de noapte			40	—	480	—		
27	Econom			200	—	2 400	—	20 400	—
	III **Hrana:**								
1	Directia, 6 persoane a 1 leu pe zi, Lei 6, pe 365 zile					2 190	—		
2	Eleve, 75 persoane a 70 b. pe zi, Lei 52,50, pe 330 zile					17 325	—		
3	Eleve, 20 persoane a 70 b. pe zi, Lei 14,— pe 270 zile	28.515	—			3.780	—		
4	Personal didactic, 15 persoane a 70 b. pe zi, Lei 10,50 pe 200 zile					2 100	—		
5	Personal de serviciu, 24 persoane a 60 b pe zi, L. 14,40 pe 365 zile					5.256	—	30 651	—
	IV. **Luminat şi Incălzit:**								
1	Intreţinerea motorului şi a instalaţiunilor electrice	11 000	—			2 500	—		
2	Combustibil vegetal şi mineral					8 500	—	11 000	—
	V. **Vite şi trăsuri, etc.:**								
1	Una pereche cai					1 000	—		
2	Potcovitul					200	—		
3	Procurare de ovăz					2.000	—		
4	Intreţinerea şi reparaţia trăsurilor şi carelor.					500	—		
5	Furaj până la noua producţie	5.561	50			400	—		
6	Una pereche hamuri pentru trăsură . . .					300	—		
7	» » » » transport . . .					50	—		
8	5 căpestre de piele pentru cai şi 4 pentru boi.					40	—		
9	O trăsură închisă pentru iarnă					800	—	5 290	—
	VI. **Ateliere:**								
1	Aţă, ace, degetare, etc.					500	—		
2	Reparaţia maşinelor de cusut.					60	—		
3	O maşină de cusut pentru atelierul de rufărie.					180	—		
4	6 gherghefe mici rotunde şi 3 lungi a 1,50 m	1.130				60	—		
5	2 manechine de copil şi 2 mari					70	—		
6	Material pentru lucru în ateliere					600	—	1.470	—
	De transportat Lei .	88.066	50					99.891	—

No curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total		In 1914—15 lunar	anual		Total	
	Report Lei . .	88 066	50				99.891	—
	VII. Intreţinere, instalaţiuni şi mobilier:							
1	Pentru curăţirea localurilor, diferite reparaţiuni, perii, mături, fărașe, servicii pentru sobe, vase pentru spălat, cârpe de praf, etc				2 000	—		
2	Vase de bucătărie şi sofragerie . .				500	—		
3	Săpun, scrobeală, borax, cărbuni de călcat, etc				500	—		
4	Saltele, 70 bucăţi a 11 lei				770	—		
5	Transparente				200	—		
6	Preşuri şi ştergătoare				350	—		
7	8 icoane a 25 lei				200	—		
8	Un cazan de aramă				120	—		
9	Trestie pentru invelit gheţăria				100	—		
10	Albii, scaune, frânghii, maşini de călcat şi de frecat, cârlige, hârdaie, etc	3 987	62		220	—		
11	Scări la garderobă şi cămara mare, rafturi, o masă pentru atelier, reparaţia meselor şi a dulapurilor din ateliere . . .				120	—		
12	Un birou cu scaun şi etajeră p cancelarie.				120	—		
13	Material pentru confecţionare de paturi . .				540	—		
14	4 lavoare cu serviciile lor				120	—		
15	3 ceasoarnice de perete, a 60 lei . . .				180	—		
16	Perdele pentru sala mare şi cancelarie .				160	—		
17	Mobilier pentru cancelarie				250	—	6.450	—
	VIII. Imbrăcăminte:							
1	Pânză pentru rufărie de corp: un rând cămăşi de zi şi de noapte pentru 95 eleve, fuste şi brasiere câte două rânduri pentru 95 eleve				1 160	—		
2	Pânză pentru un rând de cearşeafuri şi feţe de pernă				340	—		
3	Şifon pentru batiste				50	—		
4	Pichet pentru halaturi şi şifon pentru rufăria infirmeriei	4.813	—		90	—		
5	Ciorapi câte 4 perechi pentru 95 eleve .				475	—		
6	Material pentru rochii de iarnă la 50 eleve .				1.475	—		
7	Material pentru rochii de vară la 50 eleve .				500	—		
8	» » pelerine la 40 eleve . . .				800	—		
9	Material pentru şorţuri de clasă şi de menaj pentru 95 eleve				520	—		
10	Incălţăminte nouă şi reparaţiuni pentru 95 eleve a 23 lei				2.185	—	7.595	—
	De transportat Lei . . .	96.867	12				113.936	—

No. curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total		In 1914—15 lunar	anual		Total	
	Report Lei . .	96 867	12				113 936	—
	IX **Material de studii:**							
	Cărţi, tipărituri, material de studii, de scris, desemnat, aparate didactice, abonamente la reviste, cheltueli de cancelarie, legat de cărţi, etc.	2.500	-				3 000	—
	X. **Diverse:**							
1	Câte 4 lei de elevă pentru stricăciuni, 95 eleve	1 364	—		380	—		
2	Cheltueli de inspecţiuni şi examen . .				1.000	—		
3	Parastasul dela 8 Maiu pentru răposatul donator I. Otteteleşeanu				150	—		
4	Cheltueli neprevăzute				500	—	2 030	—
	XI **Medicamente:**							
1	Medicamente şi vizite dentistice	650	—				800	—
	XII. **Câmpul şi Parcul:**							
1	Intreţinerea parcului	3.000	—		1.000	—		
2	Cultura plantelor furajere				800	—		
3	» zarzavatului				1.300	—	3.100	—
	XIII **Excursiuni**	500	—				500	—
	Total . . .	104.881	12				123.366	—
	XIV **Sumă disponibilă pentru reparaţiuni, calorifer şi construcţiuni**	49.655	94				31.650	73
	Totalul general al cheltuelilor . . .	154 537	06				155.016	73

Anexa 12.

FUNDAŢIUNEA TACHE P. ANASTASSIU.

Cheltuelile Şcoalei inferioare de agricultură «Tache P. Anastassiu» dela Ţigăneşti pe 1914—15.

Şcoala cu începere dela 1 Septemvrie 1914 va aveà 90 elevi.

No curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total	In 1914—15 lunar	In 1914—15 anual	In 1914—15 Total
	I **Corpul didactic:**				
1	Director-institutor a L. 300+50 diurnă .	4.200 —	350 —	4.200 —	
2	Institutor-agronom a Lei 225 + 30 diurnă	3.060 —	255 —	3.060 —	
3	Invăţător secretar-contabil a Lei 120 + 50 diurnă	1.530 —	170 —	2.040 —	
4	Şef de cultură	2 040 —	170 —	2.040 —	
5	Grădinar-pomolog	1.800 —	150 —	1 800 —	
6	Preot-institutor (1 Sept. 1914—1 Iunie 1915)	480 —	40 —	360 —	
7	Medic	900 —	75 —	900 —	
8	Pedagog	540 —	60 —	720 —	15 120 —
		14 550 —			
	II **Personalul de serviciu:**				
1	Econom-magaziner	900 —	75 —	900 —	
2	Maestru-lemnar	840 —	70 —	840 —	
3	Maestru-fierar	840 —	70 —	840 —	
4	Grădinar pentru zarzavaturi	720 —	60 —	780 —	
5	Bucătar	600 —	50 —	600 —	
6	Vizitiu	480 —	45 —	540 —	
7	Odăiaş	420 —	35	420 —	
8	2 Spălătorese (una a L 40 şi una a L. 35).	840 —	75 —	900 —	
9	5 argaţi a L 30	1 800 —	150 —	1.800 —	
10	Pândar de zi		40 —	480 —	
11	Pândar de noapte	480 —	45 —	540 —	8.640 —
		7 920 —			
	III. **Hrana:**				
1	Director a 2,50 pe zi, 365 zile	900 —		912 50	
2	Institutor-agronom, şef de cultură şi grădinar-pomolog a L 1,75 pe zi, L. 5,25, 365 zile	1.620 —		1 916 25	
3	Invăţător a L. 1,75 pe zi, 365 zile	405 —		638 75	
4	Econom, maestru lemnar şi maestru fierar a L 1,25 pe zi, L. 3,75, 365 zile	1.080 —		1.368 75	
	De transportat Lei . . .	4.005 —		4 836 25	23.760 —

No. curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total	In 1914—15 lunar	anual	Total
	Report Lei . . .	4 005 —		4.836 25	23.760 —
5	72 elevi, 1 pedagog şi 13 servitori a 0,50 lei pe zi, L. 43,— dela 1 Iunie—1 Septemvrie 1914, pe 92 zile	3 150 —		3.956 —	
6	90 elevi, 1 pedagog, 13 servitori a 0,50 lei pe zi, L. 52,—, dela 1 Septemvrie 1914 – 1 Iunie 1915, pe 273 zile	12.150 —		14 196 —	22 988 25
		19 305 —			
	IV. Luminatul şi încălzitul:				
1	Petrol, sticle pentru lămpi, etc	500 —		600 —	
2	320 steri lemne pentru foc	2 100 —		2.100 —	
3	1 tonă coks	70 —			2 700 —
		2 670 —			
	V. Curte, grajd, vehicule, reparaţiuni:				
1	Intreţinerea curţii şi curăţirea clădirilor, sobelor, grajdurilor, animalelor, repararea ghiociurilor, trăsurilor	400 —		500 —	
2	Reparaţiuni interioare şi exterioare, văruit, văpsit, etc. şi la locuinţa personalului şi învelitoare	1 500 —		1 100 —	
3	Intreţinerea podului dela moară			100 —	
4	Hrana vitelor			4 000 —	5.700 —
		1 900 —			
	VI. Ateliere, lucru manual, stupăria şi spălătoria:				
1	*Atelier*: Scule şi material pentru diferite obiecte şi exerciţiile elevilor . . .	300 —		400 —	
	Potcovitul cailor	360 —		360 —	
	Facerea a 10 bănci şi o catedră	200 —			
	Cuiere la clase şi dormitoare	50 —			
	2 bănci şi masă pentru sufragerie . .	130 —		75 —	
2	*Lucru manual*: Material necesar: papură, carton, etc	50 —		50 —	
3	*Stupăria*: 6 stupi şi instrumente	100 —		100 —	
4	*Spălătoria*: 2 bălii de brad L. 40,—, 30 m frânghie pentru rufe L. 14,—; 4 căldări de zinc L. 10,—, 1 cazan pentru rufe L. 30,—, 750 kg. săpun pentru rufe	634 —		634 —	1 619 —
		1.824 —			
	VII. Instalaţiuni, instrumente agricole şi mobilier:				
1	*Instalaţiuni*:				
	Fiare la ferestre	} 2.385 —	50 —		
	Pod şi îmbunătăţiri la grajdul de porci . .		300 —		
	Sârmă dinţată 2.000 metri		275 —	625 —	
	De transportat Lei . .	2 385 —		625	56 707 25

No. curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total		In 1914—15 lunar	anual		Total	
	Report Lei . . .	2 385	—		625	—	56.767	25
2	*Maşini şi instrumente agricole*	842	—		792	—		
3	*Vite şi pasări*	3.420	—		1.100	—		
4	*Mobilier, rufărie şi obiecte de sufragerie* .	1 242	20		1 070	20	3.587	20
		7.889	20					
	VIII **Imbrăcăminte pentru 90 elevi** .	6 056	50				8.790	—
	IX. **Material de studii şi cancelarie**	1 807	—				1.191	70
	X **Diverse şi medicamente:**							
1	Cheltueli neprevăzute				500	—		
2	Medicamente	900	—		300	—		
3	Parastasul de Sf. Dumitru L 150 —, şi pomeni L. 50				200	—	1 000	—
	XI. **Cheltueli cu culturi şi întreţinerea parcului**	2.300	—				1.500	—
	XII. **Telefon**	150	—				130	—
	XIII. **Inspecţiuni**	500	—				500	—
	Totalul cheltuelilor . .	67.771	70				73.466	15
	Reparaţiuni, construcţiuni, etc. . . .						11 000	—
	Total general						84 466	15

Anexa 13.

FUNDAŢIUNEA TACHE P. ANASTASSIU.

Cheltuelile Şcoalei primare dela Călmăţuiu pe 1914—15.

No. curent	NATURA CHELTUELILOR	Totalul din 1913—15	In 1914—15 lunar	In 1914—15 anual	Total
	I. **Corpul didactic:**				
1	Institutor definitiv	2 322 —	193 50	2 322 —	
2	Institutor definitiv.	2 322 —	193 50	2 322 —	
3	Medic al şcoalei	600 —	50 —	600 —	
4	Maestru de lucru manual la băieţi . . .	600 —	50 —	600 —	
5	Maestră de lucru de mână la fete . .	600	50 —	600 —	6 444 —
	II. **Personalul de serviciu:**				
1	Diriginte-Administrator	600 —	50 —	600 —	
2	Grădinar, pe 8 luni.	480 —	60 —	480 —	
3	Bucătar	480 —	40 —	480 —	
4	Gardian de noapte pe 6 luni	240 —	40 —	240 —	
5	Vizitiu.	480 —			
6	Doi rândaşi a câte 40 lei . . .	960 —			
7	Un rândaş a 40 lei		40 —	480 —	
8	Două odăiaşe, pe 9 luni, a câte 30 lei .	—	60 —	540 —	2 820 —
	III **Hrana:**				
1	Hrana pentru 40 elevi interni, pe 150 zile, a 50 bani de elev pe zi, L. 20,— . . .	3.000 —		3 000 —	
2	Hrana pentru 40 elevi semi-interni, pe 150 zile, a 30 bani de elev pe zi, L. 12,—	1 800 —		1.800 —	
3	Hrana pentru un pedagog şi 2 servitori, pe 365 zile, a câte 50 bani pe zi, L 1,50	1.095 —		547 50	
4	Hrana pentru 1 gardian de noapte, pe 182 zile, a câte 50 bani pe zi			91 —	
5	Hrana pentru 2 odăiaşe, pe 273 zile, a câte 50 bani pe zi			273 —	
6	Hrana pentru un grădinar, pe 245 zile, a câte 50 bani pe zi	122 50		122 50	
7	Hrana pentru 2 Institutori cu familie, pe 365 zile, a câte 2 50 lei de familie pe zi, Lei 5.	1 825 —		1 825 —	7 659 —
	IV. **Luminatul şi încălzitul:**				
1	Petrol, lămpi, sticle, chibrituri, etc. . . .	270 —		270 —	
2	Lemne de foc: 26 stânjeni (a 80 lei stj.) .	2 080 —		2 080 —	
	De transportat Lei . . .	19.876 50		2 350 —	16 923 —

No curent	NATURA CHELTUELILOR	Totalul din 1913—14	In 1914 15 lunar	anual	Total
	Transport Lei . . .	19 876 50		2 350 —	16 923 —
3	Tăiatul lemnelor, a câte 4 lei stânjenul .			104 —	
4	2 tone cărbuni, a 95 lei tona	190 —		190 —	
5	Topoare, ferăstrae, pile, călcătoare, etc. . .	30 —		30 —	2.674 —
	V. **Grajd (vite, vehicule, nutreț):**				
1	Cultura completă a 3 Ha ovăz, a 80 lei Ha	240 —			
2	Asigurarea ovăzului contra grindinei . .	21			
3	Recoltatul a 2 Ha fân, a 40 lei Ha . . .	80 —			
4	Potcovitul a 2 cai	80 —			
5	Unsoare de trăsură și de hamuri . . .	40 —		10 —	
6	Diferite reparații la trăsură și hamuri . . .	50 —		50 —	
7	Costul transporturilor la Ivești cu cai străini			250 —	310 —
	VI. **Lucrul manual și stupăria:**				
1	Material pentru lucrul manual la fete. .	40 —		40 —	
2	Idem pentru băieți	80 —		80 —	
3	Instrumente pentru lucrul manual . . .	30 —			
4	Faguri artificiali pentru stupi	30 —		30 —	
5	Rame și secții americane	30 —		30 —	
6	Facerea din nou a doi stupi sistematici . .	50 —			180 —
	VII. **Mobilier și material didactic:**				
1	Cinci bănci pentru repetitorul elevilor .	60			
2	Două cuverturi de pat pentru sala de oaspeți	50			
3	Material pentru învățarea istoriei naturale .	100 —			100 —
	VIII. **Imbrăcămintea:**				
	Haine și încălțăminte pentru 80 elevi, a 25 lei de elev	2 000			2 000 —
	IX **Material de studii și cancelarie:**				
1	Cărți și rechizite p 20 e'evi de cl IV a 7,50 lei	150		150 —	
2	» » » » III » 6,— »	120 —		120 —	
3	» » » » II » 4,50 »	90 —		90 —	
4	» » » » I » 3,— »	60 —		60 —	
5	Registre, plicuri, hârtie	80 —		80 —	500 —
	De transportat Lei . .	23.577 50			22 687 —

No. curent	NATURA CHELTUELILOR	Totaluri din 1913—14		In 1914—1915 lunar	anual		Totaluri	
	Transport Lei . . .	23.577	50				22 687	—
	X. **Medicamente și dezinfectante:**							
	Medicamente și dezinfectante pentru elevi.	200	—				200	—
	XI. **Intreținerea grădinii și gospodăriei:**							
1	Aratul a 3.600 Ha loc de grădină, munci cu ziua și hrana muncitorilor	1 000	—		1.000	—		
2	Reparatul, curățitul sobelor și coșurilor, măturı, cârpe, rogojini, perii, var, bidinele, etc	350	—		300	—		
3	Unelte agricole și semințe pentru grădină .	200	—		200	—		
4	Obiecte și vase de bucătărie	100	—		100	—		
5	Sleitul a două fântâni, una cu pompă . . .	100	—		150	—		
6	Abonamentul și intreținerea telefonului .	90	—		90	—		
7	Sobă de zid la locuința Dirigintelui . .	100	—					
8	Văpsitul a 18 uși și 16 ferestre				170	—		
9	Văpsitul de două ori a tablei de pe acoperișul atenanselor școalei, în suprafață totală de 1.400 m², a câte 40 bani m² . . .				560	—		
10	Făcutul unei guri de canal în dreptul privățu școlarilor				60	—	2 630	—
	XII. **Diverse:**							
	Inspecțiuni la școală și cheltueli neprevăzute	600	—				400	—
	Total . .	26.317	50				25 917	—

Anexa 14.

FUNDAŢIUNEA TACHE P. ANANSTASSIU.

Cheltuelile bisericii „Sf. Gheorghe“ din Călmăţuiu pe 1914—15.

No. curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913 14 Total	In 1914—15 lunar	In 1914—15 anual	In 1914—15 Total
	I. **Personal:**				
1	Preotul	1 200—	100 —	1 200 —	
2	Primul cântăreţ	600—	50 —	600 —	
3	Cântăreţul al doilea	480—	40 —	480 —	
4	Paracliserul	360—	30 —	360 —	2.640 —
	II **Intreţinerea bisericii:**				
1	20 kg. lumânări de ceară a 6 lei kg . . .	120		120 —	
2	10 kg. untdelemn pentru candele a 1,80 kg	18—		18 —	
3	20 litri vin a 0,80 litrul	16—		16 —	
4	90 prescuri pentru anaforă, a 20 b bucata	18—		18 —	
5	Smirnă, iască, tămâie, chibrituri	5—		5 —	
6	Mături, perii, cârpe, rogojini, var, etc . . .	10—		40 —	
7	Un stânjen lemne de foc	80—		80 —	297 —
	III **Odăjdii:**	540—			
	IV. **Cheltueli de cancelarie:**				
	Hârtie, plicuri, cerneală, condeie, peniţe, etc.	10—			10 —
	V **Parastasul:**				
	Cheltueli pentru facerea parastasului dela 26 Octomvrie 1914	100—			100 —
	VI **Cheltueli neprevăzute**				153 —
	Totalul cheltuelilor .				3 200 —

ACADEMIA ROMÂNĂ

CONCURSURI PENTRU PREMII.

1914.

A. Premii pentru cărți publicate.

I. Premii generale.

1. *Premiul Năsturel*, de 4 000 Lei, se va da, în sesiunea generală din anul **1915**, unei cărți scrise în limba română, *cu conținut de orice natură*, care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decemvrie 1914.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse la concursul acestui premiu este până la **31 Decemvrie 1914.**

Notă. — In privința *Premiilor Năsturel* se pun în cunoștința publicului următoarele dispozițiuni din codicilul răposatului C. Năsturel-Herescu:

«In tot anul Societatea Academică Română va aveà a premià din veniturile Fondului *Năsturel* o carte tipărită originală, în limba română, care se va socotì de către Societate ca cea mai bună publicatiune apărută în cursul anului; însă aceste premii vor fi de două specii:

«1. In trei ani consecutivi, dearândul, se va decerne câte un premiu de patru mii Lei noi, No 4 000 L. n., *minimum*, la cea mai bună carte apărută în cursul anului expirat.

«2 Iară în al patrulea an se va decerne un premiu fix de douăsprezece mii Lei noi, No. 12.000 L. n., carele se va numi *„Marele Premiu Năsturel"*, operei care va fi judecată ca publicațiunea de căpetenie ce va fi apărut în cursul celor patru ani precedenți. Acest premiu nu se va puteà decerne unei lucrări, care va fi obținut dejà unul din premiile anuale, decât defalcând dintr'însul valoarea premiului precedent.

«Operele, ce se vor recompensà cu această a doua serie de premii, vor tratà cu preferință despre materiile următoare:

„*a)* Scrieri serioase de istorie şi de ştiinţele accesorii ale istoriei, preferindu-se cele atingătoare de istoria ţerilor române;

„*b)* Scrieri de religiune ortodoxă, de morală practică şi de filozofie;

„*c)* Scrieri de ştiinţe politice şi de economie socială;

„*d)* Tratate originale despre ştiinţele exacte;

„*e)* Scrieri enciclopedice, precum dicţionare de istorie şi de geografie, în cari să intre şi istoria şi geografia României, dicţionare generale sau parţiale de ştiinţe exacte, de arte şi meserii, de administraţiune şi jurisprudenţă, şi alte asemenea lucrări utile şi bine întocmite;

„*f)* Cărţi didactice de o valoare însemnată ca metod şi ca cuprins;

„*g)* Dicţionare limbistice în limba românească, mai ales pentru limbile antice şi orientale, adică limba latină, elenă, sanscrită, ebraică, arabă, turcă, slavonă veche şi altele;

„*h)* Publicaţiuni şi lucrări artistice de o valoare serioasă, adică relative la artele plastice, arhitectura, sculptura, pictura, gravura, şi chiar opere muzicale serioase, pe cari aceste toate Societatea Academică Română le va puteà apreţià, atunci când îşi va întinde activitatea ei şi asupra tuturor materiilor de bele-arte;

„*i)* Scrieri de pură literatură română, în proză şi în versuri, precum poeme, drame şi comedii serioase — mai ales subiecte naţionale — şi orice alte opere de înaltă literatură. Acestora mai cu seamă aş dorì să se acorde *„Marele Premiu Năsturel"*, când vor fi judecate ca având un merit cu totul superior, spre a se da astfel o încurajare mai puternică desvoltării literaturii naţionale.»

2. *Premiul Asociaţiunii Craiovene pentru desvoltarea învăţământului public*, de 1.500 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1917**, pentru *cea mai bună carte didactică* în limba română dintre cele tipărite dela 1 Ianuarie 1914 până la 31 Decemvrie 1916.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1916.**

3. *Marele Premiu Năsturel*, de 12.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1917**, unei cărţi scrise în limba română, *cu conţinut de orice natură*, care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1913 până la 31 Decemvrie 1916.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru acest premiu, este până la **31 Decemvrie 1916.**

II. Premiile Secţiunii literare.

4. *Premiul Eliade-Rădulescu,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1915**, pentru o scriere de *literatură* sau de *filologie,* care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1911 până la 31 Decemvrie 1914.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1914.**

5. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Lei *(divizibil),* se va da, în siunea generală din **1915**, pentru scrieri de *literatură* sau de *filologie,* cu cuprins moral (în înţelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), cari se vor judecà mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1912 până la 31 Decemvrie 1914.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1914.**

III Premiile Secţiunii istorice.

6. *Premiul Demostene Constantinide,* de 4.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1915**, pentru o scriere socială sau istorică, care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1912 până la 31 Decemvrie 1914.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1914.**

7. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Lei *(divizibil),* se va da, în sesiunea generală din **1916**, pentru scrieri *istorice, economice, juridice, filozofice,* de cuprins moral (în înţelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), cari se vor judecà mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1913 până la 31 Decemvrie 1915.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1915.**

8. *Premiul Hagi-Vasile,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1917**, pentru scrieri privitoare la *comerţul român în*

trecut și în prezent și publicate în timpul dela 1 Ianuarie 1912 până la 31 Decemvrie 1916.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1916.**

9. *Premiul Eliade-Rădulescu,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1917,** pentru scrieri *istorice, economice, juridice, filozofice,* cari se vor judecà mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1913 până la 31 Decemvrie 1916.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1916.**

IV. **Premiile Secțiunii științifice.**

10. *Premiul Statului Lazăr,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1916,** pentru o scriere *cu conținut științific,* în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în general), care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1914 până la 31 Decemvrie 1915, sau pentru cea mai importantă *invențiune științifică* făcută dela 1 Ianuarie 1914 până la 31 Decemvrie 1915.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1915.**

11. *Premiul Demostene Constantinide,* de 4.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1916,** pentru o scriere cu *conținut științific,* care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1913 până la 31 Decemvrie 1915.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1915.**

12. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Lei *(divizibil),* se va da, în sesiunea generală din **1917,* pentru scrieri *cu conținut ștințific* în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în general), cari se vor judecà mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1914 până la 31 Decemvrie 1916.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1916.**

* * *

Notă. — Se pun în vederea concurenţilor următoarele articole din *Regulamentul pentru premiile literare, istorice şi ştiinţifice*, votat de Academie la 8 Martie 1906:

Art. 4 Operele publicate vor fi prezentate la concurs de autorii lor în câte 15 exemplare pe lângă o cerere scrisă, în care se va arătà totdeauna anume premiul la care concurează.

Un autor nu poate prezentà în acelaş an aceeaş scriere la mai multe premii, nici mai multe scrieri la diferite premii.

O scriere prezentată la un premiu nu mai poate fi mutată la altul după trecerea terminului de prezentare (31 Decemvrie), fixat în art. 3.

Art. 5 O scriere prezentată într'un an la un premiu şi nepremiată poate fi prezentată în anii următori la concursul aceluiaş sau al altui premiu, numai dacă este preînnoită în părţi esenţiale în nouă ediţiune, publicată de autor în vieaţă.

Art. 6 Operele publicate de Academie, făcute din iniţiativa sau cu ajutorul ei, nu pot fi admise la concursul premiilor. De asemenea nu pot fi admise la concurs opere postume.

Art 7. La concursul premiilor poate fi admisă nu numai o operă întreagă, ci şi parte dintr'o operă, cu condiţiune ca această parte să fie completă.

Art. 8 La premiile Năsturel pot fi prezentate scrieri de orice natură, la premiul Eliade-Rădulescu scrieri de literatură, de filologie, de istorie, scrieri economice, juridice, filozofice; la premiul Lazăr scrieri cu conţinut ştiinţific în înţelesul ştiinţelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie şi ştiinţele aplicate în general); la premiul Adamachi scrieri cu cuprins moral de orice natură (în înţelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei); la premiul Hagi-Vasile scrieri privitoare la comerţul român în trecut şi în prezent.

Art. 9 La premiile Năsturel — conform testamentului — pot fi admise numai scrieri în limba română; *la premiile Eliade-Rădulescu, Lazăr, Adamachi sunt admise şi opere scrise de autori români sau străini într'una din limbile latină, italiană, franceză, germană sau engleză, dacă întreg cuprinsul operei va tratà despre pământul sau neamul românesc, despre isoria, limba sau literatura românească.*

Art. 10. Traducerile din limbi străine în limba română pot fi premiate, numai dacă sunt făcute de pe opere clasice şi, prin dificultăţile învinse ale unei perfecte traduceri în versuri româneşti, vor constitui adevărate opere literare ale limbii române, ori — prin anexarea de explicări şi note ştiinţifice cu totul proprii traducătorului — îşi vor fi însuşit meritele unei lucrări originale în limba română.

Art. 11. Toate lucrările, fie tipărite, fie manuscripte, prezentate la vreunul din premiile Academiei, trebue să fie scrise cu ortografia Academiei.

Art 12. Operele publicate anonime sau pseudonime vor puteà fi admise la concurs, iar autorii, spre a primì premiile acordate, vor trebuì să probeze proprietatea lor.

B. Premii pentru lucrări puse la concurs cu subiecte date.

I. Premiile Secţiunii literare.

1. *Premiul Năsturel,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1915,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Sufixele de formarea cuvintelor în limba românească, studiate din punctul de vedere al formei, al sensului şi al originii lor. — (Deciz. 19 Maiu 1910).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1914.**

2. *Premiul Neuschotz,* de 2.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1915,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Cari industrii casnice ţărăneşti ale Românilor s'ar puteà încurajà şi perfecţionà, şi prin ce mijloace? — (Deciz. 19 Maiu 1910).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1914.**

3. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Lei *(divizibil),* se va da, în sesiunea generală din **1916,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Studiu asupra formaţiunii numelor de familie la Români.— (Deciz. 13 Maiu 1911).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1915.**

4. *Premiul Eliade-Rădulescu,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1918,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Frumosul în poezia populară românească.—(Deciz. 21 Maiu 1913).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1917.**

5. *Premiul Năsturel,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1918,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Studiu asupra limbii și stilului cronicarilor români. — (Deciz. 21 Maiu 1913).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1917.**

6. *Premiul Princesa Alina Știrbei,* se va da, în sesiunea generală din **1918,** pentru cea mai bună scriere în limba română despre:

Povestiri morale pentru copii între 10—14 ani. Povestirile vor fi de preferință din istoria națională sau din vieața socială trecută și actuală. Pot fi traduceri sau localizări până la a 4-a parte. — (Deciz. 27 Maiu 1913).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1917.**

7. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Lei *(divizibil),* se va da, în sesiunea generală din **1919,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Adverbul în limba română. Studiu sintactic.

Lucrarea va studià, din punct de vedere sintactic, adverbul român în desvoltarea sa istorică, luându-se în considerare toate dialectele limbii române. De asemenea va tratà despre adverbele întrebuințate în mod conjuncțional și despre substantivele întrebuințate adverbial.—(Deciz. 27 Maiu 1914).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1918.**

II. Premiile Secțiunii istorice.

8. *Premiul Alexandru Ioan Cuza,* de 20.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1915,** sau în oricare sesiune următoare, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor.

Punctele de căpetenie ale programului sunt cele următoare:

1. Teritoriul colonizațiunii romane în țerile din dreapta și din stânga Dunărei de jos.
2. Teoriile vechi și nouă despre originea și locuințele Românilor în cursul evului mediu.

3. Migrațiunea popoarelor în țerile dunărene și înrâuririle reciproce dintre barbari și elementul roman, dela părăsirea Daciei Traiane până la înființarea Imperiului bulgar.

4. Românii și Bulgarii în timpul Imperiului bulgar și al celui româno-bulgar și relațiunile lor cu popoarele din stânga Dunărei.

5. Originile Principatelor Române.

Lucrarea va fi întemeiată pe un studiu cât mai amănunțit și conștiințios al izvoarelor antice și medievale: autori, inscripțiuni, documente și orice resturi ale vechimii, utilizându-se și toponimia, limba și în genere orice fântână ce ar puteà contribuì la lămurirea chestiunii (Deciz. 5 Aprilie 1900 și 25 Martie 1904).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1914.**

9. *Marele Premiu General Ioan Carp și Maria Carp,* de 7.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1915,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria culturii românești dela 1821 până în zilele noastre.

Se va arătà desvoltarea culturii intelectuale în toate manifestările ei mai însemnate — (Deciz. 26 Maiu 1910).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1914.**

10. *Premiul Alexandru Ioan Cuza,* de 6.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1916,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria breslelor în Principatele Române.—(Deciz 18 Maiu 1911).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1915.**

11. *Premiul Eliade-Rădulescu,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1916,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Relațiile noastre cu Turcia dela pacea dela Chiuciuc-Cainargi până la proclamarea independenței. — (Deciz. 18 Maiu 1911).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1915.**

12. *Premiul Năsturel,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1916,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Administrația austriacă în Oltenia, Banat și Transilvania până la pacea de Belgrad. — (Deciz. 18 Maiu 1911).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1915.**

13. *Premiul Adamachi*, de 5.000 Lei *(divizibil)*, se va da, în sesiunea generală din **1917**, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Valurile (troianele), drumurile și cetățile romane din toate țerile locuite de Români.

Autorul va alcătui un repertoriu sumar, dar complet și metodic, al tuturor valurilor, drumurilor și cetăților romane, ale căror urme, singurele ce ne-au mai rămas dela Romani, se mai cunosc până astăzi la noi. In acest scop, pe lângă lucrările speciale de arheologie și epigrafie, se va ținea seamă de relațiunile cronicarilor români și străini și de notele călătorilor străini, cari le-au descris sau semnalat, precum și de vechile noastre hotărnicii de moșii, în cari de multe ori valurile, drumurile și cetățile se întâmpină ca semne de hotar. Pentru fiecare, se va culege cu multă atențiune orice tradiție sau poveste ce se leagă de ele; iar la sfârșitul lucrării se va întocmi o hartă istorică cu toată preciziunea cuvenită, spre a fi la îndemână oricui, mai ales în vederea conservării și ocrotirii lor de către autoritățile publice. — (Deciz. 23 Maiu 1912).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1916.**

14. *Premiul Neuschotz*, de 2.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1917**, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria costumului la Români până la 1821.

Cercetarea se va mărgini la istoria îmbrăcămintei și obiectelor de găteală, cari au putut fi aduse de obiceiu și din alte țeri; iar din industria casnică națională se vor arătà numai produsele ei în legătură cu portul nostru în trecut. Aceste produse ar fi: țesăturile, alesăturile și cusăturile pe diferite pânze: de mătase, in, bumbac, etc., apoi împletiturile și găteala părului.

Autorul se va ocupà și de costumele Voevozilor, Domnițelor, boierilor și jupânițelor noastre, cercetând foile de zestre, parte publicate, parte inedite, din colecția de documente a Academiei, sau din alte părți. Va studià de asemenea picturile murale de pe la biserici și va căutà să lămurească înțelesul cuvintelor vechi, ca: socman, cumănac, răteze, brâu mocadin și altele, ce se găsesc, fie în cărți, fie în vechile noastre documente.

Lucrarea va aveà și gravuri alese. — (Deciz. 26 Maiu 1912).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1916.**

15. *Premiul Năsturel*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1919**, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Bibliografia istoriei Românilor. — (Deciz. 19 Maiu 1914).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1918.**

III. Premiile Secţiunii ştiinţifice.

16. *Premiul Adamachi*, de 5.000 Lei *(divizibil)*, se va da, în sesiunea generală din anul **1915**, celei mai bune lucrări scrise în limba română cuprinzând:

Studiul chimic al lignitelor indigene şi aplicaţiunile lor în industrie.

Autorii se vor conduce după următorul program:

Se va face studiul fizic şi chimic al lignitului din cel puţin 10 localităţi principale din ţară. Va trebuì neapărat, ca unul din aceste lignite să fie din jud. Dâmboviţa, altul din Prahova şi al treilea din jud. Bacău.

Din punctul de vedere tehnic, se vor studià produsele obţinute prin calcinarea în vase închise pentru distilaţiunea uscată a cel puţin 5 varietăţi din lignitele analizate.

Se va studià reziduul din retortă şi aplicaţiunile sale, precum şi produsele distilaţiunii, fie ele gazoase, lichide sau solide, precum şi importanţa lor industrială.

Pentru părţile fenolice se va cercetà utila lor întrebuinţare pentru conservarea lemnelor prin injectare.

Cu aceleaşi 5 varietăţi de lignit se va căutà a se face brichete, putând pentru aceasta a le amestecà între ele, sau cu anumite porţiuni de antracită, de păcuri groase, de cărbuni rezultând dela distilaţiunea uscată a lignitelor, cu smoalele rezultând dela aceeaş distilaţiune, sau cu alte substanţe ce se vor găsì necesare.

Se va căutà, de asemenea, a se incorporà în aceste brichete, şi mai ales în acele destinate încălzirii casnice, răzătură de lemne, sau măcinătură de ştiuleţi, sau de coceni de porumb, ori paie de cereale.

Brichetele obţinute vor fi analizate şi se va arătà câtă apă conţin, câtă cenuşă, cât sulf şi care va fi puterea lor calorifică.

Pe cât posibil, concurentul va indicà şi sobele cele mai practice pentru arderea lor, evitându-se — pe cât se poate — tuciul, sau, dacă nu vor fi posibile sobele de teracotă sau cărămidă, se vor indicà sobele de tuciu, căptuşite cu cărămizi.

Concurentul va indicà, cu oarecare preciziune, şi preţul tonei brichetelor obţinute.—(Deciz. 20 Maiu 1910).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1914.**

17. *Premiul Lazăr*, de 5 000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1915**, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Politica agrară a României şi înrâurirea ce ea a avut asupra stării economice şi sociale a poporaţiunii rurale.

Lucrarea va cuprinde:

Expunerea pe scurt a stării ţăranilor înainte de 1742.

Legiuirile făcute în chestiunea ţărănească dela Constantin Mavrocordat şi până la Regulamentul Organic.

Regulamentul Organic în Moldova şi în Ţara-Românească.

Legiuirile regulamentare făcute în Moldova şi în Ţara-Românească dela 1834 până la 1847.

Măsurile luate de Guvernul provizoriu şi de Locotenenţa Domnească în 1848.

Legiuirile lui Grigorie Ghica şi ale lui Barbu Ştirbei.

Chestiunea ţărănească dela 1856 până la 1864.

Legea rurală din 1864 şi împroprietăriri ulterioare făcute în virtutea aceleiaş legi.

Aplicarea şi efectele legii rurale.

Studiu comparativ între legea rurală din 1864 din România şi legile de împroprietărire din Ungaria, Bucovina şi Rusia.

Legi de tocmeli agricole

Legi de vânzare în loturi a bunurilor Statului.

Instituţii de credit ţărăneşti; credit agricol, bănci populare.

Legea obştiilor săteşti.

Răscoala ţăranilor din 1907.

Ancheta agrară.

Legile cu caracter agrar din 1907 şi 1908.

Aplicarea şi efectele acestor legi.—(Deciz 20 Maiu 1910).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1914.**

18. *Premiul Lazăr,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1917,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Crustaceele din apele interioare ale României din punctul de vedere sistematic, faunistic şi biologic; descrierea şi figurarea tuturor speciilor şi varietăţilor, vieaţa lor şi raporturile lor faţă de mediul în care trăesc; distribuţiunea lor geografică. — (Deciz. 28 Maiu 1912).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1916.**

19. *Premiul Năsturel,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1917,** celei mai bune lucrări scrise în limba română, cuprinzând:

Climatografia României bazată pe observaţiunile până la finele anului 1910.

In trăsuri generale această lucrare va cuprinde:

1. Istoricul publicaţiunilor meteorologice şi de Fizica Globului făcute în România; principalele fapte relative la clima noastră consemnate în documente şi publicaţiuni.

2. Descrierea climei României cu studiul mersului diurn şi anual al diferitelor elemente ce constituesc clima, cu tabele ale valorilor acestor elemente; reprezentarea grafică a distribuţiunii elementelor climatologice la suprafaţa României.

3. Date climaterice din punctul de vedere agricol şi forestier, cuprinzând şi epocile când se produc diferitele fenomene de vegetaţiune.

4. Date privitoare la Fizica Globului, ca temperatura solului la suprafaţă şi la diferite adâncimi; epocile îngheţului şi desgheţului Dunărei, variaţiunile în nivelul apelor acestui fluviu; distribuţiunea elementelor magnetismului pământesc la suprafaţa teritoriului nostru şi în fine sismicitatea Regatului

5. Bibliografia climatologică şi de Fizica Globului cu privire la România.— (Deciz. 28 Maiu 1912).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1916.**

20. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da, în sesiunea generală din **1918,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Contribuţiuni la studiul caracterelor antropologice şi biologice ale ţăranului român.

Lucrarea va fi întocmită după următorul program:

1. Să se arate, cu cercetări personale, antropometria ţăranului român, mai ales craniul, toracele, statura, din o regiune restrânsă la cel puţin două judeţe de munte (de preferinţă dintre judeţele: Gorj, Mehedinţi, Vâlcea, Muscel, Dâmboviţa, Putna, Neamţ, Suceava) în legătură cu variaţiunile morfologice ale terenului (munte, depresiune subcarpatică, deal), sau la două judeţe de şes în cari drumurile păstoritului sunt mai dese (Ialomiţa, Brăila, Olt, Covurluiu), sau la judeţele de dealuri (Tutova, Vasluiu, Fălciu), arătându-se amănunţit categoria indivizilor măsuraţi, dacă sunt răzeşi, clăcaşi sau fac parte din aşà numitele slobozii.

2) Se vor aveà în vedere sexele şi etatea, precum şi osemintele omeneşti din aceeaş regiune din vremuri cât mai vechi, pentru a se puteà trage cât de sigure concluziuni asupra variaţiunii în timp.

3) Să se studieze vigoarea şi rezistenţa ţăranului, mai ales raportul dintre modul său de a se hrănì şi energia ce o desfăşoară în diferitele ramuri ale

activităţii sale, mai cu seamă acele legate de sol şi să se apreţieze şi aptitudinile pe cari le are. —(Deciz. 30 Maiu 1913).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1917.**

21. *Premiul Lazăr,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1919,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Studiul unuia din cele trei râuri: Siretul, Argeşul, Ialomiţa.

Lucrarea trebue să cuprindă următoarele capitole:

I. a) Profilul longitudinal al râului.

b) Câtevà profile transversale, în legătură cu constituţia geologică a clinelor văii, cât şi a fundamentului.

c) Terasele ce întovărăşesc cursul.

II. Regimul râului.

III. Insemnătatea economică şi industrială a râului în legătură cu regiunile învecinate.—(Deciz. 27 Maiu 1914)

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1918.**

22. *Premiul Bodescu,* de 1.500 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1919,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Studiul geografic al unei regiuni din Basarabia.

Lucrarea va cuprinde studiul geofizic, etnic şi economic al oricărei regiuni naturale, de orice întindere din Basarabia. Condiţiunea principală e ca acea regiune să fie ocupată în majoritate de Români.—(Deciz. 27 Maiu 1914).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1918.**

23. *Premiul Neuschotz,* de 2 000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1919,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Flora unuia din cele două judeţe din noua Dobroge, după alegerea botanistului. — (Deciz. 29 Maiu 1914).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1918.**

IV. Premii speciale.

24. *Premiul Dacia-România* se va da, în sesiunea generală din **1915**, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria contractului de asigurare și în special a introducerii lui în România. Deosebirea între asigurările cu primă și asigurările mutuale. Avantajele asigurărilor contra daunelor elementare în țerile unde agricultura este principalul izvor de bogăție. — (Deciz. 22 Maiu 1912).

Valoarea premiului va fi reprezentată prin venitul pe trei ani al fondului de 10.000 lei în efecte oferite de Societatea de asigurare «Dacia-România» din București și al capitalizărilor ce se vor puteà face eventual, micșorat acest venit cu prelevările prevăzute de art. 35 din Statutele Academiei și cu costul tiparului pentru maximum 5 coale de tipar. (Art. 2 din Regulamentul special).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1914.**

* * *

Notă.—Concurenților la această a doua serie de premii se pun în vedere următoarele articole din *Regulamentul* votat de Academie la 8 Martie 1906:

Art. 19. Manuscriptele se vor prezentà la concurs în terminul fixat în art. 3 (până la 31 Decemvrie), fără nume de autor, purtând o deviză sau *motto;* ele vor fi însoțite de un plic sigilat pe care va fi reprodusă deviza sau *motto* din fruntea manuscriptului și în care se va aflà închis numele autorului. Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele cari nu vor fi scrise curat și lizibil nu vor fi luate în cercetare.

Art. 21. Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va numără autorului, numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită.

Art. 22. Manuscriptele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și își vor dovedi proprietatea la cancelaria Academiei prin deschiderea plicului cu numele lor; manuscriptele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului vor rămâneà proprietatea Academiei și vor fi incorporate în Bibliotecă, în colecțiunea manuscriptelor.

PERSONALUL

ACADEMIEI ROMÂNE

LA 30 MAIU 1914.

MEMBRII ACADEMIEI.

I. SECŢIUNEA LITERARĂ

Bârseanu *Andreiu* (Braşov). — Ales la 1 Aprilie 1908.
Bianu *Ioan* (Bucureşti). — Ales la 3 Aprilie 1902.
Caragiani *Ioan* (Iaşi). — Numit la 22 Aprilie 1866.
Delavrancea *Barbu Şt.* (Bucureşti). — Ales la 19 Maiu 1912.
5. **Gane** *Nicolae* (Iaşi). — Ales la 1 Aprilie 1908.
Maiorescu *Titu* (Bucureşti). — Numit la 20 Iulie 1867.
Naum *Anton* (Iaşi). — Ales la 11 Martie 1893
Negruzzi *Iacob C.* (Bucureşti). — Ales la 26 Martie 1881.
Philippide *Alexandru* (Iaşi) — Ales la 1 Aprilie 1900.
10. **Puşcariu** *Sextil* (Cernăuţi). — Ales la 19 Maiu 1914.
Sbiera *Ioan* (Cernăuţi). — Numit la 11 Iunie 1866.
Zamfirescu *Duiliu* (Bucureşti). — Ales la 1 Aprilie 1908.

II. SECŢIUNEA ISTORICĂ.

Bogdan *Ioan* (Bucureşti). — Ales la 29 Martie 1903.
Giurescu *Constantin* (Bucureşti). — Ales la 14 Maiu 1914.
Iorga *Nicolae* (Vălenii-de-Munte). — Ales la 26 Maiu 1910.
Mangra *Vasile* (Oradea-Mare). — Ales la 27 Maiu 1909.
5. **Marienescu** *At. M* (Sibiiu). — Ales la 26 Martie 1881.
Moldovanu *Ioan M.* (Blaj). — Ales la 11 Aprilie 1894.

Onciul *Dr Dimitrie* (Bucureşti). — Ales la 11 Aprilie 1905.
Pârvan *Vasile* (Bucureşti) — Ales la 15 Maiu 1913.
Stefanelli *T. V.* (Cernăuţi). — Ales la 26 Maiu 1910.
10. **Şturdza** *Dimitrie A.* (Bucureşti). — Ales la 15 Septemvrie 1871.
Sutzu *Mihail C.* (Bucureşti).—Ales la 27 Maiu 1909.
Xenopol *Alexandru D.* (Iaşi).—Ales la 11 Martie 1893.

III. SECŢIUNEA ŞTIINŢIFICĂ.

Antipa *Dr. Gr.* (Bucureşti). — Ales la 14 Maiu 1910.
Babeş *Dr. Victor* (Bucureşti). — Ales la 11 Martie 1893.
Crainicianu *General Gr.* (Bucureşti)—Ales la 18 Maiu 1911.
Hepites *St. C.* (Bucureşti). — Ales la 3 Aprilie 1902.
5. **Istrati** *Dr. C. I.* (Bucureşti). — Ales la 7 Aprilie 1899.
Marinescu *Dr. G.* (Bucureşti). — Ales la 9 Aprilie 1905.
Mrazec *L.* (Bucureşti). — Ales la 11 Aprilie 1905.
Poni *Petre* (Iaşi). — Ales la 30 Iunie 1879
Saligny *Anghel* (Bucureşti). — Ales la 7 Aprilie 1897.
10. **Simionescu** *Dr. I.* (Iaşi). — Ales la 18 Maiu 1911.
Teclu *Nicolae* (Viena). — Ales la 2 Iulie 1879.
Ţiţeica *Gheorghe* (Bucureşti).— Ales la 15 Maiu 1913.

MEMBRII ACADEMIEI DECEDAŢI.

Alecsandri (Vasile)—Numit la 2 Iunie 1867.—Decedat la 22 August 1890.
Aurelian (Petre S.)—Ales la 9 Sept 1871.—Decedat la 24 Ianuarie 1909.
Babeş (Vincenţiu).—Numit la 22 Aprilie 1866.—Decedat la 21 Ianuar. 1907.
Bacaloglo (Emanoil).—Ales la 29 Iunie 1879 —Decedat la 30 August 1891.
5. **Bariţiu** (Gheorghe).—Numit la 22 Aprilie 1866.—Decedat la 21 Mart. 1893.
Brândză (Dr. Dimitrie).—Ales la 30 Iunie 1879 —Decedat la 3 August 1895.
Bunea (Augustin).—Ales la 28 Maiu 1909.—Decedat la 18 Noemvrie 1909.
Chiţu (Gheorghe).—Ales la 27 Iunie 1879 —Decedat la 28 Octomvrie 1897.
Cipariu (Timoteu) —Numit la 22 Aprilie 1866.—Decedat la 22 August 1887.
10. **Cobălcescu** (Grigorie).—Ales la 29 Martie 1886.—Decedat la 21 Maiu 1892.
Cozacovici (Dimitrie) —Numit la 22 Aprilie 1866 —Decedat la 21 Aug. 1868.
Dimitrovici (Ambrozie).—Numit la 22 April. 1866 —Decedat la 3 Iulie 1866.
Eliade-Rădulescu (Ioan).—Numit la 2 Iunie 1867.—Decedat la 27 April. 1872.
Erbiceanu (*Constantin*).—Ales la 8 Aprilie 1899.—Decedat la 7 Martie 1913.
15. **Fălcoianu** (Ştefan).—Ales la 13 Septemvrie 1876.—Decedat la 22 Ian. 1905.
Fătu (Dr. Anastasie).—Ales la 11 Sept. 1871 —Decedat la 3 Martie 1886.
Felix (Dr. Iacob).—Ales la 30 Iunie 1879.—Decedat la 20 Ianuarie 1905.

Fontauinu (Gheorghe M.).—Ales la 10 Sept. 1870.—Dec la 24 April. 1886.
Ghica (Ion). — Ales la 13 August 1874. — Decedat la 22 Aprilie 1897.
20. **Haret** (*Spiru C*). —Ales la 31 Martie 1892.—Decedat la 17 Decemvrie 1912.
Grecescu (Dr D).—Ales la 17 Aprilie 1907 —Decedat la 2 Octomvrie 1910.
Hasdeu (Alexandru).—Numit la 22 Aprilie 1866. — Ales membru onorar la 12 Septemvrie 1870. — Decedat la 9 Noemvrie 1872
Hasdeu (Bogdan P.). — Ales la 13 Sept. 1877. — Decedat la 25 August 1907.
Hodoșiu (Iosif).—Numit la 22 Aprilie 1866 —Decedat la 28 Noemvrie 1880.
25. **Hurmuzaki** (Alexandru). — Numit la 22 Aprilie 1866 —Dec. la 8 Mart. 1871.
Hurmuzaki (Eudoxiu). — Ales la 2 August 1872 —Deced la 29 Ianuar. 1874.
Ionescu (Nicolae). — Numit la 2 Iunie 1867. — Decedat la 24 Ianuarie 1905.
Kalinderu (Ioan).—Ales la 13 Martie 1893 —Decedat la 11 Decemvrie 1913
Kogălniceanu (Mihail). — Ales la 16 Sept 1868 — Decedat la 20 Iunie 1891.
30. **Kretzulescu** (Nicolae). — Ales la 9 Sept. 1871 — Decedat la 26 Iunie 1900.
Laurian (August Treb.) —Numit la 2 Iunie 1867.—Decedat la 25 Fevr. 1881.
Maniu (Vasile). — Ales la 12 Septemvrie 1876. — Decedat la 10 Martie 1901.
Marian (Simeon Fl) — Ales la 26 Martie 1881 — Decedat la 11 Aprilie 1907.
Massimu (Ioan C.). — Numit la 2 Iunie 1867 — Decedat la 2 Iunie 1877.
35. **Melchisedec** (Episcop). — Ales la 10 Sept 1870 — Decedat la 16 Maiu 1892
Mocioni (Andreiu). — Numit la 22 Aprilie 1866 — Ales membru onorar la 12 Septemvrie 1870. — Decedat la 23 Aprilie (5 Maiu) 1880.
Munteanu (Gavril). —Numit la 22 Aprilie 1866. — Decedat la 17 Dec. 1869.
Negruzzi (Constantin).—Numit la 2 Iunie 1867.—Decedat la 25 August 1868.
Odobescu (Alexandru).—Ales la 10 Sept 1870 —Decedat la 11 Noemv. 1895
40. **Ollănescu** (Dimitrie C.).—Ales la 11 Martie 1893 —Decedat la 20 Ian. 1908.
Papadopol-Calimach (Alex.).—Ales la 12 Sept. 1876.—Dec. la 18 Iunie 1898.
Papiu-Ilarianu (Alex.). — Ales la 16 Sept. 1868. — Decedat la 11 Oct 1878
Poenaru (Petre). — Ales la 10 Sept 1870. — Decedat la 2 Octomvrie 1875.
Popea (Nicolae Episcop).—Ales la 8 Aprilie 1899 —Decedat la 26 Iulie 1908.
45. **Porcius** (Florian) — Ales la 10 Martie 1882. — Decedat la 17 Maiu 1906.
Pușcariu Ioan. — Ales la 4 Aprilie 1900. — Decedat la 24 Dec. 1911.
Quintescu (Nicolae Ch.) — Ales la 14 Septemvrie 1877. — Decedat la 12 August 1913
Roman (Alexandru).—Numit la 22 Aprilie 1866 Decedat la 15 Sept 1897.
Rosetti (Constantin A).—Numit la 2 Iunie 1867.—Decedat la 8 Aprilie 1885.
50. **Sion** (Gheorghe) — Ales la 16 Sept. 1868 — Decedat la 1 Octomvrie 1892.
Stamati (Constantin) —Numit la 22 Aprilie 1866.—Decedat la 26 Maiu 1876.
Ștefănescu (Grigorie).—Ales la 12 Sept. 1876.—Decedat la 20 Fevr. 1911.
Străjescu (Ioan). — Numit la 22 Aprilie1866. — Ales membru onorar la 12 Septemvrie 1870. — Decedat la 4 Octomvrie 1873.

Tocilescu (Gr. G.).—Ales la 22 Martie 1890.—Decedat la 28 Septemvrie 1909.
55. **Urechiă** (Vasile A.).—Numit la 22 Aprilie 1866.—Decedat la 23 Noem. 1901.
Vasiciu (Dr. Paul).—Ales la 2 Iulie 1879.—Decedat la 20 Iunie 1881.
Vulcan (Iosif).—Ales la 30 Martie 1891.—Decedat la 26 August 1907.

MEMBRII ONORARI.

M. S. CAROL I, *Regele României,*
Protector al Academiei Române,
Preşedinte onorar.
(15 Septemvrie 1878)

M. S. ELISABETA, *Regina României* (**Carmen Sylva**)
(30 Martie 1891)

M. S. VICTOR EMANUEL III, *Regele Italiei.*
(6 Martie 1890)

A. S. R. FERDINAND, *Principe al României.*
(15 Martie 1890.)

5. **Appell** *Paul* (Paris). — Ales la 22 Maiu 1914
Arion *C. C.* (Bucureşti).—Ales la 21 Maiu 1912.
Arrhenius *Svante A.* (Stockholm).— Ales la 27 Maiu 1913.
Babelon *Ernest* (Paris). — Ales la 22 Maiu 1914.
Baccelli *Guido* (Roma).—Ales la 22 Martie 1906.
10. **Baldacci** *Antonio* (Bologna).—Ales la 29 Maiu 1913.
Barozzi *General C.* (Bucureşti).—Ales la 9 Aprilie 1905.
Bernát-Lendway *Dr.* (Bucureşti).—Ales la 4 Aprilie 1908.
Blanchard *Dr. Raphael* (Paris). — Ales la 22 Maiu 1914.
Blaserna *Pietro* (Roma).— Ales la 27 Maiu 1913.
15. **Bormann** *Eugen* (Viena). — Ales la 9 Aprilie 1897.
Bouchard *Ch.* (Paris). — Ales la 18 Maiu 1911.
Bury *I. B.* (Cambridge).— Ales la 25 Maiu 1913.
Capellini *Cav. Ioan* (Bologna). — Ales la 7 Septemvrie 1871.
Cichorius *Conrad* (Breslau) — Ales la 29 Maiu 1914.
20. **Crookes** *William* (Londra).— Ales la 27 Maiu 1913.
Darboux *Jean Gustave* (Paris).— Ales la 27 Maiu 1913.
Domaszewski *Alfred de* (Heidelberg).—Ales la 9 Aprilie 1897.
Duparc *Louis* (Geneva).— Ales la 29 Maiu 1913.

Ehrlich *Dr. Paul* (Frankfurt a. M.).—Ales la 18 Maiu 1911.
25. **Fischer** *Emil* (Berlin).— Ales la 27 Maiu 1913.
Foerster *Wilhelm* (Berlin).— Ales la 27 Maiu 1913.
Fröhner *Wilhelm* (Paris). — Ales la 9 Septemvrie 1871.
Grădişteanu *Petre* (Bucureşti). — Ales la 2 Aprilie 1883.
Guillaume *Baron* (Bruxelles).—Ales la 16 Aprilie 1907.
30. **Guye** *Filip* (Geneva).— Ales la 29 Maiu 1913.
Haller *Albin* (Paris).— Ales la 28 Maiu 1909.
Hann *Julius de* (Viena). — Ales la 22 Maiu 1914.
Head *Barclay* (Londra). — Ales la 22 Maiu 1914.
Hirschfeld *Otto* (Berlin). — Ales la 13 Aprilie 1894.
35. **Jagić** *Vatroslav* (Viena). — Ales la 23 Martie 1904.
Jireček *Constantin* (Viena). — Ales la 29 Maiu 1914.
Klein *Felix* (Göttingen).— Ales la 29 Maiu 1913.
Lamprecht *Karl* (Lipsca).— Ales la 25 Maiu 1913.
Laveran *Ch. L. A.* (Paris). — Ales la 29 Maiu 1914.
40. **Léger** *Louis* (Paris). — Ales la 12 Aprilie 1894.
Lipmann *Gabriel* (Paris).— Ales la 28 Maiu 1909.
Lorenz *Anton Hendrik* (Leyda).— Ales la 29 Maiu 1913.
Ludwig *Dr. Ernst* (Viena). — Ales la 4 Aprilie 1908.
Marie *Pierre* (Paris).—Ales la 28 Maiu 1912.
45. **Metchnicoff** *I.* (Paris). — Ales la 24 Maiu 1911.
Meyer-Lübke *W.* (Viena).—Ales la 28 Martie 1906
Mihályi *Dr. Victor,* Arhiepiscop (Blaj). — Ales la 12 Aprilie 1894.
Mironescu *Atanasie,* fost Mitropolit Primat (Buc.). —Ales la 25 Maiu 1909.
Picard *Emil* (Paris). — Ales la 19 Maiu 1911.
50. **Pick** *Behrend* (Gotha). — Ales la 22 Maiu 1914.
Picot *Emil* (Paris). — Ales la 31 Maiu 1879.
Popovici *Eusebie* (Cernăuţi).—Ales la 4 Aprilie 1908.
Ramsay *Sir William* (Londra).— Ales la 29 Maiu 1913.
Rayleigh *Lord John William Strutt* (Londra). — Ales la 22 Maiu 1914.
55. **Rosetti** *Teodor* (Bucureşti). — Ales la 26 Martie 1891.
Roux *Dr. E.* (Paris).—Ales la 24 Maiu 1911.
Schlumberger *G. L.* (Paris). — Ales la 28 Martie 1906.
Schuchardt *Hugo* (Graz). — Ales la 13 Septemvrie 1877.
Stroescu *Vasile* (Basarabia). — Ales la 24 Maiu 1910.
60. **Sturdza-Scheianu** *Dimitrie C.* (Bucureşti).—Ales la 16 Aprilie 1907.
Volterra *Vitto* (Roma).— Ales la 29 Maiu 1913.
Waldeyer *W.* (Berlin).—Ales la 28 Maiu 1912.
Wilamowitz-Moellendorff *Ulrich de* (Berlin). — Ales la 29 Maiu 1914.

MEMBRII ONORARI DECEDAȚI.

Adrian (General Gheorghe).—Ales la 13 Sept 1875.—Decedat la 15 Oct 1889.
Ascoli (Graz. Isaia). — Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la Ianuarie 1907.
d'Avril (Baron Adolphe).—Ales la 7 Septemvrie 1871. — Decedat la 14 Octomvrie 1904.
Baillon (H.). — Ales la 28 Martie 1887. — Decedat la 7 Iulie 1895.
5. **Bataillard** (Paul) — Ales la 30 August 1872.—Decedat la 1 Martie 1894.
Béchamp (A) — Ales la 28 Martie 1906.
Beernaert (August M. F).— Ales la 25 Martie 1906 — Deced. la 6 Oct. 1912
Benndorf (Otto).—Ales la 12 Aprilie 1894.—Decedat la 20 Ianuarie 1908.
Berthelot (Marcellin P. E). — Ales la 28 Martie 1906. — Decedat la 5 Martie 1907
10. **Biondelli** (Bernardino).—Ales la 7 Sept. 1871.—Decedat la 29 Iunie 1886.
Boek (Dr. Francisc) — Ales la 9 Sept. 1871.— Decedat la 19 Aprilie 1899.
Bosianu (Constantin).—Ales la 30 Iunie 1879.—Decedat la 21 Martie 1882.
Brătianu (Ioan C).—Ales la 19 Martie 1885.— Decedat la 4 Maiu 1891.
Câmpeanu (Petre).—Ales la 10 Sept. 1871.—Decedat la 15 Aprilie 1893.
15. **Cecchetti** (Bartolomeo). — Ales la 22 Martie 1890. — Decedat la 4 Martie 1890.
Chasles (Philarète).—Ales la 9 Sept. 1871.—Decedat la 18 Iulie 1873
Cihac (Alex.).—Ales la 30 August 1872 —Decedat la 29 Iulie 1887.
Cihac (Dr. Iacob).—Ales la 30 August 1872.—Decedat la 17 Noem. 1888.
Crețianu (Gheorghe).—Ales la 22 Martie 1882.—Decedat la 6 August 1887.
20 **Cuciureanu** (Dr. Gheorghe).—Ales la 10 Sept. 1871.—Decedat la 10 Ianuarie 1886.
Dahn (Felix). — Ales la 12 Aprilie 1894.—Decedat la 3 Ianuarie 1912.
De Gubernatis (Angelo).—Ales la 22 Martie 1895 —Dec. la 14 Fevr. 1913.
Desjardins (Ernest).—Ales la 9 Sept 1871.—Decedat la 9 Oct. 1886.
Diefenbach (Lorenz) —Ales la 15 Apr. 1880.—Decedat la 16 Martie 1883
25. **Diez** (Frederic).—Ales la 30 August 1872.—Decedat la 17 Maiu 1876.
Egger (Emil) —Ales la 7 Sept. 1871.—Decedat la 18 August 1885.
Gaudry (Albert).—Ales la 23 Martie 1904 — Dec. la 14 (27) Noemvr. 1908.
Gheorghian (Iosif), Mitropolit Primat al României. — Ales la 21 Maiu 1901. — Decedat la 24 Iunie 1909.
Gonata (Ștefan).—Ales la 12 Septemv. 1870.—Decedat la 18 Septemv. 1896.
30. **Grădișteanu** (Grigorie).—Ales la 30 Iunie 1879. — Decedat la 28 Fevruarie 1892
Grant Duff (Sir Mountstuart). — Ales la 12 Septemvrie 1875. — Decedat la 12 Ianuarie 1906.

Greciann (Ştefan D.).—Ales la 9 Aprilie 1905.—Decedat la 1 August 1908.
Grigorescu (Nicolae).—Ales la 8 Aprilie 1899.—Decedat la 21 Iulie 1907.
Haynald (Cardinal Ludovic).—Ales la 2 Aprilie 1883.—Decedat la 4 Iulie 1891.
35. **Henry** (Louis).— Ales la 28 Maiu 1909.— Decedat la 23 Fevruarie 1913.
Hurmuzaki (Nicolae).—Ales la 2 Aprilie 1883.—Decedat la 19 Sept. 1909.
Ioanid (Gheorghe) —Ales la 10 Sept. 1871.—Decedat la 27 Decemv. 1888.
Ionescu (Ioan) —Ales la 1 Aprilie 1884.—Decedat la 17 Decemvrie 1891.
Kotzebue (Wilhelm de) —Ales la 1 Aprilie 1884.—Decedat la 24 Octomvrie 1887.
40. **Kretzulescu** (Constantin) —Ales la 10 Sept 1871.—Decedat la 20 Martie 1884.
Krumbacher (Karl). — Ales la 28 Martie 1906.—Decedat la 29 Noemvrie (12 Decemvrie) 1909.
Lahovari (Gheorghe) —Ales la 25 Martie 1901.—Decedat la 13 Iunie 1909.
Lasteyrie (Comite Ferdinand de).—Ales la 9 Sept. 1871.—Decedat la 14 Maiu 1879.
Lepsius (Richard).—Ales la 30 August 1875.—Decedat la 10 Iulie 1884.
45. **Linas** (Charles de).—Ales la 9 Sept. 1871.—Decedat la 14 Aprilie 1887.
Longperrier (Adrien de) —Ales la 7 Sept. 1871 —Decedat la 14 Ian. 1882.
Mangiuca (Simeon).—Ales la 22 Martie 1890.—Decedat la 22 Noemvrie 1890.
Marsy (Comite de).—Ales la 12 Aprilie 1894.—Decedat la 16 Maiu 1900.
Miklosich (Dr. Franz de).—Ales la 15 Aprilie 1880.—Decedat la 7 Martie 1891.
50. **Mommsen** (Teodor). — Ales la 3 Iulie 1879. — Decedat la 19 Octomvrie 1903.
Monlau (Filip).—Ales la 12 Sept. 1870. —Decedat la 16 Fevruarie 1871.
Müller (Max).—Ales la 12 Sept. 1875.—Decedat la 15 Oct. 1900.
Mureşianu (Iacob).—Ales la 17 Sept. 1877.—Decedat la 17 Sept. 1887.
Naniescu (Iosif), Mitropolit Moldovei.—Ales la 16 Aprilie 1888. —Decedat la 26 Ianuarie 1902.
55. **Petruszewicz** (Canonicul A. S.). — Ales la 22 Martie 1890. — Decedat la 11 Septemvrie 1913.
Poincaré (Jules-Henri).—Ales la 28 Maiu 1909.—Deced. la 4 Iulie 1912.
Polizu (Dr. Gheorghe A.).—Ales la 10 Sept. 1871.—Decedat la 18 Oct. 1886.
Quinet (Edgar).—Ales la 15 Sept. 1869.—Decedat la 27 Martie 1875.
Rambaud (Alfred).—Ales la 22 Martie 1895.—Decedat la 10 Noem. 1905.
60. **Sella** (Quintino). —Ales la 2 Aprilie 1883. — Decedat la 15 Martie 1884.
Şiaguna (Mitropolitul Andreiu). —Ales la 7 Sept. 1871. — Decedat la 16 Iunie 1873.

Silași (Dr. Gr.).—Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la 5 Ianuarie 1897.
Stanley of Alderley (Lord Henry). — Ales la 7 Sept. 1871 —Decedat la 10 Dec. 1903
Steenstrup (Johannes Japetus Smith).—Ales la 12 Sept. 1870 —Decedat la 8 Iunie 1897.
65. **Suruceanu** (Ioan Cassian). — Ales la 11 Aprilie 1888. — Decedat la 18 Noem. 1897.
Szabo (Dr. Iosif).—Ales la 30 August 1872. —Decedat la 15 Dec. 1874.
Tobler (Adolf). — Ales la 30 August 1875 —Decedat la 5 Martie 1910.
Torma (Carol).—Ales la 22 Martie 1882.—Decedat la 17 Fevruarie 1897.
Ubicini (A.) —Ales la 9 Sept. 1871.—Decedat la 15 Octomvrie 1884.
70. **Uvaroff** (Alexis S.).—Ales la 9 Sept. 1871.—Decedat la Fevruarie 1885.
Vegezzi-Ruscala (G.).—Ales la 15 Sept 1869.—Decedat la 17 (29) Dec. 1885.
Virchow (Rudolf).—Ales la 6 Aprilie 1902.—Decedat la 23 August 1902.
White (Sir William A.).—Ales la 17 Martie 1885 —Decedat la 16 Decemvrie 1892.

MEMBRII CORESPONDENȚI.

I. La Secțiunea Literară.

Români

Bărbulescu *Ilie* (Iași).—Ales la 4 Aprilie 1908.
Basarabescu *I. A.* (Ploești).—Ales la 25 Maiu 1909.
Bengescu *Gheorghe* (București).—Ales la 2 Aprilie 1883.
Brătescu-Voinești *I. Al.* (Târgoviște).—Ales la 25 Maiu 1909.
5. **Burada** *Teodor T.* (Iași).—Ales la 25 Martie 1887.
Coșbuc *Gheorghe* (București).—Ales la 1 Aprilie 1900.
Dan *Dimitrie* (Straja, Bucovina).—Ales la 23 Martie 1904.
Densușianu *Ovid* (București).—Ales la 30 Martie 1903.
Goga *Octavian* (Sibiiu).—Ales la 29 Maiu 1914.
10. **Hodoș** *Enea* (Sibiiu).—Ales la 23 Martie 1904.
Mehedinți *S.* (București).—Ales la 5 Aprilie 1908.
Murnu *Gheorghe* (București).—Ales la 25 Maiu 1909.
Oniț *Virgil* (Brașov).—Ales la 3 Aprilie 1902.
Speranția *Teodor D.* (București).—Ales la 31 Martie 1891.

Străini:

Bartoli *Mat.* (Turin).—Ales la 29 Maiu 1914.
Friedwagner *Mat.* (Frankfurt pe Main).—Ales la 18 Maiu 1911.
Herzog *Eugen* (Viena).—Ales la 29 Maiu 1914.
Jarník *Dr. Ioan Urban* (Praga).—Ales la 28 Maiu 1879.
5. **Lecomte du Noüy** *A.* (București).—Ales la 25 Martie 1887.
Roques *Mario* (Paris).—Ales la 29 Maiu 1914.
Rosny *Léon de* (Paris).—Ales la 13 Septemvrie 1877.
Sandfeld-Jensen *Kr.* (Copenhaga).—Ales la 18 Maiu 1911.
Schrader *Otto* (Jena).—Ales la 30 Martie 1891.
10. **Weigand** *Dr. Gustav* (Lipsca).—Ales la 31 Martie 1892.
Zauner *Ad.* (Graz).—Ales la 29 Maiu 1914.

II. La Secţiunea Istorică.

Români·

Bogdan-Duică *Gheorghe* (Bucureşti).— Ales la 25 Maiu 1913.
Broşteanu *Petre* (Reşiţa). — Ales la 1 Aprilie 1889.
Cuza *A. C.* (Iaşi). — Ales la 1 Aprilie 1903
Dobrescu *N.* (Bucureşti). — Ales la 18 Maiu 1911.
5. **Ghibănescu** *Gh.* (Iaşi). — Ales la 11 Aprilie 1905.
Hârjeu *General C. N.* (Bucureşti). — Ales la 27 Maiu 1909.
Lăpĕdatu *Alexandru* (Bucureşti) —Ales la 26 Maiu 1910.
Longinescu *Ştefan* (Bucureşti). — Ales la 24 Maiu 1910.
Lupaş *Ioan* (Sălişte). — Ales la 29 Maiu 1914.
10. **Mihályi** *Ioan* (Sighetul Maramureşului). — Ales la 25 Martie 1901.
Nistor *I* (Cernăuţi). — Ales la 18 Maiu 1911.
Popovici *Gheorghe* (Lugoş). — Ales la 29 Maiu 1909.
Slavici *Ioan* (Bucureşti) — Ales la 22 Martie 1882
Tanoviceanu *Ioan* (Bucureşti). — Ales la 9 Aprilie 1897.
15. **Ursu** *Ioan* (Iaşi) — Ales la 25 Maiu 1910.

Străini

Ghedeon *Emanuel* (Constantinopole). — Ales la 2 Aprilie 1891.
Guillouard *Louis Vincent* (Caen). — Ales la 1 Aprilie 1903
Kałuzniacki *Dr. Emil* (Cernăuţi). — Ales la 20 Martie 1890.
Nys *Ernest* (Bruxelles). — Ales la 1 Aprilie 1903
5. **Radonič** *Iovan* (Belgrad). — Ales la 29 Maiu 1914.
Romstorfer *Karl A* (Viena). -- Ales la 29 Maiu 1914.
Strzygowski *Iosif* (Viena). — Ales la 29 Maiu 1914.
Tamm *Traugott.* Ales la 2 Aprilie 1891.

III. La Secţiunea Ştiinţifică

Români:

Atanasiu *I.* (Bucureşti). — Ales la 24 Maiu 1911.
Botezat *Eugeniu* (Cernăuţi).— Ales la 25 Maiu 1913.
Cantacuzino *Dr I.* (Bucureşti). — Ales la 24 Maiu 1911.
Climescu *C.* (Iaşi). — Ales la 31 Martie 1892.
5. **Cosmovici** *Leon* (Iaşi).—Ales la 11 Martie 1893.
Culianu *N.* (Iaşi) — Ales la 1 Aprilie 1889.
Levăditi *Dr. C.* (Paris).—Ales la 24 Maiu 1910.
Racoviţă *Emil* (Paris). — Ales la 11 Aprilie 1905.
Râmniceanu *Dr. Gr.* (Bucureşti). — Ales la 20 Martie 1890.
10. **Râmniceanu** *M.* (Bucureşti). — Ales la 23 Martie 1904.

Riegler *Dr. Em.* (Iaşi). — Ales la 23 Martie 1904.
Robescu *C. F.* (Bucureşti). — Ales la 10 Septemvrie 1871.
Suţu *Dr. Alexandru* (Bucureşti). — Ales la 11 Aprilie 1888.
Ştefănescu *Sabba* (Bucureşti). — Ales la 11 Martie 1893.
15. **Teodorescu** *Em. C.* (Bucureşti).—Ales la 25 Maiu 1909.

Străini:

Martonne *E. de* (Paris).—Ales la 26 Maiu 1912.
Montandon *A. L.* (Bucureşti). — Ales la 11 Aprilie 1905.
Montessus de Ballore *Fernand de* (Chili).— Ales la 28 Maiu 1913.

MEMBRII CORESPONDENŢI DECEDAŢI.

Assaky (Dr. G).—Ales la 20 Martie 1890.—Decedat la 22 Aprilie 1899.
Asser T. M. C. — Ales la 1 Aprilie 1903. — Decedat la 6 Iunie 1914.
Bamberg (Dr. Felix).—Ales la 2 Aprilie 1891 —Decedat la 31 Ian. 1893.
Barcianu (Sava Popovici) —Ales la 15 Sept. 1869. —Decedat la 17 Mart. 1879.
5. **Boiu** (Zaharia) —Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la 24 Octomvrie 1903.
Brătianu (General C. I.).—Ales la 10 Aprilie 1899.—Decedat la 6 Ian. 1910.
Codrescu (Teodor).—Ales la 2 Aprilie 1886 —Decedat la 22 Martie 1894.
Demetriescu (Anghel).—Ales la 6 Aprilie 1902 —Decedat la 22 Iulie 1903.
Densuşianu (Aron).—Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la 4 Sept. 1900.
10. **Densuşianu** (Nicolae).—Ales la 6 Aprilie 1880.—Decedat la 25 Martie 1911.
Eliad (Pompiliu). — Ales la 21 Maiu 1912. — Decedat la 24 Maiu 1914.
Esarcu (Constantin).—Ales la 1 Aprilie 1884.—Decedat la 8 Iunie 1898.
Gogu (Constantin).—Ales la 3 Aprilie 1889.—Decedat la 30 Ianuarie 1897.
Goldiş (Episcop Iosif).—Ales la 22 Mart. 1882.—Decedat la 23 Mart. 1902.
15. **Ionnescu-Gion** (G. I.).—Ales la 1 Aprilie 1889.—Decedat la 29 Iunie 1904.
Janka (Victor).—Ales la 22 Martie 1882.—Decedat la 9 August 1890.
Jung (Dr. Julius) —Ales la 13 Septemvrie 1877.—Decedat la 1910.
Kalinderu (Dr. N.).—Ales la 29 Martie 1890.—Decedat la 16 Aprilie 1902.
Kanitz (August).—Ales la 22 Martie 1882.—Decedat la 30 Iunie 1896.
20. **Lambrior** (Alexandru).—Ales la 2 Martie 1882.—Decedat la 20 Sept. 1883.
Laurian (D. Aug.).—Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la 25 Oct. 1906.
Legrand (Emil).—Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la 15 Noemvrie 1903.
Mărgărit (Apostol).—Ales la 3 Aprilie 1889.—Decedat la 22 Iulie 1903.
Meşiota (Ioan).—Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la 19 Ianuarie 1878.

25. **Negreanu** (Dimitrie) —Ales la 11 Mart. 1893.—Decedat la 30 Aprilie 1908.
Nenițescu (Ioan).—Ales la 18 Martie 1896.—Decedat la 23 Fevruarie 1901.
Obedenaru (Dr. Mihail G.).—Ales la 10 Sept 1871.—Decedat la 9 Iulie 1885.
Odhner (C. T.). — Ales la 20 Martie 1890. — Decedat la 1904.
Petrescu (Dr. Z).—Ales la 18 Martie 1885.—Decedat la 16 Dec. 1901.
30. **Petrino** (Dimitrie).—Ales la 17 Sept 1877.—Decedat la 29 Aprilie 1878
Pop (Gavril).—Ales la 7 Sept. 1871 —Decedat la 27 Maiu 1883.
Popescu (Ioan).—Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la 3 Martie 1892.
Popovici (Gh.). — Ales la 11 Aprilie 1905.—Decedat la 12 Iulie 1905.
Roman (Visarion).—Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la 29 Aprilie 1885.
35. **Saligny** (Alfons) —Ales la 3 Aprilie 1902 —Decedat la 4 Maiu 1903.
Schuyler (Eugen).—Ales la 12 Martie 1885.—Decedat la 16 Iulie 1890.
Șerbăuescu (Colonel T.).—Ales la 12 April. 1894.—Decedat la 2 Iulie 1901.
Vârgolici (Ștefan). — Ales la 25 Martie 1887. — Decedat la 29 Iulie 1897.
Vitzu (Dr. Alexandru N.). — Ales la 7 April. 1897. — Decedat la 25 Dec. 1902.

OFICIILE ACADEMIEI ROMÂNE IN ANUL 1914—1915.

A. PERSONALUL DELEGAŢIUNII.

Preşedintele Academiei Române	**Istrati** *Dr. C. I.*
Asesori (Vicepreşedinţi) din *Secţiunea Literară* .	**Negruzzi** *I. C.*
din *Secţiunea Istorică* .	**Onciul** *D.*
din *Secţiunea Ştiinţifică*	**Mrazec** *L.*
Secretar general (pe 7 ani, 1912—1919)	**Sturdza** *D. A.*

B. PERSONALUL SECŢIUNILOR.

I. SECŢIUNEA LITERARĂ.

Preşedinte	**Gane** *Nicolae* (Iaşi).
Vicepreşedinte	**Negruzzi** *I. C.* (Bucureşti).
Secretar (pe 7 ani, 1914—1921)	**Bianu** *I.* (Bucureşti).

Membri: **Bârseanu** *Andreiu* (Sibiiu), **Caragiani** *Ioan* (Iaşi), **Delavrancea** *Barbu* (Bucureşti), **Maiorescu** *T.* (Bucureşti), **Naum** *Anton* (Iaşi), **Philippide** *Al.* (Iaşi), **Puşcariu** *Sextil* (Cernăuţi), **Sbiera** *Ioan* (Cernăuţi), **Zamfirescu** *Duiliu* (Galaţi).

II. SECŢIUNEA ISTORICĂ.

Preşedinte	**Xenopol** *A. D.* (Iaşi).
Vicepreşedinte	**Onciul** *D.* (Bucureşti).
Secretar (pe 7 ani, 1913—1920)	**Iorga** *N.* (Vălenii-de-Munte).

Membri: **Bogdan** *Ioan* (Bucureşti), **Giurescu** *C.* (Bucureşti), **Mangra** *V.* (Oradea-Mare), **Marienescu** *At. M.* (Sibiiu), **Moldovanu** *I. M.* (Blaj), **Pârvan** *V.* (Bucureşti), **Stefanelli** *T. V.* (Cernăuţi), **Sturdza** *D. A.* (Bucureşti), **Sutzu** *M. C.* (Bucureşti).

III. SECŢIUNEA ŞTIINŢIFICĂ.

Preşedinte	**Poni** *Petre* (Iaşi).
Vicepreşedinte	**Marinescu** *Dr. G.* (Bucureşti).
Secretar (pe 7 ani, 1911—1918).	**Hepites** *St. C.* (Bucureşti).

Membri: **Antipa** *Gr.* (Bucureşti), **Babeş** *Dr. V.* (Bucureşti), **Crainicianu** *General Gr.* (Bucureşti), **Istrati** *Dr. C. I.* (Bucureşti), **Mrazec** *Ludovic* (Bucureşti), **Saligny** *Anghel* (Bucureşti), **Simionescu** *I.* (Iaşi), **Teclu** *N.* (Viena), **Ţiţeica** *G.* (Bucureşti).

C. PERSONALUL COMISIUNILOR.

I. Comisiunea permanentă a Bibliotecii:
D-nii: **Bianu** *I*, **Iorga** *N.*, **Hepites** *St. C*, Secretarii Secţiunilor.

II. Membru conservator al Colecţiunii numismatice: **Sturdza** *D. A.*

III. Comisiunea pentru Premiul Năsturel de 4 000 lei din 1915:
Din Secţiunea Literară:
D-nii: **Delavrancea** *B.*, **Negruzzi** *I. C.*, **Puşcariu** *S.*, **Zamfirescu** *D.*
Din Secţiunea Istorică:
D-nii: **Bodgan** *I.*, **Giurescu** *C.*, **Onciul** *D.*, **Xenopol** *A. D.*
Din Secţiunea Ştiinţifică:
D-nii: **Hepites** *St. C.*, **Saligny** *A.*, **Simionescu** *I.*, **Teclu** *N.*

IV. Comisiunile pentru lucrările intrate la următoarele premii din 1915:

a) *Alexandru Ioan Cuza,* de 20.000 lei, despre: *Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor:*
D-nii: **Bogdan** *I.*, **Sturdza** *D. A.*, **Xenopol** *A. D.*

b) *Premiul Lazăr,* de 5.000 lei, despre: *Politica agrară a României:*
D-nii: **Antipa** *Gr.*, **Istrati** *Dr. C. I.*, **Poni** *P.*

c) *Premiul Năsturel,* de 5.000 lei, despre: *Sufixele de formarea cuvintelor în limba românească:*
D-nii: **Bianu** *I.*, **Philippide** *Al.*, **Puşcariu** *S.*

d) *Premiul Adamachi,* de 5.000 lei, divizibil, despre: *Studiul chimic al lignitelor indigene şi aplicaţiunile lor în industrie:*
D-nii: **Istrati** *Dr. C. I.*, **Poni** *P.*, **Teclu** *N.*

e) *Marele Premiu General Ioan Carp şi Maria Carp,* de 7 000 lei, despre: *Istoria culturii româneşti dela 1821 până în zilele noastre:*
D-nii: **Giurescu** *C.*, **Iorga** *N.*, **Xenopol** *A. D.*

f) *Premiul Neuschotz,* de 2.000 lei, despre: *Cari industrii casnice ţărăneşti ale Românilor s'ar puteà încurajà şi perfecţionà, şi prin ce mijloace?:*
D-nii: **Delavrancea** *B.*, **Negruzzi** *I. C.*, **Zamfirescu** *Duiliu.*

g) *Premiul Dacia-România* despre: *Istoria contractului de asigurare şi în special a introducerii lui în România:*
D-nii: **Giurescu** *C.*, **Hepites** *St C.*, **Negruzzi** *I. C.*

V. Comisiunea financiară:
D-nii: **Antipa** *Gr.*, **Pârvau** *V.*, **Ţiţeica** *G.*

VI *Comisiunea Fundațiunii Adamachi:*
D-nii: **Poni** *P.*, **Simionescu** *I.*, **Sturdza** *D. A.*
VII. *Comisiunea Fundațiunii Otteteleșanu:*
D-nii: **Hepites** *St. C.*, **Negruzzi** *I. C.*, **Pârvan** *V.*
VIII. *Comisiunea Fondurilor Ioan Fătu* și *Scorțeanu·*
D-nii: **Bogdan** *I.*, **Negruzzi** *I. C.*, **Onciul** *D.*
IX. *Comisiunea Fundațiunii Agarici:*
D-nii : **Antipa** *Gr.*, **Hepites** *St. C.*, **Poni** *P.*
X *Comisiunea Fundațiunii Tache Anastassiu*
D-nii : **Hepites** *St C.*, **Poni** *P.*, **Simionescu** *I.*
XI. *Comisiunea Dicționarului:*
D nii: **Bogdan** *I*, **Hepites** *St. C.*, **Maiorescu** *T.*, **Negruzzi** *I. C.*, **Sturdza** *D. A.*, **Zamfirescu** *Duiliu.*
XII. *Comisiunea pentru localul Bibliotecii:*
D-nii: **Antipa** *Gr.*, **Bianu** *I.*, **Istrati** *Dr. C. I.*, **Maiorescu** *T.* **Poni** *P.*, **Saligny** *A.*, **Sturdza** *D. A.*
XIII. *Comisiunea pentru monumentul lui V. Alecsandri:*
D-nii: **Bianu** *I.*, **Istrati** *Dr. C. I*, **Negruzzi** *I. C.*, **Sturdza** *D. A.*

CUPRINSUL

PARTEA I.

ȘEDINȚELE ORDINARE DIN ANUL 1913—1914.

Pagina

SECŢIUNEA ISTORICĂ.

COMISIUNEA PREMIULUI NĂSTUREL ȘI AL ASOCIAȚIUNII CRAIOVENE.

Premiul Năsturel.

Premiul Asociațiunii Craiovene.

Anexe.
